

PETER WIND

OVERSIGT OVER BOTANISKE LOKALITETER

9. NORDJYLLANDS AMT

MILJØMINISTERIET
SKOV- OG NATURSTYRELSEN · 92

PETER WIND

OVERSIGT OVER BOTANISKE LOKALITETER

9. NORDJYLLANDS AMT

Udgivet af MILJØMINISTERIET, SKOV- OG NATURSTYRELSEN i samarbejde med
DANSK BOTANISK FORENING

KØBENHAVN 1992

**Oversigt over botaniske lokaliteter
9. Nordjyllands Amt**

Udgivet 1992 af: Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen,
Slotsmarken 13, DK-2970 Hørsholm

Bogen er udarbejdet af cand. scient. Peter Wind

Redaktion: Claus Helweg Ovesen og Peter Wind

Korttegning: Hans Henrik Bruun, Birgith Themberg og Peter Wind
Plantetegninger: J. Chr. Schou

Udsnit af Kort- & Matrikelstyrelsens kort er gengivet med styrelsens
tilladelse (A 317-92)

Tryk: Grafisk Center, Hillerød

Oplag: 500

ISBN: 87-503-9879-2

Pris: 150 kr.

Trykt på Cyklus, 100% genbrugspapir

Henvendelser om denne publikation rettes til Botanisk
Museum, Gothersgade 130, DK-1123 København K eller Skov- og
Naturstyrelsen, Naturovervågningskontoret, tlf. 45 76 53 76

Omslagets billeder:

Forside

Venstre side, øverst: Hulsig Hede og Råbjerg Mile

nederst: Bakke-Gøgeurt

Højre side, øverst: Vendsyssel Gøgeurt

nederst: Enebærbeklædt overdrev, Skærum Ådal

Bagside

Venstre side, øverst: Kielstrup Sø og Mariager Fjord

nederst: Bøg af lokal proveniens

Højre side, øverst: Afbidt Høgeskæg

nederst: Fruesko

Peter Wind fot. 1987 & 1989

Oversigter over botaniske lokaliteter:

1. Sjælland (1976, genoptryk 1979)
2. Den fynske øgruppe (1979)
3. Lolland, Falster, Møn og Bornholm (1982)
4. Sønderjyllands Amt (1983)
5. Vejle Amt (1986)
6. Ringkjøbing Amt (1992)
7. Århus Amt (1990)
8. Viborg Amt (1990)
9. Nordjyllands Amt (1992)
10. Ribe Amt (1992)

Oversigterne over botaniske lokaliteter kan købes ved
henvendelse til Skov- og Naturstyrelsen,
Informationssektionen, eller gennem boghandelen.

INDHOLD

Forord	5
English summary	6
Indledning	7
Den botaniske lokalitetskode	11
Oversigtskort	22
Lokalitetskort	23
Lokalitetsbeskrivelser	
TBU distrikt 1	55
TBU distrikt 2	93
TBU distrikt 3	121
TBU distrikt 4	143
TBU distrikt 5	173
TBU distrikt 6	193
TBU distrikt 10	203
TBU distrikt 11	239
TBU distrikt 13b	305
Litteraturindeks	
Publicerede kilder	315
Upublicerede kilder	327
Supplerende kildefortegnelse	344
Stednavneregister	347

Porse

FORORD

Denne oversigt over de botaniske lokaliteter i Nordjyllands amt er niende bind i den serie, som indledtes med "Foreløbig oversigt over botaniske lokaliteter. 1. Sjælland" (1976). Ligesom de foregående udsendes denne oversigt i samarbejde mellem Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Botanisk Museum og Dansk Botanisk Forening. Som det er tilfældet med de tidligere udsendte oversigter, har det foreliggende bind til formål at gøre oplysninger fra den botaniske faglitteratur og upublicerede undersøgelser tilgængelige for planlæggende og naturforvaltende myndigheder, undervisningsinstitutioner, naturhistoriske foreninger og for den sags skyld alle botanisk eller naturhistorisk interesserede. Den kan desuden tjene arbejdet med at koordinere lokalitetsoplysninger fra forskellige naturvidenskabelige discipliner.

Oversigten er udarbejdet af cand. scient. Peter Wind efter retningslinier fra Skov- og Naturstyrelsen og Dansk Botanisk Forening. Den er et bearbejdet sammendrag af det materiale, der frem til midten af 1990 er indgået i "Dansk Botanisk Forenings Lokalitetsregister". Det drejer sig først og fremmest om oplysninger fra Botanisk Tidsskrift (1900-1981), Flora og Fauna (1900-1990), Friesia (1932-1978) og medlemsbladet for Dansk Botanisk Forening "Urt" (1977-1990). Desuden indgår oplysninger fra andre væsentlige dele af den botaniske faglitteratur og et stort, upubliceret materiale, ikke mindst fra besigtigelser i de senere år, ligesom data fra hede- og overdrevsundersøgelserne (1980-1989) velvilligt er stillet til rådighed af Feltbotanisk Klub.

I lighed med tidligere oversigter er et stort, upubliceret materiale i arkiverne hos bl.a. Danmarks Naturfredningsforening og Naturfredningsrådet samt til dels oplysninger fra Den Topografisk-Botaniske Undersøgelse (TBU) af Danmark ikke medtaget af tidsmæssige grunde i bearbejdelsen.

Ved udsendelsen af oversigter som denne er der risiko for, at oplysninger om sjældne planters voksesteder misbruges af plantesamlere. Oplysninger om de mest sjældne eller truede arter er derfor udeladt eller angivet upræcist, hvor det skønnes rimeligt at sløre sådanne oplysninger. Generelt er der grund til at understrege, at det her publicerede materiale ikke må misbruges. Ingen botaniker eller botanisk interesseret bør foretage indsamlinger på en sådan måde, at landets sjældne planter lider skade. I bogens tekst anvendes ofte et (x) efter et plantenavn for at angive, at den pågældende art er sårbar og bør derfor ikke plukkes, opgraves eller på anden måde skades.

Fotografierne i bogen er stillet til rådighed af Peter Wind og tegningerne af J. Chr. Schou. Kort- og Matrikelstyrelsen har velvilligt tilladt reproduktion af styrelsens kort (reproduktionstilladelse A 317-92). I forbindelse med de senere års undersøgelser har mange lodsejere velvilligt tilladt færdsel på deres arealer.

Vi bringer de mange, som på forskellig vis har medvirket til at gøre bogen mulig, en varm tak.

Karen Westerbye-Juhl direktør Skov- og Naturstyrelsen	Peter Vestergaard formand Dansk Botanisk Forening
Per Hartvig formand Dansk Botanisk Forenings fredningsudvalg	Gert Sten Mogensen bestyrer Botanisk Museum

ENGLISH SUMMARY

The present book is number nine in a series of books describing botanical localities in Denmark. Like the preceding eight volumes (Oversigt over botaniske lokaliteter. 1. Sjælland, ISBN 87-503-2111-0, 1976, 2. Den fynske øgruppe, ISBN 87-503-3206-6, 1979, 3. Lolland, Falster, Møn og Bornholm, ISBN 87-503-3793-9, 1982, 4. Sønderjyllands amt, ISBN 87-503-4548-6, 1983, 5. Vejle amt, ISBN 87-503-6059-0, 1986, 6. Ringkøbing amt 1992, 7. Århus amt, ISBN 87-503-8206-3, 1990 and 8. Viborg amt, ISBN 87-503-8780-4, 1990), this ninth volume is sponsored by 'Miljøministeriet' (the Ministry of the Environment). The text written by Peter Wind follows principles laid down jointly by the Ministry of Environment, the National Forest and Nature Agency, The Botanical Museum and 'Dansk Botanisk Forening' (The Botanical Society of Denmark). The book contains a compilation of information concerning the botanical localities of 'Nordjyllands amt' (the North Jutland region) in North Jutland.

The basic source material is compiled from many sources (literature, unpublished archive material, personal contacts and field studies by the author), and therefore the locality descriptions often present informations not otherwise available. In presenting the material the book serves two purposes. On the first hand it gives direct information about individual localities and so contributes to an assessment of their conservational value. Secondly, the collecting of seemingly trivial data over a long period of time functions as an instrument of biological monitoring. Not only the major localities, but also a large number of less important localities are included, among these many areas about which our present knowledge is either scant or totally absent. Although Denmark is rather well-examined botanically many areas of this type may actually prove to be valuable if only properly investigated or if investigations are renewed. It is hoped that persons with special knowledge of such areas will help fill in gaps so that in the future a more comprehensive edition may be published.

Whenever source material is adequate each locality is briefly described. Following the description a list of vascular plant species found at the locality in question with reference to the exact year of the latest finding during the last decade, or if the latest find dates back earlier the plant species is mentioned under the heading '1900-1979'. Finds of bryophytes, fungi, lichen and algae on the locality in question are mentioned following the same principles for citing as used for vascular plants whenever adequate information is available. Plants of these groups are cited with their valid scientific name only while the trivial Danish names as a rule are used for vascular plants. A list of references is given under the heading 'Referencer til nomenklatur' on page 7.

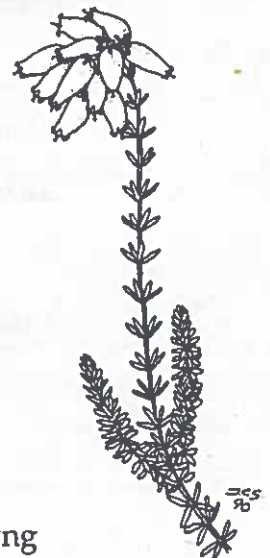
The species cited under the heading 'Botanisk vurdering' are either part of certain plant communities or major elements of the vegetation, rare or included in Danish Red data books of vulnerable and endangered plant species. In making a publication like this one there is a risk that the book is used as a plant hunter's catalogue which would be unethical and quite the reverse of the very purpose of this publication. To help avoid abuse, the exact localities of some rare species are indicated rather vaguely. Furthermore, a symbol is used in the text, (x) after the species name, to inform the reader that the plant in question is rare, vulnerable or endangered, and therefore should not be dug up, picked or otherwise harmed. Of special concern is the conservation of the species cited in Tables 2, 3 and 6 (pp. 12-16 and 18). Table 2 (Løjtnant 1986) is the vascular plants of which one should make a special effort to preserve, while Table 3 (Alstrup & Søbchting) similar shows a list of endangered and vulnerable (including extinct or probably extinct) Danish lichens. Table 6 cites the names of species especially vulnerable to collection. It is, however, extremely important to stress that vulnerability of this kind is in no way restricted to the species mentioned in Table 6; it

applies to a large number of the species in Table 2 as well as to a large number of Danish plant species not mentioned in the tables, i. e. *Gentiana pneumonanthe* and *Botrychium lunaria*. The number of vulnerable and endangered vascular plants and lichen still growing in 'Nordjyllands amt' is indicated in Tables 4 and 5.

Vulnerability to trampling is treated in Table 7. Under the section, 'Bevaring', in the text one finds remarks or recommendations concerning various aspects of conservation. To facilitate the practical use of the information contained in the descriptions a so-called 'Lokalitetskode', (Botanical Locality Code), consisting of four elements is included in which symbols are used to indicate:

1. the reliability or degree of completeness of the basic documentary material:
0 = information too inadequate,
+ = information scarce (or the information good but old),
++ = well-investigated,
+++ = extremely well-investigated
2. the main plant community: S = forest, H = heath, E = meadow, pasture, K = coastal area, V = wet areas such as lake, bog, spring, stream, B = man disturbed site
3. an evaluation of the area i.e. the botanical value: IV, III, II, I.
4. the degree of vulnerability: 0 = informations too inadequate, r = the vulnerability small, s = vulnerable, ms = the vulnerability very high.

The details of the locality code remain to be tested by practical use, but it is to be hoped that this code will prove to be a useful tool in the conservational planning and in the nature conservation world in general.

Klokkelyng

INDLEDNING

BOGENS OPBYGNING

Bogens inddeling af botaniske oplysninger bygger på den Topografisk-Botaniske Undersøgelse (TBU) af Danmark. Landet er ved denne undersøgelse inddelt i 57 TBU distrikter. Inddeling i TBU distrikter og af landets amter er forskellig. 9 TBU distrikter indgår helt eller delvist i Nordjyllands amt. Det drejer sig om TBU distrikt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11 og 13b. TBU distrikt 1, 2, 3, 4, 5 og 11 ligger udelukkende i Nordjyllands amt, der tillige omfatter næsten hele TBU distrikt 10. Af TBU distrikt 6 og 13b ligger kun mindre dele i amtet.

Hvert TBU distrikt er inddelt i en række mindre områder. Denne inddeling starter i øverste venstre hjørne (mod nordvest) på kortbladet og går mod højre (mod øst) ligesom man læser siderne i denne bog. Hvert område har fået et løbenummer bestående af TBU distriktets nummer, en skråstreg og et løbenummer.

Eks. 2/5.

Herefter følger navnet på området.

Eks. 2/5 Skallerup Klit

De i teksten medtagne, botaniske lokaliteter er inden for et område forsynet med et underløbenummer, der er indført på lokalitetskortene for at vise lokalitetens placering, jvf s. 23.

Eks. 2/5-2. Vandplasken.

Ved at benytte denne fremgangsmåde fås en logisk, sammenhængende nummering. Herved opnås, at den enkelte lokalitet bliver let at finde på oversigtskortene, og at dækning af landarealerne bliver total.

LOKALITETSBEKRIVELSERNE

Lokalitetsbeskrivelserne er delt op i syv hovedkategorier: 1. Selve beskrivelsen. 2. Bevaring. 3. Vegetationstyper. 4. Artslister. 5. Lokalitetskode. 6. Botanisk vurdering. 7. Kilder.

1. Selve beskrivelsen giver, hvor dette er muligt, en almen gennemgang af naturforholdene på den enkelte lokalitet, dens historie, hvis dette er relevant, og ændringer i nyere tid. Lokalitetens beskaffenhed beskrives kort, hvor oplysninger foreligger eller egen besigtigelse ligger til grund. Her er lagt vægt på botaniske og jordbundsmæssige forhold, ligesom arealstørrelser er søgt medtaget. I de tilfælde, hvor der foreligger oplysninger om ejerforhold, er disse medtaget i parentes efter lokalitetsnavnet i teksten.

Eks. Tornby Klitplantage (Nordjyllands statsskovdistrikt).

I selve beskrivelsen er i visse tilfælde inkluderet kortere artslistes. Disse artslistes er i første række baseret på forfatterens egne feltnoter og tjener til at beskrive vegetationens sammensætning og fremhæve dominerende og karakteristiske arter til illustration af artsdiversitet og evt. variation i lokalitetens plantesamfund. Oversigter over danske plantesamfund og de typiske arter for de forskellige samfund findes f.eks. i Danmarks Natur, Politikens Forlag, og i indledningsafsnittet til bind 1. Sjælland. Da kildematerialet stort set er udvalgt sådan, at det ikke rækker længere tilbage end til år 1900, skal oplysninger om lokaliteternes historie og vegetation før dette tidspunkt søges andetsteds (ældre litteratur, arkivmateriale og gennem herbariebelæg).

2. Bevaring rummer anbefalinger af mulige plejeforanstaltninger for alle lokaliteter, der ved den botaniske vurdering er henført til kategori, (se afsnittet om Den Botaniske Lokalitetskode, samt for enkelte lokaliteter, der er henført til andre kategorier. Sidstnævnte anbefaling er hovedsagelig baseret på litteraturen.

I dette afsnit er tillige medtaget evt. oplysninger om administrative og fredningsmæssige forhold.

3. Vegetationstyper fortæller oversigtligt om hvilke af de omkring 45 typer opført til tabel 8 s. 20, der forekommer på lokaliteten.

4. Artsliste omfatter hovedparten af de arter, der er registreret på lokaliteten. Planterne er henført til de respektive overordnede plantegrupper: Højere planter, mosser, svampe, laver, alger og relateret til det eksakte årstal for iagttagelser mellem 1980 og 1990. Er fund gjort før 1980, anbringes observationen under delafsnit 1900-1979. En art omtales kun én gang under lokaliteten og da under det årstal, den senest er registreret. Arterne er for både danske og videnskabelige navnes vedkommende opført alfabetisk efter slægt uden hensyntagen til slægtskabsforhold.

5. Lokalitetskode giver i kodeform en forenklet, botanisk vurdering af lokaliteten jvf. retningslinierne, der er omtalt afsnittet Den botaniske Lokalitetskode s. 10.

6. Botanisk vurdering giver begrundelsen for en lokalitets henførelse til kategori I ved den botaniske vurdering af oplysningerne jvf. tab 1 s. 12. Her anføres endvidere de på lokaliteten forekommende rødlistearter, sjældnere arter, lokalt sjældne arter og indikatorarter, der alle medgår i den botaniske evaluering af lokaliteten. Rødlisterarterne citeres i overensstemmelse med følgende lister: Højere planter: B. Løjtnant, 1986: Truede planter og dyr. Svampe: J. Vesterholt & H. Knudsen, 1990: Truede storsvampe i Danmark. Laver: V. Alstrup & U. Søchting, 1989: Checkliste og status over danske laver.

7. Kilder omfatter de referencer, der bidrager til lokalitetsbeskrivelsen. Den enkelte reference er forsynet med et nummer, der fremgår af fortegnelsen over publicerede såvel som upublicerede kilder s. 315. Litteraturindekset er baseret på en fællesliste, der er udarbejdet for både Nordjyllands amt og Ribe amt. Her er kun medtaget kilder, der har relevans for Nordjyllands amt, hvorfor spring i rækkefølgen forekommer. Ved udarbejdelsen er benyttet oplysninger fra publicerede såvel som upublicerede kilder. Sidstnævnte omfatter et stort, originalt materiale, der er indsendt af mange personer. Dette er deponeret i Det botaniske Lokalitetsregister, Botanisk Museum. I kildematerialet indgår tillige oplysninger fra Feltbotanisk Klub's hede- og overdrevsundersøgelse (1980-1989). Endelig er i et vist omfang benyttet oplysninger fra TBU arkivet, der er deponeret på Botanisk Museum.

ANVENDTE PLANTENAVNE

REFERENCER TIL NOMENKLATUR

For højere planters vedkommende er som hovedregel anvendt danske navne. Undtagelser herfra er småarter af slægterne *Hieracium*, *Rubus* og *Taraxacum* og udenlandske adventivarter. Her er videnskabelige navne anvendt.

For mosser, svampe, laver (lichéner) og alger er udelukkende anvendt videnskabelige navne, idet den danske navngivning endnu er fundet for mangelfuld og i visse tilfælde misvisende, hvilket kan skabe

forvirring om, hvilken art det drejer sig om.

Nomenklaturen er citeret i overensstemmelse med følgende værker og afhandlinger:

Danske navne på højere planter: K. Hansen (ed.), 1981: Dansk Feltflora.

Slægten Rubus: A. Pedersen & J. C. Schou, 1989: Nordiske Brombær.

Videnskabelige navne for højere planter: Tutin, T.G. et al., 1964-80: Flora Europaea 1-5.

Bladmosses: A.G. Andersen et al., 1976: Den danske mosflora I. Bladmosses.

Tørvemosses: B. Lange, 1982: Key to northern boreal and arctic species of Sphagnum, based on characteristics of the stem leaves.

Levermosses: A.G. Andersen et al.: Den danske mosflora II.

Lever- og tørvemosses (upubl. manuskript).

Svampe: J. Petersen & J. Vesterholt, 1990: Danske Storsvampe. Basidiesvampe

Laver: V. Alstrup & U. Søchting, 1989: Checkliste og status over danske laver.

Ferskvandsalger (slægter): H. Nielsen, 1985: Ferskvandsalger.

Bestemmelsesnøgler over udvalgte slægter.

Marine alger: T. Christensen, C. Koch & H. A. Thomsen, 1985:

Distribution of algae in Danish salt and brackish waters.

KRITISKE ARTER

Flere, grundige referencer medtager kritiske arter, hvis adskillelse ofte er problematisk. Disse er i et vist omfang søgt medtaget i teksten. I tilfælde, hvor en henførelse til art ikke kan ske med sikkerhed, er mulighederne - oftest to - anført.

Eks: Dun-/Vorte-Birk, Alm./Vinter-Eg, Krat-/Skov-Viol.

Opdelingen af "Hyldebladet Baldrian s. l." i Dansk Feltflora i "Hyldebladet Baldrian s. str." og "Krybende Baldrian" er ikke tilfredsstillende. Derfor er her fulgt Pedersens opdeling (1984) i "Alm. Baldrian" og "Hyldebladet Baldrian s. str.". Ifølge denne opfattelse kan alle fund og angivelser af "Hyldebladet Baldrian" fra Nordjyllands amt henføres til "Alm. Baldrian". I Dansk Feltflora (K. Hansen 1981) er nogle danske arter opdelt i ind til flere underarter, eller arter er delt i to, i forhold til tidligere udgivne floraer. Eksempler herpå er Engelskgræs, Engkarse/Sumpkarse, Gedeskæg, Sølv-Potentil og Alm./Spæd Markarve. De fleste ældre angivelser skelner af gode grunde ikke mellem disse underarter eller har kendskab til senere artsopspaltninger. Disse problematiske taxa er i nærværende bogs tekst angivet i overensstemmelse med kilden, med mindre det er indlysende, hvilket taxa i Dansk Feltflora, der er omtalt. I disse tilfælde er denne floras nomenklatur fulgt.

Eks: Sump-Kællingetand og Klit-Kællingetand

Undtaget herfra er "Klit-Vintergrøn", der i teksten er omtalt som "Mose-Vintergrøn (klitformen)", idet adskillelse af de to underarter forekommer problematisk i felten på dansk materiale. I tilfælde, hvor der formodes at være tvivl om rigtigheden af oplysningen, er der efter artsnavnet anbragt et spørgsmålstegn i parentes.

Eks: Spring(?) - Balsamin

Hvor der ud fra referencerne ikke kan fastslås hvilke arter, der er tale om, anføres blot det danske slægtsnavn, eller hvor dansk navn ikke anvendes, det videnskabelige efterfulgt af sp. Typisk er flere træarter, arter af Vandstjerne og mange lavere planter anført på denne måde.

Eks: Hvidtjørn, Lærk, Pil, Mælkebøtte, Calotrix sp.

SYMBOLER

I lokalitetsbeskrivelserne er anvendt følgende symboler:

(o) efter et plantenavn eller andet angiver, at det anførte muligvis ikke længere har gyldighed. (Brugt efter et plantenavn betyder det således, at arten vides at have vokset på stedet, men muligvis er forsvundet.)

(+) efter et plantenavn angiver, at den pågældende art må antages at være forsvundet fra lokaliteten.

(x) efter et plantenavn angiver, at planten ikke bør opgraves eller plukkes.

BEGRÆNSNINGER

I bogens tekst er flere steder anført, at botaniske oplysninger ikke foreligger. Hermed menes, at der i Det botaniske Lokaltetsregister ikke findes oplysninger om den pågældende lokalitet f.eks. en skov, vel vidende, at skovens ejer naturligvis kender dens sammensætning.

TAK

Adskillige personer har stillet forslag, har gennemlæst manuskriptet kritisk eller har været bejælpelig med udformningen. Uden hjælp fra gode kolleger og bekendte ville dette værk ikke have nået dette kvalitative og kvantitative omfang. Derfor skal en stor hjertevarm tak for hjælpen rettes til Vagn Alstrup, Hans Henrik Bruun, Tyge Christensen, Alfred Hansen, Bertel Hansen, Erik Bille Hansen, Gert Sten Mogensen, Henry Nielsen, Thomas Retsloff, Christian Roesdahl, Jens Christian Schou, Annemarie Steffensen, Ulrik Søchting, Flemming Thorning-Lund, Erik Wessberg og Eiler Worsøe. Samtidig skal en tak rettes til Feltbotanisk Klub samt AOF's og FOF's aftenskolehold for velvillighed ved benyttelsen af deres botaniske data.

Februar 1991
Peter Wind
Botanisk Museum

Revling

DEN BOTANISKE LOKALITETSKODE

I lokalitetsbeskrivelserne i denne og de foregående bøger bringes et stort, dokumentarisk materiale, som imidlertid er uensartet, og som kan være vanskeligt tilgængeligt i bl. a. planlægningsammenhænge. For at omsætte de botaniske oplysninger til en mere tilgængelig form er der derfor i samarbejde mellem Dansk Botanisk Forening, Hovedstadsrådet og Fredningsstyrelsen (nu Skov- og Naturstyrelsen) udarbejdet en botanisk lokalitetskode (publiceret i URT 81.2).

Efter denne kode kan man med symboler angive følgende:

- 1. hvor godt lokaliteten er undersøgt, dvs. en karakteristik af materialet i Det botaniske Lokaltetsregister.
- 2. hvilke hovedgrupper af plantesamfund (= vegetationstyper), der forekommer på lokaliteten.
- 3. hvor værdifuld lokaliteten må skønnes at være.
- 4. hvor generelt sårbar lokaliteten er.

Som et femte punkt ville det være ønskeligt at kunne tilføje oplysninger om eventuelle akutte trusler - ligeledes i form af et symbol. Indtil nu er der ikke udarbejdet et sæt symboler, hvormed dette kan udtrykkes kort. Foreløbig bringes oplysninger om akutte trusler derfor under afsnittet "Bevaring".

OPBYGNINGEN AF KODEN

1. Karakteristik af materialet: Oplysninger om, hvor grundigt lokaliteten er undersøgt, udtrykkes ved følgende fire symboler:

- +++ Særdeles velundersøgt (f.eks. Holtemmen og Lille Vildmose)
- ++ Velundersøgt
- + Dårligt undersøgt (eller: gode, men nu forældede oplysninger)
- 0 Botaniske oplysninger foreligger ikke.

2. Biotopkode: Hovedgrupperne af de forekommende plantesamfund eller vegetationstyper (dvs. de tilstedeværende biotoper) angives ved en række store bogstaver. Elementerne i denne del af koden, som benævnes biotopkoden, er følgende:

- S Skove, krat og levende hegn (incl. alléer)
- H Heder og klitter (incl. strandoverdrev og sandmarker ved kysten og de bornholmske klippeheder)
- E Engsamfund på lysåben, tør bund (incl. overdrevssamfund, samfund på lysåbne skrænter og gravhøje foruden åbenbundsvegetation i grusgrave, men excl. enge på våd bund, der regnes til kærserien, se V. Til E hører tillige de bornholmske klippeløkker og eksponerede klipper etc.)
- V Ferske vådområder (vandløb, søer, moser incl. højmoser og hele kærserien, væld, kilder, gadekær m.v.)
- K Kyster og alle marint prægede områder (incl. strandenge (dvs. op til vinterhøjvandslinien), strandrørsumpe, sand- og stenstrand, vader, rev og selve havet)
- B Bygningsværker og helkultur (eksempelvis landsbyer, dyrkede marker, ruiner, stendiger, ruderater og jernbaner).

Denne biotopsinddeling bygger for en stor del på det arbejde, der indgår i "Danske naturtyper, decimalnøgle" udarbejdet af Bio-

datagruppen ved Naturfredningsrådet. Når man skal inddele noget så sammenhængende som den danske natur i et stift system, er det klart, at der kan opstå mange praktiske problemer. For eksempel kan det tit være vanskeligt at trække grænsen mellem kategorierne "E" og "H". I tvivlstilfælde anvendes kombinationen "E-H". Tilsvarende må man gøre i andre tilfælde. F.eks. hører vejkanter eller vejskrænter med eng- og overdrevslignende vegetation med til "E", mens vejkanter i landsbyer ofte mere naturligt hører til "B". Tvivls- og overgangstilfælde bør angives som "E-B".

I praksis har det vist sig, at visse biotoper helt klart indtager en mellemstilling mellem to biotopstyper, og at de netop bør angives som intermedie. Som eksempler kan nævnes sumpskove, "kulturskove" og rikkærs-/strandengs-mosaik-samfund. Sidstnævnte danner i naturen overgange mellem eller mosaikker af rikkærs- og strandengssamfund og falder altså botanisk i to kategorier.

Administrativt falder de i samme kategori med den seneste ændring af naturfredningslovens §43. Sådanne områder benævnes med biotopkoden "K-E". Ved begrebet fugtig løvskov forstås skov eller krat på våd bund (visse typer af askeskov, elleskov, pilekrat og birkeskov), der både kan anses for at være skov- og for vådbundssamfund. Således står de i lavninger i terrænet, hvor der finder tørvdannelse sted, netop fordi der er tale om våde områder; deres bundflora er stærkt præget af vådbundsarter. På topografiske kort afbildes de dels med skovsignatur og dels med signatur for mose. Administrativt kan det være vanskeligt at trække en grænse mellem det, som egentlig er skov, og det, der efter naturfredningslovens §43 må anses for vådområder. Disse fugtige løvskove angives ved koden "Sv". "Kulturskove" er de delvis parkprægede overgangstyper mellem herregårdsparker og egentlig skov. De angives som "Sk". I forbindelse med herregårdsparker, hvor der er overgang fra egentlig have over "kulturskov" til egentlig skov, vil det være rigtigst at angive biotopen som "B-Sk-S".

3. Botanisk evaluering: På grundlag af oplysninger i Det botaniske Lokaltetsregister er der til dette bind foretaget en evaluering af de enkelte lokaliteter. Denne evaluering, dvs. angivelse af en lokalitets botaniske værdi, anbringer en lokalitet i en af følgende kategorier: I, II, III og IV (se Tabel 1).

Selve evalueringen bygger på to kriterier nemlig: A. Kvantitativt B. Kvalitativt.

A. Kvantitativt kriterium:

Herved analyseres en lokalitets artsantal, idet der foretages en regulær optælling af sjældne, halvsjældne eller biotopstypiske arter (i det følgende kaldt B-arter). I tabel 1 er der gjort rede for de kvantitative grænser for denne fremgangsmåde. I denne optælling indgår kun de B-arter, der formodes at forekomme på lokaliteten til vurderingstidspunktet. Denne evaluering er til dels eksakt, men der indgår et betydeligt subjektivt element, fordi det på landsbasis er vanskeligt at give en definition af, hvad man skal forstå ved sjældne, halvsjældne og biotopstypiske arter. Mange arter opfattes nemlig forskelligt alt efter, hvilken del af landet man opererer i. Hvor udpegningen af de sjældne arter som regel ikke giver grundlag for større diskussioner, kan udpegningen af de halvsjældne og biotopstypiske til gengæld være problematisk. I praksis kan problemet løses ved at lade én og samme person skønne evalueringsskaraktererne for samtlige lokaliteter i større dele af landet på én gang.

I mange tilfælde er der dog ikke grund til den store tvivl, når man skal afgøre disse ting. På en lysåben gravhøj eller skrænt vil det f.eks. være rimeligt at medtage Nikkende Limurt, Tjærenellike, Bakke-Svingel og Dunet Havre som biotopstypiske. Derimod bør arter som Eng-Rapgræs, Ager-Padderok og Rød Svingel udelades, fordi de er almindeligt udbredte arter ("ubiquister").

B. Kvalitativt kriterium:

Sideløbende anvendes et kvalitativt kriterium, idet de enkelte biotoper og arter på en lokalitet vurderes. Viser analysen I-biotoper eller rødlistearter, medfører dette, at en lokalitet automatisk henføres til kategori I (se Tabel 1).

I-biotop. Visse lokaliteter rummer biotoper, der er så typiske, veludviklede eller særprægede, at det på landsplan vil være et tab, hvis de forringes eller ødelægges. Denne type af biotoper eller plantesamfund betinger per definition områdets umiddelbare anbringelse i kategori I, dvs. en lokalitet af største botaniske betydning. Biotoper eller plantesamfund af denne type er f.eks. velbevarede paludellavæld, veludviklede ekstremrigkær (kalkkær), højmoser og alléer med artsrig og velbevaret epifytflora. Denne type biotoper eller plantesamfund benævnes kort "I-biotoper".

Rødlisteart. En lokalitet kan automatisk komme i kategori I, hvis her forekommer blot én af de mest truede eller sårbare danske plantearter. Udgangspunktet for, hvilke arter der er mest truede eller sårbare er s. 20-25 hos Løjtnant (1986) og lichenlisten hos Alstrup og Søchting (1989), som her er gengivet som Tabel 2 og 3, side 12-16. En tilsvarende liste foreligger for svampenes vedkommende men er ikke indarbejdet i dette manuskript, mens de endnu ikke er endeligt udarbejdet for de øvrige plantegrupperes vedkommende, jvf. side 12-16. Da arterne i disse tabeller automatisk betinger henførelse til kategori I af de lokaliteter, hvor planterne vokser, benævnes de i bogens tekst for "rødlistearter".

Som man ser, kan en lokalitet henføres til kategori I af flere grunde på én gang. Kæret "Vandplasken" syd for Hirtshals er I-lokalitet af samtlige tre mulige grunde fordi:

- 1) kæret rummer mere end 20 sjældne, halvsjældne eller biotopstypiske arter.
- 2) kæret er voksested for rødlistearter.
- 3) kæret rummer I-biotop: Ekstremrigkær.

Da der kan være tre adskilte begrundelser for at henføre en lokalitet til kategori I, kan det være praktisk for læseren at vide nøjagtigt, hvorfor evalueringsskarakteren er sat til I. Begrundelsen gives derfor i kortfattet form i forbindelse med lokalitetskoden, idet betegnelsen "> 20 biotopstypiske arter" bruges til at angive forekomsten af 20 B-arter eller derover. For lokaliteter, der evalueres som II, III eller IV, er det ikke nødvendigt med en nærmere begrundelse, da disse karakterer jo udelukkende fastlægges ud fra de ovenfor beskrevne kvantitative kriterier, nemlig opregningen af antallet af B-arter, jvf. tab. 1, side 12.

Bliver en lokalitet henført til kategori I, er der udfærdiget en anbefaling for den pågældende lokalitet. Anbefalingen er at finde i afsnittet "Bevaring". I enkelte tilfælde, hvor kilderne indikerer dette, er der udarbejdet en anbefaling for lokaliteter henført til kategori II.

- 4) Sårbarhed: Angivelsen af lokaliteternes sårbarhed sker ved følgende forkortelser:

ms Meget sårbare lokaliteter.

s Sårbare lokaliteter.

r Robuste lokaliteter.

- 0 De foreliggende oplysninger er for utilstrækkelige til, at man kan udtale sig om lokalitetens sårbarhedsforhold.

Begrebet sårbarhed bruges til at beskrive graden af naturtypernes reaktion på forskellige påvirkninger. Det modsvarer det internationale begreb "vulnerability". Der er en hel række aktiviteter, som kan påvirke en naturtype så meget, at den ændrer sig varigt. De spænder fra bebyggelse, anlæg, bortgravning og dræning over gødskning og

forurening til færdsel, tilgroning, tilplantning og indsamling af planter. Det er klart, at intet naturområdes vegetation tåler f.eks. bebyggelse, anlæg, bortgravning eller sprøjtning med herbicider uden at blive ændret eller i værste fald helt at blive ødelagt. Det er ligeledes klart, at et vådområde ikke tåler dræning. Disse påvirkninger er så udbredte og almene, at det turde være helt indlysende, hvad de fører med sig. Derfor er der her i bogen ikke nævnt noget om sårbarhed overfor disse forhold, som ellers skulle have været nævnt under praktisk taget hver eneste lokalitet.

Sårbarhedsbegrebet er i bogen anvendt til at belyse de påvirkninger, som er mindre indlysende. Disse kan stamme fra forurening, tilgroning, tilplantning, gødskning og publikums slid eller indsamling af planter. I hver lokalitetskode er der brugt et symbol til en samlet angivelse af, hvor sårbar netop den bestemte lokalitet er overfor disse seks forhold. Angivelsen kan være sammensat af en viden om, at lokaliteten rummer et artsrigt strandoverdrev, der i sig selv kan tåle temmelig meget slid til de fleste tidspunkter på året, med små, men iøjnefaldende bestande af orkidéer, der ikke tåler plukning, og som selv efter en ringe gødskningsindsats vil tage markant skade eller i værste fald helt forsvinde. I et sådant tilfælde vil sårbarheden blive vurderet højt, selvom lokalitetens stabilitet ved den eksisterende driftsform er stor, og overdrevet som helhed tåler ret meget slid. Visse typer af sårbarhed er måske ikke altid umiddelbart indlysende. Når bestemte alléer eller kirkegårdsdiger angives som sårbare, beror det på, at disse alléers epifytflora hlv. kirkegårdsdigernes flora af forvildede arter, bregner o.a. let tager skade af f.eks. kraftig gødningstilførsel eller herbicidsprøjtning. Af teksten til de enkelte lokaliteter fremgår det i øvrigt, om der er særlige sårbarhedsforhold. Det sker på forskellig måde: I lokalitetsbeskrivelsen eller i nogle tilfælde i det separate afsnit om "Bevaring".

Sårbarhed overfor opgravning og plukning er et meget varieret begreb, som ikke blot veksler fra den ene plantegruppe eller planteart til den anden, men som kan være forskellig fra lokalitet til lokalitet og fra egn til egn.

Mange rødlistearter (Tabel 2, side 12) er opgravnings- og plukningsårbar på mange af deres voksesteder, men ikke nødvendigvis på alle. Nogle arter tåler altså en vis opgravning eller plukning på nogle lokaliteter, mens det samme indsamlingstryk andetsteds kan få alvorlige virkninger på bestanden. Mens der generelt kan være store variationer i rødlistearternes sårbarhed, er nogle arter så følsomme, at de på samtlige voksesteder i landet må beskrives som udpræget sårbare overfor plukning eller opgravning. Et udvalg af denne type arter er vist i Tabel 3 (side 15). Opgravnings- og plukningsårbarhed kan være aktuel for mange andre arters vedkommende end dem, der er nævnt i Tabel 2 og 3. Visse arter er således generelt sårbare overalt, hvor de forekommer (f.eks. Alm. Månerude og Klokke-Ensian). Andre kan være sårbare eller meget sårbare på bestemte voksesteder, men have en ret lille eller ringe sårbarhed andetsteds. Som eksempler fra Nordjyllands amt kan nævnes Hulrodet Lærkespore, Tæt blomstret Hindebæger, Tyndakset Gøgeurt, Storblomstret Kodriver, Strandkål og Sort Fladbælg. Disse aspekter af planternes sårbarhedsforhold kan være temmelig komplicerede at holde rede på, da der foruden en generel viden også indgår en vurdering af de helt lokale forhold. Anvendelsen af symbolet (x) i forbindelse med plantenaevne tjener derfor det bestemte formål at gøre bogens informationer om planternes lokale sårbarhedsforhold så let tilgængelige for læseren som muligt.

Sammen med andre former for sårbarhed overvejes også sårbarheden overfor publikums slid på vegetationen, som indgår som et vigtigt led i lokalitetskodernes information om den samlede sårbarhed. Publikums slid kan medføre søndertrampning eller afbrækning af overjordiske plantedele og sammentrykning eller opodning af jord og de øverste plantedele i jorden. Hvor meget lokaliteten skades, afhænger af vegetationens opbygning, årsiden, vandindholdet, jordbundens opbygning og næringsindhold. Af Tabel 7 fremgår de enkelte naturtyper særlige sårbarhed overfor netop publikums slid. I tabellen er sårbarheden vist i kolonne a med de tre kategorier, der svarer til de i denne bog benyttede angivelser af sårbarhed. Til sammenligning er vist de fire kategorier, der benyttes i den første danske monografi over naturområders reaktion overfor rekreativ

brug: B. Løjtnant (ed.) 1983: "Rapport om naturområdernes sårbarhed. Bæreevne og følsomhed overfor rekreativt brug" (Sønderjyllands amts fredningskontor, Åbenrå). At der deri bruges fire kategorier skyldes, at en meget lille gruppe naturtyper er fremhævet som særdeles let påvirkelige, f.eks. rensdyrlav-heder og næringsfattige, klarvandede søer. I øvrigt er de to systemer afstemt efter hinanden.

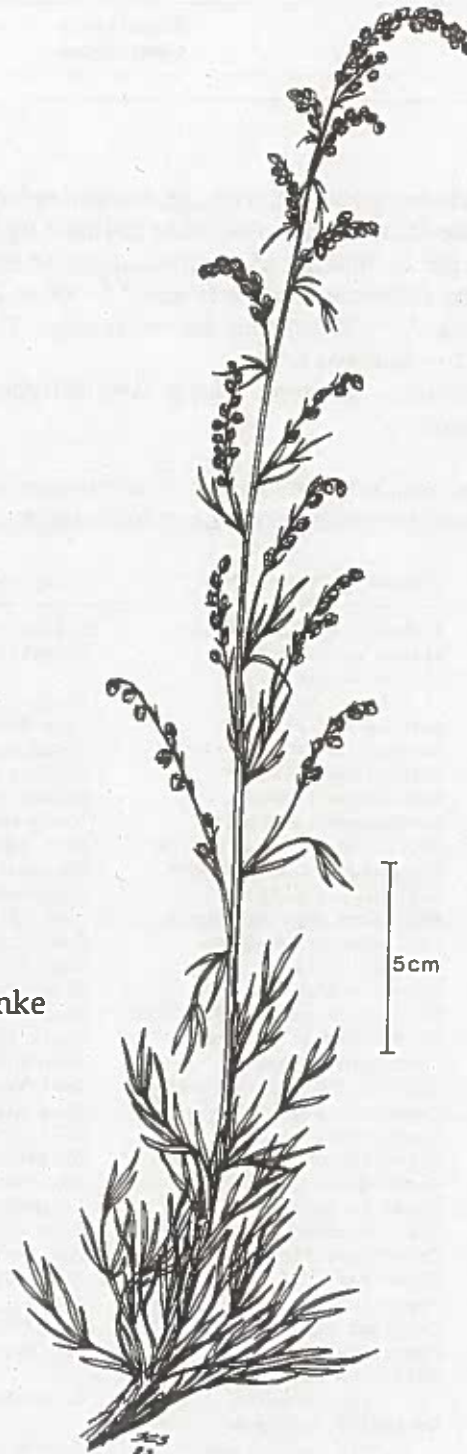
Sårbarhed og Bæreevne

Denne bog Symbol Tekst	B. Løjtnant, 1983 Symbol Tekst
ms meget sårbar lokalitet	++++ særdeles lille bæreevne +++ meget lille bæreevne
s sårbar lokalitet	++ lille bæreevne
r robust lokalitet	+ relativt stor bæreevne

Når der benyttes udtrykket "sårbarhed" i denne bog og "bæreevne" hos B. Løjtnant, skyldes det, at sårbarhed her som nævnt kan omfatte flere ting, svarende til anvendelsen af begrebet i Fredningsstyrelsens "Vejledning i fredningsplanlægning nr. 2" 1982.

I B. Løjtnant 1983, ses derimod alene på, hvad en bestemt naturtype kan bære af en bestemt påvirkning, nemlig publikums mekaniske slid. I monografien bringes en gennemgang af de forskellige mekanismer, der afgør, om en naturtype skades så meget eller regenerer så langsomt, at den ændrer sammensætning og dermed efterhånden overgår i en anden naturtype. Der indgår tillige et afsnit, der behandler de mange begreber omkring naturtypernes sårbarhed og bæreevne, idet der er en uklarhed i brugen af begreberne, fordi der er tale om et helt nyt, botanisk arbejdsfelt.

Markbynke

Tabel 1. Kategoriseringsgrundlag for den botaniske vurdering (efter Gravesen 1981).

Kategori	Tekst	Kriterier
I	Lokalitet af største botaniske betydning	Kvantitativt: 20 eller flere end 20 B-arter Kvalitativt: I-biotop rødlisterart
II	Lokalitet af meget stor botanisk betydning	Kvantitativt: 5-19 B-arter
III	Lokalitet af stor betydning	Kvantitativt: 1-4 B-arter
IV	Potentielle lokaliteter	Kvantitativt: Ingen B-arter registreret

Tabel 2. Truede og sårbare, naturligt forekommende karplanter i Danmark med deres aktuelle nationale og internationale status (omarbejdet efter Løjtnant og Worsøe 1977; Løjtnant 1985, 1986.)

Karplanter, der er omfattet af lokalfredninger, er markeret med * (efter Hansen 1981).

Totalfredning i Danmark markeres med **. DK = Danmark. NO = Norden. EF = EF-området. EU = Europa. VE = Verden. V = Sårbår (engelsk: vulnerable). E = Akut truet (engelsk: endangered). Ex = Uddød (engelsk: extinct). ?Ex = Muligvis uddød.

Arter og underarter medtaget i denne tabel betegnes under lokalitetsbeskrivelserne i afsnittet "Botanisk vurdering" som "Rødlisterarter".

For samtlige disse arter gælder det, at de primært har brug for en effektiv beskyttelse af deres voksesteder. En stor del af arterne er desuden mere eller mindre sårbare over for opgravning og plukning.

Videnskabeligt navn	Dansk navn	DK	NO	EF	EU	VE
<i>Alchemilla glomerulans</i>	Nøgleblomstret Løvefod	Ex				
<i>Alisma gramineum</i>	Kortskaffet Skeblad	?Ex	E			
<i>Allium senescens</i>						
ssp. <i>montanum</i>	Kantet Løg	Ex				
<i>Althaea officinalis</i>	Løge-Stokrose	V	V			
<i>Anacamptis pyramidalis</i> *	Horndrager	E	V			
<i>Anthericum liliago</i> *	Ugrenet Edderkopurt	V				
<i>Anthericum ramosum</i>	Grenet Edderkopurt	V				
<i>Arctostaphylos alpina</i>	Bjerg-Melbarris	Ex				
<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	Sort Radeløv	V				
<i>Asplenium ruta-muraria</i> **	Murrude	V				
<i>Asplenium scolopendrium</i>	Hjortetunge	E	V			
<i>Asplenium septentrionale</i>	Nordisk Radeløv	V				
<i>Asplenium trichomanes</i>	Rundfinnet Radeløv	V				
<i>Barbarea stricta</i>	Rank Vinterkarse	V				
<i>Bidens radiata</i>	Fladhoved-Brøndsøl	Ex				
<i>Botrychium matricariifolium</i>	Kamillebladet Månerude	V		V	V	
<i>Botrychium multifidum</i>	Stilk-Månerude	V		V	V	
<i>Botrychium simplex</i>	Enkelt Månerude	E	E	V	V	
<i>Callitriche hermaphroditica</i>	Høst-Vandstjerne	V				
<i>Campanula cervicaria</i>	Hvas Klokke	Ex				
<i>Carex buxbaumii</i> *	Kølle-Star	?Ex				
<i>Carex chordorrhiza</i>	Grenet Star	E				
<i>Carex flava</i>	Gul Star	V				
<i>Carex hartmanii</i>	Hartmans Star	V				
<i>Carex maritima</i>	Krum Star	E				
<i>Carex pauciflora</i>	Fåblomstret Star	E				
<i>Carex pendula</i>	Kæmpe-Star	V	V			
<i>Cephalanthera damasonium</i> *	Hvidgul Skovlilje	V	V			
<i>Cephalanthera longifolia</i>	Svard-Skovlilje	E				
<i>Cephalanthera rubra</i> **	Rød Skovlilje	V				
<i>Cerastium pumilum</i>						
ssp. <i>pumilum</i>	Liden Hønsetarm	?Ex				
<i>Cerastium diffusum</i>						
ssp. <i>subtetrandum</i>	Øresunds-Hønsetarm	V				

Videnskabeligt navn	Dansk navn	DK	NO	EF	EU	VE
<i>Cnidium dubium</i>	Brændeskærm	V	V			
<i>Coeloglossum viride</i>	Poselåbe	?Ex				
<i>Corallorhiza trifida*</i>	Koralrod	V				
<i>Crassula aquatica</i>	Korsarve	E		V	V	
<i>Crepis praemorsa</i>	Afbidt Høgeskæg	V				
<i>Cyperus fuscus</i>	Brun Fladaks	E	E			
<i>Cypripedium calceolus*</i>	Fruesko	V	V	V	V	
<i>Dactylorhiza incarnata</i>						
<i>ssp. ochroleuca</i>	Hvidgul Gøgeurt	E				
<i>Dactylorhiza praetermissa</i>	Frikløbet Gøgeurt	E				
<i>Dactylorhiza sambucina</i>	Hylde-Gøgeurt	V				
<i>Draba muralis</i>	Mur-Draba	E				
<i>Dryopteris affinis</i>	Guldskaal-Mangeløv	V				
<i>Elatine hexandra</i>	Sekshannet Bøkarve	V				
<i>Elatine hydropiper</i>	Vandpeber-Bøkarve	V				
<i>Epipactis atrorubens*</i>	Rød Hullåbe	V				
<i>Epipactis leptochila</i>	Storblomstret Hullåbe	V				
<i>Epipogium aphyllum*</i>	Knalåbe	E				
<i>Equisetum variegatum</i>	Liden Padderok	V				
<i>Eriophorum gracile</i>	Fin Kæruld	E				
<i>Erysimum hieraciifolium*</i>	Rank Hjørneklop	V				
<i>Euphorbia palustris</i>	Strand-Vortemælk	V				
<i>Euphrasia rostkoviana</i>	Kalk-Øjentrøst	E				
<i>Gagea pratensis</i>	Eng-Guldstjerne	V	V			
<i>Genista germanica</i>	Tyak Visse	?Ex	E			
<i>Glaucium flavum*</i>	Strand-Hornskulpe	V				
<i>Gymnadenia albida ssp. albida</i>	Hvid Sækspore	E				
<i>Gymnadenia conopsea</i>	Langakset Trådspore	E				
<i>Hammarbya paludosa</i>	Hjertelåbe	V		V	V	
<i>Helosciadium repens</i>	Krybende Sumpskærm	E	E	V	V	
<i>Herminium monorchis</i>	Fukkellåbe	V				
<i>Hieracium cymosum</i>	Kvast-Høgeskæg	V				
<i>Hordeum marinum</i>	Strand-Byg	Ex	Ex			
<i>Illecebrum verticillatum</i>	Bruskbæger	V	E			
<i>Inula conyza</i>	Trekjøft-Alant	V	V			
<i>Iris spuria</i>	Blå Iris	V	V			
<i>Isoetes echinospora</i>	Gulgrøn Bransenføde	E				
<i>Isoetes lacustris</i>	Sortgrøn Bransenføde	V				
<i>Juncus alpinus ssp. alpinus</i>	Sod-Siv	V				
<i>Juncus alpinus ssp. nodulosus</i>	Stilk-Siv	V				
<i>Laserpitium latifolium</i>	Flodfrø	E				
<i>Lathyrus sphaericus</i>	Enblomstret Fladbæg	V	V			
<i>Ledum palustre</i>	Mose-Post	E				
<i>Leersia oryzoides</i>	Risgræs	?Ex				
<i>Limosella aquatica</i>	Dyndurt	E				
<i>Liparis loeselii</i>	Mygblomst	V	V	V	V	
<i>Luronium natans</i>	Vandranke	E	E		V	V
<i>Lycopodium alpinum</i>	Bjerg-Ulvefod	E				
<i>Lycopodium complanatum</i>	Flad Ulvefod	E				
<i>Lycopodium selago</i>	Otteradet Ulvefod	V				
<i>Lycopodium tristachyum</i>	Cypres-Ulvefod	V	V			
<i>Matteuccia struthiopteris</i>	Strudsvinge	V				
<i>Mertensia maritima</i>	Hestetunge	?Ex				
<i>Minuartia viscosa</i>	Klæbrig Norel	?Ex	E			
<i>Najas flexilis</i>	Liden Najade	?Ex	E	V	V	
<i>Najas marina</i>	Stor Najade	?Ex				
<i>Oenanthe fluviatilis</i>	Flod-Klaseskærm	E	E			
<i>Ophrys insectifera*</i>	Flueblomst	E				
<i>Orchis militaris</i>	Ridder-Gøgeurt	E				
<i>Orchis morio</i>	Salep-Gøgeurt	V				
<i>Orchis purpurea*</i>	Stor Gøgeurt	V				
<i>Orchis ustulata*</i>	Bakke-Gøgeurt	E				
<i>Orobanche elatior*</i>	Stor Gyvelkvæler	V	V			
<i>Orobanche loricata</i>	Bittermælk-Gyvelkvæler	?Ex	E			
<i>Orobanche reticulata</i>	Tidsele-Gyvelkvæler	E	V			
<i>Osmunda regalis</i>	Kongebregne	V				
<i>Pedicularis</i>						
<i>scepterum-carolinum*</i>	Kongescepter	Ex				
<i>Peucedanum creoselinum</i>	Bakke-Svolvrod	E				
<i>Platanthera bifolia</i>						
<i>ssp. latiflora</i>	Langsporet Gøgelilje	V				
<i>Poa remota</i>	Kæmpe-Rapgræs	V				
<i>Polygonum oxyspermum</i>	Strand-Pileurt	V				
<i>Polygonum viviparum</i>	Topspirende Pileurt	Ex				
<i>Polystichum aculeatum</i>	Skjoldbregne	E				
<i>Potamogeton acutifolius</i>	Spidsbladet Vandaks	E	E			
<i>Potamogeton coloratus</i>	Vejbred-Vandaks	V				
<i>Potamogeton densus</i>	Tæt Vandaks	V	E			

Videnskabeligt navn	Dansk navn	DK	NO	EF	EU	VE
<i>Potamogeton rutilus</i>	Rødlig Vandaks	V	V	V	V	
<i>Potamogeton trichoides</i>	Hårfin Vandaks	V	E			
<i>Potentilla norvegica</i> ssp. <i>norvegica</i>	Norsk Potentil	V				
<i>Primula farinosa</i>	Melet Kodriver	V				
<i>Prunella grandiflora</i>	Storblomstret Brunelle	E				
<i>Pulmonaria angustifolia</i>	Himmelblå Lungeurt	E	V			
<i>Pulsatilla vernalis</i> *	Vår-Kobjælde	V				
<i>Pyrola rotundifolia</i> asp. <i>rotundifolia</i>	Mose-Vintergrøn	V				
<i>Ranunculus nemorosus</i>	Lund-Ranunkel	+Ex				
<i>Rosa agrestis</i>	Hvid Æble-Rose	?Ex	Ex			
<i>Rosa tomentosa</i> ssp. <i>tomentosa</i>	Langstilket Filt-Rose	E				
<i>Rubus chamaemorus</i>	Multebar	V				
<i>Salix nigricans</i>	Sort Pil	V				
<i>Saxifraga hirculus</i>	Gul Stenbræk	V				
<i>Scabiosa canescens</i>	Vellugtende Scabiose	V	V			
<i>Scheuchzeria palustris</i>	Blomstersiv	V				
<i>Schoenus ferrugineus</i>	Rust-Skæne	E				
<i>Schoenus nigricans</i>	Sort Skæne	V				
<i>Scirpus pavulus</i>	Lav Kogleaks	?Ex				
<i>Sedum sexangulare</i>	Seksradet Stenurt	V				
<i>Senecio erucifolius</i>	Smalfliget Brandbæger	E	E			
<i>Selaginella selaginoides</i>	Dværgulvefod	V				
<i>Sorbus xhybrida</i>	Finsk Røn	V				
<i>Spergula morisonii</i>	Vår-Spergel	V				
<i>Spiranthes spiralis</i>	Skrueaks	?Ex	E			
<i>Stachys officinalis</i>	Betonie	?Ex	E			
<i>Subularia aquatica</i>	Sylblad	E				
<i>Teucrium scordium</i>	Løgurt	V	V			
<i>Thelypteris limbosperma</i>	Bjerg-Mangeløv	V				
<i>Thesium alpinum</i>	Alpe-Nålebæger	Ex				
<i>Thesium ebracteatum</i>	Hørbladet Nålebæger	Ex	Ex	E	E	
<i>Trifolium alpestre</i>	Skov-Kløver	V	E			
<i>Trifolium micranthum</i>	Spød Kløver	V				
<i>Trifolium montanum</i>	Bjerg-Kløver	Ex				
<i>Trichophorum alpinum</i>	Liden Kæruld	V				
<i>Utricularia ochroleuca</i>	Kortsporet Blærerod	V				
<i>Vicia dumetorum</i>	Krat-Vikke	E				
<i>Vicia orobus</i>	Lyng-Vikke	V				
<i>Viola epipsila</i>	Tørve-Viol	V				
<i>Viola persicifolia</i>	Rank Viol	V				
<i>Viola uliginosa</i>	Sump-Viol	E	E			
<i>Viscum album</i> *	Mistelten	E				

Blodrød Storkenæb

Tabel 3. Truede og sårbare laver i Danmark med deres aktuelle status (efter Alstrup & Sjøchting, 1989).

DK = Danmark. V = Sårbår (engelsk: vulnerable). E = Akut truet (engelsk: endangered). Ex = Uddød (engelsk: extinct).

Arter og underarter i denne tabel betegnes under lokalitetsbeskrivelserne i afsnittet "Botanisk vurdering" som "Røddlistearter".

Videnskabeligt navn	DK		
Acarospora gallica	E<	Carbonea vitellinaria	E
Acarospora insolata	E	Carbonea vorticosa	V
Acarospora peliscypha	Ex	Catapyrenium lachneum	V
Acarospora versicolor	E	Catapyrenium squamulosum	Ex
Acrocordia conioidea	Ex	Catillaria bouteillei	Ex
Adelolecia pilati	V	Catillaria lenticularis	Ex
Agonimia tristicula	V	Catillaria nigroclavata	E
Alectoria sarmentosa ssp. vaxillifera	V	Catinaria atropurpurea	E
Arthonia byssacea	E	Cetraria cucullata	E
Arthonia dispersa	V	Cetraria sepincola	E
Arthonia fusca	E	Chaenotheca brachypoda	E
Arthonia leucopellaea	Ex	Chaenotheca carthusiae	V
Arthonia nothella	Ex	Chaenotheca cinerea	Ex
Arthonia subspadicea	E	Chaenotheca phaeocephala	Ex
Arthonia tumidula	V	Chaenotheca stemonea	E
Arthonia vinosa	V	Chaenotheca xyloxena	Ex
Arthopyrenia cembrica	Ex	Chaenothecopsis alboatra	E
Arthopyrenia cerasi	Ex	Chaenothecopsis pusilla	E
Arthopyrenia lapponina	V	Chromatoclamys muscorum var. octospora	E
Arthopyrenia microspila	E	Cladonia cariosa	V
Arthopyrenia rhyponata	Ex	Cladonia squamosa var. subsquamosa	V
Arthopyrenia submicans	E	Cladonia strepsillis	V
Arthrographis citrinella	V	Cladonia subfurcata	E
Aspicilla cassiocinerea	V	Collema auriforme	V
Aspicilla contorta	V	Collema bachmannianum	Ex
Aspicilla hoffmannii	V	Collema fragrans	E
Aspicilla morioides	Ex	Collema furfuraceum	Ex
Aspicilla radiosa	V	Cyphellium sessile	V
Aspicilla recedens	V	Cyphellium trachyloides	V
Bacidia absistens	E	Dermatocarpon luridum	E
Bacidia assulata	E	Diploschistes muscorum	V
Bacidia bagliettoana	V	Diploschistes scruposus	V
Bacidia biatorina	V	Enterograpta elaborata	E
Bacidia circumspeta	V	Enterograpta venosa	E
Bacidia epixanthoides	V	Eopyrenula leucoplaca	Ex
Bacidia friesiana	V	Ephebe hispidula	V
Bacidia hemipolia	E	Epibryon polyphagum	V
Bacidia inundata	E	Epilichen scabrosus	E
Bacidia laurocerasi	E	Euopsis pulvinata	Ex
Bacidia microcarpa	V	Farnodia jurana	V
Bacidia polychroa	V	Fuscidea cyathoides var. corticola	V
Bacidia populorum	V	Graphis elegans	E
Bacidia subacerina	Ex	Gyalecta flotowii	E
Bacidia subincompta	E	Gyalecta jenensis	Ex
Bactrospora corticola	E	Gyalecta truncigena	V
Bactrospora dryina	V	Gyalecta ulmi	V
Baeomyces carneus	E	Haematomma caesium	V
Baeomyces placophyllus	V	Hymenelia lacustris	E
Biatora pilularis	V	Hypogymnia vittata	Ex
Brodoa intestiniformis	V	Icmadophila ericetorum	V
Bryophagus gloeocapsa	E	Kaliasia athellina	Ex
Bryoria chalybeiformis	E	Lasallia pustulata	E
Bryoria fuscescens var. positiva	V	Lecanactis amylacea	E
Bryoria subcana	V	Lecania cyrtella var. graminicola	Ex
Buellia badia	Ex	Lecania cyrtellina	E
Buellia epipolia	V	Lecania fuscella	V
Buellia lauricassiae	Ex	Lecania sambucina	Ex
Buellia nivalis	E	Lecanora achariana	V
Buellia pharcidia	V	Lecanora cadubriae	Ex
Buellia spuria	E	Lecanora confusa	E
Buellia stellulata	V	Lecanora fugiens	V
Buellia stigmatea	E	Lecanora impudens	V
Buellia venusta	Ex	Lecanora leptyrodes	E
Calicium adpersum	E	Lecanora pallida	V
Calicium quercinum	V	Lecanora persimilis	E
Calicium trabinellum	Ex	Lecanora populicola	E
Caloplaca assigena	V	Lecanora sambuci	E
Caloplaca atroflava	E	Lecanora soralifera	V
Caloplaca cerinelloides	V	Lecidea botryosa	Ex
Caloplaca ferruginea	V	Lecidea chalybeiza	V
Caloplaca obscurilla	V	Lecidea erythrophaea	V
Candelariella placodizans	E	Lecidea exigua	Ex
		Lecidea helvola	V

<i>Lecidea meliocarpa</i>	Ex	<i>Phaeophyscia endophoenicea</i>	E
<i>Lecidea plana</i>	V	<i>Physcia dimidiata</i>	V
<i>Lecidea sarcogynoides</i>	V	<i>Polyblastia philea</i>	Ex
<i>Lecidea turgidula</i>	V	<i>Polychidium muscicola</i>	Ex
<i>Lecidella anomaloides</i>	V	<i>Porina borrieri</i>	V
<i>Lecidella carpathica</i>	V	<i>Porina interjungens</i>	Ex
<i>Lecidella subincongrua</i>	Ex	<i>Porocyphus coccodes</i>	V
<i>Lecidoma demissum</i>	Ex	<i>Porpidia albocauliscens</i>	Ex
<i>Leprocaulon microscopicum</i>	E	<i>Protoparmelia atriseda</i>	Ex
<i>Leptogium byssinum</i>	E	<i>Protothelenella sphinctrinoides</i>	Ex
<i>Leptogium tenuissimum</i>	Ex	<i>Psilolecia clavulifera</i>	Ex
<i>Leptogium teretiusculum</i>	Ex	<i>Psora decipiens</i>	Ex
<i>Leptoraphis atomaria</i>	Ex	<i>Psoroma hypnorum</i>	Ex
<i>Leptoraphis epidermidis</i>	V	<i>Psoroma hypnorum var. palacsum</i>	Ex
<i>Leptoraphis quercus</i>	E	<i>Pycnothelia papillaria</i>	V
<i>Lobaria amplissima</i>	Ex	<i>Pyrenopsis impolita</i>	Ex
<i>Lobaria scrobiculata</i>	E	<i>Racodium rupestre</i>	Ex
<i>Lobaria virens</i>	E	<i>Ramalina lacera</i>	E
<i>Lopadium pezizoideum</i>	E	<i>Ramalina obtusata</i>	E
<i>Massalongia carnosa</i>	E	<i>Rhizocarpon badiocarpum</i>	E
<i>Melaspilea ochrothalamia</i>	V	<i>Rhizocarpon eupetraeum</i>	Ex
<i>Melaspilea proximella</i>	V	<i>Rhizocarpon geminatum</i>	Ex
<i>Micarea adnata</i>	V	<i>Rhizocarpon hochstetteri</i>	V
<i>Micarea incrassata</i>	Ex	<i>Rhizocarpon intersitum</i>	Ex
<i>Micarea melaena</i>	V	<i>Rhizocarpon lavatum</i>	Ex
<i>Micarea melaenida</i>	Ex	<i>Rhizocarpon oederi</i>	Ex
<i>Micarea nigella</i>	V	<i>Rhizocarpon plicatile</i>	Ex
<i>Microcalicium subpedicellatum</i>	V	<i>Rhizocarpon umbilicatum</i>	Ex
<i>Microglaena sphinctrinoidella</i>	Ex	<i>Rinodina archaea</i>	V
<i>Microglaena sphinctrinoides</i>	Ex	<i>Rinodina colobina</i>	V
<i>Moelleropsis humida</i>	E	<i>Rinodina conradii</i>	V
<i>Moelleropsis nebulosa</i>	E	<i>Rinodina interpolata</i>	V
<i>Mycobilimbia fusca</i>	Ex	<i>Rinodina oxydata</i>	Ex
<i>Mycoblastus sanguinarius</i>	V	<i>Rinodina teichophila</i>	V
<i>Mycocalicium subtile</i>	V	<i>Sarcogyne clavus</i>	V
<i>Mycoporum hippocastani</i>	Ex	<i>Sarcogyne distinguenda</i>	Ex
<i>Mycopyprenula coryli</i>	Ex	<i>Sarcogyne privigna</i>	V
<i>Nephroma arcticum</i>	Ex	<i>Sarcogyne regularis var. intermedia</i>	V
<i>Nephroma laevigatum</i>	V	<i>Schaereria cinereorufa</i>	E
<i>Nephroma parile</i>	V	<i>Schaereria fuscocinerea</i>	Ex
<i>Nephroma resupinatum</i>	Ex	<i>Schimatomma graphidioides</i>	Ex
<i>Normandina pulchella</i>	E	<i>Sclerophora nivea</i>	Ex
<i>Ochrolechia inaequatula</i>	V	<i>Sclerophora peronella</i>	E
<i>Ochrolechia pallescens</i>	V	<i>Solorina bispora</i>	E
<i>Omphalina hudsoniana</i>	E	<i>Solorina saccata</i>	V
<i>Omphalina umbellifera</i>	V	<i>Solorina spongiosa</i>	E
<i>Opegrapha lyncea</i>	E	<i>Sphinctina turbinata</i>	E
<i>Opegrapha saxicola</i>	E	<i>Staurothele ambrosiana</i>	V
<i>Ophioparma ventosa</i>	V	<i>Staurothele clopima</i>	V
<i>Pannaria conoplea</i>	E	<i>Stereocaulon dactylophyllum</i>	V
<i>Pannaria leucophaea</i>	Ex	<i>Stereocaulon incrustatum</i>	Ex
<i>Pannaria pezizoides</i>	E	<i>Stereocaulon paschale</i>	E
<i>Pannaria rubiginosa</i>	Ex	<i>Stereocaulon pileatum</i>	V
<i>Parmelia caperata</i>	E	<i>Stereocaulon tomentosum</i>	V
<i>Parmelia coniocarpa</i>	E	<i>Strifula stigmatella</i>	Ex
<i>Parmelia olivacea</i>	E	<i>Thelidium absconditum</i>	V
<i>Parmelia pastillifera</i>	E	<i>Thelidium pyrenophorum</i>	Ex
<i>Parmelia quercina</i>	Ex	<i>Thelidium stenhammeri</i>	Ex
<i>Parmelia septentrionalis</i>	Ex	<i>Thrombium epigaeum</i>	V
<i>Parmelia subrudecta</i>	Ex	<i>Toninia caeruleonigricans</i>	E
<i>Parmelia tiliacea</i>	E	<i>Trapeliopsis glaucolepidea</i>	V
<i>Parmelia tinctoria</i>	V	<i>Tremolecia atrata</i>	E
<i>Parmeliella plumbea</i>	E	<i>Umbilicaria hirsuta</i>	V
<i>Parmeliella triptophylla</i>	E	<i>Umbilicaria hyperborea</i>	Ex
<i>Peltigera apthosa</i>	Ex	<i>Usnea filipendula</i>	V
<i>Peltigera degenii</i>	E	<i>Usnea florida</i>	Ex
<i>Peltigera horizontalis</i>	V	<i>Usnea glabrata</i>	E
<i>Peltigera leucophlebia</i>	E	<i>Usnea glabrascens</i>	V
<i>Peltigera malacea</i>	V	<i>Usnea scabrata</i>	E
<i>Peltigera venosa</i>	Ex	<i>Verrucaria aquatilis</i>	V
<i>Pertusaria chiodectonoides</i>	V	<i>Verrucaria dufourii</i>	Ex
<i>Pertusaria corallina</i>	V	<i>Verrucaria laevata</i>	V
<i>Pertusaria coronata</i>	V	<i>Verrucaria latebrosa</i>	Ex
<i>Pertusaria inaequalis</i>	E	<i>Verrucaria melaenella</i>	E
<i>Pertusaria lactea</i>	V	<i>Verrucaria mougeotii</i>	V
<i>Pertusaria leucostoma</i>	V	<i>Verrucaria rheithrophila</i>	V
<i>Pertusaria pupillaris</i>	V	<i>Verrucaria ruderum</i>	Ex
<i>Pertusaria slesvicensis</i>	V	<i>Xanthoria lobulata</i>	E
<i>Pertusaria sordidogrisea</i>	E		
<i>Pertusaria trachythallina</i>	E		
<i>Phaeographis dendritica</i>	V		
<i>Phaeographis inusta</i>	V		
<i>Phaeophyscia ciliata</i>	E		

Tabel 4. Status for rødlistearter af højere planter i Nordjyllands amt. Den højre kolonne viser antallet af kendte lokaliteter, hvorpå rødlistearten forekommer i Nordjyllands amt.

V = sårbar (eng. vulnerable). E = akut truet (eng. endangered).

DK = Danmark. NJ = Nordjyllands amt. LOK = Antallet af kendte voksesteder for arten inden for de seneste 30 år. * = arten anses ikke for sårbar eller truet i Danmark (status i Danmark efter Løjtnant 1986.)

PLANTE		DK	NJ	LOK
<i>Asplenium ruta-muraria</i>	Murrude	V	V	2
<i>Asplenium scolopendrium</i>	Hjortetunge	E	V	1
<i>Asplenium septentrionale</i>	Nordisk Radeløv	V	E	1
<i>Asplenium trichomanes</i>	Rundfinnet Radeløv	V	V	2
<i>Barbarea stricta</i>	Rank Vinterkarse	V	V	4
<i>Botrychium matricariifolium</i>	Kamillebladet Månerude	V	E	4
<i>Botrychium multifidum</i>	Stilk-Månerude	V	E	2
<i>Carex chordorrhiza</i>	Grønt Star	E	E	1
<i>Carex maritima</i>	Krum Star	E	E	1
<i>Cephalanthera rubra</i>	Rød Skovlilje	V	E	1
<i>Corallorhiza trifida</i>	Koralrod	V	V	7
<i>Crassula aquatica</i>	Korsarve	E	E	1
<i>Crepis praemorsa</i>	Afbidt Høgeskæg	V	V	3
<i>Cypripedium calceolus</i>	Fruesko	V	V	2
<i>Dactylorhiza incarnata</i>				
ssp. ochroleuca	Hvidgul Gøgeurt	E	E	1
<i>Dactylorhiza praetermissa</i>	Frikløbet Gøgeurt	E	E	1
<i>Elatine hexandra</i>	Sekshannet Bakkarve	V	V	1
<i>Equisetum variegatum</i>	Liden Padderok	V	V	4
<i>Euphorbia palustris</i>	Strand-Vortemalk	V	E	1
<i>Euphrasia dunensis</i>	Klit-Øjentrøst	V	V	1
<i>Glaucium flavum</i>	Strand-Hornskulpe	V	V	2
<i>Gymnadenia albida</i>				
ssp. albida	Hvid Saksporø	E	E	2
<i>Hammarbya paludosa</i>	Hjertsåbe	V	V	3
<i>Herminium monorchis</i>	Fukkellåbe	V	V	7
<i>Isoetes lacustris</i>	Sortgrøn Bransenføde	V	V	2
<i>Ledum palustre</i>	Mose-Post	E	V	1
<i>Limosella aquatica</i>	Dyndurt	E	E	1
<i>Liparis loeselii</i>	Mygblomst	V	V	4
<i>Lycopodium complanatum</i>	Flad Ulvefod	E	E	1
<i>Lycopodium selago</i>	Otteradet Ulvefod	V	V	6
<i>Lycopodium tristachyum</i>	Cypres-Ulvefod	V	V	1
<i>Orchis ustulata</i>	Bakke-Gøgeurt	E	E	1
<i>Orobanche elatior</i>	Stor Gyvelkvæler	V	V	2
<i>Osmunda regalis</i>	Kongebregne	V	V	3
<i>Poa remota</i>	Kampe-Rapgræs	V	E	1
<i>Pulsatilla vernalis</i>	Vår-Kobjælde	V	E	1
<i>Pyrola rotundifolia</i>				
ssp. rotundifolia	Mose-Vintergrøn	V	V	1
<i>Rubus chamaemorus</i>	Multebær	V	V	5
<i>Salix nigricans</i>	Sort Pil	V	V	1
<i>Saxifraga hirculus</i>	Gul Stenbræk	V	E	2
<i>Scheuchzeria palustris</i>	Blomstersiv	V	V	4
<i>Schoenus nigricans</i>	Sort Skane	V	V	3
<i>Selaginella selaginoides</i>	Dværgulvefod	V	V	5
<i>Thelypteris limbosperma</i>	Bjerg-Mangeløv	V	E	2
<i>Vicia orobus</i>	Lyng-Vikke	V	V	10
<i>Viola epipsila</i>	Tørve-Viol	V	E	1
<i>Viscum album</i>	Mistelten	E	E	1
<i>Cineraria palustris</i>				
ssp. congesta*	Kær-Fnokurt	R	V	3
<i>Deschampsia setacea*</i>	Fin Bunke	R	R	12
<i>Eleocharis multicaulis*</i>	Mangestænglet Sumptrå	R	R	12
<i>Euphrasia dunensis*</i>	Klit-Øjentrøst	R	V	1
<i>Gentianella uliginosa*</i>	Eng-Ensian	R	R	7
<i>Pillularia globulifera*</i>	Pilledrager	R	V	4
<i>Pyrola rotundifolia</i>				
ssp. maritima*	Klit-Vintergrøn	R	R	16

Tabel 5. Status for rødlistearter af laver i Nordjyllands amt.

Den højre kolonne viser antallet af kendte lokaliteter, hvorpå rødlistearten forekommer i Nordjyllands amt.

VIDENSKABELIGT NAVN	DK	LOK
<i>Alectoria sarmentosa</i> asp. <i>vexillifera</i>	V	2
<i>Arthonia tumidula</i>	V	1
<i>Bacidia absistens</i>	E	1
<i>Bacidia bagliettoana</i>	V	1
<i>Bacidia circumspecta</i>	V	1
<i>Bacidia epixanthoides</i>	V	1
<i>Bacidia friesiana</i>	V	2
<i>Caloplaca cerinelloides</i>	V	1
<i>Chaenotheca carthusias</i>	V	1
<i>Enterographa elaborata</i>	E	1
<i>Gyalecta flotowii</i>	E	2
<i>Gyalecta truncigena</i>	V	1
<i>Gyalecta ulmi</i>	V	1
<i>Lecanora pallida</i>	V	1
<i>Nephroma laevigatum</i>	V	1
<i>Ochrolechia pallescens</i>	V	1
<i>Peltigera horizontalis</i>	V	1
<i>Peltigera malacea</i>	V	1
<i>Pertusaria corallina</i>	V	1
<i>Pertusaria pupillaris</i>	V	1
<i>Ramalina obtusata</i>	E	1
<i>Schaereria cinereorufa</i>	E	1
<i>Stereocaulon dactylophyllum</i>	V	1
<i>Usnea filipendula</i>	V	1

Tabel 6. Eksempler på arter, som er udpræget sårbare overfor planteindsamling og -plukning (smlgn. i øvrigt teksten - efter Gravesen 1981).

<i>Anemone apennina</i> var. <i>pallida</i>	Blegblå Anemone (den bornholmske form)
<i>Anthericum liliago</i>	Ugrenet Edderkopurt
<i>Anthericum ramosum</i>	Grenet Edderkopurt
<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	Sort Radeløv
<i>Asplenium septentrionale</i>	Nordisk Radeløv
<i>Asplenium trichomanes</i>	Rundfinnet Radeløv
<i>Betonica officinalis</i>	Betonie
<i>Cephalanthera damasonium</i>	Hvidgul Skovlilje
<i>Cephalanthera longifolia</i>	Sværd-Skovlilje
<i>Cephalanthera rubra</i>	Rød Skovlilje
<i>Corallorhiza trifida</i>	Koralrod
<i>Cypripedium calceolus</i>	Fruesko
<i>Dactylorhiza sambucina</i>	Hylde-Gøgeurt
<i>Draba muralis</i>	Mur-Draba
<i>Glaucium flavum</i>	Strand-Hornskulpe
<i>Gymnadenia albida</i> ssp. <i>albida</i>	Hvid Sakspsore
<i>Gymnadenia conopsea</i>	Langakset Trådspore
<i>Hammarbya paludosa</i>	Hjertelåbe
<i>Liparis loeselii</i>	Mygblomst
<i>Orchis morio</i>	Salep-Gøgeurt
<i>Orchis purpurea</i>	Stor Gøgeurt
<i>Orchis ustulata</i>	Bakke-Gøgeurt
<i>Orobancha major</i>	Stor Gyvelkvæler
<i>Peucedanum oreoselinum</i>	Bakke-Svovlrod
<i>Phyllitis scolopendrium</i>	Hjortetunge
<i>Polystichum lobatum</i>	Skjoldbregne
<i>Prunella grandiflora</i>	Storblomstret Brunelle
(og dennes hybrider med <i>Prunella vulgaris</i> , Alm. Brunelle)	
<i>Pulmonaria angustifolia</i>	Himmelblå Lungeurt
<i>Pulsatilla vernalis</i>	Vår-Kobjælde
<i>Saxifraga hirculus</i>	Gul Stenbræk
<i>Spiranthes spiralis</i>	Skureaks
<i>Viola epipsila</i>	Tørve-Viol
<i>Viola mirabilis</i>	Forskelligblomstret Viol
<i>Viola persicifolia</i>	Rank Viol
<i>Viola uliginosa</i>	Sump-Viol

Tabel 7. Oversigt over naturtypernes sårbarhed over for færdsel (mekanisk slid).

Oversigten viser både de kategorier, der er brugt her i bogen og i Løjtnant (ed.) 1983: "Rapport om naturområdernes sårbarhed".

Nærmere forklaring i teksten.

Symbol i bogens tekst	NATURTYPE	a. efter P. Gravesen (sårbarhed)	b. efter B. Løjtnant (bæreevne)	
S Skove, krat, hegn, alléer	Bøgskov	robust-sårbar	relativ stor-lille	
	Egeskov	robust-sårbar	relativ stor-lille	
	Egekrat	robust-sårbar	relativ stor-lille	
S-Sv Skove på fugtig bund	Nåletræsplantage, i indlandet	robust (-sårbar)	relativ stor (-lille)	
	Klitplantage	sårbar	lille (-meget lille)	
	Askeskov	sårbar	lille-meget lille	
	Elleskov	sårbar	lille-meget lille	
	Birkeskov	robust-sårbar	relativ stor-lille	
H Heder og klitter	klit	sårbar	lille-meget lille	
	Grønsværklit	robust-sårbar	relativ stor-lille	
E Enge på tør bund	Indlandsklit	sårbar	lille-meget lille	
	klit og klithede	sårbar-meget sårbar	meget lille - særdeles lille	
	Strandoverdrev	robust	relativ stor	
	Klippehede	sårbar	lille-meget lille	
	Hedelyng-hede	robust-sårbar	relativ stor-lille	
	Revling-hede	sårbar	lille-meget lille	
	Sandskæg-hede	sårbar	meget lille	
	Rensdyrlav-hede	meget sårbar	særdeles lille	
	Rullestenshede	robust-sårbar	relativ stor-lille	
	Græshede	robust	relativ stor	
	Klokkelyng-hede	sårbar	lille	
	Kystklinter og -skramter	robust-sårbar-	relativ lille-lille-	
	Flade overdrev	meget sårbar	meget lille	
	V Ferske vådområder	Højmoser	robust	relativ stor
		Hængesæk	sårbar	lille-meget lille
Næringsfattige kær (ikke væld-påvirkede)		sårbar	meget lille	
Næringsrige kær (ikke væld-påvirkede)		sårbar	lille	
Næringsfattige kær (væld-påvirkede)		robust-sårbar	relativ stor-lille	
Næringsrige kær (væld-påvirkede)		sårbar-meget sårbar	meget lille-særdeles lille	
Næringsrige kær (væld-påvirkede)		sårbar	meget lille	
Våde enge-almene		robust	relativ stor	
Næringsrige, naturlig klarvandede søer		robust	relativ stor	
Næringsrige, naturlig brunvandede søer		robust	relativ stor	
Næringsrige, forurenede søer		robust	relativ stor	
Næringsfattige, klarvandede søer		meget sårbar	særdeles lille	
Næringsfarrige, brunvandede søer		sårbar	meget lille	
Kildebække, uregulerede		sårbar	meget lille	
Mindre åer, uregulerede		sårbar	lille	
Større åer, uregulerede	robust	relativ stor		
Regulerede åer	robust	relativ stor		

Tabel 8. Fortegnelse over de i lokalitetsbeskrivelserne anvendte vegetationstyper.

allé
bebyggelse
brakvandsområde
desmidiacésø
dige
ekstremfattigkær
ekstremrigkær
eng
fattigkær
fugtig løvskov
grusgrav
hede
hængesæk
højmose
kalkskrænt
kilde

klit
kultureng
kær
lergrav
lobeliesø
løvskov
mergelgrav
mose
nåleskov
overdrev
overgangsrigkær
paludellavæld
park
pilekrat
rigkær
ruderat

rørskov
saltvandsområde
skov
stendige
stønmur
strand
strandeng
strandoverdrev
søbred
vandhul
vandløb
vejkant
vejside
væld

Hjælme og Marehalm

KORTMATERIALE

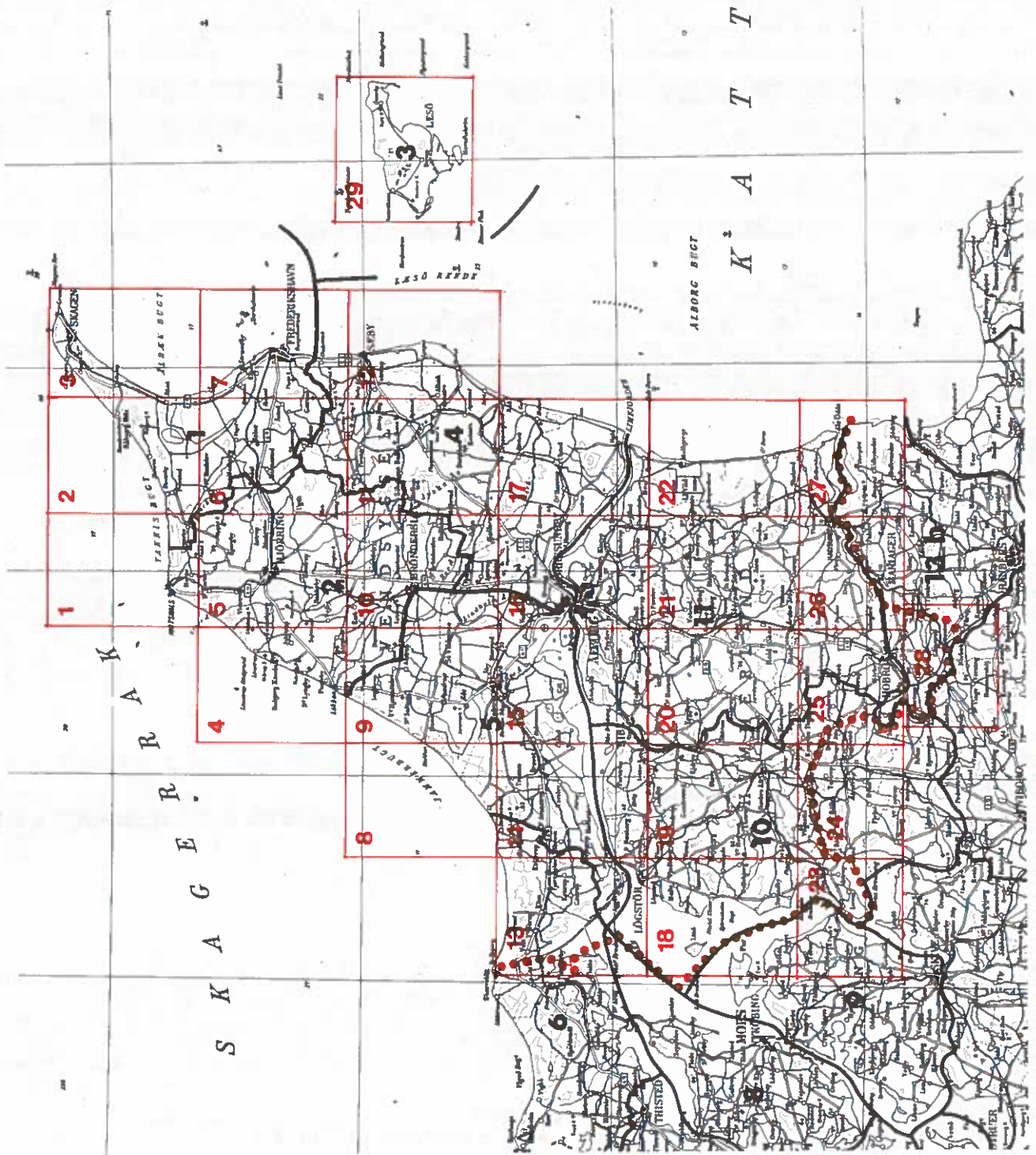
OVERSIGTSKORT Nordjyllands amt med tilstødende arealer

Grundkort: Udsnit af Kort- og Matrikelstyrelsens kort over Danmark i målestok 1:500.000

DETAILKORT 1-29

Grundkort: Udsnit af Kort- og Matrikelstyrelsens kort over Nordjyllands amt i målestok 1:100.000

Alle kort gengivet med Kort- og Matrikelstyrelsens tilladelse (A 317-92)

OVERSIGTSKORT

Nordjylland amt markeret med rød streg

Topografisk-Botaniske Undersøgelser distrikter (TBU-distrikt) indtegnet med sort

Detailkort, 29 ialt, indtegnet med rødt

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

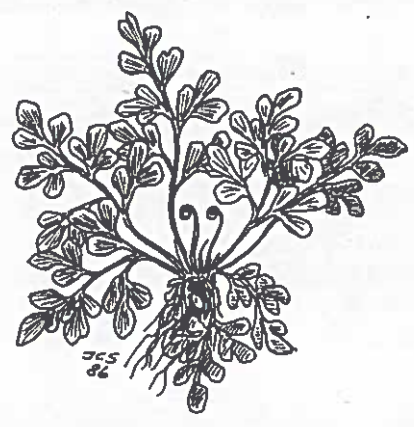
SIGNATURFORKLARING:

- Amtsgænse
- TBU distriktsgrænse
- Områdegrænse
- 1/23** Områdenummer
- 4** Lokalitetsnummer

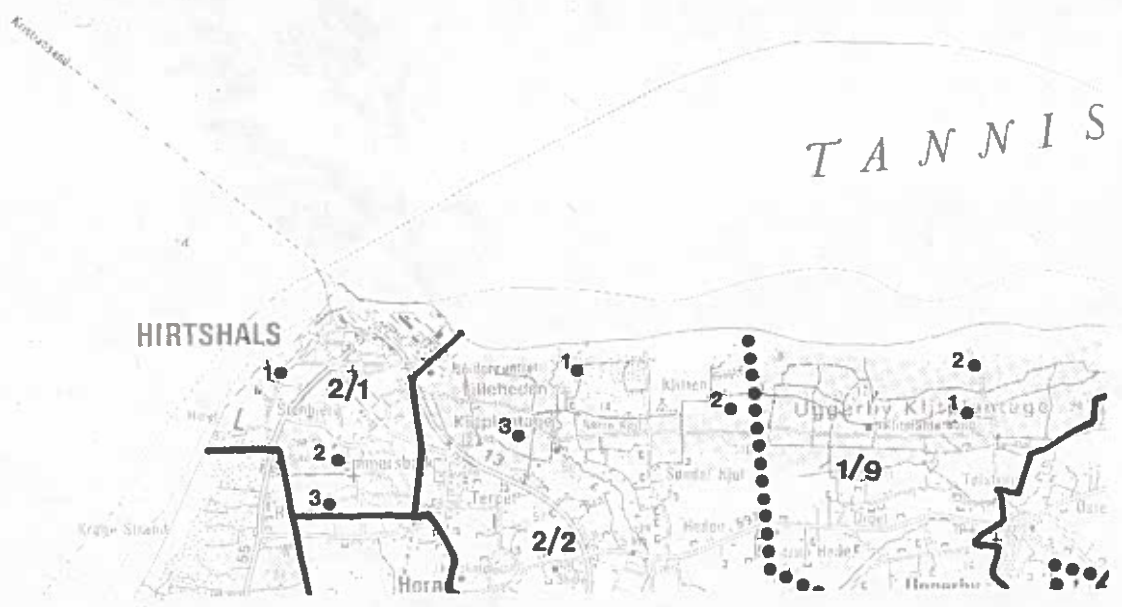
Rød Svingel

J.C.S.
15

Murrude

DETAILKORT 1

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

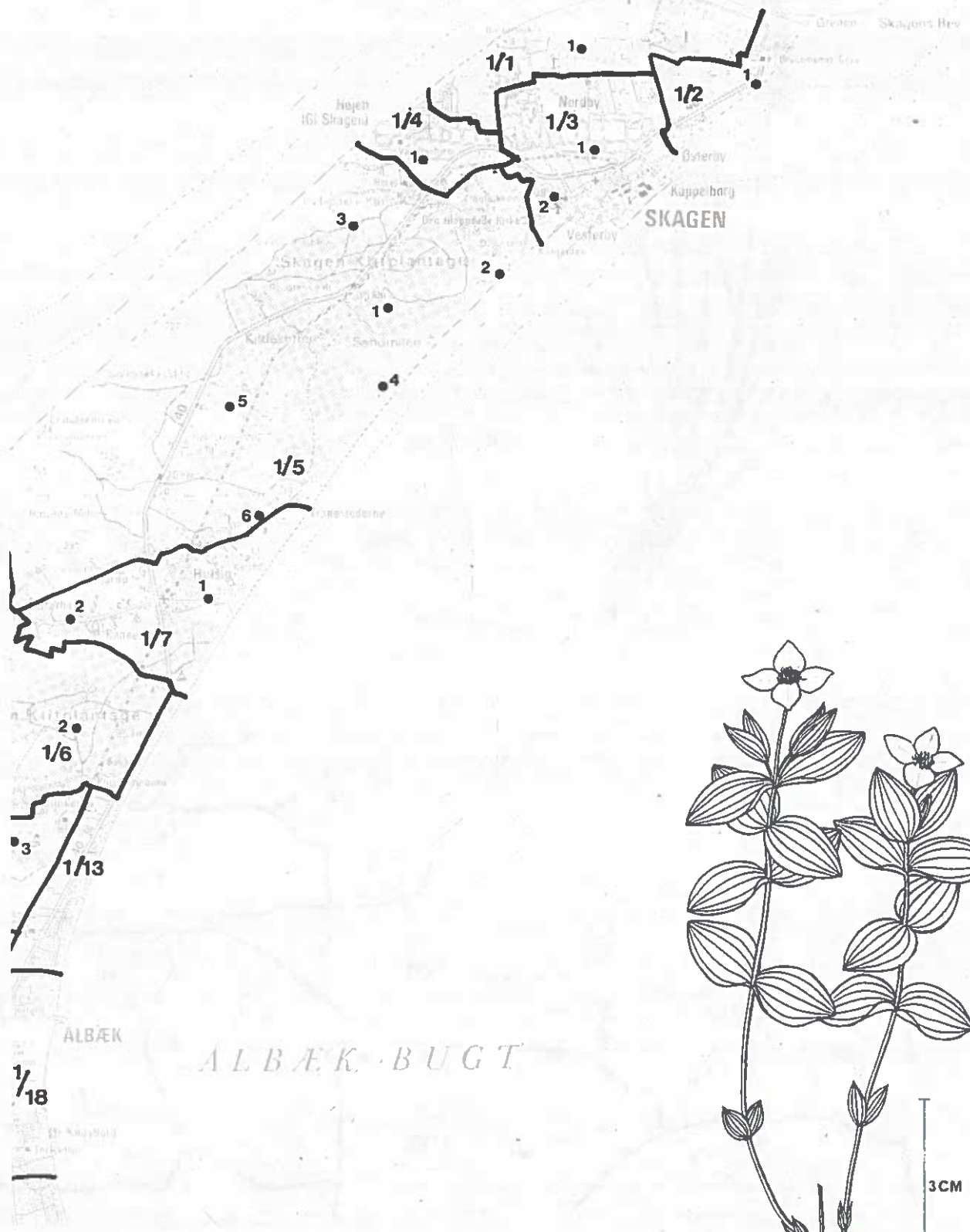

Sandskæg

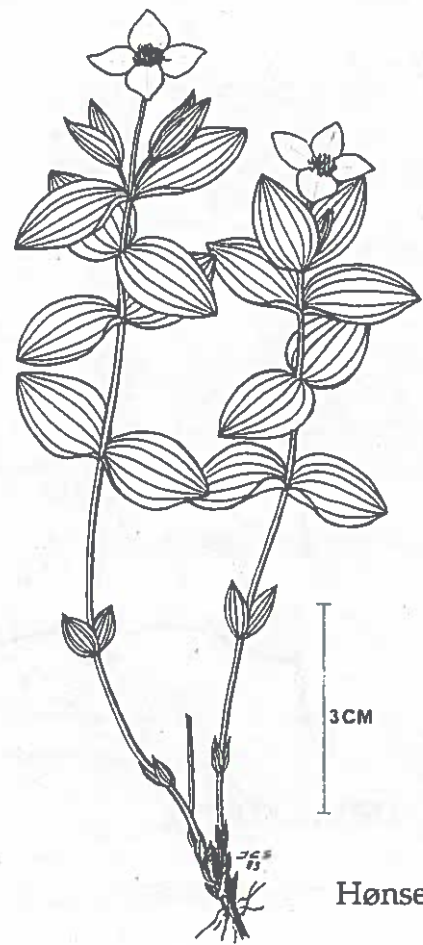
DETAILKORT 2

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

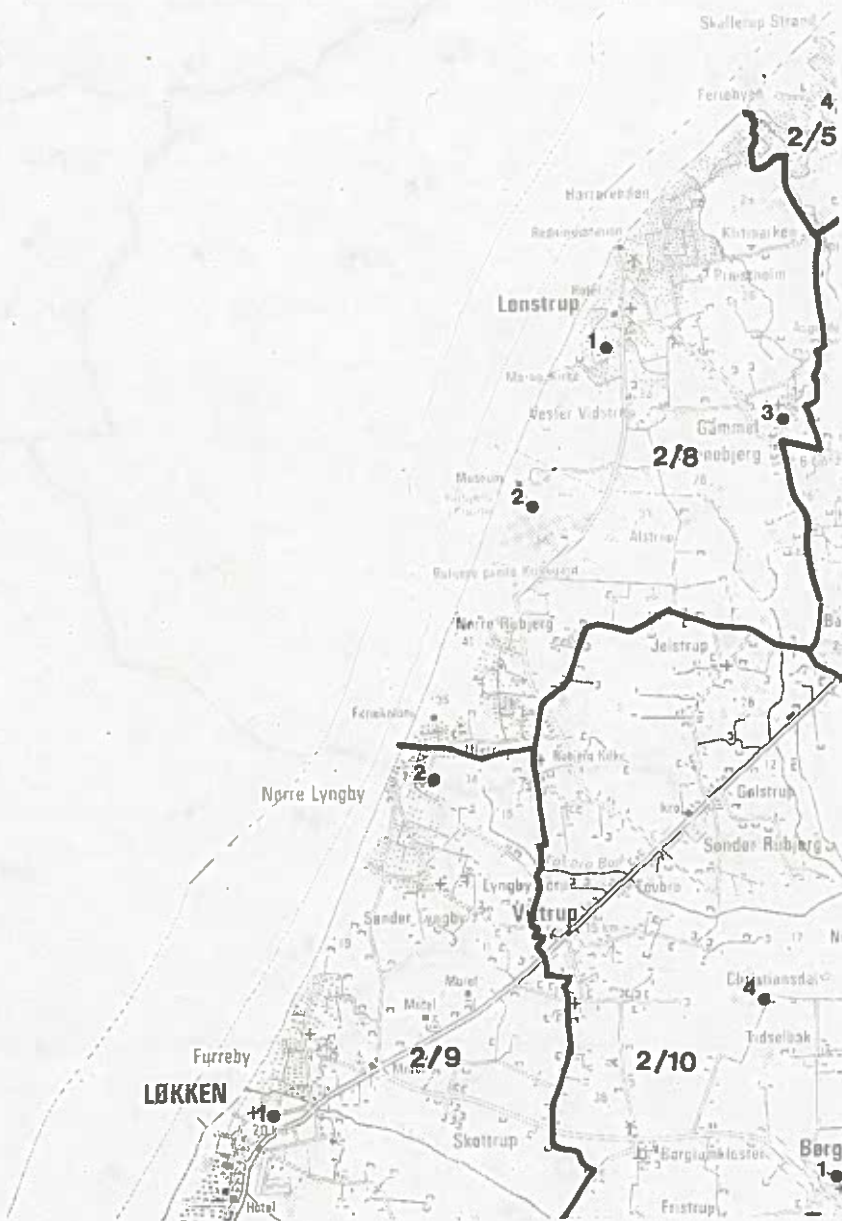

DETAILKORT 3

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

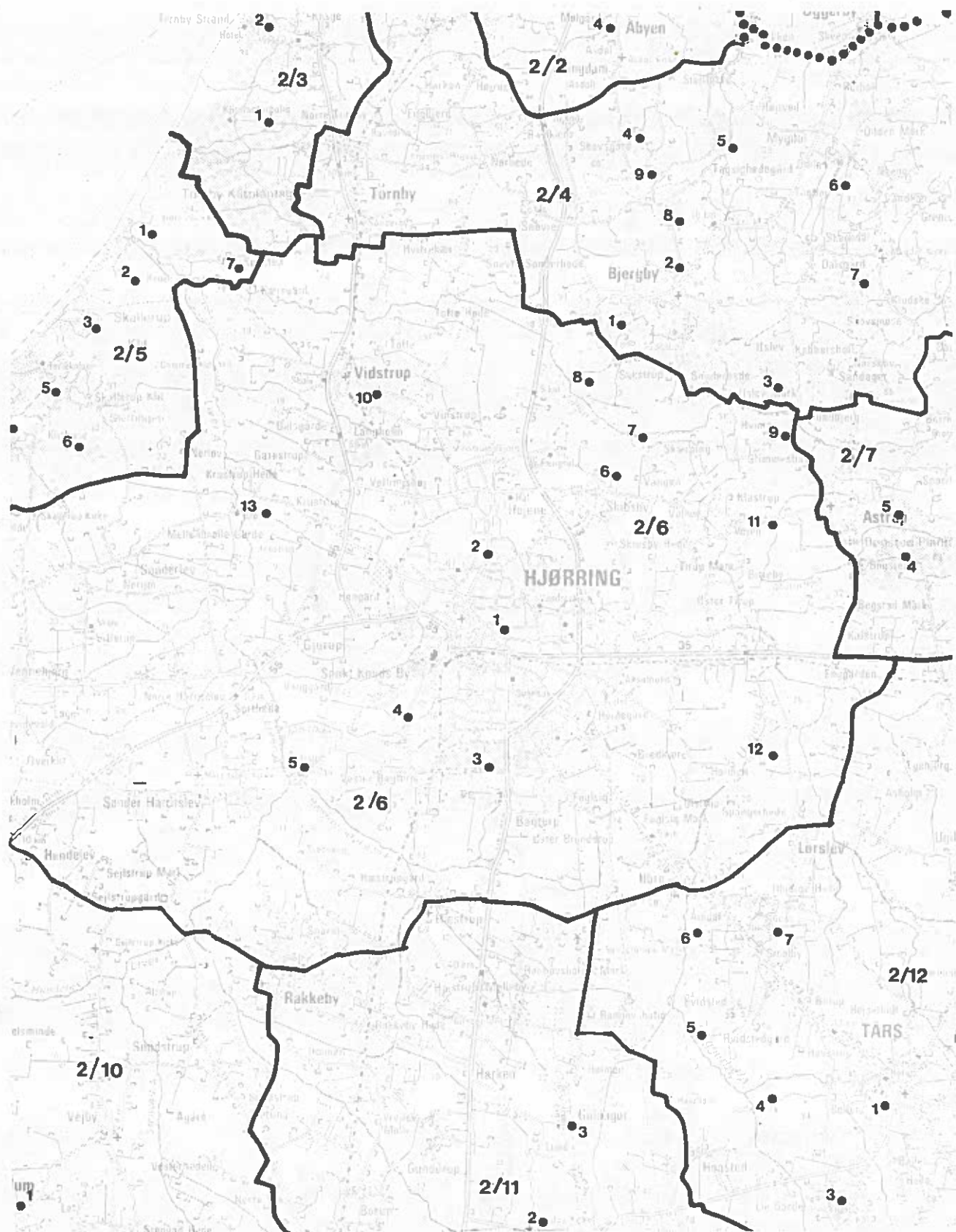

Hønsøbæ

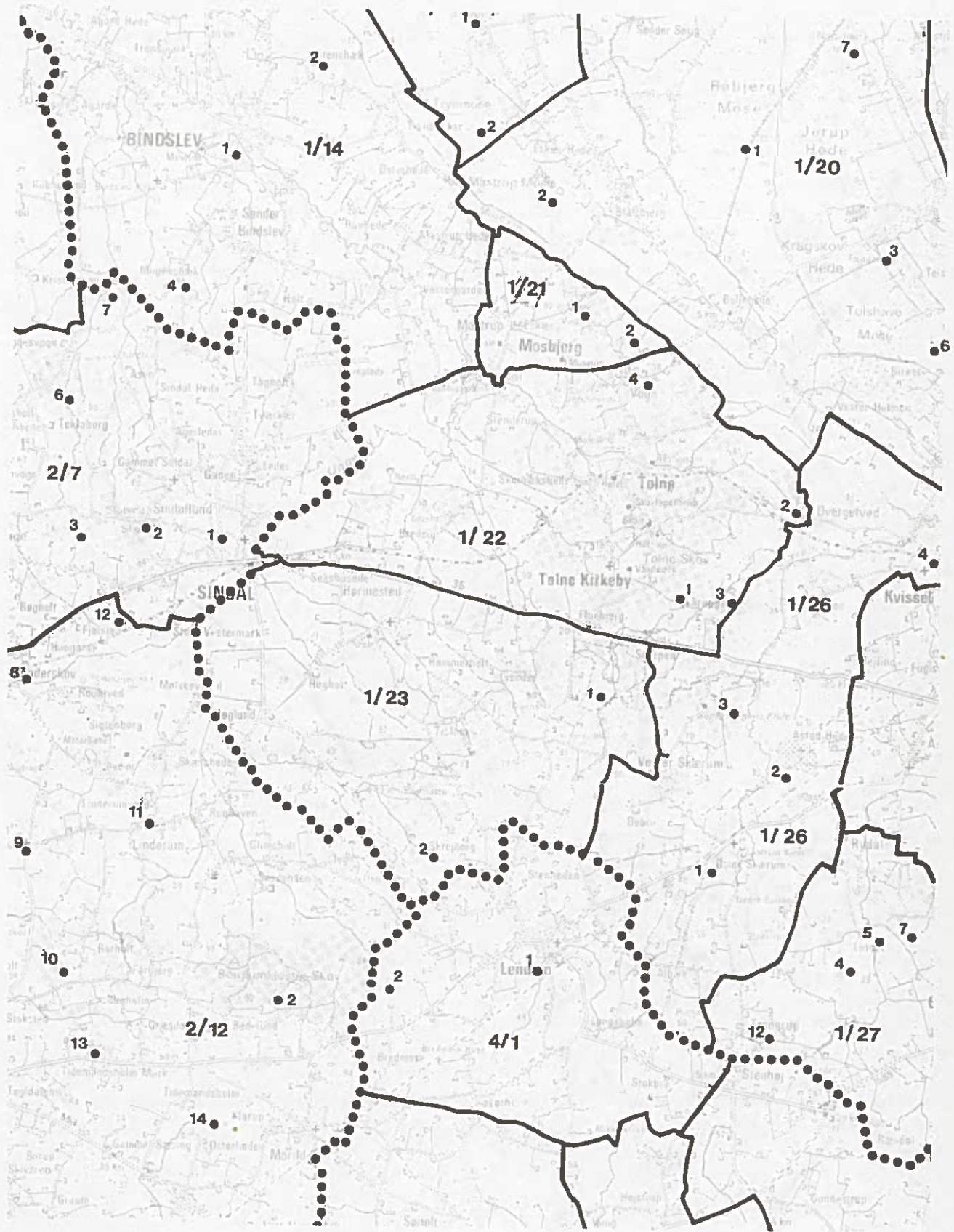
DETAILKORT 4

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

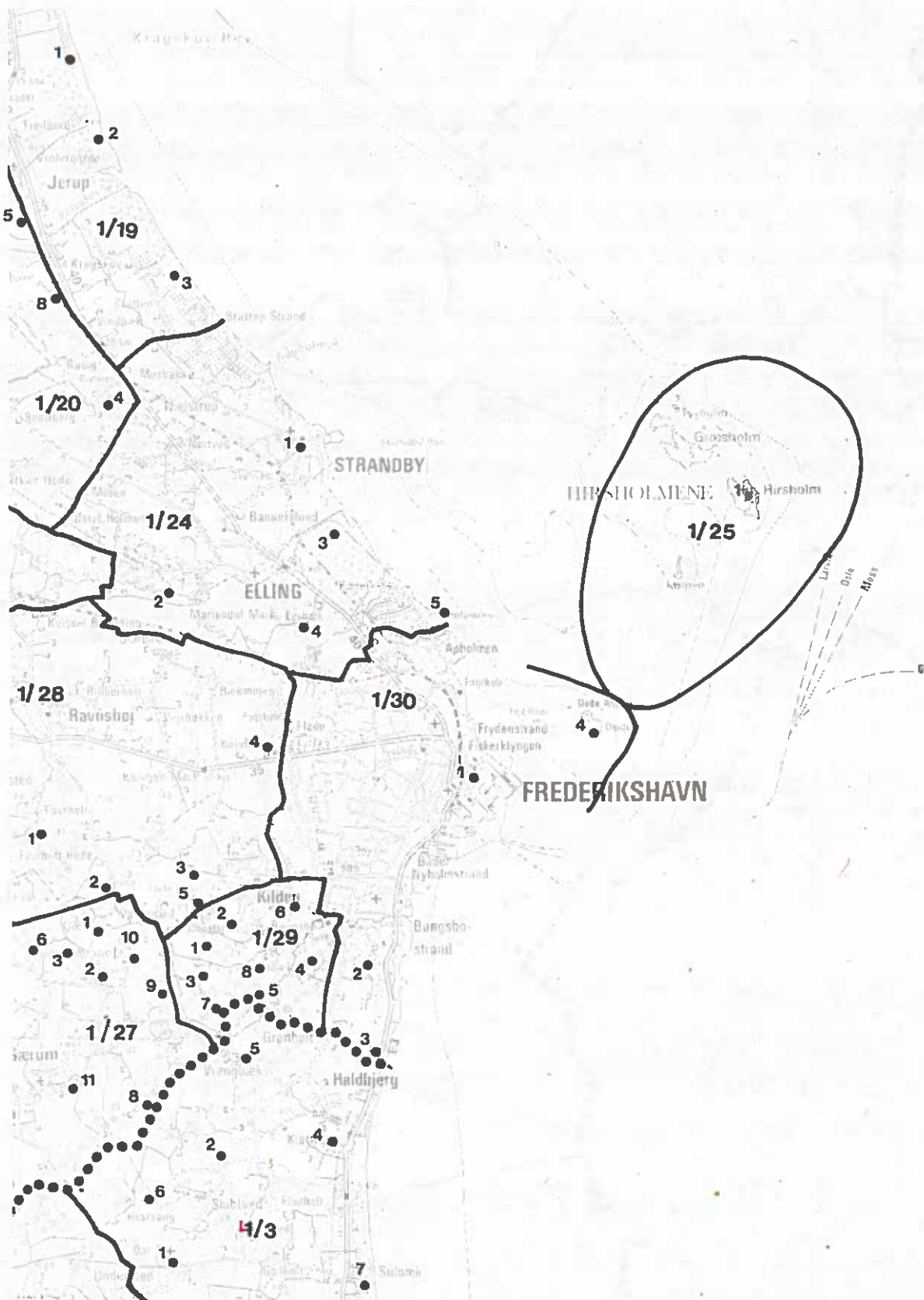
DETAILKORT 5

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

DETAILKORT 6

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

DETAILKORT 7

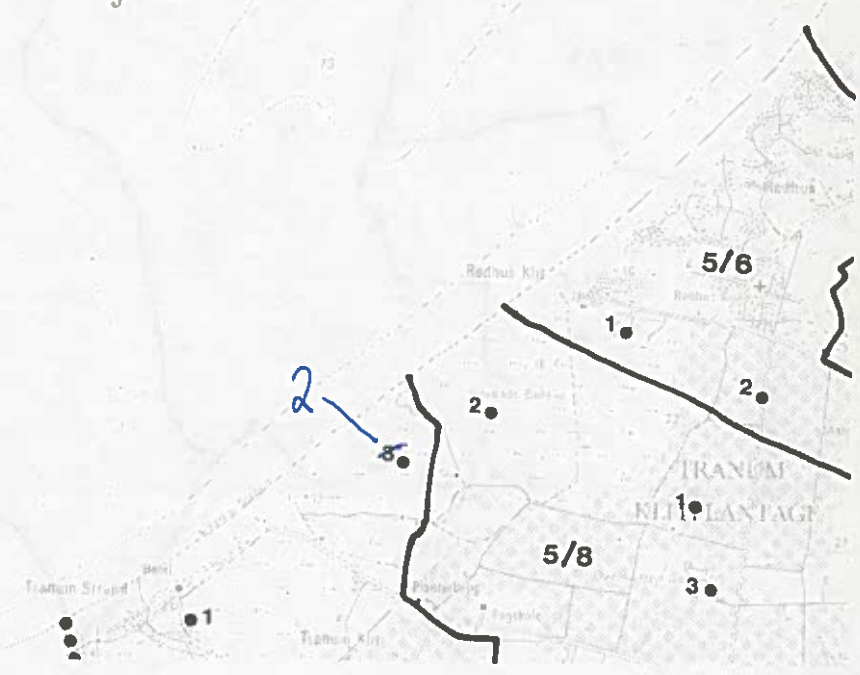
Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

Hedelyng

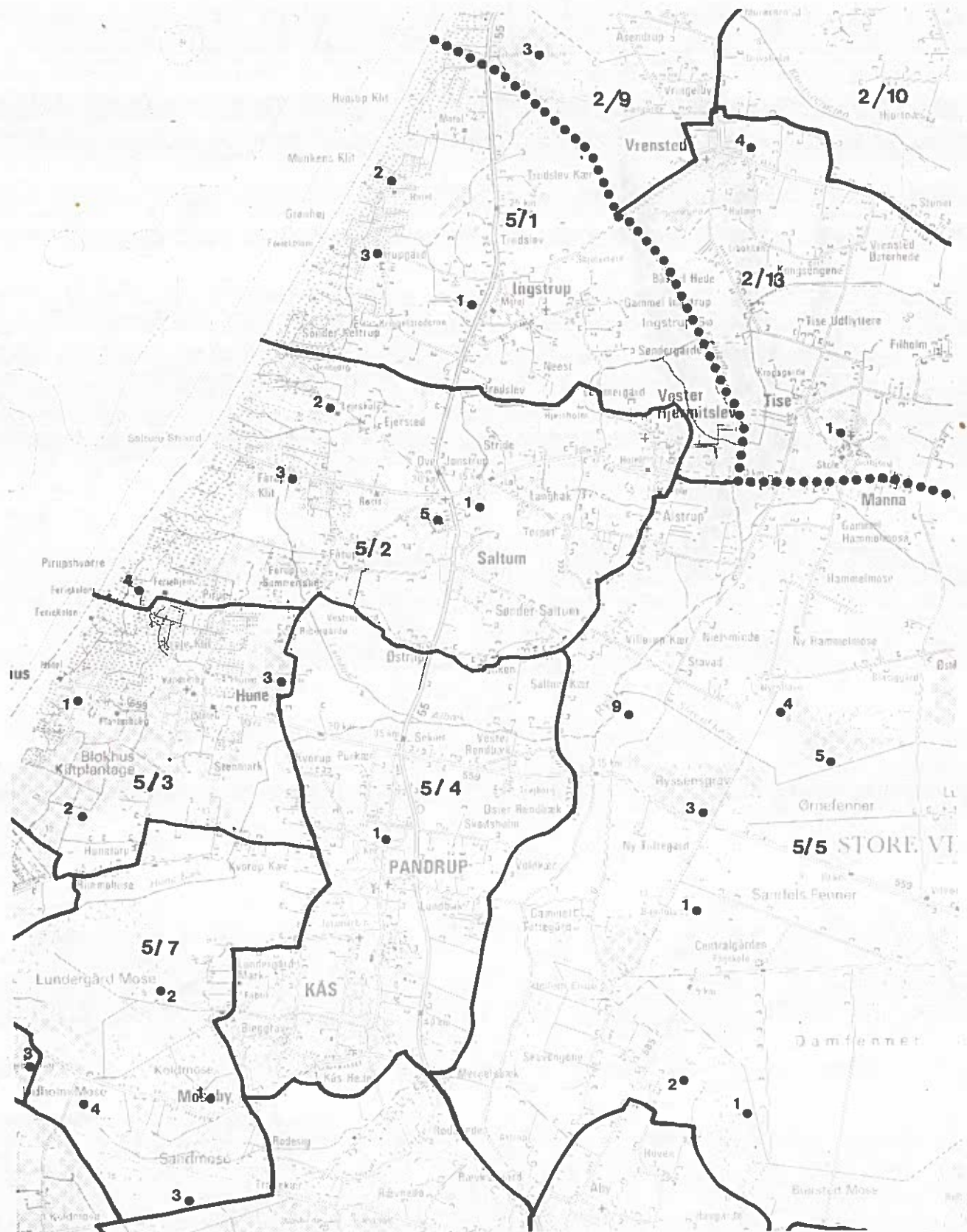
JAMMERBUGTEN

Blokt

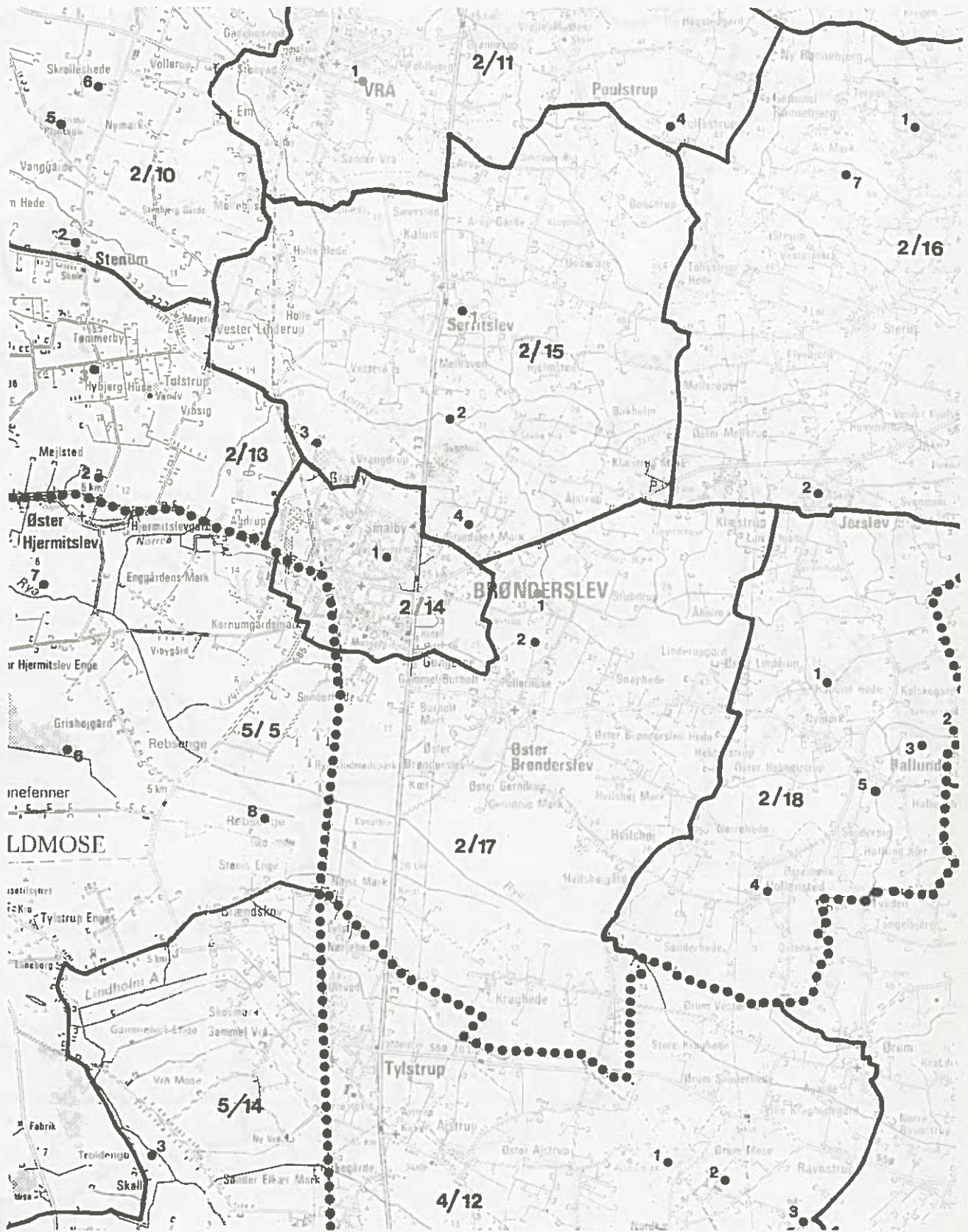
DETAILKORT 8

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

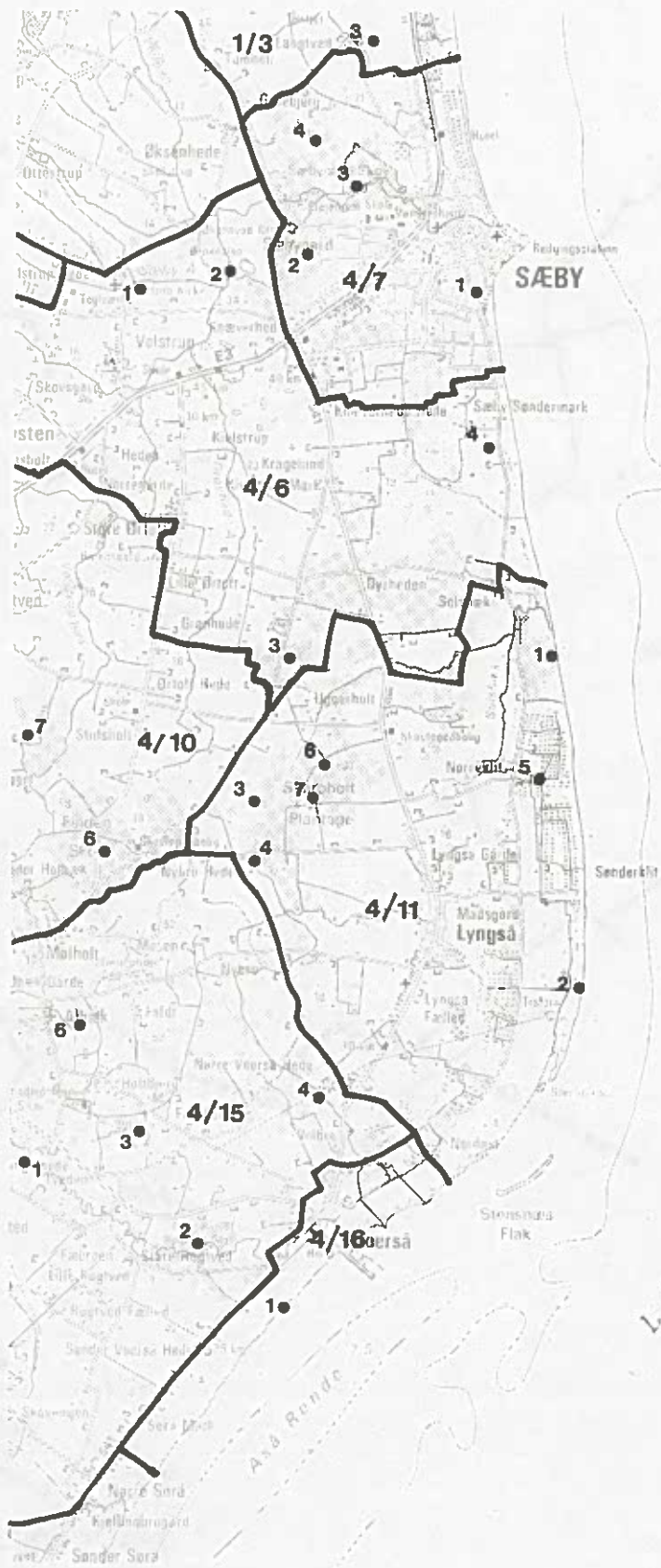
DETAILKORT 9

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

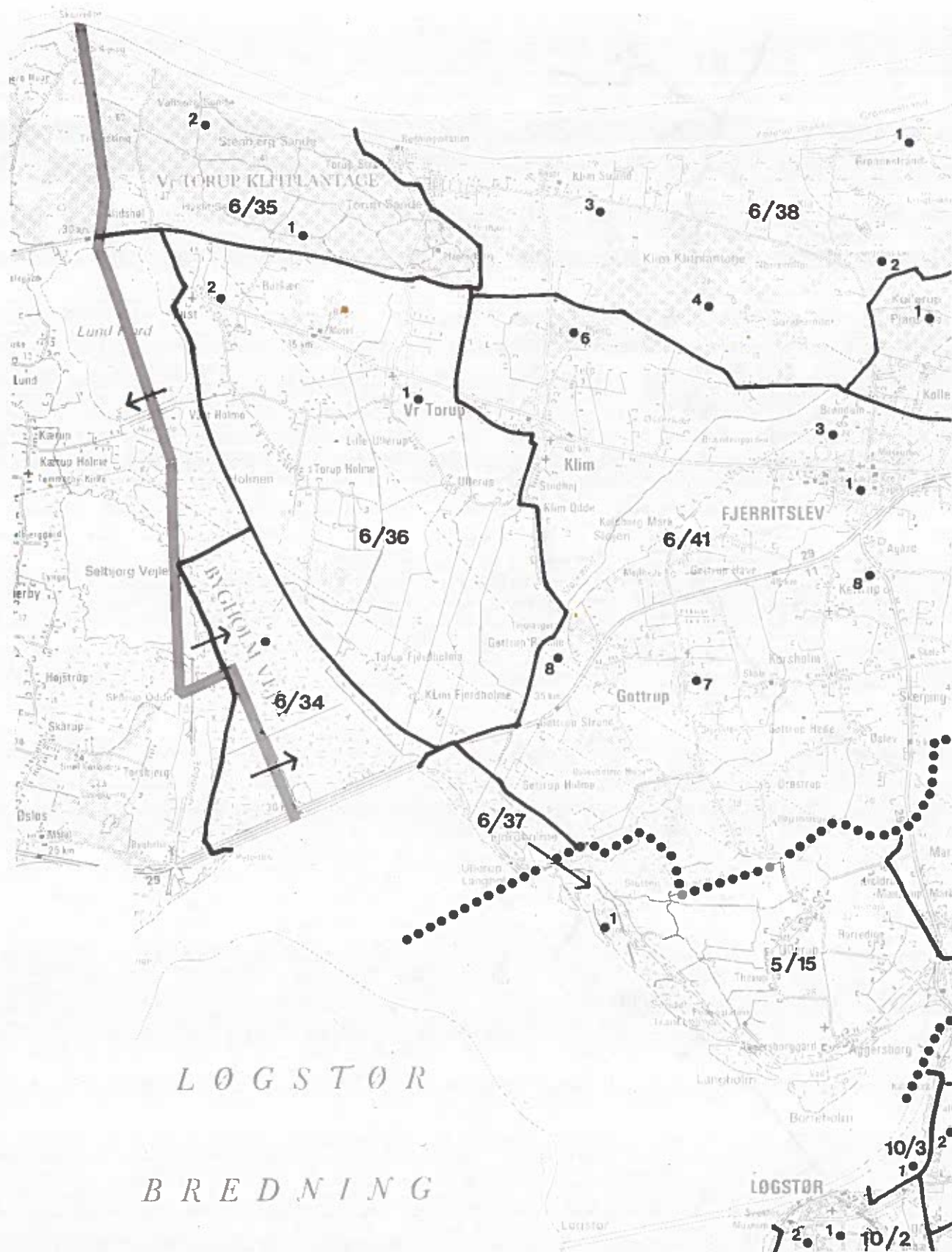
DETAILKORT 10

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

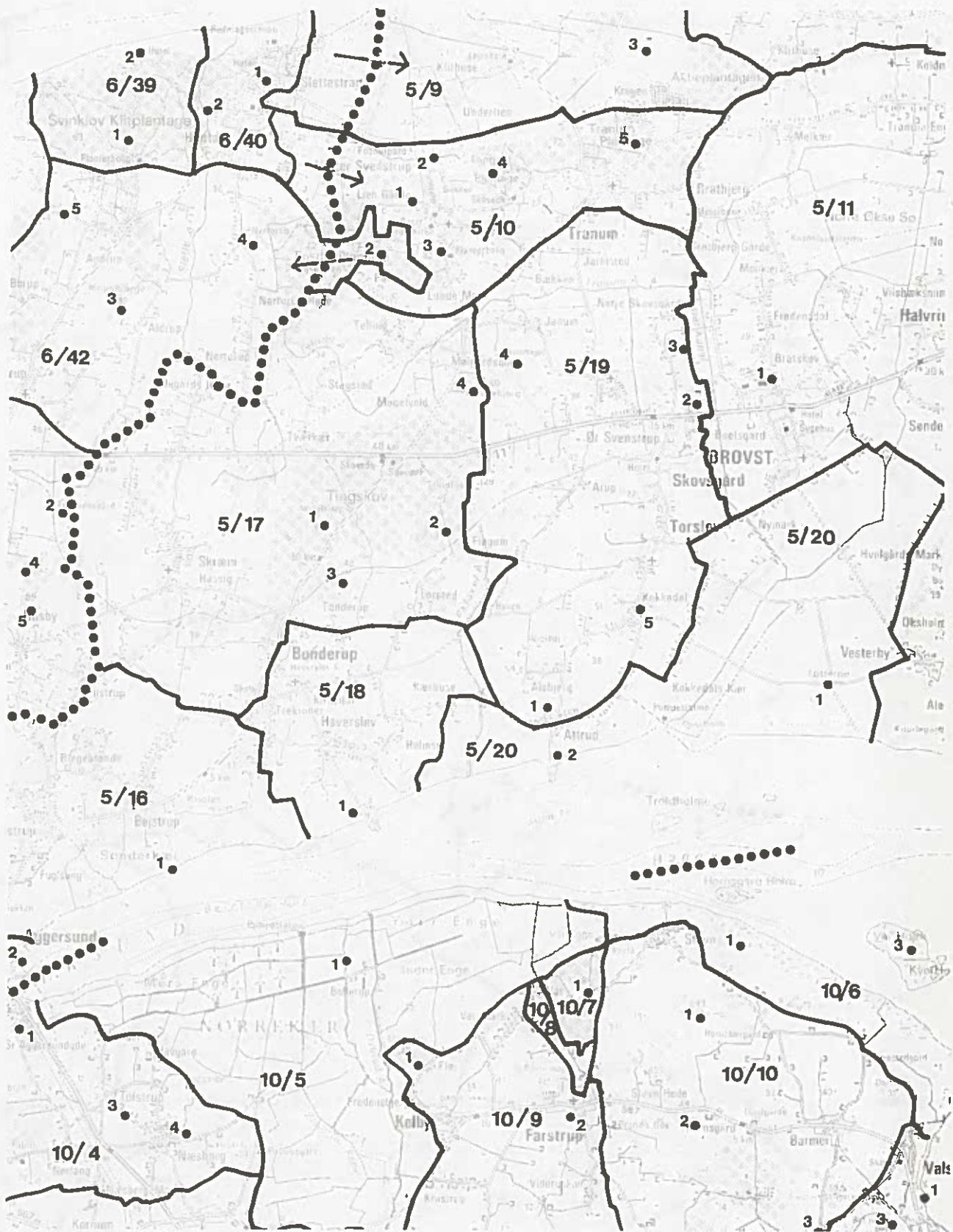
DETAILKORT 12

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

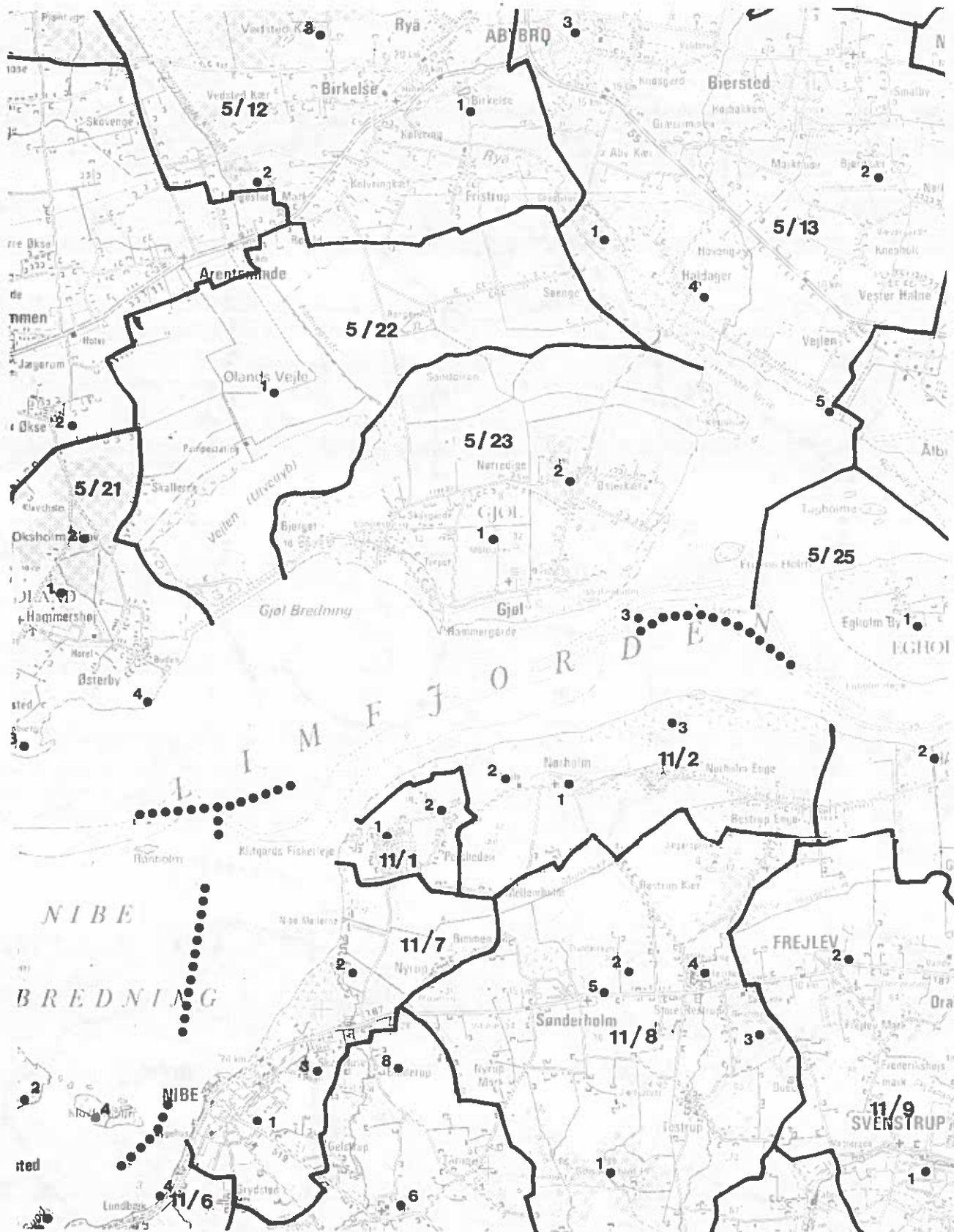
DETAILKORT 13

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

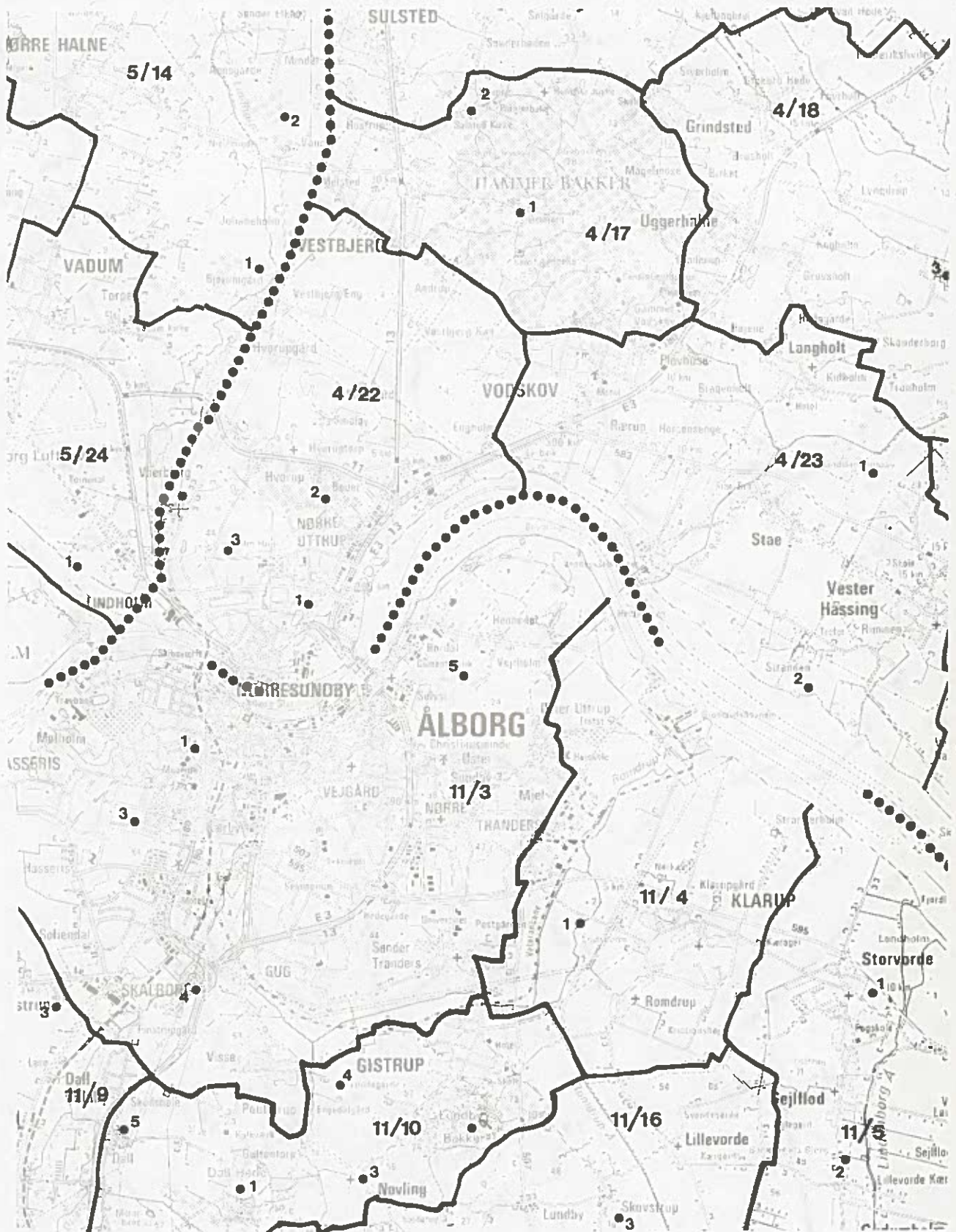
DETAILKORT 14

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

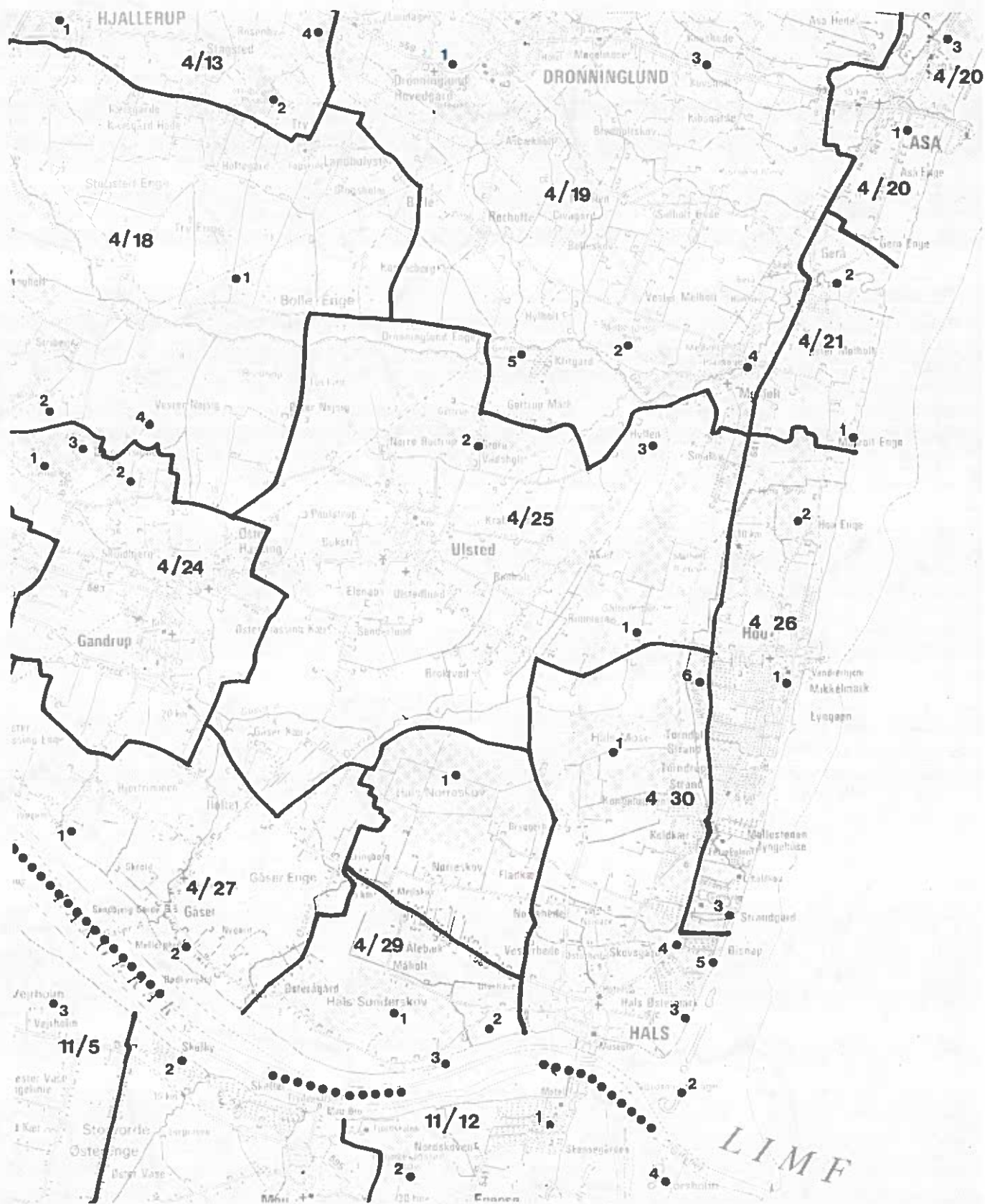
DETAILKORT 15

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

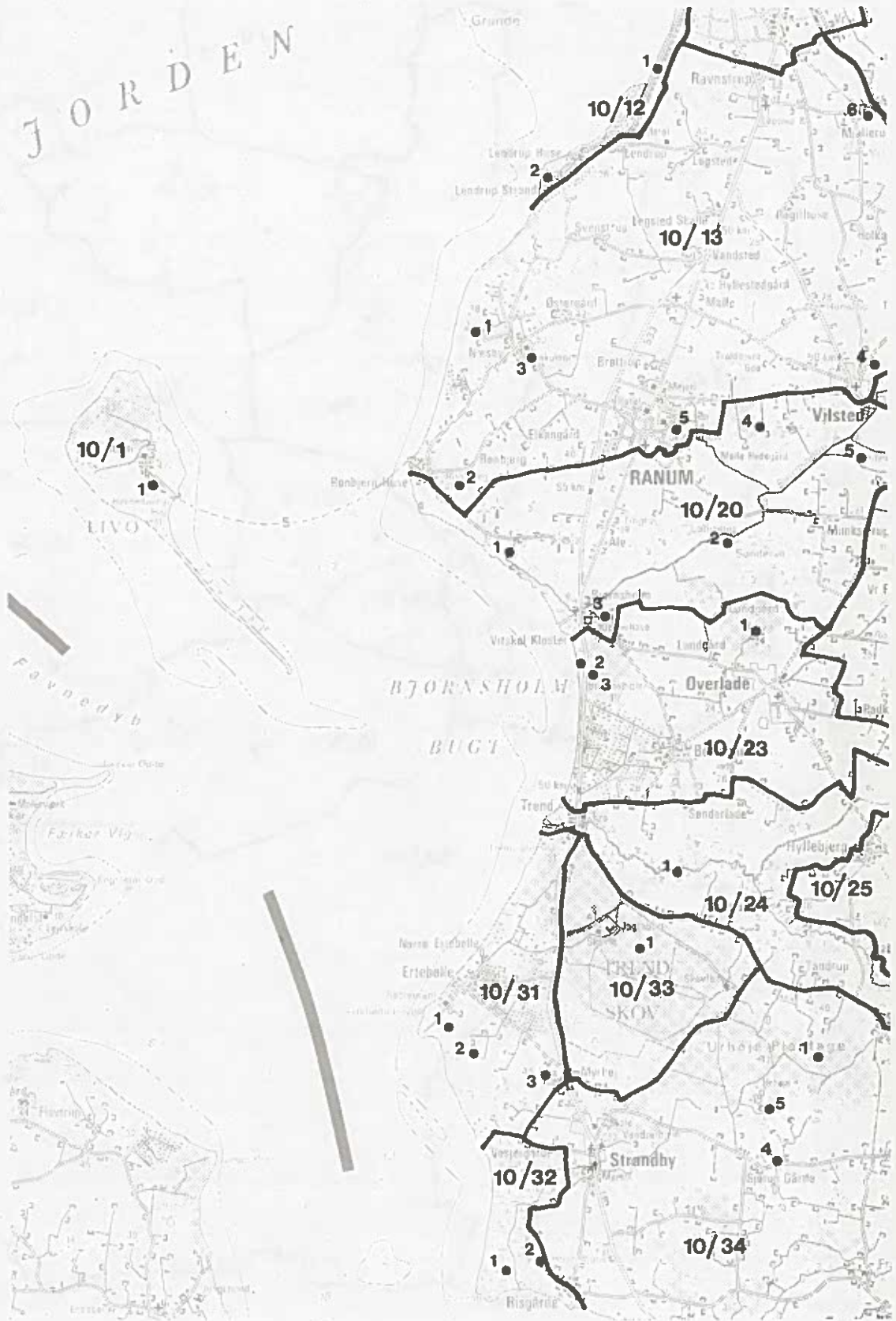
DETAILKORT 16

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

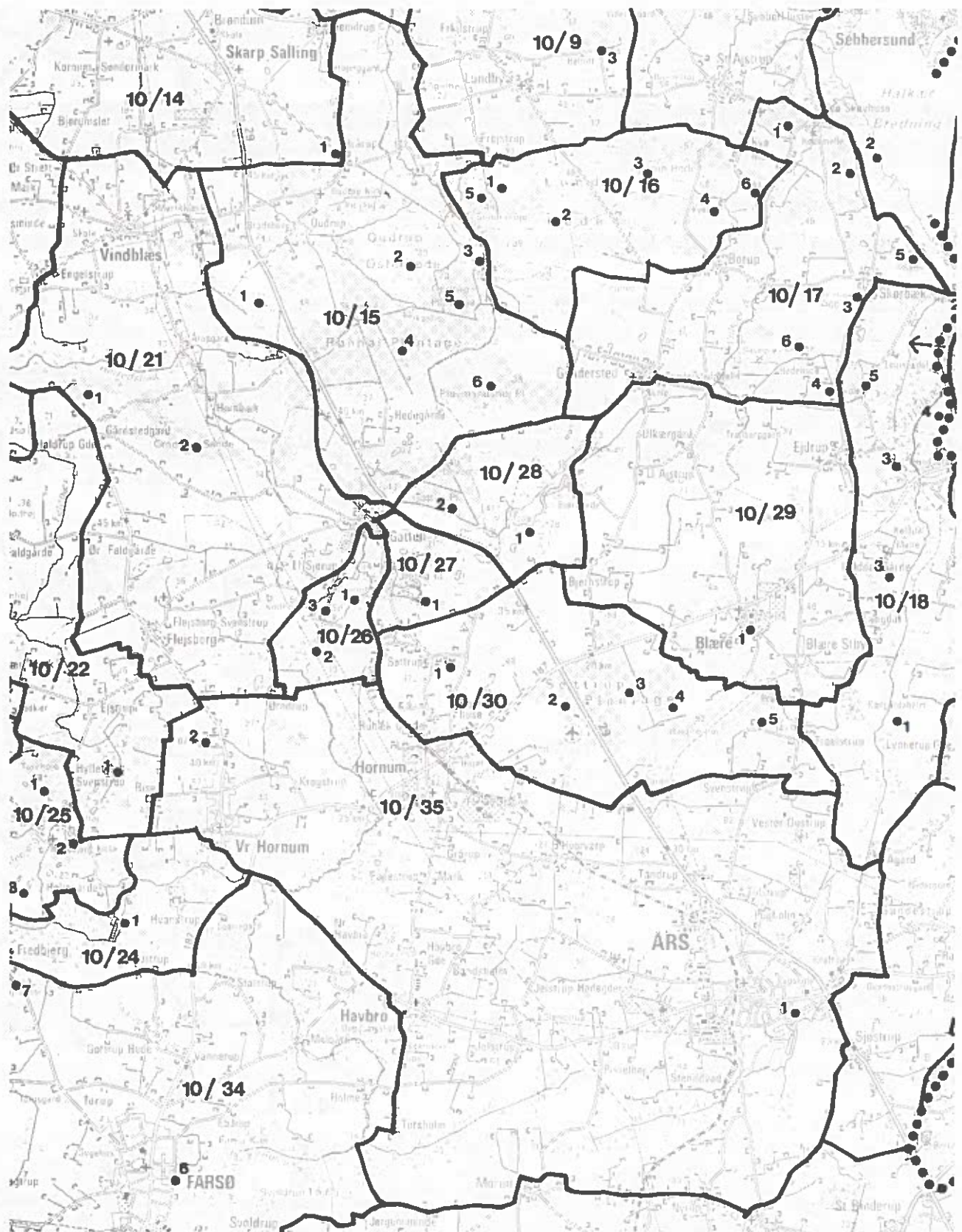
DETAILKORT 17

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

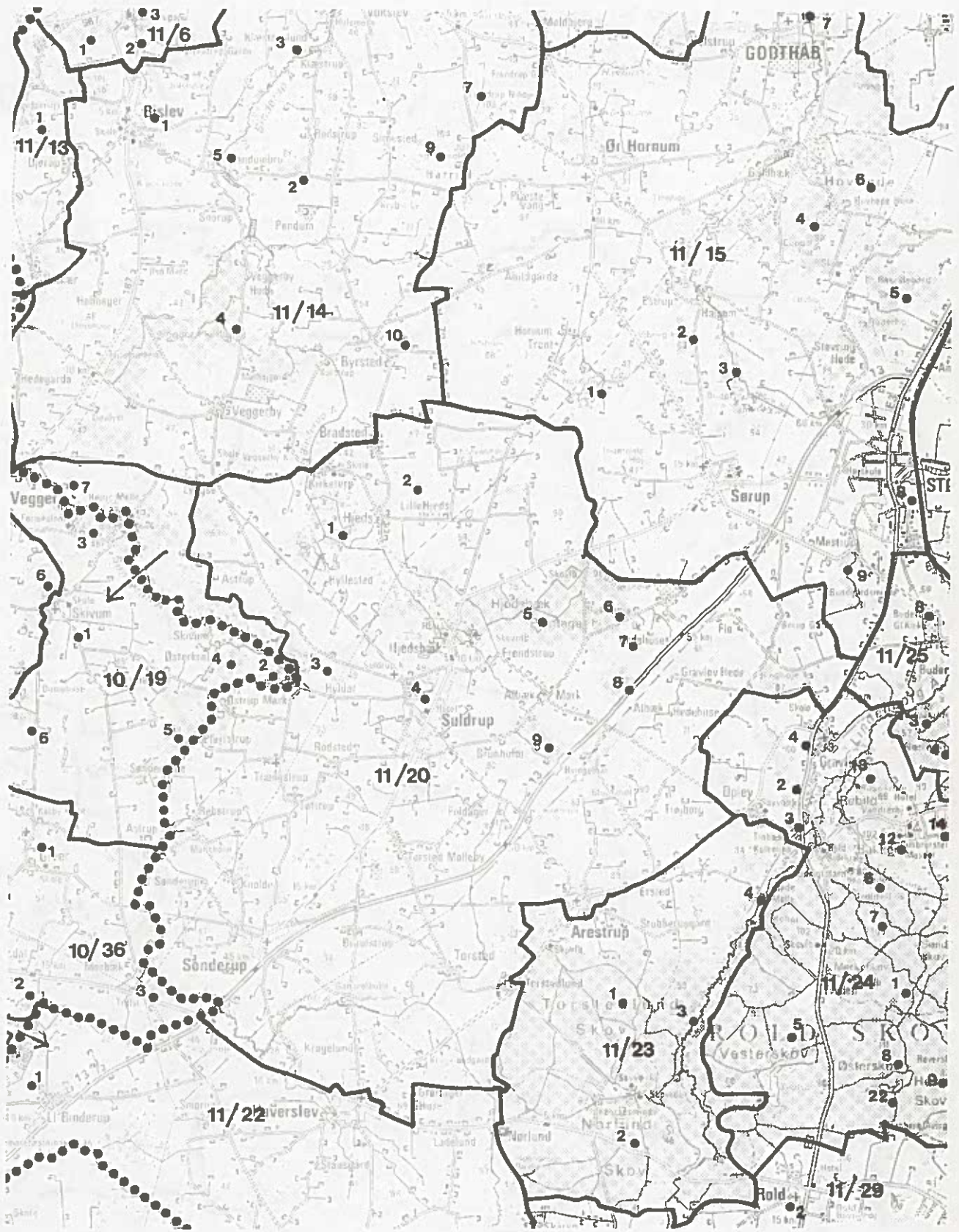
DETAILKORT 18

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

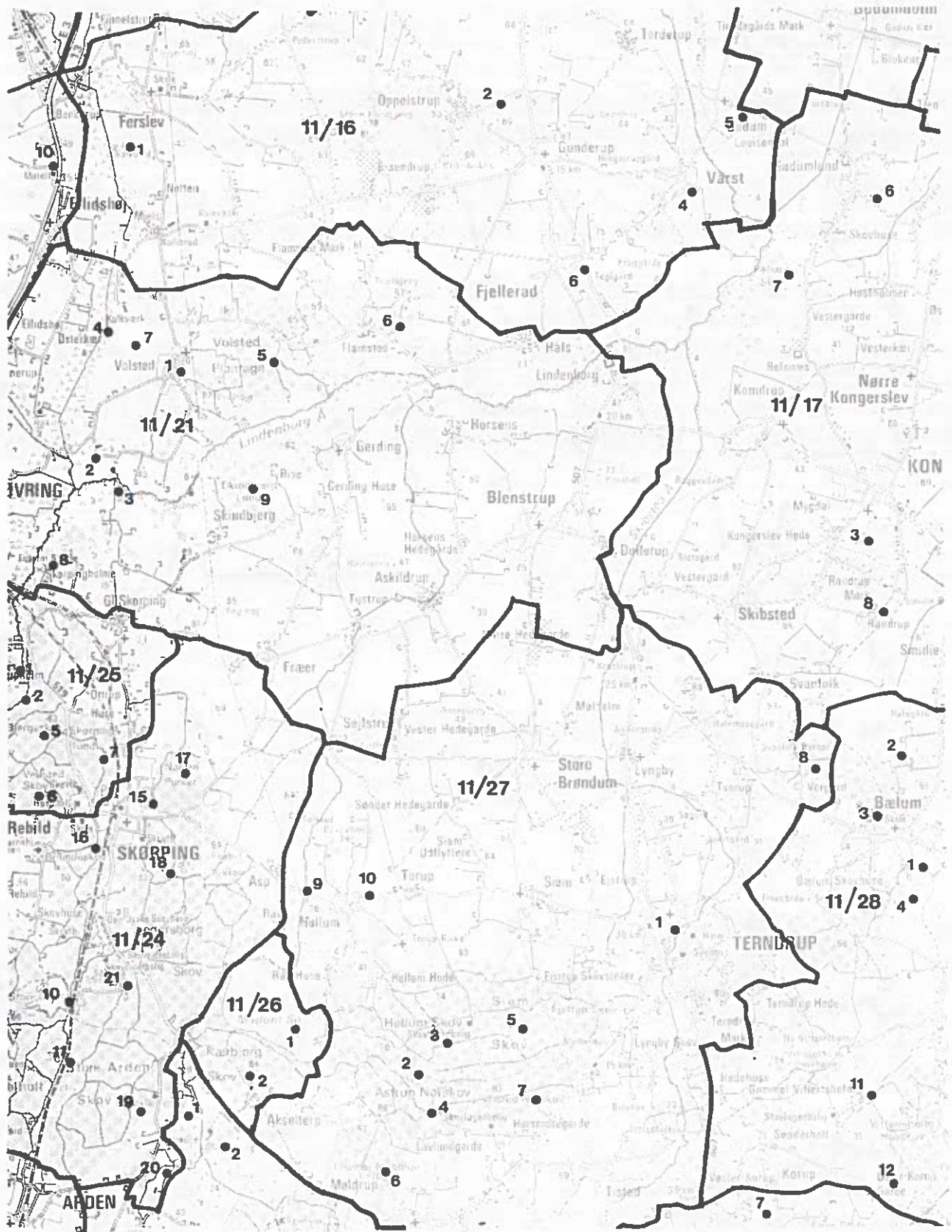
DETAILKORT 19

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

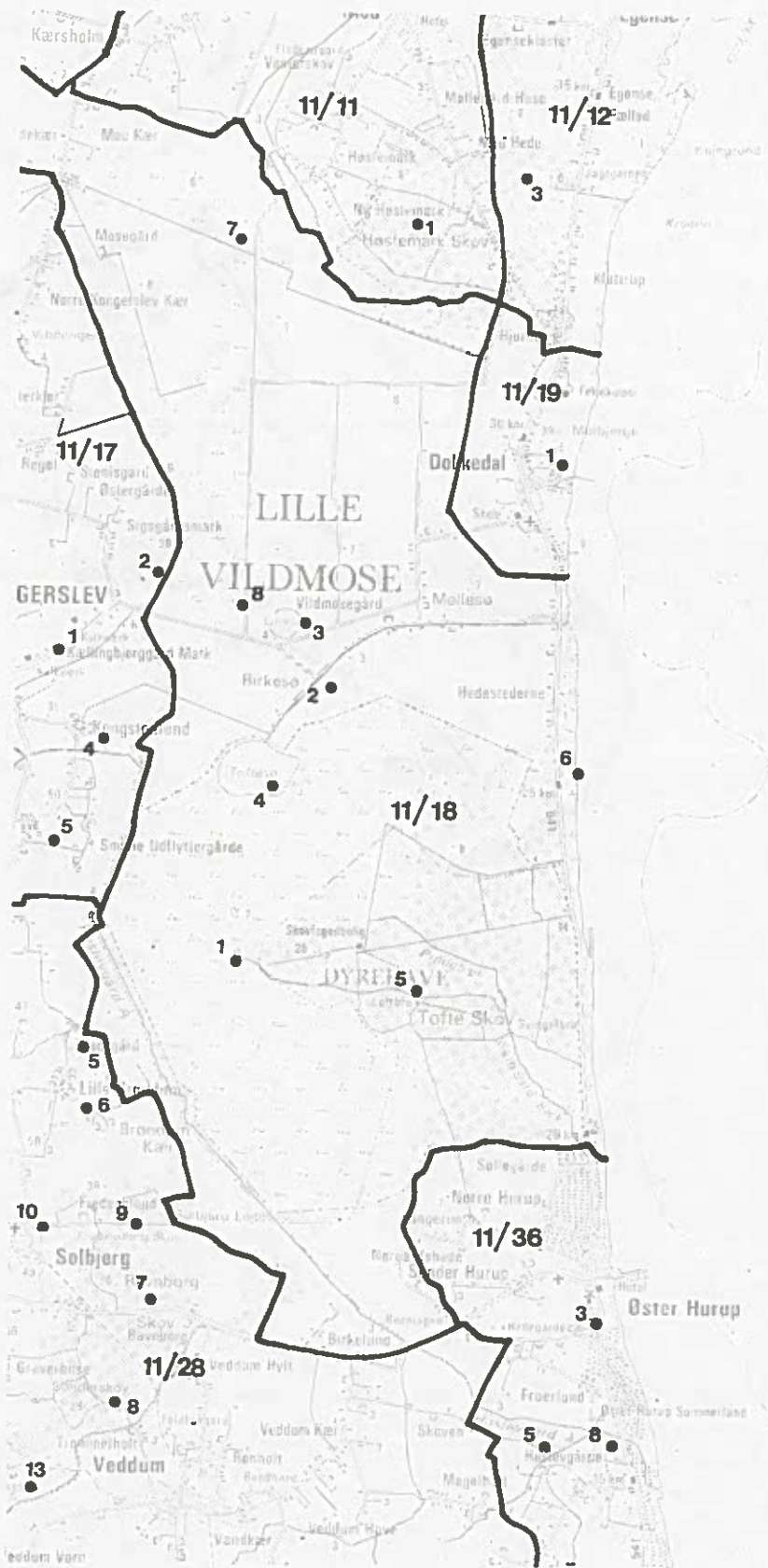
DETAILKORT 20

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

DETAILKORT 21

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

Koralrod

DETAILKORT 22

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

JCS
87

DETAILKORT 23

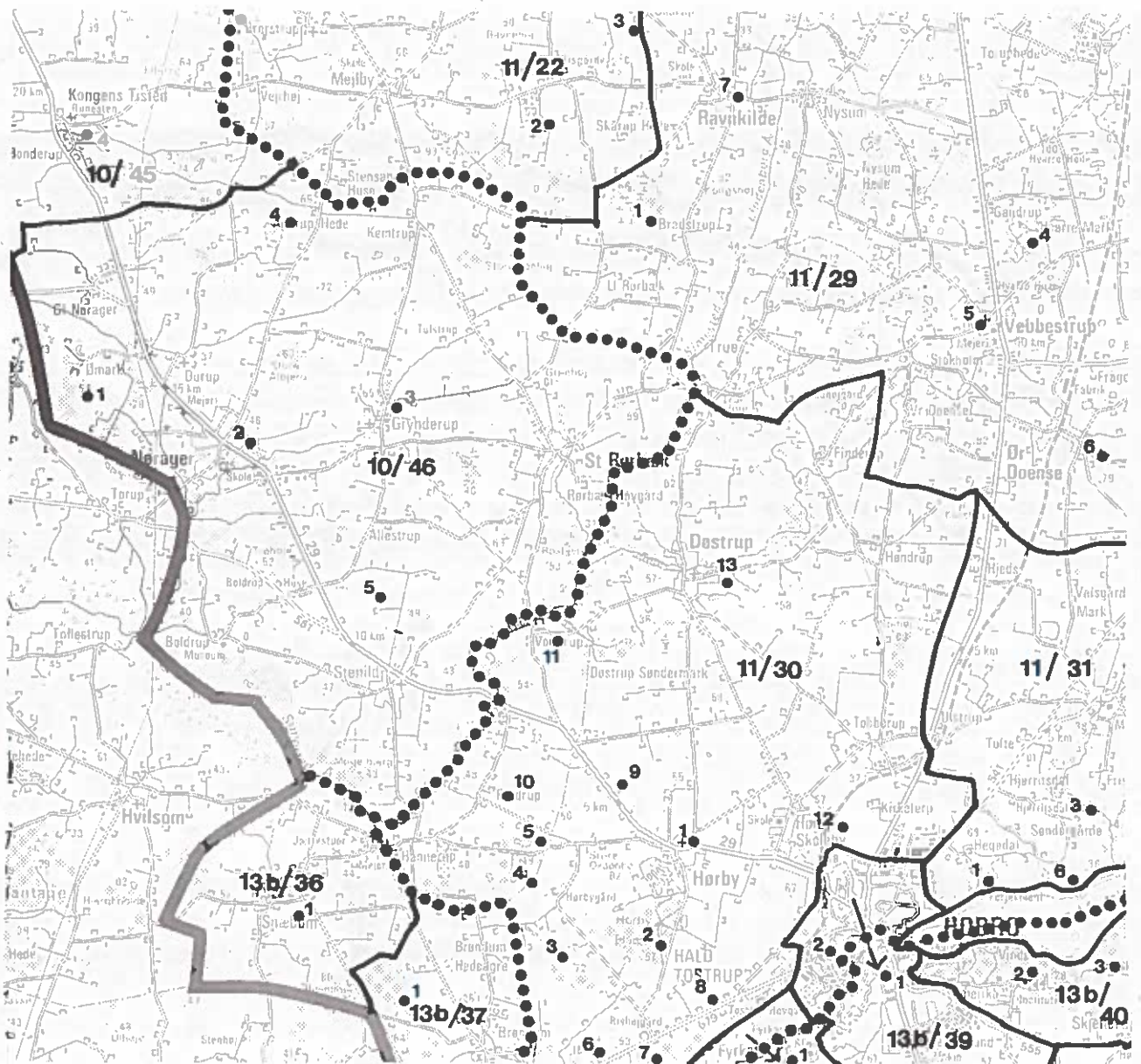
Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

Smalbladet Høgeurt

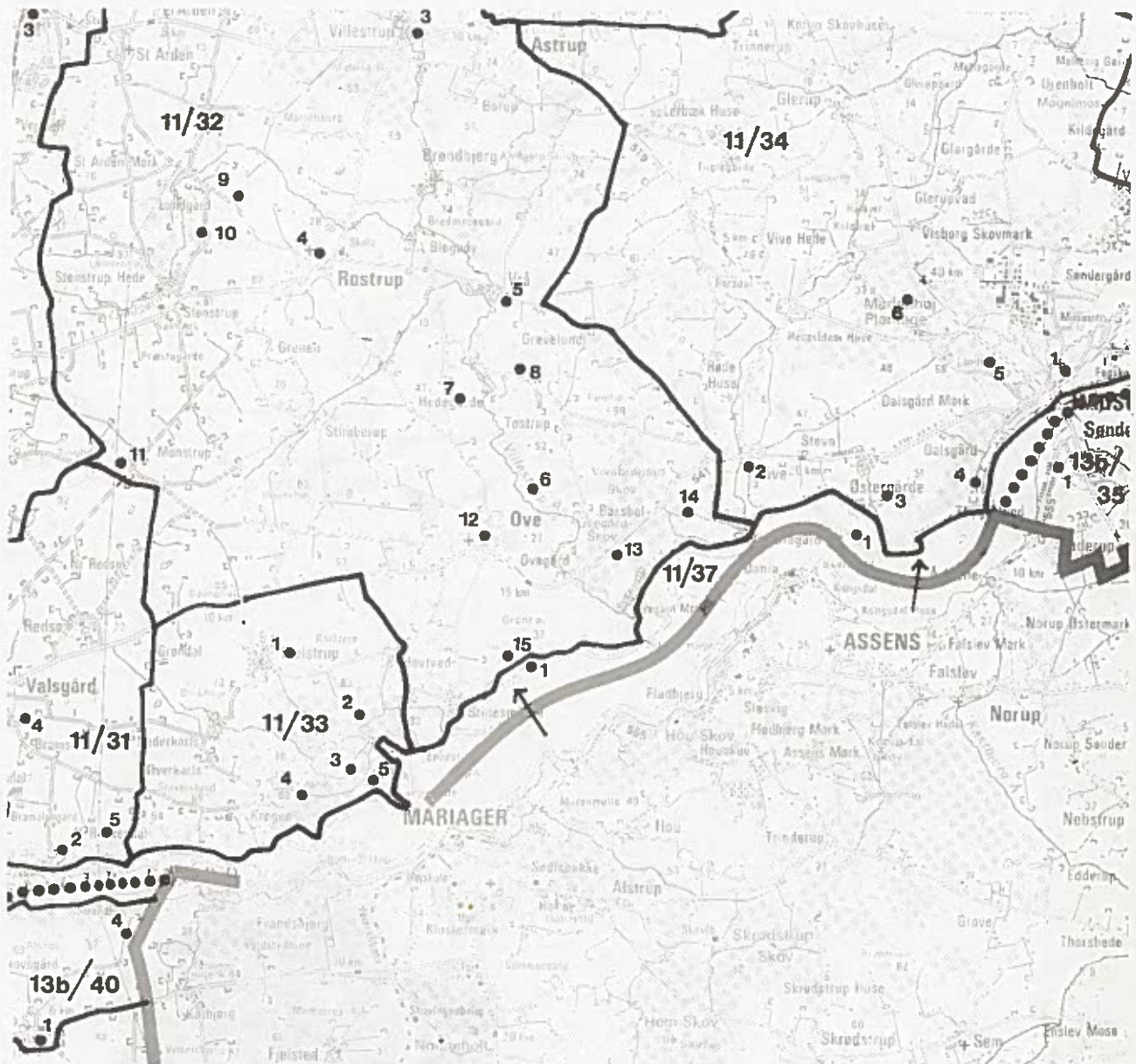
DETAILKORT 24

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

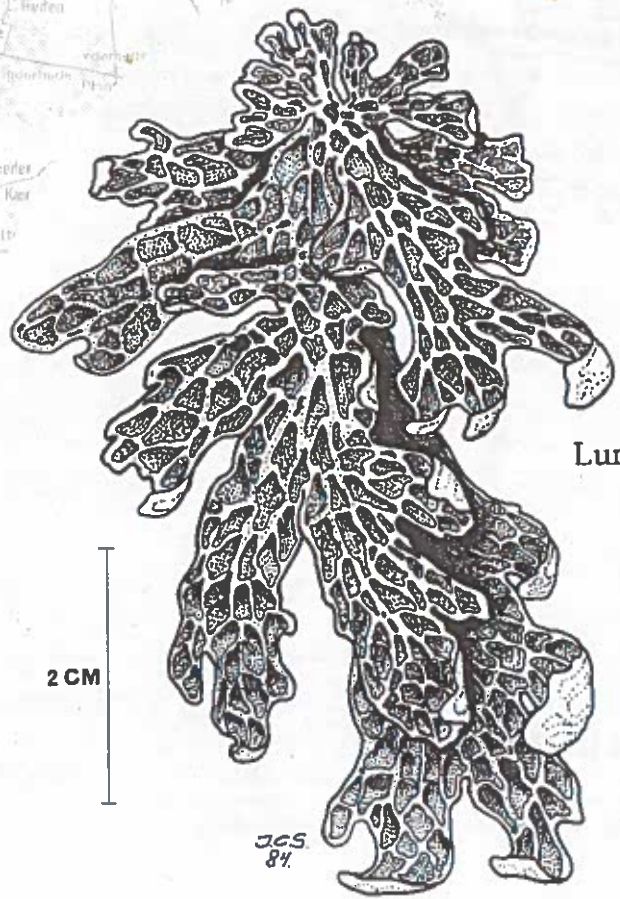
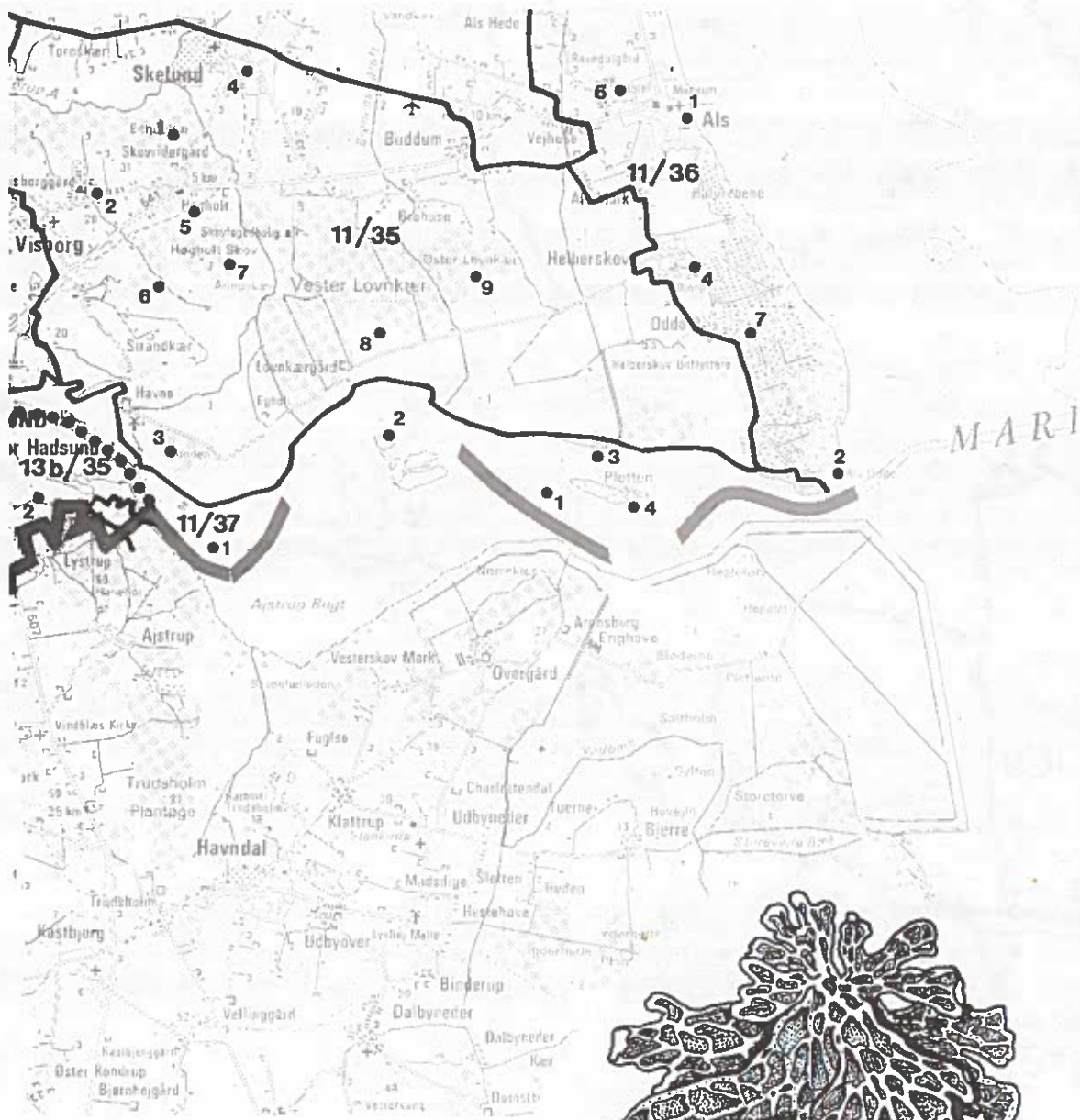
DETAILKORT 25

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

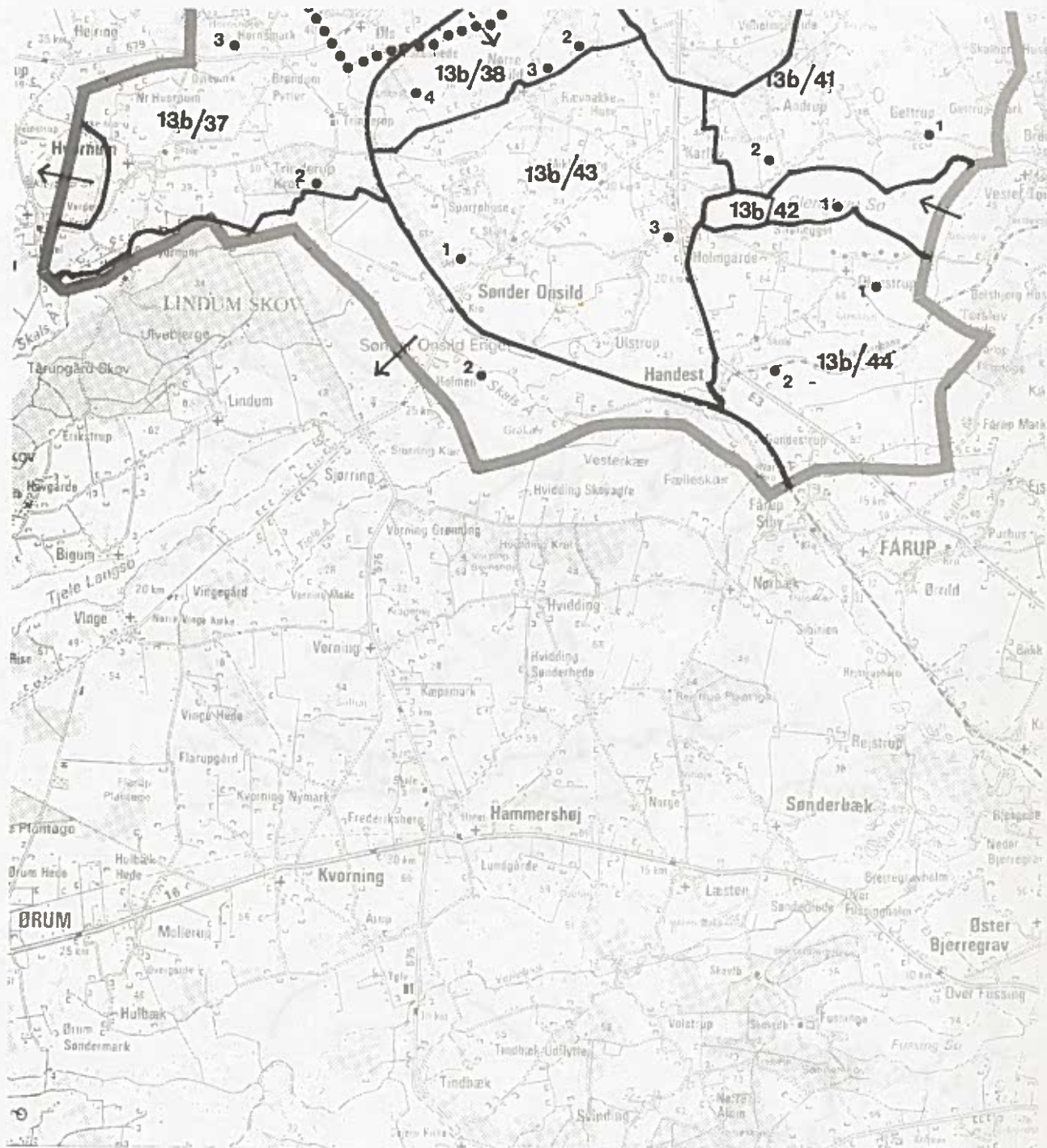
DETAILKORT 26

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

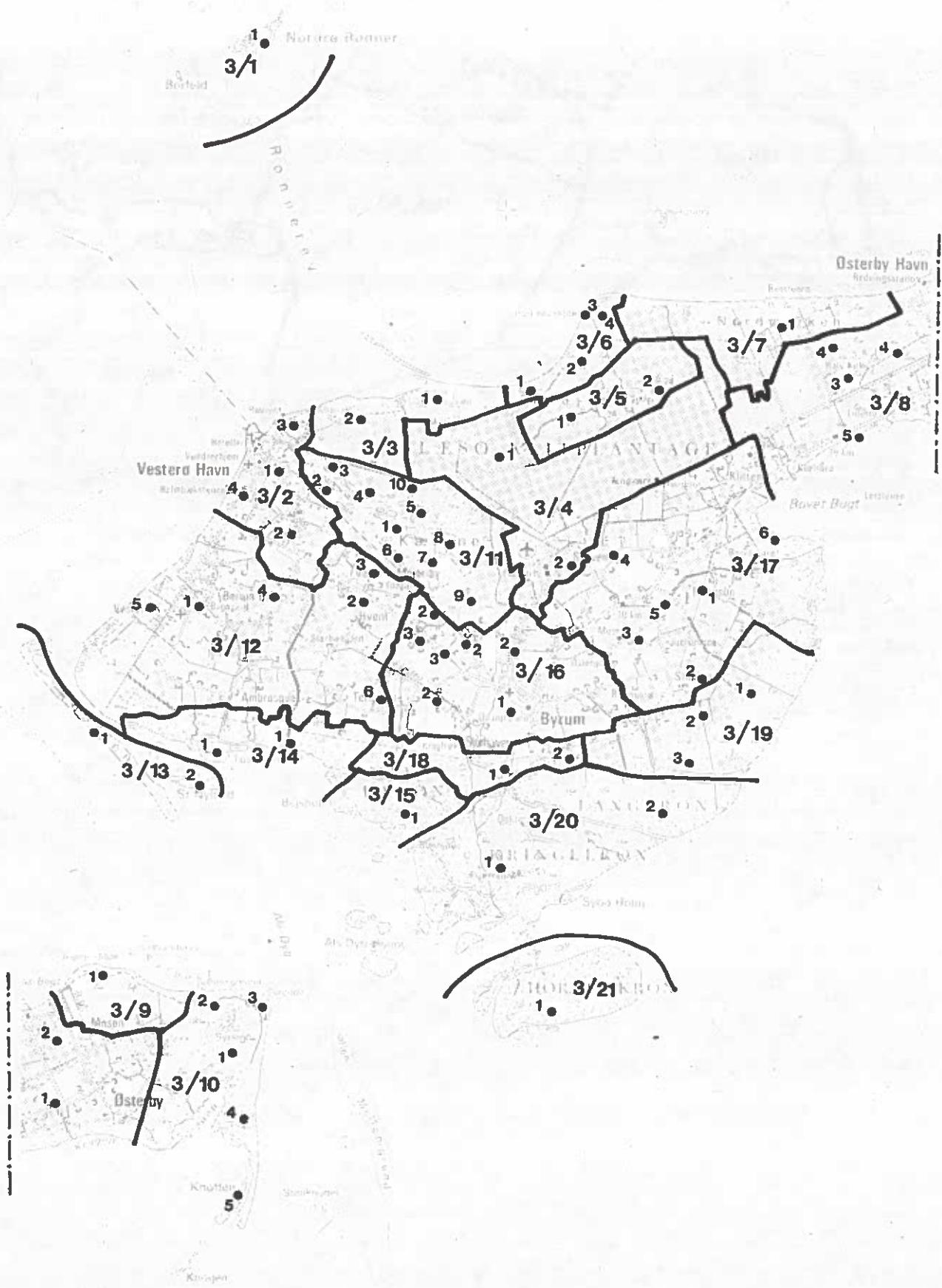
DETAILKORT 27

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

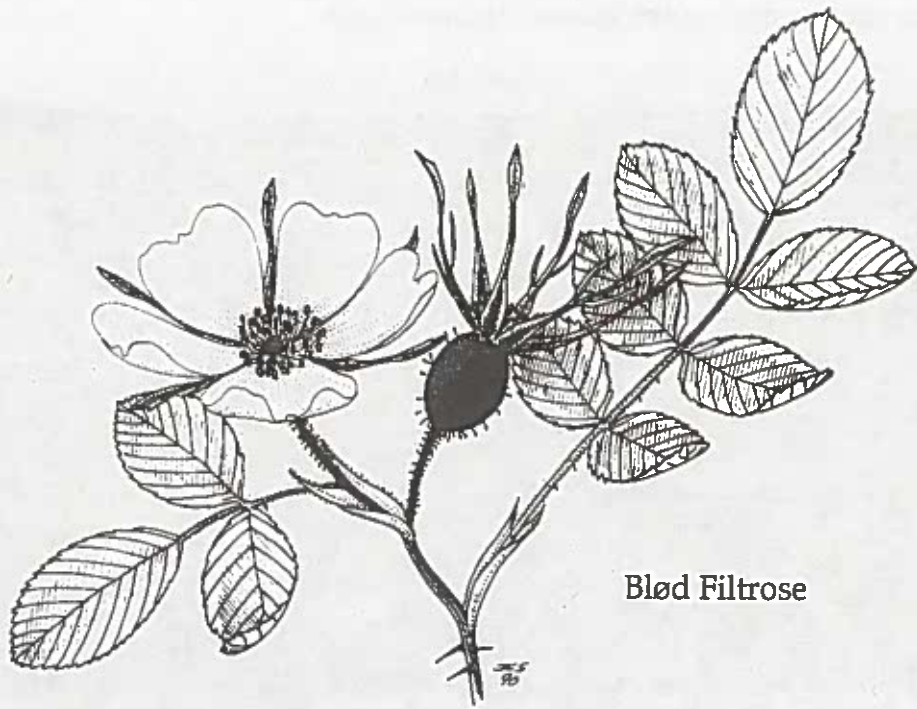
DETAILKORT 28

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

DETAILKORT 29

Kort- og Matrikelstyrelsen (A 317-92)

Blød Filtrose

Klitrose

Flodbækkens udløb gennem klitrækkerne i Jammerbugten

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 1.

1/1 Nordstrand

1/1-1. Nordstrand.

Nordstrand er marint forland dannet af systemer af parallelle strandvolde, der er under stadig opbygning. På strandvoldene finder klitdannelse sted. På den brede sandstrand mellem den yderste klitrække og havet dannes enkelte forklitter. Mellem klitrækkerne ligger langstrakte, vandfyldte lavninger, hvis jordbund stedvis er næringsrig som følge af udsivende vand fra klitterne. De inderste og ældste er under kraftig tilgroning med træer og buske af Birk, nåltræer, Pil og Havtorn. De yderste lavninger er i vid udstrækning dækket af Tagrør. På de tørrere dele ses mosaik mellem grå klitter og vidtstrakte flader med hedevegetation domineret af dværgbuske. På forblæste steder afløses dværgbuskene af lichénhede. Fugtige lavninger i hedeområderne er overvejende fattigkær. Jordbunden består af marine aflejringer, strandvolde og inderst flyvesand. Vegetationen på overgangen mellem lavningerne og strandvoldene er artsrig. Der er foretaget grundige formationsstatistiske undersøgelser af vegetationen af Raunkjær (1913).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de vidtstrakte, lysåbne hede- og klitområder med lichénhede-, rigkærs- og pionervegetation ved Nordstrand bevares. Det er derfor ønskeligt, at området fortsat undgår bebyggelse, og at den naturlige succession fortsat forløber. Den sydøstlige del af området er sammen med en del af Grenen (lok. 1/2-1) og klithedeområdet sydvest herfor ialt ca. 262 ha. fredet 1931, 1940 og 1973.

Vegetationstyper: Strand, klit, ekstremrigkær, fattigkær, hede, lichénhede

Højere planter:

1990: Strand-Asters, Berberis, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Knude-Firling, Gråris, Hestehale, Sand-Hjælme, Kryb-Hvene, Vild Hør, Klit-Kambunke, Kattehale, Blågrøn Kogleaks, Strand-Mandstro, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Femhannet Pil, Grå-Pil, Spyd-Pil, Gåse-Potentil, Mark-Rødtop, Bjerg-Rørhvene, Sandkryb, Glanskapslet Siv, Sand-Siv, Vjebred-Skeblad, By-Skræppe, Høst-Star, Sand-Star, Alm. Sumpstrå, Ager-Svinemælk, Sværtevæld, Søpryd, Tagrør, Strand-Trehage, Eng-Troldurt, Liden Tusindgylden, Strand-Tusindgylden, Vandrøllike, Hunde-Viol, Kort Øjentrøst, Nordisk Øjentrøst(x), Spids Øjentrøst

1989: Mose-Bølle, Bjerg-Fyr, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Kattesæg, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Krybende Pil, Børste-Siv, Knop-Siv, Alm. Star, Tormentil, Mose-Troldurt

1988: Dun-Birk, Høst-Borst, Glat Dueurt, Klit-Fladbælg, Fløjlgræs, Mangelblomstret Frytle, Gederams, Havtorn, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Strand-Kamille, Alm. Kongepen, Strand-Kvik, Marehalm, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Bittersød Natskygge, Revling, Gærde-Snerle, Strandarve, Rød Svingel, Alm. Syre, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Alm. Torskemund

1987: Skov-Angelik, Bitter Bakkestjerne, Vår-Brandbæger, Vår-Gæslingeblomst, Vendsyssel-Gøgeurt, Blød Hejre, Sump-Hullæbe, Firehannet Hønsetarm, Hvid-Kløver, Strand-Kogleaks, Tigger-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Sandskæg, Tudse-Siv, Liden Skjaller, Alm. Skjolddrager, Dværg-Star, Klit-Stedmoderblomst, Strandsennep (ssp. balticus), Kær-Trehage

1985: Bakke-Gøgeflje

1900-1979: Tidlig Dværgbunke, Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Skov-Hullæbe (var. neerlandica), Femhannet Hønsetarm, Rødbrun

Kogleaks, Knudearve, Leverurt, Klit-Limurt, Alm. Månerude, Bakke-Nellike, Klit-Rose, Sand-Rottehale, Nikkende Star(o)

Mosser:

1989: Aulacomnium palustre, Drepanocladus uncinatus, Pleurozium schreberi

1900-1979: Brachythecium albicans, Bryum stenotrichum, Campylium elodes, Campylium stellatum, Drepanocladus aduncus, Drepanocladus fluitans, Meesia uliginosa(o), Peltia neesiana, Pohlia campotrichela, Tortula ruralis

Svampe:

1990: Clitocybe gibba, Laccaria laccata, Macrolepiota procera, Paxillus involutus

1984: Entoloma verum, Hohenbuehelia culmicola, Hygrocybe miniata, Peziza ammophila

Laver:

1989: Cladonia furcata, Cladonia portentosa, Cladonia rangiformis

Lokalitetskode: ++ K-H-V I s

Botanisk vurdering:

Nordstrand er henført til kategori I på grund af I-biotoper.

Ekstremrigkær og lichénhede og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Firehannet Hønsetarm, Klit-Kambunke, Klit-Limurt, Strand-Mandstro, Spyd-Pil, Klit-Rose, Klit-Siv, Sand-Siv, By-Skræppe, Søpryd, Nordisk Øjentrøst(x)

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Hede- og overdrevsindikatorer: Bakke-Gøgeflje, Alm. Månerude
Området er klassisk lokalitet for endemen Nordisk Øjentrøst(x).

Kilder: 19, 122, 123, 127, 170, 172, 191, 216, 252, 277, 302, 308, 330, 339, 364, 411, 413, 414, 423, 454, 462, 465, 478, 480, 511, 545, 546, 566, 579, 584b, 595, 608, 609, 611, 636, 745, 782, 793, 845, 1013, 1066, 1127, 1161, 1222, 1225, 1291, 1337, 1386, 1392, 1393a

1/2 Grenen

1/2-1. Grenen.

Klitterrænet mellem Skagen (lok. 1/3-1) og restauranten rummer mange lave, ugræssede klitter domineret af Sand-Hjælme, stenede afblæsningsflader og flere fugtige lavninger med vekslen mellem fattigkærs- og rigkærsvegetation. Her optræder enkelte buske af Pil, Bjerg-Fyr, Havtorn og Rynket Rose. Omkring restauranten bliver klitterne højere. Mod Kattegat og Skagerak forekommer forstrand af vekslende bredde.

Bevaring: Det er af meget stor botaniske betydning, at den karakteristiske, lavtvoksende klit- og klithedevegetation bevares af hensyn til den rødlistede Krum Star(x), der her har sit eneste kendte, nutidige voksested i Danmark, og af hensyn til endemen Nordisk Øjentrøst, der ud over Nordstrand nu kun er kendt herfra. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive udnyttelse af området bibeholdes, og at det fortsat friholdes bebyggelse, hvilket er indeholdt i fredningsdeklarationen. Området er sammen med den sydøstlige del af Nordstrand ialt ca. 262 ha. fredet 1931, 1940 og 1973.

Vegetationstyper: Strand, klit, hede, fattigkær, ekstremrigkær

Højere planter:

1991: Eng-Ensian, Knudearve

1990: Skov-Angelik, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåmunke, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Grå-Bynke, Mark-Bynke, Bævreasp, Djævelsbid, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Småbladet Elm, Ene, Engelsgræs, Alm. Engelsødd, Baltisk Ensian(x), Knude-Firling, Gul Fladbælg, Klit-Fladbælg, Fløjsgræs, Mangebloomstret Frytle, Gederams, Eng-Gedeskæg, Sitka-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Kødfarvet Gøgeurt, Havtorn, Hedelyng, Hestehale, Hindbær, Sand-Hjælme, Østersø-Hjælme, Sump-Hullæbe, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Hyrdetaske, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Klit-Kambunke, Kattehale, Liden Klokke, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Fåblomstret Kogleaks, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kællingetand, Vild Løg, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Marehalm, Vand-Mynte, Strand-Mælde, Spyd-Mælde, Femhannet Pil, Grå-Pil, Krybende Pil, Spyd-Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Aften-Pragtstjerne, Revling, Rynket Rose, Sand-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Mark-Rødtop, Alm. Røn, Selje-Røn, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Bjerg-Rørhvene, Sandkryb, Sandskæg, Knop-Siv, Klit-Siv, Sand-Siv, Vejbred-Skeblad, Liden Skjaller, Vand-Skræppe, Gærde-Snerle, Gul Snerre, Solbær, Høst-Star, Krum Star(x), Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Strandarve, Strandsennep, Ager-Svinemælk, Alm. Syre, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Eng-Troldurt, Liden Tusindgylden, Strand-Tusindgylden, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Finbladet Vejsennep, Muse-Vikke, Mose-Vintergrøn (klitformen), Læge-Ærenpris, Læge-Øjentrøst

1989: Alm. Brandbæger, Tidlig Dværgebunke, Alm. Firling, Græsbladet Fladstjerne, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Vår-Gæslingeblomst, Gåsemad, Blød Hejre, Alm. Hundegræs, Kryb-Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Femhannet Hønsetarm, Katteskæg, Flerårig Knavel, Vild Kørvæl, Alm. Mangeløv, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Bittersød Natskygge, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Vild Ribs, Eng-Rørhvene, Kruset Skræppe, Humle-Sneglebælg, Alm. Star, Alm. Sumpstrå, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tandbælg, Smalbladet Vikke, Vår-Vikke, Hunde-Viol

1986: Mose-Bølle, Flipkrave, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Bakke-Gøgelilje, Håret Høgeurt, Klokkeling, Gul Kløver, Korbær, Alm. Kvik, Smalbladet Kæruld, Blågrøn Rapgræs, Glat Blågrøn Rose, Glat Hunde-Rose, Butbladet Skræppe, Blågrøn Star, Hirse-Star, Tranebær, Tofrøet Vikke, Sød-Æble, Mark-Ærenpris

1984: Skov-Hullæbe (var. neerlandica), Leverurt, Nordisk Øjentrøst(x)

1900-1979: Blåbær, Læge-Kvæsur(x), Norsk Pileurt, Tusindfrø, Flad Ulvefod(o)

Lokalitetskode: ++ K-H-V I s

Botanisk vurdering:

Grenen er henført til kategori I på grund af rødlisteart, på grund af I-biotop: Ekstremrigkær, på grund af endem og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

1. Rødlisterarter: Krum Star(x)

2. Sjældnere planter: Baltisk Ensian(x), Eng-Ensian, Skov-Hullæbe (var. neerlandica), Klit-Kambunke, Spyd-Pil, Norsk Pileurt, Klit-Siv, Sand-Siv, Mose-Vintergrøn (klitformen), Nordisk Øjentrøst(x)

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Bakke-Gøgelilje

Kilder: 89, 93, 122, 123, 170, 172, 220, 307, 308, 413, 414, 462, 465, 478, 480, 580, 867, 900, 992, 1013, 1061, 1105, 1266, 1337, 1391, 1392, 1393b

1/3 · Skagen

1/3-1. Skagen.

Fra at være en mindre by omkring havnen har Skagen bredt sig og er blevet en købstad af anseelig størrelse. Dette medfører, at naturlokaliteter omkring byen er blevet urbaniseret i takt med dens ekspansion. Dette har samtidig medført, at en række arter, der i alt fald tidligere har været fundet ved Skagen må anses forsvundet. Omvendt optræder "Skagen" i litteraturen som det plantegeografiske udgangspunkt for en given arts udbredelse f. eks. i klit- og hedeområder langs Vestkysten. Dette indebærer, at arten om ikke netop er fundet i selve Skagen så i hvert fald i omegnen. Her er hovedvægten lagt på de arter, der optræder som følge af urbaniseringen, idet de arter, der har deres naturlige forekomst på naturlokaliteter, er medtaget under Nordstrand (lok. 1/1-1) og Grenen (lok. 1/2-1).

I en klitlavning ved Skagen er i efteråret 1990 fundet en for Danmark ny starart, *Carex paleacea*, der indtil videre ikke har noget dansk navn.

Vegetationstyper: Bebyggelse, ruderal

Højere planter:

1990: *Carex paleacea*(x)

1900-1979: Østrigsk Guldarse(o), Kortbladet Gåsefod, Havtorn, Staklås Hejre, Strand-Kamille, Stinkende Karse, Korbær, Sølv-Mælde, Mark-Rødtop(o), Tyttebær(o)

Lokalitetskode: + B III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Sølv-Mælde

I følge de foreliggende oplysninger er der tale om en større bestand af *Carex paleacea* og den vil givetvis ved en kommende revision blive optaget på rødlisten. Da artens aktuelle status endnu ikke er fastlagt, er en vurdering ikke foretaget.

Kilder: 89, 122, 123, 218, 222, 409, 413, 423, 425, 465, 480, 511, 546, 574, 580, 595, 990, 1392

1/3-2. Skagen Gamle Plantage.

Den 10 ha. store Skagen Gamle Plantage (Nordjyllands statsskovdistrikt) er anlagt omkring 1820 og er således en af landets ældste klitplantager. Den omslutes nu næsten af Skagen (lok. 1/3-1). I sammensætningen indgår både nåle- og løvtræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1987: Østrigsk Fyr

1984: Bøg

1900-1979: Hvid Anemone, Dun-/Vorte-Birk, Rød-El, Stor Fladstjerne, Fuglegræs, Bredbladet/Smalbladet Mangeløv, Ager-Padderok, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Enårig Rapgræs, Alm. Røn, Burre-Snerre, Alm. Syre, Muse-Vikke, Læge-Ærenpris

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 490a, 549

1/4 Gammel Skagen

1/4-1. Gammel Skagen.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Gammel Skagen foreligger ikke.

Vegetationstyper: Hede, klit, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Mark-Hindeknæ, Flerårig Knavel, Klit-Natlys(o), Rundbælg, Rød Svingel (ssp. arenaria)

Lokalitetskode: + H-B III r

Kilder: 211, 266, 364, 415, 465, 480, 511, 990, 1392

Tricholoma aurantium, *Tricholoma caligatum*, *Tricholoma imbricatum*, *Tricholoma sejunctum*, *Tricholomopsis decora*
1980: *Daedaleopsis confragosa*, *Osmoporus odoratus*, *Piptoporus betulinus*, *Trametes versicolor*
1900-1979: *Ciboria alni*

Laver:

1987: *Peltigera pubescens*

Lokalitetskode: + S-K II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Kambunke, Klit-Rose, Ensidig Vintergrøn

Kilder: 86, 123, 161, 170, 278, 364, 423, 425, 454, 465, 480, 490a, 491, 511, 546, 582, 609, 745, 825, 845, 990, 1067, 1384, 1392

1/5 Skagen Klitplantage

1/5-1. Skagen Klitplantage.

Den 1429 ha. store Skagen Klitplantage (Nordjyllands statskovdistrikt) er anlagt 1888 og er plantet for at dæmpe sandflugt, idet jordbunden består af flyvesand. Beplantningerne består overvejende af nåleskov i første række Alm. Bjerg-Fyr, Fransk Bjerg-Fyr og Klit-Fyr tillige med Rød-Gran og Hvid-Gran. De oprindelige beplantninger består af Alm. Bjerg-Fyr. Disse er inden for de seneste årtier afløst af mere hårdføre og produktive arter: Skov-Fyr, Klit-Fyr, Sitka-Gran og Fransk Bjerg-Fyr. Langs hovedvej A 40 ses galleriskov af løvtræer af Alm. Eg og Bævreasp. Træerne breder sig mod syd ud i de utilplantede klitområder omkring Ravsten Mile (lok. 1/5-5) og slører derved grænsen mellem plantage og klithede.

Bunddækket er artsfattigt, spredt til sammenhængende og visse steder præget af stort publikumsslitage. Bundvegetationen domineres af Bølget Bunke, Sand-Star, *Dicranum scoparium*, *Pleurozium schreberi* eller *Cladonia portentosa* med spredte forekomster af Klit-Kambunke og Sandskæg. Stedvis er Krybende Pil dominerende, mens tæpper af Hedelyng kun optræder sparsomt.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, klit

Højere planter:

1990: Dun-Birk, Bølget Bunke, Bævreasp, Tidlig Dværgbunke, Alm. Bjerg-Fyr, Fransk Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Gederams, Havtorn, Hedelyng, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Klit-Kambunke, Hare-Kløver, Alm. Kongepen, Korbær, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Løgekarse, Mørchalm, Mælkebøtte, Stor Nælde, Krybende Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Rynket Rose, Bjerg-Rørhvene, Sandskæg, Skarntyde, Gul Snerre, Sand-Star, Bidende Stenurt, Rød Svingel, Hunde-Viol

1989: Alm. Eg, Hvid-Gran, Rød-Gran

1987: Vår-Brandbæger, Klit-Rose, Sand-Rottehale, Rundbælg, Alm. Røn, Ensidig Vintergrøn

1984: Sitka-Gran

1900-1979: Klit-Fladbælg, Skov-Fladbælg, Knudearve(o), Kantet Konval(o), Korbær, Enkelt Månerude(o), Kamillebladet Månerude(o), Rød Svingel (ssp. arenaria)

Svampe:

1984: *Cortinarius muciflerus*, *Fomes fomentarius*, *Gomphidius roseus*, *Helvella corium*, *Helvella queletii*, *Hydneum ferrugineum*, *Ischnoderma benzoinum*, *Lactarius deliciosus*, *Rhizina undulata*, *Rhodocybe caelata*, *Russula cessaus*, *Russula erythropoda*, *Russula paludosa*, *Russula sanguinea*, *Sparassis crispa*, *Suillus flavidus*,

1/5-2. Damsted Klit.

Damsted Klit rummer uforstyrret klitterræn. Jordbunden består af flyvesand.

Bevaring: Ca. 62 ha. af området ved Damsted Klit er fredet 1935.

Vegetationstyper: Klit

Lokalitetskode: + K III r

Kilder: 49, 50, 51, 122, 123, 308, 454, 480

1/5-3. Pælebakke Klit.

Den uforstyrrede Pælebakke Klit er udæmpet med hvid klit, vindbrud og afblæsningsflader. Langs kysten foregår en fortsat nedbrydning af kysten. Mod havet ses bratte, vegetationsløse skræninger. Jordbunden består af flyvesand.

Her har ialt fald tidligere forekommet fugtigere lavninger med tørvslag med vandfyldte huller efter råstofgravning.

Vegetationstyper: Klit, vandhul(o)

Højere planter:

1984: Skov-Hullæbe (var. *neerlandica*)

1900-1979: Liden Andemad, Liden Blærerod(o), Slank Blærerod(o), Alm. Brunelle, Dunet Dueurt, Engkarse, Alm. Firling, Knude-Firling, Flipkrave, Fløjlgræs, Sump-Forglemmigej, Mangelblomstret Frytle, Hestehale, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Kragefod, Kattehale, Vand-Mynte, Alm. Mælkeurt, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Krybende Pil, Enkelt Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden-Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Dværg-Star, Hirse-Star, Sand-Star, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Tormentil, Eng-Troldurt(o), Hårfin Tusindblad(o), Tusindfrø, Liden Vandaks(o), Rust-Vandaks(o), Svømmende Vandaks, Vandnavie, Småfrugtet Vandstjerne(o), Eng-Viol, Hunde-Viol, Smalbladet Ærenpris

Mosser:

1900-1979: *Aulacomnium palustre*, *Bryum pallens*, *Calliergon cordifolium*, *Calliergonella cuspidata*, *Drepanocladus aduncus*, *Drepanocladus fluitans*, *Pohlia bulbifera(o)*, *Polytrichum commune*

Alger:

1900-1979: *Chara globularis*(o)

Lokalitetskode: + K-(V) III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Skov-Hullæbe (var. *neerlandica*)

Kilder: 123, 318, 454, 480, 488, 490b, 609, 1392

1/5-4. Sandmilen.

Næst efter Råbjerg Mile (lok. 1/6-1) er Sandmilen Danmarks største, aktive vandrekliit. Store dele af klitten er vegetationsløs, eller vegetationen er meget sparsom. Milen er under fortsat vandring mod øst. Jordbunden består af flyvesand.

Vegetationstyper: Klit

Lokalitetskode: + K III r

Kilder: 123, 454, 480, 490b

1/5-5. Hulsig Hede.

Hulsig Hede er vidtstrakt med vekslen mellem hvid klit, grå klit, afblæsningsflader og klitsøer samt især langs randen mindre plantager. Jordbunden består af flyvesand. I området forekommer flere markante klitrækker: Engelskmilen, Ravstens Mile, Spirbakke Mile og Tornbakke Rimme.

Klitterne sydsider har åben vegetation domineret af Sandskæg, Sand-Hjælme og Sand-Star samt lichener, mens vegetationen på nordsiderne er sammenhængende dværgbuskehede med Hedelyng, Revling og Krybende Pil. Søerne omkring Ravstens Mile er brunvandede som følge af stort humusindhold. Plantedækket er karakteristisk fattigkærsvegetation med bælder eller måtter af Næb-Star, Smalbladet Kæruld, Kragefod, Alm. Star, Alm. Sumpstrå, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt og Bukkeblad. I den Lyse-Siv dominerede randzone ses flere døde buske af Grå-Pil.

Vegetationstyper: Klit, hede, fattigkær

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den karakteristiske, lavtvoksende, uberørte vegetation på det vidtstrakte klitteræn på Hulsig Hede bevares. Det er derfor ønskeligt, at indplantning af træer ikke finder sted, at opvækst af selvsåede træer fortsat fjernes, og at yderligere udgrøftning ikke foretages, alt sammen bestemmelser, der er indføjede i fredningskendelsen. Hulsig Hede er fredet 1940 og 1988.

Højere planter:

1990: Klokke-Ensian, Strand-Tusindgylden, Liden Vandaks
1989: Dun-Birk, Blåmunke, Bukkeblad, Bølget Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Tidlig Dværgbunke, Alm. Engelsød, Mangleblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Sand-Hjælme, Smalbladet Høgeurt, Klit-Kambunke, Kattehale, Klokkeløng, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Pors, Revling, Klit-Rose, Rødknæ, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Sandskæg, Børste-Siv, Klit-Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Gul Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tagrør, Tormentil, Transebær, Mose-Troldurt, Vandnavle, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris

1988: Slank Blærerod, Enkelt Pindsvineknop, Smalbladet Pindsvineknop, Spæd Pindsvineknop, Tråd-Siv

1986: Hjertelæbe

1900-1979: Fin Bunke, Dværgulvefod(o), Klit-Fladbælg, Bakke-Gøgelilje, Havtorn, Skov-Hullæbe (var. *neerlandica*), Plettet Kongepen(o), Korallod(o), Kvan, Kamillebladet Månerude(x), Pilledrager(o), Fin Siv, Hårfin Tusindblad(o), Tusindfrø, Stilkfrugtet Vandstjerne

Mosser:

1989: *Aulacomnium palustre*, *Calliergon giganteum*, *Calliergon stramineum*, *Dicranum bonjeanii*, *Dicranum scoparium*, *Drepanocladus exannulatus*, *Drepanocladus schulzei*, *Hylocomium splendens*, *Pleurozium schreberi*, *Pohlia nutans*, *Polytrichum juniperinum*, *Sphagnum angustifolium*, *Sphagnum auriculatum*, *Sphagnum fallax*, *Sphagnum fimbriatum*, *Sphagnum inundatum*, *Sphagnum magellanicum*, *Sphagnum papillosum*, *Sphagnum rubellum*, *Sphagnum squarrosum*, *Sphagnum subnitens*

Svampe:

1900-1979: *Listerella paradoxa*

Laver:

1989: *Cladonia foliacea*, *Cladonia portentosa*, *Coelocaulon aculeatum/muricatum*, *Hypogymnia physodes*

1900-1979: *Cladonia ciliata* var. *tenuis*(o)

Alger:

1900-1979: *Chara globularis*(o)

Lokalitetskode: + I H-V r-s

Botanisk vurdering:

Klitterænet på Hulsig Hede er henført til kategori I på grund af I-biotop: Vidtstrakt klithede med uberørt vegetation og på grund af rødlistearter.

1. Rødlisterarter: Hjertelæbe, Kamillebladet Månerude(x)
2. Sjældnere planter: Slank Blærerod, Fin Bunke, Skov-Hullæbe (var. *neerlandica*), Klit-Kambunke, Smalbladet Pindsvineknop, Klit-Rose, Fin Siv, Klit-Siv, Sand-Siv, Stilkfrugtet Vandstjerne
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Bakke-Gøgelilje

Kilder: 55, 79, 91, 95, 113, 122, 123, 158, 170, 172, 220, 302, 307, 308, 318, 324a, 330, 366, 390, 411, 417, 423, 454, 480, 509, 546, 745, 782, 793, 990, 1013, 1330, 1337, 1386, 1392

1/5-6. Hulsig Krat.

Hulsig Krat ligger op mod og på sydøstsiden af Tornbakke Rimme (lok. 1/5-5) og er Danmarks nordligste naturlige skov. Mod nord grænser krattet op til fyrrekrat, hvorfra fyrretræer breder sig ind i krattet. Skovlaget består primært af Alm. Eg. Bundvegetationen domineres af Liljekonval og Bølget Bunke samt på lysåbne steder Hedelyng.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1990: Vorte-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Alm. Eg, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Liljekonval, Krybende Pil, Eng-Rapgræs, Bjerg-Rørhvene, Tagrør, Tørst
1900-1979: Ahorn, Dun-Birk, Vinter-Eg(o), Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Kantet Konval(o), Stor Konval

Grå-Pil, Alm. Pimpinelle, Sølv-Poppel, Blågrøn Svingel, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: ++ S II r

Kilder: 98, 144, 278, 389, 423, 438, 480, 546, 549, 774, 1392

1/6 Råbjerg Mile

1/6-1. Råbjerg Mile.

Den imponerende Råbjerg Mile (Nordjyllands statsskovdistrikt) er Danmarks største, aktive vandrekliit. Dens tilbliven, udformning og beståen betinges af kombinationer mellem ringe nedbør, mængder af flyvesand og den kraftige blæst. Råbjerg Mile er klassisk eksempel på barkhanen, parabelklitten, der vandrer og efterlader tidvis vanddækkede afblæsningsflader. De vestligste dele, Råbjerg Stene, er udviklet til landets største sammenhængende stensletter med mange vindslæbne sten. Vandringshastigheden af milen er op til 10 m pr. år. Jordbunden består af marine aflejringer overlejret af flyvesand. Selve klitten er i det store hele vegetationsløs, mens afblæsningsfladerne huser adskillige arter, hvis tilstedeværelse er betinget af vekslende vandstand. Mod syd og sydvest ligger et stort, sammenhængende område med vekslen mellem grå klitter, klithede og fattigkær, af hvilke flere er lobeliesøer med mange karakteristiske og sjældne arter. De ydre dele mod syd og øst er tilplantet med nåltræer (se Bunken Klitplantage lok. 1/6-2).

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at de vandfyldte afblæsningsflader, klithedevegetationen og lobeliesøvegetationen bevares. Råbjerg Mile og de omgivende klithedeterren mod syd og sydvest ialt ca. 1600 ha. er fredet 1962, 1964 og 1976.

Vegetationstyper: Klit, hede, fattigkær, lobeliesø, sø

Højere planter:

1990: Blåmunke, Kær-Dueurt, Sump-Evighedsblomst, Hedelyng, Sand-Hjælme, Kryb-Hvene, Smalbladet Høgeurt, Kattehale, Klokkeling, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Femhannet Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Pilledrager(x), Kær-Ranunkel, Sandskæg, Børste-Siv, Dværg-Siv(x), Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Liden Siv, Sand-Siv, Stilk-Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Høst-Star, Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Rød Svingel, Tagrør, Tusindfrø, Strand-Tusindgylden, Liden Ulvefod, Vandnavle, Vandportulak, Liden Vintergrøn, Hunde-Viol
1989: Hjerterbladet Fliglæbe
1986: Alm. Ulvefod
1985: Fliget Brøndsel, Bukkeblad, Tue-Kæruld, Tvepibet Lobelie, Vand-Pileurt, Spæd Pindsvineknap, Vejbred-Skeblad, Næb-Star, Sværtevæld, Svømmende Vandaks
1984: Mose-Bølle, Gråris, Plettet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt x Vendsyssel-Gøgeurt, Vendsyssel-Gøgeurt, Klit-Kambunke, Brun Næbfrø, Enskællet(?) Sumpstrå, Tranebær, Eng-Troidurt, Mose-Troidurt, Vibefedt
1900-1979: Benbræk, Liden Blæserod(o), Fin Bunke, Sekshannet Bækærve(x), Djævelsbid, Dværgulvefod(o), Engkarse, Klokke-Enslan, Krat-Fladbælg, Sump-Forglemmegej, Bakke-Gøgelilje, Hjerterlæbe(o) (set senest 1972, da voksestedet siden er blevet dækket af sand), Sump-Hullæbe(o), Hunde-Hvene, Håret Høgeurt, Forskelligbladet Karse, Katteskæg, Knudearve, Fåblomstret Kogleaks, Korsærve(x) (set senest 1972), Leverurt(o), Krans-Mynte, Stilk-Månerude(x) (senest set 1972), Klit-Natlys (set senest 1969)(o), Dynd-Padderok, Spyd-Pil, Enkelt Pindsvineknap, Smalbladet Pindsvineknap(o), Pors,

Pukkellæbe(o) (set senest 1934), Krybende Ranunkel(o), Rundbælg, Stivtoppet Rørhvene(o), Glanskapslet Siv x Sand-Siv, Klit-Siv x Tråd-Siv, Klæg-Siv, Gul Snerre, Langbladet Soldug(o), Grå Star, Hørse-Star, Høst-Star, Stjerne-Star, Tvebo Star(o), Svømmende Sumpskærm, Blågrøn Svingel, Sylblad, Søpryd(o), Smalbladet Timian, Aks-Tusindblad, Hårfin Tusindblad, Femradet Ulvefod, Otteradet Ulvefod(o), Vandærve, Aflangbladet Vandaks, Græsbladet Vandaks(o), Tråd-Vandaks(o), Vedbend-Vandranunkel(o), Strand-Vejbred, Mose-Vintergrøn(o), Eng-Viol, Nordisk Øjentrøst(o)

Mosser:

1989: Aulacomnium palustre, Brachythecium rutabulum, Calliergon stramineum, Calliergonella cuspidata, Dicranum polysetum, Dicranum scoparium, Gymnocolea inflata, Lophocolea cuspidata, Lophozia ventricosa, Oxyrrhynchium swartzii, Polytrichum commune, Sphagnum auriculatum, Sphagnum fallax, Sphagnum flexuosum, Sphagnum nemoreum, Sphagnum palustre, Sphagnum papillosum, Sphagnum subnitens

1987: Sphagnum cuspidatum

1984: Polytrichum juniperinum

1900-1979: Aneura pinguis, Aulacomnium palustre, Blasia pusilla, Bryum bornholmense, Bryum purpurascens(o), Calliergon stramineum, Cephalozia bicuspidata, Drepanocladus exannulatus, Drepanocladus uncinatus, Ephemerum serratum(o), Fossombronia foveolata, Fossombronia incurva(o), Fossombronia wondraczekii, Haplomitrium hookeri, Hypnum jutlandicum, Jungermannia gracillima, Lophozia capitata, Mnium hornum, Pohlia camptotrachela, Pohlia nutans, Polytrichum piliferum, Scapania irrigua, Sphagnum fimbriatum, Sphagnum inundatum, Sphagnum teres, Tetraplodon mnioides(o)

Svampe:

1900-1979: Clavaria argillacea, Geoglossum arenarium, Inocybe lacera, Laccaria maritima, Lichenocodium xanthoriae

Laver:

1989: Cladonia foliacea, Cladonia furcata, Cladonia glauca, Cladonia gracilis, Cladonia macilenta, Cladonia pleurota, Cladonia zoppii, Coelocaulon muricatum, Lecanora muralis, Platismatia glauca, Pseudevernia furfuracea, Ramalina siliquosa, Rhizocarpon constrictum

1900-1979: Stereocaulon tomentosum(o), Stereocaulon vesuvianum(o)

Alger:

1900-1979: Chara globularis, Nitella opaca, Stigonema informe
Over diatoméfloraen findes en oversigt i Foged (1969).

Lokalitetskode: +++ K-H-V I s-ms

Botanisk vurdering:

Råbjerg Mile er henført til kategori I på grund af I-biotoper: Tidvis vanddækkede afblæsningsflader og lobeliesøer, på grund af > 20 biotopstypiske arter og på grund af rødlistearter.

1. Rødlisterarter: Sekshannet Bækærve(x), Korsærve(x), Stilk-Månerude(x)

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Hjerterbladet Fliglæbe, Vendsyssel-Gøgeurt, Haplomitrium hookeri, Klit-Kambunke, Tvepibet Lobelie, Lophozia capitata, Brun Næbfrø, Spyd-Pil, Pilledrager(x), Klit-Rose, Ramalina siliquosa, Rhizocarpon constrictum, Dværg-Siv, Fin Siv, Klit-Siv, Sand-Siv, Stilk-Siv, Stigonema informe, Mangestænglet Sumpstrå, Alm. Ulvefod, Liden Ulvefod, Vandportulak

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Bakke-Gøgelilje

Lobeliesøindikatorer: Tvepibet Lobelie

Kilder: 6, 24, 32, 37b, 41, 42, 53, 70, 91, 105, 118, 120, 122, 123, 127, 136, 158, 191, 216, 220, 245, 302, 307, 308, 318, 330, 331, 347, 353, 364, 366, 381, 390, 399, 409, 412, 413, 419, 423, 424, 431, 454, 478, 495, 509, 511, 546, 568, 574, 575, 578, 579, 582, 595, 608, 609, 648,

720, 758, 764, 782, 845, 900, 990, 991, 1013, 1046, 1142, 1162, 1225, 1392

1/6-2. Bunken Klitplantage.

Den 670 ha. store Bunken Klitplantage (Nordjyllands statsskovdistrikt) består overvejende af beplantninger af nåletræer. Tilplantningen påbegyndtes i slutningen af forrige århundrede. I begyndelsen anvendtes Alm. Bjerg-Fyr, der til stadighed er plantagens dominerende træ. På de mest beskyttede steder i den østlige del indplantedes Skov-Fyr og Sitka-Gran. Ved senere indplantninger er Bjerg-Fyr visse steder afløst af Fransk Bjerg-Fyr, Sitka-Gran, Skov-Fyr og Klit-Fyr tillige med Eg samt opvækst af især Alm. Røn, Hvidtjørn, Bævreasp, Gyvel og Birk. Her ses flere hvide klitter, der enten aldrig har været tilplantet, eller som ved naturgenopretning er bragt tilbage til tilstanden inden tilplantningen påbegyndtes.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1989: Dun-Birk, Vorte-Birk, Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Rød-Gran, Gyvel, Hvidtjørn, Alm. Røn
1981: Fransk Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Sitka-Gran
1900-1979: Sump-Hullæbe(o), Lancetbladet Høgeurt, Bakke-Gøgelilje, Hede-Melbærris, Alm. Mælkeurt, Mose-Vintergrøn (klitformen)(o)

Svampe:

1984: Amanita porphyria, Amanita virosa, Cortinarius uliginosus, Geoglossum arenarium, Hydnelleum peckii, Lactarius torminosus, Lactarius vietus, Phellodon tomentosum, Suillus flavus, Suillus granulatus
1900-1979: Lichenocodium xanthoriae(o), Phallus hadrianus

Laver:

1989: Cladonia ciliata, Cladonia mitis, Cladonia portentosa, Cladonia rangiferina

Lokalitetskoder: + S-H II r

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Lancetbladet Høgeurt, Bakke-Gøgelilje, Hede-Melbærris

Kilder: 89, 120, 123, 161, 216, 313, 331, 491, 495, 609, 782, 990, 1225, 1337, 1392

1/6-3. Kandestederne.

Omkring Kandestederne rejser klitrækkerne sig stejlt op til 25 m over den smalle forstrand. Jordbunden består af marine aflejringer overlejret af flyvesand. På grund af stadig erosion fra hav og blæst er ydersiden af klitrækken mere eller mindre vegetationsløs, mens læsiden i stor udstrækning beklædes af Sand-Hjælme. Ved Kandestederne skærer Kanderenden gennem klitrækkerne. Det sparsomme vand i renden er okkerholdigt og desværre skæmmet af mange humane efterladenskaber. Mellem klitrækkerne ligger fugtige lavninger, hvor næringsrigt vand træder frem fra klitterne. Her og i Kanderenden optræder flere mindre almindelige planter.

Bevaring: Kanderenden er fredet 1919. Kandebakken og areal mellem Kandestederne og Råbjerg Mile (lok. 1/6-1) er fredet 1974 og 1985.

Vegetationstyper: Strand, klit, vandløb

Højere planter:

1990: Sump-Fladstjerne, Følfod, Tigger-Ranunkel, Tæppegræs, Vandarve, Vedbend-Vandranunkel
1987: Blåmunke, Engelskræs, Alm. Engelsød, Sand-Frøstjerne, Sand-Hjælme, Smalbladet Høgeurt, Klit-Kambunke, Liden Klokke, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Krybende Pii, Revling, Blød Filt-Rose, Klit-Rose, Sandskæg, Gul Snorre, Klit-Stedmoderblomst, Rød Svingel, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris
1900-1979: Tykbladet(?) Fladstjerne(o), Havtorn, Sump-Hullæbe(o), Kryb-Hvene, Kambregne(o), Glat Kongepen, Sand-Rottechale, Blågrøn Svingel

Mosser:

1900-1979: Riccardia incurvata

Laver:

1900-1979: Alectoria sarmentosa, Stereocaulon dactylophyllum(o)

Lokalitetskoder: ++ K-H-V I s

Botanisk vurdering:

Kandestederne er henført til kategori I på grund af rødlisteart.

1. Rødlisterarter: Alectoria sarmentosa
2. Sjældnere planter: Klit-Kambunke, Riccardia incurvata, Klit-Rose, Fin Siv(o), Klæg-Siv(o), Tæppegræs, Vedbend-Vandranunkel

Kilder: 6, 8, 120, 122, 123, 127, 308, 364, 423, 454, 546, 568, 575, 1064, 1198, 1225, 1392

1/6-4. Lodskovvad Mile.

Lodskovvad Mile rummer en vekslen mellem åbne, grå klitter og beplantninger af nåletræer med især Hvid-Gran, Sitka-Gran, Bjerg-Fyr og Skov-Fyr tillige med Rød-Gran samt opvækst af løvtræer af Alm. Eg, Alm. Røn, Hvidtjørn, Bævreasp, Gyvel og Birk. I hegn optræder enkelte løvtræer og buske af Femhannet Pii, Gyvel og Bævreasp. Ind i mellem ligger dyrkede marker og græsarealer.

Vegetationstyper: Klit, nåleskov, løvskov

Højere planter:

1989: Dun-/Vorte-Birk, Bævreasp, Alm. Eg, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Gyvel, Hvidtjørn, Femhannet Pii, Alm. Røn
1900-1979: Forskelligbladet Karse

Lokalitetskoder: + H-S III r

Kilder: 189, 1337

1/6-5. Råbjerg Kirke.

Råbjerg Kirke omgives af bevokset kampestensgærde. Vegetationen veksler mellem lavtvoksende urter og buske. Urtevegetationen domineres af sandfordrende arter af lokal oprindelse, Klit-Stedmoderblomst, Sand-Star, Sand-Hjælme og Krybende Pii, samt

flere typiske kirkegårdsrelikter, Rød Stenurt, Fingerbøl, Moskus-Katost, Vedbend og Syren.
Stensfladerne er stedvis lichénrige med især skorpelaver tillige med flere bladmosser.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1989: Dun-Birk, Bølget Bunke, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Fingerbøl, Mark-Forglemmevej, Alm. Fuglegræs, Gederams, Hvid-Gran, Gyvel, Alm. Gåsemad, Blød Hejre, Hindbær, Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Hyrdetaske, Moskus-Katost, Vild Kørvel, Skov-Løg, Markarve, Mælkebøtte, Toårig(?) Natlys, Bittersød Natskygge, Krybende Pil, Sølv-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rappgræs, Klit-Rose, Rynket Rose, Rødknæ, Alm. Røllike, Selje-Røn, Bjerg-Rørhvene, Klokke-Skilla, Kruset Skræppe, Skvalderkål, Gul Snerre, Sand-Star, Alm. Stedmoderblomst, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Rød Stenurt, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Syren, Rød Tvetand, Vedbend, Lancet-Vejbred

Mosser:

1989: *Ceratodon purpureus*, *Dicranoweissia cirrata*, *Dicranum scoparium*, *Grimmia pulvinata*, *Hypnum cupressiforme*, *Orthotrichum diaphanum*, *Tortula muralis*, *Tortula ruralis*

Laver:

1989: *Cladonia portentosa*, *Parmelia saxatilis*
1900-1979: *Bryoria capillaris*, *Cladonia deformis*

Lokalitetskode: + B II s

Kilder: 119, 121, 1286, 1337, 1386

1/7 Hulsig

1/7-1. Hulsig.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Hulsig foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Østersø-Hjælme, Korallrod(o), Blodrød Storkenæb

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 158, 211, 423, 568

1/7-2. Starholm.

Starholm Krat ligger lavt i terrænet på fortsættelsen af Tornbakke Rimme (lok. 1/5-5) og omgives af marker. Krattets vestlige del opbygges af lave træer med krogede stammer og buske, mens træerne i den østlige del er højere og har rankere stammer. Skovlaget domineres af Alm. Eg. Bundvegetationen består af bestande af Hindbær og Alm. Gedeblad.

Vegetationstyper: Løvskov, mark, tørvegrav(o)

Højere planter:

1990: Brombær, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Alm. Gedeblad, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Fugle-Kirsebær, Kantet Konval, Liljekonval, Alm. Mangeløv, Hunde-Rose, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene
1900-1979: Rug-Hejre(o), Gyldenlak-Hjørneklop(o), Liljekonval(o), Smalbladet Pindsvineknap(o), Rosmarinlyng(o), Rundskulpe(o), Mark-Rødtop, Dynd-Star(o), Liden Vandaks(o), Nordisk Øjentrøst(o)

Lokalitetskode: ++ S-B-(V) II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kantet Konval

Kilder: 89, 120, 122, 144, 366, 413, 438, 774, 1392

1/8 Skiveren

1/8-1. Skiveren.

Omkring Skiveren ligger flere rækker af klitter, der stedvis rejser sig stejlt med Skiverbakke på 26 m som den højeste. Klitrækkerne gennemskæres af Skiverenden. Bag klitrækkerne ligger overdrev og hede spændende fra grønklit til klithede med indslag af halvfugtige overgangsfattigkær.

Vegetationstyper: Klit, hede, fattigkær, rigkær, vandløb

Højere planter:

1989: Butbladet Dunhammer, Plettet Gøgeurt x Vendsyssel-Gøgeurt, Vendsyssel-Gøgeurt, Kvalkved, Sump-Kællingetand, Liden Vandaks
1987: Tue-Kæruld, Rosmarinlyng, Tranebær, Eng-Viol
1986: Skov-Angelik, Vorte-Birk, Blåhat, Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Vår-Brandbæger, Bølget Bunke, Mark-Bynke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Tidlig Dværgebunke, Ene, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Fjærbregne, Klit-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlsgræs, Mangelblomstret Frytle, Sand-Frøstjerne, Alm. Bjerg-Fyr, Følfo, Gederams, Hvid-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Bakke-Gøgelilje, Alm. Gåsemad, Havtorn, Hedelyng, Blød Hejre, Krybende Hestegræs, Hindbær, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Klit-Kambunke, Kattedof, Kattesæg, Liden Klokke, Klokkeling, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Korbær, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Marehalm, Alm. Markarve, Mælkebøtte, Bittersød Natskygge, Bakke-Nellike, Stor Nælde, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Snerie-Pileurt, Sølv-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rappgræs, Revling, Glat Blågrøn Rose, Blød Filt-Rose, Klit-Rose, Rynket Rose, Eng-Rotthale, Sand-Rotthale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Sandskæg, Børste-Siv, Klit-Siv, Lyse-Siv, Lav Skorsoner, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Stikkelsbær, Blodrød Storkenæb, Ager-Svinemælk, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidse, Horse-Tidse, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Toårig Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris
1982: Knippe-Star
1900-1979: Skov-Hullæbe (var. *neerlandica*)(o)

Mosser:

1900-1979: *Aneura pinguis*, *Aulacomnium palustre*, *Biasia pusilla*, *Calypogeia muellerana*, *Dicranum polysetum*, *Dicranum scoparium*, *Drepanocladus fluitans*, *Fossombronina foveolata*, *Gymnocolea inflata*,

Lophozia ventricosa, Marchantia polymorpha, Mnium hornum, Pellia epiphylla, Pleuridium subulatum, Polytrichum commune, Polytrichum piliferum, Ptilidium ciliare, Riccardia chamedryfolia, Scapania paludicola, Sphagnum compactum, Sphagnum fimbriatum, Sphagnum nemoreum, Sphagnum palustre, Sphagnum papillosum, Sphagnum plumulosum, Sphagnum subsecundum, Sphagnum tenellum

Lokalitetskode: + K-H-E-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Vendsyssel-Gøgeurt, Klit-Kambunke, Klit-Rose, Rosmarinlyng, Klit-Siv

3. Lokalt sjældnere planter: Knippe-Star

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Bakke-Gøgelilje, Kattefod, Lav Skorsoner

Kilder: 10, 122, 123, 172, 199, 308, 381, 491, 546, 763, 764, 845, 990, 1110, 1127

1/8-2. Slåbakkegård.

Ved Råbjerg Hvarre snor et mindre vandløb sig gennem klitrækkerne ud i Skagerak. Bækken modtager vand fra adskillige væld i klitterne og fra baglandet. Vandet er okkerholdigt. På den nederste strækning forekommer et vandfald med et frit fald på ca. 1 m. Jordbunden består af flyvesand, der overlejrer lagdelte, marine aflejringer. Den øvre del af Råbjerg Hvarre er en gravet rende, der kantes af krat af Rynket Rose, Birk, Alm. Eg, Grå-El og mod syd af Slåbakkegård Plantage. Vegetationen i vandløbet er karakteristisk, mens den i væld og på siderne af klitterne er ganske artsrige. Sammensætningen af Slåbakkegård Plantage, der sammen med Skovly Plantage er 250 ha. store og privatejede, består af Bjerg-Fyr, Skov-Fyr og Klit-Fyr samt enkelte Alm. Edelgran. Mange af træerne har små kroner med en alder på omkring 30 år. Bundvegetationen er åben og meget artsfattig. Over store stræk dominerer Pleurozium schreberi og Cladonia portentosa tillige med enkelte pletter af Bølget Bunke og Hedelyng samt Alm. Engelsød og fjernest fra havet Bredbladet Mangeløv.

Bevaring: Slåbakkegård er fredet 1986.

Vegetationstyper: Klit, vandløb, nåleskov

Højere planter:

1990: Ris-Dueurt, Skov-Hullæbe (var. neerlandica), Vedbend-Vandranunkel

1989: Liden Andemad, Skov-Angelik, Dun-Birk, Blåmunke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Grå-El, Engkarse, Engelskgræs, Klit-Fladbælg, Fløjlgræs, Sand-Frøstjerne, Mangelblomstret Frytle, Mark-Frytle, Følfo, Vellugtende Gulaks, Havtorn, Hedelyng, Blød Hejre, Sand-Hjælme, Kryb-Hvene, Alm. Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Klit-Kambunke, Kattesæg, Klokkeløng, Kragefod, Bredbladet Mangeløv, Marehalm, Mælkebøtte, Bittersød Natskygge, Ager-Padderok, Krybende Pil, Øret Pil, Revling, Klit-Rose, Rynket Rose, Rundbælg, Rødknæ, Sandskæg, Børste-Siv, Lyse-Siv, Alm. Star, Næb-Star, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Blågrøn Svingel, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Mose-Troldurt, Tæppegræs, Aflangbladet Vandaks, Vandarve, Vandstjerne, Lancet-Vejbred, Eng-Viol, Hunde-Viol, Vild Æble, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Mosser:

1989: Aulacomnium palustre, Philonotis fontana, Pleurozium schreberi, Polytrichum commune

Lokalitetskode: + K-H-V-S II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Skov-Hullæbe (var. neerlandica), Klit-Kambunke, Klit-Rose, Tæppegræs, Vedbend-Vandranunkel

Kilder: 10, 122, 123, 161, 308, 381, 454, 990, 1127, 1285, 1337, 1386

1/9 Uggerby Klitplantage

1/9-1. Uggerby Klitplantage.

Beplantningerne i den 784 ha. store Uggerby Klitplantage består i første række af nåltræer med Skov-Fyr og Rød-Gran som de hyppigste. Af løvtræer optræder Birk og Bøg. De ydre dele af plantagen mod Uggerby Strand (lok. 1/9-2) er plantet på kliterræn. Stedvis står træerne spredte eller klitterne er utilplantede. Disse steder samt under ældre beplantninger af især Skov-Fyr er skovbundsvegetationen varieret og artsrig. Jordbunden består af flyvesand.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, klit, hede, grøft

Højere planter:

1989: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåhat, Blåmunke, Blåtop, Skov-Brandbæger, Brombær, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Bøg, Mose-Bølle, Dunet Dueurt, Glat Dueurt, Lådden Dueurt, Rød-El, Alm. Engelsød, Fløjlgræs, Alm. Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Hindbær, Skov-Hullæbe (var. neerlandica), Alm. Hyld, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Kambregne, Liden Klokke, Klokkeløng, Alm. Kohvede, Korbær, Hvid-Kløver, Alm. Kællingetand, Skov-Løg, Majblomst, Smalbladet Mangeløv, Milliegræs, Stor Nælde, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Øret Pil, Bidende Ranunkel, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Bjerg-Rørhvene, Skov-Salat, Børste-Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Skovstjerne, Burre-Snerre, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Hare-Star, Alm. Syre, Tagrør, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Trævekroner, Tyttebær, Femradet Ulvehod (under spredning), Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Ensidig Vintergrøn, Grønlig Vintergrøn(x), Liden Vintergrøn, Mose-Vintergrøn (klitformen), Lancetbladet Ærenpris 1983: Mørk Kongelys

Mosser:

1900-1979: Sphagnum subsecundum

Lokalitetskode: + S-H-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Skov-Hullæbe (var. neerlandica), Kambregne, Ensidig Vintergrøn, Grønlig Vintergrøn(x), Mose-Vintergrøn (klitformen)

Kilder: 123, 161, 163, 216, 331, 454, 491, 615, 779, 826, 1127, 1392

1/9-2. Uggerby Strand.

Kyststrækningen ved Uggerby Strand er gennem de seneste 15 år udvidet betydeligt ud for Uggerby Klitplantage (lok. 1/9-1) som følge af ændrede strømforhold og materialevandingsveje i forbindelse med havneudvidelsen i Hirtshals (lok. 2/1-1) i 1972-73. Parallelt med kystlinien ligger mellem klitrækkerne en langstrakt, tidvis vandfyldt

østvestgående lavning, der fortsat udvides mod øst. En årsag til denne fortsatte ekspansion er den hævnning af grundvandet, kystudrykningen har bevirket. Det fra klitterne udsivende vand er næringsrigt. Lavningen modtager tillige vand fra adskillige væld i baglandet. Klitterne er beklædt med få karakteristiske klitplanter, mens vegetationen i lavningen er artsrig med flere rigkærsarter. Jordbunden består af flyvesand overljet af marine aflejringer.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de artsrige pionersamfund ved Uggerby Strand bevares. Det er derfor fortsat ønskeligt, at overdreven slitage af klit- og rigkærsterrænet forhindres, og at forsøg på dræning og afvanding undgås.

Vegetationstyper: Klit, rørskov, rigkær

Højere planter:

1989: Liden Andemad, Vår-Brandbæger, Dunet Dueurt, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Smalbladet Dunhammer, Alm. Engelsød, Engkarse, Knude-Firling, Klit-Fladbælg, Fløjlsgræs, Mark-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Frøbid, Sand-Frøstjerne, Følfod, Gifttyde, Kødvarvet Gøgeurt, Vendsyssel-Gøgeurt, Gråris, Havtorn, Hestehale, Sand-Hjælme, Sump-Hullæbe, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Gul Iris, Klit-Kambunke, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Strand-Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Leverurt, Marchalm, Vand-Mynte, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Smalbladet Mærke, Ager-Padderok, Kær-Padderok, Femhannet Pil, Grå-Pil, Krybende Pil, Spyd-Pil, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rundbælg, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Vejbred-Skeblad, Liden Skjaller, Stor Skjaller, Alm. Skjolddrager, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Hør-Star, Høst-Star, Knippe-Star, Sand-Star, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Blodrød Storkenæb, Ager-Svinemælk, Rød Svingel, Sværtevæld, Tagrør, Kær-Tidsel, Kær-Trehage, Eng-Troidurt, Mose-Troidurt, Liden Tusindgylden, Strand-Tusindgylden, Liden Vandaks, Lancet-Vejbred, Mose-Vintergrøn (klitformen), Læge-Ærenpris
1988: Vendsyssel-Gøgeurt, Kødvarvet Gøgeurt x Vendsyssel-Gøgeurt, Skov-Hullæbe (var. neerlandica)
1987: Kirtel-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Bittersød Natskygge, Tudse-Siv, Dværg-Star
1983: Blodstillende Bibernelle, Bakke-Gøgelilje, Vild Hør, Pors, Udspilet Star, Forskelligbladet Tidsel, Trævlekrone, Eng-Viol
1900-1979: Kors-Andemad, Skov-Angelik, Bakketidsel(o), Dun-Birk, Vorte-Birk, Slank Blærerod, Blåtop, Bukkeblad, Mark-Bynke, Ene, Eng-Ensian(o), Smalbærgret Ensian(o), Fjærbregne, Gul Fladbælg, Æglbladet Fliglæbe(o), Hvid-Gran, Sitka-Gran, Hedelyng, Hjertegræs(o), Hundetunge(o), Maj-Gøgeurt(o), Plettet Gøgeurt, Eng-Kabbeleje(o), Stivhåret Kalkkarse(o), Alm. Kamgræs, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkeling, Fin Kløver, Stribet Kløver(o), Nikkende Kobjælde(o), Blågrøn Kogleaks(o), Fladtrykt Kogleaks, Fåblomstret Kogleaks, Alm. Kongepen, Plettet Kongepen(o), Korbær, Alm. Kællingetand, Linnæa(o), Strand-Mandstro(o), Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Sølv-Mælde(o), Bitter Mælkeurt(o), Alm. Månerude(o), Dynd-Padderok(o), Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Pukkellæbe(o), Kær-Ranunkel, Langbladet Ranunkel(o), Alm. Rapgræs, Sand-Rottehale, Fladstræt Siv, Spidsblomstret Siv, Solbær, Blågrøn Star, Hør-Star, Næb-Star(o), Stjerne-Star(o), Toradet Star(o), Trindstænglet Star(o), Strandarve, Strandsennep, Eng-Svingel(o), Tormentil, Strand-Trehage, Tæppegræs, Vibefedt(o), Liden Vintergrøn, Tykbladet Ærenpris, Spids Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: Bryum calophyllum, Riccardia multifida

Svampe:

1980: Auricularia auricula-judae, Flammulina velutipes, Mycena flavoalba, Panellus mitis, Rhizina undulata, Tulostoma melanocyclum

Lokalitetskode: +++ K-H-V I r-s

Botanisk vurdering:

Uggerby Strand er henført til kategori I på grund af I-biotop:

Ekstremrigkær og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Slank Blærerod, Bryum calophyllum, Vendsyssel-Gøgeurt, Vendsyssel-Gøgeurt, Klit-Kambunke, Spyd-Pil, Riccardia multifida, Klit-Siv, Sand-Siv, Spidsblomstret Siv, Forskelligbladet Tidsel, Tæppegræs, Mose-Vintergrøn (klitformen) 3. Lokalt sjældnere planter: Knippe-Star

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Bakke-Gøgelilje

Kilder: 120, 165, 172, 190, 193, 211, 216, 218, 220, 222, 337, 349, 364, 411, 454, 522, 584b, 609, 615, 762, 779, 793, 805, 831, 832, 900, 990, 1088, 1090, 1127, 1208, 1225, 1392

1/10 Tversted

1/10-1. Uggerby Å, nedre løb.

Den nedre del af Uggerby Å er ureguleret. Åen løber i skarpe sving mellem til tider stejle åbrinker. Strømmen er stærk, og vandføringen rigelig. Nærmest Uggerby ligger marker op til åen, mens Uggerby Klitplantage (lok. 1/9-1) nedstrøms er nabo. De omgivende, lave enge, hvoraf nogle er vældpåvirkede, anvendes i en vis udstrækning til græsning. I selve åløbet forekommer kun sparsom vegetation. Langs åløbet ses flere afsnørede vige med stillestående vand og rigelig vegetation. Åens udløb i Skagerak er blevet stærkt forlænget mod øst ved materialepålejring.

Bevaring: Et areal på omkring 25 ha. ved udløbet af Uggerby Å er opkøbt af staten 1963-65 (adm. Nordjyllands statsskovdistrikt) og fredet 1965.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, fugtig løvskov, rørskov, overdrev, klit

Højere planter:

1989: Alm. Baldrian, Spring-Balsamin, Bellis, Bukkeblad, Grå-Bynke, Dunet Dueurt, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Rød-El, Ene, Alm. Firling, Græsbladet Fladstjerne, Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Vellugtende Gulaks, Kødvarvet Gøgeurt, Hindbær, Hjertegræs, Alm. Hyld, Alm. Hvene, Alm. Hønsetarm, Gul Iris, Kalmus, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Mørk Kongelys, Korbær, Kragefod, Alm. Kvik, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Selje-Pil, Ager-Padderok, Kær-Padderok, Vand-Pileurt, Grenet Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Dag-Pragstjerne, Bidende Ranunkel, Rejnfan, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Rørgæs, Skov-Salat, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Vand-Skræppe, Ager-Særlie, Gærde-Særlie, Kær-Snerre, Blære-Star, Blågrøn Star, Hør-Star, Næb-Star, Alm. Svinemælk, Alm. Syre, Tagrør, Ager-Tidsel, Hør-Tidsel, Kål-Tidsel, Eng-Troidurt, Trævlekrone, Kruset-Vandaks, Rust-Vandaks, Vandnavle, Vandpest, Alm. Vandranunkel, Lancetbladet Ærenpris, Gul Åkande

1985: Ene

1900-1979: Dyndurt(o), Klit-Fladbælg, Vendsyssel-Gøgeurt, Havtorn, Krum Star(o), Forskelligbladet Tidsel(o), Græsbladet Vandaks, Småfrugtet Vandstjerne

Alger:

1900-1979: Chara vulgaris

Lokalitetskode: + V-E-Sv-H ++ r-s

Kilder: 10, 17, 122, 123, 158, 170, 236, 308, 349, 381, 390, 413, 418, 417, 424, 425, 478, 480, 546, 580, 611, 615, 1392, 1393a

1/10-2. Tversted Strand.

Tversted Å (lok. 1/10-3) og Uggerby Å (lok. 1/10-1) har deres udløb i Skagerak med få hundrede meters afstand. Området mellem de to åers udløb, Tversted Strand, er opdelt i kreaturgræssede fenner og består af strandvolds- og klitrækkesystemer. Parallelt på kystlinien strækker sig to store, sammenhængede lavninger på næringsrig jord mellem småkuperet klitlandskab. Adskillige fenner græsses. Vegetationen er som følge af græsningen og de næringsrige forhold lavtvoksende og artsrig med flere karakterarter for ekstremrigkær.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at den særdeles artsrige ekstremrigkærvegetation på engene og grønklitterne på Tversted Strand bevares. Det er derfor ønskeligt, at den nuværende ekstensive græsning bibeholdes uden tilførsel af kunstgødning, og at dræning og indplantning af træer undgås. En fredning af arealerne er meget ønskelig.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, klit

Højere planter:

1987: Skov-Angelik, Bakketidse, Blåtop, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Mark-Bynke, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Ene, Alm. Engelsød, Engelskgræs, Smalbægret(?) Ensian (kun i roset), Knude-Firling, Gul Fladbælg, Fløjsgræs, Mangeblomstret Frytle, Småkrone Gedeskæg, Hvid-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Vendsyssel-Gøgeurt, Havtorn, Hjertegræs, Sand-Hjælme, Sump-Hullæbe, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Eng-Kabbeleje, Stivhåret Kalkkarse, Klit-Kambunke, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Nikkende Kobjælde, Fåblomstret Kogleaks, Alm. Kongepen, Korbær, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Leverurt, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Krybende Pil, Spyd-Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Pukkellæbe(x), Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Blød Filt-Rose, Rundbælg, Bjerg-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Knop-Siv, Liden Skjaller, Kær-Snerre, Gul Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Hare-Star, Hirse-Star, Sand-Star, Blodrød Storkenæb, Alm. Sumpstrå, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Tandbælg, Kær-Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Vandnavle, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Vibefedt, Muse-Vikke, Mose-Vintergrøn (klitformen), Hunde-Viol, Tveskægget Ærenpris, Læge-Øjentrøst
1981: Glat Dueurt, Alm. Firling, Kær-Fladstjerne, Sump-Forglemmig ej, Mark-Frytle, Gederams, Kødfarvet Gøgeurt, Hedelyng, Alm. Hyld, Kamgræs, Fin Kløver, Rødbrun Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Mygblomst(x), Vand-Mynte, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Alm. Månerude, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Kær-Snerre, Høst-Star, Loppe-Star, Næb-Star, Toradet Star, Tvebo-Star, Sværtelvæld, Horse-Tidsel, Liden Vintergrøn, Læge-Ærenpris
1900-1979: Nikkende Brøndsel(o), Hvidgrå Draba(o), Stinkende Kragelio(o), Klit-Natlys(o), Mark-Rødtop, Strand-Snerle(o), Krum Star(o), Forskelligbladet Tidsel(o)

Mosser:

1900-1979: *Archidium alternifolium*(o), *Meesia uliginosa*(o)

Alger:

1900-1979: *Chara globularis*(o)

Lokalitetskode: ++ V-H I r-s

Botanisk vurdering:

Tversted Strand er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær, på grund af rødlistearter og på grund af > 20 biotopspisike arter.

1. Rødlisterarter: Mygblomst(x), Pukkellæbe(x)
2. Sjældnere planter: Vendsyssel-Gøgeurt, Stivhåret Kalkkarse, Klit-Kambunke, Spyd-Pil, Klit-Siv, Loppe-Star, Tvebo-Star, Mose-Vintergrøn (klitformen)
4. Ekstremrigkærindikatorer: Sump-Hullæbe, Mygblomst(x), Pukkellæbe(x)
Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Hjertegræs, Nikkende Kobjælde, Alm. Månerude

Kilder: 19, 40, 78, 91, 95, 98, 120, 123, 169, 170, 193, 194, 211, 214, 218, 222, 236, 252, 266, 277, 308, 329, 330, 331, 342, 364, 366, 390, 409, 412, 413, 423, 425, 491, 545, 546, 573, 584b, 589, 720, 724, 759, 838, 900, 1088, 1090, 1223, 1225, 1392, 1393

1/10-3. Tversted Å, nedre løb og Tversted Klit.

Den nedre del af den uregulerede Tversted Å snor sig mellem klitrækkerne i Tversted Klit (Nordjyllands statskovdistrikt). Flere steder har åen eroderet sig gennem flyvesandet ned til de underliggende lerlag. Vandet er lettere til sværere belastet. En grundig beskrivelse af vegetationsforholdene findes i Andersen (1936).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrige ekstremrigkærvegetation langs den nedre del af Tversted Å bevares. Den nedre del af Tversted Å er sammen med Tversted Klit ialt ca. 60 ha. er fredet 1963.

Vegetationstyper: Vandløb, klit

Højere planter:

1984: Vendsyssel-Gøgeurt
1900-1979: Liden Andemad, Tyk Andemad, Skov-Angelik, Bakketidse, Alm. Bjørneklo, Mark-Bynke, Vår-Brandbæger, Alm. Brunelle, Nikkende Brøndsel, Djævelsbid, Rosen-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Dyndurt(o), Alm. Engelsød, Eng-Ensian, Gul Fladbælg, Klit-Fladbælg, Sump-Fladstjerne, Eng-Forglemmig ej, Mangeblomstret Frytle, Sand-Frøstjerne, Kær-Galtetand, Gråris, Kær-Guldkarse, Kødfarvet Gøgeurt, Havtorn, Skov-Hanekro, Østersø-Hjælme(o), Skov-Hullæbe (var. neerlandica), Sump-Hullæbe, Humle, Stivhåret Kalkkarse(o), Klit-Kambunke, Strand-Kamille, Nikkende Kobjælde, Korbær, Alm. Kællingetand, Leverurt, Sølv-Mælde(o), Alm. Mælkeurt, Alm. Månerude, Klit-Natlys(o), Bidende Natskygge, Alm. Pimpinelle, Spyd-Pil, Grenet Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Bjerg-Rørhvene, Sandskæg, Klit-Siv, Vejbred-Skeblad, Liden Skjaller, Burre-Snerre, Gærde-Snerle, Burre-Snerre, Gul Snerre, Blågrøn Star, Krum Star(o), Toradet Star, Blodrød Storkenæb, Strand-Svingel, Høj Sødgræs, Tagrør, Smalbladet Timian, Alm. Torskemund, Eng-Troldurt(o), Strand-Tusindgylden, Brodbladet Vandaks, Børstebladet Vandaks, Småfrugtet Vandstjerne, Mose-Vintergrøn (klitformen), Liden Vintergrøn, Lancetbladet Ærenpris, Klit-Øjentrøst(o)

Mosser:

1900-1979: *Aneura pinguis*(o), *Bryum marratii*(o), *Bryum salinum*(o)

Svampe:

1900-1979: *Tremella encephala*(o)

Laver:

1900-1979: *Cetraria islandica*, *Cetraria nivalis*, *Cladonia alpestris*, *Cladonia arbuscula*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coccifera*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia furcata*, *Cladonia gracilis*, *Cladonia mitis*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia tenuis*, *Cladonia uncialis*, *Evernia prunastri*, *Hypogymnia physodes*, *Parmelia sulcata*, *Platismatia glauca*

Alger:

1900-1979: *Chara globularis*(o), *Chara vulgaris*(o), *Sphaeroplea annulina*(o)

Lokalitetskode: ++ V-H I r-s

Botanisk vurdering:

Klit- og engområderne langs Tversted Å's nedre løb er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: Eng-Ensian, Vendsyssel-Gøgeurt, Skov-Hullæbe (var. *neerlandica*), Klit-Kambunke, Spyd-Pil, Klit-Siv, Brodbladet Vandaks, Mose-Vintergrøn (klitformen)

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Månerude

Kilder: 10, 17, 25, 122, 123, 158, 216, 218, 220, 236, 308, 349, 381, 390, 413, 417, 424, 477, 478, 546, 580, 724, 897, 900, 1013, 1392

1/10-4. Tannishus.

Forstranden ved Tannishus er ganske smal og vegetationsløs, idet havet om vinteren når helt ind til klitten.

Vegetationstyper: Strand, klit

Højere planter:

1900-1979: Sølv-Mælde, Klit-Natllys(o)

Lokalitetskode: + K-H III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Sølv-Mælde

Kilder: 211, 214, 218, 222, 236, 266, 583, 1392

1/10-5. Flodbækken og Vesterklit.

Flodbækkens nedre løb meandrerer gennem klitrækkerne i Vesterklit ud til Skagerak. Langs vandløbet ligger fugtige, næringsrige enge. Engen mellem den yderste og næstyderste klitrække domineres af krat af Havtorn og pilearter. Urtevegetationen er artsrig. Vandet i bækken er temmeligt belastet. Klitområderne er udstykket til sommerhusegrunde.

Bevaring: Det er af stor botaniske betydning, at den artsrige ekstremrigkærsvegetation omkring det nedre løb af Flodbækken bevares. Vesterklit og det nedre løb af Flodbækken er fredet henholdsvis 1963 og 1970.

Vegetationstyper: Klit, ekstremrigkær, vandløb

Højere planter:

1989: Mark-Bynke, Sand-Frøstjerne, Gråris, Alm. Gyldenris, Sand-Hjælme, Smalbladet Høgeurt, Femhannet Hønsetarm, Klit-Kambunke, Liden Klokke, Alm. Kællingetand, Alm. Mælkeurt, Alm. Pimpinelle, Eng-Rapgræs, Rundbælg, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Sand-Star, Blodrød Storkenæb, Bidende Stenurt, Rød Svingel, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris

1987: Liden Andemad, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Blåmunke, Vår-Brandbæger, Bølget Bunke, Mark-Bynke, Kær-Dueurt, Ladden Dueurt, Ris-Dueurt, Ene, Alm. Engelsød, Engelskgræs, Engkarse, Klit-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs,

Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Følfod, Gyvel, Vendsyssel-Gøgeurt, Havtorn, Blød Hejre, Sump-Hullæbe, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Nikkende Kobjælde, Alm. Kongepen, Kragefod, Kær-Mangeløv, Marchalm, Vand-Mynte, Bittersød Natskygge, Femhannet Pil, Grå-Pil, Krybende Pil, Spyd-Pil, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Blød Filt-Rose, Klit-Rose, Sand-Rottehale, Rødknæ, Bjerg-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Liden Skjaller, Vand-Skræppe, Klit-Stedmoderblomst, Alm. Sumpstrå, Ager-Svinemælk, Fåre-Svingel, Kær-Svovlrod, Sværtevæld, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Tagrør, Tandbælg, Smalbladet Timian, Alm. Torskemund, Vandnavle, Tveskægget Ærenpris

1986: Alm. Agermåne, Blåhat, Skov-Brandbæger, Tykskulpet Brøndkarse, Djævelsbid, Mangelblomstret Frytle, Gederams, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Alm. Hyld, Engriflet Hvidtjørn, Katteskæg, Hare-Kløver, Flerårig Knavel, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Alm. Markarve, Alm. Mjødurt, Stor Nælde, Sølv-Potentil, Revling, Glat Blågrøn Rose, Alm. Røllike, Sandskæg, Klit-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Alm. Star, Håret Star, Dusk-Syre, Horse-Tidsel, Vår-Vikke

1983: Bakke-Nellike, Vejbred-Skeblad, Næb-Star, Trævlekrone, Svømmende Vandaks

1900-1979: Skov-Hullæbe (var. *neerlandica*)(o), Pukkellæbe(o), Mose-Vintergrøn (klitformen)

Mosser:

1989: *Brachythecium albicans*, *Racomitrium canescens*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Tortula ruralis*

Laver:

1989: *Cladonia foliacea*, *Cladonia furcata*, *Cladonia rangiformis*, *Coelocaulon muricatum*

Lokalitetskode: ++ H-V I r-s

Botanisk vurdering:

Engene omkring det nedre løb af Flodbækken er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: Klit-Kambunke, Spyd-Pil, Klit-Rose, Klit-Siv, Mose-Vintergrøn (klitformen)

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Nikkende Kobjælde

Kilder: 10, 17, 95, 122, 123, 172, 203, 218, 308, 381, 584b, 724, 779, 782, 793, 1112, 1215, 1392

1/10-6. Vr. Tversted.

Nord for landevejen ved Vr. Tversted ligger en lille tilgroet mose med Selje-Røn, Hvid-Gran, Alm. Hyld og Grå-Pil og høj urtevegetation bestående af Gederams og Alm. Mjødurt.

Vegetationstyper: Mose, ekstremrigkær(o)

Højere planter:

1987: Gederams, Hvid-Gran, Alm. Hyld, Alm. Mjødurt, Grå-Pil, Selje-Røn

1900-1979: Sump-Hullæbe(o)

Lokalitetskode: + V III r

Kilder: 1225

1/11 Tversted Plantage

1/11-1. Tversted Plantage.

Yderst mod Tannis Bugt ved den 779 ha. store Tversted Plantage (Nordjyllands statsskovdistrikt) ligger to klitrækker med lavninger imellem. Første række er hvid klit domineret af Sand-Hjælme, mens anden række er artsrig grønklit.

Selve klitplantagen begynder på tredje klitrække og består af beplantninger af nåletræer med megen Skov-Fyr, Bjerg-Fyr og Hvid-Gran. De yderste dele mod klitten er lav blandskov med Alm. Eg, Hvid-Gran, Skov-Fyr, Bjerg-Fyr, Sitka-Gran og lave ener. Fjernere fra havet antager beplantningerne karakter af skov. Disse består overvejende af kulturer af Gran og Fyr. Plantagen, der er skovdistriktets ældste, anlagdes i midten af forrige århundrede omkring plantørboligen og Hvarrebjerg. Jordbunden består af flyvesand af vekslende tykkelse med underliggende lag af moræne. Dette giver meget uensartede vækstbetingelser i plantagen, hvorfor nogle kulturer trives væsentlig bedre end andre. Tversted Søerne er kunstige og dannet ved opstemning af Hvarrebækken i 1948-52. De har sandbund og er renavandede. I vandet ses megen rankegrøde af især Vandpest og Alm. Vandkrans. Søerne omgives i vis udstrækning af rørskov af Tagrør.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at voksestederne for bestande af orkidéer og vintergrønarter bevares. Det er derfor ønskeligt, at den nuværende driftsform på voksestederne bibeholdes.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, vandhul

Højere planter:

1989: Liden Andemad, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Berberis, Dun-Birk, Vorte-Birk, Alm. Bjørneklo, Bølget Bunke, Mark-Bynke, Draphave, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Alm. Eg, Ene, Rød-El, Alm. Engelsød, Engelskræs, Gul Fladbælg, Sump-Fladstjerne, Hjertebladet Fligblæbe, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Mangelblomstret Frytle, Sand-Frøstjerne, Alm. Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Havtorn, Sand-Hjælme, Skov Hullæbe (var. neerlandica), Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønselarm, Gul Iris, Klit-Kambunke, Kattehale, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Korbær, Alm. Kællingetand, Linnæa, Vild Løg, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Mæreholm, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Bittersød Natskygge, Ager-Padderok, Krybende Pil, Øret Pil, Grenet Pindsvineknope, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Rynket Rose, Sand-Rottehale, Rundbælg, Alm. Røllike, Rørgæs, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Skov-Salat, Knop-Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Gærde-Snerle, Gul Snerre, Kær-Snerre, Alm. Star, Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Blodrød Storkenæb, Rød Svingel, Strand-Svingel, Sværtevæld, Alm. Syre, Tagrør, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Smalbladet Timian, Alm. Torskemund, Kruset Vandaks, Liden Vandaks, Alm. Vandkrans, Vandnavle, Vandpest, Storblomstret Vandranunkel, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Ensidig Vintergrøn, Grønlig Vintergrøn(x), Hunde-Viol, Alm. Ædelgran, Lancetbladet Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Tykbladet Ærenpris, Gul Åkande, Høve-Åkande, Hvid Åkande
1988: Djævelsbid, Østrigsk Fyr, Hedelyng, Skovstjerne
1984: Knærod
1982: Alm. Ulvefod
1900-1979: Bleg Frytle, Korallod(x), Strand-Limurt

Mosser:

1989: Aulacomnium androgynum, Campylopus introflexus, Dicranum majus, Dicranum polysetum, Dicranum scoparium, Frullania tamarisci, Hylocomium splendens, Hypnum cupressiforme, Lophocolea cuspidata, Marchantia polymorpha, Metzgeria furcata,

Orthotrichum affine, Plagiothecium curvifolium, Plagiothecium denticulatum, Plagiothecium undulatum, Pleurozium schreberi, Ptilidium ciliare, Rhytidiadelphus loreus, Rhytidiadelphus triquetrus, Sphagnum fimbriatum, Sphagnum flexuosum, Sphagnum quinquefarium, Sphagnum russowii, Ulota bruchii
1900-1979: Buxbaumia aphylla, Buxbaumia viridis, Lophocolea bidentata, Lophocolea heterophylla, Lophozia ventricosa, Rhytidiadelphus triquetrus, Scleropodium purum, Tritomaria exsectiformis

Svampe:

1900-1979: Tremella simplex

Laver:

1989: Cetraria islandica, Cladonia foliacea, Cladonia portentosa, Evernia prunastri, Lecanora argentata, Lecanora expallens, Phlyctis argena, Parmelia exasperata, Platismatia glauca, Ramalina farinacea
1900-1979: Bryoria fuscescens, Cetraria chlorophylla, Cladonia chlorophaea, Cladonia coniocraea, Hypogymnia physodes, Hypogymnia tubulosa, Parmelia farinacea, Parmelia sulcata, Pseudevernia furfuracea, Stereocaulon tomentosum(o), Usnea filipendula, Usnea subfloridana

Lokalitetskode: ++ S-V I r-s

Botanisk vurdering:

Tversted Klitplantage er henført til kategori I på grund af rødlistearter.

1. Rødlisterarter: Korallod(x)
2. Sjældnere planter: Buxbaumia viridis, Hjertebladet Fligblæbe, Skov Hullæbe (var. neerlandica), Klit-Kambunke, Strand-Limurt, Linnæa, Alm. Ulvefod, Ensidig Vintergrøn, Grønlig Vintergrøn(x)

Kilder: 6, 116, 123, 158, 161, 172, 175, 178, 182, 201, 240, 306, 330, 431, 454, 478, 491, 498, 615, 620, 745, 755, 764, 779, 782, 793, 824, 1337, 1386

1/11-2. Simon Skrivers Klit.

Simon Skrivers Klit er indlandsklit på jordbund bestående af flyvesand. Dækket af højere planter er artsfattig, mens lichenvegetationen er artsrig.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den karakteristiske lichenhedevegetation på Simon Skrivers Klit bevares. Det er derfor ønskeligt, at opvækst af selvsåede træer fortsat fjernes, og at færdsel i området begrænses, idet lichenhederne kun tåler ringe slitage. Simon Skrivers Klit plejes af amtet. 56 ha. er fredet 1965.

Vegetationstyper: Lichenhede, grå klit

Højere planter:

1989: Bølget Bunke, Mose-Bølle, Ene, Alm. Engelsød, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Gråris, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Sand-Hjælme, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Klokkelyng, Krybende Pil, Revling, Rødknæ, Alm. Røn, Selje-Røn, Bjerg-Rørhvene, Sandskæg, Sand-Star, Fåre-Svingel, Hunde-Viol
1984: Blåmunke, Alm. Hvene
1900-1979: Klit-Kambunke

Mosser:

1989: Ceratodon purpureus, Dicranoweissia cirrata, Dicranum scoparium, Pleurozium schreberi, Polytrichum piliferum
1984: Cephaloziella divaricata, Ptilidium ciliare
1900-1979: Lophocolea heterophylla

Svampe:

1984: *Mycena galpoda*, *Mycena epipterygia*

Laver:

1989: *Cladonia portentosa*

1984: *Cetraria islandica*, *Cladonia arbuscula*, *Cladonia ciliaris*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coccifera*, *Cladonia cornuta*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia foliacea*, *Cladonia gracilis*, *Cladonia glauca*, *Cladonia macilenta*, *Cladonia mitis*, *Cladonia pleurota*, *Cladonia pyxidata*, *Cladonia ramulosa*, *Cladonia uncialis*, *Coelocaulon aculeatum*, *Coelocaulon muricatum*, *Hypogymnia physodes*, *Trapeliopsis granulosa*

1900-1979: *Cladonia cervicornis*, *Cladonia rangiferina*

Lokalitetskode: +++ H I s-ms

Botanisk vurdering:

Simon Skrivens Klit er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lichnhede.

2. Sjældnere planter: Klit-Kambunke

Kilder: 122, 123, 308, 454, 720, 755, 770, 1289, 1337, 1386

1/12 Råbjerg Plantage

1/12-1. Råbjerg Plantage.

I sammensætningen af den 366 ha. store Råbjerg Plantage (Nordjyllands statskovdistrikt) indgår i første række beplantninger af nåletræer med Rød-Gran som dominerende træ tillige med Alm. Ædelgran, Skov-Fyr og Alm. Bjerg-Fyr. Flere beplantninger består af unge, tætstillede træer, hvorfor mængden af lys på skovbunden er ringe. Egentlig skovbundsvegetation optræder kun i beskedent omfang. Kun langs veje, stier og brandbælter forekommer vegetation af betydning. I fugtige lavninger er vegetationen mere artsrig.

Bevaring: Dele af Råbjerg Plantage er fredet 1962.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1989: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Mark-Bynke, Mose-Bølle, Fløjlsgræs, Skov-Fyr, Alm. Bjerg-Fyr, Gederams, Rød-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Alm. Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Liden Klokke, Klokkeling, Hvid-Kløver, Alm. Kællingetand, Smalbladet Mangeløv, Stor Nælde, Ager-Padderok, Øret Pil, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Børste-Siv, Lyse-Siv, Skovstjerne, Gul Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Alm. Syre, Tormentil, Alm. Torskemund, Tyttebær, Alm. Ulvefod, Alm. Ædelgran, Læge-Øjentrøst

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Alm. Ulvefod

Kilder: 161, 308, 491, 615

1/12-2. Råbjerg Sø = Præstessø.

Den ovale Råbjerg Sø er omgivet af tætte brømmer af Tagrør samt delvis tilgroet hængesæk. Vandet er brunligt med sigtedybde ved

sommermaksima på 0,3-0,7 m. Stedvis dækkes vandoverfladen af Åkander. På bredden ses flere pilekrat. Især hængesække og pilekrat er botanisk værdifulde. Et område øst for søen er heget og græsses. Mellem søen og den østfor liggende landevej ligger syd for det hegnede område et værdifuldt hedeområde med flere interessante arter. Hedeområdet er uden drift og under tilgroning med træer og buske.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den karakteristiske hede- og fattigkærsvegetation ved Råbjerg Sø bevares. Det er derfor ønskeligt, at opvækst af træer på nær Ene og pilekrattene fjernes omkring søen. Råbjerg Sø og den omgivelser er fredet 1962.

Vegetationstyper: Sø, fugtig løvskov, hede

Højere planter:

1989: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Ene, Klokke-Ensian, Dusk-Fredløs, Mangleblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Bakke-Gøgeulje, Plettet Gøgeurt Hedelyng, Sand-Hjælme, Hunde-Hvne, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Katteskæg, Klokkeling, Sø-Kogleaks, Korallod(x), Kragefod, Alm. Kællingetand, Butfinnet Mangeløv, Vand-Mynte, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Pors, Revling, Rundbælg, Sandskæg, Klit-Siv, Tråd-Siv, Liden Skjaller, Vand-Skræppe, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Grå Star, Næb-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Toradet Star, Strudsvinge(x), Rød Svingel, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Tyttebær, Tranebær, Vandnavle, Vibefedt, Liden Vintergrøn, Eng-Viol, Gul Åkande, Hvid Åkande

1981: Bukkeblad, Kødfarvet Gøgeurt

1900-1979: Kors-Andemad(o), Liden Andemad(o), Dværgulvefod(o), Spæd Mælkeurt, Dynd-Padderok(o), Krybende Ranunkel(o), Strandbo(o), Krybende Sumpskærm(o), Aks-Tusindblad(o), Hårfin Tusindblad(o), Brodbladet Vandaks(o), Børstebladet Vandaks(o), Græsbladet Vandaks(o), Hjertebladet Vandaks(o), Liden Vandaks(o), Svømmende Vandaks(o)

Mosser:

1989: *Aulacomnium palustre*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum commune*, *Sphagnum palustre*, *Sphagnum squarrosum*

Alger:

1989: *Chara aspera*(o), *Chara globularis*

Lokalitetskode: ++ V-Sv-H I s

Botanisk vurdering:

Råbjerg Sø er henført til kategori I på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Korallod(x), Strudsvinge(x)

2. Sjældnere planter: Butfinnet Mangeløv, Spæd Mælkeurt, Klit-Siv

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Bakke-Gøgeulje

Kilder: 122, 259, 308, 366, 381, 424, 546, 615, 618, 907, 990, 1088, 1090, 1127, 1337

1/12-3. Lodskovvad.

De ca. 1 ha. store Lodskovvad Krat er domineret af Alm. Eg med rette stammer. Krattet er lysåbent med bundvegetation sammensat af Bølget Bunke og Alm. Kohvede. Det omgives af dyrkede marker. Skovlaget i det ca. 0,5 ha. store Diget Krat består af høje slanke egetræer. Mod syd bliver bunden mere fugtig med dominans af birkeskov, mens der mod nord og øst optræder fyrretræer. Krattet påvirkes af selvsået opvækst fra omgivelserne.

Nyere botaniske oplysninger om Porsstedet Krat = Porsegård Krat foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1990: Hvid Anemone, Dun-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Alm. Eg, Ene, Alm. Engelsød, Alm. Gedeblad, Gederams, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvene, Alm. Kohvede, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Grå-Pil, Krybende Pil, Eng-Rapgræs, Klit-Rose, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Stikkelsbær, Alm. Syre, Tormentil, Krat-Viol
1900-1979: Vorte-Birk, Blåtop, Krat-Fladbælg, Vellugtende Gulaks, Kryb-Hvene, Forskelligbladet Karse, Liden Klokke, Kantet Konval(o), Alm. Pimpinelle, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tyttebær

Lokalitetskode: ++ S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Rose

Kilder:

1/12-4. Heden.

Den vestlige del af det ca. 1 ha. store Heden Krat opbygges af lavvoksende, spredtstillede egepurer og mindre træer. Lysningerne domineres af hedevegetation. Kratområdet omgives af klithede. Mod øst bliver krattet mere ensartet og træerne højere og slankere. Krattet har været uden anvendelse i mindst 70 år (1990).

Vegetationstyper: Løvskov, hede

Højere planter:

1990: Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Ene, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Kantet Konval, Liljekonval, Majblomst, Breddbladet Mangeløv, Lund-Rapgræs, Alm. Røn, Tyttebær
1900-1979: Dun-Birk, Vorte-Birk, Smalbladet Høgeurt, Kantet Perikon, Alm. Pimpinelle, Eng-Rapgræs, Bjerg-Rørhvene, Skovstjerne, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: ++ S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kantet Konval

Kilder: 144, 546, 774

1/13 Kysten mellem Ålbæk og Hulsig

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

1/14 Bindslev

1/14-1. Bindslev.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Bindslev foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Havtorn(o), Korbær(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 425, 545, 1392

1/14-2. Stensbæk Plantage.

Den 14 ha. store, privatejede Stensbæk Plantage består dels af bevoksninger af blandet løvskov dels af nålebeplantninger.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

1/14-3. Terpet og Vejgård.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Terpet og Vejgård foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Strand-Kamille(o), Eng-Svingel(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 218, 423, 1392

1/14-4. Mogensbæk.

Ved gården Mogensbæk ligger i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) et parti med Eg med en del Bævreasp.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Dun-Birk, Bævreasp, Alm. Eg, Ene, Alm. Gedeblad, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Grå-Pil, Selje-Pil, Alm. Røn, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144

1/15 Tversted Rimmer

1/15-1. Tversted Rimmer.

Tversted Rimmer (delvis Nordjyllands statsskovdistrikt) består af rimmer og dobber dækket af åben vegetation uden tilgroning af træer og buske. Jordbunden veksler mellem ferskvandsdannelser og flyvesand.

Vegetationstyper: Hede, fattigkær

Højere planter:

1984: Guldblomme, Plettet Gøgeurt, Plettet Kongepen, Hvid Næbfrø, Liden Ulvefod

Lokalitetskode: + H-V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Plettet Kongepen, Hvid Næbfrø, Liden Ulvefod
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme

Kilder: 308, 330, 491, 609, 611

1/15-2. Tryn Mose.

Tryn Mose rummer sammen med Måstrup Mose (lok. 1/20-2) et større, vidstrakt kompleks af hede, fattigkær, græssede og opdyrkede parceller. Randzonen er tilplantet. Tørvegravene i mosens centrale dele har forskellig dybde. Disse grave er i vid udstrækning groet til og domineres af Blåtop, mens andre fremstår træ- og buskfrie med hængesække af Sphagnum eller med åbent vand og flader med begyndende tilgroning. Tørvevalker og højere partier langs randen beklædes af dværgbuskvegetation af Hedelyng og Revling samt stedvis af megen Hede-Melbærris og Tyttebær. Mosen er tillige præget af en del spredt, selvået opvækst af Birk, Øret Pil og nåletræer eller pilekrat. Her foregår fortsat lidt tørvegravning.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at den karakteristiske ekstremfattigkærvegetation i Tryn Mose bevares. Det er derfor ønskeligt, at mosen undgår yderligere afvanding og tilgroning med træer og buske.

Vegetationstyper: Ekstremfattigkær

Højere planter:

1990: Dun-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Djævelsbid, Alm. Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Gråris, Hedelyng, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Hede-Melbærris, Krybende Pil, Øret Pil, Pors, Alm. Røn, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Tormentil, Tyttebær
1984: Liden Blærerod, Hjertelæbe(x), Tue-Kæruld, Spæd-Pindsvineknap, Liden Siv

Svampe:

1984: Cortinarius uliginosus, Hygrocybe coccineocrenata

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Tryn Mose er henført til kategori I på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Hjertelæbe(x)

Kilder: 609, 1368, 1384

1/15-3. Elkær.

Om sammensætningen af den 66 ha. store, privatejede Elkær Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Strand-Kamille(o)

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Kilder: 161, 218, 364, 589, 1392

1/15-4. Tuen incl. Altona.

På rimmerne ved Altona har i alt fald tidligere ligget klitter med klit- og hedevegetation.

Højere planter:

1900-1979: Rubus dasyphyllus

Lokalitetskode: + (H) IV 0

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Rubus dasyphyllus

Kilder: 364, 425

1/16 Gårdbo Sø

1/16-1. Gårdbo Sø.

Gårdbo Sø er nu helt afvandet og opdyrket.

Vegetationstyper: Mark

Højere planter:

1900-1979: Kødet Hindeknæ(o), Eng-Svingel(o), Mose-Vintergrøn(o)

Lokalitetskode: + B III r

Kilder: 211, 216, 330, 410, 423, 528, 1392

1/16-2. Gårdbogård.

I sammensætningen af den 84 ha. store, privatejede Gårdbogård Plantage indgår i første række beplantninger af nåletræer tillige med mindre bevoksninger af løvtræer.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Alm. Eg, Strand-Kamille(o), Enkelt Månerude(o), Alm. Slangetunge(o), Hvid Stenkløver, Brodbladet Vandaks(o)

Svampe:

1900-1979: Exidia glandulosa(o), Mucilago spongiosa(o), Sclerotinia trifoliorum(o)

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 78, 79, 86, 157, 161, 218, 353, 362, 366, 424, 1392

1/17 Ålbæk Klitplantage

1/17-1. Ålbæk Klitplantage (incl. Gårdbogård Krat og Jennet Krat).

I sammensætningen af den 736 ha. store Ålbæk Klitplantage (Nordjyllands statsskovdistrikt) indgår i første række beplantninger af nåletræer af især Skov-Fyr, Klit-Fyr og Fransk Bjerg-Fyr. Den magre jordbund består af podsoleret flyvesand stedvis dækket af tynde morlag.

På klitter i den vestlige del af plantagen ligger endnu mindre løvtræsbevoksninger. Eg er dominerende skovtræ tillige med Bøg, der formodentlig er indplantet. Disse krat har tidligere været selvstændige, men er ved tilplantninger af klitområderne blevet en del af plantagen. De er identiske med Gårdbogård Krat og Jennet Krat hos Gram, Jørgensen og Køie (1944).

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1990: Hvid Anemone, Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Ene, Alm. Engelsød, Fløjlgræs, Alm. Gedeblad, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Kohvede, Stor Konval, Liljekonval, Alm. Mangeløv, Majblomst, Alm. Røn, Skovstjerne, Tyttebær, Tørst
1987: Fransk Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Bredbladet/Smalbladet Mangeløv, Bjerg-Rørhvene
1900-1979: Dun-Birk, Håret Frytle, Vellugtende Gulaks, Kryb-Hvene, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Blågrøn Løvefod, Håret Løvefod, Eng-Rapgræs, Fåre-Svingel

Svampe:

1984: Amanita virosa, Boletus edulis, Cantharellus cibarius, Cortinarius bolaris, Hydnum ferrugineum, Leccinum versipelle, Russula aeruginosa, Russula atropurpurea, Russula decolorans, Russula paludosa, Russula sardonia, Russula vinosa

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 123, 144, 161, 367, 389, 438, 454, 491, 546, 609, 774, 1127

1/17-2. Knasborg.

Det mellem 1 og 1,5 ha. store Knasborg Krat ligger på de nord-sydgående rimmer. Skovlaget domineres af Eg med indslag af Bævreasp og stedvis Fyr. Lysninger beklædes af hedevegetation. Dobberne anvendes til græsning og rummer fugtigbundsvegetation.

Vegetationstyper: Løvskov, hede, eng

Højere planter:

1990: Dun-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Bævreasp, Alm. Eg, Ene, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Hedelyng, Alm. Hyld, Alm. Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Kohvede, Kantet Konval, Liljekonval, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Burre-Snerre, Rød Svingel, Tyttebær, Tørst
1900-1979: Blåtop, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg(o), Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Alm. Hvene, Liden Klokke, Femhannet Pil(o), Eng-Rapgræs, Mark-Rødtop, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Sand-Star, Fåre-Svingel, Tormentil, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kantet Konval

Kilder: 144, 389, 413, 438, 546, 774, 1392

1/17-3. Hvidemose = Hvidmose.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Hvidemose foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Pilledrager(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 353

1/18 Ålbæk

1/18-1. Ålbæk.

Ud mod kysten ved Ålbæk ligger fugtigbundsområder dækket af mosaik mellem rigkærsvegetation, fugtig og tør hede. På områderne foregår indvækst af selvåede buske.

Vegetationstyper: Strand, rigkær, hede, ruderat

Højere planter:

1990: Skov-Angelik, Dun-Birk, Vorte-Birk, Mark-Bynke, Rød-El, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Fløjlgræs, Alm. Fredløs, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Bakke-Gøgelilje, Plettet Gøgeurt, Havtorn, Hedelyng, Blød Hejre, Hindbær, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Alm. Hønsetarm, Klit-Kambunke, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Marehalm, Stor Nælde, Kantet Perikon, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Revling, Rynket Rose, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Selje-Røn, Rørgræs, Klit-Siv, Klit- x Tråd-Siv, Lyse-Siv, Kruset Skræppe, Eng-Storkenæb, Ager-Svinemælk, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Ager-Tidsel, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Sød-Æble, Spids Øjentrøst
1900-1979: Fliget Brøndsøl, Kryb-Hvene, Forskelligbladet Karse, Rundbladet Katost, Knudearve(o), Bjerg-Mandstrø(x), Skønbægret Mælde, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Sølv-Mælde, Mark-Rødtop, Liden Skjaller, Stor Skjaller, By-Skræppe, Sodaurt, Strandsennep, Krum Star(o), Eng-Svingel

Alger:

1900-1979: Chara globularis

Lokalitetskode: + K-H-V-B II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Sølv-Mælde

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Bakke-Gøgelilje

Kilder: 191, 193, 220, 222, 364, 390, 413, 423, 478, 511, 580, 900, 1127, 1392

1/18-2. Knasborg Å.

Den uregulerede Knasborg Å afvander Gårdbø Sø og løber ud i Kattegal. Vandet er stærkt belastet.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Strand-Kamille, Krum Star(o)

Lokalitetskode: 0-+ V III s

Kilder: 10, 218, 381, 478, 580, 1392

1/19 Napstjært Strand

1/19-1. Napstjært Strand.

På hævet havbund ved Napstjært Strand (delvis Nordjyllands statskovdistrikt) ligger udstrakte engarealer, der nærmest grønklitten har karakter af strandeng. Strandengsvegetationen afløses mod land af rørskov, eng- eller kærvegetation.

Såvel strandengene som de højereliggende, ferske engarealer anvendes i vid udstrækning til græsning. Denne udnyttelsesform har bidraget til og bidrager fortsat til udviklingen af særdeles artsrige og mangeartede plantesamfund.

Mellem klittrækkerne ud mod Kattegat ligger lavninger, der er opstået i forbindelse med kystdannelsen. På grund af udsivende, næringsrigt vand har artsrig rigkærvegetation etableret sig.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de artsrige enge og klitlavninger ved Napstjært Strand bevares. Det er derfor ønskeligt, at den hidtidige driftsform bibeholdes uden tilførsel af kunstgødning. Arealer ved Napstjært Strand er fredet 1984 og 1982.

Vegetationstyper: Eng, ekstremrigkær, klit

Højere planter:

1987: Bitter Bakkestjerne, Dun-Birk, Blåmunke, Høst-Borst, Vår-Brandbæger, Ene, Engelskræs, Knude-Firling, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Mark-Frytle, Gederams, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Plettet Gøgeurt, Vendsyssel-Gøgeurt, Gyvel, Gåsemad, Harril, Høvtorn, Sand-Hjælme, Sump-Hullæbe, Kryb-Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Klit-Kambunke, Kattesæk, Liden Klokke, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Strand-Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Marchalm, Alm. Markarve, Alm. Mjødurt, Alm. Mælkeurt, Mælkebøtte, Femhannet Pii, Krybende Pii, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Rundbælg, Alm. Røllike, Sandskæg, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Knop-Siv, Liden Skjaller, Slangetunge, Gul Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Hare-Star, Hirse-Star, Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Strandarve, Strandsennep (ssp. baltica), Ager-Svinemælk, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Tandbælg, Kær-Tidse, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Trævekroner, Strand-Tusindgylden, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Læge-Ærenpris
1985: Guldblomme, Bakke-Gøgelilje, Maj-Gøgeurt, Hjertegræs
1981: Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mangelblomstret Frytle, Kødfarvet Gøgeurt, Fin Kløver, Jordbær-Kløver, Bittersød Natskygge, Eng-Nellikero, Øret Pii, Blågrøn Rapgræs, Rødknæ, Mark-Rødtop, Sandkryb, Sand-Siv, Liden Skjaller, Kruket Skræppe, Kær-Snerre, Fjernakset Star, Høst-Star, Kort Øjentrøst

Lokalitetskode: ++ E-H-V I r-s

Botanisk vurdering:

Napstjært Strand er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: Vendsyssel-Gøgeurt, Klit-Kambunke, Klit-Siv, Sand-Siv

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Bakke-Gøgelilje, Hjertegræs

Napstjært Strand er vokseplads for den nordligst kendte bestand af Maj-Gøgeurt i Danmark.

Kilder: 123, 308, 454, 491, 584b, 611, 771, 1088, 1090, 1097, 1114, 1221

1/19-2. Jerup Strand.

Hovedparten af de lave enge ved Jerup Strand er dræned og delvis opdyrkede. Især knyttet til engene omkring de nedre løb af Kragskov Å og Jerup Å samt omkring systemerne af afvandringsrender optræder endnu strandengsvegetation domineret af flere karakteristiske, lavtvoksende arter. Strandengsvegetationen er under fortsat udvikling, hvilket fundet af Tæt blomstret Hindebæger viser. Planten blev iagttaget første gang her i 1980. Arten er formentlig indvandret hertil fra Læsø.

Vegetationstyper: Strandeng

Højere planter:

1989: Plettet Gøgeurt, Vendsyssel-Gøgeurt

1988: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Høst-Borst, Engelskræs, Harril, Vingefrøet Hindeknæ, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Hvid-Kløver, Kveller, Alm. Kvik, Strand-Malurt, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Mælkebøtte, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Mark-Rødtop, Sandkryb, Rød Svingel, Strand-Trehage, Strand-Vejbred
1981: Bitter Bakkestjerne, Blåmunke, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Knude-Firling, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Mangelblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Harril, Høvtorn, Tæt blomstret Hindebæger(x), Sand-Hjælme, Håret Høgeurt, Vild Hør, Klit-Kambunke, Fin Kløver, Hare-Kløver, Jordbær-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Marchalm, Bittersød Natskygge, Eng-Nellikero, Krybende Pii, Øret Pii, Gåse-Potentil, Blågrøn Rapgræs, Rødknæ, Rundbælg, Sandkryb, Sandskæg, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Sand-Siv, Liden Skjaller, Kruket Skræppe, Slangetunge, Gul Snerre, Kær-Snerre, Alm. Star, Fjernakset Star, Hare-Star, Hirse-Star, Høst-Star, Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Alm. Syre, Tagrør, Tandbælg, Strand-Tusindgylden, Muse-Vikke, Læge-Ærenpris, Kort Øjentrøst
1900-1979: Liden Andemad, Tornfrøet Hornblad(o), Sølv-Mælde, Smalbladet Mærke, Dynd-Padderok, Mark-Rødtop, Vejbred-Skeblad(o), Alm. Sumpstrå, Brodbladet Vandaks(o), Svømmende Vandaks(o), Alm. Vandkrans

Lokalitetskode: + K II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Vendsyssel-Gøgeurt, Klit-Kambunke, Sølv-Mælde, Klit-Siv, Sand-Siv

3. Lokalt sjældnere planter: Tæt blomstret Hindebæger(x)

Kilder: 10, 167, 197, 202, 222, 308, 334, 349, 381, 398, 413, 793, 845, 1087, 1088, 1127, 1392

1/19-3. Bratten Strand.

Beskrivelser af Bratten Strand foreligger ikke.

Vegetationstyper: Strand

Højere planter:

1900-1979: Sølv-Mælde

Lokalitetskode: 0-+ K III r

Botanisk vurdering:
2. Sjældnere planter: Sølv-Mælde

Kilder: 413, 1392

1/20 Kragsskov Hede

1/20-1. Råbjerg Mose.

Den vidstrakte Råbjerg Mose (delvis Nordjyllands statsskovdistrikt) et opbygget af parallelle rimmer og dobber. Undergrunden består af vekslen mellem ferskvandsdannelser og flyvesand. I store dele af mosen har været gravet tørv. Mosen er nu under langsom tilgroning med træer af Bjerg-Fyr, Hvid-Gran og Birk. I de lave dele er tørvnen skrælet af overfladen. Herved er opstået rektangulære, fugtige lavninger domineret af arter af Sphagnum og af Smalbladet Kæruld. På lidt tørrere bund dominerer dværgbuske og tuer af Tue-Kæruld. Rimmerne huser dværgbuskvegetation sammensat af Revling og Hedelyng med indslag af Tyttebær, Hede-Melbærris og Krybende Pil. Pleivis optræder opvækst af Bævreasp, Bjerg-Fyr og Birk. Dobbernes vegetation domineres af Tue-Kæruld, Smalbladet Kæruld og Klokkelyng stedvis med Rosmarinlyng. På græssede parceller optræder mere artsrig, græsdomineret vegetation.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den enestående, karakteristiske og artsfattige vegetation bevares i Råbjerg Mose. Det er derfor ønskeligt, at der foretages en nænsom rydning af uønskede, selvåede træer og buske, at tilførsel af kunstgødning og affald undgås, og at allerede ulovligt deponeret affald fjernes. En mindre del, 98 ha., af Råbjerg Mose er fredet 1951. Denne fredning søges udvidet til at omfatte ialt 563 ha.

Vegetationstyper: Fattigkær, hede, nåleskov

Højere planter:

1989: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Mark-Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Alm. Hvene, Katteskæg, Klokkelyng, Østlig Tue-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Krybende Pil, Øret Pil, Pors, Mose-Post(x), Revling, Rosmarinlyng, Alm. Røn, Sandskæg, Børste-Siv, Knop-Siv, Alm. Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Tormentil, Mose-Troldurt, Tyttebær, Otteradet Ulvefod(x)

1988: Benbræk, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Fløjlgræs, Mangeløvstret Frytle, Gråris, Plettet Gøgeurt, Hunde-Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Kattefod, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Hede-Melbærris, Grå-Pil, Bidende Pileurt, Bleg Pileurt, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rødknæ, Mark-Rødtop, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Grøn Star, Hare-Star, Stjerne-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tyttebær, Vibefedt, Eng-Viol, Læge-Ærenpris, Smalbladet Ærenpris, Kirtel Øjentrøst

1984: Klokke-Ensian, Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Tranebær, Alm. Ulvefod, Femradet Ulvefod

1900-1979: Skov-Brandbæger, Fliget Brøndsøl, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Alm. Dværgbunke, Enc, Sump-Evighedsblomst, Flipkrave, Skov-Fyr, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Skov-Hanekro, Krybende Hestegræs, Kryb-Hvene, Stortoppet Hvene, Lugtløs Kamille, Liden Klokke, Alsike-Kløver, Liljekonval, Smalbladet Mangeløv, Vand-Mynte, Ager-Padderok, Spyd-Pil, Snerle-Pileurt, Eng-Rottehale, Knæbøjlet Rævehale, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Alm. Spergel, Dværg-Star, Høst-Star, Spidskapslet Star, Alm. Syre, Tandbælg, Aflangbladet Vandaks, Glat Vebred, Hunde-Viol

Mosser:

1989: Ceratodon purpureus, Dicranum scoparium, Drepanocladus fluitans, Drepanocladus schulzei, Leucobryum glaucum, Leptobryum pyriforme, Pleurozium schreberi, Polytrichum longisetum, Sphagnum cuspidatum, Sphagnum fallax, Sphagnum fimbriatum, Sphagnum magellanicum, Sphagnum molle, Sphagnum papillosum, Sphagnum rubellum, Sphagnum subnitens

1984: Drepanocladus exannulatus

1900-1979: Barbilophozia barbata, Brachythecium albicans, Cephalozia connivens, Cephaloziella divaricata, Dicranum polysetum, Gymnocolea inflata, Hypnum jutlandicum, Lophozia ventricosa, Mylia anomala, Pohlia nutans, Polytrichum juniperinum, Polytrichum piliferum, Ptilidium ciliare, Scleropodium purum, Sphagnum inundatum

Svampe:

1984: Inonotus rheades, Leccinum aurantiacum

Laver:

1989: Lecanora carpinea, Lecanora symmicta, Lecidella elaeochroma, Xanthoria polycarpa

1900-1979: Cladonia arbuscula, Cladonia cervicornis ssp. verticillata, Cladonia chlorophaea, Cladonia coccifera, Cladonia floerkeana, Cladonia foliacea, Cladonia furcata, Cladonia glauca, Cladonia gracilis, Cladonia incrassata, Cladonia portentosa, Cladonia ramulosa, Cladonia rangiferina, Cladonia rangiformis, Cladonia uncialis, Coelocaulon aculeatum, Coelocaulon muricatum, Hypogymnia farinacea, Lecanora pallida, Parmelia glabratula, Parmelia sulcata, Placynthiella uliginosa, Trapeliopsis granulosa

Lokalitetskode: + V-H-S I s

Botanisk vurdering:

Råbjerg Mose er henført til kategori I på grund af I-biotop: Veludviklet fattigkær med karakteristisk vegetation og på grund af rødlistearter.

1. Rødlisterarter: Mose-Post(x), Otteradet Ulvefod(x)
2. Sjældnere planter: Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Spyd-Pil, Rosmarinlyng, Alm. Ulvefod
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Kattefod, Hede-Melbærris, Lav Skorsoner
I mosen blev Danmarks eneste, kendte bestand af Mose-Post(x) opdaget i 1983.

Kilder: 8, 43, 44, 55, 122, 123, 220, 307, 308, 346, 359, 454, 491, 509, 546, 609, 755, 763, 772, 782, 793, 845, 900, 906, 990, 1090, 1097, 1170, 1171, 1287, 1337, 1392

1/20-2. Måstrup Mose (incl. Bjørnager Mose).

Måstrup Mose danner den sydlige forlængelse af Tryn Mose (lok. 1/15-2). Dele af mosen græsses, andre anvendes fortsat til gravning af tørv, mens endnu andre er ubenyttede. Disse dele er kraftigt tilgroet af opvækst af selvåede træer og buske.

Vegetationstyper: Eng, fattigkær

Højere planter:

1987: Dun-/Vorte-Birk, Blåtop, Mark-Bynke, Flipkrave, Mark-Frytle, Gederams, Vår-Gæstingeblostm, Gåsemad, Hedelyng, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Kattefod, Klokkelyng, Enårig Knavel, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Vild Kørvel, Håret Løvefod, Hede-Melbærris, Alm. Pengeurt, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Pors, Alm. Røllike, Sandskæg, Knop-Siv, Lyse-Siv, Hvid Snerre, Lyng-Snerre, Liden

Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Grå Star, Sand-Star, Tormentil, Tyttebær, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Cypress-Vortemælk

1900-1979: Benbræk, Mose-Bølle, Ene, Smalbladet Mangeløv, Hvid Næbfrø(o), Stjerne-Star, Tråd-Star, Kær-Tidsel, Tormentil

Laver:

1900-1979: *Cladonia rangiferina*

Lokalitetskode: + E-V II r-s

Kilder: 236, 308, 758, 845

1/20-3. Kragsskovhede Plantage.

I sammensætningen af den 185 ha. store Kragsskovhede Plantage (Justitsministeriet) indgår i første række beplantninger af nåletræer især Rød-Gran tillige med mindre bevoksninger af løvtræer.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1989: Rød-Gran

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

1/20-4. Nielstrup Plantage.

Om sammensætningen af den 23 ha. store Nielstrup Plantage (Frederikshavn kommune) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

1/20-5. Kalmer Rimmer.

Rimmerne på Kalmer Rimmer dækkes af egekrat, det ca. 7 ha. store Jerup Krat = Kragsskov Krat, mens hedevegetation og egepur beklæder doberne. Sammensætningen af krattet domineres af Alm. Eg med indslag af Bævreasp. Bundvegetationen sammensættes af Alm. Kohvede og Bølget Bunke.

Bevaring: 10 ha. af Kalmer Rimmer er fredet 1951.

Vegetationstyper: Løvskov, hede

Højere planter:

1990: Hvid Anemone, Dun-Birk, Blåbær, Blåmunke, Bølget Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Alm. Eg, Ene, Alm. Engelsød, Mark-Frytle, Alm. Gyldenris, Alm. Sct. Hansurt, Hedelyng, Sand-Hvene, Smalbladet Høgeurt, Klokkeløg, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Kantet Konval, Liljekonval, Majblomst, Krybende Pil, Øret Pil, Pors,

Eng-Rapgræs, Revling, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Alm. Syre, Tormentil, Tørst, Læge-Ærenpris

1989: Djævelsbid, Krat-Fladbælg, Flipkrave, Gråris, Alm. Hvene, Liden Klokke, Prikbladet Perikon, Rødknæ, Sandskæg, Skovstjerne, Sand-Star, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Vinter-Eg(o), Krybende Hestegræs, Kantet Perikon, Grå-Pil, Fåre-Svingel

Lokalitetskode: ++ S III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kantet Konval

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene

Kilder: 123, 144, 308, 398, 438, 546, 774, 793, 1090

1/20-6. Tolshave Mose og Rendsborg Hede.

Tolshave Mose og Rendsborg Hede ligger på rimmer og dobber, der består af henholdsvis flyvesand og ferskvandsaflejringer. Mange dobber er præget af tidligere tiders gravning af tørv. Store dele er stærkt tilgroet med buske af Bævreasp, Birk og Pil. Enkelte mere lysåbne områder findes fortsat. Disse rummer veludviklet og botanisk værdifuld hede- og hedemosevegetation. Dele af doberne især de sydlige er eller har været opdyrket.

Vegetationstyper: Hede, fattigkær, fugtig løvskov

Højere planter:

1985: Benbræk, Bølget Bunke, Klokke-Ensian, Guldblomme, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Tue-Kogleaks, Pors, Revling, Rosmarinlyng, Lav Skorsoner, Sand-Star, Stjerne-Star, Tyttebær

1984: Dun-/Vorte-Birk, Bævreasp, Pil

1900-1979: Liden Blærerod, Blåbær, Blåtop, Bukkeblad, Fin Bunke(o), Mose-Bunke, Djævelsbid, Bredbladet Dunhammer, Ene, Sump-Evighedsblomst, Fløjlgræs, Dusk-Fredløs, Mangelblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Hjertegræs, Hunde-Hvene, Smalbladet Høgeurt, Vild Hør(o), Kattefod(o), Katteskæg, Liden Klokke, Alm. Kongepen, Plettet Kongepen(o), Kragelod, Alm. Kællingetand, Hede-Melbærris(o), Brun Næbfrø(o), Dynd-Padderok, Krybende Pil, Bidende Ranunkel, Bjerg-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Liden Skjaller, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Dværg-Star, Hirse-Star, Loppe-Star(o), Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Fåre-Svingel, Tormentil, Mose-Troldurt(o), Liden Ulvehod(o), Aflangbladet Vandaks, Liden Vandaks(o), Vandnavle, Eng-Viol

Mosser:

1900-1979: *Calliergonella cuspidata*, *Campylium stellatum*, *Climacium dendroides*(o), *Dicranum scoparium*, *Drepanocladus intermedius*(o), *Hylocomium splendens*, *Leucobryum glaucum*, *Marchantia polymorpha*, *Pleurozium schreberi*, *Rhytidiadelphus triquetrus*

Lokalitetskode: + V-H-Sv II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Rosmarinlyng

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Lav Skorsoner

Kilder: 70, 390, 396, 398, 609, 634, 1090, 1127

1/20-7. Napstjært Mose.

Napstjært Mose ligger på rimmer og dobber, der består af henholdsvis flyvesand og ferskvandsaflejringer. I dobber forekommer fattigkærvegetation, mens de mere tørre rimmer bærer åben hedevegetation.

Vegetationstyper: Hede, fattigkær

Lokalitetskode: + H-V III s

Kilder: 609, 634

1/20-8. Vindvad Krat = Tolshave Krat.

Vindvad Krat består i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) af fire mindre egekrat hver med deres særpræg omkring banen ved Vindvad.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1990: Hvid Anemone, Dun-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Alm. Eg, Ene, Krat-Fladbælg, Håret Frytle, Gederams, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Kohvede, Stor Konval, Liljekonval, Majblomst, Bittersød Natskygge, Krybende Pil, Øret Pil, Bidende Ranunkel, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Skovstjerne, Skovsyre, Slåen, Burre-Snerre, Lyng-Snerre, Rød Svingel, Tormentil, Tyttebær, Tørst, Krat-Viol, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne
1900-1979: Blåtop, Bøg, Rød-El(o), Vellugtende Gulaks, Hønsbær(o), Kantet Perikon, Grå-Pil, Læge-Ærenpris

Lokalitetskode: ++ S II r

Kilder: 144, 438, 774

1/21 Eskær

1/21-1. Eskær Skov.

Den 76 ha. store, privatejede Eskær Skov ligger på nordøstvendt litorinaskrånt på den vendsysselske højderyg. Terrænet er stærkt kuperet. Skoven gennemskæres af flere dybe kløfter. Jordbunden består af morænesand og -grus og veksler mellem muld og mor. I sammensætningen indgår beplantninger af nåletræer tillige med især højskov af Bøg samt blandet løvskov og askeskov i de fugtigere dele. I alt fald dele af bølgebevoksningerne er af lokal proveniens. I skovbundsvegetationen forekommer eller har i alt fald tidligere optrådt flere arter, der har deres hovedforekomst i landets mere milde og frugtbare egne og som sådan er sjældne for landsdelen som helhed.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at bølgebevoksningerne af lokal proveniens i Eskær Skov bevares. Det er derfor ønskeligt, at disse områder friholdes normal skovdrift, undgår indplantning af nåletræer og tilførsel af kunstgødning, og at genvækst sker ved selvforyngelse. Eskær Skov eller dele af skoven søges fredet.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, nåleskov

Højere planter:

1990: Hvid Anemone, Ask, Knoldet Brunrod, Lund-Fladstjerne (ssp. *glochidisperma*), Sump-Fladstjerne, Skov-Galtetand, Alm. Hundegræs, Stor Konval, Alm. Mangeløv, Feber-Nellikerod, Stor

Nælde, Lund-Padderok, Lav Ranunkel, Skovmærke, Burre-Snerre, Skov-Springklap, Tandrod, Vorterod, Tveskægget Ærenpris
1988: Brombær, Bølget Bunke, Bøg, Glat Dueurt, Alm. Eg, Tredelt Egebregne, Alm. Engelsød, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Hassel, Hindbær, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Alm. Høgeurt, Alm. Kohvede, Majblomst, Millegræs, Alm. Røn, Skov-Salat, Skovsyre, Stinkende Storkenæb, Alm. Ædelgran
1900-1979: Spring-Balsamin, Blåbær, Skov-Brandbæger, Bævreasp, Lådden Dueurt, Dunet Egebregne, Ene(o), Fjærbregne, Skov-Fladbælg(o), Krat-Fladbælg, Enblomstret Flitteraks, Alm. Fredløs, Skov-Galtetand, Dunet Gedeblad, Skov-Gøgelilje, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hieracium pseudodiaphanum, Hieracium sagittatum, Skov-Hullæbe, Skov-Hundegræs, Alm. Hvene, Hønsbær, Kambregne, Skov-Kogleaks, Kvalkved, Liljekonval, Glat Løvefod, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Småbladet Milturt, Alm. Mjødurt, Smuk Perikon(o), Grå-Pil, Krybende Pil, Selje-Pil, Bidende Pileurt, Lund-Rapgræs, Rubus dasycarpus, Rubus incurvatus, Bjerg-Rørhvene, Sanikel(o), Tudse-Siv, Dynd-Skræppe(o), Skov-Skræppe, Akselblomstret Star, Dunet Steffensurt, Spidsbladet Steffensurt, Eng-Svingel(o), Tørst, Bjerg-Ærenpris

Lokalitetskode: ++ S I r

Botanisk vurdering:

Eskær Skov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.
2. Sjældnere planter: Kambregne, Rubus dasycarpus, Rubus incurvatus, Spidsbladet Steffensurt, Tandrod
3. Lokalt sjældnere planter: Dunet Egebregne, Tredelt Egebregne, Dunet Gedeblad, Skov-Hundegræs, Skov-Skræppe, Skov-Springklap
Bølgebevoksningerne er formodentlig Danmarks nordligste, spontant forekommende bestande.

Kilder: 144, 161, 178, 182, 220, 236, 330, 409, 423, 425, 454, 567, 595, 626, 793, 900, 1127, 1392

1/21-2. Bjørnager Skov.

Det stærkt kuperede terræn syd for Eskær Skov (lok. 1/21-1) er gennemfuret af regnvandskløfter, der munder ud i den nordøstvendte litorinaskrånt på den vendsysselske højderyg. Jordbunden består af morænesand og -grus.

Området, der ikke opdyrkes, rummer kæmpehøje, overdrev og flere småskove, kaldet Bjørnager Skov (Nordjyllands statsskovdistrikt). I sammensætningen indgår i følge Hartz (1902) Bøg med "spredte Ege, El, Røn, Tørstetræ og paa sine Steder Avnbøg" samt blandet løvskov på både muld og mor. I skovbundsvegetationen forekommer eller har i alt fald tidligere optrådt flere arter, der har deres hovedforekomst i landets mere milde og frugtbare egne og som sådan er sjældne for landsdelen som helhed. Ejendommene Bjørnager og Højen blev erhvervet af staten i henholdsvis 1967 og 1975.

Vegetationstyper: Løvskov, overdrev

Højere planter:

1900-1979: Avnbøg(o), Bellis, Bøg, Alm./Vinter-Eg, Rød-El, Sump-Evighedsblomst, Kær-Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Guldhavre(o), Blød Hejre, Hieracium lissolepium, Hvid-Kløver, Alm. Mjødurt, Bidende Pileurt, Liden Pileurt(o), Alm. Rajgræs, Italiensk Rajgræs, Eng-Rævehale, Alm. Røn, Tudse-Siv, Alm. Skjolddrager, Tandrod(o), Tørst, Tandfri Vårsalat

Mosser:

1900-1979: *Sharpiella striatella*

Lokalitetskode: + S-E III r

Kilder: 122, 123, 178, 236, 322, 409, 454, 491, 577, 1392

1/22 Tolne

1/22-1. Tolne Bakker og Tolne Skov.

Tolne Bakker er stærkt kuperet morænelandskab. Hovedparten er dækket af den 577 ha. store, privatejede Tolne Skov = Tolne Dalskov = Dalskov. Tilplantningen blev iværksat af Hedeselskabet i begyndelsen af dette århundrede. I første række indplantedes nåletræer især Rød-Gran. Endnu ses nogen bøgeskov af lokal proveniens tillige med krat af Eg og Bævreasp. Disse stumper af løvskov er naturskov, og er dermed rester af områdets oprindelige skovdække. Dette er gennem hugst fjernet, og intensiv græsning har forhindret genvækst, således at Tolne Bakker i midten af forrige århundrede har fremstået skovløse med vide udsigter. Jordbunden er morænesand og -grus dækket overvejende af morlag eller stedvis tillige muld. Rester af disse lysåbne partier er søgt bevaret omkring Strandhulsbakker og omkring Bålhøje gennem naturpleje. Dette indebærer rydning af træer og buske andre end Ene, samt hegning og græsning for at undgå, at de lysåbne partier springer i skov. Vegetationen her domineres af buske af Ene samt dværgbuske.

Bevaring: Tolne Bakker er fredet 1931.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, overdrev, sø

Højere planter:

1990: *Rubus dasyphyllus*, Skov-Springklap

1989: Blåbær, Blåmunke, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Bøg, Alm. Eg, Ene, Alm. Engelsød, Fløjlsgræs, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Alm. Hvene, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Liden Klokke, Klokkelyg, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Stor Konval, Alm. Kællingetand, Liljekonval, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Eng-Rapgræs, Revling, Rødknæ, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Lyse-Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Hare-Star, Pille-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Tormentil, Tyttebær, Mark-Ærenpris, Ørnebregne
1987: Djævelsbid, Kattefod, Plettet Kongepen
1900-1979: Hvid Anemone, Sød Astragal(o), Mose-Bunke, Blåbær, Glat Dueurt, Dunet Egebregne(o), Tredelt Egebregne(o), Rank Evighedsblomst, Krat-Fladbælg, Sort Fladbælg(o), Skov-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Ægbladet Fligblæbe(o), Alm. Fredløs, Liden Fugleklo, Skov-Galtetand(o), Guldblomme(o), Plettet Gøgeurt, Havtorn, Krybende Hestegræs, *Hieracium pseudodiaphanum*, Sand-Hvene, Drue-Hyld, Hønsebær, Eng-Kabbleje(o), Kambregne, Vår-Kobjælde(o), Korallod(o), Kragefod, Pyramide-Læbeløs(o), Glat Løvefod, Alm. Mangeløv, Bjerg-Mangeløv(o), Milliegræs, Smalbladet Milturt, Alm. Månerude(o), Kamillebladet Månerude(o), Stor Nælde, Skov-Padderok, Smuk Perikon, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, *Polygonum alpinum*, Nordisk Radeløv(o), Skov-Salat, Børste-Siv, Skovsyre, Skov-Springklap(o), Bakke-Star(o), Bleg Star, Dunet Steffensurt(o), Stinkende Storkenæb, Sværtevæld, Tandrod, Tørst, Alm. Ulvefod(o), Cypress-Ulvefod(o), Femradet Ulvefod, Flad Ulvefod(o), Otteradet Ulvefod(o), Aflangbladet Vandaks, Liden Vandaks, Svømmende Vandaks, Gærde-Vikke, Liden Vintergrøn(o), Mose-Vintergrøn(o), Bjerg-Ærenpris(o)

Mosser:

1989: *Dicranella heteromalla*, *Dicranum majus*, *Dicranum polysetum*, *Dicranum scoparium*, *Hylocomium splendens*, *Hypnum cupressiforme*, *Mnium hornum*, *Plagiothecium undulatum*,

Pleurozium schreberi, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Rhytidiadelphus triquetrus*

1900-1979: *Cynodontium jenneri*(o), *Dicranella subulata*(o), *Ditrichum heteromallum*(o), *Lepidozia reptans*, *Leucobryum glaucum*, *Mylia anomala*, *Scapania curta*, *Sphagnum recurvum*(o), *Ulota crispula*

Svampe:

1989: *Rutstroemia bulgarioides*

Laver:

1989: *Baeomyces rufus*, *Cladonia crispata*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia glauca*, *Cladonia scabriuscula*, *Cladonia subulata*, *Parmeliopsis ambigua*

Lokalitetskode: ++ S-E-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hønsebær, Kambregne, Plettet Kongepen, *Rubus dasyphyllus*, Tandrod
3. Lokalt sjældnere planter: Skov-Springklap
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Kattefod, Lav Skorsoner

Kilder: 44, 91, 122, 123, 126b, 144, 158, 161, 194, 216, 220, 236, 277, 284, 317, 328, 329, 330, 331, 353, 366, 396, 400, 409, 425, 454, 518, 532, 546, 549, 554, 567, 582, 619, 745, 782, 845, 867, 900, 990, 1127, 1392

1/22-2. Dvergetved.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Dvergetved foreligger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Strand-Kamille(o), Bredbladet Klokke(o), Fladkravet Kodriver(o), *Rubus dasyphyllus*, Eng-Svingel

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: *Rubus dasyphyllus*

Kilder: 162, 218, 423, 425, 511, 1392

1/22-3. Skårupgård.

I sammensætningen af den 169 ha. store, privatejede Skårupgård Plantage indgår i første række beplantninger af nåleskov tillige med nogen Bøg og blandet løvskov. Ved Skårupgård har i alt fald tidligere ligget hede.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede

Højere planter:

1986: Bøg
1900-1979: Havtorn, Vår-Kobjælde(o), Bjerg-Mangeløv(o), Flad Ulvefod(o)

Lokalitetskode: + S-(H) III r

Kilder: 161, 317, 330, 353, 396, 1392

1/22-4. Vogn.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Vogn foreligger ikke.

Vegetationstyper: Overdrev(o)

Højere planter:

1900-1979: Nikkende Kobjælde(o), Mark-Rødtop(o)

Lokalitetskode: 0-+ (E) IV 0

Kilder: 396, 413, 1392

1/23 Hørmested

1/23-1. Lerbjerg.

Omrking Lerbjerg ligger endnu lysåbne overdrev og hedebakker, der enten anvendes til ekstensiv græsning, eller hvor græsning er ophørt. Her optræder artsrig hede- og overdrevsvegetation med mange karakteristiske arter. Stedvis forekommer accelererende tilgroning med Fyr og Gran.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1986: Hvid Anemone, Bellis, Dun-Birk, Blåbær, Blåhat, Blåtop, Høst-Borst, Brombær, Knoldet Brunrod, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Mose-Bølle, Djævelsbid, Kirtlet Dueurt, Alm. Eg, Ene, Fjærbregne, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Håret Frytle, Mangelblomstret Frytle, Mark-Frytle, Gederams, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Skov-Gøgelilje, Plettet Gøgeurt, Alm./Skov-Hanekro, Hassel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Hønsbær, Alm. Hønsetarm, Storbloomstret Hønsetarm, Kambregne, Kattefod, Katteskeg, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Rød-Kløver, Nikkende Kobjælde, Vestlig Tue-Kogleaks, Kvælkved, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Glat Løvefod, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Alm. Månerude, Eng-Nellikero, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Krybende Pil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Revling, Glat Blågrøn Rose, Langstilket Filt-Rose, Rubus dasyphyllus, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Børste-Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Butbladet Skræppe, Kruset Skræppe, Burre-Snerre, Gul Snerre, Hvid-Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Star, Bleg Star, Hirse-Star, Pille-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Mose-Troldurt, Tyttebær, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Krat-Viol, Hunde-Viol, Vorterod, Ørnebregne

Lokalitetskode: + E II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hønsbær, Kambregne, Langstilket Filt-Rose, Rubus dasyphyllus

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Kattefod, Nikkende Kobjælde, Alm. Månerude, Lav Skorsoner

Kilder: 1108, 1127

1/23-2. Skrebjerg = Skrebjerg.

På det kuperede terræn omkring Skrebjerg har i alt fald i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) ligget flere mindre egekrat.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Hassel, Alm. Røn, Tørst, Vild Æble

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144

1/23-3 TILDM VORREJARD

1/24 Strandby

1/24-1. Strandby.

Forstranden nord for Strandby er smal og afgrænses mod land af leret erosionsskrænt med lave klitdannelser på toppen efterfulgt af strandfælded. Store dele af strandfældeden og baglandet er bebygget, men endnu forekommer enkelte friarealer med direkte adgang til havet. Klitterne domineres af Marchalm, mens de frie strandfældeleder dækkes af Alm. Hvene, Alm. Kvik og Rød Svingel med indslag af Blodrød Storkenæb og Sand-Frøstjerne. Forstranden syd for Strandby er af vekslende bredde med begyndende barredannelse efterfulgt af to-tre klitrækker op til 10 m høje med langstrakte lavninger imellem. Dele af baglandet anvendes til græsning og rummer lave klitrækker. Nærmest Strandby ligger mindre strandrørskove. Vegetationen på klitterne er domineret af Sand-Hjælme, Marchalm og Strand-Kvik, mens lavningerne dækkes af grønklitvegetation. Jordbunden under Strandby og den nære omegn er marine aflejringer med indhold af *Dosinia* skallag.

Vegetationstyper: Strand, klit, vejkant

Højere planter:

1990: Strand-Annelgræs, Dun-Birk, Blåmunke, Høst-Borst, Bølget Bunke, Grå-Bynke, Mark-Bynke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Rød-El, Ene, Engelskræs, Alm. Engelsød, Eng-Ensian, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Sand-Frøstjerne, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Kødfarvet Gøgeurt, Alm. Sct. Hansurt, Harril, Blød Hejre, Kødlet Hindebæger, Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Femhannet Hønsetarm, Klit-Kambunke, Kattehale, Liden Klokke, Hare-Kløver, Rød-Kløver, Stor Knopurt, Nikkende Kobjælde, Strand-Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Klit-Kvik, Strand-Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Marchalm, Strand-Mælde, Spyd-Mælde, Mælkebøtte, Bakke-Nellike, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Vej-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Sølv-Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rynket Rose, Rundbælg, Mark-Rødtop, Alm. Røllike, Sandskæg, Tudse-Siv, Liden Skjaller, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Sodaurt, Sand-Star, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Blodrød Storkenæb, Strandarve, Strandsennep (ssp. *baltica*), Alm. Sumpstrå, Ager-Svinemælk, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Dusk-Syre, Tagrør, Ager-Tidsel, Alm. Torskemund, Kær-Trehage, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol

1900-1979: Stinkende Krageklo, Sølv-Mælde, Mark-Rødtop

Mosser:

1990: *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*

Laver:

1990: *Cladonia arbuscula*

Alger:
1900-1979: *Chara globularis*

Lokalitetskode: + K-B II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Eng-Ensian, Klit-Kambunke, Stinkende Krageklo, Sølv-Mælde
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Nikkende Kobjælde

Kilder: 214, 220, 222, 390, 413, 454, 900, 1071, 1090, 1127, 1337, 1392

1/24-2. Elling Kommuneplantage.

Om sammensætningen af den 77 ha. store Elling Kommuneplantage (Frederikshavn kommune) foreligger botaniske oplysninger ikke. Langs Ejling Å (lok. 1/24-3) forekommer flere lysninger og høje enge med buskvegetation.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 330, 589, 1090

1/24-3. Elling Å, nedre løb.

Strandengene langs Elling Å er delvis dræned, ligesom tilstødende strandengsarealer er inddigede, afvandede og opdyrkede. På uopdyrkede arealer forekommer skove af Tagrør. Langs kysten optræder klitter og på beskyttede steder strandengsdannelse med slik og sandvader. Åløbet er skiftevis ureguleret og reguleret og kantes flere steder af oprindelig galleriskov af Rød-El. Vandet er lettere til stærkt belastet.

Bevaring: Langs kysten fra Strandby (lok. 1/24-1) til udløbet af Elling Å er 18 ha. fredet 1975.

Vegetationstyper: Vandløb, strand, overdrev, strandeng

Højere planter:

1981: Bævreasp, Rød-El, Bakke-Gøgelilje, Kødfarvet Gøgeurt, Nikkende Kobjælde, Alm. Mælkeurt, Tusindfrø
1900-1979: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Vand-Brandbæger (ssp. *barbareifolia*), Engelskgræs, Harril, Kødet Hindeknæ, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Kryb-Hvenc, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Stilket Kilebæger(o), Hvid-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Kveller, Alm. Kvik, Hybrid-Kvik, Alm. Kællingetand, Strand-Malurt, Marehalm, Spyd-Mælde, Stilk-Mælde, Strand-Mælde, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Mark-Rødtop, Sandskæg, Gul Snerre, Tykaksæt Star(o), Strandarve, Strandgåsefod, Strandsenep, Høj Sødgræs, Sandkryb, Tandbælg, Strand-Vejbred

Lokalitetskode: + V-E-K III r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Bakke-Gøgelilje, Nikkende Kobjælde

Kilder: 10, 290, 307, 308, 349, 381, 396, 398, 413, 424, 583, 634, 1090, 1127, 1392

1/24-4. Lerbæk Skov.

Den 55 ha. store Lerbæk Skov ligger på hævet havbund. Flere steder i skoven står grundvandet højt. I sammensætningen indgår rene bevoksninger af Bøg (af lokal proveniens) eller blandskov tillige med nogle beplantninger af Gran. Under træerne optræder stedvis busklag og græsrig men artsfattig skovbundsvegetation, der præges af de fugtigere forhold langs bækken.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at bølgebevoksningerne af lokal proveniens i Lerbæk Skov bevares. Det er derfor ønskeligt, at disse områder friholdes normal skovdrift, at indplantning af nåltræer undgås, og at genvækst sker ved selvforyngelse.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Ask, Alm. Bingelurt, Dun-/Vorte-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Bøg, Desmerurt, Dunet Egebjergne(o), Tredelt Egebjergne(o), Rød-El, Fruebær(o), Firblad(o), Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Gul Frøstjerne(o), Vellugtende Gulaks, Humle, Gul Iris, Billebo-Klaseskærm(o), Alm. Kohvede, Skov-Kohvede(o), Ru Kulsukker(o), Liljekonval, Majblomst, Milliegræs, Alm. Mjødurt, Eng-Rørhvene, Skovstjerne, Skovsyre, Skov-Stilkaks(o), Eng-Svingel(o), Forskelligbladet Tidsel(o), Krat-/Skov-Viol

Svampe:

1900-1979: *Trichia contorta*

Lokalitetskode: + S-Sv I r

Botanisk vurdering:

Lerbæk Skov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

Kilder: 79, 161, 330, 423, 396, 398, 567, 1090, 1127, 1392

1/24-5. Rønnerne.

Rønnerne er marin forlandsdannelse bevokset med strandengsvegetation.

Vegetationstyper: Strandeng

Højere planter:

1900-1979: Sølv-Mælde, Kær-Svinemælk

Lokalitetskode: + K III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Sølv-Mælde
3. Lokalt sjældnere planter: Kær-Svinemælk

Kilder: 171, 220, 222, 1392

1/25 Hirsholmene

1/25-1. Hirsholmene.

Øgruppen Hirsholmene består af to store, Græsholm og Hirsholm, samt flere mindre øer, hvoraf nogle er tidvist vanddækkede stenrev uden vegetation. Kun Hirsholm er beboet. Ud over haverne er jorden forblevet uopdyrket. Græsning har kun fundet sted i ringe omfang. Øerne er de højeste dele af det store fladvandede flak, der strækker sig mod vest til Frederikshavn (lok. 1/30-1).

På grund af vekslende dybdeforhold og den forholdsvis høje salinitet rummer havområdet omkring Hirsholmene artsrig havalgevegetation, der er grundigt undersøgt i forbindelse med kurser på Havbiologisk Laboratorium. En grundig gennemgang af Hirsholmenes naturforhold findes i Ødum (1961), der medtager en omfattende floraliste over nuværende og tidligere fund af højere planter. Derfor er kun nyfund af højere planter efter 1961 medtaget her.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de oprindelige, tildels uberørte vegetationstyper på Hirsholmene bevares. Det er derfor ønskeligt, at den hidtidige driftsform bibeholdes, og at øernes status som reservat opretholdes. Hirsholmene er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1938 og fredet 1981.

Vegetationstyper: Strand, strandeng, overdrev

Højere planter:

1990: Bulmeurt, Hjertekarse, Hundetunge

1985: Tæstblomstret Hindebæger

1981: Kirtel-Dueurt

1900-1979: Se udførlig liste i Ødum (1961)

Svampe:

1900-1979: *Ascobolus stictoides*

Laver:

1981: *Caloplaca thallicola*

1900-1979: *Acarospora fuscata*, *Anaptychia runcinata*, *Anisomeridium biforme*, *Arthonia radiata*, *Aspicilia cinerea*, *Buellia aethalea*, *Buellia alboatra*, *Buellia ambigua*, *Buellia punctata*, *Caloplaca citrina*, *Caloplaca decipiens*, *Caloplaca holocarpa*, *Caloplaca marina*, *Caloplaca saxicola*, *Caloplaca scopularis*, *Caloplaca verruculifera*, *Candelariella aurella*, *Candelariella vitellina*, *Catillaria chalybeia*, *Cladonia fimbriata*, *Cladonia rangiformis*, *Cliostomum griffithii*, *Hypogymnia physodes*, *Lecania erysibe*, *Lecanora campestris*, *Lecanora carpinea*, *Lecanora chlorotera*, *Lecanora dispersa*, *Lecanora expallens*, *Lecanora helicopsis*, *Lecanora muralis*, *Lecanora polytropa*, *Lecanora rupicola*, *Lecanora salina*, *Lecanora sulphurea*, *Lecanora varia*, *Lecidea lactea*, *Lecidella elaeochroma*, *Lecidella elaeochroma* var. *soralifera*, *Lecidella scabra*, *Lepraria incana*, *Lichina confinis*, *Ochrolechia pallescens*, *Ochrolechia parella*, *Opegrapha atra*, *Opegrapha conferta*, *Opegrapha niveoatra*, *Parmelia conspersa*, *Parmelia glabratula*, *Parmelia glabratula* ssp. *fuliginosa*, *Parmelia saxatilis*, *Parmelia subaurifera*, *Parmelia sulcata*, *Pertusaria coccodes*, *Pertusaria pseudocorallina*, *Phaeophyscia sciastra*, *Physcia adscendens*, *Physcia caesia*, *Physcia dubia*, *Physcia tenella*, *Physcia tenella* var. *marina*, *Porina chlorotica*, *Pyrenocollema halodytes*, *Ramalina farinacea*, *Ramalina fastigiata*, *Ramalina siliquosa*, *Rhizocarpon constrictum*, *Rhizocarpon distinctum*, *Rhizocarpon geographicum*, *Rinodina atrocinnerea*, *Rinodina gennarii*, *Schaereria tenebrosa*, *Tephromela atra*, *Verrucaria ceuthocarpa*, *Verrucaria erichsenii*, *Verrucaria internigrescens*, *Verrucaria maura*, *Verrucaria mucosa*, *Verrucaria muralis*, *Verrucaria nigrescens*, *Xanthoria candelaria*, *Xanthoria parietina*

Alger:

1984: *Cladophora rupestris*, *Polysiphonia brodeaei*, *Porphyrea linearis*

1900-1979: *Tilopteris mertensii*

Lokalitetskode: ++ K-E I s

Botanisk vurdering:

Hirsholmene er henført til kategori I på grund af I-biotop: Uberørte, oprindelige plantesamfund og på grund af rødlisteart.

1. Rødlisterarter: *Ochrolechia pallescens*

Kilder: 8, 53, 122, 123, 128, 167, 196, 202, 211, 217, 218, 222, 235, 307, 308, 361, 398, 1169, 398, 403, 409, 410, 411, 414, 425, 345, 594, 965b, 990, 1084, 1090, 1141, 1392

1/26 Skærum

1/26-1. Skærum.

Kirkegården ved Skærum Kirke omgives af kampestenstidige. Nord-, vest- og østdiger er skygget af store træer især Skov-Elm. Dele af syddiget er træfrit og rummer artsrig vegetation, mens den øvrige del er dækket af Vedbend. Græsabat forekommer på digekronen på den lysåbne del. Mellemrømmene i kirkens mure er fuget, og den nedre del er hvidkalket.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1989: Aftenstjerne, Ahorn, Ask, Blåhat, Skov-Brandbæger, Grå-Bynke, Draphavre, Skov-Elm, Alm. Engelsød, Fingerbøl, Skov-Forglemmigej, Alm. Fuglegræs, Alm. Gedeblad, Haremad, Alm. Hundegræs, Liden Klokke, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Liljekonval, Storbladet Lind, Alm. Mangeløv, Markarve, Mælkebøtte, Feber-Nellikrod, Stor Nælde, Ager-Padderok, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Alm. Røllike, Skvalderkål, Burre-Snerre, Gul Snerre, Ager-Stedmoderblomst, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Rød Stenurt, Stinkende Storkenæb, Rød Svingel, Alm. Syre, Syren, Sæbeurt, Vedbend, Marts-Viol, Langbladet Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Mosser:

1989: *Bryum flaccidum*, *Frullania dilatata*, *Grimmia pulvinata*, *Orthotrichum anomalum*, *Tortula muralis*, *Tortula papillosa*

Lokalitetskode: + B II r-s

Kilder: 1295, 1337, 1386

1/26-2. Skærum Å.

Skærum Å snor sig gennem en landskabelig smuk ådal. Selve åløbet er uddybet, men det oprindelige leje er bibeholdt. Åens bund er sandet. Rankegrøden består af flydeblade af Enkelt Pindsvineknap. Engene er tildels afvandede og faste. De tørreste anvendes til opdyrkning. De udyrkede er domineret af Vild Kørvel. Enkelte steder ved foden af skrænterne optræder væld. Hvor disse er græssede, er strukturen tuet og dækket af lavtvoksende, artsrig vegetation med mange karakteristiske arter.

Ådalens sider er flere steder beplantet med nåltræer i første række Skov-Fyr, Rød-Gran og Sitka-Gran eller blandingsskov af Birk, Pil, Rød-Gran og Sitka-Gran. Mellem krat domineret af Ene og Glat Hunde-Rose forekommer tillige lysåbne overdrev med græsning, hvor vegetationen er lavtvoksende og særdeles artsrig. Nogle af disse overdrev er fremdeles ugødskede og har ikke været omlagt. Mindre stejle dele af siderne er opdyrkede.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den særdeles artsrige, lavvoksende vegetation på overdrev og i væld bevares. Det er derfor ønskeligt, at ekstensiv græsning bevares, at gødskning undgås, og på længere sigt at generende opvækst af selvsåede nåletræer samt af Ene fjernes.

Vegetationstyper: Overdrev, nåleskov, væld, vandløb

Højere planter:

1990: Blåbær, Blåhat, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Udspærret Dværgbunke, Alm. Eg, Alm. Ene, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Flipkrave, Alm. Bjerg-Fyr, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Skov-Gøgelilje, Kødforvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Kattefod, Katteskæg, Liden Klokke, Fin Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Alm. Mjødurt, Alm. Mælkeurt, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Krybende Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Hunde-Rose, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Knop-Siv, Liden Skjaller, Gul Snerre, Bakke-Star, Bleg Star, Pille-Star, Alm. Syre, Hvid Sækspore(x), Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Kål-Tidsel, Tormentil, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol, Tveskægget Ærenpris, Læge-Øjentrøst

1989: Liden Andemad, Hvid Anemone, Skov-Angelik, Bakketidsel, Alm. Baldrian, Bellis, Blåmunkel, Høst-Borst, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Småfrugtet Dværgløvefod, Rød-El, Engblomme, Engelskræs, Engkarse, Græsbladet Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Fjølsgæs, Alm. Fredløs, Mangelbladet Frytle, Mark-Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Vår-Gæslingeblomst, Bakke-Gøgelilje, Alm. Gåsemad, Hassel, Blød Hejre, Hejrenæb, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Hyrdetaske, Alm. Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Femhannet Hønsetarm, Storblostmest Hønsetarm, Gul Iris, Skov-Jordbær, Eng-Kabbeleje, Alm. Kamgræs, Bugtet Kløver, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Flerårig Knavel, Vestlig Tue-Kogleaks, Plettet Kongepen, Skov-Kogleaks, Kragfod, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Blågrøn Løvefod, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Alm. Markarve, Alm. Milturt, Smalbladet Mærke, Nordisk Mælkebøtte, Rødfrugtet Sand-Mælkebøtte, Alm. Månerude, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Kær-Padderok, Prikbladet Perikon, Smuk Perikon, Vinget-Perikon, Sølv-Potentil, Alm. Rajgræs, Knold-Ranunkel, Langbladet Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Glat Blågrøn Rose, Kortstilket Filt-Rose, Æble-Rose, Eng-Rotthale, Rubus plicatus, Knæbøjet Rævehale, Alm. Røn, Selje-Røn, Børste-Siv, Liden Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Vand-Skræppe, Slåen, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Liden Snerre, Lyng-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Hare-Star, Hirse-Star, Håret Star, Næb-Star, Skede-Star, Stjerne-Star, Top-Star, Trindstænglet Star, Vår-Star, Bidende Stenurt, Alm.

Stedmoderblomst, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Manna-Sødgræs, Kær-Trehage, Mose-Troidurt, Trævlekrone, Tyttebær, Vandkarse, Vandnavle, Vibefedt, Muse-Vikke, Smalbladet Vikke, Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris, Tykbladet Ærenpris

1987: Bitter Bakkestjerne, Brudurt, Fliget Brøndsøl, Bukkeblad, Dusk-Fredløs, Alm. Kohvede, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Pyramide-Læbeløs, Glat Løvefod, Spæd Mælkeurt, Grenet Pindsvineknap, Tigger-Ranunkel, Rundbladet Soldug, Kornet Stenbræk, Lancetbladet Ærenpris, Vår-Ærenpris

1986: Tredelt Egebregne, Forskelligfarvet Forglemmigej, Eng-Havre, Leverurt, Grøn Star, Tjærenellike, Eng-Troidurt, Vild Æble
1900-1979: Gifttyde(o), Søg-Kogleaks(o), Bidende Pileurt, Vand-Pileurt, Høj Sødgræs, Tagrør, Aflangbladet Vandaks(o), Rust-Vandaks(o)

Mosser:

1989: Aulacomnium palustre, Calliergonella cuspidata, Climacium dendroides, Dicranum bonjeanii, Marchantia polymorpha,

Plagiomnium affine, Polytrichum juniperinum, Rhytidiadelphus squarrosus

Svampe:

1984: Agaricus macrosporus, Camarophyllus niveus, Camarophyllus pratensis, Camarophyllus russocoriaceus, Cordyceps militaris, Dermoloma cuneifolium, Geoglossum fallax, Hygrocybe ceracea, Hygrocybe coccinea, Hygrocybe conica, Hygrocybe insipida, Hygrocybe laeta, Hygrocybe miniata, Hygrocybe psittacina, Hygrocybe punicea, Hygrocybe reai, Hygrocybe reidii, Hygrocybe unguinosa

Lokalitetskode: ++ E-V-S I s-ms

Botanisk vurdering:

Skærum Ådal er henført til kategori I på grund af rødlisteart og på grund af > 20 biotopstypiske arter på overdrev og i vældområder.

1. Rødlisterter: Hvid Sækspore(x)

2. Sjældnere planter: Engblomme, Plettet Kongepen, Pyramide-Læbeløs, Spæd Mælkeurt, Liden Snerre, Bakke-Star, Skede-Star, Vår-Ærenpris

3. Lokalt sjældnere planter: Tredelt Egebregne

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Forskelligfarvet Forglemmigej, Guldblomme, Bakke-Gøgelilje, Eng-Havre, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Kattefod, Alm. Månerude, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Vår-Star

Kilder: 10, 81, 203, 337, 338, 398, 609, 611, 760, 832, 835, 990, 1069, 1090, 1099, 1102, 1127, 1332, 1337, 1386

1/26-3. Katsig Bakker incl. Jomfruebjerget.

Den vestlige del af Katsig Bakker ved Jomfruebjerget (Frederikshavn kommune) er stærkt kuperet og bevokset med dværgbuskvegetation eller krat. På den øvrige del veksler blandskov og nåleplantninger.

Bevaring: Ca. 40 ha. af Katsig Bakker omkring Jomfruebjerget er fredet 1938.

Vegetationstyper: Hede, løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Tredelt Egebregne(o), Vår-Kobjælde(o), Vestlig Tue-Kogleaks, Skov-Padderok, Maj-Rose(o), Bakke-Star, Lyng-Star

Lokalitetskode: + H-S II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Bakke-Star, Lyng-Star

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Lyng-Star

Kilder: 122, 123, 161, 308, 317, 414, 990, 1090, 1392

1/26-4. Kvissel.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Kvissel foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Østrigsk Guldkarse(o), Håret Hunde-Rose(o), Eng-Svingel(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

1/27 Gærum

1/27-1. Gærumhede Plantage.

Gærumhede Plantage (49 ha., Det Danske Hedeselskab) står på stærkt kuperet terræn i Gærum Bakker. Jordbunden består af morænegrus og -sand. Skovlaget domineres af nåletræer med beplantninger af Rød-Gran, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Blågran, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr og Skov-Fyr tillige megen opvækst af disse nåletræer samt enkelte løvtræer.

I bakkerne ses endnu lysåbne partier med hede- og overdrevsvegetation. Driften af disse områder er i overvejende grad ophørt som ved Tingsted Bakke. Her ses mange buske af Ene stærkt trængt af opvækst af nåletræer. Endnu forekommer lysninger med fritstående buske og bundvegetation af Hedelyng, Revling og Tyttebær. I mere lysfattige dele under nåletræer er Bølget Bunke tæppedannende. På en enkelt parcel er som naturpleje indført græsning, ligesom der er foretaget rydning af opvækst (1988-89). Dette rydningsarbejde bør udvides snarest, da den meget sjældne og stærkt truede Hvid Sækspore fortsat kan forekomme. I bakkerne findes flere moser og fattigkær, af hvilke de mest markante er beskrevet særskilt nedenfor.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, overdrev, hede

Højere planter:

1989: Ahorn, Hvid Anemone, Dun-Birk, Blåbær, Blågran, Blåhat, Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Vår-Brandbæger, Bølget Bunke, Grå-Bynke, Bøg, Mose-Bølle, Djævelsbid, Draphavre, Alm. Eg, Ene, Alm. Engelsød, Rank Evighedsblomst, Alm. Bjerg-Fyr, Krat-Fladbælg, Fløjlsgræs, Mangelblomstret Frytle, Mark-Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Gyvel, Skov-Gøgelilje, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Drue-Hyld, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Femhannet Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Skive-Kamille, Katteskæg, Fugle-Kirsebær, Liden Klokke, Gul Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Plettet Kongepen, Stor Konval, Kvalkved, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Liden Museurt, Mælkebøtte, Hvid Okseøjle, Kantet Perikon, Smuk Perikon, Selje-Pil, Øret-Pil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Revling, Glat Blågrøn Rose, Håret Blågrøn Rose, Kortstilket Filt-Rose, Eng-Rottehale, Rubus pilicatus, Rundbælg, Eng-Rævehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Bjerg-Rørhvene, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Skovsyre, Liden Skjaller, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Pille-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Tormentil, Tyttebær, Lancet-Vejbred, Krat-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris
1987: Bitter Bakkestjerne, Bellis, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bævreasp, Glat Dueurt, Tidlig Dværgebunke, Udspærret Dværgebunke, Mark-Forglemmigej, Håret Frytle, Alm. Fuglegræs, Alm. Gedeblad, Alm. Hønsetarm, Storblomstret Hønsetarm, Skov-Jordbær, Kommen, Hvid-Kløver, Vild Kørvel, Alm. Markarve, Alm. Mælkeurt, Alm. Månerude, Stor Nælde, Krybende Pil, Sølv-Potentil, Alm. Rajgræs, Rubus dasyphyllus, Rubus vestitus, Skov-Salat, Slåen, Alm. Stedmoderblomst, Blød Storkenæb, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Glat Ærenpris
1983: Hvid Sækspore(o)
1900-1979: Mose-Bølle, Tredelt Egebjergne(o), Bakke-Gøgelilje, Plettet Gøgeurt(o), Hønsebær(o), Bakke(?)-Jordbær, Jordkastanie, Kambregne(o), Forskelligbladet Karse, Klokkeling(o), Vår-Kobjælde(o), Tue-Kogleaks, Kragefod, Bredbladet Kæruld(o),

Spidslappet Løvfod, Bjerg-Mangeløv(o), Smuk Perikon, Rundbladet Soldug, Bakke-Star, Grøn Star, Tranebær, Alm. Ulvfod, Femradet Ulvfod, Flad Ulvfod(o), Voidtimian

Mosser:

1989: *Polytrichum juniperinum*, *Polytrichum piliferum*

Svampe:

1984: *Camarophyllus niveus*, *Dermoloma cuneifolium*, *Geoglossum fallax*, *Geoglossum glutinosum*, *Hygrocybe cantharellus*, *Hygrocybe ceracea*, *Hygrocybe coccinea*, *Hygrocybe conica*, *Hygrocybe lacta*, *Hygrocybe psittacina*

Alger:

1900-1979: *Chara globularis*(o)

Lokalitetskode: ++ S-H-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Plettet Kongepen, *Rubus dasyphyllus*, Bakke-Star

3. Lokalt sjældnere planter: Spidslappet Løvfod

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Bakke-Gøgelilje, Alm. Månerude, Lav Skorsoner

Kilder: 81, 91, 97, 161, 167, 179, 186, 189, 191, 203, 220, 317, 337, 338, 340, 360, 390, 582, 599, 745, 835, 867, 900, 1090, 1120, 1127, 1251, 1337, 1392

1/27-2. Katsig Mose.

Den brunvandede, lavvandede sø i Katsig Mose er opstået ved tørvegravning. Herved er tørvelagene gennembrudt og den underliggende mineraljord er blottet. Næringsrigt tilføres vand, hvorfor vegetationen er sammensat af karakteristiske rigkærs- og fattigkærsarter. En stor del af vandspejlet dækkes af rene bestande af Dynd-Padderok, Bredbladet Dunhammer, Tråd-Star, Bukkeblad og Kragefod, der stedvis danner sammenhængede måtter, tillige med hængesække af tørvmoser. Bunden dækkes nu af dynd bestående af dårligt omsatte dele af disse planter. Vest og tildels nord for søen ligger sumpskov domineret af Rød-El, Ask og Øret Pil. Mange træer er døende som følge af øget vandstand. I de ydre dele mod de uopdyrkede hedebacker i Gærum Bakker (lok. 1/27-1) tilkommer Alm. Røn. Mod øst og syd grænser søen op til eng og opdyrkede marker.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den lysåbne vegetation på hængesækkene i og på bredderne omkring Katsig Mose bevares. Det er derfor ønskeligt, at der foretages rydning af træer og buske på nær buske af Øret Pil, og at grenaffald fjernes, ligesom det er væsentligt at den forøgede vandstand bibeholdes. Katsig Mose er fredet 1985.

Vegetationstyper: Rigkær, fattigkær, fugtig løvskov, hede

Højere planter:

1990: Bukkeblad, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Rød-El, Frøbid, Kær-Galtetand, Kryb-Hvene, Kragefod, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Bittersød Natskygge, Dynd-Padderok, Øret Pil, Vand-Pileurt, Spæd Pindsvineknap, Kær-Ranunkel, Glanskapslet Siv, Vejbred-Skeblad, Alm. Skjolddrager, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Sværtvæld, Manna-Sødgræs, Svømmende Vandaks
1989: Ahorn, Ask, Vorte-Birk, Blåtop, Mose-Bunke, Engkarse, Grå-El, Fjærbregne, Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Hestehale, Engfriset Hvidtjørn, Stor Konval, Alm. Mangeløv, Bredbladet

Mangeløv, Femhannet Pil, Krybende Pil, Selje-Pil, Gåse-Potentil, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Alm. Røn, Lyse-Siv, Alm. Star, Grå Star, Vandnavle

1980: Kors-Andemad, Liden Andemad, Hvid Anemone, Dun-Birk, Slank Blæserod, Blåbær, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Skov-Brandbæger, Nikkende Brøndsel, Bølget Bunke, Bævreasp, Draphavre, Glat Dueurt, Kirtlet Dueurt, Kær-Dueurt, Ene, Rank Evighedsblomst, Mangeblomstret Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Gråris, Bakke-Gøgelilje, Skov-Gøgelilje, Hvid-Gran, Veilugtende Gulaks, Alm. Hanekro, Skov-Hanekro, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Eng-Kabbeleje, Lugtløs Kamille, Skive-Kamille, Klokkeling, Alm. Kohvede, Stor Konval, Kvalkved, Smalbladet Kæruld, Majblomst, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Stor Nælde, Smuk Perikon, Grå-Pil, Grenet Pindsvineknop, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rubus plicatus, Knæbøjet Rævehale, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Eng-Rørhvene, Børste-Siv, Klæg-Siv, Knop-Siv, Tråd-Siv, Kruset Skræppe, Burre-Snerre, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Langbladet Soldug, Rundbladet Soldug, Dynd-Star, Grenet Star(x), Hare-Star, Stiv Star, Top-Star, Tråd-Star, Rød Svingel, Strand-Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidse, Horse-Tidse, Kær-Tidse, Tormentil, Tranebær, Eng-Troldurt, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Eng-Viol, Smalbladet Ærenpris

1900-1979: Klokke-Ensian(o), Hvid Næbfrø

Mosser:

1900-1979: Calliergon richardsonii, Calliergonella cuspidatum, Climacium dendroides, Pseudobryum cinclidioides, Scorpidium scorpioides, Sphagnum subsecundum, Sphagnum teres

Lokalitetskode: ++ V-Sv I s-ms

Botanisk vurdering:

Katsig Mose er henført til kategori I på grund af rødlisteart.

1. Rødlisterter: Grenet Star(x)

2. Sjældnere planter: Slank Blæserod, Calliergon richardsonii, Hvid Næbfrø, Pseudobryum cinclidioides, Scorpidium scorpioides, Langbladet Soldug, Dynd-Star

Kilder: 124, 220, 308, 478, 597a, 853, 900, 1086, 1088, 1090, 1127, 1304, 1337, 1353

1/27-3. Skovgård Sø.

Skovgård Sø er dystrof med åbent vandspejl i den nordlige ende, mens den sydlige ende dækkes af hængesæk. Hængesækken er dannet af tørvemos og Bukkeblad. Langs bredden forekommer rørskov af varierende bredde domineret af Bredbladet Dunhammer. Yderst vokser Næb-Star, mens Alm. Star optræder på indersiden. På land afløses Alm. Star af Grå Star. Arealerne vest for søen er udlagt til permanent græsning, mens øst- og sydside er skovklædte. Her er foretaget rydning af skov langs bredden.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den lysåbne vegetation på hængesækkene i og på bredderne omkring Skovgård Sø bevares. Det er derfor ønskeligt, at der foretages en rydning af træer og buske på nær buske af Øret Pil, og at grenaffald fjernes.

Vegetationstyper: Sø, fattigkær

Højere planter:

1989: Liden Blæserod, Blåtop, Bukkeblad, Bredbladet Dunhammer, Smalbladet Dunhammer, Engkarse, Hestehale, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Vand-Mynte, Dynd-Padderok, Øret Pil, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Dynd-Star, Kær-Snerre,

Alm. Star, Grå Star, Næb-Star, Manna-Sødgræs, Tranebær, Svømmende Vandaks

1987: Fliget Brøndsel, Kær-Dueurt, Sump-Snerre

1900-1979: Blomstersiv(x), Hvid Næbfrø, Vand-Pileurt, Smalbladet Pindsvineknop, Lyse-Siv

Alger:

1987: Actinotaenium sp., Bambusina sp., Closterium sp., Desmidium sp., Euastrum sp., Micrasterias sp., Staurodesmus sp., Tetmemorus sp., Xanthidium sp.

Lokalitetskode: ++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Skovgård Sø er henført til kategori I på grund af rødlisteart og på grund af I-biotop: Desmidiaceæ.

1. Rødlisterter: Blomstersiv(x)

2. Sjældnere planter: Hvid Næbfrø, Smalbladet Pindsvineknop, Dynd-Star

Kilder: 220, 758, 900, 1090, 1097, 1305, 1337

1/27-4. Lindet Vestre Plantage.

Den privatejede Lindet Vestre Plantage er skræntskov langs vestsiden af Åsted Ådal. Skoven gennemskæres af flere dybe slugter. I skoven indgår megen nåleskov af Rød-Gran og især Alm. Ædelgran. En større del af ædelgranspartierne er stormfældet (1989). I skovens sydlige del forekommer løvskov med meget ældre Bøg. Bøgetræerne har lavsatte kroner og mange er flerstammede (lokal proveniens). Busklag optræder kun sparsomt især langs skovbryn foroven eller forned i skoven og domineres primært af Alm. Hyld og Drue-Hyld. Skovbunden i nåle- og bøgepartierne er over store stræk vegetationsløs eller dækkes af pletter af morbundsvvegetation domineret af Bølget Bunke, Majblomst og Skovsyre. På lysåbne steder og især på fugtige steder optræder mere artsrig vegetation med flere sjældnere arter. Stedvis er bunden dækket af store bregner og spredte, store sten beklædt med epilithvegetation af mosser. Fra flere væld samles vandet i en renvandet bæk med stembund. Bækken har udløb i Åsted Å (lok. 1/27-5).

Skoven er stedvis forstligt forsovet specielt i løvskovspartierne. Enkelte bølgebevoksninger er muligvis naturskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1989: Ahorn, Hvid Anemone, Ask, Blåbær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Dunet Egebregne, Rød-El, Firblad, Fjærbregne, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Alm. Fuglegræs, Gederams, Rød-Gran, Skov-Gøgelilje, Skov-Hanekro, Hassel, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Eng-Kabbeleje, Stor Konval, Kvalkved, Vild Kørvel, Liljekonval, Europæisk x Japansk Lærk, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Alm. Milturt, Alm. Mjødurt, Stor Nælde, Skov-Padderok, Selje-Pil, Alm. Rajgræs, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Enårig Rapgræs, Vild Ribs, Alm. Røn, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Skovarve, Skovstjerne, Skovsyre, Alm. Stedmoderblomst, Liden Steffensurt, Stinkende Storkenæb, Vandkarse, Krat-Viol, Vorterod, Alm. Ædelgran, Ørnebregne

Mosser:

1989: Atrichum undulatum, Brachythecium rutabulum, Hypnum cupressiforme, Plagiomnium undulatum

Lokalitetskode: + S-Sv II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Liden Steffensurt

3. Lokalt sjældnere planter: Dunet Egebregne, Firblad, Skovarve

Kilder: 206, 1325, 1337

1/27-5. Lindet Mølledam.

Lindet Mølledam er klarvandet. Dammen er opstået som opstemning af Åsted Å. Længs bredden optræder smal rørskov af Tagrør eller Kalmus undtagen på stærkt skyggede steder. I frit vand optræder rankegrøde af blomsterplanter og alger. De fraførende vandløb omgives af skov af Rød-El.

Bevaring: Lindet Mølledam er fredet 1975.

Vegetationstyper: Sø, vandløb, fugtig løvskov

Højere planter:

1989: Ask, Lådden Dueurt, Rød-El, Tornfrøet Hornblad, Gul Iris, Kalmus, Bredbladet Mærke, Vand-Skræppe, Tagrør, Gul Åkande

Lokalitetskode: + V-Sv III r

Kilder: 123, 308, 1090, 1271, 1337

1/27-6. Lindet Østre Plantage.

Den privatejede Lindet Østre Plantage består fortrinsvis af nåleskov tillige med nogen løvskov. I plantagens vestlige del ligger en dystrof sø. Denne omgives af smal rørskov af Næb-Star. Hængesækken, der vokser fra øst, består af tørvemos. På vandet ses flydebladsvegetation af Svømmende Vandaks og Bukkeblad. Søen kranses af nåle- og løvskov.

Vegetationstyper: Ekstremfattigkær, sø, løvskov, fugtig løvskov, nåleskov

Højere planter:

1989: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Bukkeblad, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Hedelyng, Gul Iris, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Dynd-Star, Grå Star, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Tranebær, Svømmende Vandaks

1987: Rød-Gran, Serbisk Gran, Revling, Eng-Rørhvene

1900-1979: Liden Blærerod, Kryb-Hvene, Smalbladet Høgeurt, Grå-Pil, Kalmus, Klokkelyng, Hvid Næbfrø, Smalbladet Pindsvineknap, Rosmarinlyng, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Manna-Sødgræs, Tranebær

Mosser:

1989: *Polytrichum commune*

1987: *Aulacomnium palustre*, *Polytrichum affine*

1900-1979: *Sphagnum cuspidatum*, *Sphagnum nemoreum*, *Sphagnum papillosum*, *Sphagnum recurvum*

Alger:

1987: *Actinotaenium* sp., *Closterium* sp.

Lokalitetskode: ++ S-Sv-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hvid Næbfrø, Smalbladet Pindsvineknap, Rosmarinlyng, Dynd-Star

Kilder: 161, 263, 758, 1090, 1143, 1171, 1242, 1337

1/27-7. Højodde.

Højodde er beklædt af løvskov af gammel Bøg. Træerne har lavtsatte kroner og mange er flerstammede.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1989: Bøg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 1337

1/27-8. Vejrbakken.

Jordbunden i Vejrbakken rummer smeltevandsler. På siderne ligger flere overdrev, hvoraf en stor del fortsat græsses. I siderne ligger flere erosionsdale med væld i bunden.

Vegetationstyper: Overdrev, væld

Højere planter:

1984: Ene

Svampe:

1984: *Camarophyllus niveus*, *Camarophyllus pratensis*, *Cordyceps militaris*, *Dermoloma cuneifolium*, *Geoglossum fallax*, *Geoglossum glutinosum*, *Geoglossum starbaeckii*, *Hygrocybe ceracea*, *Hygrocybe coccinea*, *Hygrocybe conica*, *Hygrocybe flavescens*, *Hygrocybe insipida*, *Hygrocybe laeta*, *Hygrocybe miniata*, *Hygrocybe murinacea*, *Hygrocybe psittacina*, *Hygrocybe punicea*, *Hygrocybe quieta*, *Hygrocybe reai*, *Hygrocybe reidii*, *Hygrocybe splendidissima*, *Hygrocybe unguinosa*

Lokalitetskode: + E-V II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene

Kilder: 81, 454, 609, 611, 1124,

1/27-9. Guddal.

Bakklandet omkring Guddal mellem Middag og Starrishøje rummer mægtige moræneområder med smeltevandsler i undergrunden. Her forekommer højder op til 93 m. Området er skovrigt med oprindelig løvskov af betydelig artsrigdom, samt lysåbne overdrev og fugtigbundsområder med væld.

Vegetationstyper: Væld, vandløb, eng, fugtig løvskov, overdrev, hede

Højere planter:

1980: Skov-Kogleaks, Nikkende Star

1900-1979: Bjerg-Mangeløv(o)

Svampe:

1984: *Camarophyllus niveus*, *Camarophyllus pratensis*, *Camarophyllus russocoriaceus*, *Cordyceps militaris*, *Dermoloma cunelfolium*, *Geoglossum glutinosum*, *Hygrocybe ceracea*, *Hygrocybe coccinea*, *Hygrocybe flavescens*, *Hygrocybe insipida*, *Hygrocybe laeta*, *Hygrocybe miniata*, *Hygrocybe murinacea*, *Hygrocybe psittacina*, *Hygrocybe quieta*, *Hygrocybe unguinosa*, *Trichoglossum hirsutum*

Lokalitetskode: + V-Sv-E-H II r-s

Kilder: 81, 609, 611, 990, 1090, 1097

1/27-10. Kikud.

Området omkring Kikud er stærkt kuperet med dybe kløfter med fugtige partier på bunden. Dele af bakkerne plantet til med nåletræer af Sitka-Gran, Rød-Gran og Skov-Fyr eller græsset overdrev med spredte enebuske og krat af roser. De fugtige dele beklædt med naturskov af Rød-El med Lav Ranunkel, Fjærbregne og Brombær i bunden. Her optræder mindst 8 forskellige arter af bregner.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at naturskoven ved Kikud bevares. Det er derfor ønskeligt, at skoven fortsat friholdes forstligt omdrift, at vældområderne fortsat græsses ekstensivt, at der ikke foretages dræning, og at tilførsel af kunstgødning ikke finder sted.

Vegetationstyper: Væld, eng, nåleskov, fugtig løvskov, overdrev

Højere planter:

1990: Blåbær, Eng-Brandbæger, Skov-Brandbæger, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bøg, Alm. Eg, Dunet Egebregne, Rød-El, Ene, Alm. Engelsød, Fjærbregne, Krat-Fladbælg, Skov-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldebris, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Kambregne, Liden Klokke, Alm. Kongepen, Stor Konval, Kvalkved, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bjerg-Mangeløv(x), Bredbladet Mangeløv, Skov-Padderok, Øret-Pil, Lav Ranunkel, Aksel-Røn, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvane, Lyse-Siv, Skovsyre, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Syre, Tjærenelike, Tormentil, Tørst, Eng-Viol, Hunde-Viol, Krat-Viol, Vild Æble, Alm. Ædelgran

1987: Bakketidsel, Bellis, Blåmunke, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Draphavre, Glat Dueurt, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Rank Forglemmigej, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Skov-Gøgelilje, Plettet Gøgeurt, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hvidtjørn, Engriset Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Skov-Jordbær, Alm. Kamgræs, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Kommen, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Pyramide-Læbeløs, Glat Løvefod, Håret Løvefod, Trådstænglet Løvefod, Mirabel, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Feber-Nellikrod, Stor Nælde, Hvid Okseøjle, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Smuk Perikon, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Glat Blågrøn Rose, Håret Blågrøn Rose, Kortstilket Filt-Rose, Eng-Rottehale, *Rubus plicatus*, Rødknæ, Alm. Røllike, Butbladet Skræppe, Kruket Skræppe, Silen, Burre-Snerre, Hvid Snerre, Liden Snerre, Kløftet Storkenæb, Eng-Svingel, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tandbælg, Lav Tidsel, Tormentil, Tyttebær, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris 1900-1979: Hjertebladet Fliglæbe(o)

Lokalitetskode: + V-S-Sv-E I r-s

Botanisk vurdering:

Kikud er henført til kategori I på grund af rødlisteart og på grund af I-biotop: Naturskov.

1. Rødlisterarter: Bjerg-Mangeløv(x)

2. Sjøældnere planter: Kambregne, Pyramide-Læbeløs, Liden Snerre

3. Lokalt sjældnere planter: Dunet Egebregne, Trådstænglet Løvefod

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Lav Tidsel

Kilder: 431, 1065, 1090, 1121, 1128, 1384

1/27-11. Gærum.

Den fritliggende Gærum Kirke er hvidkalket. Kirkegården omgives af dige af kampesten. Dige-kronen er forsynet græs-rabat, der slåes. Mellemrum mellem stenene er stort set ryddet for planter. Diget er rigt på sedumarter, der skånes, samt mange epilittiske mosser og laver. Langs indersiden af diget står en række træer af Skov-Elm og Selje-Røn.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1990: Blåmunke, Alm. Brandbæger, Grå-Bynke, *Cerastium biebersteinii/tomentosum*, Skov-Elm, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Flipkrave, Hvid-Gran, Alm. Gyldebris, Hvidmelet Gåsefod, Sct. Hansurt, Blød Hejre, Hejrenæb, Husløg, Alm. Hvene, Grøn Høgeskæg, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Moskus-Katost, Liden Klokke, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Mangeløv, Markarve, Mirabel, Mælkebøtte, Toårig Natly, Stor Nælde, Kantet Perikon, Alm. Pimpinelle, Aften-Pragtstjerne, Eng-Rapgræs, Rejnsfan, Rødknæ, Alm. Røllike, Selje-Røn, *Sedum lydium*, Skvalderkål, Gul Snerre, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Bjerg-Stenurt, Hvid Stenurt, Rød Stenurt, Blød Storkenæb, Rød Svingel, Syren

Mosser:

1990: *Ceratodon purpureus*, *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*, *Polytrichum juniperinum*

Lokalitetskode: + B II r-s

Kilder: 1082, 1384

1/27-12. Trøderup.

Siderne af nordsydgående Dybdal er beklædt med beplantninger af nåleskov med megen Rød-Gran og blandet opvækst af løvtræer med Birk, Bøg, Bævreasp og Alm. Eg som de hyppigste. Nordsiden har tidligere været græsset, men er nu under udvikling til skov. Dalbunden er bred og græsset. Vegetationen her er gødskningspræget.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, eng

Højere planter:

1990: Ahorn, Dun-Birk, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Engelskgræs, Bjerg-Fyr, Eng-/Småkronet Gedeskæg, Rød-Gran, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Glansbladet Hæg, Håret Høgeurt, Fugle-Kirsebær, Lærk, Rynket Rose, Rødknæ, Alm. Røn, Selje-Røn, Gul Snerre
1982: Guldblomme

Lokalitetskode: + S-E III r

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme

Kilder: 622, 1090, 1237, 1337

1/28 Åsted

1/28-1. Åsted Ådal.

Åsted Å ligger dybt nedskåret i det omgivende morænebakkeland på strækningen mellem Rydal og Nybro. Jordbunden i ådalen består af ferskvandsler, mens den i siderne udgøres af smeltevandsler langs den nedre del og morænesand og -grus langs den øvre. Vandløbet er ureguleret og renvandet med sand- eller grusbund. Vandet er uforurenset til svagt belastet. På lange strækninger kranses åen af bevoksninger af Rød-El, hvilket bevirker, at vegetationen i vandløbet er artsfattig med Kruset Vandaks og Smalbladet Vandstjerne i rankegrøden.

Fleere steder langs Åsted Å forekommer mindre løvskove domineret af Bøg med stævnet Hassel i busklaget. Skovbunden dækkes af artsfattig morbundsvegetation med Liljekonval, Majblomst, Alm. Kohvede og Skovsyre som fremtrædende arter. Kun langs dybt nedskårne sidevandløb forekommer muld af betydning, og dermed en mere artsrig vegetation. Pletvis ligger nu ubenyttede, lysåbne enge, der tidligere har været anvendt til høslet og ekstensiv græsning uden anvendelse af kunstgødning. Disse rummer en særdeles artsrig svampevegetation med flere sjældne vokshatte. Materiale samlet på sten i vandløbet i 1970 er fejlagtigt bestemt til det mod syd og øst udbredte bladmos *Plagiothecium platyphyllum*. Dette materiale er siden henført til meget store former af *Plagiothecium succulentum*.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de forskellige og varierede naturtyper i Åsted Ådal bevares. Det er derfor ønskeligt, at ekstensiv græsning genindføres på lysåbne enge og overdrev, og at disse fortsat undgår gødskning. Åsted Ådal er fredet 1967.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, overdrev, eng, væld, vandløb, mark

Højere planter:

1990: Hvid Anemone, Skov-Angelik, Dun-Birk, Bølget Bunke, Bøg, Alm. Eg, Rød-El, Engblomme, Alm. Engelsød, Fjærbregne, Gul Fladbælg, Stor Fladstjerne, Fløjlgræs, Håret Frytle, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Bakke-Gøgelilje, Plettet Gøgeurt, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Kryb-Hvene, Alm. Hyld, Smalbladet Høgeurt, Eng-Kabelleje, Katteslæg, Liden Klokke, Alm. Kohvede, Stor Konval, Vild Kørvel, Liljekonval, Glat Løvefod, Majblomst, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Eng-Nellikero, Stor Nælde, Kær-Padderok, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Alm. Røn, Lyse-Siv, Skovarve, Skovsyre, Burre-Snerre, Alm. Star, Bleg Star, Toradet Star, Stinkende Storkenæb, Rød Svingel, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Tormentil, Trævlekrone, Vandkarse, Lancet-Vejbred, Skov-Viol, Vorterod, Tveskægget Ærenpris, Tykbladet Ærenpris
1989: Liden Andemad, Alm. Baldrian, Bellis, Alm. Bjørneklo, Glat Dueurt, Lådden Dueurt, Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Pengebladet Fredløs, Skov-Gøgelilje, Alm. Hvene, Stortoppet Hvene, Gul Iris, Kattehale, Bredbladet Mangeløv, Alm. Milturt, Feber-Nellikero, Skov-Padderok, Øret Pil, Dag-Pragstjerne, Eng-Rapgræs, Knop-Siv, Skvalderkål, Tagrør, Tjærenellike, Kruset Vandaks, Eng-Viol

1987: Tredelt Egebregne, Kær-Høgeskæg, Hønssebær, Alm.

Mælkeurt, Lyng-Snerre, Hirse-Star, Top-Star, Tyttebær

1984: Ene, Småbladet Milturt

1980: Korallod(x)

1900-1979: Japansk Hestehov, Liden Fugleklo, Småbladet Milturt, Dynd-Padderok, Smalbladet Vandstjerne

Mosser:

1900-1979: *Amblystegium varium*, *Aneura pinguis*, *Barbilophozia barbata*, *Brachythecium reflexum*, *Brachythecium rivulare*, *Brachythecium rutabulum*, *Calliergonella cuspidata*, *Chiloscyphus polyanthos*, *Cirriphyllum pilliferum*, *Climacium dendroides*, *Conocephalum conicum*, *Dicranum scoparium*, *Eurhynchium striatum*, *Grimmia hartmanii*, *Hypnum cupressiforme*, *Isoetecium myurum*, *Lophocolea bidentata*, *Mnium hornum*, *Oxyrrhynchium praelongum*, *Oxyrrhynchium swartzii*, *Pellia epiphylla*, *Plagiochilla asplenoides*, *Plagiomnium affine*, *Plagiomnium elatum*, *Plagiomnium ellipticum*, *Plagiomnium undulatum*, *Plagiothecium succulentum*, *Plagiothecium undulatum*, *Polytrichum formosum*, *Rhizomnium punctatum*, *Rhytidiadelphus loreus*, *Thuidium tamariscinum*

Svampe:

1984: *Boletus edulis*, *Boletus erythropus*, *Boletus pruinatus*, *Camarophyllus niveus*, *Camarophyllus pratensis*, *Camarophyllus ruscocoriaceus*, *Camarophyllus subviolaceus*, *Camarops microsperma*, *Camarops polysperma*, *Cantharellus cibarius*, *Cerrena unicolor*, *Ciboria rufo-fusca*, *Clitocybe alexandri*, *Cordyceps militaris*, *Discina perlata*, *Dermoloma cuneifolium*, *Fomes fomentarius*, *Hygrocybe cantharellus*, *Hygrocybe ceracea*, *Hygrocybe coccinea*, *Hygrocybe conica*, *Hygrocybe flavescens*, *Hygrocybe insipida*, *Hygrocybe lacta*, *Hygrocybe miniata*, *Hygrocybe murinacea*, *Hygrocybe nigrescens*, *Hygrocybe phaeococcinea*, *Hygrocybe psittacina*, *Hygrocybe quieta*, *Hygrocybe reai*, *Hygrocybe reidii*, *Hypocreopsis lichenoides*, *Inonotus rheades*, *Laccaria bicolor*, *Lactarius lilacinus*, *Lactarius mitissimus*, *Lactarius obscuratus*, *Lactarius vellereus*, *Microglossum olivaceum*, *Pluteus romellii*, *Russula aeruginea*, *Russula lepida*, *Russula lutea*, *Russula velenovskii*, *Russula vesca*

Lokalitetskode: + S-Sv-E-V-B I r-s

Botanisk vurdering:

Åsted Ådal er henført til kategori I på grund af rigdom af småbiotoper og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Korallod(x)

2. Sjældnere planter: Engblomme, Hønssebær

3. Lokalt sjældnere planter: Tredelt Egebregne

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene

Kilder: 10, 81, 98, 122, 123, 179, 193, 194, 254, 308, 322, 390, 454, 609, 611, 615, 633, 755, 845, 1090, 1391

1/28-2. Faurholt Hede.

Faurholt Hede ligger på stærkt kuperet terræn gennemskåret af flere dybe erosionsdale med udmunding i Åsted Ådal (lok. 1/28-1). I dalene optræder flere væld. Jordbunden består af smeltevandsgrus og -sand. Området er dækket af artsrig hedevegetation domineret af dværgbuske og enebuske, der er både horisontale og vertikale. Især på fugtigere steder forekommer mange bregner. Området er som følge af driftsophør under kraftig tilgroning med selvået opvækst af Birk, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Fyr og Gran. Vældområderne har så sent som i 1972 rummet lavtvoksende, artsrig rijkærvegetation.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den lavtvoksende hedevegetation med de karakteristiske enebuske samt den artsrige

vældvegetation på Faurholt Hede bevares. Det er derfor ønskeligt, at der foretages en rydning af selvsåede træer og buske, at græsning genindsføres, og at tilførsel af kunsgødning ikke finder sted. Faurholt Hede er fredet 1967.

Vegetationstyper: Hede, væld, vandløb, fugtig løvskov

Højere planter:

1989: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Grå-Bynke, Mark-Bynke, Bøg, Mose-Bølle, Alm. Eg, Enc, Alm. Engelsød, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Strand(?) -Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Bakke-Gøgelille, Haremad, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hvene, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Hønsebær, Alm. Hønsetarm, Liden Klokke, Klokkeling, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kohvede, Kantet Konval, Alm. Kællingetand, Liljekonval, Majblomst, Hvid Okseøjle, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Øret Pil, Alm. Rapgræs, Revling, Vild Ribs (ssp. pubescens), Glat Hunde-Rose, Alm. Røn, Eng-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Stor Skjaller, Skovstjerne, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Hvid Snerre, Lyng-Snerre, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Tyttebær, Muse-Vikke, Eng-Viol, Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1986: Ahorn, Blåtop, Brombær, Mose-Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Tredelt Egebregne, Engelskræs, Mangeblomstret Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Gyvel, Plettet Gøgeurt, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Kambregne, Katteskeg, Gul Kløver, Alm. Kongepen, Plettet Kongepen, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Femhannet Pil, Grå-Pil, Selje-Pil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Bjerg-Rørhvene, Knop-Siv, By-Skræppe, Pille-Star, Sand-Star, Tørst, Hunde-Viol, Krat-Viol, Alm. Ædelgran

1984: Hjertegræs, Blågrøn Star, Krognæb-Star, Skede-Star, Tandbælg, Tranebær

1981: Pilblad

1900-1979: Skov-Angelik, Bakketidsel, Bukkeblad, Kirtlet Dueurt, Kær-Dueurt, Fjærbregne, Gul Fladbælg, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Alm. Gyldenris, Skov-Hanekro, Kær-Høgeskæg, Kragefod, Kvalkved, Leverurt (senest set 1972)(o), Alm. Mangeløv, Bjerg-Mangeløv(o), Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Eng-Nellikero, Dynd-Padderok, Skov-Padderok, Nyse-Røllike, Selje-Røn, Glanskapslet Siv, Kær-Snerre, Dværg-Star, Alm. Sumpstrå, Eng-Svingel, Femradet Ulvefod (senest set 1972)(o), Flad Ulvefod(o), Otteradet Ulvefod(o), Vibefedt (senest set 1972)(o)

Mosser:

1900-1979: *Andreaea rupestris*, *Barbilophozia barbata*, *Barbilophozia hatcheri*, *Cephalozia divaricata*, *Ceratodon purpureus*, *Dicranella heteromalla*, *Dicranum scoparium*, *Isopterygium elegans*, *Lophocolea bidentata*, *Lophozia excisa*, *Lophozia ventricosa*, *Neckera complanata*, *Plagiothecium laetum*, *Pleurozium schreberi*, *Pohlia nutans*, *Polytrichum piliferum*, *Ptilidium ciliare*, *Racomitrium heterostichum*, *Racomitrium lanuginosum*

Laver:

1900-1979: *Cladonia coccifera*, *Cladonia portentosa*, *Coelocaulon aculeatum*, *Hypogymnia physodes*, *Lecanora polytropa*, *Lecidea fuscoatra*, *Lepraria incana*, *Parmelia omphalodes*(o), *Parmelia pulla*, *Parmelia saxatilis*, *Pertusaria corallina*, *Stereocaulon dactylophyllum*, *Trapelia coarctata*

Lokalitetskode: ++ H-V-Sv I s-ms

Botanisk vurdering:

Faurholt Hede er henført til kategori I på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: *Pertusaria corallina*, *Stereocaulon dactylophyllum*
2. Sjældnere planter: *Andreaea rupestris*, Hønsebær, Kambregne, Plettet Kongepen, Pilblad, By-Skræppe

3. Lokalt sjældnere planter: Tredelt Egebregne

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Bakke-Gøgelille, Hjertegræs

Kilder: 123, 190, 198, 308, 322, 366, 615, 755, 1097, 1140, 1170a, 1174, 1392

1/28-3. Flade Bakker.

Flade Bakker rummer kuperede til stedvis stærkt kuperede arealer. Jordbunden består af morænegrus og -sand. Vegetationen er varieret med flere oprindelige elleskove med tydelige spor efter tidligere tiders stævning. Vegetationen i flere af skovene er yderst artsrig med et betydeligt indslag af sjældne buske og urter. Området gennemskæres af erosionsdale med græsklædte sider. Nogle af disse sider er ugødskede og anvendes til græsning.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, vandløb, væld, overdrev, eng

Højere planter:

1900-1979: Spring-Balsamin, Bøg, Kær-Dueurt, Alm. Eg, Rød-El, Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Alm. Gedeblad, Hassel, Hindbær, Kattehale, Skov-Kogleaks, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Bittersød Natskygge, Øret Pil, Dag-Pragtstjerne, Lav Ranunkel, Vild Ribs, Håret Hunde-Rose, *Rubus dasyphyllus*, *Rubus plicatus*, Eng-Rørhvene, Akseblomstret Star, Slåen, Sump-Snerre, Sværtvæld, Kær-Tidsel, Tørst, Tykbladet Ærenpris

Mosser:

1900-1979: *Barbula vinealis*(o), *Racomitrium patens*(o)

Svampe:

1984: *Camarophyllus niveus*, *Camarophyllus pratensis*, *Cordyceps militaris*, *Dermoloma cuneifolium*, *Geoglossum fallax*, *Geoglossum atropurpureum*, *Geoglossum umbratile*, *Hygrocybe ceracea*, *Hygrocybe coccinea*, *Hygrocybe conica*, *Hygrocybe flavescens*, *Hygrocybe laeta*, *Hygrocybe psittacina*, *Hygrocybe punicea*, *Hygrocybe reidii*, *Hygrocybe sciophana*, *Hygrocybe splendidissima*, *Hygrocybe unguinosa*

Lokalitetskode: + S-Sv-V-E III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: *Rubus dasyphyllus*

Kilder: 81, 330, 398, 424, 425, 454, 609, 1090, 1097, 1393a

1/28-4. Knivholt Skov.

I sammensætningen af den ca. 50 ha. store, privatejede Knivholt Skov indgår i første række løvskov med flere partier af Bøg med høj alder. I fugtigere dele optræder askeskov. Skovbundsvegetationen er frodig men artsfattig. Jordbunden består af smeltevandsler overlejret af mest muld med enkelte pletter med mor.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Blåbær, Blåtop, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bøg, Desmerurt, Glat Dueurt, Dunet Egebregne, Rød-El, Alm. Engelsød, Firblad,

Fjærbregne, Lund-Fladstjerne (ssp. nemorum), Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Vellugtende Gulaks, Hylster-Guldstjerne, Haremad, Krybende Hestegræs, Hestekastanie, Hindbær, Humle, Alm. Hundegræs, Kær-Høgeskæg, Skov-Kogleaks, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Stor Konval, Korbær, Vild Kørvel, Liljekonval, Storbladet Lind, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Alm. Mjødurt, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Dag-Pragtstjerne, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Lund-Rapgræs, Stortoppet Rapgræs, Farve-Reseda, Rubus nessensis, Eng-Rørhvene, Lyse-Siv, Skovsyre, Skovstjerne, Skov-Skræppe, Akseblomstret Star, Bleg Star, Hare-Star, Pille-Star, Skov-Star, Spidsbladet Steffensurt(o), Stinkende Storkenæb, Kæmpe-Svingel, Tormentil, Vedbend, Krat-/Skov-Viol, Vorterod, Bjerg-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + S-Sv-B II r

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Dunet Egebregne, Firblad, Hylster-Guldstjerne, Skov-Kogleaks, Stortoppet Rapgræs, Skov-Skræppe, Kæmpe-Svingel

Kilder: 161, 179, 186, 330, 398, 423, 425, 454, 567, 745, 1090, 1127

1/28-5. Flade Kirke.

Flade Kirke er hvidkalket. Det omgivende dige har slået græsabat på digekronen og fugede mellemrum. Langs nord- og vestsiden står på indersiden en tæt træække af Skov-Elm, Selje-Røn og Ask. Det meste af øst- og syddige er fritliggende.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1990: Ahorn, Ask, Vorte-Birk, Blåmunke, Alm. Brandbæger, Knoldet Brunrod, Grå-Bynke, Draphavre, Skov-Elm, Alm. Engelsød, Fingerbøl, Flipkrave, Skov-Galtetand, Gederams, Alm. Gyldenris, Skov-Hanekro, Haremad, Blød Hejre, Krybende Hestegræs, Hieracium peleteranum, Alm. Hundegræs, Grøn Høgeskæg, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Lugtløs Kamille, Moskus-Katost, Hare-Kløver, Alm. Kongepen, Stor Konval, Kulsukker, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Sand-Løg, Markarve, Mirabel, Mælkebøtte, Navr, Stor Nælde, Prikbladet Perikon, Sølv-Potentil, Eng-Rapgræs, Fladstrået Rapgræs, Lund-Rapgræs, Smalbladet Rapgræs, Rejnfan, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Selje-Røn, Sedum lydium, Butbladet Skræppe, Skvalderkål, Burre-Snerre, Bidende Stenurt, Bjerg-Stenurt, Hvid Stenurt, Rød Stenurt, Alm. Svinemælk, Syren, Ager-Tidsel, Alm. Torskemund, Glat Vejbred, Finbladet Vejsenep, Marts-Viol, Tveskægget Ærenpris

Mosser:

1990: Hypnum cupressiforme, Polytrichum juniperinum

Svampe:

1984: Camarophyllus niveus, Cordyceps militaris, Hygrocybe ceracea, Hygrocybe coccinea, Hygrocybe conica, Hygrocybe glutinipes, Hygrocybe psittacina, Hygrocybe reali

Lokalitetskode: + B II r-s

Kilder: 81, 1081, 1384

1/29 Bangsbo

1/29-1. Vandværksskov.

Den 31 ha. store Vandværksskov = Flade Kirkeskov (Frederikshavn kommune) ligger på stærkt kuperet terræn på sydvest hælde mod Flade Rævdal (lok. 1/29-3). Jordbunden består af morænesand og -grus eller yoldialer. Den består hovedsagelig af løvskov med Bøg (ofte af lokal proveniens) som dominerende skovtræ tillige med bestande af Ask, Rød-El og Ahorn samt enkelte, mindre beplantninger af nåletræer. I de fugtigere dele omkring væld og bæk optræder elleskov, hvor busklag fortrinsvis forekommer. Vegetationen på skovbunden er sammenhængende og artsrig i lysåbne og fugtige dele. På skrænter optræder åben morbundsvegetation. Skoven er gennemskåret af flere dybe dale med væld og vandløb i bunden.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at bølgebevoksningerne af lokal proveniens i Vandværksskov bevares. Det er derfor ønskeligt, at disse områder friholdes normal skovdrift, at indplantning af nåletræer i disse partier undgås, og at genvækst sker ved selvforyngelse.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, nåleskov

Højere planter:

1990: Ahorn, Skov-Angelik, Ask, Spring-Balsamin, Bellis, Alm. Bingelurt, Blåbær, Eng-Brandbæger, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Liden Burre, Bøg, Glat Dueurt, Kirtlet Dueurt, Ladden Dueurt, Alm. Eg, Rød-El, Lund-Fladstjerne (ssp. glochidisperma), Sitka-Gran, Hylster-Guldstjerne, Haremad, Hassel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvene, Stortoppet Hvene, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyl, Dru-Hyl, Stor Konval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Finbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Småbladet Milturt, Alm. Mjødurt, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Selje-Pil, Lav Ranunkel, Vild Ribs, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Lyse-Siv, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Skvalderkål, Akseblomstret Star, Pille-Star, Dunet Steffensurt, Stinkende Storkenæb, Kæmpe-Svingel, Manna-Sødgæs, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Vandkarse, Glat Vejbred, Alm. Ædelgran, Ørnebregne

1984: Rederod, Snylterod

1900-1979: Hvid Anemone, Sød Astragal, Alm. Bjørneklo, Rosen-Dueurt, Tredelt Egebregne, Alm. Engelsød, Rank Evighedsblomst, Fjærbregne, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Lund-Fladstjerne (ssp. nemorum), Stor Fladstjerne, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Lund-Fredløs(o), Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Plettet Gøgeurt(o), Alm./Skov-Hanekro, Hieracium pinnatifidum, Hieracium vulgatifforme, Hindbær, Alm. Hundegræs, Kær-Høgeskæg, Alm. Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Skov-Jordbær, Liden Klokke, Skov-Kogleaks, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Vild Kørvel, Liljekonval, Bjerg-Mangeløv, Mælkebøtte, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Smuk Perikon, Bidende Ranunkel, Lund-Rapgræs, Skov-Salat, Skovstjerne, Burre-Snerre, Lyng-Snerre, Bleg Star, Hare-Star, Eng-Svingel, Fåre-Svingel, Kål-Tidsel, Tormentil, Tyttebær, Gærde-Vikke, Krat-/Skov-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Mosser:

1990: Brachythecium rutabulum, Plagiomnium undulatum, Rhizomnium punctatum

Svampe:

1984: Amanita virosa, Boletus edulis, Boletus pruinatus, Cantharellus cibarius, Entoloma icterinum, Entoloma nitidum, Hebeloma radicosum, Pluteus leoninus, Pluteus romellii, Russula densifolia, Russula lutea, Russula nigricans, Russula vesca, Tricholoma sciodes

Lokalitetskode: + S-Sv I r

Botanisk vurdering:

Vandværksskov er henført til kategori I på grund af I-biotop:

Naturskov og på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Bjerg-Mangeløv

2. Sjældnere planter: Snylterod

3. Lokalt sjældnere planter: Tredelt Egebregne, Hylster-Guldstjerne, Rederod, Kæmpe-Svingel

Kilder: 161, 398, 423, 454, 567, 609, 900, 1083, 1090, 1127, 1384, 1392,

1/29-2. Flade Præstegårds Skov.

I sammensætningen af den 15 ha. store, privatejede Flade Præstegårds Skov indgår meget løvskov af primært Bøg tillige med nogen blandskov samt lidt nåleskov.

Bevaring: Ca. 1 ha. af Flade Præstegårds Skov er fredet 1955.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1986: Bøg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 308, 398

1/29-3. Flade Rævdal.

Siderne af Flade Rævdal rummer lysåbent overdrev med ugødskede, græssede arealer med spredte grupper af enebuske.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1984: Ene

Svampe:

1984: *Camarophyllus niveus*, *Camarophyllus pratensis*, *Hygrocybe ceracea*, *Hygrocybe coccinea*, *Hygrocybe conica*, *Hygrocybe flavescens*, *Hygrocybe laeta*, *Hygrocybe miniata*, *Hygrocybe murinacea*, *Hygrocybe phaeococcinea*, *Hygrocybe psittacina*, *Hygrocybe reidii*, *Hygrocybe unguinosa*

Lokalitetskode: + E II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene

Kilder: 81, 609, 611

1/29-4. Bangsbo Skov.

Den 97 ha. store Bangsbo Skov (Frederikshavn kommune) er anlagt i midten af 1700-tallet samtidig med opførelsen af herregården Bangsbo. Skoven ligger på det stærkt kuperede morænebakkeland vest for Frederikshavn (lok. 1/30-1) med sydvesthæjde mod Bangsbo Å (lok. 1/29-5) og gennemskæres af flere erosionsdale. I

sammensætningen indgår megen Bøg, mens fugtigere dele domineres af askeskov tillige med nogen Rød-El. I skoven optræder mindre bevoksninger af Sitka-Gran. Skoven anvendes som lystskov og dyrehave. Busklag er sparsomt, mens bundvegetation i de fugtigere dele er ganske artsrig og sammenhængende. På skrænter optræder åben morbundsvegetation. Her forekommer flere sjældne eller lokalt sjældne arter. Skoven grænser mod syd op til Grels Hede.

Bevaring: Bangsbo Skov og Grels Hede, ialt ca. 120 ha., er fredet 1944 og 1978.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, nåleskov

Højere planter:

1990: Ahorn, Skov-Angelik, Ask, Spring-Balsamin, Alm. Bingelurt, Eng-Brandbæger, Skov-Brandbæger, Brombær, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bøg, Glat Dueurt, Alm. Eg, Tredelt Egebregne, Rød-El, Fjærbregne, Lund-Fladstjerne (ssp. *glochidisperma*), Lund-Fladstjerne (ssp. *nemoreum*), Følfod, Skov-Galtetand, Sitka-Gran, Skov-Hanekro, Hæremad, Hassel, Hjortetrøst, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Stortoppet Hvene, Alm. Hønsetarm, Skov-Kogleaks, Korsknep, Hunde-Kvik, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Milliegræs, Småbladet Milturt, Feber-Nellikerod, Skov-Padderok, Dag-Pragtstjerne, Alm. Rajgræs, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Lund-Rapgræs, Eng-Rottehale, Rørgæs, Lyse-Siv, Skovsyre, Skov-Skræppe, Akselblomstret Star, Bleg Star, Dunet Steffensurt, Spidsbladet Steffensurt, Stinkende Storkenæb, Manna-Sødgæs, Kål-Tidsel, Vandkarse, Gærde-Vikke, Bjerg-Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tykbladet Ærenpris

1900-1979: Hvid Anemone, Alm. Baldrian, Alm. Bjørneklo, Blåbær, Bægerbregne(o), Mose-Bølle(o), Rosen-Dueurt, Alm. Dværgløvefod, Dunet Egebregne, Ene, Alm. Engelsød, Firlad, Fløjlsgræs, Skov-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Håret-Frytle, Mangelblomstret Frytle, Mark-Frytle, Gederams, Vellugtende Gulaks, Guldblomme(o), Hylster-Guldstjerne, Alm. Gyldenris, Bakke-Gøggellje(o), Skov-Gøggellje, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hieracium vulgatiforme, Hindbær, Humle, Kær-Høgeskæg, Hønsebær, Alm. Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Kambregne, Kattefod(o), Katteskæg(o), Liden Klokke, Klokkeling(o), Tue-Kogleaks(o), Alm. Kohvede, Skov-Kohvede, Alm. Kongepen, Stor Konval, Korbær, Kvalkved, Alm. Kællingetand, Krybende Læbeløs, Liden Lærkespore, Vild Løg, Bredbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Ager-Padderok, Lund-Padderok(o), Dværg-Perikon, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Smuk Perikon, Øret Pil, Rundfinnet Radeløv(o), Bidende Ranunkel, Nyrebladet Ranunkel, Revling(o), Hunde-Rose, *Rubus dasycarpus*, *Rubus plicatus*, *Rubus radula*, *Rubus vestitus*, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Eng-Rørhvene, Skov-Salat, Sanikel, Børste-Siv(o), Knop-Siv, Lav Skorsoner(o), Skovarve, Skovstjerne, Skvalderkål, Lyng-Snerre, Snylterod, Rundbladet Soldug(o), Hare-Star, Pille-Star, Skov-Star, Eng-Svingel, Fåre-Svingel, Kæmpe-Svingel, Tandbælg(o), Tandrod(o), Tormentil, Tyttebær, Tørst, Alm. Ulvefod(o), Hunde-Viol, Krat-/Skov-Viol, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Mosser:

1990: *Conocephalum conicum*, *Mnium hornum*, *Plagiomnium undulatum*

1900-1979: *Aulacomnium palustre*(o), *Scapania nemorea*, *Shariella striatella*(o), *Sphagnum aongstroemii*(o)

Laver:

1900-1979: *Cladonia rangiferina*

Lokalitetskode: ++ S-Sv II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hønsbær, Skov-Kohvede, *Rubus dasycarpus*, Snylterod

3. Lokalt sjældnere planter: Dunet Egebjerg, Tredelt Egebjerg, Firlad, Skov-Forglemmigej, Hylster-Guldstjerne, Kambregne, Hunde-Kvik, Dværg-Perikon, Nyrebladet Ranunkel, *Rubus vestitus*, Skovarve, Spidsbladet Steffensurt, Kæmpe-Svingel

Kilder: 123, 137, 161, 179, 308, 330, 331, 396, 398, 409, 419, 423, 425, 567, 577, 634, 787, 1127, 1384, 1392

1/29-5. Bangsbo Ådal.

Bangsbo Å er på strækningen mellem Vrangbæk (lok. 4/3-5) og Bangsbo (lok. 1/29-4) ureguleret og modtager mange sideløb. Vandet veksler mellem at være uforurenet til svagt belastet.

Langs åen har i alt fald tidligere ligget enge med artsrig vegetation domineret af græsser. Selve ådalen er landskabelig smuk og varieret med stærkt kuperede sider. Her ses en vekslen mellem snævre, udyrkede slugter med snoede vandløb i bunden og brede, åbne dale, hvor kun de stejleste skrånninger huser skov stedvis med Bøg af lokal proveniens. Egnede, jævne steder er dyrket op eller anvendes til græsning.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at bølgebevoksningerne af lokal proveniens langs Bangsbo Ådal bevares. Det er derfor ønskeligt, at disse områder friholdes normal skovdrift, at indplantning af nåletræer i disse partier undgås, og at genvækst sker ved selvforyngelse.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, eng, løvskov

Højere planter:

1981: Maj-Gøgeurt(o), Skov-Kogleaks, Nikkende Star
1900-1979: Høst-Borst, Mose-Bunke, Engblomme(o), Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Vellugtende Gulaks, Hjertegræs(o), Gyldenlak-Hjørneklap(o), Alm. Hvene, Alm. Kamgræs, Rød-Kløver, Alm. Knopurt(o), Alm. Mjødurt, Eng-Nellikeroed, Bidende Ranunkel, Liden Skjaller(o), Strand-Svingel, Alm. Syre, Kær-Tidsel

Mosser:

1900-1979: *Rhynchostegium riparioides*, *Rhytidiadelphus squarrosus*

Lokalitetskode: + V-E-S I r-s

Botanisk vurdering:

Bangsbo Ådal er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

Kilder: 10, 331, 381, 396, 398, 1088, 1090, 1127, 1337

1/29-6. Fylleled Skov.

Fylleled Skov (Forsvarsministeriet) rummer store partier med løv- og blandet skov med stor artsdiversitet.

Bevaring: Fylleled Skov er fredet skov.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1980: Bøg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 137, 1090

1/29-7. Vrangbæk Skov.

Vrangbæk Skov rummer partier med oprindelig løvskov. Skoven ligger på skrånende terræn omkring tilløb til Bangsbo Å (lok. 1/29-5) og er særdeles rig på væld.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, væld

Lokalitetskode: + S-Sv-V III r

Kilder: 1090

1/29-8. Donbæk.

Ved Donbæk ligger på sydøst hælde mod Bangsbo Ådal (lok. 1/29-5) overdrev, der i alt fald tidligere har været anvendt til kreaturgræsning. Jordbunden består af morænesand og -grus iblandet ler. Som følge af ophør af regelmæssig afgræsning, er området under hastig tilgroning af selvsåede træer og buske. I tilknytning hertil forekommer skræntskove med oprindelige løvskovspartier med Bøg af lokal proveniens vekslede med krat.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at bølgepartierne af lokal proveniens ved Donbæk bevares. Det er derfor ønskeligt, at disse partier friholdes normal skovdrift, at indplantning af nåletræer i undgås, og at genvækst sker ved selvforyngelse. Overdrevet ved Donbæk er fredet 1958.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov, væld

Højere planter:

1987: Ahorn, Ask, Bellis, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Bølget Bunke, Bøg, Djævelsbid, Alm. Eg, Skov-Elm, Ene, Engelskgræs, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Skov-Fuglegræs, Skov-Galtetand, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Bakke-Gøgeleilje, Skov-Gøgeleilje, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Alm. Kamgræs, Kattefod, Katteskæg, Liden Klokke, Hulkravet Kodriver, Korsknop, Alm. Kællingetand, Håret Løvfod, Alm. Mælkeurt, Stor Nælde, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Nyrebladet Ranunkel, Glat Blågrøn Rose, Glat Hunde-Rose, *Rubus plicatus*, *Rubus scissus*, *Rubus vestitus*, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Sandskæg, Liden Skjaller, Skovarve, Skovstjerne, Slåen, Burre-Snerre, Lyng-Snerre, Bleg Star, Blågrøn Star, Hirse-Star, Håret Star, Pille-Star, Kornet Stenbræk, Sumpkarse, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tjærenelike, Tormentil, Mose-Troldurt, Tørst, Hunde-Viol, Krat-Viol, Vorteroed, Vild Æble, Bjerg-Ærenpris, Glat Ærenpris, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Svampe:

1984: *Camarophyllus niveus*, *Camarophyllus pratensis*, *Cordyceps militaris*, *Geoglossum atropurpureum*, *Hebeloma truncata*, *Hygrocybe ceracea*, *Hygrocybe coccinea*, *Hygrocybe flavescens*, *Hygrocybe laeta*, *Hygrocybe murinacea*, *Hygrocybe miniata*, *Hygrocybe psittacina*, *Hygrocybe punicea*, *Hygrocybe reidii*, *Hygrocybe splendidissima*, *Hygrocybe unguinosa*, *Macrolepiota konradii*

Lokalitetskode: + E-S-V I s

Botanisk vurdering:

Bøgebevoksningerne ved Donbæk er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

3. Lokalt sjældnere planter: Skov-Fuglegræs, Håret Løvefod, Nyrebladet Ranunkel, Skovarve, Bjerg-Ærenpris

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Bakke-Gøgeliije, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Kattefod, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk

Kilder: 81, 123, 308, 609, 1090, 1118, 1127

1/30 Frederikshavn

1/30-1. Frederikshavn.

I den nordlige del af Frederikshavn ligger park med høje løvtræer, hvoraf flere er af høj alder. I begyndelsen af århundredet var de flade landområder umiddelbart nord for byen beklædt med hede (se Ostenfeld 1903). Disse er nu forsvundet i takt med byens udvidelse.

Vegetationstyper: Hede(o), park, ruderat, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Asperges, Kæmpe-Bjørneklo, Bøg, Dild, Alm. Dværgløvefod, Egernhale, Eng-Ensian(o), Liden Fingeraks, Vej-Guldkarse, Vellugtende Gåsefod(o), Høvtorn, Hieracium basilare, Hjertekarse, Stivhåret Kalkkarse(o), Forskelligbladet Karse, Skotsk Lostilk(o), Have-Malurt, Bjerg-Mangeløv, Sølv-Mælde, Klit-Natlys, Nonea pulla(o), Perlekurv(o), Nyrebladet Ranunkel(o), Stivhåret Ranunkel, Mark-Rødtop, Tuc-Siv, Segl-Sneglebæg, Spidshale(o), Rank Surkløver, Kær-Svipemælk, Liden Torskemund, Tandfri Vårsalat(o)

Svampe:

1900-1979: Ascobolus immersus

Lokalitetskode: + Sk-B-(H) III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Sølv-Mælde, Klit-Natlys

Kilder: 128, 165, 178, 179, 191, 196, 211, 218, 265, 277, 278, 317, 390, 396, 403, 409, 410, 411, 412, 413, 423, 463, 546, 577, 594, 745, 900, 990, 1090, 1391, 1392

1/30-2. Pikkerbakken.

I den sydlige udkant af Frederikshavn (lok. 1/30-1) rejser litorinaskrænten sig markant til højder over 70 m ved Pikkerbakken i Bangsbo Bakker. Skrænterne dækkes af græsrig overdrevsvegetation eller krat. Stedvis anvendes skrænten til græsning.

Bevaring: Omkring Pikkerbakken er ca. 25 ha. af litorinaskrænten fredet 1940.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov, væld

Højere planter:

1900-1979: Alm. Agermåne, Alm. Bjørneklo, Blåbær, Bølget Bunke, Brombær, Bøg, Alm. Eg, Rød-El, Ene, Engelskgræs, Krat-Fladbæg,

Stor Frytle, Alm. Gedeblad, Guldblomme(o), Alm. Gyldenris, Skov-Gøgeliije, Eng-Havre, Hedelyng, Opret Hejre, Hjertegræs, Alm. Hvene, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Kær-Høgeskæg, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Vild Hør, Skov-Jordbær, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkrauet Kodriver, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Liljekonval, Pyramide-Læbeløs(o), Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Øret Pii, Alm. Pimpinelle, Dag-Pragstjerne, Vild Pære, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Stivhåret Ranunkel, Eng-Rapgræs, Filt-Rose, Hunde-Rose, Eng-Rottehale, Rubus dasyphyllus, Rundbæg, Alm. Røllike, Lyse-Siv, Slæen, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Sump-Snerre, Treneret Snerre, Kornet Stenbræk, Læge-Stenfrø(o), Bidende Stenurt, Strand-Svingel, Alm. Syre, Tandbæg, Lav Tidsel, Tormentil, Tyttebær, Dunet Vejbred, Vild Æble, Læge-Ærenpris

Mosser:

1900-1979: Frullania dilatata, Hylocomium splendens, Marchantia polymorpha, Pleurozium schreberi, Polytrichum commune, Racomitrium canescens, Rhytidiadelphus squarrosus, Rhytidiadelphus triquetrus, Sphagnum squarrosus

Svampe:

1984: Camarophyllus berkeleyanus, Camarophyllus niveus, Camarophyllus pratensis, Dermoloma cuneifolium, Geoglossum atropurpureum, Hygrocybe ceracea, Hygrocybe citrina, Hygrocybe coccinea, Hygrocybe conica, Hygrocybe flavescens, Hygrocybe fornicata, Hygrocybe glutinipes, Hygrocybe insipida, Hygrocybe laeta, Hygrocybe miniata, Hygrocybe psittacina, Hygrocybe punicea, Hygrocybe quieta, Hygrocybe reidii, Hygrocybe unguinosa, Trichoglossum walteri

Alger:

1900-1979: Chara globularis

Lokalitetskode: + E-S-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Rubus dasyphyllus

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk

Kilder: 81, 91, 123, 137, 179, 218, 308, 330, 390, 398, 425, 549, 574, 609, 1090, 1391, 1392

1/30-3. Grønholt og Jegen.

Ved Jegen rejser litorinaskrænten sig stejlt og markant og opnår højder på op til 84 m ved Nygård. Grønholt ligger i det storbakkede landskab ovenfor litorinaskrænten. Dele af skrænten anvendes til græsning uden tilførsel af kunstgødning. Overdrevsvegetationen domineres af almindeligt forekommende græsser.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1986: Ahorn, Alm. Agermåne, Hvid Anemone, Ask, Bellis, Eng-Brandbæger, Bævreasp, Mose-Bunke, Djævelsbid, Glat Dueurt, Kirtlet Dueurt, Ladden Dueurt, Skov-Elm, Gul Fladbæg, Græsbladet Fladstjerne, Kær-Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Fløjlsgræs, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mark-Forglemmegej, Vellugtende Gulaks, Alm. Hundegræs, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Kommen, Korbær, Korsknep, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Glat Løvefod, Trådstænglet Løvefod, Mælkebøtte, Eng-

Nellikero, Feber-Nellikero, Stor Nælde, Hvid Okseøj, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Gåse-Potentil, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Glat Blågrøn Rose, Knæbøjet Rævehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Butbladet Skræppe, Kruset Skræppe, Slåen, Humle-Sneglebæg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Håret Star, Kornet Stenbræk, Eng-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Tormentil, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Krat-Viol, Tveskægget

Ærenpris

1984: Vild Æble
1900-1979: Blå Anemone(o), Hvid Anemone, Alm. Bingelurt, Alm. Bjørneklo, Blåtop, Alm. Brunelle, Mose-Bunke, Alm. Eg, Engblomme(o), Engelskræs, Gul Fladbæg, Mark-Frytle, Alm. Guldstjerne, Vild Gulerod, Dunct Havre(o), Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Vild Hør(o), Katteskæg, Nælde-Klokke, Hulkrevet Kodriver, Storblomstret Kodriver(x), Korbær, Korsknep, Korsved(o), Kransbørste(o), Kvalkved, Alm. Kvik, Alm. Mælkeurt, Alm. Padderok, Kantet Perikon, Alm. Rajgræs, Mark-Rødtop, Gianskapslet Siv, Skavgræs(o), Liden Skjaller, Lav Skorsoner(o), Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Hare-Star, Spidskapslet Star, Fåre-Svingel, Strand-Svingel, Tandbæg, Lav-Tidsel(o), Otteradet Ulvefod(o), Vedbend, Læge-Ærenpris

Mosser:

1900-1979: *Camptothecium lutescens*(o), *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Scleropodium purum*, *Thuidium philibertii*

Svampe:

1984: *Agaricus macrosporus*, *Camarophyllus niveus*, *Camarophyllus pratensis*, *Hygrocybe brevispora*, *Hygrocybe ceracea*, *Hygrocybe coccinea*, *Hygrocybe conica*, *Hygrocybe flavescens*, *Hygrocybe insipida*, *Hygrocybe psittacina*, *Hygrocybe punicea*, *Hygrocybe quieta*, *Hygrocybe reidii*, *Hygrocybe splendidissima*, *Hygrocybe unguinosa*

Lokalitetskode: ++ E II s

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Storblomstret Kodriver(x), Trådstænglet Løvefod

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Hjertegræs, Kornet Stenbræk

Kilder: 81, 154, 398, 413, 423, 609, 1101, 1127, 1392

1/30-4. Deget.

På den højeste del af Deget ligger ruinerne af en skanse. Langs murrester og tomter træffes flere adventvarter, hvis tilstedeværelse er betinget af humane aktiviteter.

Bevaring: Deget er udlagt til naturvidenskabeligt reservat og fredet 1981.

Vegetationstyper: Strand, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Strand-Bede, Bulmeurt, Draphavre, Korbær, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Eng-Rapgræs, Strand-Limurt

Mosser:

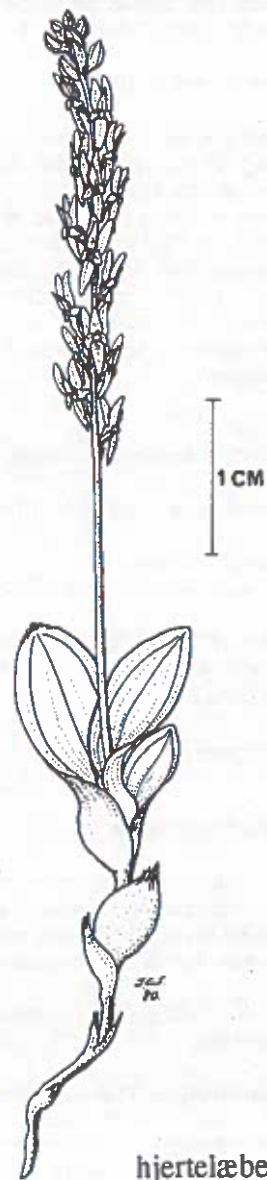
1900-1979: *Camptothecium lutescens*, *Ceratodon purpureus*, *Hypnum cupressiforme*, *Neckera complanata*, *Tortula ruralis* (var. *ruraliformis*)

Lokalitetskode: + K-B II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Strand-Limurt

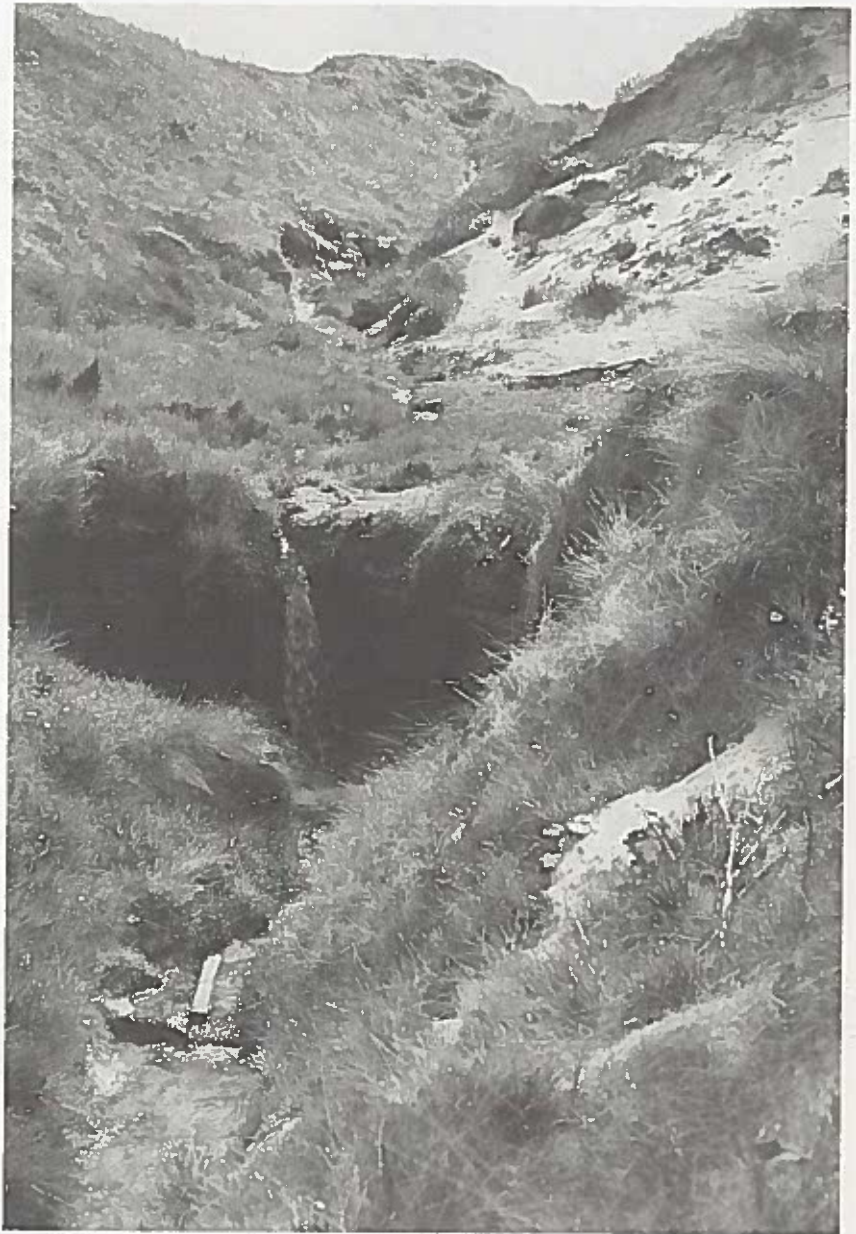
Kilder: 123, 235, 308, 398, 425, 1127, 1392

hjertelæbe

Klit-Siv

Råbjerg Hvarre

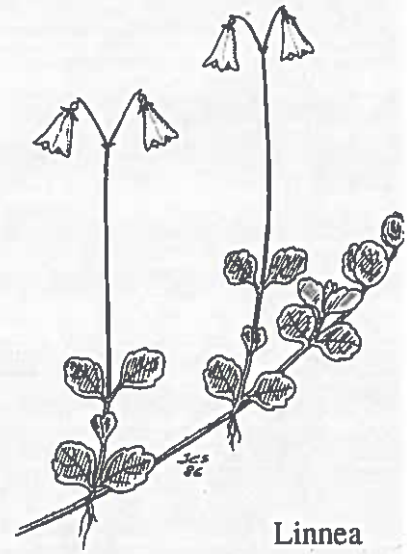

Mose-Post

Tidlig Dværgbunke, Serritslev

Vandplasken

Linna

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 2.

2/1 Hirtshals

2/1-1. Hirtshals.

Hirtshals er placeret på "hjørnet" af Vendsyssel mellem Jamberbugten og Tannis Bugt. Byen er delvis anlagt på flyvesandsdækket terræn.

Stenbjerg Fyr er opført på moræneknold. Nedenfor for knolden ligger forstrand med hvid klit. Mod syd forekommer kuperet klitterræn. Mod sydøst bliver terrænet jævner og rummer fugtige lavninger domineret af Tagrør og Lyse-Siv.

I en nærliggende, nordsydgående dal optræder stedvis væld med tuet struktur domineret af lavtvoksende ekstremrigkærsvegetation. Fra vældene samles vandet til et slynget vandløb med udløb i Tannis Bugt. Vådområder samt omgivende klitter og overdrev græsses.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den lavtvoksende ekstremrigkærsvegetation bevares. Det er derfor ønskeligt, at ekstensiv græsning bibeholdes, at gødsning undgås, og at dræning af væld og omgivelser ikke finder sted. Ca. 14 ha. mellem havnen i Hirtshals og Stenbjerg Fyr tillige med ca. 26 ha. syd for fyret er fredet henholdsvis 1967 og 1979. Ca. 2 km af kystlinien fra havnen mod sydvest er fredet af naturvidenskabelige grunde 1947.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, væld, vandløb, overdrev, klit, strand, bebyggelse

Højere planter:

1989: Liden Andemad, Benbræk, Blodstillende Bibernelle, Blåtop, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Djævelsbid, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Engelsgræs, Engkarse, Alm. Firling, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Bakke-Gøgelilje, Plettet Gøgeurt, Hjertegræs, Sump-Hullæbe, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Eng-Kabbeleje, Kamgræs, Katteslæg, Klokkeling, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Fåblomstret Kogleaks, Kragefod, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Skotsk Lostilk(x), Mursennep, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Grenet Pindsvineknap, Pors, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Alm. Røllike, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Liden Skjaller, Vand-Skræppe, Gul Snerre, Kær-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Grøn Star, Hare-Star, Hirse-Star, Krognæb-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Blodrød Storkenæb, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Tandbælg, Kær-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Aflangbladet Vandaks, Vandarve, Vandnavle, Lancet-Vejbred, Vibefedt, Muse-Vikke, Eng-Viol, Lancetbladet Ærenpris, Læge-Øjentrøst

1987: Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Liden Klokke, Alm. Kvik, Marehalm, Bjerg-Røthvene, Børste-Siv, Klit-Siv, Sand-Star, Tagrør

1986: Jakobsstige

1900-1979: Bakketidsel(o), Høst-Borst, Claytonia sibirica, Hvidgrå Draba(o), Dværgulvefod(o), Gul Fladbælg, Bredbægret Ensian(o), Gråris, Havtorn, Hedelyng, Hestetunge(o), Østersø-Hjælme, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Stivhåret Kalkkarse, Klit-Kambunke(o), Kattefod(o), Alm. Kongepen, Kantet Konval, Leverurt(o), Mælkebøtte, Spød Mælkeurt(o), Eng-Nelikerod, Brun Næbfrø, Ager-Padderok, Spyd-Pil(o), Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Pukkellæbe(o), Revling, Nyse-Røllike, Sand-Siv, Loppe-Star(o), Smalbladet Timian, Tæppegræs(o), Tusindfrø, Mose-Vintergrøn

(klitformen)(o), Liden Vintergrøn(o), Hunde-Viol, Læge-Ærenpris, Spids Øjentrøst

Mosser:

1989: Aulacomnium palustre, Calliergonella cuspidata, Campylopus stellatum, Climacium dendroides, Drepanocladus intermedius, Marchantia polymorpha, Mnium hornum, Philonotis fontana, Pohlia nutans

1900-1979: Bryum calophyllum, Haplomitrium hookeri, Pottia heimii, Rhytidiadelphus squarrosus, Rhytidiadelphus triquetrus, Riccardia incurvata

Svampe:

1900-1979: Macrolepiota procera

Laver:

1900-1979: Cladonia alpicornis, Cladonia rangiferina, Peltigera canina

Alger:

1900-1979: Chara globularis

Lokalitetskode: ++ V-E-H-K-B I r-s

Botanisk vurdering:

Vådområderne ved Hirtshals er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: Skotsk Lostilk(x), Brun Næbfrø, Klit-Siv, Sand-Siv

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Hede- og overdrevsindikatorer: Bakke-Gøgelilje, Hjertegræs, Lav Tidsel

Kilder: 127, 158, 178, 194, 205, 211, 236, 308, 326, 390, 409, 423, 454, 463, 545, 617, 1043, 1188, 1225, 1337, 1386, 1392

2/1-2. Nejest Plantage.

I sammensætningen af den 41 ha. store Nejest Plantage (Nordjyllands statsskovdistrikt) indgår i første række beplantninger af nåletræer domineret af Rød-Gran og Hvid-Gran tillige med lidt Alm. Bjerg-Fyr. Stedvis optræder løvskov af Bøg, Alm. Eg, Vorte-Birk og Tørst. Skovbundsvegetationen er over store stræk spredt og artsfattig domineret af Alm. Mangeløv og Bredbladet Mangeløv. Kun lang skovveje, brandbælter og i lysninger optræder mere artsrig, sammenhængende bundvegetation. I dele af plantagen optræder lysåbne partier med artsrig overdrevsvegetation. Plantagen anlagt på mosejord. På lysåbne steder kan endnu træffes lavtvoksende fattigkærsvegetation med Benbræk, Klokkeling og Plettet Gøgeurt.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, overdrev, fattigkær

Højere planter:

1989: Benbræk, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåhat, Blåtop, Vår-Brandbæger, Brombær, Bølget Bunke, Bøg, Mose-Bølle, Alm. Eg, Engelsgræs, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Alm. Bjerg-Fyr, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Rød-Gran, Gråris, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Skive-Kamille, Vellugtende Kamille, Roset-Karse, Liden Klokke, Klokkeling, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm.

Kohvede, Korbær, Kornblomst, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Ager-Kål, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mælkeurt, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Gul Okseøj, Ager-Padderok, Øret Pii, Bleg Pileurt, Fersken-Pileurt, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Rejnfan, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Bjerg-Rørhvene, Ager-Sennep, Lyse-Siv, Stor Skjaller, Liden Skjaller, Skovstjerne, Gul Snerre, Kær-Snerre, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Spergel, Pille-Star, Sand-Star, Vår-Star, Alm. Stedmoderblomst, Alm. Syre, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Tørst, Vandnavle, Glat Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Krat-Viol

Lokalitetskode: + S-E-V II r

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Vår-Star

Kilder: 161, 330, 615

2/1-3. Ulvskær.

Ulvskær rummer græssede, delvis gødskede overdrev med lavtvoksende, græsrig vegetation samt flere kær omkring en mindre sø.

Vegetationstyper: Overdrev, rigkær, sø

Højere planter:

1989: Liden Andemad, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Lådden Dueurt, Fløjlgræs, Sump-Forglemmigej, Vellugtende Gulaks, Plettet Gøgeurt, Hjertegræs, Alm. Hvene, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Kragefod, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Bittersød Natskygge, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Tigger Ranunkel, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Stor Skjaller, Næb-Star, Blodrød Storkenæb, Tagrør, Kær-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Træviekrone, Vandnavle, Muse-Vikke, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + E-V II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Hjertegræs, Lav Tidsel

Kilder: 615

2/2 Lilleheden Klitplantage

2/2-1. Kjul Å.

Kjul Ås udløb i Tannis Bugt er forlænget som følge af materialepålejring. Den nedre del er dybt nederoderet i kliterrænet og omgives af stejle sandbrinker. De omgivende, jævne enge ligger højt og er tilgroet med høje græsser som Tagrør, Rørgræs, Draphavre og Bjerg-Rørhvene tillige med Hamp-Hanekro. Spredt i kliterrænet ses mange sommerhuse.

Vegetationstyper: Vandløb, hvid klit, grå klit

Højere planter:

1987: Mark-Bynke, Draphavre, Engelskgræs, Sand-Frøstjerne, Gråris, Vellugtende Gulaks, Hamp-Hanekro, Eng-Havre, Blød Hejre, Hjertegræs, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Smalbladet Høgeurt, Klit-Kambunke, Liden Klokke, Hare-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen,

Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Alm. Pimpinelle, Eng-Rapgræs, Revling, Alm. Røllike, Rørgræs, Bjerg-Rørhvene, Gul Snerre, Sand-Star, Bidende Stenurt, Blodrød Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tagrør, Smalbladet Timian, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred 1900-1979: Kors-Andemad, Liden Andemad, Hvidgrå Draba(o), Dværgulvefod(o), Bredbægret Ensian, Strand-Fladbælg, Fløjlgræs, Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Følfod, Vendsyssel-Gøgeurt(o), Hestehale(o), Sump-Hullæbe(o), Kryb-Hvne, Eng-Kabbeleje, Alsike-Kløver, Hvid-Kløver, Strand-Kogleaks, Sø(?) Kogleaks, Stivhåret Kalkkarse(o), Bredbladet Mærke, Smalbladet Mærke, Vand-Mynte, Klit-Nathys(o), Dynd-Padderok, Grenet Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Pukkellæbe(o), Sandkryb, Glanskapslet Siv, Klit-Siv(o), Vejbred-Skeblad, Liden Skjaller, Kruset Skræppe, Vand-Skræppe, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Kær-Svinemælk, Sværtvæld, Kær-Trehage, Eng-Troldurt(o), Græsbladet Vandaks, Kruset Vandaks, Svømmende Vandaks

Mosser:

1900-1979: Bryum warneum(o), Rhizomnium pseudopunctatum(o), Sphagnum teres(o)

Lokalitetskode: + V-H II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Bredbægret Ensian, Klit-Kambunke

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs

Kilder: 154, 211, 236, 266, 308, 330, 331, 409, 480, 1216, 1392

2/2-2. Kjul Strand = Kjul Klit.

Mellem udløbet af Kjul Å (lok. 2/2-1) og Lilleheden Klitplantage (lok. 2/2-3) ligger flere klitrækker med fugtige grønklitlavninger imellem. Enkelte af disse græsses. Vegetationsforholdene på de fugtige lavninger præges af udsivende kalkholdigt vand fra de omgivende klitter.

Mod Tannis Bugt ligger bred forstrand med tueformede forklitter, mens klitlandskabet landværts afløses af overdrev f. eks. Lunerne.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den lavtvoksende ekstremrigkærvegetation i klitlavningerne bevares. Det er derfor ønskeligt, at den nuværende ekstensive græsning uden tilførsel af kunstgødning bibeholdes, og at dræning undgås. Et 34 ha. stort område af Kjul Strand er fredet 1981.

Vegetationstyper: Strand, klit, overdrev, ekstremrigkær

Højere planter:

1989: Bellis, Alm. Brunelle, Mark-Bynke, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Ene, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Strand-Fladbælg, Fløjlgræs, Eng-Forglemmigej, Sand-Frøstjerne, Gederams, Eng-Gedeskæg, Gråris, Vellugtende Gulaks, Hjertegræs, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Liden Klokke, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Smalbladet Mærke, Bittersød Natskygge, Feber-Nellikrod, Ager-Padderok, Bidende Ranunkel, Nyse-Røllike, Lyse-Siv, Gul Snerre, Kær-Snerre, Hare-Star, Bidende Stenurt, Sværtvæld, Alm. Syre, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Vandnavle, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Tykbladet Ærenpris

1987: Sump-Hullæbe

1900-1979: Bukkeblad, Alm. Brandbæger, Alm. Engelsød, Gul Fladbælg, Harril, Havtorn, Krybende Hestegræs, Hundetunge, Kryb-Hvne, Alm. Hyld, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Klit-Kambunke, Kattefod, Fladtrykt Kogleaks, Korbær, Strand-Kvik, Leverurt, Marchalm, Alm.

Mjødur, Alm. Mælkeurt, Klit-Natlys(o), Bittersød Natskygge, Kær-Padderok, Grå-Pil, Alm. Pimpinelle, Sand-Rottehale, Rundbælg, Bjerg-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Alm. Skjolddrager, Vand-Skræppe, Blågrøn Star, Næb-Star, Toradet Star, Tråd-Star, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Strandsennep, Alm. Sumpstrå, Kær-Svinemælk, Rød Svingel, Sværtøvæld, Tagrør, Ager-Tidsel, Læge-Ærenpris, Læge-Øjentrøst

Lokalitetskode: + K-H-E-V I s

Botanisk vurdering:

Kjul Strand er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: Klit-Kambunke

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Hjertergræs, Kattefod, Lav Tidsel

Kilder: 17, 123, 170, 266, 308, 418, 423, 480, 545, 615, 996b, 1392

2/2-3. Lilleheden Klitplantage.

I sammensætningen af den 388 ha. store Lilleheden Klitplantage (Nordjyllands statsskovdistrikt) indgår i første række beplantninger af nåletræer med Rød-Gran, Sitka-Gran og Skov-Fyr som dominerende arter. I de ældre beplantninger indgår især Bjerg-Fyr. Plantagen rummer flere yngre beplantninger med ringe lysforhold for skovbunden. Især i ældre beplantninger samt langs veje og stier er skovbundsvegetationen mere artsrig. Jordbunden udgøres af flyvesand dækket af morlag med vekslende tykkelse.

Stedvis og især i de ydre dele mod Tannis Bugt ligger endnu utilplantede arealer dækket af klithedevegetation. I den centrale del er anlagt en dam, mens der i den østlige ende op mod Uggerby Klitplantage (lok. 1/9-1) ligger fattigkær, Tranedam, med to åbne vandhuller.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at bestanden af den rødlistede Liden Padderok bevares.

Vegetationstyper: Nåleskov, hede, fattigkær, vandhul

Højere planter:

1990: Dun-Birk, Blåhat, Blåtop, Vår-Brandbæger, Bølget Bunke, Mark-Bynke, Bøg, Draphavre, Alm. Eg, Ene, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Østrigsk Fyr, Gederams, Serbisk Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Gåsemad, Hedelyng, Blød Hejre, Eng-Havre, Hindbær, Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Klit-Kambunke, Liden Klokke, Nikkende Kobjælde, Alm. Kongepen, Kvalkved, Alm. Kællingetand, Europæisk Lærk, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Marehalm, Grå-Pil, Eng-Rapgræs, Bjerg-Rørhvene, Hvid Snerre, Skovstjerne, Hvid Snerre, Sand-Star, Bidende Stenurt, Blodrød Storkenæb, Rød Svingel, Ager-Tidsel, Tormentil, Lancet-Vejbred, Liden Vintergrøn, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris

1989: Liden Andemad, Vorte-Birk, Blåmunke, Mose-Bølle, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Smalbladet Dunhammer, Knude-Firling, Fløjsgræs, Mark-Forglemmigvej, Følfod, Gråris, Alm. Hvene, Alm. Høgeurt, Vild Hør, Gul Iris, Klokkeling, Rød-Kløver, Østlig Tue-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Kornblomst, Alm. Kvik, Smalbladet Kæruld, Liden Padderok(x) Øret Pil, Fersken-Pileurt, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Krybende Ranunkel, Revling, Eng-Rævehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Børste-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Vejbred-Skeblad, Liden Skjaller, Burre-Snerre, Alm. Star, Dværg-Star, Hare-Star, Høst-Star,

Tråd-Star, Alm. Stedmoderblomst, Sværtøvæld, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Kær-Trehøge, Strand-Tusindgylden, Aflangbladet Vandaks, Vandnavle, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Krat-Viol, Læge-Øjentrøst, Gul Åkande
1900-1979: Rød-Gran, Linnæa(o)

Lokalitetskode: + S-E-V I r-s

Botanisk vurdering:

Lilleheden Klitplantage er henført til kategori I på grund af rødlistearter.

1. Rødlisterarter: Liden Padderok(x)

2. Sjældnere planter: Klit-Kambunke, Krybende Ranunkel

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Eng-Havre, Nikkende Kobjælde

Kilder: 123, 161, 163, 182, 240, 268, 454, 478, 546, 615, 629

2/2-4. Åbyen.

Ved Mølgård syd for Åbyen forekommer i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) lidt krat af løvskov hovedsagelig bestående af Alm. Eg og Bøg.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bøg, Alm. Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144

2/3 Tornby Klitplantage

2/3-1. Tornby Klitplantage.

Den 548 ha. store Tornby Klitplantage (Nordjyllands statsskovdistrikt) er i første række plantet på arealer, der er dækket af flyvesand. Den er anlagt ovenfor litorinaskrænten, der sine steder når højder af 25 m. Stedvis gennemskæres skrænten af erosionskløfter, hvoraf flere endnu rummer vandløb som Yxenbæk = Øksenbæk. De stærkt varierede terrænforhold er med til at give plantagen en varieret sammensætning med mangfoldighed af vegetationstyper, hvoraf flere rummer karakteristiske og sjældne arter. I de oprindelige beplantninger indgik Bjerg-Fyr. Men selv på bedre bund trivedes Bjerg-Fyr dårligt på grund af blæst og luftens høje salinitet. Den er nu afløst af mere hårdføre og modstandsdygtige arter først Sitka-Gran og siden Alm. Ædelgran, Nordmannsgran samt nogen Kæmpegran og Blågran. Løvskov forekommer enten som mindre rene bevoksninger spredt i plantagen eller er anvendt som galleribevoksninger i brandbælter. I og omkring plantagen ligger flere lysåbne områder med værdifuld overdrevsvegetation og fugtige lavninger.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de særdeles artsrige dele af Tornby Klitplantage bevares. Det er derfor ønskeligt, at disse partier friholdes normal skovdrift, ligesom det er ønskeligt at de artsrige overdrevs- og engområder fortsat anvendes til ekstensiv græsning uden tilførsel af kunstgødning.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, overdrev, klithede, ekstremrigkær, vandløb, sø

Højere planter:

1990: Roset-Karse, Korbær, Bredbladet Mærke, Blød Filt-Rose, Glat Blågrøn Rose, Glat Hunde-Rose, Æble Rose (oprindelig udplantet)
1989: Alm. Agermåne, Hvid Anemone, Sød Astragal, Bitter Bakkestjerne, Bakketidsel, Alm. Baldrian, Bellis, Blåhat, Blåmunke, Skov-Brandbæger, Vår-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bøg, Douglasgran, Glat Dueurt, Ladden Dueurt, Dværgulvefod(x), Alm. Eg, Ene, Alm. Firling, Knude-Firling, Hjerterbladet Fliglæbe, Eng-Forglemmigej, Mark-Forglemmigej, Rank Forglemmigej, Sand-Frøstjerne, Skov-Fyr, Følfod, Kær-Galtetand, Gederams, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Vår-Gæslingeblomst, Bakke-Gøgeliije, Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Vendsyssel-Gøgeurt, Alm. Gåsemad, Haremad, Havtorn, Hedelyng, Hejrenæb, Hindbær, Skov-Hullæbe (ssp. neerlandica), Sump-Hullæbe, Hundetunge, Alm. Hyld, Eng-Kabelleje, Liden Klokke, Klokkeløve, Fin Kløver, Gul Kløver, Hare-Kløver, Alm. Knopurt, Knærod (oprindelig udplantet), Nikkende Kobjælde, Opret Kobjælde(?), Storblostmret Kodriver (oprindelig udplantet), Kragefod, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Måjblomst, Alm. Mælkeurt, Vand-Mynte, Bittersød Natskygge, Bakke-Nellike, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Kantet Perikon, Vand-Pileurt, Grenet Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Dag-Pragtstjerne, Påskelilje, Hvas Randfrø, Revling, Rundbælg, Nyse-Røllike, Skov-Salat, Liden Skjaller, Stor Skjaller, Alm. Skjolddrager, Lav Skorsøner, Gul Snerre, Snylterod (var. glabra), Alm. Stedmoderblomst, Blodrød Storkenæb, Blød Storkenæb, Ager-Tidsel, Forskelligbladet Tidsel, Kær-Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Trævlekrone, Mark-Tusindgylden, Strand-Tusindgylden, Vandnavle, Vibefedt, Enblomstret Vintergrøn, Ensidedig Vintergrøn, Grønlig Vintergrøn, Mose-Vintergrøn (klitformen), Liden Vintergrøn, Krat-Viol, Alm. Ædelgran, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Læge-Øjentrøst, Gul Åkande, Hvid Åkande
1985: Alm. Blæresmælde, Alm. Brandbæger, Eng-Brandbæger, Grå-Bynke, Hvidgrå Draba, Engelskræ, Alm. Engelsød, Gråris, Guldblomme, Gyvel, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Kattefod, Stor Knopurt, Hulkravet Kodriver, Alm. Kongepen, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Prikbladet Perikon, Krybende Potentil, Sølv-Potentil, Rejnfan, Alm. Røllike, Slåen, Bidende Stenurt, Tjærenellike, Dunet Vejbred, Glat Vejbred, Muse-Vikke, Glat Ærenpris
1983: Klit-Kambunke, Liden Padderok(x), Strand-Vejbred
1982: Stivhåret Kalkkars
1900-1979: Cotoneaster dielsiana, Hjerterbladet Gåsefod, Klit-Siv x Tråd-Siv(o), Rust-Vandaks(o)

Svampe:

1983: *Inocybe pudica*, *Lepiota castanea*, *Mycena clavularis*, *Mycena pterigena*
1900-1979: *Clavulina corniculata*, *Geastrum minimum*, *Geastrum nanum*, *Ganoderma lucidum*, *Leptoglossum muscigenum*, *Mycena rosella*, *Physarum bivalve*, *Russula cessans*, *Trichoglossum hirsutum*

Lokalitetskode: ++ S-E-V-B I r-s

Botanisk vurdering:

Tornby Klitplantage er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær, på grund af > 20 biotopstypiske arter og på grund af rødlistearter.

1. Rødlisterarter: Dværgulvefod(x), Liden Padderok(x)
2. Sjældnere planter: Hvidgrå Draba, Hjerterbladet Fliglæbe, Vendsyssel-Gøgeurt, Skov-Hullæbe (ssp. neerlandica), Stivhåret Kalkkars, Klit-Kambunke, *Leptoglossum muscigenum*, Snylterod (var. glabra), Forskelligbladet Tidsel, Mark-Tusindgylden, Enblomstret Vintergrøn, Grønlig Vintergrøn, Mose-Vintergrøn (klitformen)
3. Lokalt sjældnere planter: Sød Astragal
4. Ekstremrigkærindikatorer: Sump-Hullæbe
Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Bakke-Gøgeliije, Lancetbladet Høgeurt, Kattefod, Nikkende Kobjælde, Lav Skorsøner, Dunet Vejbred

Kilder: 79, 123, 161, 171, 172, 179, 186, 187, 249, 296, 313, 431, 454, 478, 500, 583, 609, 615, 616, 667, 745, 779, 845, 906, 907, 990, 1013, 1127

2/3-2. Tornby Klit = Tornby Strand.

Tornby Klit rummer af klitrækker med bred forstrand mod Skagerak. Klitterne er dækket af hvid og grå klitvegetation. Mellem rækkerne forekommer fugtige lavninger med grønklit- eller rigkærvegetation. Jordbunden har flere steder højt kalkindhold både i klitter og lavninger. (Se endvidere indledende bemærkninger under lok. 2/5 Skallerup Klit.)

Bevaring: Ved Tornby Strand er ca. 4 ha. fredet 1964.

Vegetationstyper: Klit, rigkær

Højere planter:

1990: Hvidgrå Draba, Roset-Karse, Glat Blågrøn Rose, Glat Hunde-Rose
1984: Alm. Agermåne, Sød Astragal, Alm. Blæresmælde, Mark-Bynke, Ene, Alm. Engelsød, Gul Fladbælg, Fløjskræ, Sand-Frøstjerne, Gråris, Havtorn, Sand-Hjælme, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Klit-Kambunke, Liden Klokke, Rød-Kløver, Korbær, Alm. Kællingetand, Marehalm, Alm. Markarve, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Eng-Rapgræs, Blød Filt-Rose, Klit-Rose, Sand-Rottehale, Rundbælg, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Sand-Star, Ager-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Blodrød Storkenæb, Rød Svingel, Tandbælg, Smalbladet Timian, Lancet-Vejbred, Mose-Vintergrøn (klitformen), Hunde-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris
1984: Sand-Frøstjerne
1982: Skov-Hullæbe (var. neerlandica), Hundetunge, Nikkende Kobjælde, Alm. Månerude, Klit-Natlys
1900-1979: Stor Andemad, Bakketidsel, Høst-Borst, Bølget Bunke, Strand-Fladbælg, Mark-Frytle, Eng-Gedeskæg, Vendsyssel-Gøgeurt(o), Krybende Hestegræs, Firehannet Hønsetarm, Vild Hør, Bugtet Kløver, Stiv(?) Kvik, Sølv-Mælde, Liden Padderok(o), Krybende Pil, Revling, Liden Skjaller, Humle-Sneglebælg, Blågrøn Star, Stinkende Storkenæb, Ager-Svinemælk, Græsbladet Vandaks(o), Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Vår-Vikke

Mosser:

1984: *Brachythecium albicans*, *Camptothecium lutescens*, *Ceratodon purpureus*, *Dicranum scoparium*, *Hylocomium splendens*, *Hypnum cupressiforme*, *Lophocolea bidentata*, *Pleurozium schreberi*, *Pohlia nutans*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Scleropodium purum*, *Tortula ruralis*, *Tortula subulata*
1900-1979: *Brachythecium rutabulum*, *Bryum capillare*, *Racomitrium canescens*, *Rhodobryum roseum*

Svampe:

1984: *Hygrophorus conicus*
1983: *Agaricus devoniensis*, *Clitocybe barbulorum*, *Lepiota alba*,
Lepiota pseudohelvola, *Lycoperdon lividum*, *Rhodocybe popinalis*
1900-1979: *Camarophyllus niveus*, *Geastrum nanum*

Laver:

1984: *Cladonia foliacea*, *Cladonia pocillum*, *Cladonia portentosa*,
Cladonia rangiformis, *Coelocaulon aculeatum*, *Coelocaulon*
muricatum, *Collema tenax*, *Hypogymnia physodes*, *Leptogium*
lichenoides, *Peltigera neckeri*
1900-1979: *Cladonia arbuscula*, *Cladonia furcata*, *Cladonia*
rangiferina, *Cladonia rangiformis*, *Peltigera canina*, *Peltigera malacea*

Lokalitetskode: +++ K-H-V II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hvidgrå *Draba*, Skov-Hullæbe (var.
neerlandica), Firehannet Hønsetarm, Klit-Kambunke, Sølv-Mælde,
Klit-Nattlys, Klit-Rose, Mose-Vintergrøn (klitformen)
3. Lokalt sjældnere planter: Stor Andemad, Sød Astragal
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Nikkende Kobjælde, Alm.
Månerude

Kilder: 8, 158, 170, 182, 214, 216, 222, 268, 308, 330, 409, 411, 412,
423, 424, 478, 500, 582, 609, 755, 769, 770, 1127, 1392, 1393a

2/4 Bjergby

2/4-1. Bjergby.

Den kullede Bjergby Kirke er opbygget af kampestenkvadre. På disse
sidder mange skorpelaver. Diget omkring kirkegården består mod syd,
øst og delvist mod nord af kampesten, der på digekronen har
græsabat. Mellemrummene mellem kampestenene i hele vest- og
dele af norddiget er fuget, og indersiden skygges af en række træer.
På kirkegården ses flere stensætninger.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1989: Ahorn, Alm. Akeleje, Hvid Anemone, Bellis, Blåmunke, Skov-
Brandbæger, Alm. Brunelle, *Cerastium biebersteinii/tomentosum*,
Glat Dueurt, Skov-Elm, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Fingerbøl, Alm.
Firling, Græsbladet Fladstjerne, Mark-Forglemmigej, Følfod,
Småkronet Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Blød Hejre, Alm.
Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Alm.
Hønsetarm, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen,
Korbær, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv,
Smalbladet Mangeløv, Markarve, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Feber-
Nellikero, Stor Nælde, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Bidende
Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Lund-
Rapgræs, Eng-Rottehale, Alm. Røllike, Selje-Røn, Skovsyre,
Skvalderkål, Gul Snerre, *Spiraea douglasii x salicifolia*, Pigget Star,
Bidende Stenurt, Bjerg-Stenurt, Hvid Stenurt, Rød Stenurt, Blodrød
Storkenæb, Blød Storkenæb, Alm. Svinemælk, Rød Svingel, Alm.
Syre, Dusk-Syre, Syren, Tjærenelike, Gærde-Valmue, Lancet-
Vejbred, Marts-Viol, Tveskægget Ærenpris
1900-1979: Rundskulpe(o)

Mosser:

1989: *Ceratodon purpureus*, *Dicranella heteromalla*, *Dicranum majus*,
Dicranum scoparium, *Hypnum cupressiforme*, *Rhytidiadelphus*
squarrosus

Lokalitetskode: + B II r-s

Kilder: 179, 330, 1234, 1337, 1386

2/4-2. Præstegårdsbakker.

Præstegårdsbakker er stærkt kuperede. Mellem bakkerne strækker
sig i øst-vestgående retning flere, dybe dale. Bakkerne er kratklædte,
der mod øst går over i egentlig højskov, mens de vestlige
bakkeudløbere rummer enlige enebuske eller buske samlede i klynger.
Buskene er både af søjleform og horisontale. På lysåbne steder på
bakkerne mellem buskene og i dalene optræder græsrig
urtevegetation. Vegetationen på de plane dele af dalene er gødsket,
mens de stejle steder er ugødede. På ugødede steder dominerer
urtevegetation af Kamgræs, Vellugtende Gulaks, Bølget Bunke og
Tandbælg, mens Fløjlgræs og Alm. Rajgræs tilsvarende dominerer
de gødede. Krattene består i de inderste dele af rene bevoksninger af
mangestammet Bøg med lavtsatte kroner (lokal proveniens) eller af
blandskov af Bøg, Alm. Eg, Bævreasp, Hassel, Skov-Elm og Ene
tillige med enkelte Sitka-Gran og Hvid-Gran.
Jordbunden består af morænesand og -grus med ringe lerindhold
dækket af tynde lag af muldfattig, finkornet sandjord.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrige,
lavtvoksende og lyskrævende overdrevsvegetation på
Præstegårdsbakker bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive
græsningen bibeholdes, og at gødskning af de kuperede dele ikke
finder sted og ophører på de plane dele.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov, eng, væld

Højere planter:

1989: Hvid Anemone, Bakketidsl, Bellis, Dun-Birk, Blåbær,
Blåmunke, Brombær, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg,
Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Tredelt Egebregne, Skov-
Elm, Ene, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Fløjlgræs, Håret Frytle,
Mark-Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Sitka-Gran,
Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Gyvel, Bakke-
Gøgellilje, Skov-Gøgellilje, Plettet Gøgeurt, Hassel, Eng-Havre,
Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Alm. Høgeurt, Håret
Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Kambregne, Alm. Kamgræs, Katteskæg,
Fugle-Kirsebær, Liden Klokke, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver,
Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Alm. Mangeløv,
Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mælkeurt,
Bittersød Natskygge, Prikbladet Perikon, Smuk Perikon, Krybende
Pil, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Eng-Rapgræs, Håret Blågrøn
Rose, Glat Hunde-Rose, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-
Røn, Lyse-Siv, Butbladet Skræppe, Slåen, Gul Snerre, Lyng-Snerre,
Blågrøn Star, Hare-Star, Pille-Star, Bakke-Svingel, Fåre-Svingel, Rød
Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Horse-Tidsel, Smalbladet Timian,
Tjærenelike, Mose-Troldurt, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred,
Hunde-Viol, Krat-Viol, Læge-Ærenpris
1900-1979: Høst-Borst, Sump-Evighedsblomst, Alm. Firling,
Klokkelyng, Finger-Lærkespore(o), Kær-Ranunkel, Aksel-Røn,
Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Skælrod(o), Rundbladet Soldug, Dværg-
Star, Hirse-Star, Stjerne-Star, Tormentil, Tusindfrø(o), Vibefedt(o)

Mosser:

1989: *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum formosum*, *Polytrichum*
juniperinum, *Rhytidiadelphus squarrosus*
1900-1979: *Hypnum cupressiforme*, *Pellia neesiana(o)*, *Polytrichum*
commune, *Scleropodium purum*

Lokalitetskode: + E-S-V I r-s

Botanisk vurdering:

Præstegårdsbakker er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Kambregne

3. Lokalt sjældnere planter: Tredelt Egebregne

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Bakke-Gøgelilje, Eng-Havre, Hjertegræs

Kilder: 154, 167, 318, 330, 413, 454, 595, 596, 634, 1284, 1337

2/4-3. Uslev Bakker.

Uslev Bakker er en del af den stærkt kuperede randmoræne mellem Hjørning (lok. 2/6-1) og Sindal (lok. 2/7-1). Jordbunden består af morænesand og -grus. Uslev Bakker rummer i følge Holmen (1953) "en ejendommelig og meget artsrig vegetation". Om denne vegetation fortsat forekommer, er uvist.

Vegetationstyper: Overdrev(o)

Højere planter:

1900-1979: Blåbær(o), Bukkeblad(o), Mose-Bunke(o), Bævreasp(o), Mose-Bølle(o), Dunet Dueurt(o), Dunet Egebregne(o), Tredelt Egebregne(o), Klokke-Ensian(o), Tidlig Dværgbunke(o), Udspærret Dværgbunke(o), Ene(o), Fjærbregne(o), Krat-Fladbælg(o), Stor Fladstjerne(o), Kær-Fladstjerne(o), Sump-Fladstjerne(o), Forskelligfarvet Forglemmigej(o), Håret Frytle(o), Vellugtende Gulaks(o), Bakke-Gøgelilje(o), Skov-Gøgelilje(o), Plettet Gøgeurt(o), Hønsbær(o), Bakke-Jordbær(o), Kambregne(o), Klokkelyg(o), Storblostmest Kodriver(o), Børste-Kogleaks(o), Fladtrykt Kogleaks(o), Alm. Kohvede(o), Alm. Kongepen(o), Plettet Kongepen(o), Mark-Krageklo(o), Smalbladet Kæruld(o), Pyramide-Læbeløs(o), Alm. Mangeløv(o), Bredbladet Mangeløv(o), Dværg-Perikon(o), Smuk Perikon(o), Vinget Perikon(o), Grå-Pil(o), Krybende Pil(o), Pors(o), Alm. Rapgræs(o), Eng-Rapgræs(o), Børste-Siv(o), Glanskapslet Siv(o), Knop-Siv(o), Lav Skorsoner(o), Krat-Snerre(o), Alm. Star(o), Bakke-Star(o), Dværg-Star(o), Grå Star(o), Håret Star(o), Løppe-Star(o), Næb-Star(o), Pille-Star(o), Skede-Star(o), Manna-Sødgæs(o), Mose-Troldurt(o), Tusindfrø(o), Tyttebær(o), Alm. Ulvehod(o), Otteradet Ulvehod(o)

Mosser:

1900-1979: Orthotrichum affine(o), Radula complanata(o), Ulota drummondii(o), Ulota phyllantha(o)

Laver:

1900-1979: Evernia prunastri(o), Phlyctis argena(o), Physcia tenella(o)

Lokalitetskode: + (E) IV 0

Kilder: 19, 248, 249, 454

2/4-4. Rugtved Skov.

I sammensætningen af Rugtved Skov indgår i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) løvskov af mest Bøg med enkelte ege. I den nordøstlige del optræder egekrat på vesteksponerede bakker.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bøg, Alm. Eg, Ene, Alm. Gedeblad

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144

2/4-5. Skoven.

I sammensætningen af Skoven indgår i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) løvskov af mest Bøg med lidt egekrat med Ene og Bævreasp.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Ene, Aksel-Røn

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144

2/4-6. Odden.

Den 55 ha. store Odden Skov har en længde på ca. 1 km. og ligger på en lang østeksponeret skrænt med flere slugter med fugtig bund. Øverst på skrænten optræder i følge Wiinstedt (1930) vindpåvirket bøgeskov med lavstammede træer på morbund. Mod dalen afløses Bøg af Eg og i bunden af dalen af aske-elleskov på muld. Om sammensætningen af den 35 ha. store, privatejede Odden Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke. Det er tillige uvist, hvilken plantage, oplysningen refererer til, idet der på K & M's 4 cm kort 1318 III NØ og 1318 III SØ optræder to plantager, der benævnes "Odden Plantage".

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1900-1979: Ahorn, Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Alm. Baldrian, Spring-Balsamin, Blåbær, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Desmerurt, Glat Dueurt, Tredelt Egebregne, Alm. Engelsød, Firblad(o), Lund-Fladstjerne (ssp. nemorum), Stor Fladstjerne, Fuglegræs, Håret Frytle, Mark-Frytle, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldebris, Vendsyssel-Gøgeurt(o), Alm. Skov-Hanekro, Haremad, Hassel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hieracium pinnatifidum, Hieracium vulgatifforme, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Kær-Høgeskæg, Alm. Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Kattehale, Liden Klokke, Alsike-Kløver, Mangegrebet Knopurt, Skov-Kogleaks, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Stor Konval, Kvælkved, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Millegræs, Alm. Milturt, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Skov-Padderok, Kantet Perikon, Smuk Perikon, Selje-Pil, Dag-Pragstjerne, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Nyrebladet Ranunkel, Eng-Rapgræs, Lund-Rapgræs, Vild Ribs, Bjerg-Rørhvene, Eng-Rørhvene, Skov-Salat, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skovarve(o), Skovstjerne, Skovsyre, Burre-Snerre, Akselblomstret Star, Pille-Star, Dunet Steffensurt, Spidsbladet Steffensurt(o), Stinkende Storkenæb, Kæmpe-Svingel(o), Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Vorterod, Krat-/Skov-Viol, Bjerg-Ærenpris(o), Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Mosser:

1900-1979: Amblystegium varium(o), Pterogonium gracile(o), Ptilidium pulcherrimum(o), Sharpiella striatella(o)

Lokalitetskode: + S-Sv II r

Kilder: 158, 161, 190, 236, 248, 322, 326, 329, 330, 567, 395, 396

2/4-7. Mygdal.

Omkring Mygdal har tidligere ligget flere områder med lynghede, der er forsvundet som følge af opdyrkning eller tilplantning med skov og da især med nåletræer. De sidste rester af lynghede og egekrat er undersøgt af P. Grøntved (1965). Om der fortsat forekommer rester af disse vegetationstyper, er uvist.

Vegetationstyper: Hede(o), løvskov(o)

Højere planter:

1900-1979: Bægerbregne(o)

Se endvidere floralister for hede og egekrat i J. Grøntved (1927) og P. Grøntved (1965)

Lokalitetskode: + (H)-(S) IV 0

Kilder: 154, 159, 175, 330

2/4-8. Brudehøj.

Brudehøj ligger i kuperet bakkeland, der gennemskæres af to dybe erosionsdale. Jordbunden består af morænesand og -grus. Området græsses og er dækket af lavtvoksende overdrevsvegetation med flere arter af vokshatte.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1985: Bakketidsel, Ene, Bakke-/Skov-Gøgelilje, Hedelyng, Lav Tidsel

Lokalitetskode: + E II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Lav Tidsel

Kilder: 454, 612

2/4-9. Hellehøj.

Området omkring Hellehøj er stærkt kuperet. Her forekommer udyrkede partier med lavtvoksende overdrevsvegetation og mindre løvskove. Yderligere botaniske oplysninger er meget ønskelige.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov

Højere planter:

1990: Tyndakset Gøgeurt (stor bestand), Storblostmret Kodriver, Pyramide-Læbeløs

Lokalitetskode: + E-S II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Pyramide-Læbeløs

3. Lokalt sjældnere planter: Tyndakset Gøgeurt, Storblostmret Kodriver

Bestanden af Tyndakset Gøgeurt er formodentlig den nordligste i Danmark.

Kilder: 989, 990

2/5 Skallerup Klit

For nogle lokaliteter i området Skalleurp Klit er anvendt og anvendes flere stednavne, der ikke umiddelbart lader sig lokalisere. Eksempler herpå er "Kærsgård Klit", "Kærsgård Enge", "Tornby Klit ved Liver Å's udløb", "ved Tornby Klit" og "Engene syd for Liver Aa". Ved gennemgang af den botaniske litteratur fås det indtryk, at flere af stednavnene nærmest bærer præg af at være brugt i flæng. Dette kan bero på, hvad den enkelte forfatter har kaldt lokaliteten(rne), hvad lokaliteten(rne) har været eller forsat kaldes i folkemunde, eller på det faktum, at nogle af lokaliteterne på ældre kortblade er navnløse. Dette vanskeliggør arbejdet med at stedfæste flere især ældre kilder. Oplysningerne fra disse er i et rimeligt omfang medtaget under lok. 2/5-2. Vandplasken, der må formodes at være den lokalitet, den enkelte forfatter har kendskab til. En opdeling i lok. 2/5-2 Vandplasken og lok. 2/5-3 Nørlev Klit er valgt af administrative grunde, idet kommunegrænsen mellem Hirtshals og Hjørring kommune følger Hølagård Rende. Denne administrative grænse har samtidig en væsentlig fredningsmæssig betydning. Opdelingen er knap så velbegrunder botanisk, idet de vegetationsmæssige forskelle lokaliteterne imellem er mindre.

2/5-1. Liver Ås nedre løb.

Den nedre del af Liver Å fra Rødebro til udløbet i Skagerak er ureguleret og snor sig gennem klitrækkerne. Vandet i åen er stærkt belastet. Åens udløb er flyttet sydpå og efterlader det gamle udløb, Liver Ås gamle slynge, som afsnøret flodarm mod nord mellem klitterne. Åen omgives flere steder af delvist græssede enge. Vegetationen på engene domineres stedvis tæt Tagrørsskov, men ind imellem optræder mere lysåbne partier med lavtvoksende, artsrig ekstremrigkærvegetation med flere karakterarter og sjældne eller meget sjældne arter som følge af udsivende vand fra de omkringliggende, kalkholdige klitter.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at de særdeles artsrige enge omkring Liver Ås nedre løb med den artsrige ekstremrigkærvegetation bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes på allerede græssede enge, og at den iværksættes på ikke græssede. Ligeledes er det en nødvendighed, at anvendelse af kunstgødning undgås, og at grøftning og afvanding ikke finder sted. Omkring Liver Ås nedre løb er 115 ha. af klitterrænet fredet 1956.

Vegetationstyper: Vandløb, ekstremrigkær, klit

Højere planter:

1988: Skov-Angelik, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Engkærse/Sumpkærse, Knude-Firling, Kær-Fladbælg, Kær-Fladstjerne, Fløjlgræs, Eng-Forglemmigej, Følfod, Gråris, Kødfarvet Gøgeurt, Vendsyssel-Gøgeurt, Havtorn, Skov-Hullæbe (var. neerlandica), Sump-Hullæbe, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Fåblomstret Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Ager-Padderok, Vinget Perikon, Grå-Pil, Krybende Pil, Spyd-Pil, Øret

Pil, Gåse-Potentil, Pukkellæbe(x), Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Glanskapslet Siv, Skavgræs, Liden Skjaller, Sump-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Tagrør, Kær-Tidsel, Kær-Trehage, Eng-Troldurt, Trævelekroner, Vandnavle, Mose-Vintergrøn (klitformen), Tykbladet Ærenpris
 1987: Kors-Andemad, Liden Andemad, Gul Fladbælg, Sump-Fladstjerne, Alm. Fredløs, Frøbid, Følfod, Hestehale, Kryb-Hvene, Vild Hør, Gul Iris, Kattchale, Hvid-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Kær-Padderok, Alm. Rapgræs, Alm. Skjolddrager, Vand-Skræppe, Næb-Star, Gul Åkande
 1981: Mark-Bynke, Sand-Frøstjerne, Sand-Hjælme, Klit-Kambunke, Strand-Kvik, Strand-Mandstro, Marehalm
 1900-1979: Slank Blærerod, Vår-Brandbæger, Vand-Brunrod(o), Sølv-Bynke(o), Hvidgrå Draba, Lådden Dueurt, Tidlig Dværgbunke, Dværgulvefod(x), Dyndurt(o), Engelskgræs, Engkarse, Klit-Fladbælg, Tykbladet Fladstjerne(o), Plettet Gøgeurt, Østersø-Hjælme, Tornfrøet Hornblad, Hundetunge, Hunde-Hvene, Alm. Hyld, Kær-Høgeskæg, Smalbladet Høgeurt, Stivhåret Kalkkarse, Blågrøn Kogleaks, Rødbrun Kogleaks, Korbær, Kvan, Alm. Kællingetand, Leverurt, Skotsk Lostilk(o), Smalbladet Mangeløv, Markarve, Mygblomst(x), Bredbladet Mærke, Bittersød Natskygge, Dynd-Padderok, Liden Padderok(x), Norsk Pileurt(o), Alm. Pimpinelle, Vår-Potentil, Hvas Randfrø, Blågrøn Rose, Blød Filt-Rose, Rynket Rose, Sand-Rottchale, Mark-Rødtop, Røgræs, Skavgræs (kystformen "var. moorei"), Strand-Snerle(o), Kær-Snerre, Roset-Springklap, Hirse-Star, Krognæb-Star, Nikkende Star, Top-Star, Tvebo-Star, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Strandarve, Enskællet Sumpstrå, Sværtevæld, Tandbælg, Strand-Tusindgylden, Brodbladet Vandaks, Glinsende Vandaks(o), Tråd-Vandaks(o), Vandpest, Stilkfrugtet Vandstjerne(o), Vibefedt, Gærde-Vikke, Liden Vintergrøn, Tykbladet Ærenpris, Spids Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: *Bryum creberrimum*, *Calliergonella cuspidata*

Alger:

1900-1979: *Chara vulgaris*

Lokalitetskode: ++ V-E-H I r-s

Botanisk vurdering:

Liver Ås nedre del er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Dværgulvefod(x), Mygblomst(x), Liden Padderok(x), Pukkellæbe(x)
2. Sjældnere planter: Slank Blærerod, Hvidgrå Draba, Kær-Fladbælg, Vendsyssel-Gøgeurt, Skov-Hullæbe (var. *neerlandica*), Stivhåret Kalkkarse, Klit-Kambunke, Spyd-Pil, Vår-Potentil, Klit-Siv, Tvebo-Star, Brodbladet Vandaks, Mose-Vintergrøn (klitformen)
3. Lokalt sjældne arter: Tornfrøet Hornblad
4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe, Mygblomst(x), Pukkellæbe(x)

Kilder: 10, 17, 45, 77, 122, 123, 150a, 150b, 151, 157, 158, 169, 170, 172, 175, 179, 182, 210, 211, 216, 217, 249, 268, 308, 329, 337, 353, 362, 366, 381, 409, 412, 413, 414, 417, 423, 424, 478, 500, 584b, 616, 759, 831, 832, 836, 837, 1002, 1013, 1088, 1090, 1191, 1225, 1392

2/5-2. Vandplasken.

Vandplasken ligger på marint forland mellem litorinaskrænten og den nuværende kystlinje. Både forland og skrænt græsses. Vandplasken består af tidvist oversvømmede lavninger eller områder med konstant vanddække. Det omgivende, småkuperede grønklitlandskab og skrænten græsses. I områdets centrale dele forekommer veludviklet

knoldkær. Store dele af områdets vegetation er domineret af dværgbushede, hvis forekomst er betinget af det underliggende flyvesand. I de fugtigere dele træder de næringsrige betingelser frem, og disse dækkes af lavtvoksende ekstremrigkærsvegetation.

Vegetationen er overordentlig artsrig med mange karakteristiske, sjældne eller meget sjældne arter, der ofte optræder i flere, store bestande. Flere af disse arter har kun få voksesteder i Danmark i øvrigt.

Klithede- og kærområderne omkring Vandplasken danner et hele sammen med Nørlev Klit (lok. 2/5-3) og Skallerup Ferieby (lok. 2/5-4). Dette hele er sammen med Liver Ås nedre del (lok. 2/5-1) et enestående botanisk interesseområde af national betydning.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at grønklitområderne med artsrig overdrevsvegetation og de lavtliggende kærområder med artsrig, lavtvoksende ekstremrigkærsvegetation omkring Vandplasken bevares. Det er derfor ønskeligt, at områderne fortsat holdes fri for bebyggelse, at ekstensiv græsning bibeholdes, at tilførsel af kunstgødning fortsat undgås, og at dræning og afvanding ikke foretages. Ca. 188 ha. af området er fredet 1962.

Vegetationstyper: Klit, hede, ekstremrigkær

Højere planter:

1990: Sump-Hullæbe, Mygblomst(x), Liden Padderok(x)

1989: Skov-Hullæbe (var. *neerlandica*)

1987: Bakketidsel, Bellis, Slank Blærerod, Blåtop, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Djævelsbid, Dunet Dueurt, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Dværgulvefod(x), Ene, Engkarse, Knude-Firling, Græsbladet Fladstjerne, Æglbladet Fliglæbe, Fløjlsgræs, Mangelblomstret Frytle, Sand-Frøstjerne, Vellugtende Gulaks, Bakke-Gøgeurt, Kødfarvet Gøgeurt, Vendsyssel-Gøgeurt, Havtorn, Hedelyng, Hjertegræs, Kryb-Hvene, Kær-Høgeskæg, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Eng-Kabbeleje, Klit-Kambunke, Kamgræs, Kattefod, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Nikkende Kobjælde, Blågrøn Kogleaks, Fladtrykt Kogleaks, Fåblomstret Kogleaks, Rødbrun Kogleaks, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kællingetand, Bredbladet Kæruld, Smalbladet Kæruld, Leverurt, Pyramide-Læbeløs, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Alm. Månerude, Bittersød Natskygge, Eng-Nellikero, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Lund-Padderok, Krybende Pil, Spyd-Pil, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Pukkellæbe(x), Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Kær-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Revling, Sand-Rottchale, Alm. Røllike, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tude-Siv, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Sort Skæne(x), Solbær, Alm. Star, Blågrøn Star, Dværg-Star, Hirse-Star, Krognæb-Star, Loppe-Star, Næb-Star, Sand-Star, Skede-Star, Stjerne-Star, Toradet Star, Tvebo-Star, Kornet Stenbræk, Blodrød Storkenæb, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Tagrør, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Eng-Troldurt, Mose-Troldurt, Trævelekroner, Mark-Tusindgylden, Strand-Tusindgylden, Vandnavle, Vandranunkel, Dunet Vejbred, Strand-Vejbred, Vibefedt, Muse-Vikke, Liden Vintergrøn, Mose-Vintergrøn (klitformen), Hunde-Viol

1984: Hunde-Hvene, Sand-Siv, Forskelligbladet Tidsel

1983: Alm. Bjørneklo, Blåhat, Blåmunke, Alm. Engelsød, Bredbægret Ensian, Eng-Ensian, Smalbægret Ensian, Krat-Fladbælg, Kødfarvet Gøgeurt (var. *hyphaematodes*), Plettet Gøgeurt, Hundetunge, Stivhåret Kalkkarse, Flerårig Knavel, Stor Knopurt, Mark-Krageklo, Bakke-Nellike, Enkelt Pindsvinekno, Rundbælg, Sandskæg, Gul Snerre, Sump-Snerre, Hare-Star, Bidende Stenurt, Sværtevæld, Alm. Syre, Smalbladet Timian, Tårnurt, Vandkarse, Læge-Øjentrøst
 1900-1979: Hvidgrå Draba, Tidlig Dværgbunke, Baltisk Ensian, Sump-Forglemmigvej, Alm. Gyldenris, Harril, Hestehale, Sand-Hjælme, Smalbladet Høgeurt, Glat Kongepen, Jordbær-Kløver, Krans-Mynte, Eng-Rørhvene, Mark-Rødtop, Sandkryb, Enskællet

Sumpstrå, Blågrå Siv, Kær-Snerre, Svømmende Sumpskærm, Fåre-Svingel, Høst-Star, Vår-Star, Krans-Tusindblad, Liden Ulvefod, Græsbladet Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandpest

Mosser:

1989: *Amblyodon dealbatus*, *Amblystegium varium*, *Brachythecium albicans*, *Bryum bimum*, *Bryum neodamense*, *Campylium chrysophyllum*, *Campylium stellatum*, *Catoscopium nigrum*, *Cratoneuron filicinum*, *Ctenidium molluscum*, *Drepanocladus intermedius*, *Drepanocladus lycopodioides*, *Drepanocladus sendtneri*, *Rhizomnium punctatum*, *Scorpidium scorpioides*

1984: *Aneura pinguis*, *Bryum pseudotriquetrum*, *Calliergonella cuspidata*, *Chiloscyphus pallescens*, *Dicranum scoparium*, *Fissidens adianthoides*, *Lophocolea bidentata*, *Moerchia hibernica*, *Pellia endeiviifolia*, *Pellia epiphylla*, *Pressia quadrata*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Riccardia chamaedryfolia*, *Scleropodium purum*

1900-1979: *Abietinella abietina*, *Barbula recurvirostris*, *Brachythecium rutabulum*, *Bryum algovicum*, *Bryum uliginosum*, *Calliergon giganteum*, *Camptothecium lutescens*, *Campylium elodes*, *Ceratodon purpureus*, *Climacium dendroides*, *Cratoneuron commutatum*, *Drepanocladus vernicosus*, *Hylacomium splendens*, *Hypnum cupressiforme*, *Lophocolea cuspidata*, *Lophocolea heterophyllum*, *Plagiomnium elatum*, *Plagiomnium undulatum*, *Pohlia nutans*, *Racomitrium ericoides*, *Rhodobryum roseum*, *Riccardia pinguis*, *Splachnum vasculosum*(o), *Tortella glareicola*, *Tortula ruralis*, *Tortula subulata*

Svampe:

1988: *Cystoderma amianthinum*, *Squamanita paradoxa*

1984: *Agaricus brunneus*, *Amanita pantherina*, *Calocybe conea*, *Camarophyllus niveus*, *Camarophyllus pratensis*, *Camarophyllus russocoriaceus*, *Camarophyllus subradiatus*, *Clavaria acuta*, *Geastrum nanum*, *Geastrum sessile*, *Hygrocybe acutoconica*, *Hygrocybe cantharellus*, *Hygrocybe ceracea*, *Hygrocybe coccinea*, *Hygrocybe coccineocrenata*, *Hygrocybe conica*, *Hygrocybe flavescens*, *Hygrocybe insipida*, *Hygrocybe laeta*, *Hygrocybe psittacina*, *Hygrocybe punicea*, *Hygrocybe reali*, *Hygrocybe reidii*, *Hygrocybe vitellina*, *Trichoglossum hirsutum*

1983: *Camarophyllus subradiatus*, *Hygrocybe strangulata*

1900-1979: *Agaricus arenicola*, *Agaricus arvensis*, *Cortinarius trivialis*, *Geastrum nanum*, *Hygrocybe marchii*, *Hygrocybe nigrescens*, *Hygrocybe parvula*, *Lactarius controversus*, *Lepista luscina*, *Macrolepiota excoriata*, *Rhodophyllus asterosporus*, *Russula pascua*, *Tricholoma cingulatum*

Laver:

1984: *Peltigera membranacea*, *Peltigera neckeri*, *Peltigera rufescens*
1900-1979: *Anaptychia ciliaris*, *Arthonia spadicea*, *Bacidia phacodes*, *Bryoria fuscescens*, *Cetraria chlorophylla*, *Cladonia arbuscula*, *Cladonia cervicornis*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia ciliata* var. *tenuis*, *Cladonia digitata*, *Cladonia fimbriata*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia glauca*, *Cladonia gracilis*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia ramulosa*, *Cladonia rangiformis*, *Cladonia subulata*, *Cladonia uncialis*, *Coelocaulon aculeatum*, *Coelocaulon muricatum*, *Evernia prunastri*, *Hypogymnia physodes*, *Lecanora carpineae*, *Lecanora chlorotera*, *Lecanora conizaeoides*, *Lecanora dispersa*, *Lecanora expallens*, *Lecanora symmicta*, *Lepraria incana*, *Mycoporum quercus*, *Parmelia glabratula*, *Platismatia glauca*, *Pseudevernia furfuracea*, *Xanthoria fallax*, *Xanthoria parietina*, *Xanthoria polycarpa*

Alger:

1900-1979: *Botrydium granulatum*, *Chara aspera*, *Chara hispida*

Lokalitetskode: +++ K-H-V I r-s

Botanisk vurdering:

Vandplasken er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær, på grund af > 20 biotopstypiske arter og på grund af rødlistearter.

1. Rødlisterarter: Dværgulvefod(x), Mygblomst(x), Liden Padderok(x), Pukkellæbe(x), Sort Skæne(x)

2. Sjældnere planter: Slank Blæserod, Hvidgrå Draba, *Drepanocladus lycopodioides*, Baltisk Ensian, Bredbægret Ensian, Eng-Ensian, Smalbægret Ensian, Vendsyssel-Gøgeurt, Skov-Hullæbe (var. *neerlandica*), Stivhåret Kalkkarse, Klit-Kambunke, Bredbladet Kæruld, Pyramide-Læbeløs, Strand-Mandstro, Spyd-Pil, Klit-Siv, Sand-Siv, Liden Snerre, Loppe-Star, Skede-Star, Tvebo-Star, Forskelligbladet Tidsel, *Tortella glareicola*, Mark-Tusindgylden, Liden Ulvefod, Mose-Vintergrøn (klitformen)

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe, Mygblomst(x), Pukkellæbe(x), Sort Skæne

Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Bakke-Gøgelilje, Hjertegræs, Kattedef, Nikkende Kobjælde, Alm. Månerude, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 81, 122, 123, 150b, 179, 182, 249, 296, 308, 310, 313, 329, 330, 331, 333, 342, 381, 409, 410, 419, 423, 478, 523, 546, 584b, 609, 613, 615, 733, 734, 755, 763, 764, 770, 779, 791, 793, 845, 853, 897, 994, 1013, 1127, 1225, 1229, 1391, 1392

2/5-3. Nørlev Klit.

Grønklitområdet Nørlev Klit er småkuperet dannet på marint forland mellem litorinaskrånten og den nuværende kystlinje. I dette terræn ligger flere vandfyldte lavninger. Både forland og skrænt græsses. Store dele af områdets vegetation er domineret af dværgbuskhede, hvis forekomst er betinget af det underliggende flyvesand. I de lavere dele træder de næringsrige betingelser frem. Vegetationen er overordentlig artsrig med mange sjældne eller meget sjældne arter, der ofte optræder i flere, store bestande. Flere af disse arter har kun meget få voksesteder i Danmark i øvrigt.

Klithede- og kærområderne ved Nørlev Klit danner et hele sammen med Vandplasken (lok. 2/5-2) og Skallerup Ferieby (lok. 2/5-4). Dette hele er sammen med Liver Ås nedre del (lok. 2/5-1) et enestående botanisk interesseområde af national betydning.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at grønklitområderne med artsrig overdrevsvegetation og de lavtliggende kærområder med artsrig ekstremrigkærsvegetation i Nørlev Klit bevares. Det er derfor ønskeligt, at områderne fortsat friholdes bebyggelse, at ekstensiv græsning bibeholdes, at tilførsel af kunstgødning undgås, og at dræning og afvanding ikke finder sted. Det er meget ønskeligt, at området fredes i lighed med Vandplasken.

Vegetationstyper: Klit, hede, ekstremrigkær

Højere planter:

1987: Bellis, Blåtop, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Dværgulvefod(x), Ene, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mangelblomstret Frytle, Bakke-Gøgelilje, Kødfarvet Gøgeurt, Vendsyssel-Gøgeurt, Høvtorn, Hedelyng, Hjertegræs, Sump-Hullæbe, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Eng-Kabbeleje, Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Fladtrykt Kogleaks, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Pyramide-Læbeløs, Mygblomst(x), Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Krybende Pil, Spyd-Pil, Pukkellæbe(x), Bidende Ranunkel, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Knop-Siv, Sand-Siv, Tudse-Siv, Liden Skjaller, Sort Skæne(x), Alm. Star, Blågrøn Star, Hirse-Star, Krognæb-Star, Loppe-Star, Skede-Star, Stjerne-Star, Tvebo-Star, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Tandbælg, Kær-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Strand-Trehage, Eng-Troldurt,

Trævlekrone, Strand-Vejbred, Vibefedt, Mose-Vintergrøn (klitformen)

1983: Sød Astragal, Blåmunke, Skov-Brandbæger, Bukkeblad, Mose-Bunke, Mark-Bynke, Hvidgrå Draba, Glat Dueurt, Kirtel-Dueurt, Tidlig Dværgbunke, Alm. Engelsødd, Knude-Firling, Fjærbregne, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Sump-Fladstjerne, Alm. Fredløs, Mark-Frytle, Sand-Frøstjerne, Følfod, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Plettet Gøgeurt, Blød Hejre, Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hyld, Kær-Høgeskæg, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Femhannet Hønsetarm, Kattefod, Katteskæg, Fin Kløver, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Nikkende Kobjælde, Fåblomstret Kogleaks, Alm. Kongepen, Korbær, Kragfod, Vild Kørvel, Leverurt, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Mirabel, Vand-Mynte, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Bittersød Natskygge, Bakke-Nelike, Stor Nælde, Kær-Padderok, Vinget Perikon, Vand-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Hvas Randfrø, Kær-Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Alm. Rappgræs, Blågrøn Rappgræs, Eng-Rappgræs, Enårig Rappgræs, Revling, Blød Filt-Rose, Håret Blågrøn Rose, Rynket Rose, Sand-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Selje-Røn, Lyse-Siv, Alm. Skjolddrager, Lav Skorsoner, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Roset-Springklap, Dværg-Star, Grøn Star, Hare-Star, Håret Star, Sand-Star, Toradet Star, Trindstænglet Star, Bidende Stenurt, Blodrød Storkenæb, Sumpkarse, Enskællet Sumpstrå, Eng-Svingel, Fåre-Svingel, Svartevæld, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Smalbladet Timian, Kær-Trehage, Tusindfrø, Vandnavle, Dunet Vejbred, Glat Vejbred, Muse-Vikke, Vår-Vikke, Lancetbladet Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Kort Øjentrøst
1900-1979: Stivhåret Kalkkarse

Laver:

1900-1979: *Cladonia arbuscula*, *Cladonia ciliata* var. *tenuis*, *Cladonia deformis*, *Cladonia furcata*, *Cladonia mitis*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia uncialis*, *Evernia prunastri*, *Hypogymnia physodes*, *Peltigera canina*, *Phlyctis argena*, *Usnea hirta*

Lokalitetskode: ++ K-H-V I r-s

Botanisk vurdering:

Nørlev Klit er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær, på grund af > 20 biotopstypiske arter og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Dværgulvefod(x), Mygblomst(x), Pukkellæbe(x), Sort Skæne(x)

2. Sjældnere planter: Hvidgrå Draba, Vendsyssel-Gøgeurt, Stivhåret Kalkkarse, Pyramide-Læbeløs, Spyd-Pil, Klit-Siv, Sand-Siv, Loppe-Star, Skede-Star, Tvebo-Star, Mose-Vintergrøn (klitformen)

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe, Mygblomst(x), Pukkellæbe(x), Sort Skæne

Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Bakke-Gøgelilje, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Kattefod, Nikkende Kobjælde, Lav Skorsoner, Lav Tidsel

Kilder: 169, 377, 378, 409, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 584b, 722, 723, 730, 820, 839, 897, 1091, 1092, 1093, 1094, 1096, 1127, 1225, 1392

2/5-4. Skallerup Ferieby.

Mellem de bebyggede dele af Skallerup Ferieby ligger fortsat områder med klithede og fugtige lavninger med lavtvoksende ekstremrigkærsvegetation. Klithede- og kærområderne omkring Skallerup Ferieby danner et hele sammen med Vandplasken (lok. 2/5-2) og Nørlev Klit (lok. 2/5-3). Dette hele er sammen med Liver

Ås nedre del (lok. 2/5-1) et enestående botanisk interesseområde af national betydning.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at de lavtliggende kærområder med artsrig ekstremrigkærsvegetation bevares. Det er derfor ønskeligt, at områderne fortsat holdes fri for bebyggelse og urbanisering, ligesom dræning og afvanding bør undgås.

Vegetationstyper: Hede, ekstremrigkær, bebyggelse

Højere planter:

1987: Sump-Hullæbe, Pukkellæbe(x)

1900-1979: Strand-Snerle(o)

Svampe:

1984: *Camarophyllus pratensis*, *Hygrocybe coccinea*, *Hygrocybe conica*, *Hygrocybe flavescens*, *Hygrocybe laeta*, *Hygrocybe psittacina*, *Hygrocybe punicea*, *Hygrocybe quieta*, *Trichoglossum hirsutum*

Lokalitetskode: + H-V-B I r-s

Botanisk vurdering:

Skallerup Ferieby er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Pukkellæbe(x)

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe, Pukkellæbe(x)

Hede- og overdrevsindikatorer: Nikkende Kobjælde

Kilder: 81, 151, 329, 584b, 1225

2/5-5. Skallerup Skrænt = Lien.

Skallerup Skrænt er litorinaskrænt med en længde på ca. 5 km og højder op til 27 m. Jordbunden består af sandblandet muld afløst af sandblandet ler.

Bevaring: Ca. 68 ha. af Skallerup Skrænt er fredet 1963.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1988: Bakketidsel, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Engelskgræs, Krat-Fladbælg, Fløjlgræs, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Alm. Mælkeurt, Ager-Padderok, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Eng-Rappgræs, Alm. Røllike, Gul Snerre, Hvid Snerre, Lyng-Snerre, Kornet Stenbræk, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris
1900-1979: Læge-Kokleare

Lokalitetskode: + E II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel

Kilder: 122, 123, 308, 793

2/5-6. Skallerup Indlandsklit = Klithuse.

Skallerup Indlandsklit består af sammenføjet flyvesand, der dækker flere forladte landsbyer og deres marker. Klitterne er af ringe størrelse og kegleformede. Enkelte parceller græsses.

Bevaring: Ca. 210 ha. af Skallerup Indlandsklit er fredet 1963 og 1984.

Vegetationstyper: Klit

Højere planter:

1986: Blåmunke, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Mark-Bynke, Djævelsbid, Ene, Engelskgræs, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Alm. Fuglegræs, Mangeblomstret Frytle, Sand-Frøstjerne, Gederams, Gråris, Havtorn, Hedelyng, Blød Hejre, Hejrenæb, Hindbær, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Engriset Hvidtjørn, Alm. Hyld, Hyrdetaske, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Klit-Kambunke, Kattesæg, Liden Klokke, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Nikkende Kobjælde, Alm. Kvik, Marehalm, Mælkebøtte, Sand-Mælkebøtte, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Krybende Pil, Knold-Ranunkel, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Håret Blågrøn Rose, Blød Filt-Rose, Glat Hundehøse, Sand-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Sandskæg, Liden Skjaller, Gul Snerre, Sand-Star, Bidende Stenurt, Kløftet Storkenæb, Alm. Stedmoderblomst, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Dusk-Syre, Tandbælg, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hundehøse, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Mosser:

1900-1979: *Catocopium nigratum*

Lokalitetskode: + H II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Kambunke
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Nikkende Kobjælde, Knold-Ranunkel, Lav Tidsel

Kilder: 122, 123, 252, 307, 308, 381, 546, 1104

2/5-7. Købsted.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Købsted foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Alm. Dværgløvfod, Vår-Ærenpris(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 218, 990

2/6 Hjørring

2/6-1. Hjørring.

I Hjørring forekommer flere ryddepladser og byggetomter med forvildede og indslæbte planter. I byen forekommer grønne anlæg bl. a. Svanelunden. Omkring Skt. Knuds Kilde er anlagt park. Omkring et par kæmpehøje forekommer endnu overdrevsvegetation. I byens sydlige udkant ligger Ulvegravene = Ulvedalene, der rummer eng- og kærvegetation.

Vegetationstyper: Overdrev, eng, park, bebyggelse

Højere planter:

1988: Foder-Kulsukker

1986: Jakobsstige

1981: Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Alm. Eg, Alm. Engelsød, Knude-Firling, Krat-Fladbælg, Skov-Galtetand, Alm. Gyldenris, Skov-Hanekro, Hedelyng, Hejrenæb, Rød Hestehov, Alm. Hundegræs, Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Storblostmest Hønsetarm, Liden Klokke, Rød-Kløver, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Mirabel, Kantet Perikon, Krybende Pil, Vej-Pileurt, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Lav Skorsoner, Kruset Skræppe, Ager-Snerle, Lyng-Snerre, Alm. Spergel, Ager-/Alm. Stedmoderblomst, Alm. Svinemælk, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Alm. Torskemund, Tormentil, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Flerfarvet Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Gul Abeblomst(o), Alm. Dværgløvfod, Guldhavre, Blågrøn Gåsefod, Manglefrøet Gåsefod, Rundbladet Hareøre(o), Uldbladet Kongelys, Spidsblomstret Siv, Kær-Star, Læge-Stenfø(o), Vandpest

Mosser:

1900-1979: *Anthoceros punctatus*(o), *Bryoerythrophyllum recurvirostre*(o), *Bryum micro-erythrocarpum*, *Dicranella subulata*, *Ditrichum heteromallum*(o), *Pohlia elongata*(o), *Racomitrium aciculare*(o), *Racomitrium fasciculare*(o), *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Scapania nemorosa*(o), *Tortula papillosa*(o)

Lokalitetskode: + E-B II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Spidsblomstret Siv
3. Lokalt sjældnere planter: Guldhavre, Kær-Star
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Lav Skorsoner

Kilder: 158, 174, 178, 182, 218, 222, 282, 324b, 326, 329, 330, 331, 413, 453, 458, 463, 507, 672, 990, 1127, 1392, 1393a

2/6-2. Hjørring Bjerger.

Hjørring Bjerger er kuperet bakkeland med højder op til 64 m i Hjørrings (lok. 2/6-1) nordlige udkant. Dette bakkeland omgives af fladere terræn, der var havbund under yoldiahavet. Jordbunden består overvejende af smeltevandssand og -grus.

Bevaring: 24 ha. af Hjørring Bjerger er fredet 1962.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1986: Bævreasp, Alm. Eg, Gyvel, Hedelyng, Grå-Pil
1900-1979: Hvid Anemone, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Krat-Fladbælg, Flåkrave, Håret Frytle, Vellugtende Gulaks, Guldblomme(o), Alm. Gyldenris, Vår-Gæslingeblostmest, Bakke-Gøgelilje, Plettet Gøgeurt(o), Eng-Havre(o), Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Hønsebær(o), Storblostmest Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Kattefod(o), Gul Kløver, Flerårig Knavel, Nikkende Kobjælde(o), Alm. Kongepen, Plettet Kongepen(o), Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Majblomst, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Skov-Padderok, Kantet Perikon, Smuk Perikon, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Knold-Ranunkel, Revling, Rundbælg, Sandskæg, Lav Skorsoner(o), Skovstjerne, Gul Snerre, Liden Snerre(o), Sand-Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Smalbladet Timian, Tjærenelike, Tormentil,

Tyttebær, Muse-Vikke, Vår-Vikke, Hunde-Viol, Mark-Ærenpris, Trefliget Ærenpris(o), Læge-Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: *Abietinella abietina*, *Atrichum undulatum*, *Barbula hornsuschiana*, *Barbula unguiculata*, *Bartramia ithyphylla*(o), *Bartramia pomiformis*(o), *Brachythecium albicans*, *Brachythecium velutinum*, *Bryum capillare*, *Camptothecium lutescens*(o), *Ceratodon purpureus*, *Cephaloziella divaricata*(o), *Cirriphyllum piliferum*(o), *Dicranella heteromalla*, *Dicranum scoparium*, *Diplophyllum obtusifolium*(o), *Drepanocladus uncinatus*, *Encalypta vulgaris*(o), *Eurhynchium pulchellum*(o), *Fissidens bryoides*(o), *Fissidens taxifolius*, *Hylocomium splendens*, *Hypnum cupressiforme*, *Hypnum jutlandicum*(o), *Lophocolea bidentata*, *Lophozia exisa*(o), *Mnium hornum*, *Nardia scalaris*, *Oxyrrhynchium praelongum*(o), *Oxyrrhynchium swartzii*(o), *Philonotis fontana*(o), *Plagiochilla asplenioides*(o), *Plagiomnium affine*, *Plagiothecium cavifolium*, *Pleurozium schreberi*, *Pogonatum aloides*(o), *Pohlia cruda*(o), *Pohlia nutans*, *Pohlia prolifera*(o), *Polytrichum juniperinum*, *Polytrichum piliferum*, *Racomitrium canescens*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Scapania compacta*(o), *Scapania curta*, *Scleropodium purum*, *Tortula ruralis*, *Tortula subulata*

Lokalitetskode: + E II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk

Kilder: 123, 308, 326, 327, 329, 330

2/6-3. Bagterp Plantage.

Om sammensætningen af den 52 ha. store Bagterp Plantage (Forsvarsministeriet og delvis privatejet) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov, hede(o)

Højere planter:

1900-1979: Vår-Kobjælde(o)

Mosser:

1900-1979: *Brachythecium albicans*(o), *Brachythecium starkei*(o), *Brachythecium velutinum*(o), *Cephaloziella hampeana*(o), *Oligotrichum hercynicum*(o), *Ptilium crista-castrensis*(o), *Scapania curta*(o)

Svampe:

1900-1979: *Cudonia circinans*

Lokalitetskode: + S-(H) III r

Kilder: 85, 161, 326, 329, 330, 331, 400

2/6-4. Vandsted Plantage.

Om sammensætningen af Vandsted Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Mosser:

1900-1979: *Atrichum angustatum*, *Brachythecium velutinum*(o), *Leptobryum pyriforme*(o), *Ptilium crista-castrensis*(o)

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 326, 330, 331

2/6-5. Åstrup.

Ved Åstrup omgives Liver Å (se også lok. 2/5-1) af smalle engstriber med flere mindre vandhuller og temporære pytter. På ådalens østside ligger en ældre granbevoksning, mens Åstrup Hovedgård omgives af løvskovsbevoksninger og voldanlæg.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, nåleskov, løvskov, vandhul

Højere planter:

1900-1979: Alm. Dværgløvefod, Tornfrøet Hornblad

Mosser:

1900-1979: *Pylaisia polyantha*(o), *Tortula papillosa*

Lokalitetskode: + V-E-S-B III r-s

Kilder: 211, 218, 326, 329, 330, 1097

2/6-6. Skibsby.

Botaniske beskrivelser af lokaliteter ved Skibsby foreligger ikke.

Vegetationstyper: Eng

Højere planter:

1900-1979: Vand-Brandbæger

Lokalitetskode: 0-+ E IV 0

Kilder: 173

2/6-7. Varbro Å.

Den øvre del af Varbro Å er reguleret, mens den nedre del på strækningen mellem Odden (lok. 2/4-6) og udløbet i Liver Å (lok. 2/5-1) overvejende er ureguleret. Vandet i åen er svagt belastet.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Vand-Brunrod(o)

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 10, 17, 216, 381, 1392

2/6-8. Skovsager.

Omkring Skovsager ligger på randen af Varbro Ådal (lok. 2/6-7) flere, mindre egekrat domineret af Alm. Eg og Bævreasp. I det største krats østende forekommer blandet løvskov. Længs østranden er plantet Hvid-Gran.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Alm. Bjørneklo, Blåbær, Blåmunke, Blåhat, Alm. Brandbæger, Brombær, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Draphavre, Glat Dueurt, Alm. Eg, Ene, Fjærbregne, Krat-Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Alm. Fredløs, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Alm.(?) Hanekro, Alm. Sct Hansurt, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Hundetunge, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Smalbladet Høgeurt, Fugle-Kirsebær, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Stor Knopurt, Alm. Kohvede, Stor Konval, Kvalkved, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Alm. Mjødur, Feber-Nellikrod, Skov-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Grå-Pil, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Vild Ribs, Eng-Rottehale, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Eng-Rørhvene, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Liden Snorre(o), Stikkelsbær, Rød Svingel, Alm. Syre, Forskelligbladet Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Marts-Viol, Vorterod, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Forskelligbladet Tidsel

Kilder: 159

2/6-9. Grimmeshave.

Ved Grimmeshave ligger i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) et mindre krat på skrænter med forskellig eksponering. Krattet har i alt fald tidligere været anvendt til græsning.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Rød-El, Ene, Hassel, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Milliegræs, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Vild Ribs, Alm. Røn, Vild Æble

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 144

2/6-10. Vidstrup.

Ved Vidstrup har i alt fald tidligere ligget mergelgrave.

Vegetationstyper: Råstofgrav(o)

Mosser:

1900-1979: Cephaloziella stellulifera(o), Drepanocladus sendtneri(o)

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 326, 331

2/6-11. Klastrup Plantage.

Om sammensætningen af Klastrup Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 330

2/6-12. Ilbro.

Dele af Ilbro Enge græsses fortsat. Ved Ilbro ligger råstofgrave dækket af rørskove. Her har i alt fald tidligere ligget en tørvemose.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, råstofgrav, fattigkær(o)

Højere planter:

1985: Tornfrøet Hornblad, Tagrør

Mosser:

1900-1979: Cephaloziella subdentata(o), Moerchia flotowiana(o)

Lokalitetskode: + V-E-B III r-s

Kilder: 211, 307, 326, 330, 1097

2/6-13. Liver Mølle.

Botaniske beskrivelser af lokaliteter ved Liver Mølle foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandløb, mark, dige(o)

Mosser:

1900-1979: Anisothecium vaginale, Campyllum crysophyllum(o), Pohlia camptotrachela, Tortula latifolia(o)

Alger:

1900-1979: Chara vulgaris(o), Chara globularis(o)

Lokalitetskode: + V-B III r-s

Kilder: 326, 329, 330, 390

2/7 Sindal

2/7-1. Sindal.

Engene omkring den regulerede bæk ved Markskelvad Bro er afvandede og faste. Vegetationen bærer præg af gødkning og domineres af græsser og Mælkebøtte. Kirkegården ved Sindal Gamle Kirke omgives mod nord af et kampestensdige, mens den mod syd afgrænses af en jordvold. Andre steder består diget af tilhuggede sten, der er muret sammen. På kirkegården findes flere stenbede med blandinger af vilde planter og haveplanter. Græsset på sydvolden slås.

Fleere sten er overgroet af artsrig vegetation af skorpelaver. På skrænter og bakker omkring kirken optræder skov med megen løvskov af især Bøg tillige med indplantede nåletræer især Rød-Gran. Mange bøgetræer er flerstammede med lavtsatte kroner. Langs rande og bryn har løvskovsbevoksningerne form af pur. Hertil bl. a. den 36 ha. store, privatejede Sindal Præstegård Plantage og Sindallund.

Vegetationstyper: Løvskov, eng, dige

Højere planter:

1989: Bølget Bunke, Bøg, *Cerastium tomentosum*, Alm. Engelsød, Engelskgræs, Fingerbøl, Mark-Forglemmigvej, Alm. Fuglegræs, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Vår-Gæslingeblomst, Gåsemad, Haremad, Hindbær, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Alm. Mangeløv, Alm. Markarve, Alm. Mælkebøtte, Ager-Padderok, Eng-Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røllike, Skovarve, Skvalderkål, Ager-Stedmoderblomst, Alm. Stedmoderblomst, Hvid Stenurt, Rød Stenurt, Blød Storkenæb, Stinkende Storkenæb, Bakke-Svingel, Alm. Syre, Syren, Valmue, Hunde-Viol, Marta-Viol, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris 1900-1979: Alm. Eg, Rød-El, Alm. Gedeblad, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Bjerg-Mangeløv(o), Øret Pil

Lokalitetskode: + S-E-B II r-s

Kilder: 144, 161, 366, 1290, 1337

2/7-2. Slotved Skov.

Den 46 ha. store Slotved Skov (Nordjyllands statsskovdistrikt, overtaget 1989) ligger på stærkt kuperet terræn. Nord for vejen Slotved-Sindal skærer flere slugter ned mod den smalle dal, i hvis bund er gravet en rende. Jordbunden i bakkerne består af morænesand og -grus, mens der omkring renden er ferskvandsdannelser.

I skovens sammensætningen indgår både bevoksninger af løvtræer og nåletræer. På skrånningerne ses megen gammel Bøg af lokal proveniens med flere mangestammede træer med lavtsatte kroner. I skovens østlige ende står gamle bøgetræer med artsrig epifytvegetation. I bunden af slugter og langs renden forekommer fugtig, vældpræget bund. Skovlaget i slugternes bund domineres af Ask, mens der langs renden optræder akse-elleskov med opvækst af Ahorn og Rød-Gran. Sydhældet nord for renden rummer løvskov af gammel Bøg uden busklag. På de højeste steder er plantet Rød-Gran eller Alm. Ædelgran. Langs landevejen ses et par markante enkelttræer af Alm. Ædelgran. En enkelt beplantning af Alm. Ædelgran er afdrejet.

Busklag optræder rigeligt og består af opvækst af Bøg, Alm. Hyld og nåletræer. Skovbundsvegetationen er stedvis sammenhængende og artsrig. Især på fugtige steder optræder mange bregner.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at løvskovspartierne i Slotved Skov bevares. Det er derfor ønskeligt, at nåletræer ikke indplantes i løvskovspartierne, at fornyelsen af løvtræer sker ved selvforyngelse, og at denne selvforyngelse er baseret på frø af lokal proveniens. De aldrende bevoksninger af Bøg i den østlige ende og i den vestlige kant af Slotved Skov er fredet 1943.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, nåleskov

Højere planter:

1989: Ahorn, Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Dun-Birk, Vortebirk, Blåbær, Blågran, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Glat Dueurt, Rosen-Dueurt, Alm. Eg, Tredelt Egebregne, Rød-El, Skov-Elm, Alm. Engelsød, Fjærbregne, Stor Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Håret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-

Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Alm. Gyldenris, Haremad, Hassel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Kær-Høgeskæg, Kambregne, Fugle-Kirsebær, Alm. Kongepen, Stor Konval, Vild Kørvel, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Miliegræs, Alm. Milturt, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Feber-Nellikero, Stor Nælde, Skov-Padderok, Selje-Pil, Lav Ranunkel, Enårig Rapgræs, Eng-Rapgræs, Vild Ribs, Krybende Rævehale, Rødknæ, Aksel-Røn, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Lyse-Siv, Skovarve, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Skvalderkål, Burre-Snerre, Lyng-Snerre, Akseblomstret Star, Pille-Star, Dunet Steffensurt, Stinkende Storkenæb, Sødgræs, Kær-Tidsel, Tørst, Vandkarse, Glat Vejbred, Krat-Viol, Vorterod, Alm. Ædelgran, Bjerg-Ærenpris 1900-1979: Mangelblomstret Frytle, Bidende Ranunkel, *Rubus incurvatus(o)*, Kæmpe-Svingel

Mosser:

1989: *Brachythecium rutabulum*, *Homalothecium sericeum*, *Hypnum cupressiforme*, *Isoetecium myosuroides*, *Mnium hornum*, *Neckera complanata*, *Orthotrichum tenellum*, *Polytrichum formosum*, *Pterogonium gracile(x)*, *Zygodon viridissimus* 1900-1979: *Antitrichia curtipendula*, *Barbilophozia lycopodioides(o)*, *Brachythecium reflexum*, *Bryum capillare*, *Cirriphyllum piliferum*, *Dicranum scoparium*, *Encalypta vulgaris(o)*, *Eurhynchium angustirete*, *Eurhynchium striatum*, *Frullania dilatata*, *Frullania tamarisci*, *Homalia trichomanoides*, *Isoetecium myurum*, *Lepidozia reptans*, *Leucodon sciuroides*, *Lophocolea bidentata*, *Lophocolea heterophylla*, *Metzgeria furcata*, *Neckera pennata(o)*, *Neckera pumila*, *Orthotrichum lyellii*, *Oxyrrhynchium praelongum*, *Oxyrrhynchium swartzii*, *Plagiochilla asplenioides*, *Plagiomnium cuspidatum*, *Plagiomnium medium(x)*, *Plagiomnium undulatum*, *Plagiothecium denticulatum*, *Plagiothecium laetum*, *Porella platyphylla*, *Pylaisia polyantha*, *Radula complanata*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Scleropodium purum*, *Thuidium tamariscinum*, *Ulota bruchii*, *Ulota phyllantha*, *Zygodon conoideus*

Laver:

1900-1979: *Anisomeridium bifforme*, *Arthonia spadicea*, *Arthothelium ruanum*, *Buellia griseovirens*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coniocraea*, *Cladonia parasitica*, *Evermia prunastri*, *Graphis scripta*, *Haematomma ochroleucum var. porphyrium*, *Lecanora argentata*, *Lecanora chlorotera*, *Lecanora expallens*, *Lepraria incana*, *Micarea prasina*, *Ochrolechia androgyna*, *Ochrolechia subviridis*, *Opegrapha lichenoides*, *Opegrapha varia*, *Opegrapha vulgata*, *Parmelia glabrata*, *Parmelia saxatilis*, *Parmelia sulcata*, *Peltigera praetextata*, *Pertusaria albescens var. corallina*, *Pertusaria amara*, *Pertusaria coccodes*, *Pertusaria hymenea*, *Pertusaria pertusa*, *Phlyctis argena*, *Platismatia glauca*, *Pyrenula nitida*, *Pyrenula nitidella*, *Pyrrhospora quercea*, *Thelotrema lepadinum*

Lokalitetskode: + S I r-s

Botanisk vurdering:

Slotved Skov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov med Bøg af lokal proveniens.

2. Sjældnere planter: *Plagiomnium medium(x)*, *Pterogonium gracile(x)*, *Zygodon conoideus*
3. Lokalt sjældnere planter: Kæmpe-Svingel

Kilder: 161, 248, 250, 251, 308, 322, 329, 330, 331, 425, 755, 763, 764, 853, 990, 994, 1074, 1076, 1127, 1298, 1337

2/7-3. Rævebakken.

Om sammensætningen af den 44 ha. store, privatejede Rævebakken Skov foreligger botaniske oplysninger ikke. Rævebakken beklædes tillige af overdrevsvegetation og krat.

Bevaring: 44 ha. af Rævebakken er fredet 1933.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, overdrev, eng

Højere planter:

1985: Ene, Smuk Perikon

1900-1979: Hedelyng

Svampe:

1900-1979: *Camarophyllus niveus*, *Camarophyllus pratensis*, *Hygrocybe miniata*, *Hygrocybe obrussea*, *Hygrocybe ovina*, *Hygrocybe psittacina*, *Hygrocybe punicea*

Lokalitetskode: + S-E II r-s

Kilder: 81, 123, 161, 308, 524, 611

2/7-4. Bøgsted Plantage = Bøgsted Skov.

I sammensætningen af den 242 ha. store, privatejede Bøgsted Plantage indgår overvejende beplantninger af nåletræer. Langs sydranden forekommer i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) blandskov med Ask, Bøg, Alm. Eg, Rød-El og Alm. Røn.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1984: Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Alm. Eg, Gederams, Rød-Gran, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hvene, Liden Klokke, Alm. Kohvede, Bredbladet Mangeløv, Rødknæ, Alm. Røn, Lav Skorsoner, Lyng-Snerre, Sand-Star, Tandbælg
1900-1979: Ask, Blåbær, Bøg, Rød-El, Håret Frytle, Hønsebær, Tyttebær

Mosser:

1984: *Brachythecium rutabulum*, *Ceratodon purpureus*, *Dicranella heteromalla*, *Dicranum scoparium*, *Drepanocladus uncinatus*, *Hylocomium splendens*, *Hypnum cupressiforme*, *Lophocolea bidentata*, *Plagiomnium affine*, *Plagiothecium curvifolium*, *Pleurozium schreberi*, *Pohlia nutans*, *Polytrichum formosum*, *Ptilidium ciliare*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Scleropodium purum*, *Thuidium tamariscinum*
1900-1979: *Barbilophozia barbata*, *Brachythecium curtum*, *Brachythecium reflexum*, *Buxbaumia aphylla*(o), *Dicranum majus*, *Dicranum polysetum*, *Helodium blandowii*, *Lophocolea heterophylla*, *Oxyrrhynchium praelongum*, *Plagiothecium denticulatum*, *Plagiothecium latebricola*, *Plagiothecium undulatum*, *Pterogonium gracile*(o), *Ptilium crista-castrensis*, *Riccardia chamaedryfolia*(o), *Sharpiella seligeri*

Svampe:

1984: *Cystoderma amianthinum*, *Mycena cinerella*
1900-1979: *Badhamia panicea*, *Didymium megalosporum*, *Galerina mycenopsis*

Laver:

1984: *Cladonia fimbriata*, *Cladonia scabriuscula*, *Hypogymnia physodes*, *Peltigera lactucifolia*

Lokalitetskode: ++ S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: *Helodium blandowii*, Hønsebær, *Ptilium crista-castrensis*

Kilder: 79, 144, 161, 248, 322, 326, 330, 331, 755, 767, 770

2/7-5. Astrup.

Ved Astrup ligger lyngbakker på kuperet moræne. Lyngarealerne er nu tilplantet eller stærkt tilgroede. Jordbunden består af morænesand og -grus.

Bevaring: Ca. 6 ha. af lyngområdet ved Astrup er fredet 1934.

Vegetationstyper: Overdrev, skov

Højere planter:

1983: Dun-Birk, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Alm. Brandbæger, Bølget Bunke, Mark-Bynke, Bævreasp, Mose-Bølle, Bredbladet Dunhammer, Ene, Engelskræs, Alm. Engelsød, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Eng-Gedeskæg, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Bakke-Gøggelilje, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Alm. Sct. Hansurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Hønsebær, Liden Klokke, Smalbladet Klokke, Klokkeling, Alsike-Kløver, Alm. Kongepen, Kornblomst, Alm. Kællingetand, Majblomst, Alm. Mangeløv, Ager-Padderok, Smuk Perikon, Vinget Perikon, Krybende Pil, Alm. Rajgræs, Revling, Eng-Rottehale, Selje-Røn, Alm. Røllike, Glanskapslet Siv, Skovstjerne, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Hare-Star, Sand-Star, Spidskapslet Star, Top-Star, Alm. Sumpstrå, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Smalbladet Timian, Trævlekrone, Tyttebær, Tørst, Svømmende Vandaks, Muse-Vikke, Tveskægget Ærenpris
1900-1979: Hulsvøb, Hvid Sækspore(o)

Lokalitetskode: ++ E-S II s-ms

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hønsebær, Smalbladet Klokke
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Bakke-Gøggelilje

Kilder: 178, 179, 308, 340, 360, 454, 599, 634, 779, 1013

2/7-6. Baggesvogn Skov.

Den 145 ha. store, privatejede Baggesvogn Skov ligger på stejle sider og slugter i mindre bækdal samt på stærkt kuperet morænebakkeland vest for dalen. Den øvre del af bækken er ureguleret, mens den nedre del er omlagt i to kanaler langs randene af skoven. Kanalen kranses af flere stævnedede elletræer. Den afvandede eng mellem kanalerne anvendes til dyrkning af afgrøder eller til græsning. Sammensætningen af skoven er meget varieret med flere partier med gammel Bøg af lokal proveniens. Stedvis forekommer væld i skovbunden med udløb til kanalerne. De fugtige områder er dækket med bevoksninger af Rød-El eller Ask. Skovbundsvegetationen her er karakteristisk med dominans af Alm. Mjødurt, tillige med Stor Nælde, Firblad, Alm. Bingelurt, Fjærbregne, Solbær, Dag-Pragtstjerne og Skov-Galtetand. I skoven indgår tillige en del beplantninger af nåletræer af Sitka-Gran (rigelig) og Rød-Gran, ligesom skoven er findested for flere halvsjældne eller sjældne arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at løvskovspartierne i Baggesvogn Skov bevares. Det er derfor ønskeligt, at nåletræer ikke indplantes i løvskovspartierne, at fornyelsen af løvtræer sker ved

selvforyngelse, og at denne selvforyngelse er baseret på frø af lokal proveniens. Der er rejst fredningssag for Baggesvogn Skov.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, eng

Højere planter:

1989: Ahorn, Hvid Anemone, Liden Andemad, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Alm. Bingelurt, Brombær, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bøg, Lådden Dueurt, Alm. Eg, Rød-El, Skov-Elm, Firblad, Fjærbregne, Håret Frytle, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Kær-Høgeskæg, Fugle-Kirsebær, Skov-Kogleaks, Stor Konval, Vild Kørvel, Glat Løvefod, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Alm. Milturt, Alm. Mjødurt, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Kær-Padderok, Skov-Padderok, Selje-Pil, Øret Pil, Dag-Pragtstjerne, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Vild Ribs, Alm. Røn, Selje-Røn, Bjerg-Rørhvene, Eng-Rørhvene, Lyse-Siv, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Skvalderkål, Burre-Snerre, Lyng-Snerre, Solbær, Skov-Springklap, Pille-Star, Stinkende Storkenæb, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Vandkarse, Vandstjerne, Krat-Viol, Vorterod, Læge-Ærenpris

1900-1979: Liden Andemad, Spring-Balsamin, Alm. Bjørneklo, Blåbær, Liden Burre, Skov-Burre, Glat Dueurt, Ris-Dueurt, Rosen-Dueurt, Dunet Egebregne(o), Tredelt Egebregne(o), Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigvej, Alm. Fredløs, Lund-Fredløs(o), Mangelblomstret Frytle, Alm. Gyldenris, Alm./Skov-Hanekro, Haremad, Hieracium pinnatifidum, Hieracium pseudodiaphanum, Hieracium vulgatifforme, Alm. Hjertespad(o), Gyldenlak-Hjørneklap, Skov-Hullæbe, Skov-Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Gul Iris, Skov-Jordbær, Kalmus, Alm. Katost, Alm. Kohvede, Korsknep, Liljekonval, Vild Løg, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Smalbladet Milturt, Mælkebøtte, Bittersød Natskygge, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Dynd-Padderok, Elfenbens-Padderok, Lund-Padderok, Kantet Perikon, Smuk Perikon, Vinget Perikon, Hvas Randfrø, Nyrebladet Ranunkel, Lund-Rapgræs, Mark-Rødtop, Sanikel, Skov-Salat, Knop-Siv, Skovarve, By-Skræppe, Slangeurt, Snylterod, Akselblomstret Star, Bleg Star, Hare-Star, Skov-Star, Dunet Steffensurt, Spidsbladet Steffensurt(o), Storbægret Storkenæb, Svaleurt, Kæmpe-Svingel, Skov-Svingel(o), Manna-Sødgræs, Tandrod, Tormentil, Tyttebær, Storfrugtet Vandstjerne, Vedbend, Gærde-Vikke, Liden Vintergrøn, Bjerg-Ærenpris, Ørnebregne

Mosser:

1900-1979: Cirriphyllum crassinervium(o), Hygrohypnum luridum(o), Porella cordaeana(o), Pterogonium gracile, Scapania curta(o), Zygodon conoideus

Svampe:

1900-1979: Amanita aspera, Amanita vaginata, Cenococcum graniforme, Collybia radicata, Coprinus disseminatus, Elaphomyces variegatus, Epicloe typhina, Fuligo septica, Hypholoma fasciculare, Lachnea hemisphaerica, Lachnea scutellata, Lycogala epidendron, Marasmius alliaceus, Phallus caninus, Pluteus cervinus, Ustilago anemones

Laver:

1900-1979: Parmelia glabrata, Parmelia saxatilis, Pertusaria amara, Pertusaria hymenea, pertusaria pertusa, Phlyctis argena, Pyrenula nitida

Lokalitetskode: ++ S-E I r

Botanisk vurdering:

Baggesvogn Skov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov med Bøg af lokal proveniens.

2. Sjældnere planter: Elfenbens-Padderok, By-Skræppe, Snylterod

3. Lokalt sjældnere planter: Firblad, Sanikel, Skovarve, Skov-Springklap, Kæmpe-Svingel, Tandrod, Bjerg-Ærenpris

Kilder: 120, 161, 171, 172, 174, 182, 236, 248, 326, 329, 330, 423, 567, 595, 745, 994, 1127, 1230, 1337

2/7-7. Vorholt Skov.

Vorholt Skov består både nåle- og løvtræsbevoksninger. Løvskov forekommer især i skovens centrale og vestlige dele og rummer usædvanlige rester af gammel skov domineret af Alm. Eg, som især i den sydlige del har karakter af naturskov.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1990: Alm. Eg, Hylster-Guldstjerne, Sanikel

Lokalitetskode: + S I r

Botanisk vurdering:

Vorholt Skov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

3. Lokalt sjældnere planter: Hyster-Guldstjerne, Sanikel

Kilder: 1127, 1337

2/8 Lønstrup

2/8-1. Lønstrup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Lønstrup foreligger ikke.

Bevaring: Ca. 2 ha. omkring bækken ved Lønstrup er fredet 1939.

Vegetationstyper: Strand, klit, dige, vejkant

Højere planter:

1900-1979: Hvidgrå Draba(o), Strand-Fladbælg(o), Havtorn, Stivhåret Kalkkarse(o), Klit-Kambunke, Strand-Kamille, Opret Kobjælde, Kegel-Limurt, Sølv-Mælde(o), Vår-Potentil(o), Pukkellæbe(o) (senest fundet 1928), Krum Star(o)

Mosser:

1900-1979: Barbula hornsuschiana(o), Campylium polygamum, Dichodontium pellucidum(o), Didymodon tophaceus(o), Didymodon trifarius(o), Ditrichum flexicaule(o), Encalypta rhabdocarpa(o), Leiocolea heterocolpos(o), Mniobryum delicatulum(o), Mniobryum wahlenbergii(o), Scapania umbrosa(o), Tortella fragilis(o), Tortella inclinata(o), Tritomaria quinqueidentata(o)

Svampe:

1900-1979: Phallus impudicus, Polyporus brumalis

Lokalitetskode: + K-V-B III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Kambunke, Kegel-Limurt
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Opret Kobjælde

Kilder: 91, 158, 170, 179, 214, 222, 252, 308, 313, 326, 330, 331, 409, 411, 414, 418, 423, 478, 523, 574, 580, 5583, 595, 745, 1392

2/8-2. Lønstrup Klint.

Lønstrup Klint rejser sig markant og stejlt over havet og når ved Rubjerg Knude en højde af 72 m. I modsætning til flere af Nordjyllands øvrige knuder består Lønstrup Klint af moræneler overlejret af flyvesand. Mod havet blottes leret til stadighed, og klinten er under nedbrydning. Sandet blæses op langs skrænterne og lejes på toppen i klitter. Mellem klitterne forekommer grønklitlavninger. Dele af klitområdet græsses.

Bevaring: 280 ha. er fredet 1948 og 1965.

Vegetationstyper: Overdrev, klit

Højere planter:

1987: Alm. Agermåne, Bakketidse, Blåhat, Eng-Brandbæger, Mark-Bynke, Ene, Sand-Frøstjerne, Vår-Gæslingeblomst, Høvtorn, Blød Hejre, Hjertergræs, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Ensidig Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Klit-Kambunke, Kattefod, Stor Knopurt, Nikkende Kobjælde, Hulkravet Kodriver, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Alm. Markarve, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Alm. Månerude, Ager-Padderok, Gåse-Potentil, Vår-Potentil, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Sand-Rottehale, Alm. Røllike, Gul Snerre, Liden Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Lyng-Star, Sand-Star, Bidende Stenurt, Blød Storkenæb, Rød Svingel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris
1900-1979: Bakke-Jordbær, Skov-Hullæbe (var. neerlandica), Jakobsstige, Trekløft Stenbræk

Svampe:

1900-1979: *Leptoglossum muscigenum*(o)

Lokalitetskode: + K-H II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Skov-Hullæbe (var. neerlandica), Klit-Kambunke, Vår-Potentil, Liden Snerre

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Hjertergræs, Kattefod, Nikkede Kobjælde, Alm. Månerude, Knold-Ranunkel, Lyng-Star, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 70, 122, 123, 171, 179, 190, 307, 308, 330, 414, 423, 454, 523, 546, 942, 1097, 1392,

2/8-3. Vennebjerg.

Vennebjerg Bakke og Vennebjerg Kirkebakke hæver sig markant over det omgivende, fladere landskab. Jordbunden i bakken består af lerflager overlejret af flyvesand.

Bevaring: Vennebjerg Bakke og Vennebjerg Kirkebakke er fredet 1951 og 1963.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1987: Bellis, Blåhat, Høst-Borst, Engblomme, Engelskgræs, Bakke-Forglemmigej, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Eng-Havre, Hjertergræs, Håret Høgeurt, Femhannet Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Hulkravet Kodriver, Fladtrykt Kogleaks,

Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Alm. Mælkeurt, Bidende Ranunkel, Alm. Røllike, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Blodrød Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Lav Tidsel, Tormentil, Dunet Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol
1900-1979: Stivhåret Kalkkarse, Klit-Kambunke(o)

Mosser:

1900-1979: *Mniobryum albicans*(o), *Mnium stellare*

Lokalitetskode: + E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Engblomme, Stivhåret Kalkkarse

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertergræs, Lav Skorsoner, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 122, 123, 308, 326, 330, 409, 423, 945, 1392

2/9 Løkken

2/9-1. Løkken.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Løkken og Børglum Klit foreligger ikke.

Bevaring: 16 ha. ved Kodal er fredet 1978.

Vegetationstyper: Klit, overdrev

Højere planter:

1900-1979: Klit-Fladbælg, Østersø-Hjælme, Strand-Kamille, Strand-Malurt(o), Sølv-Mælde(o), Strand-Svingel

Alger:

1900-1979: *Chara flexilis*(o), *Chara vulgaris*(o)

Lokalitetskode: + H-E III r

Kilder: 123, 170, 211, 214, 216, 222, 284, 308, 390, 411, 418, 478, 580, 790, 1392

2/9-2. Nr. Lyngby Strand.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Nr. Lyngby Strand foreligger ikke.

Vegetationstyper: Strand

Højere planter:

1900-1979: Kødet Hindeknæ

Lokalitetskode: 0-+ K III r

Kilder: 174

2/9-3. Nybæk Plantage.

Om sammensætningen af den 115 ha. store Nybæk Plantage (Hanherred statsskovdistrikt) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161, 491

2/10 Børglum

2/10-1. Børglum.

Børglum Hede har tidligere været anvendt til græsning og rummer endnu værdifuld, lavtvoksende, artsrig hedevegetation. Dennes eksistens er truet af indvækst af selvsået opvækst af træer og buske. Ved Børglum ligger Sct. Bodils Kilde.

Vegetationstyper: Hede, kilde, vejkant

Højere planter:

1990: Hvid Anemone, Skov-Angelik, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Ene, Engkarse, Klokke-Ensian, Krat-Fladbælg, Gul Fladbælg, Alm. Bjerg-Fyr, Følfod, Gederams, Hvid-Gran, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Bakke-Gøgelilje, Plettet Høgeurt, Alm. Hanekro, Hedelyng, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Klokkelyg, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Alm. Månerude, Eng-Nellikrod, Krybende Pil, Øret Pil, Gåse-Potentil, Nyrebladet Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Lyse-Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Star, Pille-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Tormentil, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol
1900-1979: Opret Hejre

Laver:

1990: *Cetraria islandica*, *Cladonia portentosa*

Svampe:

1900-1979: *Scleroderma bovista*

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Bakke-Gøgelilje, Alm. Månerude, Lav Skorsoner

Lokalitetskode: + H-V-B II r-s

Kilder: 85, 179, 507, 789, 1127

2/10-2. Stenum Kirke.

Diget omkring den kullede Stenum Kirke er opbygget af kampesten. Dige-kronen har græsabat, der slås. Diget er rigt på stenurter, bregner, mosser og skorpelaver.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1989: Ahorn, Ask, Bellis, Dun-Birk, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Skov-Brandbæger, *Cotoneaster horizontalis*, Glat Dueurt, Dunet Egebregne, Tredelt Egebregne, Skov-Elm, Alm. Engelsød, Fingerbøl, Fjærbregne, Græsbladet Fladstjerne, Alm. Fuglegræs, Gederams,

Hvidmelet Gåsefod, Blød Hejre, Alm. Hundegræs, Alm. Hvenc, Alm. Hyld, Hyrdetaske, Håret Høgeurt, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Alm. Kvik, Smalbladet Mangeløv, Muschale, Mælkebøtte, Stor Nælde, Sølv-Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Alm. Rapgræs, Alm. Røllike, *Sedum lydium*, Bidende Stenurt, Hvid Stenurt, Rød Stenurt, Rød Svingel, Alm. Syre, Dusk-Syre, Marts-Viol, Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Mosser:

1989: *Ceratodon purpureus*, *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*, *Grimmia hartmanii*, *Grimmia pulvinata*, *Marchantia polymorpha*, *Plagiomnium undulatum*, *Pohlia nutans*, *Polytrichum piliferum*

Lokalitetskode: + B II r-s

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Dunet Egebregne, Tredelt Egebregne

Kilder: 1300, 1337, 1386

2/10-4. Christiansdal Skov.

I sammensætningen af den 30 ha. store, privatejede Christiansdal Skov indgår mest bevoksninger af nåletræer tillige med lidt Bøg og blandet løvskov.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1986: Bøg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

2/10-5. Hjortnæs Plantage.

Om sammensætningen af den 28 ha. store Hjortnæs Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

2/10-6. Skrolleshede Plantage.

Om sammensætningen af den 25 ha. store Skrolleshede Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

2/10-7. BØRGLUM HEDEN.

2/11 Vrå

2/11-1. Vrå.

Sydvest for Vrå ligger eng- og moseområdet Tuckær med en udgravet sø i midten. Moser rummer en vegetation bestående af mange almindeligt forekommende mark- og vejkantplanter. Ved Vrå ligger tillige mindre nåletræsplantager.

Vegetationstyper: Mose, nåleskov

Højere planter:

1982: Alm. Blæresmælde, Glat Dueurt, Græsbladet Fladstjerne, Eng-Forglemmigvej, Følfod, Kær-Galtetand, Hamp-Hanekro, Hejrenæb, Læge-Jordrøg, Skive-Kamille, Gul Kløver, Alm. Knopurt, Krumhals, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Mirabel, Alm. Mjødurt, Spyd-Mælde, Liden Nælde, Hvid Okseøj, Pengeurt, Fersken-Pileurt, Vej-Pileurt, Krybende Potentil, Rynket Rose, Ager-Sennep, Knop-Siv, Ager-Stedmoderblomst, Alm. Stedmoderblomst, Kær-Tidse, Svømmende Vandaks, Vandpest, Æselfoder
1900-1979: Klokke-Vintergrøn

Lokalitetskode: + V-S III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klokke-Vintergrøn

Kilder: 178, 673

2/11-2. Vrejlev.

I sammensætningen af den 50 ha. store, privatejede Vrejlev Kloster Skov og den 14 ha. store, privatejede Poulstruplund Plantage indgår mest beplantninger af nåletræer tillige med enkelte bevoksninger af Bøg, Eg samt blandet løvskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Alger:

1900-1979: Chara vulgaris(o)

Lokalitetskode: 0-+ S III r

Kilder: 161, 330, 390

2/11-3. Guldager.

I området omkring Guldager ligger flere vandhuller med varierende dybde. Flere af disse anvendes eller har været anvendt til opfyld og losseplads. Nogle af vandhullerne er under tilgroning.

Vegetationstyper: Vandhul

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 1097

2/11-4. Tollestrup.

Nordvest for Tollestrup har i alt fald tidligere ligget mose med tørvegrave.

Vegetationstyper: Mose(o)

Højere planter:

1900-1979: Norsk Potentil (ssp. hirsuta)(o)

Lokalitetskode: + (V) IV 0

Kilder: 175

2/12 Tårs

2/12-1. Tårs.

Diget omkring Tårs Kirke består af sten. Ydersiden er rensset, mens der på toppen optræder nogen vegetation. Overdrevsbakker og marginaljorde nord for Tårs er plantet til med nåletræer af især Rød-Gran eller er sprunget i løvskov. De græssede enge omkring Dalsmølle Bæk nord for Tårs er faste og præget af gødning. Dalens profil er flad.

Vegetationstyper: Vejkant, grusgrav(o)

Højere planter:

1990: Vej- x Østrigsk Guldkarse

1989: Rød-Gran

1900-1979: Skov-Fladbælg, Østrigsk Guldkarse, Vår-Kobjælde(o)

Lokalitetskode: + B III r-a

Kilder: 179, 400, 990, 1337

2/12-2. Børglum Kloster Skov.

I sammensætningen af den 349 ha. store, privatejede Børglum Kloster Skov indgår store beplantninger af nåleskov tillige flere bevoksninger med Bøg og blandet løvskov. Skoven står på højtliggende noget affladet bakketerræn med hovedfaldsretning mod øst. Jordbunden er overvejende næringsfattig bestående af mor. Vegetationen er præget heraf og er stedvis artsfattig.

Bevaring: Af skoven er to mindre dele på ialt ca. 5 ha. fredet 1935.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, vandhul

Højere planter:

1986: Bøg

1984: Bølget Bunke, Skov-Fyr, Rød-Gran, Bakke-Star

1900-1979: Hvid Anemone, Skov-Angelik, Blåbær, Knoldet Brunrod,

Mose-Bunke, Glat Dueurt, Dunet Egebregne, Tredelt Egebregne,

Alm. Engelsød, Firlad, Fjærbregne, Krat-Fladbælg, Sump-

Fladstjerne, Fløjlsgræs, Håret Frytle, Mangelblomstret Frytle, Mark-

Frytle, Alm. Fuglegræs, Alm. Gedeblad, Gederams, Vellugtende

Gulaka, Alm. Gyldenris, Bakke-Gøgelilje(o), Alm./Skov-Hanekro,

Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hieracium pinnatifidum, Hieracium

pseudodiaphanum, Hieracium vulgatifforme, Hindbær, Alm.

Hundegræs, Alm. Hvene, Kær-Høgeskæg, Hønsbær(o), Liden

Klokke, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Krans-Konval, Vild Kørvel, Pyramide-Læbeløs, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Milturt, Alm. Mjødurt, Feber-Nellikeroed, Stor Nælde, Skov-Padderok, Prikbladet Perikon, Smuk Perikon, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Lund-Rapgræs, Revling, Bjerg-Rørhvene, Eng-Rørhvene, Skov-Salat, Skovstjerne, Skovsyre, Lyng-Snerre, Akselblomstret Star, Pille-Star, Dunet Steffensurt, Stinkende Storkenæb, Fåre-Svingel, Tormentil, Alm. Ulvefod, Otteradet Ulvefod(o), Liden Vintergrøn(o), Krat-Viol, Læge-Ærenpris, Ørnebregne

Mosser:

1984: *Anitrichia curtipendula*, *Calypogeia muellerana*, *Cephaloziella bivaricata*, *Dicranella heteromalla*, *Dicranum majus*, *Dicranum scoparium*, *Diphyscium foliosum*, *Diplophyllum albicans*, *Frullania dilatata*, *Frullania fragilifolia*, *Frullania tamarisci*, *Hylacomium splendens*, *Homalothecium sericeum*, *Hypnum cupressiforme*, *Isopterygium elegans*, *Isothecium myurum*, *Lepidozia reptans*, *Lophocolea bidentata*, *Lophocolea heterophylla*, *Metzgeria furcata*, *Mnium hornum*, *Neckera complanata*, *Plagiochilla asplenioides*, *Plagiothecium curvifolium*, *Plagiothecium denticulatum*, *Pleurozium schreberi*, *Pohlia nutans*, *Polytrichum formosum*, *Radula complanata*, *Rhytidiadelphus loreus*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Scleropodium purum*

1900-1979: *Amblystegium serpens*, *Andreaea rupestris*, *Aulacomnium androgynum*, *Bartramia ithyphylla*, *Bartramia pomiformis*, *Brachythecium reflexum*, *Brachythecium rutabulum*, *Calliergon stramineum*, *Cirriphyllum piliferum*, *Conocephalum conicum*, *Dicranella subulata(o)*, *Diplophyllum obtusifolium(o)*, *Ditrichum heteromallum*, *Drepanocladus uncinatus*, *Hedwigia ciliata*, *Isothecium myosuroides*, *Leucobryum glaucum*, *Leucodon sciuroides*, *Orthotrichum pulchellum*, *Plagiomnium undulatum*, *Plagiothecium succulentum*, *Pogonatum urnigerum(o)*, *Pohlia cruda*, *Polytrichum commune*, *Racomitrium aquaticum(o)*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Scapania curta*, *Sharpiella seligeri*, *Sphagnum cuspidatum*, *Sphagnum fallax*, *Sphagnum fimbriatum*, *Sphagnum girgensohnii*, *Sphagnum palustre*, *Ulota bruchii*, *Ulota crispa*, *Zygodon viridissimus*

Svampe:

1984: *Ascocoryne sarcoides*, *Bisporella citrina*, *Cantharellus lutescens*, *Gerronema swartzii*, *Leotia lubrica*
1900-1979: *Physarum bivalve*, *Physarum compressum*

Laver:

1984: *Evernia prunastri*, *Hypogymnia physodes*, *Hypogymnia tubulosa*, *Parmelia sulcata*, *Platismatia glauca*, *Pseudevernia furfuracea*
1900-1979: *Cladonia fimbriata*, *Cladonia scabruscula*

Lokalitetskode: ++ S-V II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: *Andreaea rupestris*, *Krans-Konval*, *Pyramide-Læbeløs*, *Bakke-Star*, *Alm. Ulvefod*
3. Lokalt sjældnere planter: *Dunet Egebregne*, *Tredelt Egebregne*, *Firblad*

Kilder: 79, 161, 308, 326, 328, 329, 330, 331, 453, 567, 595, 745, 755, 763, 764, 770, 990, 1392, 1393a

2/12-3. Bollermark.

Ved Bollermark forekommer i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) bevoksninger med Bøg, der især langs randen er iblandet Alm. Eg. Bundvegetationen under egetræerne domineres af Hedelyng.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bøg, Alm. Eg, Hedelyng

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 144, 330

2/12-4. Boller Kær.

Botaniske beskrivelser af Boller Kær foreligger ikke. Vest for kærret ligger Lie Sø. Den nordlige ende har stor åben vandflade, mens den sydlige del er opdelt i mindre tørvegrave.

Vegetationstyper: Mose, vandhul

Højere planter:

1985: *Bredbladet/Smalbladet Dunhammer*
1900-1979: *Jakobsstige(o)*

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 169, 1097, 1392

2/12-5. Hvidsted.

Engene omkring Uggerby Å ved Hvidsted er for størstepartens vedkommende afvandede og opdyrkede eller udlagt til permanente græsarealer. Enkelte steder som i Hvidsted Enge, Haurholm Enge og i Smørring forekommer udyrkede arealer med tørvegrave, hvoraf nogle er meget tilgroede.

Vegetationstyper: Eng, mose, vandløb

Højere planter:

1900-1979: Rød Gåsefod, Norsk Potentil (ssp. *hirsuta*)

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 168, 179, 330, 1097

2/12-6. Amdal.

Amdal Mose ligger i bunden af den skovklædte Amdal, der forløber mellem Ilbjerg (lok. 2/12-7) og Uggerby Ådal. Ved udløbet ligger Amdal Enge. Mosen og engene rummer stedvis gamle tørvegrave. Størsteparten er afvandet og opdyrket eller udlagt til permanente græsarealer.

Vegetationstyper: Eng, rigkær, vandløb

Højere planter:

1985: *Liden Andemad*, *Hvid Anemone*, *Skov-Angelik*, *Alm. Baldrian*, *Blåtop*, *Bukkeblad*, *Djævelsbid*, *Kær-Dueurt*, *Lådden Dueurt*, *Rød-El*, *Engkarse*, *Gul Fladbælg*, *Krat-Fladbælg*, *Kær-Fladstjerne*, *Sump-Fladstjerne*, *Fløjlgræs*, *Eng-Forglemmigej*, *Sump-Forglemmigej*, *Mark-Frytle*, *Alm. Fuglegræs*, *Bjerg-Fyr*, *Følfod*, *Eng-Gedeskæg*, *Giftyde*, *Vellugtende Gulaks*, *Skov-Gøgelilje*, *Kødfarvet Gøgeurt*,

Maj-Gøgeurt, Hejrenæb, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Kær-Høgeskæg, Eng-Kabbeleje, Alm. Kamgræs, Rød-Kløver, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Vild Kørvel, Løvefod, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Bredbladet Mærke, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikrod, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Øret Pil, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Alm. Røllike, Knop-Siv, Lyse-Siv, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Solbær, Rundbladet Soldug, Blære-Star, Næb-Star, Top-Star, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Sværtevæld, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Trævlekrone, Glat Vejbred, Vibefedt, Eng-Viol, Tveskægget Ærenpris

Mosser:

1985: *Aulacomnium palustre*, *Climacium dendroides*, *Marchantia polymorpha*, *Plagiomnium ellipticum*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Sphagnum teres*

Lokalitetskode: + V II r-s

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Blære-Star

Kilder: 1097

2/12-7. Ilbjerg.

Ilbjerg er isoleret, kuperet morænebakkeland, der med Stovhøj som højeste punkt når 68 m. o. h. Bakkerne er beklædt med nåleskov af fortrinsvis ældre træer.

Vegetationstyper: Nåleskov

Mosser:

1900-1979: *Scapania compacta*(o)

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 329, 1097

2/12-8. Sønderskov.

Ved Sønderskov er Uggerby Å reguleret og omgivet af faste enge. Vegetationen på engene domineres af Lyse-Siv, Lav Ranunkel, Vild Kørvel, Mælkebøtte og græsser.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, bebyggelse

Højere planter:

1989: Hvid Anemone, Vild Kørvel, Mælkebøtte, Lav Ranunkel, Lyse-Siv
1900-1979: Kryb-Hvene, Blågrøn Løvefod, Eng-Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Røgræs, Alm. Star, Toradet Star

Lokalitetskode: + V-B III r-s

Kilder: 350, 414, 461, 634, 1337, 1392

2/12-9. Ugilt.

Diget omkring den kullede Ugilt Kirke er opbygget af sten. Vegetationen er rig på mosser og skorpelever.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1989: Bølget Bunke, Alm. Engelsød, Stor Nælde, Rødknæ, Skvalderkål, Hvid Stenurt

Mosser:

1989: *Barbilophozia attenuata*, *Barbilophozia barbata*, *Bryum capillare*, *Bryum flaccidum*, *Bryoerythrophyllum recurvirostre*, *Ceratodon purpureus*, *Dicranella heteromalla*, *Frullania dilatata*, *Grimmia pulvinata*, *Grimmia trichophylla*, *Hedwigia ciliata*, *Homalothecium sericeum*, *Hypnum cupressiforme*, *Isoetecium myosuroides*, *Lophozia incisa*, *Orthotrichum affine*, *Orthotrichum anomalum*, *Orthotrichum cupulatum*, *Orthotrichum diaphanum*, *Orthotrichum lyellii*, *Orthotrichum pumilum*, *Plagiochilla asplenioides*, *Plagiomnium affine*, *Plagiothecium denticulatum*, *Racomitrium heterostichum*, *Radula complanata*, *Scapania scandica*, *Schistidium apocarpum*, *Tortula muralis*, *Tortula papillosa*, *Tortula ruralis*, *Zygodon viridissimus*
1900-1979: *Andreaea rupestris*(o), *Brachythecium reflexum*, *Racomitrium fasciculare*(o)

Lokalitetskode: + B II r-s

Kilder: 329, 330, 853, 1386

2/12-10. Tykskov.

I sammensætningen af den 38 ha. store, privatejede Tykskov indgår nåletræer domineret af Rød-Gran samt i det nordvestlige hjørne blandet løvskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1989: Rød-Gran

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 1337

2/12-11. Linderum.

I sammensætningen af den 69 ha. store, privatejede Linderumgård Plantage indgår overvejende nåleskov tillige med lidt Bøg og blandet løvskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, vejkant

Højere planter:

1986: Bøg
1900-1979: Skov-Vikke(o), Knold-Vortemælk

Lokalitetskode: + S-B III r

Kilder: 161, 277, 745

2/12-12. Fæbakke.

Store dele af Fæbakke er tilplantet med nåleskov med Rød-Gran som dominerende skovtræ tillige med Hvid-Gran og Skov-Fyr. Bakken har tidligere rummet overdrev og marginaljord. Den rummer nu mindre, lysåbne hedestykker med Hedelyng og Ene. Fæbakke er omgivet af kuperet terræn med opdyrkede marker.

Vegetationstyper: Nåleskov, overdrev

Højere planter:

1989: Ene, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Rød-Gran, Hedelyng

Lokalitetskode: + S-E III r-s

Kilder: 1337

2/12-13. Store Volsholt Plantage.

I sammensætningen af den 30 ha. store, privatejede Store Volsholt Plantage indgår overvejende beplantninger af nåletræer samt nogen Bøg og Eg.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

2/12-14. Ravnebakke Plantage = Tidemandsholm Skov.

Om sammensætningen af den 19 ha. store, privatejede Ravnebakke Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

2/13 Tise

2/13-1. Tise incl. Tise Ladegård Plantage.

Tise Bakker er delvis skovklædte, delvis opdyrkede eller uopdyrkede. De ældste beplantninger er foretaget i perioden 1886-1906. De uopdyrkede partier er ofte udlagt til græsgange og domineres af græsrig overdrevsvegetation.

I skovene optræder en del yngre Bøg med tætte, ranke stammer, hvilket giver meget sparsomme lysforhold på skovbunden. Busklag og skovbundsvegetation optræder kun på lysåbne steder i lysninger, langs stier og veje. Her indgår tillige beplantninger af nåletræer. Om sammensætningen af den 20 ha. store Tise Ladegård Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke. Tise Kirke er hvidkalket. Diget omkring kirkegården består af kampesten. Mod øst, syd og vest står

bøgeskov op til digerene, mens norddiget er åbent. Diget har græsabat på kronen og er stærkt tilgroet.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, overdrev, kilde, dige

Højere planter:

1989: Ahorn, Alm. Akeleje, Ask, Benved, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Brombær, Mark-Bynke, Bøg, Djævelsbid, Glat Dueurt, Døvnælde, Alm. Eg, Grå-El, Rød-El, Skov-Elm, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Fingerbøl, Fløjlsgræs, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Gyvel, Hedelyng, Krybende Hestegras, Hestekastanie, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Katteskæg, Ensidig Klokke, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Europæisk x Japansk Lærk, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Markarve, Mælkebøtte, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Glat Hunde-Rose, Rynket Rose, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Bjerg-Rørhvene, Skov-Salat, Liden Skjaller, Butbladet Skræppe, Skvalderkål, Snebær, Gul Snerre, Sand-Star, Bidende Stenurt, Hvid Stenurt, Rød Stenurt, Alm. Syre, Dusk-Syre, Syren, Tormentil, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Alm. Ædelgran, Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris
1900-1979: Femradet Ulvefod(o)

Lokalitetskode: + S-E-V-B II r-s

Kilder: 161, 288, 507, 1334, 1337

2/13-2. Mejlsted.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Mejlsted foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Hjertebladet Fliglæbe(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 431

2/13-3. Tolstrup.

Tolstrup Kirke er opbygget af kampestenkvadre og har hvidkalket tårn. Diget omkring kirkegården består af kampesten med slået græsabat på digekronen. Langs indersiden af diget står en række af Skov-Elm. Om sammensætningen af den 13 ha. store Tolstrup-Stenum Plantage (Brønderslev kommune) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov, dige

Højere planter:

1989: Ahorn, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Skov-Elm, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Fingerbøl, Alm. Fuglegræs, Alm. Gyldenris, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Skive-Kamille, Moskus-Katost, Liden Klokke, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Smalbladet Mangeløv, Mælkebøtte, Stor Nælde, Kantet Perikon, Krybende Pil, Aften-Pragtstjerne, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Alm. Røllike, Skvalderkål, Snebær, Gærde-Snerle, Gul Snerre, Pigget Star, Alm.

Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Rød Stenurt, Stikkelsbær, Liden Storkenæb, Rød Svingel, Dusk-Syre, Hunde-Viol, Marts-Viol

Lokalitetskode: + S-B II r-s

Kilder: 161, 1306, 1337

2/14 Brønderslev

2/14-1. Brønderslev.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter i og ved Brønderslev foreligger ikke.

Vegetationstyper: Eng, have, bebyggelse, grusgrav

Højere planter:

1900-1979: Opret Amarant(o), Trefliget Ambrosie(o), Arenaria rotundifolia(o), Vand-Brunrod(o), Vår-Brunrod(o), Convolvulus mauritanicus(o), Dild, Spæd Dueurt, Sand-Hanekro, Flyve-Havre, Hamp, Tornfrøet Hornblad, Kiddike, Petroselinum hortense(o), Mangeblomstret Ranunkel(o), Serradel(o), Stilk-Siv(o), Gul Snerre, Hvid Snerre, Forlænget Star(o)

Lokalitetskode: + E-B III r

Kilder: 169, 170, 205, 216, 266, 284, 371, 413, 574

2/15 Serritslev

2/15-1. Serritslev.

Den kullede Serritslev Kirke er opbygget af granitkvadre. Især nordsiden er rig på skorpelaver. Kirkegården omgives af dige af granit. Diget er urensat og åbent på nær sydøst hjørnet, hvor der ligger en delvis træklædt kæmpehøj med klokketårn på toppen. På digekronen ligger græsabat. Norddiget er omsat midt i 50'erne. Ved omsætningen blev tilført ny græstørv, mens planterne har fået lov indvandere. Vegetationen på diget er artsrig med mange mosser og lichéner.

Om sammensætningen af den 10 ha. store Serritslev Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at den særdeles artsrige vegetation på digerene bevares. Det er derfor ønskeligt, at digerene fortsat holdes lysåbent gennem nedskæring af opvekst af vedplanter, at digerene ikke sprøjtes med ukrudtsbekæmpende midler, og at materialer til brug for arbejdet på kirkegården ikke placeres op ad digerene.

Vegetationstyper: Dige, skov

Højere planter:

1990: Pomerans-Høgeurt, Murrude(x), Nordisk Radeløv(x)
1989: Ask, Bellis, Blåmunke, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Tidlig Dværgbunke, Skov-Elm, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Fingerbøl, Alm. Firling, Alm. Gyldenris, Vår-Gæslingeblomst, Alm. Gåsemad, Blød Hejre, Mark-Hindeknæ, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Liden Klokke, Flerårig Knavel, Alm. Mangeløv, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røllike,

Sedum lydium, Snebær, Gul Snerre, Ager-Stedmoderblomst, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Hvid Stenurt, Rød Stenurt, Rød Svingel, Alm. Syre, Vedbend, Krat-Viol

Mosser:

1989: Ceratodon purpureus, Grimmia pulvinata, Hypnum cupressiforme, Polytrichum piliferum

Lokalitetskode: ++ B I s-ms

Botanisk vurdering:

Serritslev Kirke og Kirkegård er henført til kategori I på grund af rødlistearter og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

1. Rødlistearter: Murrude(x) (fredet), Nordisk Radeløv(x)

Kilder: 161, 179, 206, 330, 990, 1288, 1337, 1386

2/15-2. Nørreå (mellem indløbet af Østerå og Lille Thorup).

Vandspejlet i Nørreå ligger som følge af uddybning op til 1 m under engenes overflade. Vandet er rent til lettere belastet, og vandføringen er god. Bunden består af sand. Af de omkringliggende enge opdyrkes de tørreste, mens de fugtigere anvendes til græsning. Flere steder forekommer væld. Vegetationen på græsarealerne domineres af store græsser.

Vegetationstyper: Vandløb, eng

Højere planter:

1989: Liden Andemad, Bellis, Kæmpe-Bjørneklo, Fliget Brøndsel, Mose-Bunke, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Møj-Gøgeurt, Alm. Hvene, Stortoppet Hvene, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabelleje, Hvid-Kløver, Kragefod, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Mjødurt, Stor Nælde, Vinget Perikon, Vand-Pileurt, Enkelt Pindsvineknope, Gåse-Potentil, Alm. Røjgræs, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Eng-Rævehale, Knæbøjet Rævehale, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Næb-Star, Toradet Star, Eng-Svingel, Sværtevæld, Butblomstret Sødgræs, Høj Sødgræs, Trævekronen, Vandranunkel
1900-1979: Kær-Fladbælg(o)

Mosser:

1989: Climacium dendroides

Lokalitetskode: + V-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Butblomstret Sødgræs

Kilder: 10, 381, 634, 1321, 1337

2/15-3. Thorsmark.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Thorsmark foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Hvid Sækspore(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 171

2/15-4. Grindsted.

Ved Grindsted har ligget engområder, der i 1930'erne blev omdannet til park og ørreddamme. Derfor må stedets oprindelige vegetation med flere arter af Gøgeurt anses for at være gået tabt.

Vegetationstyper: Eng(+), vandhul, park

Højere planter:

1900-1979: Kødfarvet Gøgeurt(+), Maj-Gøgeurt(+), Plettet Gøgeurt(+), Uldbladet Kongelys(o), Tåmurt(o)

Lokalitetskode: + B-(E) III r

Kilder: 216, 285, 413

2/16 Kirkholt

2/16-1. Ås Plantage inc. Lunken Plantage.

I sammensætningen af den 50 ha. store, privatejede Ås Plantage indgår beplantninger af nåletræer samt blandet løvskov med Eg, Hylde, Røn og Bøg. I plantagen forekommer en mindre sø med fattigkærsvegetation. I sammensætningen af den 50 ha. store, privatejede Lunken Plantage indgår mest beplantninger af nåletræer tillige med mindre bevoksninger af ren Bøg og blandet løvskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, vandhul

Højere planter:

1981: Ahorn, Vortebirk, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Brombær, Alm. Brunelle, Grå-Bynke, Bævreasp, Bøg, Mose-Bølle, Glat Dueurt, Alm. Eg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Alm. Fuglegræs, Følod, Skov-Galtetand, Gederams, Rød-Gran, Mangefrøet Gåsefod, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hylde, Drue-Hylde, Smalbladet Høgeurt, Hønsebær, Liden Klokke, Klokkeling, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kællingetand, Tue-Kæruld, Vild Kørvel, Majblomst, Alm. Mangeløv, Svine-Mælde, Mælkebøtte, Kantet Perikon, Grå-Pil, Øret Pil, Bidende Ranunkel, Eng-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skovstjerne, Skvalderkål, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Ager-Stedmoderblomst, Alm. Stedmoderblomst, Alm. Syre, Syren, Tandbæger, Horse-Tidse, Tormentil, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Flerfarvet Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne
1900-1979: Ene, Stor Fladstjerne, Kær-Galtetand, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Bugtet Kløver, Hvid Okseøj, Gåse-Potentil, Gul Sennep, Kruset Skræppe, Hvid Snerre, Ager-Stedmoderblomst, Kruset Tidse, Foder-Vikke, Læge-Ærenpris

Svampe:

1900-1979: Amanita muscaria, Amanita virosa, Boletus edulis, Boletus badius, Cantharellus cibarius, Hydnum repandum, Kuehneromyces mutabilis, Laccaria amethystina, Nematoloma fasciculare, Paxillus involutus, Sparassis crispa

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hønsebær

Kilder: 161, 668, 672

2/16-2. Jerslev.

Østdiget ved Jerslev Kirke er opbygget af kampesten med slået græsabat på kronen. Stedvis er diget overgroet af græsrig vegetation og stedvis er plantet en række Selje-Røn langs digets inderside.

Vegetationstyper: Dige, løvskov

Højere planter:

1990: Selje-Røn
1900-1979: Nordisk Radeløv(o)

Lokalitetskode: 0-+ B-S IV r-s

Kilder: 206, 589, 1337

2/16-3. Mylund.

Vest for Mylund ligger stærkt kuperet bakkeland med forskellige typer af skov vekslede med åbne græsarealer med græsning og fattigkær i lavningerne.

Vegetationstyper: Overdrev, fattigkær, løvskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1981: Hvid Anemone, Rød Arve, Blåbær, Blåhat, Høst-Borst, Brombær, Alm. Brunelle, Knoldet Brunrod, Nikkende Brøndsel, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Douglasgran, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Ladden Dueurt, Alm. Eg, Tredelt Egebregne, Skov-Elm, Ene, Engkarse, Sump-Evighedsblomst, Alm. Firling, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Fløjlsgræs, Alm. Fuglegræs, Håret Fryttele, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Kær-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Alm. Gyldenris, Alm./Skov-Hanekro, Hassel, Hedelyng, Hejrenæb, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Hvidtjørn, Alm. Hylde, Hyrdetaske, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Kambregne, Alm. Kamgræs, Skive-Kamille, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Kæmpegran, Smalbladet Kæruld, Vild Kørvel, Liljekonval, Lærk, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Nordmannsgran, Skov-Padderok, Prikbladet Perikon, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Bidende Pileurt, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Langbladet Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skovstjerne, Skovsyre, By-Skræppe, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Alm. Syre, Sølvgran, Kær-Tidse, Tormentil, Tørst, Vedbend, Vild Æble, Alm. Ædelgran, Læge-Ærenpris, Ørnebregne

Svampe:

1981: Agaricus arvensis, Hygrocybe conica, Lycoperdon perlatum, Macrolepiota procera

Lokalitetskode: + S-E II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne

3. Lokalt sjældnere planter: Tredelt Egebregne, Enblomstret Flitteraks

Kilder: 330, 674, 1337

2/16-4. Grønskov.

Den privatejede Grønskov står på kuperet terræn. Skoven består overvejende af beplantninger af nåletræer. I skoven optræder "øer" af løvskov især Bøg. Skovbundsvegetationen er artsfattig og spredt med dominans af morbundsarter. Kun langs skovveje og i lysninger er vegetationen sammenhængende.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1989: Spring-Balsamin, Dun-Birk, Blåbær, Blåtop, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Douglasgran, Alm. Eg, Fjerbregne, Håret Frytle, Mangelblomstret Frytle, Følfod, Alm. Gedeblad, Rød-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Skov-Hanekro, Hassel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Liden Klokke, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Liljekonval, Europæisk x Japansk Lærk, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Kantet Perikon, Smuk Perikon, Grå-Pil, Krybende Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Rødknæ, Alm. Røn, Selje-Røn, Bjerg-Rørhvene, Skov-Rørhvene, Skovstjerne, Skovsyre, Lyng-Snerre, Akselblomstret Star, Pille-Star, Sølvgran, Alm. Thuja, Tormentil, Tyttebær, Tørst, Eng-Viol, Krat-Viol, Alm. Ædelgran, Ørnebregne
1981: Vorte-Birk, Blåhat, Blåmunke, Alm. Brandbæger, Brombær, Krat-Fladbælg, Skov-Galtetand, Vild Gulerod, Alm. Gyldenris, Gyvel, Stortoppet Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Mangeløv, Prikbladet Perikon, Femhannet Pil, Krybende Pil, Grå-Poppel, Bidende Ranunkel, Lyse-Siv, Alm. Syre, Dusk-Syre

Mosser:

1989: *Mnium hornum*, *Plagiothecium undulatum*, *Polytrichum undulatum*

Svampe:

1981: *Amanita muscaria*, *Amanita pantherina*, *Amanita rubescens*, *Armillaria mellea*, *Boletus badius*, *Boletus edulis*, *Boletus erythropus*, *Boletus chrysenteron*, *Calocera viscosa*, *Cantharellus cibarius*, *Hygrophoropsis aurantiacus*, *Laccaria amethystina*, *Laccaria laccata*, *Lycoperdon perlatum*, *Paxillus atrotomentosus*, *Paxillus involutus*, *Phallus impudicus*, *Polyporus varius*, *Sparassis crispa*, *Stropharia aeruginosa*, *Suillus luteus*, *Tremella mesenterica*, *Tricholomopsis platyphyllo*

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 161, 672, 673, 1249, 1337

2/16-5. Pajhede Skov incl. Søheden.

Den privatejede Pajhede Skov står på kuperet terræn. Jordbunden er sandet. Skovlaget består overvejende af nåletræer med Rød-Gran, Sitka-Gran, Alm. Ædelgran og Lærk som dominerende. Løvtræer optræder kun i mindre omfang og da ofte som "øer" eller som galleriskov. Især i den vestlige del forekommer en del krat med Bøg af lokal proveniens.

Skovbundsvegetationen består af morbundsplanter og er kun sammenhængende på lysåbne steder, i nyplantninger og under gamle, åbne bevoksninger.

Råmose rummer et vandfyldt hul med brunligt vand og en del Liden Andemad på vandoverfladen. Vandhullet omgives af græsklædt slette. Dalen langs Musted Bæk ved Pajhede Skov er skovklædt domineret af Rød-El, mens nærrområderne domineres af Lyse-Siv.

Om sammensætningen af Søheden (Brønderslev kommune) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, vandhul, vandløb

Højere planter:

1989: Liden Andemad, Blåbær, Blåtop, Skov-Brandbæger, Fliget Brøndsel, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bøg, Mose-Bølle, Alm. Eg, Rød-El, Grå El, Sump-Evighedsblomst, Græsbladet Fladstjerne, Sump-Forglemmigej, Håret Frytle, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Kær-Guldkarse, Gyvel, Skov-Hanekro, Hassel, Krybende Hestegræs, Hestekastanie, Hindbær, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Hyrdetaske, Glansbladet Hæg, Alm. Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Liden Klokke, Alm. Kællingetand, Europæisk Lærk x Japansk Lærk, Bredbladet Mangeløv, Stor Nælde, Kantet Perikon, Øret-Pil, Bidende Pileurt, Grenet Pindsvineknap, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Rynket Rose, Knæbøjet Rævehale, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Lyse-Siv, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Kruset Skræppe, Rød Svingel, Manna-Sødgræs, Ager-Tidsel, Tormentil, Tyttebær, Glat Vejbred, Møse-Vikke, Krat-Viol, Alm. Ædelgran, Læge-Ærenpris, Smalbladet Ærenpris, Ørnebregne
1981: Vorte-Birk, Blåmunke, Bølget Bunke, Grå-Bynke, Bævreasp, Mose-Bølle, Rød-El, Ene, Krat-Fladbælg, Alm. Fuglegræs, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Stortoppet Hvene, Grøn Høgeskæg, Tag-Høgeskæg, Håret Høgeurt, Lugtløs Kamille, Skive-Kamille, Klokkeling, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Tue-Kæruld, Majblomst, Alm. Mangeløv, Mælkebøtte, Grå-Pil, Vej-Pileurt, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Revling, Alm. Røllike, Eng-Rørhvene, Skov-Salat, Knop-Siv, Lyng-Snerre, Eng-Svingel, Strand-Vejbred
1900-1979: Stolthenriks-Gåsefod, Alm. Ulvefod(o)

Svampe:

1981: *Amanita citrina*, *Amanita muscaria*, *Amanita rubescens*, *Boletus chrysenteron*, *Craterellus cornucopioides*, *Diatrype disciforme*, *Dacrymyces deliquescens*, *Lactarius rufus*, *Marasmius alliaceus*, *Pholiota flammans*, *Russula vesca*

Lokalitetskode: + S-V II r

Kilder: 122, 161, 186, 330, 370, 672, 745, 1283, 1392

2/16-6. Lunken.

Dele af den 32 ha. store ejendom Lunken (Nordjyllands statsskovdistrikt) er stærk kuperet og dækket af stedvis ret sluttede bevoksninger af Bøg. Jordbunden veksler mellem muld og mor.

Vegetationstyper: Løvskov, eng, vandhul

Højere planter:

1988: Bølget Bunke, Bøg, Sanikel, Vebend
1981: Liden Andemad, Rød Arve, Bellis, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Vår-Brandbæger, Alm. Brunelle, Nikkende Brøndsel, Glat Dueurt, Ladden Dueurt, Rød-El, Rank Evighedsblomst, Sump-Evighedsblomst, Krat-Fladbælg, Kær-Fladstjerne, Fløjligræs, Eng-Forglemmigej, Alm. Fuglegræs, Kær-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Hejrenæb, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Hyrdetaske, Lugtløs Kamille, Skive-Kamille, Liden Klokke, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kohvede, Vild Kørvel, Majblomst, Alm. Mangeløv, Mirabel, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Mælkebøtte, Stor Nælde, Gul Okseøj, Ager-Padderok, Kær-Padderok, Skov-Padderok, Kantet Perikon, Bleg Pileurt, Fersken-Pileurt, Vej-Pileurt, Gåse-Potentil,

Krybende Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Knop-Siv, Tudse-Siv, Skavgræs, Skovstjerne, Skovsyre, Kruset Skræppe, Slangehoved, Ager-Snerle, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Ager-Stedmoderblomst, Alm. Svinemælk, Alm. Syre, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Kål-Tidsel, Tormentil, Trævlekrone, Svømmende Vandaks, Vandpest, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Marts-Viol, Smalbladet Ærenpris, Læge-Øjentrøst, Ørnebregne

Svampe:

1981: Marasmius oreades

Lokalitetskode: + S-E-V II r

Kilder: 123, 367, 672

2/16-7. Bøgebæk = Bojbæk.

Om området omkring Bøgebæk foreligger botaniske beskrivelser ikke.

Vegetationstyper: Vandløb, skov, eng

Lokalitetskode: 0-+ V-S-E III 0

Kilder: 1097

2/16-8. Fejborg Bakke.

Fejborg Bakke er en del af Jyske Ås. Terrænet er stærkt kuperet og dækket af dels løvskov og krat dels åbne, græssede overdrev med enbuske og lavtvoksende vegetation dels enge og dyrkede marker.

Vegetationstyper: Løvskov, overdrev, eng, mark

Højere planter:

1989: Alm. Blæresmælde, Bøg, Alm. Eg, Ene, Alm. Gyldenris, Hindbær, Hvid Okseøjle

1986: Alm. Baldrian, Bellis, Vorte-Birk, Alm. Bjørneklo, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Engelskræs, Græsbladet Fladstjerne, Fløjsgræs, Mark-Frytle, Alm. Fuglegræs, Gederams, Guldblomme, Gyvel, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Liden Klokke, Gul Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Pyramide-Læbeløs, Alm. Mjødurt, Feber-Nellikero, Kantet Perikon, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Rejfan, Revling, Eng-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Liden Storkenæb, Ager-Tidsel, Tormentil, Trævlekrone, Tyttebær, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Øjentrøst

1981: Ahorn, Bitter Bakkestjerne, Stivhåret Borst, Brombær, Bævreasp, Glat Ducurt, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Eng-Forglemmigej, Følfod, Kær-Galtetand, Alm. Gedeblad, Vild Gulerod, Gyvel, Skov-Gøggelilje, Plettet Gøgeurt, Alm. Hanekro, Hvidtjørn, Kær-Høgeskæg, Toårig Høgeskæg, Lancetbladet Høgeurt, Storblomstret Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Lugtløs Kamille, Fugle-Kirsebær, Hvid-Kløver, Alm. Kohvede, Kvalkved, Majblomst, Alm. Mangeløv, Mark-Stenkløver, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Bittersødt Dynd-Padderok, Skov-Padderok, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Skør-Pil, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Lav Ranunkel, Hunde-Rose, Selje-Røn, Skov-Salat, Knop-Siv, Lyse-Siv, Stor Skjaller, Lav Skorsoner, Skovsyre, By-Skræppe, Hvid Snerre, Ager-

Stedmoderblomst, Alm. Syre, Sæbeurt, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Fliget Rød Tvetand, Femradet Ulvefod, Glat Vejbred, Liden Vintergrøn, Hunde-Viol, Marts-Viol, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Tykbladet Ærenpris, Ørnebregne
1900-1979: Hønsbær(o), Mørk Kongelys, Plettet Kongepen(o), Liljekonval, Smuk Perikon, Alm. Ulvefod

Lokalitetskode: + S-E-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Stivhåret Borst, Pyramide-Læbeløs, By-Skræppe, Alm. Ulvefod

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Lancetbladet Høgeurt, Guldblomme, Hjertegræs, Lav Skorsoner

Kilder: 123, 404, 615, 670, 678

2/17 Øster Brønderslev

2/17-1. Nibstrup Plantage.

Den 35 ha. store, privatejede Nibstrup Plantage består af beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: 0-+ S III r

Kilder: 161

2/17-2. Hedelund.

Botaniske beskrivelser af Hedelund foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Melet Kodriver(o) (formentlig udplantet)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 284

2/18 Hallund

2/18-1. Lundens Bakker.

Lundens Bakker rummer såvel beplantninger af nåletræer som løvskov tillige med udyrkede kæmpehøje og dyrkede marker.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, overdrev, mark

Højere planter:

1986: Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Bølget Bunke, Grå-Bynke, Mark-Bynke, Mose-Bølle, Alm. Eg, Ene, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Alm. Gyldenris, Gyvel, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Smalbladet Høgeurt, Skive-Kamille, Liden Klokke, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Liljekonval, Lærk, Majblomst, Alm. Mangeløv, Mælkebøtte, Gul Okseøjle, Grå-Pil, Krybende Pil, Fersken-Pileurt, Vej-Pileurt, Alm. Rajgræs, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn,

Skovstjerne, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Spergel, Sand-Star, Liden Storkenæb, Horse-Tidsel, Tormentil, Tyttebær, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke
1981: Ahorn, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Selje-Pil, Skov-Salat, By-Skræppe, Tandbæger
1900-1979: Vår-Kobjælde(o)

Svampe:

1981: Amanita rubescens, Calocera viscosa, Paxillus involutus, Phallus impudicus, Tylopilus felleus

Lokalitetskode: + S-E-B II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: By-Skræppe
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene

Kilder: 399, 400, 478, 672, 679

2/18-2. Kølskegård Krat = Kølskegård Skov = Kølske Plantage.

Det 40 ha. store, privatejede Kølskegård Krat består fortrinsvis af beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Benved, Alm. Hæg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 178, 595, 596

2/18-3. Kælderbakker.

Botaniske beskrivelser af Kælderbakker foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Vår-Kobjælde(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 244, 358, 400, 518, 759

2/18-4. Hollensted.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Hollensted foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Stolthenriks Gåsefod

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 190

2/18-5. Hallund.

Kirkegården ved Hallund Kirke omgives af et urensset dige af hele kampesten med allet græsabat på toppen. Nordsiden er åben og rig på bregner, mosser og skorpelaver. Indersiden af øst- og syddiget dækkes af store træer af Skov-Elm, Ahorn og Alm. Eg. Diget som helhed er særdeles artsrigt med flere kulturflygtninge og arter, der er knyttet til klippeterræn. Ryå øst for Hallund er reguleret og omgivet af tørre, gødede, græssede enge. Vegetationen domineres af græsser og Lav Ranunkel.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at den særdeles artsrige vegetation på diget ved Hallund Kirke bevares. Det er derfor ønskeligt, at diget fortsat holdes lysåbent gennem nedskæring af opvækst af vedplanter, at diget ikke sprøjtes med ukrudtsbekæmpende midler, at materialer til brug for arbejdet på kirkegården ikke placeres op ad diget, og at de allerede deponerede materialer fjernes.

Vegetationstyper: Dige, vandløb, eng, vejkant

Højere planter:

1991: Nordisk Radeløv(x)

1990: Bægerbregne(x), Tredelt Egebregne, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Murrude(x)

1989: Ahorn, Alm. Akeleje, Ask, Alm. Brandbæger, Skov-Brandbæger, Brunnea macrophylla, Bølget Bunke, Glat Dueurt, Kirtel-Dueurt, Skov-Elm, Alm. Engelsød, Rank Evighedsblomst, Fingerbøl, Alm. Firling, Fløjlgræs, Mark-Forglemmigej, Rank Forglemmigej, Skov-Forglemmigej, Alm. Fuglegræs, Kost-Fuglemælk, Gederams, Guldregn, Vår-Gæslingeblomst, Alm. Gåsemad, Blød Hejre, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Hyrdetaske, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Lugtløs Kamille, Alm. Katost, Fugle-Kirsebær, Ensidig Klokke, Liden Klokke, Mørk Kongelys, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Kærminde, Løgekarse, Markarve, Matrem, Mælkebøtte, Stor Nælde, Prikbladet Perikon, Selje-Pil, Snerle-Pileurt, Sølv-Potentil, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Lund-Rapgræs, Knæbøjlet Rævehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Skvalderkål, Småhjerte, Ager-Snerle, Pigget Star, Have-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Hvid Stenurt, Rød Stenurt, Liden Storkenæb, Alm. Svinemælk, Rød Svingel, Alm. Syre, Dusk-Syre, Liden Tvetand, Hunde-Viol, Krat-Viol, Marts-Viol, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Mosser:

1989: Atrichum undulatum, Brachythecium rutabulum, Ceratodon purpureus, Eurhynchium striatum, Grimmia pulvinata, Hypnum cupressiforme, Marchantia polymorpha, Pohlia nutans, Polytrichum juniperinum, Polytrichum piliferum

Lokalitetskode: ++ B-V-E I s-ms

Botanisk vurdering:

Diget ved Hallund Kirke er henført til kategori I på grund af rødlistearter og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

1. Rødlistearter: Murrude(x) (fredet)
2. Sjældnere planter: Bægerbregne(x)

Kilder: 182, 204, 206, 216, 220, 634, 990, 1013, 1041, 1252, 1337, 1386, 1393b

Sølv-Mælde, Horneks Odde

Fin Siv, Vesterø Mejeri

Syrsig og Danzigmand

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 3.

Den omkring 11500 ha. store Kattegatø Læsø udgør sammen med de omkringliggende øer, Rønnerne, og Nordre Rønner (lok. 3/1-1) TBU distrikt 3. Den centrale del i trekanten mellem Vesterøhavn (lok. 3/2-1), Byrum (lok. 3/16-1) og Østerby (lok. 3/8-1) er den ældste del. I geologisk forstand er Læsø ung og er som følge af landhævning først dukket frem af havet længe efter isens tilbagetrækning - antagelig for 4-5000 år siden. De dybere liggende lag er aflejret i senglacial tid og består af ler (yoldialer), idet profiler viser uforstyrrede, horisontale lag. Disse er overlejret af op til tre meter tykke lag af sand. Den sydlige del af Læsø og Rønnerne er først dannet efter lertrekantens fremkomst som følge af materialetransport fra nord og vest på grund af de fremherskende vindretninger. Det meste af øen har formodentlig tidligere været skovdækket med Skov-Fyr som dominerende træ på den nordlige del, mens egeblandingskov beherskede den sydlige. Som følge af rovdrift og misrøgt fjernedes skovene, og i 16-1700-tallet satte sandflugt ind. Herved dannedes de store klitpartier: Højsande (lok. 3/5-1), Nordmarken (lok. 3/7-1) og Danzigmand (lok. 3/10-2). Omridset af øens ældste dele kan endnu anes som klint især langs den nordlige kyststrækning.

3/1 Nordre Rønner

3/1-1. Nordre Rønner.

Nordre Rønner består af en gruppe holme ca. 7 km nordvest for Læsø, af hvilke de mest markante er Store Stenholm, Lille Stenholm, Spirholm og Langholm. Ved lavvande er flere af disse indbyrdes forbundet med stenede tanger. Nordre Rønner er af marin oprindelse, idet strandvolde af sand har dannet sig på stenrev, hvis sten formodentlig er bragt hertil af isen. Vegetationen er åben med typiske pionerplanter og relativ rig på højere planter. Holmenes naturforhold er indgående beskrevet i Wiinstedt (1932), mens Degelius (1933) har beskrevet lichenvegetationen.

Vegetationstyper: Strandvold, eve, strandoverdrev

Højere planter:

1985: Finbladet Vejsennep

1900-1979: Ahorn, Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Strand-Bede, Høst-Borst, Bukketorn, Draphavre, Bredbladet Dunhammer, Rød-El, Engelskgræs, Alm. Firling, Græsbladet Fladstjerne, Fuglegræs, Følfod, Hvidmelet Gåsefod, Hamp-Hanekro, Haremad, Harril, Blød Hejre, Tæt blomstret Hindebæger, Kødet Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Humle, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hyld, Hyrdetaske, Alm. Hønsetarm, Lugtløs Kamille, Strand-Kamille, Alm. Katost, Liden Katost, Rundbladet Katost(o), Fin Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Læge-Kokleare, Vild Kommen, Korbær, Krumhals, Kveller, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Strand-Kål, Strand-Limurt, Skotsk Lostilk, Strand-Malurt, Marehalm, Alm. Markarve, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Svine-Mælde(o), Mælkebøtte, Sort Natskygge, Liden Nælde, Stor Nælde, Hvid-Pil, Snerle-Pileurt, Vej-Pileurt, Sølv-Poppel, Gåse-Potentil, Sølv-Potentil, Vild Pære, Alm. Rajgræs, Blågrøn Rapgræs, Bredbladet Rapgræs, Rejnfan, Vild Ribs(o), Blød Filt-Rose(o), Hunde-Rose(o), Rynket Rose, Rødknæ, Alm. Røllike, Selje-Røn, Sandkryb, Tudse-Siv, Kruset Skræppe, Snebær, Humle-Sneglebælg, Ager-Snerle, Gul Snerre, Sodaurt, Sand-Star, Bidende Stenurt, Stikkelsbær(o), Strandarve, Strandgåsefod, Strandsennep, Ager-Svinemælk, Alm.

Svinemælk, Ru Svinemælk(o), Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Syren, Sødskærm(o), Tagrør, Strand-Vejbred, Rank Vejsennep, Vindaks, Gaffel-Vortemælk, Vild Æble(o), Alm. Ålegræs

Laver:

1900-1979: Se liste i Degelius (1933)

Alger:

1900-1979: Cladostephus spongiosus, Spermatochnus paradoxus, Stilophora rhizodes

Lokalitetskode: ++ K-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Cladostephus spongiosus, Skotsk Lostilk, Spermatochnus paradoxus, Stilophora rhizodes

Kilder: 8, 126a, 169, 180, 209, 211, 222, 235, 277, 307, 409, 410, 411, 412, 416, 424, 427, 454, 478, 571, 648, 747, 1392

3/2 Vesterøhavn

3/2-1. Vesterøhavn.

Vesterøhavn er forbindelsesledet til hovedlandet, hvorfor mange nyindvandrede planter først er fundet her, for siden at blive spredt til andre dele af øen. Jordbunden består nærmest havet af flyvesand, mens der længere mod øst optræder marine aflejringer og strandvolde. (Se også oplysningerne under lok. 3/2-5.)

Vegetationstyper: Have, vejkant, ruderal

Højere planter:

1981: Pigæble

1900-1979: Strand-Bede, Klæbrig Brandbæger, Vår-Brandbæger, Bulmeurt, Alm. Kirtel-Dueurt, Lådden Dueurt, Rosen-Dueurt, Tidlig Dværgbunke, Kost-Fuglemælk, Vellugtende Gulaks, Figenbladet Gåsefod, Alm. Gåsemad, Hamp, Blød Hejre, Hejrenæb, Alm. Hirse, Alm. Hvene, Stortoppet Hvene, Hundepersille, Femhannet Hønsetarm, Kanariegræs, Liden Katost, Moskus-Katost, Rundbladet Katost, Ensidig Klokke, Nøgleblomstret Klokke, Enårig Knavel, Sorthoved-Knopurt, Dansk Kokleare(o), Alm. Kongepen, Korsknep, Kirtlet Kortstråle, Alm. Kvik, Alm. x Strand-Kvik(o), Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Strand-Limurt(o), Vild Løg(o), Have-Malurt, Alm. Markarve, Hede-Melbærris(o), Krans-Mynte, Sølv-Mælde, Japan-Pileurt, Vand-Pileurt, Sølv-Potentil, Eng-Rapgræs, Hvid Reseda, Rødknæ, Alm. Røllike, Sandskæg, Fin Siv(o), Klit-Siv(o), Klit- x Tråd-Siv(o), Liden Siv(o), Tudse-Siv, Tue-Siv, Kruset Skræppe, Spiraea douglasii x salicifolia, Sand-Star, Bidende Stenurt, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Hårfin Tusindblad(o), Korn-Valmue, Finbladet Vejsennep, Vindaks, Langbladet Ærenpris

Lokalitetskode: ++ B II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Nøgleblomstret Klokke

Kilder: 70, 89, 91, 122, 134a, 134b, 180, 188, 190, 196, 208, 209, 211, 218, 222, 235, 265, 318, 371, 410, 411, 419, 454, 478, 571, 574, 583, 990, 1392

3/2-2. Disemose.

Botaniske beskrivelser af lokaliteter omkring Disemose foreligger ikke.

Vegetationstyper: Skov, vejkant

Højere planter:

1900-1979: Bitter Bakkestjerne, Alm. Gyldenris, Japansk Hestehov, Navr, Dag-Pragtstjerne, Liden Pileurt, Snerle-Pileurt, Polygonum alpinum, Rubus pyramidalis, Tue-Siv, Horse-Tidsl

Lokalitetskode: + S-B III r

Kilder: 180, 188, 411, 425, 666, 977, 1392

3/2-3. Ræpynt.

Ræpynt er Læsøs nordvestlige hjørne. Den ældste, centrale del af Læsø danner her markante skrænter, der i følge Wiinstedt (1932) er vegetationsløse. Nedenfor skrænten ligger forstrand. Ved pynten har i alt fald tidligere forekommet grå klit samt et vandhul, der på grund af græsning har rummet flere for øen sjældne arter.

Vegetationstyper: Strand, overdrev, klit(o), vandhul(o)

Højere planter:

1900-1979: Strand-Asters, Strand-Bede(o), Skov-Brandbæger, Sump-Evighedsblomst, Dusk-Fredløs(o), Gifttyde(o), Strand-Mandstro(o), Sølv-Mælde, Smalbladet Pindsvineknop(o), Pors, Rynket Rose, Knop-Siv, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad(o), Lav Skorsoner(o), Svømmende Sumpskærm(o), Søpryd(o), Tagrør, Hårfin Tusindblad(o), Græsbladet Vandaks(o), Vandnavle(o), Smalbladet Ærenpris(o), Alm. Ålegræs

Lokalitetskode: + K-E-(V) III r

Kilder: 180, 208, 209, 211, 218, 222, 235, 265, 571, 583, 747, 1392

3/2-4. Holmbæk.

Botaniske beskrivelser af Holmbæk foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Alm. Baldrian, Djævelsbid, Ris-Dueurt(o), Tykbladet Fladstjerne(o), Kødfarvet Gøgeurt(o), Gul Iris, Vand-Mynte, Bredbladet Mærke, Smalbladet Mærke, Enkelt Pindsvineknop(o), Vandnavle, Vandranunkel

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 209, 571

3/2-5. Vesterø.

I mange, ældre angivelser eller på ældre herbariebelæg anvendes blot stednavnet "Vesterø" eller "ved havnen". Her er i mange tilfælde tale om ikke nærmere stedfæstede lokaliteter i Vesterøhavns nærhed. Alle mindre præcise angivelser ved Vesterø er anbragt under dette lokalitetsnummer, hvorfor afsnittet om "Vegetationstyper" er udeladt, og plantenaevnene er markeret med (o) selv om mange utvivlsomt fortsat forekommer.

Højere planter:

1900-1979: Kanadisk Bakkestjerne(o), Grønblomstret Bjørneklo(o), Kæmpe-Bjørneklo(o), Banks-Fyr(o), Knudearve(o), Flydende Kogleaks(o), Kristtorn(o), Alm. Kællingetand(o), Gærde-Kørvel(o), Lucerne(o), Hede-Melbærris(o), Dværg-Perikon(o), Selje-Pil(o), Smalbladet Pindsvineknop(o), Kanadisk Poppel(o), Ontarisk Poppel(o), Rundbælg(o), Slangeroed(o)

Lokalitetskode: + B III r

Kilder: 89, 128, 155, 174, 235, 277, 399, 415, 427, 478, 511, 1392

3/3 Holtemmen

3/3-1. Holtemmen = Holtimmen.

Det centrale lerplateau danner ved Holtemmen (Nordjyllands statskovdistrikt) en markant skrænt over det udstrakte, flade forland. På grund af mange væld kombineret med høj grundvandsstand, er Holtemmen særdeles fugtig store dele af året. Afskærmet fra Kattegat af en smal strandvold opbygget af sand samlet i mindre klitter ligger langstrakte lagunesø. Tangen fortsætter mod nordvest ud i havet og danner ved ekstremlavvande næsten landfast forbindelse til Nordre Rønner (lok. 3/1-1). Jordbunden er af marin oprindelse og overlejret af flyvesand. Flere steder i området har tidligere været gravet tørv.

Holtemmens vestlige del græsses, mens den østlige del både nedenfor og ovenfor skrænten er under stærk tilgroning med træer og buske, mens lagunesøen gror til med Tagrør og højere urter. Statskovvæsenet har iværksat omfattende rydninger af træer og krat (1990). I området forekommer eller har forekommet flere mindre almindelige eller sjældne planter, der i flere tilfælde er på tilbagegang i landet som helhed. Området er formodentlig endnu øens mest artsrige lokalitet.

Bevaring: Det er af meget stor botaniske betydning, at den artsrige vegetation ved Holtemmen fortsat bevares. Det er derfor ønskeligt, at området fortsat holdes lysåbent, hvilket kan ske ved udvidelse af de græssede arealer og ved fortsat delvis fjernelse af opvækst af træer under gyldig hensyntagen til bestandene af Koralrod(x).

Vegetationstyper: Hede, rigkær, fattigkær, overdrev, strand

Højere planter:

1990: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Benbræk, Dun-Birk, Vortebirk, Blåmunke, Blåtop, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Mose-Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Djævelsbid, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Ladden Dueurt, Ris-Dueurt, Tidlig Dværgbunke, Ene, Engelsgræs, Alm. Engelsød, Engkarse, Klokke-Ensian, Alm. Firling, Fjærbregne, Strand-Fladbælg, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigvej, Dusk-Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Gifttyde, Vellugtende Gulaks, Bakke-Gøgelilje, Kødfarvet Gøgeurt, Plettet

Gøgeurt, Kødfarvet x Plettet Gøgeurt, Harril, Hedelyng, Hestehale, Tæt blomstret Hindebæger, Vingeføet Hindeknæ, Hjertegræs, Hjertelæbe(x), Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Smalbladet Høgeurt, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkeling, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Knudearve, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Vestlig Tue-Kogleaks, Læge-Kokleare, Alm. Kongepen, Korallod(x), Kragfod, Kvan, Kveller, Smalbladet Kæruld, Sand-Løg, Marehalm, Strand-Mælde, Sølv-Mælde, Alm. Mælkeurt, Smalbladet Mærke, Hvid Næbfrø, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Grenet Pindsvineknap, Pors, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Rynket Rose, Rundbælg, Alm. Røn, Selje-Røn, Sandkryb, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Klit- x Tråd-Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Liden Skjaller, Alm. Skjolddrager, Skovstjerne, Vand-Skræppe, Gul Snerre, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Sodaurt, Grenet Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Blære-Star, Dværge-Star, Grå Star, Hirse-Star, Høst-Star, Langakset Star, Loppe-Star, Næb-Star, Sand-Star, Sjerne-Star, Toradet Star, Alm. Stedmoderblomst, Strandarve, Strandsennep, Alm. Sumpstrå, Enskættet Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Rød Svingel, Kær-Svovlrod, Sværtevæld, Tagrør, Tandbælg, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Eng-Troidurt, Mose-Troidurt, Strand-Tusindgylden, Tæppegræs, Alm. Ulvefod, Femradet Ulvefod, Liden Ulvefod, Otteradet Ulvefod(x), Aflangbladet Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Strand-Vejbred, Finbladet Vejsennep, Vibefedt, Muse-Vikke, Liden, Mose-Vintergrøn (klitformen), Hunde-Viol, Vild Æble, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Læge-Øjentrøst, Hvid Åkande (plantet)

1989: Kamillebladet Månerude(x)

1988: Hunde-Hvene, Smalbladet Mangeløv, Lund-Padderok, Alm. Rapgræs, Vild Ribs, Vår-Star, Tørst, Enblomstret Vintergrøn, Ensidig Vintergrøn, Eng-Viol

1986: Ene, Hjertebladet Fliglæbe(x), Kattefod

1985: Stilk-Månerude(x)

1980: Eng-Brandbæger

1900-1979: Slap Annelgræs(o), Liden Blærerod, Slank Blærerod, Tykbladet Fladstjerne(o), Banks-Fyr, Alm. Hjertesand, Sump-Hullæbe(o), Lancetbladet Høgeurt, Kambregne, Fåblomstret Kogleaks, Rødbrun Kogleaks(o), Sump-Kællingetand, Strand-Kål(o), Tvepibet Lobellie(o), Vild Løg, Smuk Perikon, Spyd-Pil, Strand-Pileurt(o), Pilledrager(o), Smalbladet Pindsvineknap(o), Dynd-Star(o), Top-Star(o), Hårfin Tusindblad, Liden Tusindgylden, Græsbladet Vandaks(o), Rank Vinterkarse(x)

Mosser:

1990: Aulacomnium palustre, Calliergonella cuspidata, Polytrichum commune

1988: Hypnum cupressiforme, Lophocolea heterophylla, Plagiomnium rostratum, Pleurozium schreberi, Rhytidiadelphus squarrosus, Rhytidiadelphus triquetrus, Scelopodium purum, Sphagnum compactum, Sphagnum contortum, Sphagnum cuspidatum, Sphagnum fallax, Sphagnum magellanicum, Sphagnum palustre

1900-1979: Philonotis fontana, Splachnum vasculosum(o)

Laver:

1900-1979: Acarospora smaragdula, Buellia sororia, Cetraria ericetorum, Cetraria islandica, Cetraria nivalis, Cladonia arbuscula, Cladonia cervicornis, Cladonia chlorophaea, Cladonia coccifera, Cladonia cornuta, Cladonia floerkeana, Cladonia foliacea, Cladonia furcata, Cladonia glauca, Cladonia gracilis, Cladonia mitis, Cladonia portentosa, Cladonia ramulosa, Cladonia rangiferina, Cladonia uncialis, Cladonia zopfii, Coelocaulon aculeatum, Coelocaulon muricatum, Hypogymnia physodes, Lecanora intricata, Lecanora muralis, Lecanora polytropa, Lecanora sulphurea, Lecidea diducens, Lecidea fuscoatra, Lecidea lactea, Lecidea lapicida, Ochrolechia frigida, Parmelia mougeotii, Parmelia saxatilis, Placynthiella oligotropa, Placynthiella uliginosa, Platismatia glauca, Polysporina simplex, Porpidia tuberculosa, Pseudevernia furfuracea, Rhizocarpon

lecanorinum, Rhizocarpon obscuratum, Stereocaulon saxatile, Trapelia obtegens, Trapeliopsis granulosa, Umbilicaria polyphylla

Alger:

1900-1979: Mougeotia recurva, Stigonema cfr. minutum, Zygnema leiospermum

Lokalitetskode: +++ H-V-K I s

Botanisk vurdering:

Holtemmen er henført til kategori I på grund af rødlistearter og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

1. Røddlistearter: Hjertelæbe(x), Korallod(x), Kamillebladet Månerude(x), Stilk-Månerude(x), Otteradet Ulvefod(x), Rank Vinterkarse(x)

2. Sjældnere planter: Slank Blærerod, Hjertebladet Fliglæbe, Kambregne, Mougeotia recurva, Sølv-Mælde, Hvid Næbfrø, Spyd-Pil, Klit-Siv, Sand-Siv, Langakset Star, Loppe-Star, Mangestænglet Sumpstrå, Tæppegræs, Alm. Ulvefod, Liden Ulvefod, Enblomstret Vintergrøn, Mose-Vintergrøn (klitformen), Stigonema cfr. minutum, Zygnema leiospermum

3. Lokalt sjældnere planter: Blære-Star

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Bakke-Gøgelilje, Lancetbladet Høgeurt, Kattefod, Vår-Star

Mougeotia recurva og Zygnema leiospermum er i Danmark kun kendt fra Holtemmen.

Kilder: 134a, 134b, 155, 157, 158, 162, 165, 167, 176, 180, 182, 188, 191, 193, 194, 208, 209, 211, 212, 214, 218, 222, 235, 252, 265, 307, 353, 366, 383, 399, 408, 409, 413, 419, 423, 424, 431, 454, 478, 491, 497, 511, 556, 571, 574, 579, 580, 582, 583, 604, 639a, 648, 666, 685, 747, 855, 856, 965b, 977, 978, 984, 995, 1225, 1392, 1393a

3/3-2. Flaget.

Læsø's centrale lerkerne danner en klint af vekslende højde langs stranden ved Flaget. Under skrænten ligger forstrand. Jordbunden består dels af marine aflejringer dels af flyvesand.

Vegetationstyper: Strand, overdrev

Højere planter:

1990: Sand-Hjælme, Sølv-Mælde, Sodaurt, Sandkryb, Strandarve, Strandsennep

1900-1979: Kær-Guldkarse, Flydende Kogleaks, Marehalm, Strand-Mælde, Rynket Rose, Solanum sarachoides(o), Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred

Lokalitetskode: + K-E III r

Kilder: 169, 209, 366, 747, 977, 1392

3/4 Læsø Plantage

3/4-1. Læsø Plantage.

Anlæggelsen af den ca. 1600 ha. store Læsø Plantage (Nordjyllands statskovdistrikt) påbegyndtes i året 1932 med opkøb af omkring 900 ha. land på det nordlige Læsø. Til en begyndelse blev de vestlige dele tilplantet med Skov-Fyr. I forvejen optrådte spredte grupper af Birk, der blev skånet ved tilplantningen. Siden er andre nåletræarter indplantet, og de tilplantede arealer er udvidet betydeligt mod syd. I

sammensætningen indgår fortsat overvejende nåleskov med dominans af Fyr. Enkelte løvskovspartier er indplantet og består fortrinsvis af Eg. Langs randene og omkring Justbakke er bevaret rester af hede domineret af dværgbuskvegetation med mange buske af Ene og egepur. Disse arealer søges af statsskovvæsnet som led i plejeforanstaltninger friholdt for opvækst af selvåede træer og buske andre end Ene og Eg. Enkelte steder har statsskovvæsnet tillige anlagt vandhuller, hvor den naturlige vegetation selv har vundet indpas.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede, vandhul

Højere planter:

1990: Kors-Andemad, Liden Andemad, Liden Blærerod, Slank Blærerod, Blåhat, Blåmunke, Blåtop, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Liden Burre, Mose-Bølle, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Smalbladet Dunhammer, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Ene, Engkarse, Fjærbregne, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladtjerne, Alm. Fredløs, Skov-Fyr, Følfoed, Alm. Gedeblad, Gederams, Eng-Gedeskæg, Hedelyng, Hestehale, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Glansbladet Hæg, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Kattefod, Kattehale, Katteskæg, Liden Kløkke, Kløkkelyng, Sø-Kogleaks, Alm. Kohvede, Vild Kommen, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Linnæa, Alm. Markarve, Hæve-Malurt, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Hede-Melbærris, Alm. Mjødurt, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Smalbladet Pindsvineknop, Spæd Pindsvineknop, Pors, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Bjerg-Rørhvene, Sandskæg, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Skovstjerne, Skovsyre, Gul Snerre, Kær-Snerre, Alm. Star, Dværg-Star, Hirse-Star, Sand-Star, Alm. Sumpstrå, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Dusk-Syre, Tandbælg, Tormentil, Alm. Torskemund, Tørst, Tyttebær, Alm. Ulvefod, Femradet Ulvefod, Vandnavle, Svømmende Vandaks, Alm. Vandranunkel, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Liden Vintergrøn, Hunde-Viol, Farve-Visse, Læge-Ærenpris, Læge-Øjentrøst, Hvid Åkande
1989: Hvid Anemone
1985: Snylterod
1990-1979: Dun-/Vorte-Birk, Bævreasp, Douglasgran, Udspærret Dværgbunke, Alm. Bjerg-Fyr, Fransk Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Østrigsk Fyr, Hvid-Gran, Rød-Gran, Serbisk Gran, Sitka-Gran, Guldblomme, Moskus-Katost, Krans-Konval, Lærk, Liden Museurt, Alm. Ædelgran

Svampe:

1990-1979: Se liste i Onsberg og Pedersen (1975)

Laver:

1990: *Cetraria islandica*, *Cetraria nivalis*, *Cladonia portentosa*

Lokalitetskode: + S-II II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Slank Blærerod, Krans-Konval, Linnæa, Smalbladet Pindsvineknop, Alm. Ulvefod
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Kattefod, Hede-Melbærris
Linnæa er her fundet 1990 som distriktsny.

Kilder: 122, 123, 134b, 161, 188, 191, 383, 395, 491, 497, 514, 571, 747, 977, 982, 995

3/4-2. Lunden.

I sammensætningen af Lunden (= Skoven) indgår i første række egeblandingsskov på højere bund og elleskov på lavere, fugtigere bund tillige med nogle nålebepantninger i de perifere dele. Naturforholdene i Lunden er udførligt beskrevet i Wiinstedt (1932).

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1989: Hvid Anemone, Alm. Eg, Rød-Eg, Vinter-Eg, Alm. Gedeblad, Majblomst, Dag-Pragstjerne, Alm. Røn, Skovsyre
1990-1979: Ask, Vorte-Birk, Brombær, Bævreasp, Rød-Ei, Ene(o), Hindbær, Alm. Hvidtjørn, Alm. Hæg, Sur-Kirsebær, Kløvplade, Stinkende Krageklo(o), Bittersød Natskygge, Grå-Pil, Pors, Vild Ribs(o), Fin Siv(o), Slåen, Alm. Stedmoderblomst, Stikkelsbær(o), Tørst, Krat-Viol, Skov-Viol(o), Vild Æble(o)

Svampe:

1990-1979: Se liste i Onsberg og Pedersen (1975)

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 134a, 134b, 208, 209, 277, 395, 398, 462, 478, 514, 571, 574, 858, 977, 1392

3/5 Højsande

3/5-1. Højsande.

Højsande (Nordjyllands statsskovdistrikt) er opbygget af flyvesand, der er blæst sammen i klitter. Enkelte er formet som parabelklitter. Her ligger øens højeste dele (op til 24 m). Højsande er friholdt beplantninger af træer, men overalt finder tilgroning sted især i Vestre Foldgård. Den lavtvoksende hedevegetation domineres af dværgbuske af især Hedelyng. Afbledningsfladen i den store, østlige parabelklit rummer vandhullet Østre Foldgård Sø, der er beskrevet særskilt nedenfor, hvorfor angivelser, der med rimelig sikkerhed kan relateres hertil, er anbragt her (lok. 3/5-2).

Bevaring: 515 ha. af Højsande er fredet 1961.

Vegetationstyper: Hede, løvskov

Højere planter:

1983: Dun-/Vorte-Birk, Blåmunke, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Mangeblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Smalbladet Høgeurt, Kattehale, Liden Kløkke, Alm. Kongepen, Krybende Pil, Revling, Eng-Rørhvene, Sandskæg, Gul Snerre, Glanskapslet Siv, Sand-Siv, Liden Soldug, Sand-Star, Stjerne-Star, Bidende Stenurt, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris, Ørnebregne
1990-1979: Brombær, Skov-Fyr, Rød-Gran, Alm. Hyld, Flerårig Knavel, Alm. Kællingetand, Hede-Melbærris(o), Bittersød Natskygge, Alm. Pimpinelle, Rundbælg, Alm. Røn, Alm. Star, Alm. Stedmoderblomst, Rød Svingel

Laver:

1981: *Catinaria pulverea*

Lokalitetskode: + H-S II s

Kilder: 8, 21, 95, 122, 123, 134a, 134b, 208, 209, 277, 302, 415, 491, 497, 514, 571, 1392

3/5-2. Østre Foldgård Sø.

På aflæsningsfladen i den store østlige parabelklit i Højsande (lok. 3/5-1) ligger den klarvandede lobeliesø, Østre Foldgård Sø. Vandstanden er faldet drastisk de senere år angiveligt på grund af vandindvindning. Denne sænkning bevirker, at søen og omgivende vandhuller en stor del af året er uden vand. Fra søområdet er kendt flere mindre, nu meget sjældne sivarter. En grundig beskrivelse af Østre Foldgård Sø findes i Wiinstedt (1932).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den karakteristiske lobeliesøvegetation i Østre Foldgård Sø bevares. Det er derfor ønskeligt, at bredderne friholdes opvækst af træer for at yderligere dræning af søen forhindres, og at tilførsel af næringsalte ikke finder sted. Søen og den omgivelser er fredet 1961.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1990: Blåtop, Fin Bunke, Fløjlgræs, Dusk-Fredløs, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Kryb-Hvene, Kattchale, Klokkelyng, Vestlig Tue-Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie, Brun Næbfrø, Krybende Pil, Pors, Kær-Ranunkel, Revling, Eng-Rørhvene, Børste-Siv, Liden Siv, Sand-Siv, Liden Soldug, Høst-Star, Tråd-Star, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Sværtevæld, Tagrør, Tørst, Vandnavle

1986: Alm. Fredløs, Hunde-Hvene, Glanskapslet Siv, Tråd-Siv, Dværg-Star

1983: Klokke-Ensian, Vand-Pileurt, Tudse-Siv, Alm. Star, Hirse-Star

1900-1979: Eng-Ensian(o), Bakke-Gøgelilje, Plettet Gøgeurt, Korallrod(o), Hvid Næbfrø(o), Pilledrager(o), Dværg-Siv(o), Fin Siv(o), Loppe-Star(o), Spidskapslet Star, Enskættet Sumpstrå(o), Liden Ulvefod(o), Græsbladet Vandaks(o), Klokke-Vintergrøn(o)

Mosser:

1900-1979: Bryum tenuisetum

Lokalitetskode: +++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Øster Foldgårdsø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø.

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Tvepibet Lobelie, Brun Næbfrø, Mangestænglet Sumpstrå

4. Lobeliesøindikatorer: Tvepibet Lobelie

Bryum tenuisetum blev fundet her første gang i Danmark i 1978.

Kilder: 21, 158, 162, 165, 166, 167, 188, 208, 366, 386, 390, 478, 556, 571, 574, 579, 580, 648, 710, 747, 855, 977, 983, 995, 1178, 1392

3/6 Storedal og Lilledal

3/6-1. Storedal.

Den lave og brede Storedal gennemskærer klithederne og kystskrænten og udmunder i ferskvandspræget forstrand. Jordbunden er opbygget af marine aflejringer og strandvolde.

Vegetationstyper: Strand, overdrev, væld

Højere planter:

1990: Strand-Asters, Dun-Birk, Høst-Borst, Fløjlgræs, Mangleblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Vingefrøet Hindeknæ, Alm. Hvene, Kryb-Hvene,

Smalbladet Høgeurt, Strand-Kamille, Klokkelyng, Strand-Kogleaks, Kveller, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Marchalm, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Sølv-Mælde, Krybende Pil, Øret Pil, Knude-Pileurt, Norsk Pileurt(x) Gåse-Potentil, Tigger-Ranunkel, Revling, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Sand-Siv, Tudse-Siv, Alm. Skjolddrager, Kruset Skræppe, Strand-Skræppe, Sodaurt, Rundbladet Soldug, Sand-Star, Strandarve, Ager-Svinemælk, Sværtevæld, Tagrør, Tusindfrø, Strand-Tusindgylden, Alm. Ulvefod, Liden Ulvefod, Muse-Vikke

Hunde-Viol, Kort Øjentrøst

1989: Hvid Anemone

1986: Ene, Bakke-Gøgelilje, Kattefod

1900-1979: Skov-Angelik, Vår-Brandbæger, Hoved-Frytle, Harril, Skotsk Lostilk(x), Alm. Månerude(o), Brun Næbfrø, Kær-Svovlrod, Liden Vintergrøn

Lokalitetskode: + K-E-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Skotsk Lostilk, Sølv-Mælde, Brun Næbfrø,

Norsk Pileurt, Sand-Siv, Strand-Skræppe

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Bakke-Gøgelilje, Kattefod

Kilder: 128, 180, 188, 198, 208, 218, 222, 265, 454, 411, 478, 497, 574, 583, 688, 666, 855, 858, 977, 979, 981, 1293

3/6-2. Lilledal.

Nedenfor skrænten ved Lilledal ligger bred forstrand. Flere steder trænger vand frem fra undergrunden.

Vegetationstyper: Strand, væld

Højere planter:

1900-1979: Strand-Asters, Dynd-Padderok, Fin Siv(o), Tæppegræs

Lokalitetskode: 0-+ K-V III r-s

Kilder: 180, 208, 747

3/6-3. Horneks Odde.

Horneks Odde er opbygget af stenet sandstrand i forlængelse af den lave kystskrænt. Mod øst optræder grovkornet kvartssand. Flere steder siver vand frem. Vegetationen på forstranden er oftest spredt. Kun i everne og i vældene øst for odden er den mere sluttet. Oven for skrænten er vegetationen tæt og domineret af græsser tillige med lave, forblæste krat af Rynket Rose og Birk. Horneks Odde er det i Danmark eneste, kendte voksested for den rødlistede Strand-Vortemælk(x), der er indsamlet her første gang i 1957. Planten er muligvis fundet allerede i 1955 og har formået at holde sig på lokaliteten siden. I 1990 sås et stort eksemplar.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de meget sjældne planter, Skotsk Lostilk og Strand-Vortemælk, bevares. Den største umiddelbare trussel mod planternes fortsatte eksistens er indsamling.

Vegetationstyper: Strand, overdrev, væld

Højere planter:

1990: Strand-Vortemælk(x)

1989: Skotsk Lostilk(x)

1986: Dun-/Vorte-Birk, Ene, Strand-Kamille, Kattefod, Strand-Kogleaks, Strand-Mælde, Sølv-Mælde, Rynket Rose, Strand-Skræppe, Strandsennep

1900-1979: Skov-Angelik, Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Alm. Baldrian, Draphavre, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Tykbladet Fladstjerne(o), Fløjlgræs, Sump-Forglemmigej, Følfod, Kær-Guldkaar(o), Alm. Hanekro, Kryb-Hvene, Lugtløs Kamille, Alm. Kvik, Kvan, Sump-Kællingetand, Gærde-Kørvel, Alm. Mangeløv, Spyd-Mælde, Bleg Pileurt, Gåse-Potentil, Tigger-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Sandkryb, Glanskapslet Siv, Tudse-Siv, Alm. Skjolddrager, Kruset Skræppe, Gærde-Snerle, Top-Star, Strandarve, Strandgåsefod, Alm. Sumpstrå, Kær-Trehage, Tæppegræs(o), Alm. Ulvefod(o), Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: ++ S-E-V I s

Botanisk vurdering:

Hornøks Odde er henført til kategori I på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Strand-Vortemælk(x)
2. Sjældnere planter: Skotsk Lostilk (fredet), Sølv-Mælde
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Kattefod

Kilder: 21, 128, 180, 188, 208, 209, 214, 218, 222, 235, 265, 286, 307, 412, 454, 478, 571, 583, 683, 767, 977, 990, 1392

3/6-4. Sø ved Hornøks Odde.

Syd for Hornøks Odde ligger et større søområde.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1990: Blåtop, Bredbladet Dunhammer, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Klokkelyng, Kær-Ranunkel, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Dværg-Star, Hirse-Star, Stjerne-Star, Mangestænglet Sumpstrå, Sværtvæld, Svømmende Vandaks, Vandranunkel

Lokalitetskode: + V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Sand-Siv, Mangestænglet Sumpstrå

Kilder: 977

3/7 Nordmarken

3/7-1. Nordmarken.

Nordmarken var oprindeligt betegnelsen for de store, klitklædte områder nord for Byrum (lok. 3/16-1). Siden er større dele af dette område blevet tilplantet, hvorfor disse områder behandles særskilt (se: Læsø Plantage lok. 3/4-1). I denne sammenhæng anvendes navnet Nordmarken for området mellem Højsande (lok. 3/5-1) og Østerbyhavn (lok. 3/8-2), hvorfor en række oplysninger, der ikke har kunnet stedfæstes nøjere, eller som klart ikke refererer til dette område ikke er medtaget.

Jordbunden opbygges af yoldialer overlejret af flyvesand.

Jordoverfladen er let bølget og består fortrinsvis af sand og sten.

Leret kommer kun til syne langs nordkysten, hvor flere stejle skrænter rejser sig omkring Hvide Bakker, Bansten Bakke og Lergrav Bakke. Forstranden rummer sand iblandet sten. Omkring Kridemands

Dal er et større areal ejet af det offentlige (Nordjyllands statskovdistrikt).

Bevaring: 51 ha. i en smal bræmme langs kysten af Nordmarken mellem Hvide Bakker og Østerbyhavn er fredet 1963.

Vegetationstyper: Strand, overdrev, klit, hede, lichénhede

Højere planter:

1983: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Blåmunke, Hedelyng, Smalbladet Høgeurt, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Strand-Kål, Marehalm, Strand-Mælde, Spyd-Mælde, Sølv-Mælde, Knude-Pileurt, Tigger-Ranunkel, Revling, Strand-Skræppe, Sodaurt, Sand-Star, Strandarve, Rød Svingel, Strand-Vejbred
1900-1979: Blåtop, Høst-Borst, Fin Bunke, Mose-Bølle, Kirtel-Dueurt, Ene, Engelskgræs, Klokke-Ensian, Bakke-Forglemmigej, Skov-Fyr, Plettet Gøgeurt, Sand-Hjælme, Klokkelyng, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødur, Svine-Mælde, Mælkebøtte, Pors, Rundbælg, Alm. Røn, Sandskæg, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Snylterod, Liden Soldug, Alm. Star, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Strandsennep, Tormentil, Alm. Ålegræs(o)

Mosser:

1983: Polytrichum piliferum
1900-1979: Sphagnum compactum

Svampe:

1900-1975: Se liste i Onsberg og Pedersen (1975).

Laver:

1984: Acarospora smaragdula, Buellia spuria, Cetraria ericetorum, Cetraria islandica, Cetraria nivalis, Cladonia arbuscula, Cladonia cervicornis, Cladonia chlorophaea, Cladonia ciliata var. tenuis, Cladonia coccifera, Cladonia cornuta, Cladonia fimbriata, Cladonia floerkeana, Cladonia foliacea, Cladonia furcata, Cladonia gracilis, Cladonia mitis, Cladonia pleurota, Cladonia portentosa, Cladonia ramulosa, Cladonia rangiferina, Cladonia rangiformis, Cladonia stellaris, Cladonia uncialis, Cladonia zopfii, Coelocaulon aculeatum, Coelocaulon muricatum, Hypogymnia physodes, Lecanora intricata, Lecanora muralis, Lecanora polytropa, Lecanora rupicola, Lecanora sulphurea, Lecidea diducens, Lecidea erratica, Lecidea fuscoatra, Lecidea lactea, Lecidea lapicida, Ochrolechia frigida, Parmelia glabrata ssp. fuliginosa, Parmelia incurva, Parmelia mougeotii, Parmelia sulcata, Placynthiella oligotropa, Placynthiella uliginosa, Platismatia glauca, Polysporina simplex, Porpidia crustulata, Porpidia tuberculosa, Protoparmelia badia, Rhizocarpon distinctum, Rhizocarpon lecanorinum, Rhizocarpon obscuratum, Rimularia furvella, Schaereria tenebrosa, Stereocaulon saxatile, Tephromela grumosa, Trapelia coarctata, Trapelia involuta, Trapelia obtegens, Trapeliopsis granulosa
1982: Ochrolechia lapuensis
1900-1979: Alectoria sarmentosa ssp. vexillifera, Pseudevernia furfuracea

Lokalitetskode: ++ K-H-E I s-ms

Botanisk vurdering:

Nordmarken er henført til kategori I på grund af I-biotop:

Lichénhede og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Alectoria sarmentosa ssp. vexillifera
2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Sølv-Mælde

Kilder: 21, 69, 97, 106, 122, 123, 134a, 171, 180, 188, 193, 209, 214, 218, 222, 242b, 265, 395, 424, 462, 491, 571, 583, 639b, 711, 716, 1013, 1076, 1392, 1393a

3/8 Østerby

3/8-1. Østerby.

Mellem Østerby og Østerbyhavn (lok. 3/8-2) har i hvert fald ligget en mindre mose. Her har været gravet tørv på trods af, at mosen til et vist tidspunkt er blevet dækket af et 20-25 cm tykt lag af flyvesand. En grundig beskrivelse af mosen samt dens vegetationshistorie findes i Wiinstedt (1932).

Vegetationstyper: Ruderat, mose(o)

Højere planter:

1900-1979: Hjertelæbe(o), Gærde-Kartebolle(o), Moskus-Katost, Kløvplade, Stor Knopurt(o), Stinkende Krageklo, Sand-Løg(o), Krans-Mynte(o), Alm. Månerude(o), Smalbladet Pindsvineknope, Klit-Siv(o), Liden Siv(o), Sand-Siv(o), Slangehoved(o), Fjernakset Star(o), Skov-Storkenæb, Fliget Vejbred(o)

Lokalitetskode: + B-V III r

Kilder: 91, 155, 158, 166, 180, 188, 209, 277, 278, 366, 419, 478, 571, 574, 580, 1392

3/8-2. Østerbyhavn.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Østerbyhavn foreligger ikke.

Vegetationstyper: Strand, ruderat

Højere planter:

1900-1979: Strand-Bede, Skov-Brandbæger, Skov-Fyr, Sølv-Mælde

Lokalitetskode: + K-B III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Sølv-Mælde

Kilder: 122, 134b, 180, 209, 211, 214, 218, 222, 265, 411, 583, 1392

3/8-3. Hals Kirketomt.

Jordbunden under Hals Kirketomt består af marine aflejringer, der er overlejret af flyvesand. Overlejring med flyvesand er især foregået i 1600 og 1700-tallet, hvor landbrugsjord er blevet dækket, og kirken er blevet revet ned. Området friholdes ved græsning og rummer en artsfattig, men karakteristisk klit- og hedevegetation.

Bevaring: 44 ha. omkring Hals Kirketomt er fredet 1969.

Vegetationstyper: Klit, hede

Højere planter:

1986: Dun-Birk, Blåmunke, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Engelskræs, Græsbladet Fladstjerne, Mangelblomstret Frytle, Mark-Frytle, Gederams, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Smalbladet Høgeurt, Katteslæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Rød-Kløver, Alm. Kællingetand, Sand-Løg, Hede-Melbærris, Krybende Pil, Pors, Enårig Røpgræs, Revling, Alm. Røllike, Alm. Røn, Sandskæg, Knop-Siv, Gul Snerre, Sand-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Strand-Vejbred, Hunde-Viol

1900-1979: Skov-Fyr, Kanadisk Poppel, Sølv-Poppel

Lokalitetskode: + H II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Hede-Melbærris

Kilder: 122, 123, 134a, 134b, 454, 1175, 1178

3/8-4. Kirkesigene.

Dele af området har tidligere været græsset eller opdyrket, men driften er næsten helt opgivet. Disse steder er sprunget i skov. På en enkelt parcel er vinteren 1986/87 foretaget rydning af birkeopvækst. De lysåbne forhold og den øgede omsætning i jordbunden efter rydningen har givet gode opvækstmuligheder for urtevegetationen. Om sommeren blev bl. a. fundet en større bestand af den rødlistede Korallrod(x). Jordbunden under Østre Kirkesig og Vestre Kirkesig består af marine aflejringer, der visse steder er overlejret af flyvesand.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at bestandene af Korallrod ved Kirkesigene bevares. Det er derfor ønskeligt, at området drives med en vekslen mellem mindre rydninger af opvækst, ekstensiv græsning og ubenyttethed.

Vegetationstyper: Løvskov, mose(o), mark(o)

Højere planter:

1987: Dun-/Vorté-Birk, Korallrod(x)

1900-1979: Hedelyng, Klokkelyng, Pors, Rundbælg, Klit-Siv(o), Høst-Star(o), Stikkelsbær(o), Liden Ulvefod(o)

Mosser:

1900-1979: Sphagnum balticum(o), Sphagnum nemoreum(o), Sphagnum papillosum(o), Sphagnum rubellum(o), Sphagnum tenellum(o)

Lokalitetskode: + S-(V)-(B) I s

Botanisk vurdering:

Kirkesigene er henført til kategori I på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Korallrod

Kilder: 134a, 134b, 158, 251, 277, 415, 454, 571, 574, 580, 1390, 1392, 1393a

3/8-5. Bovet.

Langs den fladvandede bugt, Bovet, ligger strandenge dannet på marine aflejringer. Disse har i alt fald tidligere i følge Wiinstedt (1932) rummet tuet struktur og veludviklet zonerings. I bugten ligger sandvader med karakteristisk strandengsvegetation. Omkring Værebakke, der er opbygget af flyvesand, ligger mindre, ugræssede områder med hedevegetation domineret af Hedelyng, Revling og Sand-Star.

Bevaring: 61 ha. af strandengene langs Bovets nordside er fredet 1964.

Vegetationstyper: Strandeng, hede

Højere planter:

1986: Vorte-Birk, Blåtop, Høst-Borst, Ene, Engelskgræs, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Hedelyng, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkeløng, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Strand-Malurt, Grå Pil, Krybende Pil, Pors, Revling, Glat Hunde-Rose, Rødknæ, Alm. Røn, Klit-Siv, Knop-Siv, Gul Snerre, Alm. Star, Sand-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Tormentil, Alm. Torskemund, Strand-Vejbred, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris
1900-1979: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Alm. Firling, Strand-Firling(o), Harril, Tæt blomstret Hindebæger, Kødet Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Kryb-Hvene, Stilket Kilebæger(o), Rødbrun Kogleaks(o), Dansk Kokleare(o), Stinkende Krageklo(o), Kveller, Strand-Mælde, Gåse-Potentil, Sandkryb, Fjernakset Star, Høst-Star, Enskættet Sumpstrå, Kær-Svinemælk, Strand-Trehage, Mark-Tusindgylden(o), Liden Tusindgylden(o), Fliget Vejbred(o), Alm. Ålegræs

Lokalitetskode: + K-H II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Siv

Kilder: 122, 123, 188, 277, 307, 454, 571, 580, 656, 745, 1013, 1392

3/9 Jegens

3/9-1. Jegens Odde.

Ved Jegens Odde ligger ugræsset hede domineret af Revling, stedvis døende Hedelyng, Blåtop og livskraftig opvækst af Gråris. I øvrigt er tilgroning med træer og buske meget ringe eller manglende. Vegetationen er som helhed artsfattig.

Bevaring: Jegens Odde er sammen med Danzigmand, Syrsig og Bløden Hale (lok. 3/10) ialt 266 ha. fredet 1963.

Vegetationstyper: Hede

Højere planter:

1986: Vorte-Birk, Blåmunke, Blåtop, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Ene, Alm. Engelsød, Mangeblomstret Frytle, Skov-Fyr, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Blød Hejre, Sand-Hjælme, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Klokkeløng, Bugtet Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Pors, Eng-Rapgræs, Revling, Rødknæ, Sandskæg, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Gul Snerre, Hirse-Star, Sand-Star, Strandsennep, Rød Svingel, Tormentil, Strand-Vejbred, Hunde-Viol

Lokalitetskode: + H II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene

Kilder: 107, 122, 123, 307, 423, 571, 658, 821, 1392

3/10 Syrsig

3/10-1. Syrsig.

Det vidtstrakte Syrsig rummer ugræsset kærrområde, der ud mod Bløden glider over i saltpåvirkede enge. De fugtigere dele af området

er uden nævneværdig indvækst af træer, mens rydninger af selvsået opvækst foretages på de tørrere. Mod nord og øst omkranses Syrsig af klitter og mod vest af strandvoide med hedevegetation (se lok. 3/9-1. Jegens Odde). Jordbunden er opbygget af marine aflejringer. På grund af høj grundvandsstand og stort næringsindhold karakteriseres de tidvis vanddækkede lavninger af rigkærvegetation. På tørrere steder optræder dværgbushede.

Bevaring: Den nordlige og østlige del af Syrsig er sammen med Danzigmand, Syrodde og Bløden Hale fredet 1963.

Vegetationstyper: Rigkær, hede

Højere planter:

1990: Gråris, Kødfarvet Gøgeurt, Hestehale, Hjertegræs, Blågrøn Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Pors, Kær-Ranunkel, Liden Siv, Tråd-Siv, Kær-Snerre, Blågrøn Star, Dværg-Star, Hirse-Star, Stjerne-Star, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Vandnavle, Strand-Vejbred
1986: Dun-Birk, Blåmunke, Blåtop, Brombær, Mose-Bølle, Djævelsbid, Kær-Ducurt, Ene, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Skov-Fyr, Gederams, Vellugtende Gulaks, Bakke-Gøgelilje, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Sand-Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Kattehale, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkeløng, Bugtet Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Marehalm, Alm. Mjødurt, Krans-Mynte, Mælkebøtte, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Glat Hunde-Rose, Rynket Rose, Alm. Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Sandkryb, Sandskæg, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Knop-Siv, Gul Snerre, Alm. Star, Loppe-Star, Pille-Star, Sand-Star, Enskættet Sumpstrå, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Sværtevæld, Alm. Syre, Tormentil, Kær-Trehage, Tørst, Muse-Vikke, Eng-Viol, Hunde-Viol
1900-1979: Fin Bunke(o), Ris-Dueurt, Klokke-Ensian(o), Harril, Sump-Hullæbe(o), Hunde-Hvene, Kryb-Hvene, Børste-Kogleaks(o), Fåblomstret Kogleaks(o), Rødbrun Kogleaks(o), Leverurt, Brun Næbfrø(o), Børste-Siv, Sand-Siv, Aflangbladet Vandaks, Tusindfrø, Kort Øjentrøst, Lyng-Øjentrøst, Spids Øjentrøst

Lokalitetskode: + V-E II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Siv, Sand-Siv, Loppe-Star

Kilder: 122, 123, 180, 349, 454, 571, 655, 995, 1177, 1178

3/10-2. Danzigmand.

Mellem Syrbugt og Syrsig (lok. 3/10-1) ligger en markant, smal klitrække, der ved Danzigmand når højder af 12 m. Klitrækken er tilplantet med Sand-Hjælme. Neden for klitterne ligger forstrand opbygget af sand.

Bevaring: Danzigmand er sammen med Syrsig, Syrodde og Bløden Hale fredet 1963.

Vegetationstyper: Klit, strand

Højere planter:

1986: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåhat, Blåmunke, Blåtop, Bævreasp, Mose-Bølle, Djævelsbid, Rød-El, Ene, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Mangeblomstret Frytle, Fyr, Gederams, Rød-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Blød Hejre,

Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Kattefod, Nælde-Klokke, Kløkkelyng, Bugtet Kløver, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Knavel, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Sand-Løg, Smalbladet Mangeløv, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Krybende Pil, Øret Pil, Pors, Eng-Rapgræs, Revling, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Sandskæg, Børste-Siv, Fladstræt Siv, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Knop-Siv, Tudse-Siv, Liden Skjaller, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Kær-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Sand-Star, Bidende Stenurt, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Ager-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Tørst, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Øjentrøst
1900-1979: Sølv-Mælde

Lokalitetskode: + K-H II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Siv

Kilder: 122, 123, 214, 218, 222, 265, 307, 454, 478, 571, 574, 583, 657, 1392

3/10-3. Syrodde.

Syrodde er Læsø's nordøstligste punkt. Området er dækket af lave klitter og rummer forstrand af vekslende bredde ud mod Kattegat. Bag klitrækkerne ligger ugræsset hede domineret af Revling med indslag af meget Sand-Hjælme og Smalbladet Høgeurt. Jordbunden består af flyvesand.

Bevaring: Syrodde er sammen med Syrsig, Danzigmand og Bløden Hale fredet 1963.

Vegetationstyper: Strand, klit, hede

Højere planter:

1986: Blåmunke, Djævelsbid, Ene, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Mangelblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Kællingetand, Krybende Pil, Eng-Rapgræs, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Sandskæg, Gul Snerre, Alm. Star, Sand-Star, Rød Svingel, Tormentil, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris
1900-1979: Mark-Bynke, Engelskræs, Hieracium macrolepideum(o), Alm. Kongepen, Strand-Mandstro(o), Sølv-Mælde, Rundbælg, Bidende Stenurt, Fåre-Svingel, Hunde-Viol, Kort Øjentrøst(o), Spids Øjentrøst(o)

Lokalitetskode: + K-H II r

Kilder: 123, 209, 218, 222, 265, 454, 491, 571, 583, 654, 1392

3/10-4. Bløden Hale.

Den langstrakte Bløden Hale (delvis Nordjyllands statsskovdistrikt) forlænges fortsat mod syd som følge af materialepålejring. Langs den eksponerede østside rejser klitrækken sig markant over forstranden mod Kattegat, mens der på den beskyttede side mod Bløden er udviklet strandeng. Jordbunden består af flyvesand og marine aflejringer.

Bevaring: Bløden Hale er sammen med Syrsig, Syrodde og Danzigmand fredet 1963.

Vegetationstyper: Strand, strandeng, klit

Højere planter:

1900-1979: Vår-Brandbæger, Tætblomstret Hindebæger, Stillet Kilebæger, Strand-Malurt, Sølv-Mælde, Alm. Stedmoderblomst, Finbladet Vejsennep

Lokalitetskode: + K-H III r

Kilder: 18, 123, 209, 214, 218, 222, 265, 307, 349, 409, 411, 454, 462, 491, 483, 1392

3/10-5. Knotten.

Den ubeboede ø, Knotten (Nordjyllands statsskovdistrikt), er af marin oprindelse og adskilles fra Bløden Hale af den dybe rende Slusen.

Bevaring: Knotten er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1940.

Vegetationstyper: Strand, klit

Højere planter:

1900-1979: Sand-Hjælme, Strand-Kvik, Marchalm, Sodaurt, Strandsennep

Lokalitetskode: + K-H III r

Kilder: 95, 123, 491

3/11 Kærene

3/11-1. Kærene = Sigene.

Kærene (62 ha. under Nordjyllands statsskovdistrikt) er fællesbetegnelsen for det store område mellem Vesterøhavn (lok. 3/2-1) og Byrum (lok. 3/16-1). I litteraturen behandles området ofte som et samlet hele, hvorfor referencer, der anvender stednavnet "Kærene" er samlet her. Referencer, hvori præcise stednavne anvendes, er behandlet særskilt nedenfor. Kærene er opbygget af rimme-dobbesystem. Jordbunden består af vekslende mellem marine aflejringer og strandvolde. På grund af høj grundvandsstand rummer Kærene mange tidvis fugtige lavninger adskilt af højere partier. Flere af de fugtige lavninger har i alt fald tidligere rummet karakteristisk lobeliesøvegetation med mange grundskudsplanter og flere enårige, der spirer frem ved udtørring af søbredderne. I de senere år er tilkommet en ensformig submers mosvegetation, der breder sig på bekostning af den lyskrævende lobeliesøvegetation. En mulig årsag kan være en generel sænkning af pH i vandansamlingerne som følge af atmosfærens stigende indhold af sure forbindelser. Mellem vandansamlingerne dækkes lavningerne af vidtstrakte fattigkær, der stedvis dækkes af sammenhængende tæpper af Brun Næbfrø. De højere dele af kærene dækkes af dværgbuskehede, der især i randområderne er under tilgroning med buske og træer. Området som helhed er stort set uden græsning. For at modvirke tilgroning er der 1990 på statsskovvæsnets arealer omkring Storcholmemosesig (lok. 3/11-5) iværksat rydning af opvækst, hegning og udsat kreaturer, ligesom 10 årige græsningsforsøg er igangsat i den østlige ende af Kærene.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at den varierede vegetation i Kærene bevares. Det er derfor ønskeligt, at uønsket

opvækst af træer og buske fjernes, at næringstilførsel og spildevandstillædning ikke finder sted, at afvanding af vådområderne ikke foretages, at området og dets nære omgivelser fortsat friholdes byggeri, ligesom færdsel i området som helhed bør holdes på lavt niveau. 148 ha. af Kærene er fredet 1986.

Vegetationstyper: Hede, fattigkær, sø, lobeliesø

Højere planter:

1986: Slank Blærerod, Ene, Guldblomme, Bakke-Gøgelilje, Hedelyng, Kattedod, Hede-Melbærris, Lav Skorsoner
1900-1979: Dun-Birk, Vorte-Birk, Bølget Bunke, Bævreasp, Mangelblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Gråris, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Alm. Kællingetand, Revling, Børste-Siv, Pille-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Tyttebær, Smalbladet Vandstjerne(o), Lyng-Øjentrøst

Alger:

1900-1979: *Batrachospermum vagum*

Lokalitetskode: ++ H-V I s-ms

Botanisk vurdering:

Kærene er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af store områder med karakteristisk fattigkærsvegetation. 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Bakke-Gøgelilje, Kattedod, Hede-Melbærris, Lav Skorsoner
Bestandene af Brun Næbfrø i Kærene er formodentlig de største i Danmark.

Kilder: 21, 69, 123, 134a, 134b, 166, 176, 235, 307, 366, 381, 417, 454, 479, 491, 497, 509, 571, 579, 580, 639, 666, 684, 758, 977, 1085, 1088, 1090, 1392

3/11-2. Reverkær = Ræverkær.

Reverkær er langstrakt, nordvest-sydøstgående, fladvandet lavning med rørskovsvegetation af Tagrør. Se i øvrigt den generelle beskrivelse af Kærene (lok. 3/11-1).

Vegetationstyper: Sø, rørskov

Højere planter:

1990: Benbræk, Pors, Stiv Star, Mangestænglet Sumpstrå
1986: Tagrør
1900-1979: Fin Bunke, Dværg-Siv(o), Vand-Pileurt, Pilledrager, Smalbladet Pindsvineknop, Strandbo, Alm. Sumpstrå

Lokalitetskode: + V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Pilledrager, Smalbladet Pindsvineknop, Mangestænglet Sumpstrå

Kilder: 155, 176, 399, 478, 579, 648, 995, 1392

3/11-3. Lorum Sig.

Lorum Sig har nu ringe udstrækning som følge af udgrøftning og derpå følgende afvanding. De udgrøftede arealer er opdyrkede. Lorum Sig har førhen rummet karakteristisk vegetation af

grundskudsplanter. Se i øvrigt den generelle beskrivelse af Kærene (lok. 3/11-1).

Vegetationstyper: Mark, kær(o)

Højere planter:

1900-1979: Eng-Ensian(o), Klokke-Ensian(o), Tvepibet Lobelie(o), Pilledrager(o), Smalbladet Pindsvineknop(o), Liden Soldug(o), Strandbo(o), Tagrør(o), Liden Tusindgylden(o), Liden Ulvefod(o), Vandnavle(o), Vibefedt(o)

Lokalitetskode: + B-(V) III r

Kilder: 134a, 353, 571, 582, 1392

3/11-4. Lille og Store Helmiskær.

Lille og Store Helmiskær er langstrakte nordvest-sydøstgående, fladvandede lavninger med karakteristisk vegetation af grundskudsplanter. Se i øvrigt den generelle beskrivelse af Kærene (lok. 3/11-1).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at lobeliesøvegetationen i Lille og Store Helmiskær bevares. Det er derfor ønskeligt, at søerne og deres omgivelser undgår afvanding og tilførsel af næringsalte.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1990: Benbræk, Hedelyng, Klokkeling, Vestlig Tue-Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Brun Næbfrø, Krybende Pil, Pors, Børste-Siv, Liden Soldug, Stjerne-Star, Mangestænglet Sumpstrå
1900-1979: Liden Blærerod, Flydende Kogleaks(o), Pilledrager, Tagrør

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Lille og Store Helmiskær er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø.
2. Sjældnere planter: Brun Næbfrø, Pilledrager, Mangestænglet Sumpstrå
4. Lobeliesøindikatorer: Tvepibet Lobelie

Kilder: 174, 995, 648, 1392

3/11-5. Storeholmemose Sig.

Den store lavning Storeholmemose Sig rummer enkelte, fladvandede huller, der i alt fald tidligere har været lobeliesøer. Tagrør danner nu sammenhængede rørskove på de fugtigste og tidvis vanddækkede dele, mens bundvegetationen domineres af almindeligt forekommende kærplanter. På tørrere steder langs bredderne optræder flere mindre træer, buske og dværgbuske. Se i øvrigt den generelle beskrivelse af Kærene (lok. 3/11-1).

Vegetationstyper: Sø, lobeliesø(o), rørskov, fattigkær

Højere planter:

1900-1979: Benbræk, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Bukkeblad, Fin Bunke, Djævelsbid, Eng-Ensian(o), Alm. Fredløs, Bjerg-Fyr, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Kattehale, Klokkeling, Fåblomstret Kogleaks(o),

Tue-Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie(o), Brun Næbfrø(o), Hvid Næbfrø(o), Dynd-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Smalbladet Pindsvineknop(o), Pors, Kær-Ranunkel, Liden Siv, Sand-Siv(o), Kær-Snerre, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Grå Star, Hør-Star, Høst-Star, Loppe-Star(o), Stjerne-Star, Strandbo(o), Mangestænglet Sumpstrå(o), Manna-Sødgræs, Tagrør, Tormentil, Hårfin Tusindblad(o), Liden Ulvefod(o), Aflangbladet Vandaks, Græsbladet Vandaks(o), Vandnavle, Vibefedt(o)

Mosser:

1900-1979: *Gymnocolea inflata*(o), *Sphagnum subsecundum*(o), *Sphagnum subnitens*(o)

Lokalitetskode: + V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Fin Bunke

Kilder: 162, 165, 176, 478, 556, 571, 479, 1085, 1392

3/11-6. Birkemosesig.

Birkemosesig består af langstrakte, nordvest-sydøstgående, fladvandede lavninger. De frie vandmasser er meget brunvandede som følge af stort humusindhold. Vegetationen er karakteristisk og domineres af flere grundskudsplanter. Lavningerne omgives af fattigkær og dværgbuskhede, der er under tilgroning med træer og buske.

Se tillige den generelle beskrivelse af Kærene (lok. 3/11-1).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at lobeliesøvegetationen i Birkemosesig bevares. Det er derfor ønskeligt, at afvanding og tilførsel af næringssalte undgås.

Vegetationstyper: Lobeliesø, fattigkær

Højere planter:

1990: Tvepibet Lobelie, Brun Næbfrø

1986: Plettet Gøgeurt, Smalbladet Kæruld, Liden Soldug

1980: Mangestænglet Sumpstrå

1900-1979: Benbræk, Dun-Birk, Vorte-Birk, Liden Blærerod(o), Blåtop, Fin Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Alm. Eg, Klokkelyng, Alm. Fredløs, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Kødfarvet Gøgeurt(o), Hedelyng, Hjertelæbe(o), Hunde-Hvene(o), Gul Iris, Kattehale, Klokkelyng, Flydende Kogleaks(o), Østlig Tue-Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Hvid Næbfrø(o), Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Pilledrager(o), Liden Pindsvineknop(o), Smalbladet Pindsvineknop, Pors, Krybende Ranunkel(o), Kær-Ranunkel, Revling, Liden Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv(o), Vejbred-Skeblad(o), Kær-Snerre, Rundbladet Soldug(o), Alm. Star, Dværg-Star(o), Grå Star, Hør-Star, Høst-Star, Lyng-Star(o), Næb-Star, Stjerne-Star, Tråd-Star, Strandbo, Sumpkarse(o), Alm. Sumpstrå, Kær-Svovlrod, Sværtevæld, Søpryd(o), Tagrør, Høst-Troldurt(o), Hårfin Tusindblad(o), Liden Ulvefod, Aflangbladet Vandaks, Svømmende Vandaks(o), Vandnavle

Lokalitetskode: ++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Birkemosesig er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø.

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Tvepibet Lobelie, Smalbladet

Pindsvineknop, Mangestænglet Sumpstrå, Liden Ulvefod

4. Lobeliesøindikatorer: Tvepibet Lobelie

Birkemose Sig rummer formodentlig Læsø's bedst bevarede lobeliesøvegetation.

Området er det klassiske findested for den såkaldte "Læsø-Gøgeurt", der er blevet henført til *Dactylorhiza traunsteineri*. Ved nyere undersøgelser er Læsø materialet henført til krydsninger mellem Kødfarvet og Plettet Gøgeurt, til smalbladede former af Plettet Gøgeurt eller af Maj-Gøgeurt.

Kilder: 21, 155, 158, 162, 176, 208, 109, 253, 335, 366, 399, 412, 478, 556, 571, 574, 580, 648, 666, 977, 1085, 1392

3/11-7. Lille Sandvad.

Lille Sandvad er fladvandet med karakteristisk vegetation af grundskudsplanter. I søens omgivelser optræder udbredte fattigkær domineret af Brun Næbfrø eller af Klokkelyng. Se tillige den generelle beskrivelse af Kærene (lok. 3/11-1).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at lobeliesøvegetationen i Lille Sandvad bevares. Det er derfor ønskeligt, at afvanding og tilførsel af næringssalte undgås.

Vegetationstyper: Lobeliesø, fattigkær

Højere planter:

1990: Benbræk, Klokke-Ensian, Klokkelyng, Tvepibet Lobelie, Brun Næbfrø, Pors, Strandbo, Vandnavle

1900-1979: Fin Bunke, Plettet Gøgeurt, Hvid Næbfrø, Smalbladet Pindsvineknop, Liden Siv, Sand-Siv, Mangestænglet Sumpstrå

Lokalitetskode: + V I s-ms

Botanisk vurdering:

Lille Sandvad er henført til kategori I på grund af I-biotop:

Lobeliesø.

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Tvepibet Lobelie, Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Smalbladet Pindsvineknop, Sand-Siv, Mangestænglet Sumpstrå

Kilder: 648, 666, 995, 1085

3/11-8. Store Sandvad.

Store Sandvad rummer to større, fladvandede lavninger med karakteristisk vegetation. Den sydlige del af området blev op gennem 70'erne anvendt til græsning. Se i øvrigt den generelle beskrivelse af Kærene (lok. 3/11-1).

Vegetationstyper: Sø, fattigkær

Højere planter:

1990: Benbræk, Klokke-Ensian, Mangelblomstret Frytle, Gråris, Kødfarvet Gøgeurt, Klokkelyng, Tue-Kogleaks, Pors, Kær-Ranunkel, Børste-Siv, Tråd-Siv, Liden Soldug, Alm. Star, Strandbo, Mose-Troldurt, Vandnavle, Vibefedt

1900-1979: Blåtop, Fin Bunke, Alm. Fredløs, Kattehale, Smalbladet Kæruld, Kragefod, Krans-Mynte, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Liden Siv, Tudse-Siv, Alm. Skjolddrager, Kær-Snerre, Høst-Star, Mangestænglet Sumpstrå, Sværtevæld, Søpryd, Tagrør, Eng-Troldurt

Lokalitetskode: + V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Mangestænglet Sumpstrå, Søpryd

3/11-9. Munkekær.

Munkekær rummer flere fladvandede lavninger omgivet af fattigkær domineret af Pors. Tørrere og plane steder opdyrkes, mens vådere er dækket af hede- og hedemosevegetation. Se i øvrigt den generelle beskrivelse af Kærerne (lok. 3/11-1).

Vegetationstyper: Sø, fattigkær, hede, mark

Højere planter:

1986: Benbræk, Blåtop, Skov-Brandbæger, Fin Bunke, Kær-Dueurt, Ene, Klokke-Ensian, Fløjsgræs, Alm. Fredløs, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Hedelyng, Rug-Hejre, Alm. Hvene, Stortoppet Hvene, Kattehale, Klokkeling, Hede-Melbærris, Brun Næbfrø, Krybende Pil, Fersken-Pileurt, Snerie-Pileurt, Pors, Kær-Ranunkel, Enårig Rapgræs, Revling, Alm. Rug, Rødknæ, Eng-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Alm. Spergel, Dværg-Star, Høst-Star, Hare-Star, Sand-Star, Alm. Stedmoderblomst, Mangestænglet Sumpstrå, Fåre-Svingel, Sværtevæld, Tagrør, Aflangbladet Vandaks, Vandnavle, Vindaks

Lokalitetskode: + V-H-B II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Rug-Hejre, Brun Næbfrø, Mangestænglet Sumpstrå

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Hede-Melbærris

Kilder: 165, 176, 207, 372, 423, 479, 480, 1176, 1178, 1392

3/11-10. Lundbæk.

Lundbæk skærer tværs over Læsø. Vandløbet bestod oprindeligt af to adskilte bække, der ved gravning af en grøft er blevet forbundet. Oplysninger, der kan henføres til den vestlige del, er samlet her, men oplysninger om den østlige del er samlet under lok. 3/17-5. Den nordvestlige del af Lundbæk er stærkt reguleret og visse steder dybt nedgravet.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Kors-Andemad(o), Liden Andemad(o), Brombær(o), Engkarse(o), Sump-Fladstjerne(o), Hestehale(o), Kambregne(o), Smalbladet Mangeløv(o), Enkelt Månerude(o), Enkelt Pindsvineknop(o), Kær-Snerre(o), Manna-Sødgræs(o), Tagrør, Græsbladet Vandaks(o), Svømmende Vandaks(o), Vandnavle(o), Storblostmret Vandranunkel(o), Smalbladet Ærenpris(o)

Lokalitetskode: + V III 0

Kilder: 134b, 353, 362, 366, 571, 1392

3/12 Vesterø Gamle Kirke

3/12-1. Vesterø Gamle Kirke.

Omkring Vesterø Gamle Kirke ligger i følge Hansen og Olsen (1958) rester af overdrev og udyrket land. På sandet bund har i alt fald tidligere forekommet lave, græssede egekrat.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov(o)

Højere planter:

1983: Sand-Løg

1900-1979: Hvid Anemone(o), Bitter Bakkestjerne, Blåmunke, Vår-Brandbæger, Mark-Bynke, Bævreasp, Bøg, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Rød-El(o), Engelskgræs, Eng-Ensian, Stor Fladstjerne, Flipkrave, Fløjsgræs, Forskelligfarvet Forglemmigej(o), Rank Forglemmigej, Alm. Fredløs, Mark-Frytle, Kost-Fuglemælk, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Vår-Gæslingeblomst, Alm. Gåsemad, Hassel(o), Hedelyng, Blød Hejre, Alm. Hejrenæb, Krybende Hestegræs, Mark-Hindeknæ, Alm. Hvene, Alm./Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Liden Klokke, Alsike-Kløver, Rød-Kløver, Flerårig Knavel, Alm. Kongepen, Korbær, Alm. Kvik, Liljekonval, Lærk, Vild Løg, Alm. Mjødurt, Liden Museurt, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt(o), Alm. Månerude(o), Kamillebladet Månerude(o), Grå-Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Revling, Robinie(o), Æble-Rose(o), Rubus plicatus, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Sandskæg, Lav Skorsoner(o), Grøn Skærmaks, Burre-Snerre, Gul Snerre, Sand-Star, Bidende Stenurt, Blodrød Storkenæb, Blød Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tusindfrø, Liden Ulvefod(o), Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Voldtimian, Vild Æble, Alm. Ædelgran, Aks-Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Kirtel-Øjentrøst(o), Kort Øjentrøst, Lyng-Øjentrøst, Spids Øjentrøst

Svampe:

1900-1979: Leccinum scabrum, Macrolepiota procera

Lokalitetskode: + E-(S) II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Eng-Ensian

Kilder: 134b, 165, 208, 209, 216, 235, 278, 353, 411, 571, 648, 747, 990, 1392

3/12-2. Vesterø Mejeriby.

Omkring Vesterø Mejeriby har i alt fald tidligere ligget vandhuller og grøfter.

Langs landevejen mod Byrum (lok. 3/16-1) ligger flere krat. Oplysninger herom er samlet under lok. 3/16-3.

Vegetationstyper: Vandhul, råstofgrav

Højere planter:

1990: Skov-Brandbæger, Fliget Brøndsel, Glat Dueurt, Sump-Evighedsblomst, Hunde-Hvene, Smalbladet Høgeurt, Kattehale, Hvid-Kløver, Børste-Kogleaks, Alm. Mjødurt, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Bleg Pileurt, Kær-Ranunkel, Fin Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Tudse-Siv, Sand-Star, Sværtevæld, Vandportulak, Smalbladet Ærenpris
1900-1979: Bitter Bakkestjerne, Blåhat, Blåmunke, Grå-Bynke, Mark-Bynke, Djævelsbid, Rank Evighedsblomst, Alm. Fredløs, Hamp-Hanekro, Japan-Hestehov, Hejrenæb, Alm. Hjertespand(o), Hjulkrone, Hundetunge(o), Skive-Kamille, Kiddike(o), Bugtet Kløver, Gul Kløver, Vild Kommen, Sand-Løg(o), Have-Malurt, Prikbladet Perikon, Smalbladet Pindsvineknop(o), Rejnfan, Rundbælg, Nyse-Røllike, Slangehoved, Alm. Spergel, Næb-Star, Alm. Stedmoderblomst, Ager-Svinemælk, Sæbeurt, Tormentil, Hårfin Tusindblad(o), Gærde-Valmue(o), Læge-Øjentrøst

Lokalitetskode: + V-B II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Børste-Kogleaks, Fin Siv, Sand-Siv, Vandportulak

Kilder: 134a, 155, 179, 180, 188, 209, 318, 399, 378, 571, 582, 980, 1088, 1090, 1392

3/12-3. Svinehaven.

Svinehaven er et ca. 1 km. langt og smalt øst-vestgåede krat, der i sin nordligste, bredeste del omslutter en mose. Skovlaget sammensættes af blandet løvskov. Dele af krattet har i alt fald tidligere været græsset. Se endvidere kommentarer om krattets mulige oprindelse under lok. 3/16-3.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at naturskoven i Svinehaven bevares. Det er derfor ønskeligt, at skoven fortsat henligger uden forstlige indgreb andre end let plukhugst.

Vegetationstyper: Løvskov, mose(o)

Højere planter:

1990: Kristtorn

1900-1979: Hvid Anemone, Dun-Birk, Blåtop, Bukkeblad, Aks-Bærmispel, Bævreasp, Djævelsbid, Alm. Eg, Rød-El, Ene, Klokke-Ensian, Fjærbregne, Alm. Fredløs, Vellugtende Gulaks, Hassel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hieracium vulgatifforme, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Hvidtjørn, Alm. Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Hønsbær(o), Gul Iris, Kattehale, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkeling, Flydende Kogleaks(o), Alm. Kohvede, Kongebregne(x), Korbær, Kvalkved, Alm. Kællingetand, Liljekonval, Smalbladet Mangeløv, Dynd-Padderok, Prikbladet Perikon, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Smalbladet Pindsvineknop, Pors, Vild Pære(o), Lund-Rapgræs, Stortoppet Rapgræs, Hunde-Rose, Rubus plicatus(o), Bjerg-Rørhvene(o), Skovsyre, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Vand-Snerre, Alm. Star, Næb-Star, Pille-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Kær-Svovlrød, Stjerne-Star, Tandbælg, Tormentil, Tyttebær, Tørst, Læge-Ærenpris, Læge-Øjentrøst

Lokalitetskode: ++ S-Sv I s

Botanisk vurdering:

Svinehaven er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Kongebregne

2. Sjældnere planter: Smalbladet Pindsvineknop, Stortoppet Rapgræs

Kilder: 155, 174, 208, 209, 399, 408, 478, 571, 666, 747, 977, 1392

3/12-4. Børum Gårde.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Børum Gårde foreligger ikke.

Vegetationstyper: Grusgrav, mark

Højere planter:

1900-1979: Mark-Forglemmeje, Sand-Hvene, Alm. Kongepen, Glat Kongepen, Alm. x Glat Kongepen

Lokalitetskode: + B III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Glat Kongepen

Kilder: 180, 419, 463, 1392

3/12-5. Vester Nyland.

Den tidligere ø, Vester Nyland (ca. 270 ha., Nordjyllands statskovdistrikt), er marin forlandsdannelse bestående af mere eller mindre parallelt forløbende strandvolde med mellemliggende lavninger. Området er under stadig opbygning med pålejninger af nye strandvolde. De yngste områder tilføres kalkholdige materialer af havet, mens der på ældre dele opbygges tørvlag, der virker forsurende. På eksponerede dele er dannet lave klitter. Strandvoldenes vegetation består af dværgbuskhede domineret af Revling samt i mindre grad Hedelyng og artsfattig græs-urtevegetation. Under dette vegetationsdække optræder især på lysåbne steder rigeligt med mosser og laver. Vester Nyland er som helhed stort set uden træer.

Beskyttede dele af de mod nord og syd voksende krumoddesystemer rummer udbredte strandenge med strandrørskove og den fladvandede lagune, Kirkeflod. Landværis optræder vældområder, hvor der på græssede dele udvikles knoldstruktur som følge af tramp. Disse vældområder rummer typisk strandengs- og rignærvegetation, der især på græssede steder er artsrig. Et 10 årigt græsningsforsøg er igangsat i den østlige ende.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de vidstrakte strandenge og vældområder på og ved Vester Nyland bevares. Det er derfor ønskeligt, at ekstensiv græsning bibeholdes, og at tilførsel af kunstgødning ikke finder sted. Ca. 400 ha. af området er fredet 1966.

Vegetationstyper: Strand, klit, hede, strandeng, væld

Højere planter:

1990: Alm. Baldrian, Kødfarvet Gøgeurt, Tæt blomstret Hindebæger, Vingefrøet Hindeknæ, Kamgræs, Rødbrun Kogleaks, Udspilet Star, Mose-Troldurt

1988: Blåmunke, Høst-Borst, Mark-Bynke, Tidlig Dværgbunke, Engelskræs, Alm. Firling, Knude-Firling, Strand-Firling, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Bakke-Gøgelije, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Harril, Krybende Hestegræs, Kødet Hindeknæ, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Jordbær-Kløver(o), Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Dansk Kokleare(o), Alm. Kællingetand, Kveller, Alm. Kvik, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Gåse-Potentil, Eng-Rapgræs, Revling, Rødknæ, Mark-Rødtop, Alm. Røllike, Sandkryb, Sandskæg, Glanskapslet Siv, Tudse-Siv, Slangetunge, Gul Snerre, Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Alm. Sumpstrå, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Strand-Trehage, Liden Tusindgylden, Strand-Tusindgylden, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol

1980: Strand-Bede

1900-1979: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Alm. Brandbæger, Vår-Brandbæger, Fliget Brøndsel, Alm. Bændeltang, Smalbladet Bændeltang, Sump-Forglemmeje, Alm. Havgræs, Langstillet Havgræs(o), Hestehale(o), Stillet Kilebæger, Bakke-Knave, Knudearve(o), Børste-Kogleaks, Lav Kogleaks(o), Skotsk Lostilk(o), Strand-Malurt, Strand-Mandstro, Sølv-Mælde, Smalbladet Mærke, Alm. Pimpinelle, Smalbladet Pindsvineknop, Gærde-Snerle, Spidshale(o), Alm. Star, Fjernakset Star, Hirse-Star, Strandarve, Strandgæsfod, Enskellet Sumpstrå(o), Mangestænglet Sumpstrå(o), Tusindfrø, Tæppegræs, Liden Ulvefod(o), Børstebladet Vandaks, Græsbladet Vandaks(o), Stor Vandarve, Kort Øjentrøst

Mosser:

1988: *Brachythecium albicans*, *Ceratodon purpureus*, *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*, *Oxyrrhynchium praelongum*

Laver:

1988: *Cetraria islandica*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia foliacea*, *Cladonia furcata*, *Cladonia gracilis*, *Cladonia merochlorophaea*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia rangiformis*, *Cladonia uncialis*, *Coelocaulon muricatum*, *Hypogymnia physodes*

Lokalitetskode: ++ K-H I r-s

Botanisk vurdering:

Vester Nyland er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Stilket Kilebæger, Børste-Kogleaks, Sølv-Mælde, Smalbladet Pindsvineknop, Tæppegræs

Kilder: 18, 122, 123, 128, 155, 174, 180, 208, 209, 211, 222, 235, 307, 349, 366, 399, 423, 424, 454, 478, 491, 511, 516, 571, 574, 579, 580, 639, 666, 747, 995, 1392

3/12-6. Tørkeriet.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Tørkeriet foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Rundbladet Katost, Stinkende Krageklo, Fin Siv, Vindaks

Svampe:

1900-1979: *Agaricus arvensis*

Lokalitetskode: + B III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Stinkende Krageklo, Fin Siv

Kilder: 235, 478, 574, 990, 1392

3/13 Knotten og Sønder Nyland

3/13-1. Knotten.

Det lange, 65 ha. store rev, Knotten, er opbygget af sand, der ved materialevandring fra nordsiden af Læsø er pålejret og består således af marine aflejringer.

Vegetationstyper: Strand, strandeng

Højere planter:

1900-1979: Stilket Kilebæger, Udspilet Star

Lokalitetskode: + K III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Stilket Kilebæger

Kilder: 122, 123, 174, 222, 349, 454, 580, 1392

3/13-2. Sønder Nyland.

Den 31 ha. store ø, Sønder Nyland, rummer strand og strandeng. Jordbunden opbygges af marine aflejringer.

Vegetationstyper: Strand, strandeng

Højere planter:

1983: Stilket Kilebæger

Lokalitetskode: + K III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Stilket Kilebæger

Kilder: 122, 123, 222, 349, 454, 1392

3/14 Tusholm

3/14-1. Tusholm.

Tusholm rummer strandeng og overdrev. Jordbunden opbygges af marine aflejringer. Om kyststrækningen mellem sømærket ved Nylands Rende og Færøen (lok. 3/15-1) foreligger særskilte, botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev

Højere planter:

1988: Kattefod

Lokalitetskode: 0-+ K-E III r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Kattefod

Kilder: 349, 454, 856

3/15 Færøen

3/15-1. Færøen.

Færøen beskrives i litteraturen oftest sammen med de øvrige Rønner, hvorfor her henvises til den samlede beskrivelse af Rønnerne under lok. 3/20-1. Kringelrøn. Oplysningerne om planteforekomster bygger i første række på oplysningerne i Wiinsteds afhandling (1932). Hovedparten af de heri omtalte planter formodes fortsat at forekomme.

Bevaring: Færøen er sammen med de øvrige Rønner (ialt 1496 ha.) fredet 1980.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, hede(o)

Højere planter:

1900-1979: Strand-Annelgræs, Høst-Borst, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Knude-Firling, Strand-Firling, Harril, Alm. Havgræs, Tæt blomstret Hindebæger, Kødet Hindeknæ, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Femhannet Hønsetarm, Katteskæg, Stilket Kilebæger(o),

Klokkelyng, Hare-Kløver, Jordbær-Kløver, Flerårig Knavel, Alm. Kællingetand, Strand-Malurt, Gåse-Potentil, Revling, Rødknæ, Mark-Rødtop, *Salicornia dolichostachya*, Alm. Salturt, Sandkryb, Fin Siv(o), Tudse-Siv, Fjernakset Star, Sand-Star, Bidende Stenurt, Strandgåsefod, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tandbælg, Liden Tusindgylden, Strand-Tusindgylden, Fliget Vejbred, Strand-Vejbred

Lokalitetskode: + K-E II r-s

Kilder: 122, 123, 134a, 209, 222, 235, 349, 454, 478, 491, 571, 574, 855, 1392

3/16 Byrum

3/16-1. Byrum.

Syd for Byrum og ved gården Mariemåde har i alt fald tidligere ligget vandfyldte grave, hvorfra ler er gravet. Flere af gårdene i byen har været udstyret med "tangtage" af Bændeltang. Disse har huset eller huser stadig flere karplanter og mosser.

Vegetationstyper: Bebyggelse, ruderat, lergrav

Højere planter:

1990: Småblomstret *Salvia*, Sæbeurt, Cypress-Vortemælk

1986: Stinkende Krageklo

1985: Krans-Mynte

1900-1979: Alm. Agermåne, Vellugtende Aftenstjerne(o), Ask, Bitter-Bakkestjerne, Kanadisk Bakkestjerne, *Bellis*, Bjørnerod, Klæbrig Brandbæger, Vår-Brandbæger, Brudurt(o), *Brunnera macrophylla*, Bulmeurt, Glat Burre(o), Skov-Burre (ssp. *pubens*), Bævreasp, Bøg, *Chrysanthemum viscido-hirtum*, Cikorie, Alm. Kirtel-Dueurt, Småbladet Elm, Alm. Engelsød, Eng-Ensian(o), Festgræs, Flyve-Havre, Pur-Havre(o), Hestekastanie, Hjertekarse(o), Alm. Hjertespad, Hundepersille(o), Hundetunge(o), Husløg, Tag-Høgeskæg, Spansk Jordbær, Læge-Jordrøg, Skive-Kamille, Vellugtende Kamille, Gærde-Kartebolle, Alm. Katost, Bakke-Knavel, Klinte(o), Ensidig Klokke, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Dansk Kokleare(o), Læge-Kokleare, Glat Kongepen, Kornblomst, Håret Kortstråle, Kirtel-Kortstråle, Mark-Krageklo, Foder-Kulsukker, Alm. Kvik, Gærde-Kørvel(o), Vild Kørvel, Storbladet Lind, Vild Løg, Marehalm, Matrem(o), Ager-Museurt, Svine-Mælde, Bredbladet Mærke, Bittersød Natskygge, Toårig Natlys, Bakke-Nellike, Prikbladet Perikon, Japan-Pileurt, Kanadisk Poppel, Opret Potentil, Sølv-Potentil, Aften-Pragtstjerne, Hvas Randfrø, Lund-Rapgræs, Rejnfan, River(o), Alm. Røllike, Vejbred-Skeblad(o), Grøn Skærmaks, Slåen, Humle-Sneglebælg, Sylt-Star(o), Toradet Star, Hvid Stenkløver, Mark-Stenkløver, Ager-Svinemælk, Alm. Svinemælk, Strand-Svingel, Dusk-Syre, Alm. Torskemund, Fliget Tvetand, Nyrebladet Tvetand, Rød Tvetand, Gærde-Valmue(o), Tofrøet Vikke, Vindaks, Marts-Viol(o), Gaffel-Vortemælk, Skærm-Vortemælk, Vild Æble(o), Alm. Ædelgran, Kirtel-Øjentrøst

Svampe:

1900-1979: Se liste i Onsberg og Pedersen (1975)

Lokalitetskode: + B III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Bulmeurt, Alm. Hjertespad, Glat Kongepen, Stinkende Krageklo, Ager-Museurt

Kilder: 69, 122, 128, 134a, 134b, 165, 178, 180, 188, 195, 208, 209, 277, 371, 395, 411, 419, 423, 433, 463, 478, 571, 747, 995, 1392

3/16-2. Plantager ved Byrum.

Nord, nordvest og sydvest for Byrum (lok. 3/16-1) ligger flere, mindre plantager, Præstegårds Plantage = Præstens Have, Lunen, Skippergården Plantage og Gravens Plantage. Bevoksningerne består overvejende af nåletræer med indslag af løvtræer. På Bævreasp blev i 1968 fundet Mistelten, der formodes at optræde spontant på lokaliteten.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Vorte-Birk, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Bjerg-Fyr, Rød-Gran, Humle, Kristtorn(o), Spids-Løn(o), Mistelten(x), Alm. Røn, Strudsvinge, Taks(o), Femradet Ulvefod, Alm. Ædelgran

Lokalitetskode: + S I r-s

Botanisk vurdering:

Plantagerne ved Byrum er henført til kategori I på grund af rødlistearter.

1. Rødlisterarter: Mistelten(x)

Kilder: 134b, 180, 416, 1392

3/16-3. Byrumkrattene.

Betegnelsen "Byrumkrattene" anvendes om syv mindre krat, hvoraf de seks (krat no. 2-7 i Wiinstedt, 1932) ligger langs vejen mellem Vesterø Mejeriby (lok. 3/12-2) og Byrum (lok. 3/16-1). Det sidste (krat no. 1 i Wiinstedt, 1932) er Svinehaven (lok. 3/12-3). Krattene er formodentlig sidste rester af øens oprindelige egeblandingsskov og rummer en for øen særpræget vegetation. Her forekommer tillige velbevarede dige- og voldsystemer af ukendt oprindelse, kaldet "haver".

Enkelte af krattene har ialt fald tidligere været omgivet af overdrev.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at egekrattene langs landevejen mellem Vesterø Mejeriby og Byrum bevares.

Vegetationstyper: Løvskov, overdrev(o)

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåmunke, Blåtop, Brombær, Aks-Bærmispel, Bævreasp, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Udspærret Dværgbunke(o), Alm. Eg, Rød-El, Ene, Engelskgræs, Stor Fladstjerne, Alm. Fredløs, Mark-Frytle, Fuglegræs, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Plettet Gøgeurt(o), Hassel, Blød Hejre, Hejrenæb, Krybende Hestegræs, *Hieracium diaphanum*(o), Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm./Engfrilet Hvidtjørn, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Femhannet Hønsetarm, Kambregne(o), Liden Klokke, Gul Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kohvede, Kongebregne(x), Alm. Kongepen, Korbær, Kristtorn, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Liljekonval, Majblomst, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Bittersød Natskygge, Grå-Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Blød Filt-Rose, Hunde-Rose, Rødknæ, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Sandskæg(o), Skovsyre, Slåen, Burre-Snerre, Gul Snerre, Hare-Star, Bidende Stenurt, Rød Svingel, Fåre-Svingel, Sværtevæld, Horse-Tidsel, Tormentil, Tørst, Vedbend(o), Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Vår-Vikke(o), Eng-Viol, Krat-/Skov-Viol, Vild Æble, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S I r-s

Botanisk vurdering:

Byrumkrattene er henført til kategori I på grund af I-biotop:
Naturskov og på grund af rødlisteart.

1. Rødlistearter: Kongebregne(x)

Kilder: 314b, 208, 571, 582, 747, 1088, 1090, 1392

3/17 Bangsbo

3/17-1. Bangsbo.

Oprindelsen af "Bangsbo-fyrren" er omdiskuteret. Den formodes at være relikv-farekomst af svundne tiders fyrreskov på Læsø dog med det forbehold, at træet som ung vistnok er indplantet fra øens skovresterne. Træet skulle således være sidste repræsentant for den race af Skov-Fyr, der har forekommet på øen inden rydningen af skov fandt sted i 1600- og 1700-tallet.

Bevaring: Det er af kulturhistorisk og af forstbotanisk stor betydning, at "Bangsbo-fyrren" fortsat bevares.

Vegetationstyper: Bebyggelse, løvskov(o)

Højere planter:

1900-1979: Skov-Fyr, Østrigsk Fyr(o), Sildig Gyldenris(o), Hestekastanie, Stinkende Krageklo, Kvalkved(o)

Lokalitetskode: + B-(S) III r

Kilder: 134a, 134b, 180, 277, 312, 375, 532, 571, 595, 648, 955, 1392

3/17-2. Stoklund.

Om de ved gården Juelsminde anlagt plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Dun-/Vorte-Birk, Bævreasp, Cikorie, Rød-El, Bjerg-Fyr, Alm. Gyldenris, Knudarve(o), Alm. Røn, Fin Siv(o)

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 134b, 180, 478, 511, 571, 574, 1392

3/17-3. Museumsgården.

Museumsgården, der er omgivet af dyrkede marker, er udstyret med "tangtag" af Bændeltang.

Vegetationstyper: Bebyggelse, mark

Højere planter:

1983: Ask, Alm. Bændeltang, Vår-Gæslingeblomst, Alm. Gåsemad, Blød Hejre, Hyrdetaske, Grøn Høgeskæg, Lugtløs Kamille, Læge-Kokleare, Kornblomst, Alm. Kvik, Gærde-Kørvel, Sand-Løg, Strand-

Malurt, Strand-Mælde, Kruset Skræppe, Bidende Stenurt, Ager-Svinemælk, Rød Svingel, Gærde-Valmue, Finbladet Vejsennep 1900-1979: Fuglegræs, Stolt-Henrik Gåsefod, Tag-Høgeskæg, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Strand-Kamille, Glat Kongepen, Vild Løg, Mælkebøtte, Svine-Mælde, Eng-Rapgræs, Alm. Stedmoderblomst, Ru Svinemælk

Mosser:

1983: Amblystegium serpens, Brachythecium albicans, Bryum capillare, Ceratodon purpureus, Homalothecium sericeum, Tortula subulata

Lokalitetskode: + B II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Stolt-Henrik Gåsefod, Glat Kongepen

Kilder: 21, 128, 247, 298, 209, 747, 1392

3/17-4. Skoven.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Skoven foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Bøg, Storbladet Lind

Lokalitetskode: + B III r

Kilder: 134b

3/17-5. Lundbæk.

Lundbæk skærer tværs over Læsø. Vandløbet bestod oprindeligt af to adskilte bække, der ved gravning af en grøft er blevet forbundet. Oplysninger, der kan henføres til den østlige del, er samlet her, men oplysninger om den vestlige del er samlet under lok. 3/11-10. Det øvre løb af den østlige del af bækken har i alt fald tidligere været omgivet af forskellige løvtræer og buske, især af Rød-El og Birk, der fulgte bækken til Gråmølle. Her har ligget en mindre skov domineret af Rød-El og Birk. Bækkens fald er ofte ringe.

Vegetationstyper: Vandløb, løvskov(o)

Højere planter:

1900-1979: Dun-/Vorte-Birk, Rød-El(o), Haremad(o), Humle(o), Spids-Løn(o), Bjerg-Rørhvene(o)

Lokalitetskode: + V-S III r

Kilder: 134a, 134b, 571

3/17-6. Bovet.

Omkring de inderste dele af Bovet ligger delvis drænedede strandenge, der fortsætter mod syd (lok. 3/19-1) og mod øst til Værebakke (lok. 3/8-5).

Vegetationstyper: Strandeng, vejkant

Højere planter:

1900-1979: Tæt blomstret Hindebæger(o), Spidshale(o), Dværg-Star(o), Fjernakset Star, Tidselkugle(o)

Lokalitetskode: + K-B III r

Kilder: 18, 180, 211, 349, 423, 580, 1392

3/18 Kokvad

3/18-1. Kokvad.

På de lave arealer syd for Kokvad ligger græsset overdrev, der går over i strandeng. Især i den østlige del foregår en vis tilgroning med især Fyr. På overgangen mellem de udyrkede og de dyrkede arealer har i alt fald tidligere ligget et unavngivet ellekrat. Jordbunden består af marine aflejringer.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, løvskov(o)

Højere planter:

1986: Ene, Knude-Firling, Strand-Firling, Gul Frøstjerne, Vellugtende Gulaks, Bakke-Gøgelilje, Hedelyng, Hjertegræs, Vild Hør, Klokkelyng, Revling, Blågrøn Star, Hirse-Star, Tormentil 1900-1979: Brombær, Bævreasp, Rød-El, Alm. Fredløs, Smalbladet Hareøre, Krybende Hestegræs, Tæt blomstret Hindebæger, Rødbrun Kogleaks(o), Alm. Kællingetand, Bredbladet Mangeløv, Alm. Mjødur, Feber-Nellikrod, Alm. Rapgræs, Hunde-Rose, Alm. Røn, Fin Siv(o), Sand-Siv(o), Alm. Syre, Fliget Vejbred(o)

Lokalitetskode: + K-E(S) II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Gul Frøstjerne, Smalbladet Hareøre
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Bakke-Gøgelilje, Hjertegræs

Kilder: 18, 166, 209, 277, 427, 454, 478, 571, 574, 580, 659, 1392

3/18-2. Stenrydsel.

På Stenrydsel ligger græsset overdrev, der mod syd ved Floden (lok. 3/19-3) går over i strandeng. Jordbunden består af marine aflejringer.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev

Højere planter:

1990: Tæt blomstret Hindebæger, Kær-Trehage
1986: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Høst-Borst, Engelskræs, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Vellugtende Gulaks, Harril, Kødet Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Kryb-Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Stillet Kilebæger, Alsike-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Strand-Kogleaks, Læge-Kokleare, Kveller, Alm. Kællingetand, Strand-Malurt, Spyd-Mælde, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rødtop, Alm. Røllike, Sandkryb, Klæg-Siv, Gul Snerre, Alm. Star, Strandgåsefod, Enskættet Sumpstrå, Rød Svingel, Strand-Trehage, Liden Tusindgylden, Strand-Tusindgylden, Strand-Vejbred 1900-1979: Alm. Firling, Strand-Firling, Smalbladet Hareøre, Hedelyng, Rødknæ, Spidshale, Tandbælg, Tusindfrø, Kort Øjentrøst

Lokalitetskode: + K-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Smalbladet Hareøre, Stillet Kilebæger, Spidshale

Kilder: 18, 208, 454, 571, 747, 995, 1178, 1392

3/19 Paradiset

3/19-1. Lyngholt.

Omkring Lyngholt, der er Københavns Universitets feltstation, ligger en del nåleplantager. På fugtigere dele optræder pilekrat eller løvblandingskov domineret af Birk og stedvis Rød-El. Enkelte parceller anvendes til græsning og er fortsat uden træer. De ydre dele mod Floden (lok. 3/19-3) er mere åbne og rummer græssede overdrev, klithede på flyvesand og yderst strandeng. Ind imellem forekommer ugræssede partier ofte dækket af hedevegetation under tilgroning med træer og buske.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede, eng, strandeng, strandvold

Højere planter:

1986: Vorte-Birk, Blåhat, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Bævreasp, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Ene, Engelskræs, Alm. Firling, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Alm. Fuglegræs, Gråris, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Bakke-Gøgelilje, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Katteslæg, Klokkelyng, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Revling, Rynket Rose, Alm. Røllike, Alm. Røn, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Hirse-Star, Sand-Star, Bidende Stenurt, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tandbælg, Tormentil, Alm. Torskemund, Tyttebær, Muse-Vikke
1900-1979: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Dun-Birk, Blåtop, Høst-Borst, Fliget Brøndsel, Alm. Bændeltang, Mose-Bølle, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Rød-El, Knude-Firling, Strand-Firling, Alm. Fredløs, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Maj(?) -Gøgeurt, Harril, Krybende Hestegræs, Tæt blomstret Hindebæger, Vingefrøet Hindeknæ, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Kryb-Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Kattchale, Katteslæg, Stillet Kilebæger, Fin Kløver, Hare-Kløver, Jordbær-Kløver, Strand-Kogleaks, Dansk Kokleare, Smalbladet Kæruld, Kveller, Alm. Kvik, Strand-Malurt, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Grå-Pil, Krybende Pil, Selje-Pil, Skør-Pil, Pors, Gåse-Potentil, Vild Pære, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Rødknæ, Mark-Rødtop, Nyse-Røllike, Selje-Røn, Eng-Rørhvene, Sandkryb, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Knop-Siv, Sand-Siv, Tråd-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Fjernakset Star, Strandgåsefod, Alm. Sumpstrå, Enskættet Sumpstrå, Sværtevæld, Tagrør, Strand-Trehage, Tusindfrø, Liden Tusindgylden, Strand-Tusindgylden, Tørst, Vandnavie, Fliget Vejbred, Strand-Vejbred, Smalbladet Ærenpris, Ørnebregne

Mosser:

1900-1979: Amblystegium juratzkanum, Amblystegium serpens, Aulacomnium palustre, Brachythecium rutabulum, Calliergonella cuspidata, Campylium stellatum, Ceratodon purpureus, Dicranum scoparium, Dicranum undulatum, Dicranella cerviculata, Drepanocladus exannulatus, Hypnum cupressiforme, Hylocomium splendens, Oxyrrhynchium praelongum, Pleurozium schreberi, Pohlia nutans, Polytrichum juniperinum, Pottia heimii, Ptilidium ciliare, Rhytidiadelphus triquetrus, Tortella flavovirens

Laver:

1900-1979: *Cetraria islandica*, *Cladonia arbuscula*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia furcata*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia rangiferina*, *Cladonia rangiformis*, *Cladonia symphycharpa*, *Coelocaulon aculeatum*, *Hypogymnia physodes*, *Peltigera malacea*, *Placynthiella uliginosa*, *Platismatia glauca*

Alger:

1900-1979: *Epipyxis* sp., *Microspora* sp., *Mougeotia* sp., *Spirogyra* sp., *Synechococcus* sp., *Tribonema* sp., *Vaucheria* sp.

Lokalitetskode: ++ S-H-E-K II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: *Cladonia symphycharpa*, Stillet Kilebæger, Sand-Siv, *Tortella flavovirens*

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Bakke-Gøgelilje, Hjertegræs

Kilder: 21, 106, 645, 687, 794,

3/19-2. Paradiset.

De marine aflejringer ved Paradiset er stedvis overlejret af flyvesand, der igen er dækket af tynde humuslag. Disse områder har ialt fald tidligere været dækket af artsfattig hedevegetation. Ind imellem har ligget fugtigere lavninger med mere artsrig vegetation. Dele af området er i dag tilplantet med nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov, hede(o), fattigkær(o)

Højere planter:

1900-1979: Blåtop, Dværghøvefod, Eng-Ensian(o), Klokke-Ensian, Harril, Hunde-Hvene(o), Kryb-Hvene, Vild Hør(o), Hvid-Kløver, Jordbær-Kløver(o), Fåblomstret Kogleaks(o), Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Mark-Rødtop, Sandkryb, Sand-Siv(o), Glanskapslet Siv, Klæg-Siv(o), Kær-Snerre, Høst-Star(o), Strandbo(o), Enskellet Sumpstrå(o), Tusindfrø(o), Strand-Vejbred

Lokalitetskode: + S-H-E III r

Kilder: 165, 366, 571, 1392

3/19-3. Floden og stranden ved Stoklund.

Floden er tidevandsrende, der adskiller Langerøn (lok. 3/20-2) fra Læsø. De lave enge ved Stoklund Strand nord for Floden rummer græsset strandeng og mindre ekstremrigkær med talrige planter af Sump-Hullæbe.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at ekstremrigkærvegetationen ved Stoklund Strand bevares. Det er derfor ønskeligt, at ekstensiv græsning opretholdes, samt at gødskning og afvanding undgås.

Vegetationstyper: Strandeng, ekstremrigkær

Højere planter:

1990: Blåtop, Engelskgræs, Strand-Firling, Harril, Tæt blomstret Hindebæger, Kødet Hindeknæ, Katteskæg, Klokkeling, Jordbær-Kløver, Strand-Kogleaks, Læge-Kokleare, Kvan, Kveller, Alm. Kvik, Strand-Malurt, Gåse-Potentil, Mark-Rødtop, Spidshale, Dværghøvefod, Fjernakset Star, Strandgåsefod, Enskellet Sumpstrå, Rød Svingel, Kær-Svovirod, Alm. Torskemund, Strand-Trehage, Liden

Tusindgylden, Strand-Tusindgylden, Vandnavle, Fliget Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke

1985: Sump-Hullæbe

1983: Djævelsbid, Kær-Dueurt, Festgræs, Alm. Fredløs, Kødfarvet Gøgeurt, Hjertegræs, Krybende Pii, Nyse-Røllike, Alm. Star, Blågrøn Star, Hirse-Star, Tandbælg

1900-1979: Strand-Annelgræs, Eng-Ensian(o), Knudearve, *Salicornia dolichostachya*, Kær-Snerre, Tusindfrø

Mosser:

1983: *Calliergonella cuspidata*, *Campylium polygamum*, *Drepanocladus lycopodioides*

Lokalitetskode: ++ K-E I r-s

Botanisk vurdering:

Stoklund Strand er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: Spidshale

4. Ekstremrigkærindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 18, 21, 122, 123, 165, 408, 571, 584b, 977, 1392

3/20 Kringelrøn og Langerøn

3/20-1. Kringelrøn.

Rønnerne (434 ha., Nordjyllands statsskovdistrikt) på sydsiden af Læsø omtales i litteraturen ofte under et. De betydeligste er Færøn (lok. 3/15-1), Kringelrøn, Langerøn (lok. 3/20-2) og Hornfiskrøn (lok. 3/21-1). En generel beskrivelse er samlet her. Færøn, Kringelrøn og Langerøn er adskilt af dybe tidevandsrender, hvoraf Floden (lok. 3/19-3) er den mest markante. Den isolerede Hornfiskrøn er adskilt ved et bredt, lavvandet bælt, der kan være tørlagt ved ebbe. Jordbunden består af marine aflejringer. Udnyttelsen af Rønnerne er ringe. De har formodentlig aldrig været under plov og har sandsynligvis gennem flere århundreder i stort omfang været anvendt til græsning, og det uden udspreddning af kunstgødning og uden indplantning af kulturgræsser. Dog er den østlige del af Langerøn opdyrket. Nogle områder på Rønnerne anvendes fortsat til ekstensiv græsning, mens enkelte er tilplantet med nåleskov, som det ses på Langerøn. Størstedelen er uden anvendelse.

Terrænet er let kuperet. Lavningerne er som følge af høj grundvandsstand tidvis vanddækkede eller vældprægede. I flere af disse lavninger optræder ganske artsrig rigkærvegetation, mens de tørre flader dækkes af græsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation eller mager hedevegetation. Mod renderne og havet afløses denne mosaik af lavtvoksende strandengsvegetation.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den artsrige, lysåbne mosaik af strandengs-, overdrevs- og rigkærvegetation på Kringelrøn bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive udnyttelse af arealerne fortsat finder sted, at gødskning og afvanding undgås, samt at pleje i form af fjernelse af uønsket opvækst af træer finder sted. Kringelrøn er sammen med de øvrige Rønner (ialt 1496 ha.) fredet 1980.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rigkær

Højere planter:

1990: Blåtop, Ene, Engelskgræs, Alm. Firling, Knude-Firling, Syl-Firling, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Forskelligfarvet Forglemmigej, Vellugtende Gulaks, Vår-Gæslingeblomst, Bakke-Gøgelilje, Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Smalbladet Hareøre, Harril, Hedelyng, Tæt blomstret Hindebæger, Hjertegræs, Kattefod,

Kattesæg, Klokkelyng, Strand-Kogleaks, Vestlig Tue-Kogleaks, Kveller, Alm. Kællingetand, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Revling, Sandkryb, Børste-Siv, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Gul Snorre, Kær-Snerre, Blågrøn Star, Fjernakset Star, Hare-Star, Loppe-Star, Pille-Star, Sand-Star, Enskættet Sumpstrå, Tormentil, Strand-Trehage, Eng-Troldurt, Mose-Troldurt, Vibefedt, Fliget Vejbred, Strand-Vejbred

1987: Klokke-Ensian

1986: Høst-Borst, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Djævelsbid, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Knudearve, Alm. Kongepen, Krybende Pål, Eng-Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røllike, Rundbladet Soldug, Hirse-Star, Bidende Stenurt, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tandbælg, Tusindfrø, Muse-Vikke, Hunde-Viol

1900-1979: Strand-Annelgræs, Strand-Firling, Rød Gåsefod, Vingefrøet Hindeknæ, Kryb-Hvene, Vild Hør, Jordbær-Kløver, Rødbrun Kogleaks, Dansk Kokleare, Strand-Malurt, Glanskapslet Siv, Alm. Skjolddrager, Spidshale(o), Grøn Star, Udspilet Star, Strandbo(o), Kær-Svovlfrod, Liden Tusindgylden, Strand-Tusindgylden

Lokalitetskode: ++ K-E-V I r-s

Botanisk vurdering:

Kringelrøn er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter og på grund af de store, uberørte strandengs-, overdrevs- og rigkærsarealer.

2. Sjældnere planter: Syl-Firling, Smalbladet Hareøre, Klit-Siv, Loppe-Star

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Forskelligfarvet Forglemmigej, Bakke-Gøgellije, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Kattefod, Lav Skorsoner

Kilder: 18, 21, 122, 123, 134a, 166, 174, 209, 211, 235, 307, 349, 410, 423, 454, 491, 545, 571, 580, 686, 747, 855, 857, 990, 995, 1392

3/20-2. Langerøn.

Langerøn beskrives i litteraturen oftest sammen med de øvrige Rønner, hvorfor her henvises til den samlede beskrivelse af Rønnerne under lok. 3/20-1. Kringelrøn.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den artsrige, lysåbne mosaik af strandengs-, overdrevs- og rigkærsvegetation på Langerøn bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive udnyttelse af arealerne fortsat finder sted, at gødskning og afvanding undgås, samt at pleje i form af fjernelse af uønsket opvækst af træer finder sted. Langerøn er sammen med de øvrige Rønner (ialt 1496 ha.) fredet 1980.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rigkær, fattigkær, nåleskov

Højere planter:

1986: Blåbær, Blåtop, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Engelskræs, Klokke-Ensian, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Vellugtende Gulaks, Bakke-Gøgellije, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hvene, Alm. Hønsetarm, Kattefod, Kattesæg, Liden Klokke, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Eng-Rapgræs, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Lav Skorsoner, Loppe-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tandbælg, Tormentil, Mose-Troldurt, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Øjentrøst

1985: Eng-Ensian

1900-1979: Fin Bunke, Knude-Firling, Tæt blomstret Hindebæger, Hunde-Hvene, Ensidig Hønsetarm, Vild Hør, Eng-Klaseskærm,

Jordbær-Kløver, Knudearve, Fåblomstret Kogleaks, Vestlig Tue-Kogleaks, Kveller, Strand-Malurt, Kær-Ranunkel, Blågrøn Rapgræs, Mark-Rødtop, Glanskapslet Siv, Klæg-Siv, Sand-Siv, Tudse-Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Spidshale(o), Alm. Star, Blågrøn Star, Hirse-Star, Høst-Star, Udspilet Star, Strandbo(o), Tusindfrø(o), Fliget Vejbred(o), Vibefedt

Lokalitetskode: ++ K-E-V S I r-s

Botanisk vurdering:

Langerøn er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter og på grund af de store, uberørte strandengs-, overdrevs- og rigkærsarealer.

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Eng-Klaseskærm, Sand-Siv, Loppe-Star

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Bakke-Gøgellije, Hjertegræs, Kattefod, Lav Skorsoner

Kilder: 18, 122, 123, 134a, 165, 166, 174, 193, 208, 209, 211, 235, 277, 349, 411, 423, 427, 454, 491, 571, 574, 580, 747, 757, 855, 977, 1392

3/21 Hornfiskrøn

3/21-1. Hornfiskrøn.

Hornfiskrøn er opbygget af koncentriske strandvolde omkring det 3 m høje kernepunkt på øens sydvestlige del. Den centrale og østlige del er således udformet i bølger skarpt og stejlt afskåret med vest og syd af havet. Mod vest strækker sig lavt marint forland gennemskåret i den nordlige del af to loer. Frem til 1920 var Hornfiskrøn træløs. I 20'ere blev plantet træer især Elm. Eg og Skov-Fyr, mens andre siden selv har indfundet sig. Det drejer sig primært om Bævreasp, Pors og Tørst. Træerne forekommer i første række på de gamle strandvolde og undgår de mellemliggende lavninger, hvor tørv er dannet. Øen anvendes primært til sommergræsning af kreaturer. To mindre marker er først anlagt i nyere tid.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den artsrige, lysåbne mosaik af strandengs-, overdrevs- og rigkærsvegetation på Hornfiskrøn bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive udnyttelse af arealerne fortsat finder sted, at gødskning og afvanding undgås, samt at pleje i form af fjernelse af uønsket opvækst af træer finder sted. Hornfiskrøn er sammen med de øvrige Rønner (ialt 1496 ha.) fredet 1980.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rigkær, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Skov-Angelik, Strand-Annelgræs, Dun-Birk, Vorte-Birk, Bævreasp, Mose-Bølle, Alm. Eg, Rød-El, Ene, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Østrigsk Fyr, Gyvel, Kødfarvet Gøgeurt, Hedelyng, Tæt blomstret Hindebæger, Alm. Hvene, Sand-Hvene, Klokkelyng, Læge-Kokleare, Kveller, Skotsk Lostilk, Grå-Pil, Krybende Pål, Pors, Bidende Ranunkel, Revling, Vild Ribs, Hunde-Rose, Rynket Rose, Alm. Røn, Selje-Røn, Slangetunge, Solbær, Høst-Star, Udspilet Star, Tørst, Muse-Vikke, Vild Æble

Laver:

1900-1979: Ramalina capitata

Lokalitetskode: ++ K-E-V I r-s

Botanisk vurdering:

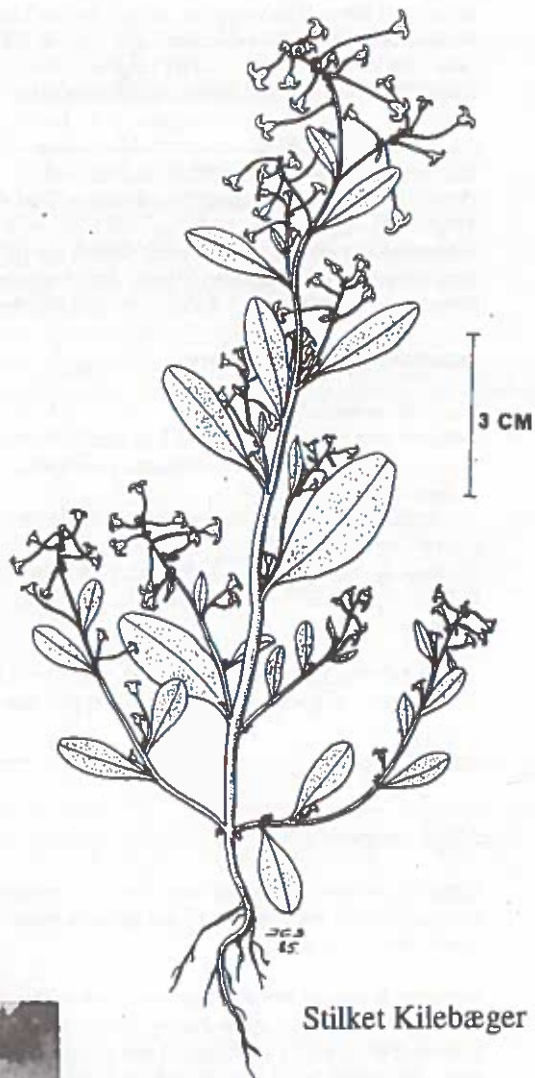
Hornfiskrøn er henført til kategori I på grund af de store, uberørte strandengs-, overdrevs- og rigkærsarealer.

2. Sjældnere planter: Skotsk Lostilk

Kilder: 18, 21, 123, 134a, 174, 180, 209, 217, 235, 246, 349, 454, 491, 571, 580, 855, 1392

Dværg Ulvefod

Stilket Kilebæger

Stinkende Krageklo

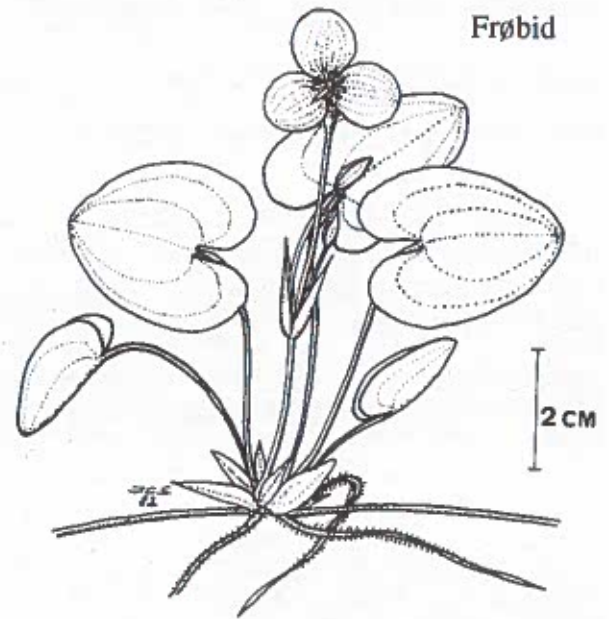

Havtorn

Voers Å ved Ormholt Skov

Sømse, Dronninglund Storskov

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 4

4/1 Lendum

4/1-1. Lendum.

I Ulvmose (= Ulmose) har i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) ligget et mindre, græsset egkekraat på en knold omgivet af mose og eng.

Vegetationstyper: Løvskov, mose, eng, dige

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Vorte-Birk, Bølget Bunke, Bævreasp, Alm. Eg, Ene, Fruebær(o), Krybende Hestegræs, Alm./Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Alm. Kohvede, Vild Kørvel, Liljekonval, Smalbladet Mangeløv, Feber-Nellikero, Grå-Pil, Nordisk Radeløv(+), Alm. Røn, Lav Skorsoner(o), Tormentil, Vild Æble

Lokalitetskode: + S-V-B III r

Kilder: 144, 353, 1392

4/1-2. Hjelmkær.

De stærkt kuperede vest- og nordvestvendte skrænter mod Hjelmkær og omkring mosens tilløb fra øst har formodentlig i kraft af deres stejlehed undgået omdrift. Skrænterne er beklædt med græs- og urterig eller dværgbuskig hedevegetation. Flere steder især langs tilløbet er hedevegetationen afløst af skræntskov domineret af løvtræer.

Stedvis langs skræntfoden vælder grundvandet frem. Disse væld huser artsrig rigkærsvegetation med flere, mindre almindelige arter. Jordbunden består af morænesand og -grus.

Vegetationstyper: Væld, eng, vandløb, overdrev, hede, løvskov

Højere planter:

1982: Skov-Angelik, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Blåtop, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Kirtlet Dueurt, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Ene, Rød-El, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fjærbregne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigvej, Mangelblomstret Frytle, Gederams, Hvid-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Bakke-Gøgelilje, Skov-Hanekro, Eng-Havre, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Stortoppet Hvene, Alm./Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Eng-Kåbbeleje, Kattesæg, Liden Klokke, Klokkeløng, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Kragelod, Kvalkved, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Glat Løvefod, Alm. Mjødurt, Eng-Nellikero, Stor Nælde, Ager-Padderok, Skov-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Femhannet Pil, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Glat Blågrøn Rose, Håret Blågrøn Rose, Eng-Rottehale, Eng-Rævehale, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Bjerg-Rørhvene, Eng-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skavgræs, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Burre-Snerre, Hvid Snerre, Lyng-Snerre, Bleg Star, Hare-Star, Hirse-Star, Skede-Star, Pille-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Manna-Sødgæs, Tandbælg, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Eng-Troldurt,

Tyttebær, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + V-H-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Skede-Star
3. Lokalt sjældnere planter: Skavgræs
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Bakke-Gøgelilje, Eng-Havre, Lav Skorsoner

Kilder: 200, 454, 1094, 1095, 1392

4/2 Karup

4/2-1. Karup.

I det kuperede bakkeland nord og vest for Karup ligger kilder samt overdrev med delvis gødskningspåvirket vegetation. Bunden i flere dale er fugtig med spredte krat af træer og buske.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov, væld, eng

Svampe:

1984: Camarophyllus niveus, Dermoloma cuneifolium, Geoglossum fallax, Hygrocybe ceracea, Hygrocybe coccinea, Hygrocybe conica, Hygrocybe flavescens, Hygrocybe miniata, Hygrocybe psittacina, Hygrocybe reai, Hygrocybe unguinosa, Marasmius scorodoni

Lokalitetskode: + V-E-S III r-s

Kilder: 81, 507, 609

4/3 Understed

4/3-1. Understed.

Den kullede Understed Kirke er hvidkalket og uden vegetation. Diget omkring kirkegården består af kampesten med græsabat på kronen. Langs diget står plantede træer fortrinsvis af Selje-Røn og Ask. Siderne af diget veksler mellem vegetationsløshed og til at være dækket af tæt vegetation af højere planter. Mange af disse er af lokal oprindelse. Diget er uplejet bortset fra slåning af rabat. På stenene sidder mange mosser og skorpelaver.

Landsbyens omgivelser er stærkt kuperede. I bunden af flere dale optræder væld.

Vegetationstyper: Væld, rigkær, dige, bebyggelse

Højere planter:

1989: Ahorn, Alm. Akeleje, Ask, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Grå-Bynke, Engelskræs, Alm. Engelsød, Fingerbøl, Alm./Skov-Hanekro, Haremad, Dunet Havre, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Ensidig Klokke, Liden Klokke, Mørk Kongelys, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Markarve, Mælkebøtte, Stor Nælde, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle,

Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Lund-Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Skvalderkål, Gul Snerre, Have-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Hvid Stenurt, Rød Stenurt, Rød Svingel, Alm. Syre, Syren, Sæbeurt, Tjærenelike, Vedbend, Hunde-Viol, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Kær-Dueurt, Eng-Forglemmigej, Kær-Padderok, Nordisk Radeløv (senest set 1963)(o), Kær-Snerre, Top-Star, Eng-Viol

Mosser:

1989: *Ceratodon purpureus*, *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*, *Pohlia nutans*, *Polytrichum piliferum*, *Rhytidiadelphus squarrosus*

Lokalitetskode: + V-B II r-s

Kilder: 263, 507, 990, 1097, 1308, 1337, 1386, 1392

4/3-2. Skibtvæd.

Bakkelandet omkring Skibtvæd er stærkt kuperet og kulminerer med Øksnebjerg på 95 m. o. h og Kistehøj på 71 m. o. h. Jordbunden består dels af morænesand og -grus, dels af smeltevandsler, -sand og -grus. Skrænterne er flere steder uopdyrkede og anvendes til græsning. Ugødskede steder rummer lavtvoksende, artsrig overdrevsvegetation tillige med buske af Ene. Andre steder veksler krat og blandskov samt nåletræsplantager. I bunden af dale og slugter forekommer stedvis væld med artsrig rigkærsvegetation.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrige overdrevsvegetation på de udyrkede bakker og skrænter omkring Skibtvæd sammen med mosaikken mellem overdrev og kær bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes, at gødkning ikke finder sted, at afvanding af de resterende naturlige kærrområder undgås, at indplantning af nåletræer ikke foretages, og at uønsket opvækst af træer fjernes.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov, væld, rigkær

Højere planter:

1987: Hvid Anemone, Ask, Bakketidsel, Bellis, Blåbær, Blåhat, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Bøg, Djævelsbid, Draphavre, Udspærret Dværgebunke, Alm. Eg, Skov-Elm, Ene, Engblomme, Engelskgræs, Fjærbregne, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Alm. Firling, Græsbladet Fladstjerne, Fløjsgræs, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Alm. Fuglegræs, Alm. Bjerg-Fyr, Gederams, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Vår-Gæslingeblomst, Skov-Gøgelilje, Plettet Gøgeurt, Alm./Skov-Hanekro, Hedelyng, Alm. Hundegræs, Alm. Hvidtjørn, Engriffet Hvidtjørn, Alm. Hylde, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Storbloomstret Hønsetarm, Skov-Jordbær, Kamgræs, Lugtløs Kamille, Ensidig Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Vild Kommen, Alm. Kongepen, Stor Konval, Kvalkved, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Glat Løvfod, Håret Løvfod, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Mirabel, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Hvid Okseøjle, Ager-Padderok, Kær-Padderok, Skov-Padderok, Kantet Perikon, Selje-Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Raps, Glat Blågrøn Rose, Håret Blågrøn Rose, Kortstilket Filt-Rose, Eng-Rottehale, *Rubus plicatus*, Rundbælg, Knæbøjet Rævehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Kruget Skræppe, Slåen, Gul Snerre, Hvid

Snerre, Liden Snerre, Lyng-Snerre, Bleg Star, Håret Star, Pille-Star, Toradet Star, Ager-Stedmoderblomst, Alm. Stedmoderblomst, Kornet Stenbræk, Eng-Svingel, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Tjærenelike, Tormentil, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Krat-Viol, Sød-Æble, Vild Æble, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris
1984: Bakke-Gøgelilje, Prikbladet Perikon

Svampe:

1984: *Agaricus macrosporus*, *Agaricus spissicaulis*, *Camarophyllus niveus*, *Camarophyllus pratensis*, *Camarophyllus russocoriaceus*, *Cordyceps militaris*, *Dermoloma cuneifolium*, *Entoloma platyphylloides*, *Geoglossum fallax*, *Geoglossum glutinosum*, *Hygrocybe ceracea*, *Hygrocybe coccinea*, *Hygrocybe conica*, *Hygrocybe flavescens*, *Hygrocybe insipida*, *Hygrocybe laeta*, *Hygrocybe miniata*, *Hygrocybe murinacea*, *Hygrocybe ovina*, *Hygrocybe punicea*, *Hygrocybe psittacina*, *Hygrocybe reai*, *Hygrocybe reidii*, *Hygrocybe splendidissima*, *Hygrocybe unguinosa*

Lokalitetskode: + E-V I r-s

Botanisk vurdering:

Overdrevene ved Skibtvæd er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Engblomme, Bakke-Gøgelilje, Liden Snerre

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Forskelligfarvet Forglemmigej, Lancetbladet Høgeurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk

Kilder: 81, 609, 610, 611, 1097, 1119

4/3-3. Langtvæd.

Ved Langtvæd har i alt fald tidligere ligget en mose.

Vegetationstyper: Mose(o)

Højere planter:

1900-1979: Dynd-Skræppe(o), Vandarve(o)

Lokalitetskode: 0-+ (V) IV 0

Kilder: 120

4/3-4. Klattrup.

Klattrup ligger ved foden af litorinaskrænten, der rejser sig markant over den hævede havbund. I tilknytning til de fugtige partier i kløfterne har i alt fald omkring århundredeskiftet ifølge Ostenfeld (1903) forekommet ellekrat med artsrig urtelag.

Bevaring: Ca. 3 ha. af litorinaskrænten ved Klattrup er fredet 1959.

Vegetationstyper: Strand, eng, overdrev, løvskov(o)

Højere planter:

1900-1979: Bøg, Dundet Egebregne(o), Rød-El, Engblomme(o), Fjærbregne(o), Stor Fladstjerne, Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Lund-Fredløs(o), Hassel, Hindbær, Kær-Høgeskæg, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Skov-Kogleaks(o), Stor Konval, Vild Kørvel, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Millurt(o), Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Sølv-Mælde, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Feber-

Nellikeroed, Dag-Pragstjerne, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Lund-Rapgræs, Vild Ribs, Alm. Røn, Skovsyre, Skov-Skræppe(o), Kær-Snerre, Akseblomstret Star, Stinkende Storkenæb, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Kål-Tidsel, Trævlekrone, Tørst, Vandkarse, Krat-Viol, Tykbladet Ærenpris

Mosser:

1900-1979: Brachythecium rutabulum, Climacium dendroides, Conocephalum conicum(o), Hypnum cupressiforme, Mnium hornum, Plagiomnium undulatum, Plagiothecium curvifolium, Rhizomnium punctatum(o), Thuidium tamariscinum

Lokalitetskode: + K-E-S II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Sølv-Mælde

Kilder: 214, 222, 308, 330, 396, 398, 454, 1090

4/3-5. Vrangbæk.

Vrangbæk ligger i en mindre sidedal på sydøstsiden af Bangsbo Ådal (lok. 1/29-5). Til lokaliteten Vrangbæk er medtaget bakkelandet sydøst for Ådalen. Det stærkt kuperede bakkeland omkring Vrangbæk rummer tørre såvel som våde partier, hvoraf de stejleste, jordbundsmæssigt ringeste og vådeste er forblevet uopdyrkede eller uregulerede. Disse er efter anvendelse beklædt med krat, løvskov eller græsrig overdrevsvegetation. Højerholt Skov og Lovkær rummer løvblandingsskov på næringsrig og kuperet moræne. Nyere botaniske oplysninger er meget ønskelige.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov, eng, væld, vandhul(o)

Lokalitetskode: + E-S-V III r-s

Kilder: 390, 1090

4/3-6. Hestvang.

Om den 23 ha. store, privatejede Hestvang Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke. Langs Selbæk har i hvert fald tidligere forekommet paludellavæld.

Vegetationstyper: Skov, paludellavæld(o)

Højere planter:

1900-1979: Se artsliste i Mentz (1912, s. 343).

Mosser:

1900-1979: Se artsliste i Mentz (1912, s. 343).

Lokalitetskode: 0-+ S-(V) III r

Kilder: 161, 330, 350

4/3-7. Sulbæk.

Omkring Sulbæks udløb i Kattegat ligger et statejet areal (Nordjyllands statskovdistrikt) med offentlig adgang. Arealet er uden

drift og bebyggelse og danner forbindelse til stranden, hvor lave klitter er opstået. Vandløbet er ureguleret. Vandet i bækken er især på denne strækning stærkt belastet.

Bevaring: Ca. 10 ha. omkring Sulbæks udløb er fredet 1964.

Vegetationstyper: Strand, vandløb

Højere planter:

1900-1979: Hestetunge(o)

Lokalitetskode: 0-+ K-V III r

Kilder: 10, 123, 308, 381, 463, 476, 491, 1097, 1392

4/4 Øster Vrå

4/4-1. Øster Vrå.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Øster Vrå foreligger ikke.

Vegetationstyper: Mark

Højere planter:

1900-1979: Randhåret Vinterkarse

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 182

4/4-2. Søholt.

Omkring Søholt forekommer småsøer. På de stejle skrænter omkring den øvre del af Krogensmølle Bæk (se tillige lok. 4/5-1) optræder græssede overdrev. Her forekommer rester af skræntskov. Jordbunden består af lerblandet morænesand og -grus.

Bevaring: Søholt-området er af Nordjyllands amtskommune udpeget til biologisk beskyttelsesområde.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov, vandhul

Højere planter:

1986: Hvid Anemone, Bakketidsel, Bellis, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Alm. Brunelle, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Bævreasp, Bøg, Tidlig Dværgbunke, Udspærret Dværgbunke, Alm. Eg, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlsgræs, Forskelligfarvet Forglemmigej, Rank Forglemmigej, Mangelblomstret Frytle, Mark-Frytle, Alm. Fuglegræs, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Gyvel, Vår-Gæslingeblomst, Bakke-Gøgelilje, Hvidmelet Gåsefod, Alm./Skov-Hanekro, Hassel, Blød Hejre, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Hyrdetaske, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Storbloomstret Hønsetarm, Kamgræs, Lugtløs Kamille, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Enårig Knavel, Flerårig Knavel, Vild Kommen, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Mælkebøtte, Stor Nælde, Feber-Nellikeroed, Stor Nælde, Hvid Okseøjle, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Grå-Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Aften-Pragstjerne, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Håret Blågrøn Rose, Glat Hunde-Rose, Kortstilket Filt-Rose,

Rundbælg, Rødknæ, Skovstjerne, Skovsyre, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Hvid Snerre, Hare-Star, Pille-Star, Alm. Stedmoderblomst, Kornet Stenbræk, Kløftet Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tjærenelike, Tormentil, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Foder-Vikke, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Krat-Viol, Vorterod, Glat Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E-S-V II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevisindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Bakke-Gøgelilje, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk

Kilder: 309, 1103

4/4-3. Voerså syd for Øster Vrå.

Den uregulerede Voerså meandrerer gennem engene, der vest for vejen Brønden-Ø. Vrå (lok. 4/4-1) omgives lynklædte sider. På sydvestsiden ses tillige et større vældområde, hvor græsning er ophørt. Vegetationen domineres af høje urter af Høj Sødgræs, Top-Star, Stor Nælde, Lådden Dueurt, buske af Øret Pil og nærmest skrænten skov af Rød-El. Ind imellem forekommer "øer" med lavtvoksende vegetation domineret af Sump-Kællingetand og lave græsser.

Ved foden af bakkerne optræder bevoksninger af Bøg af lokal proveniens og Alm. Eg. Højere oppe på skrænten bliver vegetationen mere lavtvoksende og domineres af buske af Ene (både af horisontal og søjleformet udformning) tillige med buske af arter af Pil og spredte træer af Bøg og Alm. Eg. Bundvegetationen domineres af dværgbuske. Vandrette stisystemer i krattene vidner om tidlige tiders græsning. Vældområderne har i hvert fald tidligere under mere lysåbne betingelser rummet paludellavæld.

Vegetationstyper: Hede, løvskov, væld, paludellavæld(o)

Højere planter:

1989: Hvid Anemone, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Spring-Balsamin, Dun-Birk, Blåbær, Blåhat, Brombær, Bukkeblad, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Mose-Bølle, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Alm. Eg, Dunet Egebræge, Rød-El, Ene, Engelsgræs, Alm. Engelsød, Græsbladet Fladstjerne, Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Håret Frytle, Mangelblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Hvid-Gran, Guldblomme, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvene, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Hønsebær, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Kambregne, Kattesæg, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Skov-Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Lærk, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Krans-Mynte, Smalbladet Mærke, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Skov-Padderok, Kantet Perikon, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Grenet Pindsvineknop, Lav Ranunkel, Alm. Rappgræs, Eng-Rappgræs, Glat Hunde-Rose, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Skovstjerne, Skovsyre, Burre-Snerre, Gul Snerre, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Hirse-Star, Kær-Star, Næb-Star, Pille-Star, Stjerne-Star, Top-Star, Toradet Star, Trindstænglet Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Høj Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Kål-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Tyttebær, Tørst, Muse-Vikke, Eng-Viol, Krat-Viol
1987: Mose-Bølle, Engblomme, Krat-Fladbælg, Sump-Fladstjerne, Dusk-Fredløs, Bakke-Gøgelilje, Skov-Gøgelilje, Kødfarvet Gøgeurt, Hunde-Hvene, Alm. Hyld, Kær-Høgeskæg, Lancetbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Kattefod, Kragefod, Alm. Millurt, Alm. Mælkeurt, Eng-Nellikero, Bidende Ranunkel, Nyrebladet Ranunkel, Eng-

Rævehale, Rørgræs, Liden Skjaller, Dynd-Skræppe, Lyng-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Hare-Star, Tvebo Star, Eng-Svingel, Fåre-Svingel, Kær-Svovlrod, Trævlekrone, Vandkarse, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Gul Abeblomst, Rosen-Dueurt, Engkarse, Hjertegræs, Bredbladet Kæruld(o), Smalbladet Kæruld, Nyse-Røllike, Tudse-Siv, Butbladet Skræppe, Rundbladet Soldug, Gul Stenbræk(o), Alm. Sumpstrå

Mosser:

1989: Aulacomnium palustre, Pleurozium schreberi

1987: Plagiomnium ellipticum, Polytrichum commune, Sphagnum teres, Sphagnum warnstorffii

1900-1979: Brachythecium rivulare, Bryum pseudotriquetrum, Calliergon giganteum, Calliergonella cuspidata, Cirriophyllum piliferum, Climacium dendroides, Drepanocladus vernicosus, Marchantia polymorpha, Paludella squarrosa(o), Philonotis fontana, Plagiomnium undulatum, Polytrichum affine, Rhytidiadelphus squarrosus, Tomenthypnum nitens(o)

Lokalitetskode: + H-S-V II s-ms

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Engblomme, Hønsebær, Kambregne, Dynd-Skræppe, Tvebo Star

4. Hede- og overdrevisindikatorer: Ene, Guldblomme, Bakke-Gøgelilje, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Kattefod

Kilder: 10, 178, 381, 550, 551, 552, 1336, 1337

4/4-4. Ormholt Skov.

Den privatejede Ormholt Skov ligger på randen af Voersådalens. Terrænet er stærkt kuperet. I sammensætningen indgår megen nåleskov af Alm. Ædelgran (mange gamle beplantninger) og Sitka-Gran. På selve randen mod ådalen står flere steder gammel Bøg. Enkelte steder optræder sammenhængende busklag af Alm. Hyld, Ahorn og Hassel.

Skovbundsvegetationen er sammenhængende på nær de mere skyggede og forblæste steder, men temmelig artsfattig og domineres af morbundsplanter.

Ådalen er u-formet og stærkt snoet. Engene er overvejende faste og tørre. De anvendes til græsning og til høslæt. Neden for skoven forekommer et mere vældpræget område, der er groet til med høje urter som Lyse-Siv, Alm. Mjødurt, Stor Nælde, Lådden Dueurt og Høj Sødgræs samt buske af Pil. Uden for vældområderne rummer engene gødskningspræget vegetation domineret af Mose-Bunke, Lyse-Siv, Butbladet Skræppe og Hvid Kløver. Den uregulerede Voerså meandrerer i brede sving gennem engene. Vandet er noget uklart. Bunden består af sand, enkelte steder optræder sten. Der er ingen rankegrøde i vandet, men båndblade af Pindsvineknop optræder mange steder i skove. Bredvegetationen er slået.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, eng, væld, vandløb

Højere planter:

1990: Bellis, Alm. Firling, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Sump-Kællingetand, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rappgræs, Knæbøjet Rævehale, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Håret Star, Næb-Star, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Kær-Tidsel, Trævlekrone, Vandkarse, Glat Ærenpris

1989: Gul Abeblomst, Ahorn, Liden Andemad, Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Alm. Baldrian, Dun-Birk, Vorte-Birk, Skov-

Brandbæger, Brombær, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bøg, Glat Dueurt, Lådden Dueurt, Alm. Eg, Tredelt Egebregne, Grå El, Rød-El, Skov-Elm, Ene, Græsbladet Fladstjerne, Alm. Fredløs, Håret Frytle, Mangelomstret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Skov-Hanekro, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Gul Iris, Lugtløs Kamille, Liden Klokke, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Stor Konval, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Finbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødur, Mælkebøtte, Smalbladet Mærke, Selje-Pil, Øret Pil, Bidende Pileurt, Pindsvineknop, Alm. Rapgræs, Eng-Rævchale, Rødknæ, Alm. Røn, Rørgæs, Bjerg-Rørhvene, Skov-Salat, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Lyng-Snerre, Vand-Snerre, Grå Star, Pille-Star, Stinkende Storkenæb, Butblomstret Sødgræs, Høj Sødgræs, Tormentil, Tørst, Glat Vejbred, Krat-Viol, Alm. Ædelgran, Lancetbladet Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tykbladet Ærenpris, Ørnebregne, Gul Åkande

Mosser:

1989: *Brachythecium rutabulum*, *Mnium hornum*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum commune*, *Rhytidiadelphus triquetrus*

Lokalitetskode: + S-E-V II r-s

Kilder: 10, 161, 330, 381, 596, 631, 1329, 1337

4/4-5. Nymølle Plantage.

Nymølle Plantage ligger på ådalens sydvendte side nord for Nymølle Bæk. Terrænet er stærkt kuperet med stejle fald mod dalen og gennemskæres af dybe kløfter. Øverst på mere jævnt terræn står nåleskov af Rød-Gran og Europæisk Lærk. På de stejle sider står Bøg af lokal proveniens. I væld og langs bækken vokser Rød-El. Skovbunden er på grund af lysforhold og tykt førslag sparsomt dækket af vegetation. Kun langs skovveje og i bunden af kløfter er den sammenhængende. Skoven er rig på arter af bregner (mindst 11 forskellige arter, hvoraf den ene, Strudsvinge, formodentlig er udsat). Selve ådalen er snæver. Engene syd for åen er faste og anvendes til græsning eller til dyrkning af afgrøder. Bunden i den renvandede Nymølle Bæk består af sand. Som følge af skygge fra elletræerne på bredderne er den uden bundvegetation. Bækken forsynes til stadighed med rent vand fra et stort antal væld.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrige, tildels fugtighedsbetingede skovbundsvegetation og den artsrige overdrevsvegetation i og ved Nymølle Plantage bevares. Det er derfor ønskeligt, at løvskoven i vældområder og slugter bevares, at afvanding eller forsøg herpå ikke foretages, og at den ekstensive græsning på hede- og overdrevsarealerne fortsat forekommer uden anvendelse af kunstgødning. Ca. 69 ha. af området omkring Nymølle Bæk og af ådalens sider er fredet 1964.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, overdrev, hede, eng, vandløb

Højere planter:

1990: Otteradet Ulvehod(x)

1989: Horn, Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Astilbe, Bellis, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Glat Dueurt, Alm. Eg, Rød-Eg, Dunet Egebregne, Tredelt Egebregne, Rød-El, Skov-Elm, Ene, Alm. Engelsød, Firblad, Fjærbregne, Fløjlsgræs, Håret Frytle, Alm. Fuglegræs, Alm. Bjerg-Fyr, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Alm. Gyldenris, Gyvel, Haremad, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hundegræs,

Alm. Hvene, Engriffet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Kambregne, Liden Klokke, Alm. Kongepen, Kvalkved, Europæisk Lærk, Løgkarse, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Finbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Smalbladet Milturt, Alm. Mjødur, Mælkebøtte, Feber-Neilkerod, Stor Nælde, Skov-Padderok, Bånd-Pil, Selje-Pil, Vild Pære, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Vild Ribs, Rynket Rose, Rødknæ, Alm. Røn, Rørgæs, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Skovmærke, Skovsyre, Skov-Skræppe, Snebær, Burre-Snerre, Akseblomstret Star, Spidsbladet Steffensurt, Stinkende Storkenæb, Strudsvinge, Ager-Tidsel, Kål-Tidsel, Lancet-Vejbred, Krat-Viol, Vild Æble, Alm. Ædelgran, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne 1985: Alm. Brandbæger, Alm. Brunelle, Grå Bynke, Engelskgræs, Græsbladet Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Gederams, Vellugtende Gulaks, Plettet Gøgeurt, Blød Hejre, Hjertegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Storblostmest Hønsetarm, Skov-Jordbær, Alm. Kamgræs, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Pyramide-Læbeløs, Alm. Mælkeurt, Gul Okseøj, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Alm. Rajgræs, Eng-Rottehale, Alm. Røllike, Skovstjerne, Kruset Skræppe, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Stedmoderblomst, Kornet Stenbræk, Liden Storkenæb, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Tormentil, Tyttebær, Glat Vejbred, Muse-Vikke, Smalbladet Vikke, Hunde-Viol, Læge-Øjentrøst 1900-1979: Alm. Baldrian, Høst-Borst, Krat-Fladbælg, Bakke-Gøgellilje, Eng-Kabbeleje, Lugtløs Kamille, Skive-Kamille, Gul Kløver, Hvid Okseøj, Nyse-Røllike, Tandbæger, Vibefedt(o), Marts-Viol, Flerfarvet Ærenpris

Mosser:

1989: *Atrichum undulatum*, *Hypnum cupressiforme*, *Mnium hornum*, *Plagiomnium undulatum*, *Polytrichum formosum*

Svampe:

1980: *Flammulina velutipes*, *Phallus impudicus*

Lokalitetskode: ++ S-V-E I s

Botanisk vurdering:

Nymølle Bæk og Nymølle Plantage er henført til kategori i på grund af rødlistearter og på grund af > 20 biotopstypiske arter i fugtige løvskovspartier og på overdrev.

1. Rødlisterarter: Otteradet Ulvehod(x) 2. Sjældnere planter:

Kambregne, Pyramide-Læbeløs

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Hjertegræs, Kornet Stenbræk

Kilder: 10, 122, 123, 308, 381, 615, 634, 669, 675, 1278, 1337, 1391

4/4-6. Hejselt Plantage.

Om sammensætningen af den 21 ha. store, privatejede Hejselt Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

4/4-7. Voerså mellem Holmen og Skæve Bro.

Voerså er på strækningen mellem Holmen ved Ormsholt Skov (lok. 4/4-4) og Skæve Bro reguleret. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Vandløb, eng

Højere planter:

1990: Alpe-Pengeurt

Lokalitetskode: 0-+ V-E IV 0

Kilder: 10, 191, 990

4/5 Hørby

4/5-1. Krogensmølle Bæk

Arealerne omkring den nedre del af Krogensmølle Bæk rummer en mosaik af regelmæssigt græssede enge og enge, der er uden drift og under tilgroning med krat af Pil og Birk. De vådeste dele er uden regelmæssig græsning. Engene er uden præg af gødskning. Stedvis optræder væld, hvoraf i hvert fald et enkelt rummer paludellavæld og ekstremrigkær.

Selve vandløbet er på denne strækning ureguleret. Siderne af dalen, der stedvis er græsset, rummer græsrig overdrevsvegetation.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at paludellavæld og ekstremrigkær ved Krogensmølle Bæk bevares. Det er derfor ønskeligt, at den hidtidige driftsform med ekstensiv græsning bibeholdes, at yderligere dræning og afvanding af engene ikke finder sted, og at tilførsel af kunstgødning til engene og deres nære omgivelser undgås.

Vegetationstyper: Paludellavæld, ekstremrigkær, eng, vandløb, overdrev

Højere planter:

1989: Liden Andemad, Skov-Angelik, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Engkarse, Gul Fladbælg, Sump-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmeje, Dusk-Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Maj-Gøgeurt, Hjertegræs, Kryb-Hvene, Vild Hør, Eng-Kabbeleje, Hvid-Kløver, Kragefod, Alm. Mjødurt, Eng-Nellikeroed, Kær-Padderok, Krybende Pil, Øret Pil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Nysc-Røllike, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Sump-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Grå Star, Hirse-Star, Næb-Star, Top-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Trævekroner, Vandarve, Muse-Vikke, Eng-Viol

1987: Hvid Anemone, Alm. Baldrian, Blåbær, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Lådden Dueurt, Ris-Dueurt, Rosen-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Rød-Ei, Engblomme, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Kær-Fladstjerne, Alm. Fredløs, Rød-Gran, Gråris, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Bakke-Gøgelilje, Skov-Gøgelilje, Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Hindbær, Kær-Høgeskæg, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Gul Iris, Katteskæg, Bugtet Kløver, Rød-Kløver, Skov-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Vild Kørvel, Glat Løvefod, Alm. Milturt, Vand-Mynte, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Dynd-Padderok, Lund-Padderok, Skov-Padderok, Kantet Perikon, Selje-Pil, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rørgræs, Eng-Rørhvene, Børste-Siv, Dynd-Skræppe, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Kær-Star, Pille-Star, Stjerne-Star, Toradet Star, Trindstænglet Star, Eng-Svingel, Fåre-Svingel, Kær-Svovlrod, Høj Sødgræs, Tandbælg, Kål-Tidsel, Mose-Troldurt, Vibefedt, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris

1900-1979: Blåtop, Sump-Hullæbe, Hunde-Hvene, Kamgræs, Smalbladet Mærke, Grå-Pil, Knop-Siv, Kær-Snerre, Blågrøn Star, Loppe-Star, Skede-Star

Mosser:

1989: Aulacomnium palustre, Bryum pseudotriquetrum, Calliergonella cuspidata, Climacium dendroides, Dicranum bonjeanii, Marchantia polymorpha, Paludella squarrosa, Philonotis fontana, Pohlia nutans, Polytrichum juniperinum, Rhytidiadelphus squarrosus
1987: Brachythecium rutabulum, Calypogeia sphagnicola, Helodium blandowii, Plagiomnium ellipticum, Polytrichum commune, Sphagnum palustre, Sphagnum teres, Sphagnum warnstorffii, Tomenthypnum nitens

1900-1979: Brachythecium rivulare, Calliergon giganteum, Calliergon stramineum, Drepanocladus vernicosus, Hylocomium splendens, Lophocolea bidentata, Plagiomnium undulatum, Scleropodium purum

Lokalitetskode: ++ V-E I s-m

Botanisk vurdering:

Engene omkring Krogensmølle Bæk er henført til kategori I på grund af I-biotop: Paludellavæld og ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: Engblomme, Helodium blandowii, Paludella squarrosa, Dynd-Skræppe, Loppe-Star, Skede-Star, Tomenthypnum nitens

4. Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe

Paludellavældsindikatorer: Helodium blandowii, Paludella squarrosa

Kilder: 10, 262, 308, 550, 551, 552, 1268, 1337

4/5-2. Torslev Kirke.

Kirkegården ved Torslev Kirke omgives af kampestensdige med græsabat på digekronen.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1900-1979: Muldebær(+), Nordisk Radeløv(o), Tårnurt, Flad Ulvefod(o)

Lokalitetskode: + B III r-s

Kilder: 175, 353, 414, 1337

4/5-3. Hørby Kirke.

Kirkegården ved Hørby Kirke omgives af kampestensdige med græsabat på digekronen.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1900-1979: Tårnurt

Lokalitetskode: + B III r-s

Kilder: 175, 1337

4/5-4. Hørby.

Ved St. Estrup sydvest for Hørby ligger fire fritliggende kæmpehøje beklædt med enkelte buske. Højene domineres af græsrig vegetation og omgives af dyrkede marker og landevej.

På de kuperede skrænter mod Sæby Å optræder hedevegetation.

Vegetationstyper: Hede, overdrev

Højere planter:

1989: Blåbær, Blåhat, Høst-Borst, Bølget Bunke, Grå-Bynke, Djævelsbid, Draphavre, Ene, Græsbladet Fladstjerne, Gederams, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Skov-Jordbær, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Mælkebøtte, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Eng-Rapgræs, Håret Blågrøn Rose, Alm. Røn, Rødknæ, Alm. Røllike, Lyng-Snerre, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Tveskægget Ærenpris
1900-1979: Guldblomme(+), Hønsbær, Kambregne, Klokkelyng, Flad Ulvefod(o)

Lokalitetskode: + H-E III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hønsbær, Kambregne

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene

Kilder: 353, 621, 623, 1243, 1337

4/6 Volstrup

4/6-1. Volstrup Kirke.

Kirkegården omkring den hvidkalkede Volstrup Kirke omgives mod nord og øst af stendiger, mens den mod vest afgrænses af træer af Skov-Elm. Mod syd begrænses kirkegården af de naturlige niveauforskelle. Norddigets inderside og krone har tæt græsrabat, mens ydersiden er åben og rig på mosser og skorpelaver. Langs indersiden af østdiget står træer af Skov-Elm, mens kronen og ydersiden bærer tæt græsrabat.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1989: Benved, Alm. Brandbæger, Bølget Bunke, Mark-Bynke, Cerastium Biebersteinii/tomentosum, Glat Dueurt, Skov-Elm, Engelskræs, Alm. Engelsød, Alm. Gyldenris, Alm. Gåsemad, Alm. Hundegræs, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Håret Høgeurt, Lugtløs Kamille, Ensidig Klokke, Liden Klokke, Mørk Kongelys, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Markarve, Mælkebøtte, Feber-Nellikrod, Stor Nælde, Hvid Okseøj, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Aften-Pragtstjerne, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Alm. Røllike, Selje-Røn, Skvalderkål, Gul Snerre, Ager-Stedmoderblomst, Alm. Stedmoderblomst, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Hvid Stenurt, Rød Stenurt, Liden Storkenæb, Rød Svingel, Alm. Syre, Syren, Tjærenelike, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Maris-Viol, Mark-Ærenpris

Mosser:

1989: Grimmia pulvinata, Hypnum cupressiforme, Orthotrichum affine, Polytrichum piliferum, Rhytidiadelphus squarrosus

Lokalitetskode: + B II s

Kilder: 1313, 1337, 1386

4/6-2. Sæby Å mellem Volstrup Kirke og Sæbygård.

Ålejet i Sæby Å er udgravet og reguleret på strækningen mellem Sæbygård (lok. 4/7-2) og Volstrup Kirke (lok. 4/6-1). De omgivende enge er afvandede og faste. Disse anvendes til opdyrkning og især til græsning. Vandet i åen er lettere til stærkt belastet. Ådalens sider rummer enkelte krat og hedevegetation.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, løvskov, hede

Lokalitetskode: + V-E-H-S III r

Kilder: 10, 381, 1097, 1337

4/6-3. Grønheden.

Om sammensætningen den privatejede plantage Grønheden foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

4/6-4. Sæby Søndermark.

Sæby Søndermark rummer endnu spor af parallelle strandvoldsystemer. Disse er oprindeligt groet til med hede- og strandoverdrevsvegetation. Dele er siden tilplantet med nåletræer med den 111 ha. store, privatejede Dyrheden og den 38 ha. store, private Kraftet Plantage som de mest markante. Jordbunden består af flyvesand, ferskvandsdannelser og marine aflejringer.

Vegetationstyper: Overdrev, hede, nåleskov

Højere planter:

1985: Dun-/Vorte-Birk, Bævreasp, Bjerg-/Skov-Fyr, Gyvel, Hedelyng
1900-1979: Klit-Kambunke(o)

Lokalitetskode: + E-H-S III r-s

Kilder: 161, 423, 454, 519, 583, 1097, 1392

4/7 Sæby

4/7-1. Sæby.

I omegnen af Sæby har i alt fald tidligere ligget moser med fattigkærsvegetation.

Vegetationstyper: Mose(o), rørskov, vandløb, bebyggelse, ruderat

Højere planter:

1900-1979: *Alchemilla conjuncta*(o), *Liden Blærerod*(o), *Cikorie*, *Alm. Kirtel-Dueurt*, *Dusk-Fredløs*(o), *Alm. Hjertespand*(o), *Storblomstret Hønsetarm*(o), *Strand-Kogleaks*, *Spyd-Mælde*, *Strand-Mælde*, *Smalbladet Mærke*, *Butbladet Skræppe*, *By-Skræppe*, *Kruset Skræppe*, *Strand-Skræppe*(o), *Vand-Skræppe*, *Gærde-Snerie*, *Langbladet Soldug*(o), *Rundbladet Soldug*(o), *Vandarve*(o), *Langbladet Vortemælk*(o), *Tandfri Vårsalat*

Lokalitetskode: + V-B III r-s

Kilder: 120, 178, 192, 290, 371, 519

4/7-2. Sæbygård.

Vandet i voldgraven omkring Sæbygård er klart. Bunden er dyndet. Rankegrøden består af *Kors-Andemad* og *Græsbladet Vandaks*, mens flydebladsvegetation af *Svømmende Vandaks*. Langs bredden står en smal bræmme af tæt røskov af *Bredbladet Dunhammer* og *Høj Sødgræs*. Selve bredzonen er ubehandlet, mens de omgivende plæner maskinklippes.

Vegetationstyper: Park, græsplæne, sø

Højere planter:

1989: *Kors-Andemad*, *Liden Andemad*, *Ask*, *Høst-Borst*, *Knoldet Brunrod*, *Grå-Bynke*, *Lådden Dueurt*, *Bredbladet Dunhammer*, *Døvnælde*, *Skov-Galtetand*, *Småkronet Gedeskæg*, *Kær-Guldkaar*, *Haremad*, *Hindbær*, *Alm. Hvene*, *Gul Iris*, *Skov-Kogleaks*, *Mørk Kongelys*, *Læge- x Ru Kulsukker*, *Mælkebøtte*, *Hvid Okseøjle*, *Aften-Pragstjerne*, *Dag-Pragstjerne*, *Alm. Rajgræs*, *Fladstræt Rappgræs*, *Lund-Rappgræs*, *Alm. Røllike*, *Alm. Røn*, *Rørgræs*, *Gærde-Snerie*, *Svaleurt*, *Alm. Svinemælk*, *Høj Sødgræs*, *Ager-Tidsel*, *Tusindstråle*, *Gærde-Valmue*, *Græsbladet Vandaks*, *Svømmende Vandaks*, *Lancet-Vejbred*

1900-1979: *Tykbladet Andemad*(o), *Alm. Lungeurt*(o)

Lokalitetskode: + Sk-V-B III r

Kilder: 123, 216, 290, 1302

4/7-3. Sæbygård Skov.

I sammensætningen af den 200 ha. store, privatejede Sæbygård Skov indgår i første række løvskov, der domineres af bevoksninger af *Bøg*. I skoven indgår tillige en del beplantninger af nåletræer. Den uregulerede Sæby Å (se tillige lok. 4/6-2) løber fra vest mod øst i en snæver dal i skovens sydligste del. Jordbunden består af yoldialer og langs åen af ferskvandsaflejringer. På grund af det stærkt kuperede terræn har jorden formodentlig aldrig været forsøgt opdyrket. Skoven har således fået lov til at bestå. Dette har bevirket, at den udvaskning, andre jorde har været udsat for, har haft et mere beskedent omfang her. Jordbundens næringsrigdom bevirker, at en række plantearter, der ellers er sjældne i Vendsyssel forekommer eller er kendt fra skoven. Det drejer sig bl. a. om flere hjemhørende græsser.

Bevaring: Det er af stor botaniske betydning, at naturskoven med dens artsrige og varierede vegetation langs åen i Sæbygård Skov bevares. Det er derfor ønskeligt, at naturskovspartierne fortsat henligger i naturtilstand uden forstlig drift. 51 ha. af skoven langs Sæby Å er fredet 1929.

Vegetationstyper: Skov, park, græsplæne, sø

Højere planter:

1988: *Småblomstret Balsamin*, *Tusindstråle*

1986: *Bøg*, *Alm. Eg*

1900-1979: *Hvid Anemone*, *Skov-Angelik*, *Alm. Baldrian*, *Spring-Balsamin*, *Alm. Bingelurt*, *Blåbær*, *Skov-Brandbæger*, *Knoldet Brunrod*, *Nikkende Brøndsel*, *Bølget Bunke*, *Mose-Bunke*, *Skov-Burre*(o), *Bægerbregne*(o), *Desmerurt*, *Glat Dueurt*, *Rosen-Dueurt*, *Dunet Egebregne*, *Alm. Engelsød*, *Rød-El*, *Rank Evighedsblomst*, *Firblad*(o), *Fjerbregne*, *Gul Fladbælg*, *Krat-Fladbælg*, *Lund-Fladstjerne* (ssp. *glochidisperma*), *Stor Fladstjerne*, *Sump-Fladstjerne*, *Enblomstret Flitteraks*, *Nikkende Flitteraks*(o), *Fløjlsgræs*, *Alm. Fredløs*, *Fruebær*(o), *Håret Frytle*, *Mark-Frytle*, *Alm. Fuglegræs*, *Alm. Gedeblad*, *Gederams*, *Vellugtende Gulaks*, *Hylster-Guldstjerne*(o), *Alm. Gyldenris*, *Bakke-Gøgelilje*(o), *Skov-Gøgelilje*, *Plettet Gøgeurt*, *Alm./Skov-Hanekro*, *Haremad*, *Hedelyng*, *Krybende Hestegræs*, *Hvid Hestehov*(o), *Rød Hestehov*, *Hieracium basifolium*, *Hieracium basilare*, *Hieracium pinnatifidum*, *Hieracium sagittatum*, *Hindbær*, *Skov-Hullæbe*(o), *Alm. Hundegræs*, *Alm. Hvene*, *Kær-Høgeskæg*, *Alm. Høgeurt*, *Smalbladet Høgeurt*, *Hønsebær*(o), *Liden Klokke*, *Nælde-Klokke*(o), *Hulkravet Kodriver*(o), *Skov-Kogleaks*, *Alm. Kohvede*, *Alm. Kongepen*, *Stor Konval*, *Korbær*, *Korsknop*, *Hunde-Kvik*, *Vild Kørvel*, *Liljekonval*, *Pyramide-Læbeløs*(o), *Vild Løg*, *Løgkarse*, *Majblomst*, *Alm. Mangeløv*, *Bredbladet Mangeløv*, *Smalbladet Mangeløv*, *Miliegræs*, *Alm. Milturt*, *Småbladet Milturt*, *Alm. Mjødur*, *Mælkebøtte*, *Eng-Nellikerod*, *Feber-Nellikerod*, *Stor Nælde*, *Lund-Padderok*, *Skov-Padderok*, *Dværg-Perikon*(o), *Kantet Perikon*, *Prikbladet Perikon*, *Smuk Perikon*, *Dag-Pragstjerne*, *Hvas Randfrø*, *Bidende Ranunkel*, *Lav Ranunkel*, *Eng-Rappgræs*, *Lund-Rappgræs*, *Rederod*, *Bjerg-Rørhvene*, *Eng-Rørhvene*, *Skov-Rørhvene*, *Sanikel*(o), *Lyse-Siv*, *Skovarve*, *Skovbyg*, *Skovmærke*, *Skovstjerne*, *Skovsyre*, *Skov-Skræppe*(o), *Burre-Snerre*, *Lyng-Snerre*, *Skvalderkål*, *Snylterod*(o), *Akselblomstret Star*, *Bakke-Star*(o), *Bleg Star*, *Hare-Star*, *Pille-Star*, *Skov-Star*(o), *Alm. Steffensurt*, *Liden Steffensurt*, *Spidsbladet Steffensurt*, *Stinkende Storkenæb*, *Fåre-Svingel*, *Kæmpe-Svingel*(o), *Skov-Svingel*(o), *Tandrod*(o), *Tormentil*, *Tyttebær*, *Vandkarse*, *Vedvend-Vandranunkel*, *Vedvend*, *Gærde-Vikke*, *Liden Vintergrøn*(o), *Hunde-Viol*(o), *Krat-/Skov-Viol*, *Vorterod*, *Bjerg-Ærenpris*(o), *Læge-Ærenpris*, *Tveskægget Ærenpris*, *Ørnebregne*

Mosser:

1900-1979: *Diphyscium foliosum*(o), *Sharpiella striatella*(o)

Svampe:

1900-1979: *Ciboria alni*

Laver:

1900-1979: *Anaptychia ciliaris*, *Anisomeridium biforme*, *Arthonia radiata*, *Bacidia incompta*, *Buellia punctata*, *Candelariella xanthostigma*, *Cetraria chlorophylla*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia coniocraea*, *Cladonia parasitica*, *Cladonia ramulosa*, *Cliostomum griffithii*, *Evernia prunastri*, *Haematomma ochroleucum*, *Hypogymnia physodes*, *Hypogymnia tubulosa*, *Lecanora argentata*, *Lecanora chlorotera*, *Lecanora expallens*, *Lecidella elaeochroma*, *Lepraria incana*, *Ochrolechia androgyna*, *Ochrolechia subviridis*, *Opegrapha atra*, *Opegrapha herbarum*, *Opegrapha varia*, *Opegrapha vermicellifera*, *Parmelia glabrata*, *Parmelia saxatilis*, *Parmelia subaurifera*, *Parmelia sulcata*, *Pertusaria albescens* var. *corallina*, *Pertusaria amara*, *Pertusaria coccodes*, *Pertusaria hymenea*, *Pertusaria multipuncta*, *Pertusaria pertusa*, *Phaeophyscia orbicularis*, *Phlyctis argena*, *Physcia adscendens*, *Physconia distorta*, *Platismatia glauca*, *Pseudevernia furfuracea*, *Pyrenula nitida*, *Pyrrhospora quercea*, *Ramalina farinacea*, *Ramalina fastigiata*, *Thelotrema lepadinum*, *Usnea subfloridana*, *Xanthoria parietina*

Lokalitetskode: ++ S-Sv I r-s

Botanisk vurdering:

Sæbygård Skov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Skovbyg, Liden Steffensurt, Spidsbladet Steffensurt

3. Lokalt sjældnere planter: Hunde-Kvik, Rederod

Kilder: 44, 46, 86, 120, 122, 123, 161, 172, 290, 308, 322, 329, 330, 410, 411, 423, 577, 519, 567, 592, 595, 994, 990, 1076, 1078

4/7-4. Gedebjerg.

Det 85 m høje Gedebjerg er fritliggende bakke. Jordbunden består af både morænesand og -ler. Vestsiden er skovklædt, mens de øvrige sider overvejende anvendes til opdyrkning. Mellem disse arealer ligger endnu uopdyrkede, græssede pletter, der rummer artsrig overdrevsvegetation med forskellige rosearter og med dominans af græsser.

Skoven består af bevoksninger af Bøg samt beplantninger af nåletræer, der omgives af løvtræer. I skoven forekommer væld.

Bevaring: 1 ha. af toppen af Gedebjerg er fredet 1944.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov, mark

Højere planter:

1989: Ahorn, Hvid Anemone, Alm. Baldrian, Alm. Bingelurt, Blåbær, Brombær, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Lådden Dueurt, Alm. Eg, Rød-El, Fjerebregne, Fløjlgræs, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Stor Konval, Vild Kørvel, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Feber-Nellikero, Stor Nælde, Skov-Padderok, Grå-Pil, Selje-Pil, Dag-Pragtstjerne, Lav Ranunkel, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Lyse-Siv, Skovstjerne, Skovsyre, Dunet Steffensurt, Stinkende Storkenæb, Manna-Sødgæs, Alm. Ædelgran, Tveskægget Ærenpris

1986: Skov-Angelik, Ask, Bellis, Kæmpe-Bjørneklo, Blåbær, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Glat Dueurt, Skov-Elm, Ene, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mark-Frytle, Alm. Fuglegræs, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Vår-Gæslingeblomst, Bakke-/Skov-Gøgelilje, Gåsemad, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Skov-Jordbær, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Kommen, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Pyramide-Læbeløs, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøjle, Kantet Perikon, Selje-Pil, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Nyrebladet Ranunkel, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Vild Ribs, Glat Blågrøn Rose, Håret Blågrøn Rose, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Rævehale, Knæbøjlet Rævehale, Kruset Skræppe, Slåen, Burre-Snerre, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Krat-Viol, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris

1900-1979: Alm. Agermåne, Vellugtende Agermåne(o), Bakketidsel(o), Smalbægret Ensian(o), Kryb-Hvene, Lancetbladet Høgeurt(o), Smuk Perikon(o), Kortstilket Filt-Rose, Hunde-Rose, Vibefedt(o), Kort Øjentrøst

Svampe:

1900-1979: *Tilletia decipiens*

Lokalitetskode: + E-S-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Pyramide-Læbeløs

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Forskelligfarvet Forglemmigej, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Lav Tidsel

Kilder: 120, 122, 123, 290, 1100, 1246, 1337

4/8 Hellum

4/8-1. Hellum.

Engene i den snævre nord-sydgående dal omkring Hellum Bæk nord for Hellum benyttes stedvis til ekstensiv græsning. Flere steder langs skrænterne træder trykvand frem og danner væld. Selve bækken er på denne strækning ureguleret. Vandet er middel til stærkt belastet. Især de vældprægede, græssede dele rummer artsrig, lavtvoksende vegetation med sjældne plantearter. Flere af vældene rummer paludellavvældsvegetation. Ugræssede steder er groet til med høje urter og enkelte pilekrat eller er stedvis sprunget i elleskov. De laveste dele langs Hellum Bæk domineres flere steder af store, veludviklede tuer af Top-Star.

Ådalens skrænter er græsset flere steder, mens andre er dækket af mindre skræntskove med Bøg som hovedtræart.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at den lavtvoksende paludellavvældsvegetation ved Hellum bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes, at dræning ikke finder sted, at væld, enge og overdrev friholdes kunstgødning, og at opvækst af træer i vældområderne fjernes.

Vegetationstyper: Paludellavvæld, eng, overdrev, løvskov, fugtig løvskov, dige, bebyggelse

Højere planter:

1989: Alm. Brunelle, Knoldet Brunrod, Bukkeblad, Kirtel-Dueurt, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Skov-Elm, Engblomme, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Eng-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Maj-Gøgeurt, Hjertegræs, Kær-Høgeskæg, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Jordkastanie, Eng-Kabbeleje, Rød-Kløver, Kragefod, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikero, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Alm. Røn, Nysc-Røllike, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Hare-Star, Kær-Star, Top-Star, Toradet Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Eng-Troldurt, Trævlekrone, Vandnavle, Muse-Vikke, Eng-Viol

1987: Dun-Birk, Djævelsbid, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Engblomme, Kær-Fladstjerne, Kødfarvet Gøgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Kattefod, Smalbladet Kæruld, Nordisk Mælkebøtte, Kantet Perikon, Krybende Pil, Spyd-Pil, Grenet Pindsvineknop, Eng-Rørhvene, Liden Skjaller, Dynd-Skræppe, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Alm. Sumpstrå, Eng-Troldurt, Vibefedt

1984: Skov-Angelik, Dunet Dueurt, Engkarse, Kryb-Hvene, Alm. Kællingetand, Vand-Mynte, Knop-Siv, Blågrøn Star, Hirse-Star, Trindstænglet Star, Sværtelvæld

1980: Leverurt

1900-1979: Liden Andemad, Kær-Fladbælg, Kær-Fnokurt, Sump-Forglemmigej, Sump-Hullæbe(o), Hunde-Hvene, Flad Kogleaks, Langbladet Ranunkel, Stjerne-Star, Tråd-Star

Mosser:

1989: *Aulacomnium palustre*, *Calliergonella cuspidata*, *Ceratodon purpureus*, *Climacium dendroides*, *Encalypta vulgaris*, *Grimmia pulvinata*, *Helodium blandowii*, *Orthotrichum anomalum*, *Paludella*

squarrosa, *Philonotis fontana*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Sphagnum teres*, *Sphagnum warnstorffii*, *Tomenthypnum nitens*, *Tortula muralis*, *Tortula papillosa*, *Tortula ruralis*

1987: *Aneura pinguis*, *Brachythecium rutabulum*, *Calliergon stramineum*, *Plagiomnium ellipticum*, *Riccardia multifida*, *Sphagnum angustifolium*

1984: *Brachythecium plumosum*, *Bryum pseudotriquetrum*, *Calliergon giganteum*, *Drepanocladus intermedius*, *Drepanocladus vernicosus*, *Lophocolea bidentata*, *Marchantia polymorpha*, *Schistidium apocarpum*, *Scleropodium purum*

1980: *Sphagnum tenellum*

1900-1979: *Brachythecium rivulare*, *Cirriphyllum piliferum*, *Dicranum bonjeanii*, *Pellia endiviifolia*, *Plagiomnium undulatum*, *Sphagnum palustre*

Svampe:

1984: *Crucibulum laeve*, *Sparassis crispa*

1900-1979: *Galerina hypnorum*

Lokalitetskode: +++ V-E-S-Sv-B I s-ms

Botanisk vurdering:

Kær- og vældområderne ved Hellum er henført til kategori I på grund af I-biotop: Paludellavæld.

2. Sjøldnere planter: Engblomme, Kær-Fnokurt, *Helodium blandowii*, Jordkastanie, *Paludella squarrosa*, Spyd-Pil, *Riccardia multifida*,

Dynd-Skræppe, *Sparassis crispa*, *Tomenthypnum nitens*

4. Paludellavældsindikatorer: *Helodium blandowii*, *Paludella squarrosa*, *Tomenthypnum nitens*

Kilder: 10, 206, 219, 262, 344, 381, 550, 551, 552, 755, 763, 768, 770, 781, 853, 889, 1259, 1337, 1386

4/8-2. Hellum Kirke.

Hellum Kirke er opbygget af granitkvadre. Den øvre del af kirken er hvidkalket, mens den nedre del ikke er behandlet. Kvadrene er bevokset af mange skorpelaver. Stendiget omkring kirkegården er mod vest og nord dækket af træer og stort set uden anden vegetation. Mod syd og øst mangler de skyggegivende træer. Dige-kronen har græsabat, der slås. Mellem stenene sidder enkelte planter, mens stenene dækkes af mange laver og mosser.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1989: *Bellis*, Bøg, Glat Dueurt, Skov-Elm, Alm. Firling, Mark-Forglemmigej, Skov-Forglemmigej, Vår-Gæslingeblomst, Haremad, Hestekastanie, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Hyrdetaske, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Moskus-Katost, Mørk Kongelys, Alm. Kvik, Storbladet Lind, Smalbladet Mangeløv, Markarve, Mælkebøtte, Stor Nælde, Hvid Okseøj, Ager-Padderok, Alm. Rappgræs, Eng-Rottehale, Alm. Røllike, Skvalderkål, Snebær, Pigget Star, Rød Stenurt, Liden Storkenæb, Rød Svingel, Syren, Hunde-Viol, Mark-Ærenpris

Mosser:

1989: *Amblystegium serpens*, *Brachythecium velutinum*, *Ceratodon purpureus*, *Dicranella heteromalla*, *Grimmia pulvinata*, *Grimmia trichophylla* f. *propagullifera*, *Hypnum cupressiforme*, *Orthotrichum affine*, *Orthotrichum rupestre*, *Polytrichum formosum*, *Polytrichum piliferum*, *Schistidium apocarpum*

Lokalitetskode: + B II r-s

Kilder: 853, 1258, 1337, 1386

4/8-3. Ryå syd for Hellum.

Ryå er mere eller mindre reguleret og nedgravet i terrænet. Bækken er renvandet og rummer rankegrøde. Vegetationen på siderne domineres af Alm. Mjørdurt. Engene er faste og afvandede.

Vegetationen domineres af gødsknings-tolerante arter af græsser med indslag af Lav Ranunkel, *Bellis*, Mælkebøtte og Kruset Skræppe. På toppen af nord- og sydsiden samt på den mod SØ liggende høj forekommer mindre, græssede egekrat. Nordsiden vest for vejen Hellum-Hjallerup er tilplantet med Rød-Gran. Dalens samlede profil er stejlt.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, overdrev, løvskov, nåleskov

Højere planter:

1989: *Bellis*, Rød-Gran, Alm. Mjørdurt, Mælkebøtte, Lav Ranunkel, Kruset Skræppe

1900-1979: Sand-Hanekro, Skov-Svingel

Lokalitetskode: + V-E-S III r-s

Kilder: 10, 216, 307, 381, 589, 1337

4/8-4. Korslund Plantage.

I sammensætningen af den 25 ha. store, privatejede Korslund Plantage indgår primært beplantninger af nåletræer tillige med mindre bevoksninger af løvtræer af Bøg. Plantagen ligger på stærkt kuperet terræn på sydsiden af Ryå Dal.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

4/8-5. Røgelhede.

Ådalen omkring de regulerede vandløb, Sønderbæk, Røgelhede Bæk og Grevervad Bæk, er bred. Vandet er lettere til sværere belastet. De omgivende enge er afvandede, faste og gødskede.

Plantagen omkring kote 44 består af Rød-Gran med enkelte løvtræer langs randen. Neden for plantagen ligger pilekrat. Nord for Grevervad Bæk ligger kær domineret af startuer af Top-Star.

Vegetationstyper: Vandløb, kær, fugtig løvskov, nåleskov

Højere planter:

1989: Rød-Gran, Top-Star

Lokalitetskode: + V-Sv-S III r-s

Kilder: 10, 381, 1337

4/9 Stagsted Skov

4/9-1. Bollebakken.

Landskabet ved Bollebakken på meget stærkt kuperet med mosaik af skovklædte høje, sletter, hedestumper, græsningsarealer og dyrkede marker. Området ligger i den midterste del af Jyske Ås. Jordbunden opbygges overvejende af morænesand og -grus. Skovene består i første række af rene bevoksninger af Bøg af lokal proveniens. Her forekommer tillige blandingsskov af Bøg, Alm. Eg, Bævreasp, Rød-El på fugtige steder og forskellige nåletræer, samt beplantninger af Gran og Ædelgran.

Skovbundsvegetationen er artsfattig og spredt som følge af lysknaphed og tykke lag af førne. I bøgskovspartierne består skovbundsvegetationen næsten udelukkende af Skovsyre. På mere lysåbne steder bliver den mere sluttet med Ørnebregne, Hindbær og Blåbær eller af Bølget Bunke måtter tillige med Kambregne, Stor Frytle og Håret Frytle.

Lysåbne lommer huser aldrende dværgbuskhede med Hedelyng, Revling og Tyttebær tillige med Hønsebær. Disse rester er under kraftig tilgroning. I bryn og under træer ses mange døende og døde buske af Ene. Fra vådområdet løber et lille vandløb mod øst.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at naturskoven med Bøg af lokal proveniens omkring Bollebakke bevares. Det er derfor ønskeligt, at løvskoven bevares, og at der ved nyplantning anvendes lokale racer af Bøg. Bollebakke er sammen med Grevsmose (lok. 4/9-3) og Slettingen (lok. 4/9-2) ialt 348 ha. fredet 1970.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, hede, eng, vandløb

Højere planter:

1989: Ahorn, Ask, Dun-Birk, Blåbær, Brombær, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Glat Dueurt, Alm. Eg, Tredelt Egebregne, Rød-El, Skov-Elm, Ene, Fjerebregne, Græsbladet Fladstjerne, Eng-Forglemmigej, Håret Frytle, Mangelblomstret Frytle, Stor Frytle, Bjerg-Fyr, Følfod, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Rød-Gran, Alm. Gyldenris, Skov-Hanekro, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Alm. Høgeurt, Hønsebær, Eng-Kabbeleje, Kambregne, Rød-Kløver, Kvalkved, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Mælkebøtte, Eng-Nellikered, Stor Nælde, Skov-Padderok, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Lav Ranunkel, Alm. Rappgræs, Lund-Rappgræs, Revling, Glat Hunde-Rose, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Lyse-Siv, Skovstjerne, Skovsyre, Skov-Skræppe, Slåen, Burre-Snerre, Lyng-Snerre, Skov-Storkenæb, Manna-Sødgræs, Tormentil, Tyttebær, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Eng-Viol, Krat-Viol, Tveskægget Ærenpris, Tykbladet Ærenpris

Mosser:

1989: *Atrichum undulatum*, *Hypnum cupressiforme*, *Plagiomnium undulatum*

Lokalitetskode: + S-H-E-V I r-s

Botanisk vurdering:

Bollebakken er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.
2. Sjældnere planter: Hønsebær

Kilder: 122, 123, 308, 454, 634, 1317, 1337

4/9-2. Slettingen.

Vest for Grevsmose (lok. 4/9-3) ses et højtliggende, stærkt kuperet terræn, Slettingen. Området ligger i den midterste del af Jyske Ås. Jordbunden består overvejende af morænesand og -grus. Den nordlige del omkring gården Slettingen ejes af det offentlige (Nordjyllands statskovdistrikt).

Dette terræn er på åbne steder dækket af artsrig dværgbuskvegetation domineret af Hedelyng og Revling tillige med Tyttebær. Hønsebær optræder i mængder, ligesom her forekommer mange fritstående enebuske både søjleformede og horisontale. Opvækst af selvsåede buske og træer er fremherskende, mens der stedvis er plantet nåletræer. I lavninger forekommer fattigkær med karakteristisk vegetation. Spredt i terrænet står flere ret sluttede, lave kratagtige bevoksninger af op til 150 år gamle træer af Bøg iblandet Bævreasp.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den lavtvoksende, artsrige hedevegetation på hedebackerne ved Slettingen bevares. Det er derfor ønskeligt, at opdyrkning ikke finder sted, hvilket er stadfæstet i fredningskendelsen, og at naturpleje iværksættes med nænsom rydning af opvækst af selvsåede træer og buske undtagen Ene. Slettingen er sammen med Bollebakken (lok. 4/9-1) og Grevsmose (lok. 4/9-3) ialt 348 ha. fredet 1970.

Vegetationstyper: Hede, fattigkær, løvskov

Højere planter:

1989: Dun-Birk, Blåbær, Brombær, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Mose-Bølle, Djævelsbid, Ene, Alm. Engelsød, Fløjlsgræs, Håret Frytle, Mangelblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Gyvel, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hundegræs, Hunde-Hvene, Alm. Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Hønsebær, Kattesæg, Liden Klokke, Klokkeling, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Majblomst, Smalbladet Mangeløv, Krybende Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Kantet Perikon, Revling, Alm. Røn, Selje-Røn, Bjerg-Rørhvene, Liden Siv, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Grå Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Alm. Syre, Femradet Ulvefod, Tormentil, Tranebær, Tyttebær, Tørst, Eng-Viol, Ørnebregne
1986: Hvid Anemone, Blåhat, Stivhåret Borst, Alm. Eg, Krat-Fladbælg, Rød-Gran, Vild Gulerod, Alm. Hvene, Grøn Høgeskæg, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Hvid Kløver, Mælkebøtte, Hvid Okseøjle, Bidende Ranunkel, Alm. Hunde-Rose, Rødknæ, Alm. Røllike, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Horse-Tidse, Lancet-Vejbred, Tveskægget Ærenpris
1981: Storbloomstret Hønsetarm

Lokalitetskode: + H-V-S I s

Botanisk vurdering:

Slettingen er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter og på grund af I-biotop: Naturskov.
2. Sjældnere planter: Hønsebær
3. Lokalt sjældnere planter: Stivhåret Borst
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Guldblomme, Lancetbladet Høgeurt

Kilder: 123, 308, 367, 454, 671, 677, 1127, 1323, 1337

4/9-3. Grevsmose.

Det sydlige vandhul i Grevsmose er brunvandet. Af flydebladsplanter optræder Hvid Åkande (udsat?). Rørskoven, der er af varierende

tykkelse, består af Bredbladet Dunhammer. Den mangler på steder, hvor træer skygger. Omgivelser tilplantet med nåletræer af Europæisk Lærk og Sitka-Gran.

Det nordlige vandhul er dystroft med større hængesæk især i den sydvestlige del. Der forekommer ingen flydebladsplanter på åbent vand på nær en større måtte af Kragefod. Enkelte steder optræder rørskov af Bredbladet Dunhammer og Lyse-Siv i store bestande. Hængesækken er fast til løs og består af tørvemos. Blandt højere planter dominerer Smalbladet Kæruld og Næb-Star, mens andre karakterarter for fattigkær kun optræder i ringe mængde, således Grå-Star, eller synes at mangle helt.

Bevaring: Grevmose er sammen med Bollebakken (lok. 4/9-1) og Slettingen (lok. 4/9-2) ialt 348 ha. fredet 1970.

Vegetationstyper: Fattigkær, fugtig løvskov

Højere planter:

1989: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåtop, Bredbladet Dunhammer, Rød-El, Hunde-Hvene, Klokkeløng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Øret Pil, Alm. Røn, Eng-Rørhvene, Lyse-Siv, Alm. Star, Grå Star, Næb-Star, Tagrør, Tormentil, Hvid Åkande

Mosser:

1989: Aulacomnium palustre, Polytrichum commune

Lokalitetskode: + V II s

Kilder: 122, 123, 308, 634, 671, 1322, 1337

4/9-4. Stagsted Skov.

Den 369 ha. store, privatejede Stagsted Skov, der beklæder den midterste del af Jyske Ås, rummer fortrinsvis beplantninger af nåletræer. Stedvis optræder mindre bevoksninger af Eg og især Bøg. Jordbunden består overvejende af morænesand og -grus.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg
1900-1979: Gul Anemone, Hjerterbladet Fliglæbe(o), Skov-Gøgeurt, Sildig Skov-Hejre(o), Japansk Hestehov(o), Krybende Læbeløs(o), Tue-Siv

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 158, 161, 174, 179, 215, 411, 419, 423, 454

4/9-5. Allerup Bakker.

De stærkt kuperede Allerup Bakker i den midterste del af Jyske Ås har tidligere været beklædt med artsrig, lavtvoksende hedevegetation, der rummede flere sjældne og endog meget sjældne arter. Således har samtlige danske arter af Ulvefod på nær Bjerg-Ulvefod været fundet her. Bakkerne er nu tilplantet med nåleskov især Rød-Gran, hvorfor det må formodes, at hovedparten af disse arter er forsvundet. Jordbunden består overvejende af morænesand og -grus.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Blåbær, Skov-Brandbæger, Vår-Brandbæger, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Djævelsbid, Rød-El, Alm. Engelsød, Krat-Fladbæg, Håret Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Guldblomme(o), Gyvel, Sand-Hanekro, Hedelyng, Smalbladet Høgeurt, Hønsbær(o), Kambregne(o), Vår-Kobjælde(o), Alm. Kohvede, Plettet Kongepen, Linnæa(o), Pyramide-Læbeløs(o), Majblomst, Bjerg-Mangeløv(o), Alm. Milturt(o), Småbladet Milturt(o), Alm. Månerude(o), Smuk Perikon, Krybende Pil, Revling, Bjerg-Rørhvene, Skovstjerne, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Bakke-Star, Liden Steffensurt(o), Tormentil, Tyttebær, Alm. Ulvefod(o), Cypress-Ulvefod(o), Femradet Ulvefod, Flad Ulvefod(o), Liden Ulvefod(o), Otteradet Ulvefod(o), Kassubisk Vikke, Engelsk Visse, Farve-Visse, Voldtimian(o), Cypress-Vortemælk, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Bakke-Star, Kassubisk Vikke
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Lav Skorsoner

Kilder: 219, 353, 358, 404, 454, 517, 759, 824, 899, 902

4/9-6. Vesterskov.

I sammensætningen af den 141 ha. store, privatejede Vesterskov, der beklæder midterste del af Jyske Ås, indgår overvejende nåleskov tillige med nogen løvskov af Bøg.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

4/9-7. Stensbak Skov.

I sammensætningen af den 154 ha. store, privatejede Stensbak Skov, der beklæder den midterste del af Jyske Ås, indgår overvejende nåleskov tillige med nogen løvskov af især Bøg.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

4/9-8. Endelt Skov.

Om sammensætningen af Endelt Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Hjerterbladet Fliglæbe(o)

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Kilder: 431

4/10 Dybvad

4/10-1. Bitteby Skov.

Bitteby Skov er løvskov på jævnt terræn. Skovlaget udgøres næsten udelukkende af ensaldrende Bøg. De fleste træer har højtsatte kroner. Stedvis forekommer flerstammede, lysåbne træer. I skovens fugtigste del optræder lidt Rød-El. Busklag er sparsomt og består af Alm. Hyld og opvækst af Bøg.

Bunddækket er sammenhængende og består af muldbundsplanter, der mod randene afløses af morbundsvegetation domineret af Bølget Bunke eller Majblomst.

Egentlig skovbryn med busklag mangler langs store dele af randen. Brynet markeres af yderste række træer, der afgrænser skoven skarpt fra de omgivende græsningsarealer.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1989: Ahorn, Hvid Anemone, Ask, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bøg, Tredelt Egebjergne, Rød-El, Fjerebjergne, Lund-Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Haremad, Hassel, Hestekastanie, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Høgeurt, Alm. Hyld, Alm. Kohvede, Stor Konval, Vild Kørvel, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Millegræs, Alm. Mjødurt, Eng-Nellikero, Stor Nælde, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Vild Ribs, Alm. Røn, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Lyse-Siv, Skovmærke, Skovstjerne, Skovsyre, Burre-Snerre, Liden Steffensurt, Stinkende Storkenæb, Vebend, Krat-Viol, Vortero, Ørnebjergne

Lokalitetskode: + S-Sv II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Liden Steffensurt

3. Lokalt sjældnere planter: Tredelt Egebjergne, Lund-Fladstjerne

Kilder: 454, 1233, 1337

4/10-2. Møllehave.

Møllehave er overvejende løvskov med Bøg som dominerende skovtræ tillige med aske-elleskov eller på de fugtigste steder skovtræ udelukkende af Rød-El. I den centrale del er indplantet forskellige nåltræer. Skovbunden hælder svagt mod bækken i syd, hvor flere damme ligger. Den vestlige trekant er bøgeskov med høje ranke træer. Skoven forlænges mod vest af en mindre slugt omkring bækken. Her dominerer Rød-El skovlaget. Mange steder forekommer tæt busklag af Skov-Elm, opvækst af Bøg, Hassel, sine steder Birk, Ask og Hvidtjørn.

Skovbundsvegetationen er sammenhængende og ganske artsrig. Den domineres af Hvid Anemone og på fugtigere steder Alm. Mjødurt. Jordbunden består af ferskvandslerdannelse overlejret af frodig muld. Egentlig morbund forekommer ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, nåleskov

Højere planter:

1989: Ahorn, Liden Andemad, Hvid Anemone, Ask, Bellis, Dun-Birk, Brombær, Knoldet Brunrod, Mose-Bunke, Bøg, Bredbladet Dunhammer, Alm. Eg, Dunet Egebjergne, Skov-Elm, Fjerebjergne, Lund-Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Alm. Fredløs, Alm. Fuglegræs, Bjerg-Fyr, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Skov-Hanekro, Haremad, Krybende Hestegræs, Rød Hestehov, Hestekastanie, Hindbær, Alm. Hvidtjørn, Drue-Hyld, Eng-Kabelleje, Fugle-Kirsebær, Kærmysse, Vild Kørvel, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Småbladet Milturt, Alm. Mjødurt, Eng-Nellikero, Feber-Nellikero, Ager-Padderok, Selje-Pil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Enårig Rapgræs, Vild Ribs, Rødknæ, Alm. Røn, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Akselblomstret Star, Grå Star, Stinkende Storkenæb, Kæmpe-Svingel, Høj Sødgræs, Tørst, Svømmende Vandaks, Vandkarse, Glat Vejbred, Krat-Viol, Vortero, Alm. Ædelgran, Ørnebjergne
1900-1979: Alm. Høgeurt(o), Forlænget Star

Lokalitetskode: + S-Sv II r

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Dunet Egebjergne, Småbladet Milturt, Kær-Mysse, Forlænget Star, Kæmpe-Svingel

Kilder: 182, 454, 577, 990, 1275, 1337

4/10-3. Donsted Kær.

Den 50 ha. store, privatejede skov, Donsted Kær, rummer megen løvskov af især gammel Bøg samt megen blandet skov med Bøg, Alm. Eg, Ask samt på fugtigere steder Ask og Rød-El. I de centrale dele ses tillige mange beplantninger af nåltræer fortrinsvis af Rød-Gran og Alm. Ædelgran. Skoven står overvejende på plan bund og rummer flere øst-vestgående, grøftede lavninger. Jordbunden opbygges ydialer dækket overvejende af muld, mens der i nåleskovspartier er udviklet mor. Busklag optræder sporadisk. Skovbundsvegetationen er temmelig artsrig især på fugtigere steder, men dog artsfattig på steder med morbund.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, nåleskov

Højere planter:

1989: Ahorn, Hvid Anemone, Ask, Vortebirk, Blåbær, Blågran, Brombær, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Glat Dueurt, Alm. Eg, Fjerebjergne, Lund-Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Mangelblomstret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Haremad, Hassel, Krybende Hestegræs, Humle, Eng-Kabelleje, Alm. Kohvede, Skov-Kogteaks, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Millegræs, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Eng-Nellikero, Feber-Nellikero, Stor Nælde, Skov-Padderok, Selje-Pil, Dag-Pragtstjerne, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Enårig Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røn, Eng-Rørhvene, Lyse-Siv, Skoværve, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Burre-Snerre, Lyng-Snerre, Akselblomstret Star, Pille-Star, Stinkende Storkenæb, Kæmpe-Svingel, Manna-Sødgræs, Kær-Tidsel, Tørst, Glat Vejbred, Vortero, Alm. Ædelgran, Tveskægget Ærenpris, Tykbladet Ærenpris, Ørnebjergne

Lokalitetskode: + S-Sv II r

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Lund-Fladstjerne, Kæmpe-Svingel

Kilder: 161, 454, 1236, 1337

4/10-4. Vester Haven Skov = Rævebakke Skov.

I sammensætningen af den 55 ha. store, privatejede Vester Haven Skov indgår fortrinsvis nåleskov tillige med lidt løvskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:
1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

4/10-5. Voergård.

Om sammensætningen af den 40 ha. store, privatejede Voergård Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov, vandløb

Højere planter:
1900-1979: Tykbladet Andemad(o)

Lokalitetskode: 0-+ S-V IV 0

Kilder: 161, 216

4/10-6. Falden Skov.

Om sammensætningen af den 253 ha. store, privatejede Falden Skov foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

4/10-7. Hytten Skov.

I sammensætningen af den 62 ha. store, privatejede Hytten Skov indgår partier med både løv- og nåletræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:
1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

4/10-8. Dybvad.

Vandet i den kunstige, klarvandede Dybvad Sø er næringsrigt og basisk. Sigtedybden ved sommermaksima ligger på op til 1 m.

Vegetationstyper: Sø, vejkant

Højere planter:
1990: Østrigsk Guldkarse

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 381, 745, 990

4/10-9. Holbæk.

Om sammensætningen af Holbæk Kær foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 902

4/11 Lyngså

4/11-1. Solsbæk.

Langs kysten ved Solsbæk ligger sammenhængende, uberørte, ugræssede strand- og klitområder. Mellem stranden og Professorens Plantage (Nordjyllands statsskovdistrikt) ligger hede med enebuske under tilgroning med løvtræer.

Bevaring: 31 ha. af strand- og hedearealerne ved Solbæk er erhvervet af staten 1972 for at sikre offentligt tilgængeligt opholdsareal.

Vegetationstyper: Strand, klit, hede

Højere planter:
1985: Vortebirk, Alm. Eg, Ene, Engelskræs, Mark-Frytle, Frøbid, Liden Frøstjerne, Hedelyng, Hindbær, Nikkende Kobjælde, Læge-Kokleare, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Strand-Malurt, Marehalm, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Mælkebøtte, Bittersød Natskygge, Grå-Pil, Krybende Pil, Gåse-Potentil, Revling, Alm. Røllike, Skavgræs, Gul Snerre, Sand-Star, Krat-Viol
1900-1979: Sand-Hjælme, Klit-Kambunke(o)

Lokalitetskode: + K-H II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Nikkende Kobjælde

Kilder: 91, 122, 123, 290, 308, 423, 491, 583, 676, 1392

4/11-2. Albæk Strand.

Albæk Strand (= Lyngså Strand) rummer sammenhængende, uberørte strand- og klitområder. Syd for Stensnæs ligger strandenge, der fortsætter næsten uafbrudt til Hals (se også lok. 4/16, 4/20, 4/22 og 4/26). Bag klitrækkerne har i alt fald tidligere ligget hede med lavninger, der har rummet kær. Hedeområderne er i stor udstrækning nu tilplantet med nåletræer, hvorfor hede- og fattigkærsvegetationen må anses for forsvundet.

Bevaring: 28 ha. af Albæk Strand søges fredet.

Vegetationstyper: Strand, strandeng, klit, hede(o), fattigkær(o)

Højere planter:

1900-1979: Benbræk(o), Cikorie, Harril, Kødet Hindeknæ, Sand-Hjælme, Klit-Kambunke(o), Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Marehalm, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Bakke-Nellike(o), Sandkryb, Sand-Siv(o), Fjernakset Star, Strandgåsefod, Tandbælg, Strand-Vejbred

Lokalitetskoder: + K-H II r-s

Kilder: 123, 189, 307, 308, 404, 423, 574, 583, 1097, 1392

4/11-3. Skarpholt Plantage.

Om sammensætningen af den privatejede Skarpholt Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskoder: 0 S IV 0

Kilder: 161

4/11-4. Lille Skarpholt Plantage.

Den 24 ha. store, privatejede Lille Skarpholt Plantage består overvejende af nåleskov samt lidt løvskov af Bøg.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Bøg

Lokalitetskoder: + S III r

Kilder: 161

4/11-5. Nørreklit Plantage.

I sammensætningen af den 30 ha. store, privatejede Nørreklit Plantage indgår overvejende beplantninger af nåletræer tillige med lidt skov af Bøg og Eg. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskoder: + S III r

Kilder: 161

4/11-6. Stoltholt Plantage.

Om sammensætningen af den privatejede Stoltholt Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskoder: 0 S IV 0

Kilder: 161

4/11-7. Lyngså Plantage.

Om sammensætningen af den privatejede Lyngså Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskoder: 0 S IV 0

Kilder: 161, 902

4/12 Ajstrup

4/12-1. Ajstrup Kær.

Ajstrup Kær rummer flere vandhuller og mindre områder dækket af løvskov.

Vegetationstyper: Vandhul, løvskov

Lokalitetskoder: 0 V-S IV 0

Kilder: 307, 1097

4/12-2. Ørum Mose.

I hvert fald den sydøstlige del af Ørum Mose er afvandet og opdyrket eller udlagt til permanent græsning. I de centrale partier af mosen ligger uberørte og ubenyttede dele, der er groet til med buske og høje urter.

Vegetationstyper: Eng, mark, vejkant

Højere planter:

1981: Vortebirk, Blåhat, Eng-Brandbæger, Brombær, Bølget Bunke, Grå-Bynke, Bævreasp, Mose-Bølle, Glat Ducurt, Alm. Eg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Fuglegræs, Hedelyng, Hindbær, Hvidtjørn, Hyrdetaske, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Gederams, Skive-Kamille, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Alm. Mangeløv, Alm. Mjødurt, Svine-Mælde, Mælkebøtte, Stor Nælde, Grå-Pil, Krybende Pil, Bleg Pileurt,

Vej-Pileurt, Alm. Rajgræs, Eng-Rottebale, Alm. Røllike, Alm. Røn, Liden Skjaller, Stor Skjaller, By-Skræppe, Skvalderkål, Burre-Snerre, Lyng-Snerre, Liden Storkenæb, Alm. Svinemælk, Alm. Syre, Tormentil, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke 1900-1979: Nikkende Kobjælde(o)

Lokalitetskode: + V-B III r-s

Kilder: 290, 307, 672, 1392

4/12-3. Ravnstrup Kær.

I Ravnstrup Kær forekommer endnu enkelte vandhuller og fugtige lavninger med højt voksende urter. Hovedparten af arealerne er gennemskåret af rette afvandingskanaler. Engene er afvandede og anvendes til dyrkning af afgrøder.

Vegetationstyper: Vandhul, eng, mark

Højere planter:
1990: Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Dynd-Padderok, Tigger-Ranunkel

Lokalitetskode: + V-E-B III r

Kilder: 307, 1337

4/13 Hjallerup

4/13-1. Hjallerup.

Omkring Hjallerup ligger flere lysåbne skrænter samt marker.

Vegetationstyper: Overdrev, mark

Højere planter:
1900-1979: Uldbladet Kongelys, Rank Potentil

Lokalitetskode: + E-B III r

Kilder: 194, 195, 902

4/13-2. Holtegård Plantage.

Om sammensætningen af den 36 ha. store, privatejede Holtegård Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

4/13-3. Grevenshegn.

Om sammensætningen af den privatejede skov Grevenshegn foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

4/13-4. Rosenby Plantage.

Om sammensætningen af den privatejede Rosenby Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161

4/13-5. Klokkeholm Møllebæk.

Vandet i den regulerede Klokkeholm Møllebæk er næsten rent til lettere belastet til stærkere belastet nedstrøms. Ved landevejen Hjallerup-Hellum omgives vandløbet af tørre, gødskede enge, der anvendes til græsning. Dalens profil er u-formet. Vandet i den kunstige, klarvandede Klokkeholm Mølleø er næringsrigt og basisk. Sigtedybden ved sommermaksima er ca. 1 m.

Vegetationstyper: Vandløb, eng

Lokalitetskode: + V-E III r

Kilder: 10, 391, 1337

4/14 Dronninglund Storskov

4/14-1. Dronninglund Storskov.

Den 822 ha. store Dronninglund Storskov står på stærkt kuperet terræn, der udgør den sydlige del af Jyske Ås. Jordbunden består af morænesand eller -grus. Skovsammensætningen er varieret med vekslende mellem bevoksninger af løv- og nåletræer. I løvskovspartierne indgår megen Bøg med både yngre og ældre træer. Flere af træerne er mangestammede og har lysåbne, lavtsatte kroner (lokal proveniens).

I afsnittene med nåleskov optræder beplantninger af især Rød-Gran af forskellig alder de enkelte kulturer imellem tillige med mindre indslag af Sitka-Gran, Douglasgran, Blågran og Alm. Ædelgran. Mere spredt ses Skov-Fyr, Bjerg-Fyr og Hvid-Gran. Skovbundsvegetationen er artsfattig og er kun, hvor lysforholdene tillader det, sammenhængende. Den domineres af morbundsplanter ofte Bølget Bunke og i halvskygge Blåbær. Enkelte steder forekommer lysåbne partier, der er dækket af hedevegetation.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, hede

Højere planter:
1989: Hvid Anemone, Dun-Birk, Blåbær, Blågran, Blåtop, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke,

Bævreasp, Bøg, Djævlebid, Douglasgran, Alm. Eg, Dunet Egebregne, Tredelt Egebregne, Rød-El, Skov-Elm, Ene, Alm. Engelsød, Fjærbregne, Håret Frytle, Mangelblomstret Frytle, Alm. Fuglegræs, Alm. Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Følfod, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Gyvel, Skov-Hanekro, Haremad, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Hyrdetaske, Glansbladet Hæg, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Hønsbær, Skive-Kamille, Kattesæk, Fugle-Kirsebær, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Kvalkved, Vild Kørvel, Liljekonval, Mangelbladet Lupin, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Finbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Mælkebøtte, Stor Nælde, Lancet-Pil, Vej-Pileurt, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rajgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Bjerg-Rørhvene, Skov-Rørhvene, Skov-Salat, Lyse-Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Skovsyre, Skvalderkål, Lyng-Snerre, Alm. Spergel, Pille-Star, Stinkende Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbæg, Tormentil, Tyttebær, Tørst, Femradet Ulvefod, Glat Vejbred, Hunde-Viol, Krat-Viol, Alm. Edelgran, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne
1900-1979: Ask, Sød Astragal(o), Bitter Bakkestjerne, Mose-Bølle, Glat Dueurt, Krat-Fladbæg, Flipkrave, Klit-Fyr, Skov-Jordbær, Kambregne(o), Kattefod(o), Liden Klokke, Vår-Kobjælde, Plettet Kongepen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Kæmpegran, Japansk Lærk, Dværg-Perikon(o), Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Smuk Perikon, Flad Rapgræs(o), Snylterod, Bakke-Star, Hare-Star, Svineøj(e), Alm. Ulvefod(o), Cypress-Ulvefod(o), Flad Ulvefod(o), Vindaks, Liden Vintergrøn, Vild Æble, Veitch's Edelgran, Læge-Ærenpris

Mosser:

1989: *Hypnum cupressiforme*, *Leucobryum glaucum*, *Mnium hornum*, *Plagiothecium undulatum*, *Polytrichum formosum* 1900-1979: *Plagiothecium nemorale*, *Pohlia cruda*, *Sharpiella striatella*

Svampe:

1900-1979: *Ciboria rufo-fusca*, *Dictyophora duplicata*, *Sparassis crispa*

Lokalitetskode: ++ S-H II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hønsbær, *Sparassis crispa*, Bakke-Star
3. Lokalt sjældnere planter: Dunet Egebregne, Tredelt Egebregne
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Lav Skorsoner

Kilder: 5, 88, 123, 125, 161, 173, 219, 240, 292, 293, 322, 330, 331, 399, 400, 404, 454, 549, 867, 899, 902, 1080, 1319, 1337

4/14-2. Sømose.

De åbne vandflader i Sømose er dystrofe og fyldt med tørvemos. Her har tidligere været en sammenhængende sø, der er opstået ved tørvegravning. Med tiden har hængesække dannet af tørvemos dækket store dele af vandspejlet. Bemærkelsesværdig er flere store, rene bevoksninger af Kær-Mysse.

Rundt om mosen har tidligere mere eller mindre fast boet mennesker. Spor af disse beboelser ses dels i form af udgravninger i brinkerne og hustomter dels ved forekomsten af flere haveplanter.

Vegetationstyper: Fattigkær

Højere planter:

1990: Blåtop, Bukkeblad, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Kær-Mysse, Lyse-Siv, Næb-Star, Tranebær

1989: Dun-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Rosen-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Hedelyng, Kattesæk, Klokkeling, Smalbladet Mangeløv, Grå-Pil, Øret Pil, Revling, Eng-Rørhvene, Liden Singrøn, Skvalderkål, Lyng-Snerre, *Sorbaria sorbifolia*, Alm. Star, Grå Star, Rød Svingel, Ørnebregne
1900-1979: Pilebladet Asters, Mose-Bølle, Kær-Dueurt, Kanadisk Gyldenris, Hvid Næbfrø, Tudse-Siv, Syren, Eng-Viol, Langbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hvid Næbfrø
3. Lokalt sjældnere planter: Kær-Mysse

Kilder: 123, 125, 219, 899, 1303, 1337, 1367

4/14-3. Store Bjørnlund og Dannerhøj.

Området mellem Store Bjørnlund og Dannerhøj har i alt fald tidligere været lyngklædt. Nyere oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Hede(o)

Højere planter:

1900-1979: Vår-Kobjælde(o), *Linnæa*(o), Flad Ulvefod(o)

Lokalitetskode: 0-+ (H) IV 0

Kilder: 400, 565, 867, 1079, 1392

4/14-4. Dorf Møllegård.

Det stærkt kuperede terræn omkring Dorf Møllegård gennemskæres af Møllebækken, der via Pulsbæk står i forbindelse med Voerså (lok. 4/4-3, 4/4-7 & 4/15-1). Ved Møllegården er vandløbet stemmet op.

Bevaring: Ved Dorf Møllegård er 7 ha. fredet 1973.

Vegetationstyper: Vandløb, sø, rørskov, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Kalmus, Krans-Konval

Lokalitetskode: + V-S III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Krans-Konval

Kilder: 10, 308, 391, 990, 1392

4/15 Agersted

4/15-1. Voerså, nedre løb.

Den nedre del af Voerså på strækningen mellem Voer Kirke og Rugtved Skov (lok. 4/15-2) er ureguleret. Vandløbet snor sig gennem de omkringliggende enge i den snævre ådal. Vandløbet har rigelig vandføring. Ved Fæbroen er vandet brunligt og noget uklart, men

kun belastet i mindre grad. Vest for broen optræder rankegrøde langs bredderne, og bunden består af sand. Øst for broen, hvor bredderne er skovklædte, er bunden stenet og uden bundvegetation.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1989: Liden Andemad, Lådden Dueurt, Rød-El, Bånd-Pil, Grenet Pindsvineknop, Røgræs, Høj Sødgræs, Vandpest
1900-1979: Kalmus(o), Rynket Rose(o), Søblad(o), Kruset x Hjertebladet Vandaks(o)

Lokalitetskode: + V II r-s

Kilder: 10, 165, 391, 424, 519, 902, 1314, 1337

4/15-2. Rugtved Skov.

Den 72 ha. store, privatejede Rugtved Skov står på kuperet terræn. Jordbunden er overvejende sandet. Sammensætningen er meget afvekslende med blanding af kulturer af løv- og nåletræer. De indre dele af skoven står på stejle brinker omkring den meandrerende Voerså. Her forekommer rene bestande af ældre Bøg eller blandsskov af Alm. Eg, Birk, Ask og Rød-El. Nåleskovspartierne består af rene bevoksninger af Rød-Gran og Sitka-Gran eller er blandingskulturer af forskellige arter af Gran, Fyr og Ædelgran. Busklaget varierer i tæthed og består af Hassel, Alm. Røn, Tørst eller opvækst af skovtræer. Skovbundsvegetationen er relativ artsfattig og består fortrinsvis af morbundsarter. Sydranden udgøres af rækker af løvtræer domineret af Alm. Eg foran nåletræskulturerne.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, nåleskov, vandløb

Højere planter:

1989: Ahorn, Liden Andemad, Ask, Dun-Birk, Vorte-Birk, Alm. Bjørneklo, Kæmpe-Bjørneklo, Brombær, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bøg, Draphavre, Lådden Dueurt, Ris-Dueurt, Alm. Eg, Rød-El, Skov-Elm, Enc, Alm. Engelsød, Stor Fladstjerne, Eng-Forglemmigej, Bjerg-Fyr, Alm. Gedeblad, Rød-Gran, Sitka-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Gyvel, Hassel, Hedelyng, Hestekastanie, Humle, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Katteslæg, Fugle-Kirsebær, Liden Klokke, Klokkeling, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Stor Konval, Læge- x Ru Kulsukker, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Smalbladet Mærke, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Bånd-Pil, Femhannet Pil, Krybende Pil, Grenet Pindsvineknop, Dag-Pragtstjerne, Tigger-Ranunkel, Vild Ribs, Knæbøjet Rævehale, Alm. Røn, Røgræs, Skovarve, Skovsyre, Burre-Snerre, Sand-Star, Butblomstret Sødgræs, Tørst, Vandpest, Alm. Ædelgran, Lancetbladet Ærenpris, Tykbladet Ærenpris
1900-1979: Alm. Baldrian, Spring-Balsamin, Bævreasp, Gifttyde(o), Kær-Høgeskæg, Kalmus(o), Nælde-Klokke(o), Smalbladet Klokke(o), Kvan(o), Navr, Vejtbred-Skeblad, Tagrør, Kål-Tidsel, Svømmende Vandaks, Gul Åkande(o)

Mosser:

1989: *Hylocomium splendens*, *Mnium hornum*, *Pleurozium schreberi*

Lokalitetskode: + S-Sv II r

Kilder: 161, 404, 902, 1331, 1337

4/15-3. Holtbjerg.

De sydøst- og sydvestvendte skrænter på Holtbjerg er delvis tilplantet eller tilgroet med træer især nåletræer. Her ses tillige mange buske af Gyvel. På mere lysåbne steder optræder spredte buske af Enc. Urtevegetationen domineres af Bølget Bunke.

Vegetationstyper: Overdrev, nåleskov

Højere planter:

1989: Ahorn, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Brombær, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Draphavre, Alm. Eg, Enc, Alm. Engelsød, Alm. Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Gyvel, Hassel, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Engriffet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Smalbladet Høgeurt, Katteslæg, Liden Klokke, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Vild Kørvel, Selje-Pil, Rynket Rose, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Slåen, Gul Snerre, Rød Svingel, Syren, Vild Æble, Alm. Ædelgran

Lokalitetskode: + E-S III s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Enc

Kilder: 1260, 1337

4/15-4. Strengsholt Bæk.

Engene langs den regulerede Strengsholt Bæk er tørre, gødskede og anvendes til græsning. Enge uden græsning er groet til med høje urter eller pilekrat med dominans af Grå-Pil. Siderne anvendes til græsning eller dækkes af bevoksninger af Bøg, Bævreasp, Skov-Fyr eller Sitka-Gran. Dalens profil er u-formet.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, mose, eng, overdrev, hede, løvskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1989: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Dun-Birk, Brombær, Alm. Brunelle, Mose-Bunke, Lådden Dueurt, Rød-El, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Kær-Galtetand, Hvid-Gran, Skov-Hanekro, Krybende Hestegræs, Hindbær, Liden Klokke, Rød-Kløver, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Femhannet Pil, Grå-Pil, Gåse-Potentil, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Røgræs, Bjerg-Rørhvene, Lyse-Siv, Burre-Snerre, Hvid Snerre, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Tørst, Lancet-Vejbred

Lokalitetskode: + V-E-H-Sv-S II r-s

Kilder: 1097, 1301a, 1337

4/15-5. Store Langheden Skov.

I sammensætningen af den 12 ha. store, privatejede Store Langheden Skov indgår blandet løvskov tillige med enkelte beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

4/15-6. Præstbro.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Præstbro foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse, vandløb

Højere planter:

1900-1979: Søblad(o), Vandpeberrod

Lokalitetskode: 0-+ B-V IV 0

Kilder: 165, 409, 902, 1392

4/16 Voerså

4/16-1. Voerså.

De lave klitter og de højere dele af engene øst for Halsvejen syd for Voerså rummer temmelig artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation. Området, der græsses, består af mindre forhøjninger med kær i de lavere dele. De fugtige partier domineres af Smalbladet Kæruld. Ud mod kysten afløses overdrevene af strandenge. Vest for vejen ligger endnu lysåbent overdrev domineret af buske af Ene samt Hedelyng og Bølget Bunke. Området er under hastig tilgroning med buske og træer af Hvidtjørn, Bævreasp, Alm. Røn og Alm. Eg. På strækningen mellem Voerså og Melholt (lok. 4/21-1) er dette et af de sidste rester af lysåbent overdrev. De øvrige overdrev er plantet til med nåleskov eller opdyrket.

Vegetationstyper: Overdrev, strandeng, løvskov

Højere planter:

1989: Bellis, Bølget Bunke, Mark-Bynke, Tidlig Dværghunke, Alm. Eg, Ene, Engelskgræs, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Vår-Gæslingeblomst, Dunet Havre, Blød Hejre, Hejrenæb, Engriflet Hvidtjørn, Hyrdetaske, Håret Høgeurt, Femhannet Hønsetarm, Storbloomstret Hønsetarm, Katteskæg, Flerårig Knavel, Nikkende Kobjælde, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Ager-Padderok, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Knold-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rødknæ, Lyng-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre

Lokalitetskode: + E-K-S II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Dunet Havre, Nikkende Kobjælde, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk

Kilder: 307, 902, 1301b, 1337

4/17 Hammer Bakker

4/17-1. Hammer Bakker.

De ca. 1800 ha. store, stærkt kuperede Hammer Bakker rejser sig markant over det omgivende flade land, der består af hævet havbund. Jordbunden i bakkerne veksler mellem morænesand og -grus, smeltevandssand og -grus samt af aflejringer, der er pålejet ved vand- og vinderosion. Bakkerne har karakter af bakkeø uden vandløb og har kun få fugtige eller vanddækkede lavninger. De højere dele er enten skovklædte, lysåbne uden anvendelse, udlagt til permanent græsning eller opdyrkede.

De skovklædte områder er krat af løvskov eller nåleplantager, der især forekommer på de nordlige dele af Hammer Bakker. De mest markante plantager er den 381 ha. store, privatejede Branth's Plantage, den 110 ha. store Vodskov Skov (Nordjyllands amt), 102 ha. store Østbjerg Plantage (Det danske Hedeselskab), den 85 ha. store, privatejede Hammer Plantage og den 78 ha. store, privatejede Skovgården Plantage. Krattene beklæder ofte de mest utilgængelige og dermed mest uanvendelige dele af bakkerne og er sidste rester af den skov, der oprindeligt beklædte området inden rydning, opdyrkning og forarmning tog fart i 16-1700-tallet. Sammensætningen af disse krat er blandet løvskov eller rene bevoksninger af Bøg af lokal proveniens. Dette er mangestammede træer med nedliggende grene, der undertiden kan være rodslående. Denne proveniens forekommer især vildtvoksende i Vendsyssels løvskovskrat, og deres tilstedeværelse kan således anvendes til udpegning af naturskov. Uopdyrkede, lysåbne steder er beklædt med dværgbuske og rummer artsrig hedevegetation med flere karakteristiske arter. Disse områders fremkomst er resultatet af tidligere tiders rovdrift med rydning af skov til opdyrkning og deraf følgende udvaskning af jordbunden. Efter endt opdyrkning har dværgbuskvegetationen vundet indpas. Ved at anvende hedeområderne til græsning med får eller kreaturer, kan disse fortsat holdes lysåbne. Indstilles denne drift eller er områderne uden drift fra første færd, vil selvsåede træer brede sig på dværgbuskenes bestokning. Skal denne udvikling forhindres, kræves pleje af hedearealerne enten i form af græsning eller i form af fældning af selvsåede træer og buske.

Denne mulighed er indeholdt i fredningsdeklarationerne for flere af parcellerne i Hammer Bakker, der er delt op i mange lodder med forskellige ejere (Nordjyllands amtskommune, Ålborg kommune, Det danske Hedeselskab, Dansk Botanisk Forening og private). Den øvre del af den skovomkransede Hammer Kirke er hvidkalket, mens den nedre del består af granitkvadre. Diget, der omgiver kirkegården består af kampesten. Digekronen har slået græsabat. Mellemrummene mellem stenene i diget huser mange højere planter og er rigt på arter af bregner. Stenene er beklædt med epilittiske mosser og laver. På og langs diget står spredte træer. I et dige i området er 1989 fundet den rødlistede Rundfinnet Radeløv(x). Vegetationsforholdene på det af Dansk Botanisk Forening ejede areal i Hammer Bakker er indgående beskrevet i Grøntved (1926), Larsen (1935) og Petersen (1932).

Bevaring: Det er stor botanisk betydning, at naturskoven med Bøg af lokal proveniens og den lyskrævende hedevegetation i Hammer Bakker bevares. Det er derfor ønskeligt, at krattene fortsat er uden forstlig drift, og at hedeområderne fortsat plejes i fornødent omfang. Ca. 400 ha. af Hammer Bakker er fredet 1895, 1921, 1959, 1961 og 1965.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, hede, overdrev, mose, mark, dige

Højere planter:

1990: Alm. Akeleje, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåhat, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Skov-Brandbæger, Bægerbregne, Bøg, Alm. Eg, Skov-Elm, Alm. Engelsød, Alm. Firling, Mark-Forglemmigej, Alm. Fuglegræs, Gederams, Alm. Gåsemad, Sct. Hansurt, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Lugtløs Kamille, Ensidig Klokke, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Markarve, Mælkebøtte, Stor Nælde, Prikbladet Perikon, Selje-Pil, Alm. Pimpinelle,

Rundfinnet Radeløv(x), Eng-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Skov-Salat, Snebær, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Bjerg-Stenurt, Rød Stenurt, Rød Svingel, Syren, Sæbeurt, Tjærenelike, Vedbend, Hunde-Viol, Alm. Ædelgran, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris
 1988: Alm. Blærerod, Liden Blærerod, Slank Blærerod, Guldblomme, Hønsbær, Smalbladet Klokke, Blågrøn/Sø-Kogleaks, Kragefod, Dynd-Padderok, Spæd Pindsvineknop, Alm. Star, Hare-Star, Stjerne-Star, Smalbladet Timian, Svømmende Vandaks
 1987: Ahorn, Hvid Anemone, Alm. Baldrian, Blåbær, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Mark-Bynke, Bævreasp, Djævelsbid, Douglasgran, Glat Dueurt, Tredelt Egebjergne, Rød-El, Ene, Firblad, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Forskelligfarvet Forglemmegej, Rank Forglemmegej, Håret Frytle, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Hylster-Guldstjerne, Alm. Gyldenris, Gyvel, Vår-Gæslingeblomst, Eng-Havre, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Hyrdeatke, Alm. Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Femhannet Hønsetarm, Kambregne, Kattefod, Fugle-Kirsebær, Rød-Kløver, Stor Konval, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Mirabel, Ager-Padderok, Skov-Padderok, Øret Pii, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Lund-Rapgræs, Rejnfan, Revling, Fjeld-Ribs, Vild Ribs, Rose, Alm. Røllike, Selje-Røn, Bjerg-Rørhvene, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Burre-Snerre, Hvid Snerre, Lyng-Snerre, Lyng-Star, Pille-Star, Sand-Star, Stikkelsbær, Liden Storkenæb, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Tusindfryd, Tyttebær, Tørst, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Krat-Viol, Engelsk Visse, Vild Æble, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Læge-Øjentrøst, Ørnebjergne
 1980: Bredbladet Dunhammer, Gul Iris, Rank Potentil, Lyse-Siv, Ager-Stedmoderblomst
 1900-1979: Nikkende Brøndsel, Dværgløvfod(o), Dunet Egebjergne, Bredbægret Ensian(o), Rank Evighedsblomst, Flipkrave, Liden Fugleklo, Bakke-Gøgelilje, Sand-Hanekro, Hjertelæbe(o), Hønsbær(o), Moskus-Katost, Nikkende Kobjælde(o), Vestlig Tue-Kogleaks, Kongebregne(o), Linnæa, Liden Museurt, Alm. Mælkeurt, Dværg-Perikon(o), Sandskæg, Spiraea latifolia, Trekløft Stenbræk, Eng-Storkenæb, Kæmpe-Svingel, Alm. Ulvefod, Strand-Vejbred, Kassubisk Vikke, Sand-Vikke

Mosser:

1990: *Ceratodon purpureus*, *Hypnum cupressiforme*
 1987: *Pleurozium schreberi*, *Rhytidiadelphus squarrosus*, *Scleropodium purum*
 1900-1979: *Aneura pinguis*, *Aulacomnium androgyna*, *Cephalozia hampeana(o)*, *Chiloscyphus pallescens(o)*, *Dicranum bonjeanii*, *Dicranum polysetum*, *Frullania tamarisci(o)*, *Philonotis fontana(o)*, *Plagiomnium elatum(o)*, *Plagiomnium rostratum(o)*, *Plagiothecium cavifolium*, *Sphagnum angustifolium*, *Sphagnum girgensohnii(o)*, *Sphagnum imbricatum*, *Sphagnum nemoreum*, *Sphagnum palustre*, *Sphagnum papillosum*, *Sphagnum recurvum*, *Sphagnum rubellum*, *Sphagnum squarrosus*, *Sphagnum teres*

Svampe:

1900-1979: En samlet fortegnelse over fund af svampe findes i Larsen (1935).

Laver:

1990: *Hypogymnia physodes*, *Parmelia exasperatula*, *Parmelia saxatilis*, *Platismatia glauca*

Alger:

1900-1979: En samlet fortegnelse over fund af alger findes i Petersen (1932).

Lokalitetskode: ++ S-H-E-V-B I s

Botanisk vurdering:

Hammer Bakker er henført til kategori I på grund af I-biotoper: Naturskov og artsrig hedevegetation samt på grund af rødlisteart.

1. Rødlisterter: Rundfinnet Radeløv(x)
2. Sjældnere planter: Slank Blærerod, Bægerbregne, Hønsbær, Kambregne, Smalbladet Klokke, Alm. Ulvefod, Kassubisk Vikke
3. Lokalt sjældnere planter: Dunet Egebjergne, Tredelt Egebjergne, Firblad, Hylster-Guldstjerne
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Forskelligfarvet Forglemmegej, Guldblomme, Bakke-Gøgelilje, Eng-Havre, Alm. Kattefod, Lyng-Star

Kilder: 31, 33, 34, 36, 37a, 47, 91, 97, 122, 123, 132, 153, 154, 161, 163, 171, 174, 191, 290, 308, 321, 330, 331, 350, 352, 438, 457, 532, 595, 766, 800, 989, 990, 1043, 1062, 1224, 1337, 1392, 1407

4/17-2. Sulsted.

Den øverste del af Sulsted Kirke er hvidkalket, mens den nederste del består af granitkvadre. Diget omkring kirkegården består af kampesten. Dige-kronen har slået græsabat. I mellemrummene sidder mange højere planter, mens stenene er beklædt med epilitiske mosser og laver. Langs indersiden står en række træer af Skov-Elm på nær langs syddiget, der er frit.

Bevaring: Ved Sulsted Kirke er ca. 2 ha. fredet 1960.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1990: Alm. Akeleje, Blåmunke, Alm. Brandbæger, Skov-Brandbæger, Skov-Elm, Alm. Engelsød, Alm. Fuglegræs, Alm. Hønsetarm, Liden Klokke, Alm. Kvik, Alm. Pimpinelle, Eng-Rapgræs, Alm. Røllike, Sedum lydium, Bidende Stenurt, Rød Stenurt, Rød Svingel, Alm. Syre

1900-1979: Filtbladet Kongelys

Mosser:

1990: *Ceratodon purpureus*, *Grimmia pulvinata*, *Hypnum cupressiforme*

Laver:

1990: *Parmelia sulcata*

Lokalitetskode: + B II r-s

Kilder: 182, 308, 1068, 1337

4/18 Try

4/18-1. Try og Boller Enge.

Try og Boller Enge er delvis afvandede og udlagt til landbrugsmæssige formål. Endnu forekommer sammenhængende, ferske enge.

Vegetationstyper: Eng, mark, vejkant

Højere planter:

1990: Mose-Bunke, Engkarse, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlgræs, Mangeblomstret Frytle, Kødfarvet Gøgeurt, Kryb-Hvne, Alm. Hønsetarm, Kattehale, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Stor Nælde, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel,

Eng-Rapgræs, Eng-Rørhvene, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Hirse-Star, Krognæb-Star, Manna-Sødgræs, Kær-Tidsel, Trævlekrone, Vandnavle, Eng-Viol
1900-1979: Sandkarse

Lokalitetskode: + E-B II r-s

Botanisk vurdering:
2. Sjældnere planter: Sandkarse

Kilder: 182, 307, 632, 634, 902

4/18-2. Rasmus Mose = Rosmos Kær.

Rasmus Mose rummer så vidt vides fortsat rester af mosevegetation. Vegetationsforholdene omkring århundredeskiftet er beskrevet i Mentz (1912).

Vegetationstyper: Mose

Højere planter:
1900-1979: Se fortegnelse i Mentz (1912).

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 307, 350, 1097

4/18-3. Langholtgård Skov.

I sammensætningen af den 39 ha. store, privatejede Langholtgård Skov indgår bevoksninger af løvskov med bøg og blandet løvskov tillige med mindre beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:
1986: Bøg
1900-1979: Vild Ribs

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 595, 596, 902

4/18-4. Gravensker.

Gravensker rummer løvskov på fugtig bund. En beskrivelse af vegetationsforholdene omkring århundredeskiftet findes i Mentz (1912).

Vegetationstyper: Fugtig løvskov

Højere planter:
1900-1979: Krans-Konval(o)
Se tillige floraliste i Mentz (1912).

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 278, 350

4/19 Dronninglund

4/19-1. Dronninglund.

Vest for byen ligger Dronninglund Gods med omgivende park, hvori i første række indgår blandet løvskov tillige med enkelte rene, mindre bevoksninger af Bøg og Eg samt nåletræer. Til godset hører flere mindre skove, Tranemarken, Dronninggårdsskov og Margrethelund. Den 30 ha. store, privatejede Dronninglund By's Skov består af blandet løvskov samt lidt nåleskov. Sigtedybden med sommermaksima i Østermølle Sø er kun på 0,3 m.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, park, sø

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg
1980: Hvid Anemone, Spring-Balsamin, Alm. Bjørneklo, Knoldet Brunrod, Grå Bynke, Glat Dueurt, Døvnælde, Gul Fladbælg, Stor Fladstjerne, Skov-Galtetand, Gederams, Haremad, Rød Hestehov, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Alm. Hønsetarm, Alm. Kohvede, Krans-Konval, Krebseklo, Krumhals, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Løvefod, Alm. Mjødurt, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Kantet Perikon, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Rødknæ, Alm. Røllike, Skovsyre, Skvalderkål, Burre-Snerre, Alm. Spergel, Alm. Stedmoderblomst, Dunet Steffensurt, Stinkende Storkenæb, Horse-Tidsel, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Vorterod, Muse-Vikke, Tveskægget Ærenpris, Tykbladet Ærenpris
1900-1979: Pengebladet Fredløs(o), Hulsvøb, Kæmpesalat

Svampe:

1900-1979: Hyphodontia arguta

Lokalitetskode: + S-Sk II r

Botanisk vurdering:
2. Sjældnere planter: Krans-Konval

Kilder: 115, 161, 219, 274, 381, 511, 745, 798, 902, 1385, 1392

4/19-2. Melholtgård Skov.

Om sammensætningen af den 12 ha. store, privatejede Melholtgård Skov foreligger kun ældre oplysninger. I alt fald tidligere har her indgået løvskov.

Vegetationstyper: Løvskov(o)

Højere planter:

1900-1979: Ask, Dun-/Vorte-Birk, Blåtop, Bølget Bunke, Bøg, Alm./Vinter-Eg, Rød-El, Hønsebær(o), Alm. Kohvede, Korsved(o), Majblomst, Tørst, Ørnebregne

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 404, 902

4/19-3. Åkær.

Vest for Åkær ligger flere mindre damme med artsrig vegetation med flere arter, der er mindre almindelige i Vendsyssel.

Vegetationstyper: Vandhul

Højere planter:

1900-1979: Vand-Brandbæger, Fliget Brøndsel, Sump-Evighedsblomst, Krebsklo, Leverurt, Dynd-Padderok, Enkelt Pindsvineknop, Mark-Rødtop, Knop-Siv, Vejbred-Skeblad, Knippe-Star, Nåle-Sumpstrå, Tandbælg, Mark-Tusindgylden, Svømmende Vandaks, Vandrøllike

Lokalitetskode: + V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Nåle-Sumpstrå
3. Lokalt sjældnere planter: Leverurt, Knippe-Star, Mark-Tusindgylden, Vandrøllike

Kilder: 219, 899, 1385

4/19-4. Melholt.

På vejkanter langs vejene vest for Melholt optræder flere steder rester af lyskrævende overdrevsvegetation. Jordbunden består af flyvesand, der er tilplantet med fyrreskov.

Vegetationstyper: Overdrev, nåleskov, vejkant

Højere planter:

1989: Bølget Bunke, Engelskgræs, Skov-Fyr, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Storblomstret Hønsetarm, Nikkende Kobjælde, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Rødknæ, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre 1988: Ene, Hedelyng, Revling
1900-1979: Brombær, Hjertebladet Karse, Skov-Kohvede, Korbær, Alm. Mjødurt, Øret Pil, Blågrøn Rose, Kortstilket Filt-Rose, Rynket Rose, Seline, Tørst

Lokalitetskode: + E-S-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Skov-Kohvede, Seline
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Nikkende Kobjælde

Kilder: 216, 219, 350, 454, 650, 745, 899, 1309

4/19-5. Gerå.

Gerå forbinder Boller og Try Enge (lok. 4/18-1) med Kattegat. Den øvre del er reguleret, mens den nedre fra gården Ålykke er ureguleret. Vandet er lettere til stærkere belastet. En beskrivelse af naturforholdene omkring åen ved århundredet begyndelse findes i Mentz (1912).

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Liden Andemad, Rosen-Dueurt, Lugtløs Kamille, Pindsvineknop, Eng-Rævehale, Manna-Sødgæs, Svømmende Vandaks, Vandstjerne

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 10, 307, 330, 350, 381, 889

4/20 Aså

4/20-1. Aså.

Langs kysten ved Aså ligger strandenge. I forbindelse med øhavnen er der syd for denne opstået marint forland.

Vegetationstyper: Strandeng, strand

Højere planter:

1900-1979: Knoldet Brunrod, Grå-Bynke, Alm. Havgræs, Mark-Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Lugtløs Kamille, Skive-Kamille, Strand-Kamille, Hare-Kløver, Nikkende Kobjælde, Strand-Kogleaks, Dansk Kokleare, Kveller, Strand-Malurt, Marehalm, Alm. Morgenfrue, Toårig Natlys, Ager-Padderok, Aften-Pragstjerne, Hunde-Rose, Mark-Rødtop, Sandkryb, Kruket Skræppe, Strand-Skræppe(o), Slangetunge, Hvid Stenkløver, Blød Storkenæb, Ager-Svinemælk, Alm. Syre, Strand-Tusindgylden(o), Vindaks, Alm. Ålegræs

Lokalitetskode: + + + K II r-s

Kilder: 219, 290, 307, 349, 324, 519, 899, 902, 1013, 1097, 1392

4/20-2. Store Bovet Skov.

I sammensætningen af den 33 ha. store, privatejede Store Bovet Skov indgår fortrinsvis løvskov af ren Bøg eller blandingsskov. Beplantninger med nåletræer forekommer kun i mindre omfang.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1986: Bøg
1900-1979: Hvid Anemone, Ask, Dun-Birk, Bævreasp, Alm. Eg, Rød-El, Ægbladet Fliglæbe(o), Kær-Høgeskæg, Hønsebær(o), Alm. Kohvede, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Miliegræs, Alm. Mjødurt, Eng-Rapgræs, Lund-Rapgræs, Alm. Røn, Skov-Rørhvene, Dunet Steffensurt

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 290, 404, 519

4/20-3. Sørå.

Den nedre del af Sørå mellem Aså (lok. 4/20-1) og udløbet i Kattegat er ureguleret. Åen skærer på denne strækning gennem en snæver, dyb slugt.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Nikkende Kobjælde(o), Strudsvinge

Lokalitetskode: + V III s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Strudsvinge

Kilder: 10, 219, 290, 519, 899, 1392

4/21 Melholt Strand

4/21-1. Melholt Strand.

Langs kysten ved Melholt Strand ligger strandenge.

Vegetationstyper: Strandeng

Højere planter:

1900-1979: Sand-Hjælme, Nikkende Kobjælde(o)

Lokalitetskode: + K III r

Kilder: 290, 307, 349, 423, 1392

4/21-2. Gerå By.

Nord for Gerå By ligger et græsset overdrev.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1986: Blåhat, Vår-Brandbæger, Mark-Bynke, Djævelsbid, Alm. Kirtel-
Dueurt, Tidlig Dværgbunke, Engelskræs, Græsbladet Fladstjerne,
Forskelligfarvet Forglemmigej, Rank Forglemmigej, Flipkrave, Mark-
Frytle, Vellugtende Gulaks, Vår-Gæslingeblomst, Alm. Sct. Hansurt,
Blød Hejre, Hejrenæb, Hindbær, Alm. Hundegræs, Hyrdetaske,
Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm,
Storblomstret Hønsetarm, Liden Klokke, Nikkende Kobjælde, Fin
Kløver, Hvid-Kløver, Flerårig Knavel, Alm. Kongepen, Vild Kørvel,
Mælkebøtte, Sand-Mælkebøtte, Stor Nælde, Alm. Pimpinelle, Sølv-
Potentil, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Blød Filt-
Rose, Glat Hunde-Rose, Rubus scissus, Rødknæ, Alm. Røllike, Lav
Skorsoner, Gul Snerre, Sand-Star, Bidende Stenurt, Blød Storkenæb,
Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Lancet-Vejbred, Vår-Vikke,
Hunde-Viol, Glat Ærenpris, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej,
Nikkende Kobjælde, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner

Kilder: 371, 902, 1106

4/22 Nørre Sundby

4/22-1. Nørre Sundby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Nørre Sundby foreligger
ikke.

Vegetationstyper: Vejkant, bebyggelse

Højere planter:

1989: Staklæs Hejre, Opret Hønsetarm, Rundbladet Katost, Pastinak
1900-1979: Filtet Burre, Alm. Hjertespad, Høj Skjolddrager(o),
Krog-Stenkløver(o), Vej-Guldarse

Lokalitetskode: + B III r

Kilder: 128, 182, 277, 419, 902, 990

4/22-2. Hvorup Bakker.

Ca. 321 ha. af Hvorup Bakker ejes af forsvaret. Heraf er de ca. 65 ha.
fredsskov, der hovedsagelig består af nåleskov med lidt blandet
løvskov. Jordbunden består af morænesand og -grus, der hæver sig
markant over de omgivende marine aflejringer. Dele af området har
førhen været opdyrket, men driften er nu ophørt.

Vegetationstyper: Overdrev, nåleskov, løvskov, mergelgrav, mark(o)

Højere planter:

1984: Pomerans-Høgeurt, Plettet Kongepen
1900-1979: Brudelys, Bakke-Forglemmigej, Nikkende Kobjælde,
Krebseklo, Langklaset Vikke

Lokalitetskode: + E-S-V-(B) III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Plettet Kongepen, Krebseklo, Langklaset Vikke
3. Lokalt sjældnere planter: Brudelys
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Nikkende Kobjælde

Kilder: 137, 161, 174, 189, 191, 290, 330, 454, 990, 1385, 1392

4/22-3. Lindholm Høje.

Lindholm Høje er Nordens største vikingegravplads. Herfra er kendt
fund af flere sjældnere adventivarter, hvoraf mange stammer fra
tilsåning af de marker, der omkring 1950 blev militære øvelsesareal.
Endnu forekommer spredte marker, men driften er for hovedpartens
vedkommende indstillet.

Bevaring: Lindholm Høje er sammen med agerlandet vest herfor ialt
ca. 45 ha. er fredet 1960 og 1975.

Vegetationstyper: Overdrev, vejkant, mark, have, vandhul, grusgrav

Højere planter:

1900-1979: Brudurt, Bakke-Forglemmigej, Guldhavre, Østrigsk
Guldarse, Alm. Guldstjerne, Havtorn, Opret Hejre, Hundetunge,
Sorthoved Knopurt, Nikkende Kobjælde, Hulkravet Kodriver,
Filtbladet Kongelys, Foder-Kulsukker, Nat-Limurt, Foder-Lucerne,
Sand-Lucerne, Ager-Løvemund, Madia sativa, Knoidet Mjødurt,
Krybende Potentil, Bidende Ranunkel (ssp. friesianus), Eng-Salvie,
Segl-Sneglebælg, Vår-Star, Trekløft-Stenbræk, Ager-Stenfrø, Hvid
Stenkløver, Fliget Rød Tvetand, Liden Tvetand, Nyrebladet Tvetand,
Rød Tvetand, Vår-Vikke, Blank Ærenpris, Vår-Ærenpris

Lokalitetskode: + E-B II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Nikkende Kobjælde, Vår-Star

Kilder: 122, 123, 182, 186, 188, 308, 745, 990

4/22-4. Vårbjerg.

I udkanten af Vårbjerg ligger en mindre skov, der fortrinsvis består af askeskov. Skoven kaldes på grund af den i foråret dominerende blomstrende skovbundsplante "Anemoneskoven".

Vegetationstyper: Fugtig løvskov

Højere planter:

1990: Ahorn, Hvid Anemone, Ask, Brombær, Bølget Bunke, Skov-Burre, Glat Dueurt, Grå-El, Rød-El, Skov-Elm, Dusk-Fredløs, Skov-Galtetand, Gederams, Alm. Guldstjerne, Høremad, Hestekastanie, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Alm. Hæg, Lugtløs Kamille, Fugle-Kirsebær, Stor Konval, Kulsukker, Vild Kørvel, Spids-Løn, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Bittersød Natskygge, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Dag-Pragtstjerne, Øret Pii, Bidende Ranunkel, Vejbred-Skeblad, Burre-Snerre, Stinkende Storkenæb, Glat Vejbred, Vorterod

Lokalitetskode: + Sv II r

Kilder: 819, 990

4/23 Stae

4/23-1. Gotlandsmose.

Botaniske beskrivelser af Gotlandsmose foreligger ikke.

Bevaring: Gotlandsmose er af Nordjyllands amt udpeget til beskyttelsesområde.

Vegetationstyper: Mose

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 307

4/23-2. Stranden.

De lave enge ved Stranden mellem Østerliden og Vester Hassingenge rummer yderst mod Limfjorden strandeng stedvis med veludviklede loer og saltpander. Enkelte steder er terrænet svagt kuperet af ældre strandvolde. Kun mindre områder græsses, mens resten er uden drift. Bag diget ligger opdyrkede marker og arealer med permanent græs. Jordbunden består af marine aflejringer. De lave enge rummer strandengsvegetation med typisk zonerings.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, dige, mark

Højere planter:

1988: Strand-Annelgræs, Udspærret Annelgræs, Harril, Kødet Hindeknæ, Hvid-Kløver, Strand-Kogleaks, Kveller, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Spyd-Mælde, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Blågrøn Rapgræs, Rynket Rose, Eng-Rottehale, Nyse-Røllike, Strandgåsefod, Rød Svingel, Tagrør, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel

1900-1979: Tæt blomstret Hindebæger

Lokalitetskode: + K-E-B II r-s

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Tæt blomstret Hindebæger

Kilder: 168, 382, 454, 1097

4/24 Gandrup

4/24-1. Vester Aslund Plantage.

Den 62 ha. store Vester Aslund Plantage (Hals Kommune) rummer i første række ung nåleskov plantet på stormfaldsarealer. Her indgår tillige en del løvskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1987: Ahorn, Hvid Anemone, Blåbær, Blåtop, Brombær, Bøg, Alm. Eg, Flipkrave, Fransk Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Rød-Gran, Hassel, Hedelyng, Hindbær, Drue-Hyld, Fugle-Kirsebær, Alm. Kongepen, Liljekonval, Majblomst, Dag-Pragtstjerne, Rubus spectabilis, Alm. Røn, Selje-Røn, Skovstjerne, Skovsyre, Hunde-Viol

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 816

4/24-2. Øster Aslund Plantage.

I sammensætning af den 35 ha. store, privatejede Øster Aslund Plantage indgår både bevoksninger af løvtræer såvel som nåleskov.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg
1900-1979: Fingerbøl

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 990

4/24-3. Knoldgård Plantage.

I sammensætning af den 23 ha. store, privatejede Knoldgård Plantage indgår både beplantninger af nåletræer tillige med lidt løvskov.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1986: Bøg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

4/25 Ulsted

4/25-1. Galtrimmen.

Jordbunden under Galtrimmen består af flyvesand og ferskvandsaflejringer, der fremstår som rimmer og dobber. Området er formodentlig identisk med den af Mentz (1912) beskrevne Ulstrup Mose, hvis fortsatte eksistens er uvis.

Vegetationstyper: Mose(o)

Højere planter:

1900-1979: Benbræk(o), Multebær(o), Liden Ulvefod(o)

Lokalitetskode: + (V) IV 0

Kilder: 350, 314, 902

4/25-2. Hyllen Plantage.

I sammensætningen af den 30 ha. store, privatejede Hyllen Plantage indgår beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

4/25-3. Gettrup Skov = Vadsholt Skov.

I sammensætningen af den 50 ha. store, privatejede Gettrup Skov indgår både nåle- og løvskov. Løvskovspartierne består af Bøg, Eg og blandskov.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

1900-1979: Ask, Alm. Mjødurt, Burre-Snerre, Håret Star

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161, 175, 404

4/26 Hou

4/26-1. Hou.

Syd for havnen i Hou foregår til stadighed opbygning af marint forland og strandlagune med havforbindelse. På land finder klitdannelse sted. Øverst på den brede, nøgne forstrand ses enkelte forklitter efterfulgt af én høj klitrække og flere mindre med pionervegetation af forskellige græsser. I lagunen ses begyndende strandengdannelse.

Nord for havnen ses ligeledes flere klitrækker af vekslende højde.

Vegetationstyper: Strand, klit, strandeng

Højere planter:

1989: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Blåhat, Alm. Brandbæger, Vår-Brandbæger, Grå-Bynke, Engelsgræs, Gederams, Blød Hejre, Hejrenæb, Kødet Hindeknæ, Sand-Hjælme, Østersø-Hjælme, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Håret Høgeurt, Femhannet Hønsetarm, Lugtløs Kamille, Liden Klokke, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Strand-Kogleaks, Dansk Kokleare, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Strand-Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Vild Løg, Strand-Malurt, Marchalm, Strand-Mælde, Spyd-Mælde, Mælkebøtte, Stor Nælde, Læge-Oksetunge, Sølv-Potentil, Aften-Pragstjerne, Eng-Rapgræs, Rynket Rose, Knold-Rottehale, Rødknæ, Mark-Rødtop, Alm. Røllike, Sandkryb, Tudse-Siv, Stor Skjaller, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Sodaurt, Sand-Star, Strandarve, Strandsennep (ssp. baltica), Ager-Svinemælk, Rød Svingel, Dusk-Syre, Tagrør, Alm. Torskemund, Strand-Trehage, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke

1900-1979: Vår-Brandbæger, Tidlig Dværgbunke, Gul Evighedsblomst(o), Tykbladet(?) Fladstjerne(o), Rank Forglemmigej, Vår-Gæslingeblomst, Alm. Gåsemad, Kødet Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Strand-Kamille, Alm. Katost, Blågrøn Kogleaks, Læge-Kokleare, Kvan, Gærde-Kørvel, Pastinak, Snerle-Pileurt, Tigger-Ranunkel, Strand-Skræppe(o), Bidende Stenurt, Blød Storkenæb, Strandgåsefod, Tæppegræs(o), Vandpeberrod(o)

Lokalitetskode: ++ K II r

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Østersø-Hjælme, Gærde-Kørvel

Kilder: 171, 307, 409, 411, 423, 519, 784, 1261, 1337, 1392

4/26-2. Hou Skov.

Den 22 ha. store, privatejede Hou Skov er fortrinsvis løvskov med blandet sammensætning eller partier med rene bevoksninger af Bøg tillige med Ask og Rød-El. Heri indgår mindre beplantninger af nåletræer. Dele af skoven har i alt fald tidligere været stærnet og græsset. På sådanne steder domineres skovlaget af blandinger af Ask, Rød-El, Birk og Eg. Denne blandingskov giver gode lysbetingelser, og et kraftigt busklag domineret af Hvidtjørn er udviklet. På tørrere steder domineres busklaget af Alm. Røn tillige med Hassel og Vild Æble.

Jordbunden er opbygget af tynde lag humusholdig sandjord, der overlejrer marine aflejringer og flyvesand. De lavere dele af skoven er meget fugtige på grund af ineffektiv grøftning.

Skovbakker er klitrækker, der ligger vest for Hou Skov. På ugræssede steder er bakkerne sprunget i skov eller er tilplantet, mens de på græssede steder er bevokset med lav urtevegetation med mange mosser og lichener samt med spredte, enlige buske. Her forekommer tillige enkelte vindbrud i vegetationsdækket.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrige skovbundsvegetation i Hou Skov bevares. Det er derfor ønskeligt, at skovbunden holdes lysåben gennem plukhugst og ekstensiv græsning, at indplantning af nåletræer ikke finder sted, og tilførsel af kunstgødning undgås.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov, fugtig løvskov, nåleskov

Højere planter:

1990: Ahorn, Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Bævreasp, Dun-Birk, Mose-Bunke, Bøg, Glat Dueurt, Alm. Eg, Rød-El, Skov-Elm, Stor Fladstjerne, Æglbladet Fliglæbe, Fløjlgræs, Alm. Fredløs, Håret Frytle, Mark-Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Hanekro, Hassel, Krybende Hestegræs,

Hindbær, Humle, Alm. Hundegræs, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Gul Iris, Alm. Kohvede, Stor Konval, Kristtorn, Liljekonval, Majblomst, Miliegræs, Alm. Mjødurt, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Lund-Padderok, Grå-Pil, Gåse-Potentil, Dag-Pragstjerne, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Nyrebladet Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Alm. Røn, Eng-Rørhvene, Skovarve, Skovstjerne, Skovsyre, Skvalderkål, Lyse-Siv, Burre-Snerre, Roset-Springklap, Akselblomstret Star, Alm. Star, Bleg Star, Hare-Star, Hirse-Star, Stiv Star, Skov-Stilkaks, Stinkende Storkenæb, Kær-Tidsel, Tormentil, Tørst, Vedbend, Eng-Viol, Skov(?) -Viol, Vorterod 1989: Liden Andemad, Vorte-Birk, Blåmunke, Grå-Bynke, Tidlig Dværgbunke, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Tyndakset Gøgeurt, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Kattesæg, Liden Klokke, Hare-Kløver, Flerårig Knavel, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Krybende Pil, Sølv-Potentil, Revling, Alm. Hunde-Rose, Rødknæ, Alm. Røllike, Sandskæg, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Fortænet Star, Pille-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tandbælg, Alm. Torskemund, Tyttebær, Vandstjerne, Finbladet Vejsennep, Hunde-Viol 1986: Tykakset Star 1900-1979: Alm. Baldrian, Benved, Blåbær, Brombær, Knoldet Brunrod, Djævelsbid, Engkarse, Firblad, Hjerterbladet Fligblæbe(o), Fruebær, Gul Frøstjerne, Fuglegræs, Lancetbladet Høgeurt, Skov(?) -Høgeurt, Skov-Jordbær, Eng-Kabbeleje, Kamgræs, Kragefod, Kvalkved, Alm. Milturt, Skov-Springklap, Grå Star, Kær-Svovlrod, Trævekroner, Vandkarse, Vandrøllike, Krat-Viol, Vild Æble, Lancetbladet Ærenpris, Tykbladet Ærenpris

Mosser:

1989: *Ceratodon purpureus*, *Dicranum scoparium*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum piliferum*, *Racomitrium ericoides*

Laver:

1989: *Cladonia arbuscula*, *Cladonia portentosa*

Lokalitetskode: Hov Skov: ++ S-Sv I r-s

Skovbakker: +

E II r-s

Botanisk vurdering:

Hov Skov er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Fruebær, Gul Frøstjerne, Tykakset Star

3. Lokalt sjældnere planter: Firblad, Tyndakset Gøgeurt, Kristtorn, Skov-Stilkaks, Vandrøllike

Kilder: 161, 203, 216, 404, 423, 431, 454, 595, 596, 627, 783, 902, 1127, 1294, 1337, 1386, 1392

4/26-3. Præstens Plantage.

Præstens Plantage (Buderupholm Statsskovdistrikt) er opkøbt af staten (1972) for at sikre offentligheden adgang til strand. Plantagen ligger på marint forland, og jordbunden består af sand og grus. I sammensætningen indgår beplantninger af nåletræer fortrinsvis yngre Rød-Gran tillige med spredte træer af Bjerg-Fyr, Birk og Eg. Skovbunden dækkes af veludviklet hedevegetation, der forsvinder i takt med, at nåletræerne lukker sig.

Vegetationstyper: Nåleskov, strand

Højere planter:

1990: Ahorn, Alm. Baldrian, Bellis, Dun-Birk, Aks-Bærmissel, Bøg, Mose-Bølle, Vinter-Eg, Rød-Ei, Engelskgræs, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Omorika-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Hedelyng, Sand-Hjælme, Glansbladet Hæg, Håret

Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Billebo-Klaseskærm, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kællingetand, Marehalm, Alm. Mjødurt, Grå-Pil, Pors, Revling, Rynket Rose, Alm. Røn, Kornet Stenbræk, Tyttebær, Krat-Viol, Alm. Ædelgran

Lokalitetskode: ++ S-K II r

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Billebo-Klaseskærm

Kilder: 122, 123, 161, 491, 819, 875

4/27 Gåser

4/27-1. Skiveren Strand.

Limfjorden forløber ved Skiveren Strand i brede sving. Forstranden markeres landværts af lav, leret klint. Vegetationen domineres af græsser med især Tagrør og Alm. Kvik.

Vegetationstyper: Strand, overdrev, eng, vejkant

Højere planter:

1989: Strand-Asters, Grå-Bynke, Draphavre, Hvidmelet Gåsefod, Kødet Hindeknæ, Stortoppet Hvene, Lugtløs Kamille, Strand-Kamille, Kvan, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Strand-Mælde, Spyd-Mælde, Vej-Pileurt, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Rynket Rose, Knæbøjet Rævehale, Røgræs, Kruset Skræppe, Nordisk Stormhat, Strandgåsefod, Ager-Svinemælk, Strand-Svingel, Tagrør, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Strand-Trehage, Alm. Ålegræs (opskyl) 1900-1979: Skov-Angelik, Bellis, Blåstjerne, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Fliget Brøndsel, Liden Burre, Djævelsbid, Ladden Dueurt, Engkarse, Rank Evighedsblomst, Sump-Evighedsblomst, Alm. Firling, Knude-Firling, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Flipkrave, Mark-Forglemmeigej, Rank Forglemmeigej, Alm. Fredløs, Fuglegræs, Følfod, Kær-Galtetand, Gederams, Alm. Gyldenris, Alm. Hanekro, Sand-Hanekro(o), Hedelyng(o), Hyrdetaske, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Alm. Katost, Stilket Kilebæger(o), Klinte(o), Liden Klokke, Bugtet Kløver, Jordbær-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Stor Knopurt, Læge-Kokleare, Vild Kommen, Alm. Kongepen, Krumhals, Kveller, Alm. Kællingetand, Ager-Kål(o), Leverurt(o), Alm. Mjødurt, Ager-Mynte, Vand-Mynte, Bittersød Natskygge, Sort Natskygge, Eng-Nellikerod, Liden Nælde, Hvid Okseøj, Alm. Pengeurt, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Fersken-Pileurt, Snerle-Pileurt, Vand-Pileurt, Aften-Pragstjerne, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Hunde-Rose, Rundbælg, Mark-Rødtop, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Ager-Sennep, Vejbred-Skeblad, Lav Skorsoner(o), Ager-Stedmoderblomst, Alm. Stedmoderblomst, Blød Storkenæb, Liden Storkenæb, Ager-Svinemælk, Alm. Svinemælk, Ru Svinemælk, Høj Sødgræs, Tormentil, Alm. Torskemund, Trævekroner, Rød Tvetand, Gærde-Valmue, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Gaffel-Vortemælk, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris

Lokalitetskode: + K-E-B II r

Kilder: 216, 777, 1293, 1392

4/27-2. Gåser Enge.

Gåser Enge rummer på marine aflejringer yderst mod Limfjorden lave, som oftest smalle strandenge, der er under fortsat nedbrydning. Hovedparten er græssede og drænes ved grøftning. Typisk strandengszonering er udviklet på græssede steder. Over strandengszonen følger strandoverdrev.

Vegetationstyper: Strandeng, strandoverdrev

Højere planter:

1988: Strand-Annelgræs, Udspærret Annelgræs, Høst-Borst, Harril, Kødet Hindeknæ, Kryb-Hvene, Stilket Kilebæger, Kvan, Kveller, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Strand-Malurt, Strand-Mælde, Mælkebøtte, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Sandkryb, Strandgåsefod, Rød Svingel, Ager-Svinemælk, Tagrør, Ager-Tidsel, Glat Vejbred

Lokalitetskode: + K-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Stilket Kilebæger

Kilder: 382, 454, 1097

Sølvgran, Tyttebær, Tørst, Vandrøllike, Vedbend, Glat Vejbred, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

1986: Krans-Konval

1985: Hønsebær, Kongebregne(x), Kristtorn

1900-1979: Mose-Bølle, Krat-Fladbælg, Dusk-Fredløs, Fruebær, Bakke-Gøgelilje, Skov-Gøgelilje, Skov-Hanekro, Humle, Kambregne(o), Knærod(o), Muldebær(o), Bredbladet Mærke, Bjerg-Rørhvene, Skov-Rørhvene(o), Tormentil

Lokalitetskode: ++ S-Sv-B I r-s

Botanisk vurdering:

Hals Nørreskov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Kongebregne(x)

2. Sjældnere planter: Fruebær, Hønsebær, Kristtorn, Krans-Konval

3. Lokalt sjældnere planter: Billebo-Klaseskærm, Kristtorn, Vandrøllike

Kilder: 141, 161, 219, 274, 330, 350, 404, 549, 759, 899, 904, 990, 1013, 1253, 1337, 1392, 1407

4/28 Hals Nørreskov

4/28-1. Hals Nørreskov.

Den 244 ha. store, privatejede Hals Nørreskov står på jævnt terræn. I skoven indgår især i de centrale dele megen løvskov. Den sydlige del er overvejende tilplantet af nåletræer med rene bevoksninger af Rød-Gran og Sitka-Gran. Skoven gennemskæres af dybe grøfter. I alt fald dele af skoven synes at være oprindelig og uberørt. Den huser flere mindre almindelige og sjældne arter.

Træerne står ofte tæt, og lysset til skovbunden er sparsomt. Kun på lysåbne steder langs skovveje og i lysninger optræder busklag og sammenhængede skovbundsvegetation, der er temmelig artsfattig. I skoven forekommer en del bregner.

Langs vejkanter og i marker syd for skoven optræder flere bemærkelsesværdige adventivarter i mængder som Skarntyde, Kornblomst og Vindaks.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de uberørte naturskovspartier i Hals Nørreskov bevares. Det er derfor ønskeligt, at disse fortsat friholdes ordinær drift.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, nåleskov, mark, vejkant

Højere planter:

1989: Ahorn, Hvid Anemone, Ask, Billebo-Klaseskærm, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåtop, Brombær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Bøg, Glat Dueurt, Alm. Eg, Tredelt Egebregne, Rød-El, Skov-Elm, Fingerbøl, Fjerebregne, Græsbladet Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Håret Frytle, Alm. Fuglegræs, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Sitka-Gran, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hundegræs, Stortoppet Hvene, Alm. Hyld, Alm. Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Gul Iris, Hvid-Kløver, Alm. Kohvede, Stor Konval, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Liljekonval, Europæisk Lærk, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Finbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Kantet Perikon, Grå-Pil, Dag-Pragstjerne, Lav Ranunkel, Hvas Randfrø, Alm. Rapgræs, Alm. Røllike, Alm. Røn, Eng-Rørhvene, Skov-Salat, Lyse-Siv, Alm. Skjolddrager, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Skvalderkål, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Stinkende Storkenæb, Kær-Svovlrod, Sværtevæld, Alm. Syre,

4/29 Hals Sønderskov

4/29-1. Hals Sønderskov.

Den 140 ha. store, privatejede Hals Sønderskov består overvejende af løvskov med enkelte enklaver af nåleskov domineret af Sitka-Gran eller Rød-Gran. Jordbunden er hævet havbund. I sammensætningen indgår meget blandet løvskov med Ask, Rød-El, Alm. Eg og Bøg, hvoraf der ses flere rene bevoksninger af forskellig alder. Skoven er mange steder tæt som følge af busklag af Hassel og opvækst af skovtræer.

Skovbunden er overvejende dækket af artsrig urtevegetation undtagen under gamle bøgetræer og i nålebeplantningerne.

Vegetationstyper: Løvskov, fugtig løvskov, nåleskov

Højere planter:

1989: Ahorn, Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Spring-Balsamin, Benved (plantet), Dun-Birk, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Skov-Burre, Bøg, Lådden Dueurt, Alm. Eg, Tredelt Egebregne, Fjerebregne, Stor Fladstjerne, Alm. Fredløs, Håret Frytle, Alm. Fuglegræs, Alm. Gedeblad, Gederams, Tyndakset Gøgeurt, Skov-Hanekro, Haremad, Hassel, Hindbær, Alm. Hvidtjørn, Kær-Høgeskæg, Gul Iris, Kattehale, Alm. Kohvede, Stor Konval, Korbær, Kristtorn, Hunde-Kvik, Vild Kørvel, Liljekonval, Europæisk x Japansk Lærk, Majblomst, Finbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Italiensk Rajgræs, Lav Ranunkel, Hvas Randfrø, Alm. Røn, Rørgræs, Eng-Rørhvene, Skov-Salat, Lyse-Siv, Skovarve, Skovmærke, Skovstjerne, Skovsyre, Butbladet Skræppe, Kær-Snerre, Akseblomstret Star, Grå Star, Pille-Star, Kæmpe-Svingel, Rød Svingel, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Tørst, Vedbend, Glat Vejbred, Krat-Viol, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Rød-El, Firblad, Fløjlsgræs, Humle, Hunde-Hvene, Hønsebær(o), Kongebregne(o), Krans-Konval, Kvalved(o), Kvan, Bredbladet Mangeløv, Miliegræs, Stor Nælde, Ager-Padderok, Dag-Pragstjerne, Bidende Ranunkel, Bjerg-Rørhvene, Burre-Snerre, Skov-Stilkaks

Svampe:

1900-1979: Mucilago spongiosa, Physarum viride

Lokalitetskode: ++ S-Sv II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Krans-Konval

3. Lokalt sjældnere planter: Skov-Burre, Tredelt Egebregne, Firblad, Tyndakset Gøgeurt, Kristtorn, Hunde-Kvik, Skov-Stilkaks, Kæmpe-Svingel

Kilder: 79, 161, 178, 350, 404, 454, 549, 595, 596, 899, 902, 990, 1254, 1337, 1392

4/29-2. Ryttergården Plantage.

I sammensætningen af den 45 ha. store, privatejede Ryttergården Plantage indgår blandet løvskov tillige med nogle beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1986: Bøg, Alm./Vinter-Eg

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 161

4/29-3. Strandenge vest for Hals.

På det smalle, marine forland mellem Hals Sønderskov (lok. 4/29-1) og Limfjorden ligger strandeng og strandoverdrev tillige med spredte røskove. Terrænet er svagt kuperet med lave strandvolde og klitdannelse. Dele af kysten er udsat for voldsom erosion, hvorfor kystsikring er nødvendig. På de tørreste dele er foretaget omfattende beplantninger med løvtræer og buske.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, løvskov

Højere planter:

1988: Strand-Annelgræs, Udspærret Annelgræs, Vorte-Birk, Mose-Bunke, Alm. Eg, Rød-El, Harril, Kryb-Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Stillet Kilebæger, Hvid-Kløver, Strand-Kogleaks, Læge-Kokleare, Kvan, Kveller, Alm. Kvik, Strand-Malurt, Navr, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rynket Rose, Knæbøjet Rævehale, Strandgåsefod, Rød Svingel, Tagrør
1900-1979: Strand-Asters, Blågrøn Kogleaks, Fladtrykt Kogleaks, Rødbrun Kogleaks, Strand-Svingel, Strand-Trehage, Vadegræs

Lokalitetskode: ++ K-E-S II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Stillet Kilebæger

Kilder: 216, 382, 404, 420, 423, 1097

4/30 Hals

4/30-1. Hals Mose.

Hals Mose har tidligere været højmoser. Hovedparten af tørven er nu afgraved, og mosen er afvandet. De tidligere moserealer er

opdyrkede eller anvendes til græsning. Ubenyttede parceller er sprunget i akov af Pil og Birk. Mosens tidligere tilstand er beskrevet i Mentz (1912).

Vegetationstyper: Højmoser(o), fugtig løvskov, mark

Højere planter:

1989: Dun-Birk, Øret Pil

1900-1979: Blåtop, Hedelyng, Kløkkelyng, Tue-Kæruld(o), Smalbladet Mangeløv, Multebær(o), Hvid Næbfrø, Liden Pindsvineknope(o), Rosmarinlyng(o), Tranebær(o)

Lokalitetskode: + Sv-B-(V) III r

Kilder: 219, 330, 350, 404, 414, 519, 595, 899, 902, 1337, 1392

4/30-2. Nordmandshage.

Krumoddesystemet Nordmandshage er dannet inden for de seneste 50 år ved materialevandring fra nord. Systemet er opbygget af brede strandvolde, hvorpå klitter er dannet. I læ for strøm er mod fastlandet på de ved ebbe tørlagte sandflader opstået slikvader, der holdes sammen af vegetation. På vader under normalhøjvandslinien optræder Dværg-Bændeltang og på de højere liggende tæpper af Strand-Annelgræs. På hvide klitter forekommer spredt vegetation af Marehalm, Strand-Kvik og Rød-Svingel.

Vegetationstyper: Strand, klit, strandeng

Højere planter:

1989: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Alm. Bændeltang, Dværg-Bændeltang, Engelskgræs, Vingefrøet Hindeknæ, Kryb-Hvene, Strand-Kamille, Hvid-Kløver, Strand-Kogleaks, Dansk Kokleare, Kveller, Alm. Kvik, Strand-Kvik, Strand-Malurt, Marehalm, Strand-Mælde, Spyd-Mælde, Vej-Pileurt, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Eng-Rapgræs, Raps, Alm. Røllike, Sandkryb, Kruset Skræppe, Gul Snorre, Sand-Star, Bidende Stenurt, Strandarve, Strandgåsefod, Strandkål, Strandsennep (ssp. baltica), Ager-Svinemælk, Rød Svingel, Tagrør, Ager-Tidsel, Strand-Trehage, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred
1900-1979: Hybrid-Kvik, Smalbladet Kællingetand, Skønbægret Mælde, Vand-Pileurt, Sodaurt

Lokalitetskode: ++ K II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Smalbladet Kællingetand, Skønbægret Mælde

Kilder: 91, 178, 215, 218, 222, 411, 424, 899, 1277, 1337, 1392

4/30-3. Bisnap Krat.

Bisnap Krat er rent egekrat med lave træer, der giver varierende lysforhold på skovbunden. Mod Kattegat ses tætte bryn bestående af blanding af Slåen, Bævreasp og Eg. Busklaget udgøres af en del buske af Hassel og Bævreasp samt opvækst af enkelte nåletræer. Busklaget er stedvis bundet sammen af Alm. Gedeblad. Skovbundsvegetationen er i store dele sammenhængende og domineres af Liljekonval, Blåbær eller græsser. Her optræder mange epifytiske mosser og lichener.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1989: Hvid Anemone, Blåbær, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Glat Dueurt, Alm. Eg, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Alm. Fredløs, Skov-Fyr, Alm. Gedebled, Gederams, Hvid-Gran, Hassel, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvene, Alm. Høgeurt, Fugle-Kirsebær, Alm. Kohvede, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Liljekonval, Majblomst, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Alm. Rappgræs, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Slåen, Burre-Snerre, Rød Svingel, Alm. Syre, Tørst, Krat-Viol, Alm. Ædelgran, Ørnebregne
1900-1979: Knoldet Brunrod, Ene, Alm. Gyldenris, Smalbladet Høgeurt, Alm. Pimpinelle, Tormentil

Lokalitetskode: ++ S II r

Kilder: 404, 454, 1231, 1337

4/30-4. Bisnap Plantage.

Skovlaget i store dele af Bisnap Plantage (= Hals Ladegårds Plantage?) (kommunalt ejet?) består af Skov-Fyr. På skovbunden optræder en homogen vegetation af Bølget Bunke, der visse steder afløses af *Pleurozium schreberi*.

Fra randen af plantagen og fra Halsvejen breder buske og opvækst af Alm. Røn, Alm. Eg, Bævreasp, Krybende Pil og Alm. Gedebled sig. Enkelte steder ses nyplantninger af Sitka-Gran. På mostæpper optræder Knærod.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den karakteristiske knærodsvegetation i Bisnap Plantage bevares. Det er derfor ønskeligt, at lokaliteten fredes mod yderligere udstykning, at den lysåbne fyrreskov bevares, og at der ved afdrift fortsat plantes fyrretræer.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1990: *Rubus laciniatus*

1989: Dun-Birk, Bølget Bunke, Aks-Bærmispel, Alm. Eg, Alm. Engelsød, Fløjlgræs, Skov-Fyr, Alm. Gedebled, Gederams, Sitka-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvene, Knærod, Alm. Kongepen, Stor Konval, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Krybende Pil, Rødknæ, Alm. Røn, Selje-Røn, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Sand-Star, Tormentil
1900-1979: Vorte-Birk, Blåbær, Bævreasp, Mose-Bølle, Ene, Hjertebladet Fliglæbe(o), Bjerg-Fyr, Linnæa, Tyttebær, Alm. Ulvefod, Ensidig Vintergrøn

Mosser:

1989: *Pleurozium schreberi*

Lokalitetskode: ++ S I s

Botanisk vurdering:

Bisnap Plantage er henført til kategori I på grund af I-biotop: Knærodsvegetation.

2. Sjældnere planter: Knærod, Linnæa, Alm. Ulvefod, Ensidig Vintergrøn

Kilder: 147, 158, 173, 174, 175, 219, 431, 425, 484, 899, 990, 1232, 1337, 1392, 1407

4/30-5. Bisnap Strand.

Kysten ved Bisnap Strand rummer mod syd strandenge, der afløses af sandstrand og klitter mod nord. Jordbunden består af flyvesand.

Vegetationstyper: Strand, strandeng, klit

Højere planter:

1900-1979: Strand-Annelgræs, Alm. Bændeltang, Tæt blomstret Hindebæger, Kødet Hindeknæ, Sand-Hjælme, Strand-Kamille, Jordbær-Kløver, Røddrun Kogleaks, Strand-Kogleaks, Alm. Kvik, Strand-Kål, Strand-Malurt, Skønbægret Mælde, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Krybende Pil, Gåse-Potentil, Tigger-Ranunkel, Sandkryb, Tudse-Siv, Kruset Skræppe, Strand-Skræppe, Fjernakset Star, Sand-Star, Udspilet Star, Strandarve, Strandsennep, Ager-Tidsel, Strand-Vejbred

Lokalitetskode: + K-H II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Skønbægret Mælde, Strand-Skræppe

3. Lokalt sjældnere planter: Tæt blomstret Hindebæger, Strand-Kål

Kilder: 174, 178, 189, 219, 404, 423, 424, 899, 1392

4/30-6. Hou Mose.

Mellem Koldkær og vejen Hou - Ulsted har i alt fald tidligere ligget højmose, Hou Mose. Allerede ved århundredets begyndelse var der gravet tørv i mosen flere steder, hvorfor successionen i mosen blev bremset. Om rester af mosen endnu forekommer, er uvist. Vegetationsforholdene er beskrevet i Mentz (1912).

Vegetationstyper: Højmose(o)

Højere planter:

1900-1979: Se fortegnelse i Mentz (1912, s. 404-405)

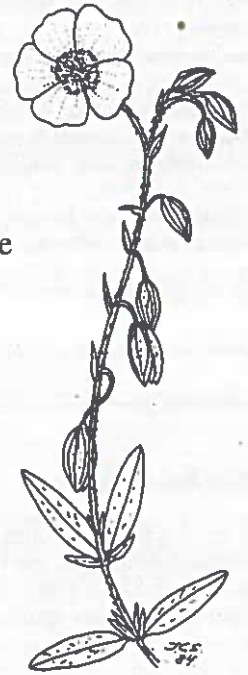
Lokalitetskode: + (V) IV 0

Kilder: 350, 414

Kattefod,

Soløje

Lien ved Fosdal

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 5.

5/1 Ingstrup

5/1-1. Ingstrup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Ingstrup foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandhul

Højere planter:

1900-1979: Brudelys, Kortskaftet Skeblad(o)

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 175, 354,

5/1-2. Munkens Klit.

Munkens Klit (Hannerred statsskovdistrikt) udgøres af tre ejendomme erhvervet af det offentlige i 1974 og 1975. Nærmest Skagerak ligger klit- og hedestrækninger, mens de bagved liggende arealer opdyrkes.

Bevaring: Den sydlige del af Munkens Klit er fredet 1976.

Vegetationstyper: Klit, hede, overdrev, mark

Lokalitetskode: 0-+ H-E-B III r

Kilder: 123, 308, 491

5/1-3. Grønhøj.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Grønhøj foreligger ikke.

Bevaring: Ca. 17 ha. ved Grønhøj er fredet 1965.

Vegetationstyper: Klit, mark

Højere planter:

1900-1979: Sump-Hullæbe(o), Kvan

Lokalitetskode: 0-+ H-B III r

Kilder: 122, 123, 308, 745, 1225

5/2 Saltum

5/2-1. Saltum.

Umiddelbart nordøst for Saltum ligger bakked morænelandskab. Jordbunden veksler mellem smeltevandssand og -grus, smeltevandsler og ferskvandsaflejringer. I lavningerne forekommer kærømråder med væld. Græssede fenner ligger mellem ugræssede. Bakkelandet

rummer lavtvoksende overdrevsvegetation med mange karakteristiske arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den særdeles artsrige overdrevs- og kærvegetation på og i bakkerne ved Saltum bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bevares og udvides til ugræssede parceller, at opvækst af uønskede, selvsåede træer og buske fjernes, og at gødskning undgås.

Vegetationstyper: Overdrev, kær, væld

Højere planter:

1987: Hvid Anemone, Blodstillende Bibernelle, Blåbær, Engelskræs, Flipkrave, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mark-Frytle, Alm. Fuglegræs, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Vår-Gæslingebloomst, Eng-Havre, Blød Hejre, Alm. Hundegræs, Opret Hønsetarm, Storbloomstret Hønsetarm, Kattefod, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Vild Kommen, Alm. Kællingetand, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Pille-Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel

1986: Bakketidse, Bellis, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mark-Forglemmegej, Alm. Gyldenris, Plettet Gøgeurt, Purpur-/Vendsyssel-Gøgeurt, Hedelyng, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Kattesæg, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Stor Knopurt, Fladtrykt Kogleaks, Alm. Kongepen, Trådstænglet Løvefod, Hvid Okseøj, Ager-Padderok, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Alm. Røjgræs, Bidende Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Glat Blågrøn Rose, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Tudse-Siv, Liden Skjaller, Stor Skjaller, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Treneret Snerre, Blågrøn Star, Hare-Star, Hirse-Star, Håret Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Eng-Svingel, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Mose-Troldurt, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Eng-Viol, Hunde-Viol, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris

Lokalitetskode: + E I r-s

Botanisk vurdering:

De artsrige overdrev ved Saltum er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Blodstillende Bibernelle, Purpur-/Vendsyssel-Gøgeurt

3. Lokalt sjældnere planter: Opret Hønsetarm, Trådstænglet Løvefod

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Guldblomme, Bakke-Gøgelilje, Eng-Havre, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Kattefod, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 454, 726, 1117, 1127

5/2-2. Ejersted Klit (incl. Lille Norge).

Ejersted Klit rummer opdyrkede marker og græssede arealer.

Lille Norge (Hanherred statskovdistrikt og privatejet) rummer kuperet klitterræn. Klitterne er domineret af Sand-Hjælme og buske af Havtorn. Syd for klitterne ligger en flade med dværgbuskehede domineret af Revling og Hedelyng. Her optræder en del indvækst af nåletræer især Hvid-Gran og Bjerg-Fyr. Om Guldagerhøj foreligger botaniske beskrivelser ikke.

Bevaring: Lille Norge er fredet 1961 og 1965. Omkring Guldagerhøj er 0,3 ha. fredet 1966.

Vegetationstyper: Klit, hede, vandhul

Højere planter:

1990: *Rubus laciniatus*, Smalbladet Vandstjerne

1989: Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Fliget Brøndsøl, Bølget Bunke, Mark-Bynke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Ene, Engelskræs, Alm. Engelsød, Sump-Evighedsblomst, Fløjlsgæs, Bjerg-Fyr, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Havtorn, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Smalbladet Høgeurt, Kattesæg, Liden Klokke, Klokkelyg, Rød-Kløver, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Bredbladet Mangeløv, Krybende Pil, Kær-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Have-Ribs, Glat Hunde-Rose, Rynket Rose, Rødknæ, Alm. Røn, Selje-Røn, Alm. Røllike, Sandskæg, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Gul Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Sand-Star, Alm. Sumpstrå, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Smalbladet Timian, Tormentil, Tusindfrø, Vandstjerne, Strand-Vejbred, Eng-Viol

1982: Alm. Brandbæger, Brombær, Grå-Bynke, Tidlig Dværgbunke, Udspærret Dværgbunke, Alm. Fuglegræs, Gederams, Rød-Gran, Alm./Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hylde, Håret Høgeurt, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Strand-Kvik, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Mirabel, Sort Natskygge, Stor Nælde, Grå-Pil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knop-Siv, By-Skræppe, Lyng-Snerre, Alm. Star, Stikkelsbær, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris

Mosser:

1989: *Dicranum scoparium*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum juniperinum*, *Rhytidiadelphus squarrosus*

Svampe:

1982: *Agaricus arvensis*, *Auricularia auricula-judae*, *Collybia dryophila*

Laver:

1989: *Cladonia arbuscula*, *Cladonia portentosa*

Lokalitetskode: + H-V II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene

Kilder: 122, 123, 308, 491, 673, 990, 1270, 1337, 1386

5/2-3. Fårup Klit.

Botaniske beskrivelser af Fårup Klit (Hanherred statskovdistrikt) foreligger ikke.

Bevaring: 7 ha. af Fårup Klit er fredet 1975.

Vegetationstyper: Strand, klit

Højere planter:

1900-1979: Klit-Fladbælg

Lokalitetskode: 0-+ K-H III r

Kilder: 123, 308, 418, 491

5/2-4. Pirupshvarre.

Pirupshvarre mellem Jammerbugten og litorinaskrænten er fladt marint forland beklædt nærmest havet med klitter. Mellem klitrækkerne og skrænten optræder klithede. 28 ha. ovenfor skrænten er opkøbt af det offentlige i 1976 (Hanherred statskovdistrikt).

Bevaring: 66 ha. af Pirupshvarre er fredet 1980.

Vegetationstyper: Klit, hede

Højere planter:

1900-1979: Kryb-Hvene, Strand-Mandstro(o), Sand-Rottehale

Lokalitetskode: + H III r

Kilder: 123, 132, 308, 491

5/2-5. Nols Sø.

Vandet i den klarvandede Nols Sø er næringsrigt og basisk. Sigtedybden ved sommermaksima ligger på mellem 0,2 og 0,7 m.

Vegetationstyper: Sø

Lokalitetskode: + S III r-s

Kilder: 381

5/3. Blokhus

5/3-1. Blokhus.

Yderst mod Jammerbugten ligger klitrækker, der mod land afløses af klithede og plantager.

Vegetationstyper: Klit, hede

Højere planter:

1900-1979: Havtorn, Hedelyng, Sand-Hjælme, Strand-Kvik, Skavgræs (kystformen "var. moorei")(o), Klit-Fladbælg, Strand-Svingel

Svampe:

1980: *Auricularia auricula-judae*

Lokalitetskode: + H III r

Kilder: 95, 132, 216, 296, 297, 366

5/3-2. Blokhus Klitplantage.

Anlæggelsen af den 642 ha. store Blokhus Klitplantage (Hanherred statsskovdistrikt) er påbegyndt i midten af forrige århundrede for at dæmpe sandflugt som følge af menneskelig rovdrift med træhugst, overgræsning og hæslet af Sand-Hjælme (Klittag) til vinterfoder. De ældste beplantninger består af Alm. Bjerg-Fyr, Østrigsk Fyr og Hvid-Gran. Siden er i stor udstrækning anvendt Fransk Bjerg-Fyr, Skov-Fyr og Sitka-Gran. I plantagen er tillige indplantet en del løvtræer især af Alm. Eg.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, vandhul, klit

Højere planter:

1989: Alm. Eg, Alm. Bjerg-Fyr, Fransk Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Østrigsk Fyr, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Nordmannsgran, Sølvgran

1982: Kambregne, Roset-Vandstjerne

1900-1979: Linnæa(o), Tue-Siv

Svampe:

1980: Microglossum viride

Lokalitetskode: + S III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne, Microglossum viride

Kilder: 161, 163, 296, 491, 493, 990

5/3-3. Hune Plantage.

Om sammensætningen af den 66 ha. store Hune Plantage (Hanherred statsskovdistrikt) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161, 491

5/4 Pandrup

5/4-1. Pandrup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Pandrup foreligger ikke.

Vegetationstyper: Eng(o)

Højere planter:

1900-1979: Pyramide-Læbelø(o)

Lokalitetskode: 0-+ E IV 0

Kilder: 109, 297

5/5 Store Vildmose

5/5-1. Store Vildmose.

Store Vildmose er opstået på hævet havbund. Hovedparten af tørvelagene er nu bortgravet og især mosens centrale dele er

afvandede. Disse anvendes til opdyrkning eller til permanente græsningsarealer. I det tidligere moseareals randområder forekommer fortsat flere sammenhængende rester af tidligere tiders langt mægtigere højmoser. Her forekommer tørvedannelser med højmosekarakter og -vegetation. Især langs randen af disse tørvedannelser foregår indvækst af selvsåede træer og buske. Afhængig af fugtigheden er nogle højmoseflader stort set træløse, mens der på andre foregår kraftig indvækst af træer og buske. Vegetationsforholdene før afvandingen for alvor satte ind er beskrevet i Mentz (1912).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den karakteristiske højmoservegetation i Store Vildmose bevares. Det er derfor ønskeligt, at yderligere afgravning af tørv forhindres, og at indvækst selvsåede træer og buske ikke finder sted. Se endvidere diskussionen i Aaby (1989). 429 ha. af mosen er fredet 1973.

Vegetationstyper: Højmose, eng, vandhul, mark

Højere planter:

1990: Langbladet Soldug, Strand-Vandranunkel, Smaibladet Vandstjerne

1988: Benbræk, Dun-Birk, Bølget Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Fløjlgræs, Mangelblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Rød-Gran, Sitka-Gran, Hedelyng, Klokkelyng, Tue-Kogleaks, Smaibladet Kæruld, Tue-Kæruld, Kær-Mangeløv, Smaibladet Mangeløv, Muldebær(x), Hvid Næbfrø, Grå-Pil, Øret Pil, Pors, Revling, Rosmarinlyng, Alm. Røn, Eng-Rørhvene, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Tranebær 1987:

Vorte-Birk, Kragefod, Tormentil

1983: Tyttebær, Tørst

1982: Vellugtende Kamille

1900-1979: Blåtop, Kirtlet Dueurt, Dusk-Fredløs, Stakløs Hejre, Hønsébær(o), Bredbladet Mangeløv, Brun Næbfrø(o), Spidsblomstret Siv, Lyng-Snerre, Langbladet Soldug(o), Dynd-Star(o), Otteradet Ulvefod(o)

Mosser:

1988: Aulacomnium palustre, Dicranum undulatum, Hypnum cupressiforme, jutlandicum, Mylia anomala, Odontoschisma sphagni, Pleurozium schreberi, Polytrichum affine, Scleropodium purum, Sphagnum cuspidatum, Sphagnum fallax, Sphagnum fimbriatum, Sphagnum magellanicum, Sphagnum molle, Sphagnum nemoreum, Sphagnum papillosum, Sphagnum rubellum, Sphagnum tenellum 1900-1979: Cephalozia connivens(o), Cephaloziella subdentata(o), Sphagnum lindbergii(o)

Laver:

1988: Cladonia merochlorophaea, Cladonia portentosa, Cladonia rangiferina

1900-1979: Cladonia cryptochlorophaea, Cladonia sulphurina

Lokalitetskode: +++ H-V I a-ms

Botanisk vurdering:

Store Vildmose er henført til kategori I på grund af I-biotop: Højmose og på grund af rødlistearter.

1. Rødlistearter: Muldebær(x)

2. Sjældnere planter: Hvid Næbfrø, Rosmarinlyng, Spidsblomstret Siv, Langbladet Soldug, Strand-Vandranunkel

Kilder: 1, 2, 8, 64, 91, 119, 122, 123, 132, 190, 193, 226, 227, 276, 279a, 279b, 288, 297, 305, 329, 330, 350, 351, 384, 385, 393, 414, 467, 634, 758, 759, 775, 785, 786, 793, 971, 990

5/5-2. Nørbjerg Krat = Bjerget Krat.

Nørbjerg Krat ligger på en knold, Nørbjerg = Åby Bjerg, hævet over Store Vildmose (lok. 5/5-1). Jordbunden består af morænesand og -grus. Krattet falder i to en vestlig og en østlig del. Hovedtræarten i skovens vestlige del er Eg. Træerne har en maksimal højde på 10 m og er umiddelbart af samme alder. Flere er stærkt forkrøblede. Busklag forekommer kun i mindre omfang eller mangler i store dele. Skovbundsvegetationen er på grund af lysforholdene sammenhængende med karakteristiske artssammensætning. Brynene er af mere varieret sammensætning med blanding af Eg, Bævreasp, Småbladet Lind, Vild Æble, Hvidtjørn og Hassel. Imellem skovpartierne forekommer lysninger med overdrevsvegetation af Engelsk Visse, Håret Høgeurt, Guldblomme, Kattefod, Vellugtende Gulaks og andre græsser. Krattene og overdrevspartierne har været græsset, men græsningen er ophørt. Vest for skoven ligger hegned græsareal, der er gødsket og anvendes til kreaturgræsning.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at det lysåbne egekrat og overdrevspartier i Nørbjerg Krat bevares. Det er derfor ønskeligt, at ekstensiv græsning genoptages for at undgå ændring i krattenes struktur og tilgroning af de botanisk værdifulde lysninger, ligesom gødskning af krattet og dets omgivelser bør undgås.

Vegetationstyper: Løvskov, overdrev

Højere planter:

1989: Hvid Anemone, Bellis, Dun-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Bævreasp, Djævelsbid, Tidlig Dværgebunke, Alm. Eg, Fjærbregne, Krat-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Fløjsgræs, Håret Frytle, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Hassel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyl, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Kattefod, Katteskeg, Alm. Kohvede, Liljekonval, Småbladet Lind, Millegræs, Mælkebøtte, Stor Nælde, Krybende Pil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Alm. Røn, Børste-Siv, Skovstjerne, Skovsyre, Lyng-Snerre, Alm. Star, Pille-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Krat-Viol, Engelsk Visse, Vorterod, Vild Æble, Glat Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Ørnebregne

1987: Lav Skorsoner

1986: Blåhat, Høst-Borst, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Ene, Forskelligfarvet Forglemmigej, Vår-Gæslingeblomst, Blød Hejre, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Majblomst, Alm. Mælkeurt, Alm. Månerude, Selje-Pil, Øret Pil, Knold-Ranunkel, Kær-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rubus plicatus, Rødknæ, Alm. Røllike, Bjerg-Rørhvene, Børste-Siv, Kruset Skræppe, Burre-Snerre, Hirse-Star, Sand-Star, Rød Svingel, Mose-Troldurt, Glat Vejbred, Læge-Ærenpris

1900-1979: Blåtop, Brudurt(o), Desmerurt, Vinter-Eg, Alm. Eg x Vinter-Eg, Rød-El(o), Alm. Engelsød, Bakke-Gøgelilje(o), Plettet Gøgeurt, Hjertegræs(o), Hønsbær(o), Klokkelylng(o), Tue-Kogleaks(o), Kvalkvæd, Tue-Kæruld(o), Storbladet Lind(o), Bredbladet Mangeløv(o), Lund-Rapgræs, Revling, Skov-Rørhvene(o), Bjerg-Star(o), Tranebær(o), Tørst, Vild Æble(o)

Lokalitetskode: +++ S-E I s

Botanisk vurdering:

Nørbjerg Krat er henført til kategori I på grund af I-biotop: Egekrat og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

3. Lokalt sjældnere planter: Småbladet Lind

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Forskelligfarvet Forglemmigej, Guldblomme, Kattefod, Alm. Månerude, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner

Nørbjerg Krat rummer Danmarks formodentlig nordligste, spontane bestand af Småbladet Lind.

Kilder: 2, 30, 54, 55, 56, 110, 132, 144, 288, 296, 745, 876, 1098, 1320, 1337

5/5-3. Ryssensgrav.

Ryssensgrav ligger nordvest for Store Vildmose (lok. 5/5-1). Især i de centrale dele er området dækket af krat i følge Kaad og Pedersen (1938), hvori en grundig gennemgang af vegetationsforholdene i krattene findes.

Vegetationstyper: Løvskov, eng

Højere planter:

1900-1979: Se liste i Kaad & Pedersen (1938).

Lokalitetskode: + S-E II r

Kilder: 288

5/5-4. Dyrehave.

Dyrehave ligger nordvest for Store Vildmose (lok. 5/5-1) og er et mindre, velafgrænset krat. Vegetationsforholdene i krattet er grundigt gennemgået i Kaad og Pedersen (1938).

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Se liste i Kaad & Pedersen (1938).

Lokalitetskode: + S-E II r

Kilder: 288

5/5-5. Grevens Ris.

Grevens Ris ligger nord for Store Vildmose (lok. 5/5-1). En beskrivelse af vegetationsforholdene findes i Kaad og Pedersen (1938).

Vegetationstyper: Mose, vandløb

Højere planter:

1990: Liden Vandaks, Storfugtet Vandstjerne

1900-1979: Se liste i Kaad & Pedersen (1938).

Lokalitetskode: + V II r

Kilder: 288, 990

5/5-6. Grishøjgårds Krat.

Grishøjgårds Krat ligger nord for Store Vildmose (lok. 5/5-1). Især i de centrale dele er området dækket af krat i følge Kaad og Pedersen (1938), hvori en grundig gennemgang af vegetationsforholdene i krattene findes.

Vegetationstyper: Løvskov, eng

Højere planter:

1900-1979: Se liste i Kaad & Pedersen (1938).

Lokalitetskode: + S-E II r

Kilder: 288, 414

5/5-7. Øster Hjerimitslev.

Øster Hjerimitslev er opført langs stenalderhavets kystlinie. Omkring landsbyen forekommer mod syd flade enge, af hvilke mange anvendes til opdyrkning eller permanent græsning. På nogle fenner er denne benyttelse ophørt. I hvert fald på dele af engområderne forekommer rigkær med lavtvoksende, lyskrævende rigkærsvegetation.

Vegetationstyper: Eng, rigkær

Højere planter:

1989: Liden Andemad, Skov-Angelik, Alm. Bjørneklo, Kæmpe-Bjørneklo, Mose-Bunke, Dunet Dueurt, Kirtlet Dueurt, Lådden Dueurt, Rød-El, Fløjlsgræs, Fjærbregne, Følfod, Kødfarvet Gøgeurt, Harril, Havtorn, Krybende Hestegræs, Hjertegræs, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Kragefod, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Bittersød Natskygge, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Ager-Padderok, Kær-Padderok, Bånd-Pil, Femhannet Pil, Grå-Pil, Krybende Pil, Spyd-Pil, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Rejnfan, Rubus plicatus, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Rørgræs, Eng-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Vejbred-Skeblad, Skvalderkål, Burre-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Håret Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Tagrør, Tandbælg, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Vandranunkel, Muse-Vikke
1900-1979: Strand-Asters(o), Festgræs(o), Kødet Hindeknæ(o), Jordbær-Kløver(o), Muldebær(o), Plantago altissima(o), Klæg-Siv(o), Enskællet Sumpstrå(o), Strand-Trehage(o)

Mosser:

1989: Hypnum cupressiforme, Plagiomnium undulatum

Lokalitetskode: + E-V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Spyd-Pil, Klit-Siv

Kilder: 157, 166, 288, 330, 410, 411, 414, 1125, 1127

5/5-8. Rebsenge.

Rebsenge er afvandede og opdyrkede. Naturforholdene på Rebsenge inden afvandingen er beskrevet i Mentz (1912).

Vegetationstyper: Eng

Højere planter:

1900-1979: Sump-Fladstjerne(o), Bidende Pileurt(o), Norsk Potentil(o), Vand-Skræppe(o), Nikkende Star(o), Strand-Svingel, Småfrugtet Vandstjerne(o), Alm. Vinterkarse(o), Rank Vinterkarse(o), Udspærret Vinterkarse(o)

Lokalitetskode: + E III r

Kilder: 221, 284, 288, 350, 990

5/5-9. Ryå (mellem jernbanen Nr. Sundby-Brønderslev og Åby Bro).

Ryå omkranser Store Vildmose (lok. 5/5-1) mod nord og vest. Selve vandløbet er reguleret. Vandet er lettere til sværere belastet.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Høj Sødgræs

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 10, 132, 308, 350, 381

5/6 Rødhus

5/6-1. Rødhus Klit.

Rødhus Klit består af veludviklede klitrækker med forklit, hvid klit med åben vegetation og grå klit. Bag klitrækkerne forekommer artsrig klithede.

Bevaring: Ca. 221 ha. af Rødhus Klit er fredet 1974.

Vegetationstyper: Klit, hede

Højere planter:

1983: Blåmunke, Alm. Brunelle, Ene, Gul Fladbælg, Gråris, Vellugtende Gulaks, Bakke-Gøgelilje, Havtorn, Hedetyng, Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Kattefod, Liden Klokke, Hare-Kløver, Flerårig Knavel, Alm. Kongepen, Alm. Kvik, Strand-Kvik, Alm. Kællingetand, Marehalm, Spyd-Mælde, Mælkebøtte, Krybende Pil, Grå-Pil, Alm. Pimpinelle, Revling, Enårig Rapgræs, Klit-Rose, Sand-Rottehale, Rundbælg, Alm. Røllike, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Sandskæg, Lav Skorsoner, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Alm. Star, Sand-Star, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Strandarve, Strandsennep, Rød Svingel, Alm. Syre, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Smalbladet Vikke, Vår-Vikke
1982: Alm. Engelsød, Alm. Hyld, Bittersød Natskygge, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris
1900-1979: Eng-Gedeskæg, Blød-Hejre, Nikkende Kobjælde, Bidende Ranunkel, Ager-Svinemælk, Strand-Svingel

Laver:

1983: Cladonia foliacea, Cladonia portentosa

Lokalitetskode: ++ H II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Rose

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Bakke-Gøgelilje, Kattefod, Nikkende Kobjælde, Lav Skorsoner

Kilder: 122, 123, 211, 308, 607, 785, 786, 971

5/6-2. Rødhus Plantage.

Om sammensætningen af den 847 ha. store Rødhus Plantage (Hanherrød statskovdistrikt) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 161, 491

5/6-3. Udholm Plantage.

I sammensætningen af den 60 ha. store, privatejede Udholm Plantage indgår beplantninger af nåletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: 0-+ S III r

Kilder: 161

5/7 Koldmose

5/7-1. Koldmose.

En beskrivelse af vegetationsforholdene i Koldmose omkring århundredeskiftet inden afgravningen af tørvlagene findes i Mentz (1912).

Vegetationstyper: Mose

Højere planter:
1900-1979: Slank Blærerod(o)
Se tillige liste i Mentz (1912).

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 307, 330, 350, 634, 990

5/7-2. Lundergård Mose incl. Helledesø og Hunetorp Mose.

En beskrivelse af vegetationsforholdene i Lundergård Mose omkring århundredeskiftet inden afgravningen af tørvlagene findes i Mentz (1912).

Vegetationstyper: Mose

Højere planter:
1900-1979: Muldebær(o), Stilk-Månerude(o), Liden Soldug(o), Tusindfrø(o)
Se tillige liste i Mentz (1912).

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 179, 297, 307, 330, 350

5/7-3. Sandmose.

Botaniske beskrivelser af Sandmose foreligger ikke.

Vegetationstyper: Mose

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 122, 307

5/7-4. Udholm Mose.

Botaniske beskrivelser af Udholm Mose foreligger ikke.

Vegetationstyper: Mose

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 307, 491

5/8 Tranum Klitplantage

5/8-1. Tranum Klitplantage.

Om sammensætningen af den 3288 ha. store Tranum Klitplantage (Hanherrød statskovdistrikt) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:
1983: Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Tornblad

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 122, 161, 491, 1139

5/8-2. Egvands Bakker.

Egvandsbakker er veludviklede klitter med forklit spredt bevokset med Sand-Hjælme. Første klitrække er domineret af Sand-Hjælme, der efterfølges af klitlavning dækket af rikkærvegetation. Her løber Egvands Rende. Anden til fjerde klitrække rummer gråklitvegetation med Sand-Hjælme, Revling og Hedelyng. Baglandet er militært skydeterræn.

Vegetationstyper: Klit, rikkær, vandløb

Højere planter:
1989: Blåmunke, Skov-Brandbæger, Mose-Bølle, Kær-Dueurt, Tidlig Dværgbunke, Alm. Engelsød, Gul Fladbælg, Klit-Fladbælg, Fløjlgræs, Sump-Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Ager-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Grenet Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Klit-Rose, Rynket Rose, Rundbælg, Alm.

Røllike, Nyse-Røllike, Eng-Rørhvene, Sandskæg, Klit-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Kruset Skræppe, Gul Snerre, Kær-Snerre, Blågrøn Star, Næb-Star, Sand-Star, Toradet Star, Klit-Stedmoderblomst, Ager-Svinemælk, Rød Svingel, Tagrør, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Alm. Torskemund, Trævlekrone, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Alm. Vandranunkel, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris

Lokalitetskode: + H-E-V II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Rose, Klit-Siv

Kilder: 1241, 1337

5/8-3. Overklitten Sø.

Gennem grøftning og uddybning af visse cirkulære vandhuller er størstedelen af Overklitten Sø (Hanherred statsskovdistrikt) sommeren 1989 med stærk tørke tørlagt. Kun i nogle dybe huller står åbent vand. Disse er tydeligvis uddybet af jagtmæssige interesser. Fattigkærsvegetationen er lavtvoksende og over store arealer domineret af Alm. Sumpstrå. Hist og her ses enkelte kloner af Tagrør. På flere blotlagte flader ses blomstrende Strandbo. I vegetationen indgår flere sjældnere og karakteristiske arter. Den blotlagte bund dækkes af et lag sort organisk materiale. Bunden i de vandfyldte huller består af sand, der er dækket af brunligt bundfald. Dette bundfald dækker tillige den sparsomme rankegrøde af Hår-Tusindblad. Søen er oprindeligt opstået som følge af tørvegravning.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den lavtvoksende, lyskrævende ekstremfattigkærsvegetation i Overklitten Sø bevares. Det er derfor ønskeligt, at indvækst af træer og buske forhindres, at tilførsel af kunstgødning ikke finder sted, at yderligere afvanding undgås, og at eksisterende afvandingsgrøfter kastes til.

Vegetationstyper: Ekstremfattigkær

Højere planter:

1990: Fin Bunke, Mangestænglet Sumpstrå

1989: Blåtop, Alm. Fredløs, Gråris, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Pors, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Eng-Rørhvene, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Sand-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Næb-Star, Strandbo, Svømmende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Manna-Søgræs, Tagrør, Hårfin Tusindblad, Vandnavle, Smalbladet Ærenpris

1983: Djævelsbid, Klokke-Ensian, Knude-Firling, Smalbladet Høgeurt, Kattehale, Liden Pileurt, Bjerg-Rørhvene, Børste-Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Vejbred-Skeblad, Hirse-Star, Høst-Star, Tandbælg, Kær-Tidsel, Vandportulak, Smalbladet Vandstjerne, Eng-Viol

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Overklitten Sø er henført til kategori I på grund af I-biotop:

Ekstremfattigkær.

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Sand-Siv, Svømmende Sumpskærm, Mangestænglet Sumpstrå, Vandportulak

Kilder: 123, 1127, 1137, 1282, 1337

5/9-1. Tranumstrand.

Langs Jammerbugten ligger forholdsvis lave klitrækker efterfulgt af græshede på jævnt terræn, hvori der optræder enkelte, tidvis fugtige lavninger.

Bevaring: 927 ha. ved Tranumstrand er fredet 1976.

Vegetationstyper: Klit, hede, sø

Højere planter:

1900-1979: Sump-Hullæbe(o), Kryb-Hvene, Strand-Kamille, Ager-Mynte, Krans-Mynte, Sølv-Mælde(o), Alm. Månerude(o), Norsk Pileurt(o), Gåse-Potentil, Langbladet Ranunkel, Græsbladet Vandaks, Tråd-Vandaks, Glat Vejbred, Nordisk Øjentrøst(o)

Lokalitetskode: + H-V III r

Kilder: 210, 218, 307, 308, 413, 419, 424, 745, 854, 990, 1225

5/9-2. Ejstrup Klit.

Botaniske beskrivelser af Ejstrup Klit foreligger ikke.

Vegetationstyper: Klit

Højere planter:

1900-1979: Bredbladet Ærenpris

Lokalitetskode: 0 H IV 0

Kilder: 307, 854

5/9-3. Bredesande.

Botaniske beskrivelser af det 259 ha. store Bredesande (Hanherred statsskovdistrikt) foreligger ikke.

Lokalitetskode: 0 0 IV 0

Kilder: 161, 491

5/10 Lien

5/10-1. Lien.

Lien er et af Danmarks mest markante eksempler på en litorinaskrænt. Den vestlige del af Lien fra Lilledal ligger i TBU distrikt 6, men er af praktiske årsager beskrevet her. På en strækning af over 6 km mellem Slettestrand (lok. 6/40-1) og Tranum Plantage (lok. 5/10-5) rejser Lien sig stejlt med højder op til 70 m over Underlien (lok. 5/10-2). Skrænten, hvis hovedeksposition er nord, gennemskæres af flere snævre, dybe dale udformet af smeltevand. De mest markante af disse dale er Dybdal, Fosdal (Hanherred statsskovdistrikt) og Langdal. Undergrunden består af kalk overlejret af morænesand og -grus eller smeltevandsaflejringer. Lien har tidligere i stor udstrækning været anvendt til græsning. Med fredningen af skrænten blev denne driftsform indstillet. Fra at huse åben, lavtvoksende overdrevsvegetation med enkelte krat af Ene,

Havtorn og Rose groede skrænter og dale hurtigt til med træer og buske. Overdrevsvegetationen afløstes af krat og skov. Dette betød, at en mere fugtighedskrævende vegetation med flere bregner indfandt sig i dalene. For at imødegå tilgroningen er iværksat naturpleje af selve skrænten og dens nedre dele for at bibeholde lysåben, artsrig, Hedelyngs-dominerede overdrevsvegetation. I flere dale og på skrænterne optræder væld med kalkrigt vand stedvis med veludviklet knoldkær. Mange af disse væld huser lavtvoksende, artsrig rigkærsvegetation.

I såvel tørbunds- som fugtigbundsvegetationen som helhed indgår flere halvsjældne til meget sjældne arter.

Bevaring: Det er meget stor botanisk betydning, at den særdeles artsrige overdrevs- og rigkærsvegetation på Lien og i sidedalene bevares. Det er derfor ønskeligt, at ekstensiv græsning genindføres i begrænset omfang, at opvækst af selvsåede træer og buske undtages Ene fjernes, at beplantning ikke finder sted og at tilførsel af kunstgødning undgås. Lien er sammen med Underlien fredet 1956

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov, nåleskov, væld, ekstremrigkær, fattigkær

Højere planter:

1991: Sump-Hullæbe, Ensidig Vintergrøn, Klokke-Vintergrøn, Liden Vintergrøn

1989: Ahorn, Hvid Anemone, Bellis, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåmunke, Eng-Brandbæger, Bølget Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Djævelsbid, Glat Dueurt, Tidlig Dværgebunke, Alm. Eg, Dundet Egebregne, Tredelt Egebregne, Ene, Engelskræs, Fjærbregne, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Mark-Frytle, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldegris, Alm. Sci. Hansurt, Hassel, Eng-Havre, Havtorn, Hedelyng, Hindbær, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Sand-Hvene, Alm. Hyld, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Lancetbladet Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Skov-Jordbær, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Hulkravet Kodriver, Alm. Kongepen, Plettet Kongepen, Korbær, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Blågrøn Løvefod, Majblomst, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Eng-Nelikerod, Feber-Nelikerod, Kantet Perikon, Krybende Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Rundfinnet Radeløv(x), Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Glat Blågrøn Rose, Håret Blågrøn Rose, Blød Filt-Rose, Klit-Rose, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Skovsyre, Slåen, Burre-Snerre, Gul Snerre, Liden Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Pille-Star, Sand-Star, Kornet Stenbræk, Blodrød Storkenæb, Eng-Svingel, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Kær-Tidse, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Tyttebær, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1987: Liden Andemad, Skov-Angelik, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Mose-Bunke, Bægerbregne, Dundet Dueurt, Kær-Dueurt, Ladden Dueurt, Engblomme, Engkarse, Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Plettet Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt, Kær-Høgeskæg, Eng-Kabbeleje, Fladtrykt Kogleaks, Sump-Kællingetand, Glat Løvefod, Knoldet Mjødurt, Vand-Mynte, Kamillebladet Månerude(x), Kær-Padderok, Grå-Pil, Alm. Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Spidsblomstret Siv, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Hirse-Star, Krognæb-Star, Top-Star, Toradet Star, Butblomstret Sødgræs, Tagrør, Kær-Trehage, Trævekroner, Tæppegræs, Vandarve, Dundet Vejbred, Vibefedt, Lancetbladet Ærenpris, Tykbladet Ærenpris, Læge-Øjentrøst

1983: Vinter-Eg, Skov-Elm, Småbladet Elm, Alm. Engelsød, Forskelligfarvet Forglemmigej, Rank Forglemmigej, Håret Frytle, Mangebomstret Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Skov-Galtetand, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Bakke-Gøgelilje, Skov-Hanekro, Kryb-Hvene, Kambregne, Fugle-Kirsebær, Storbomstret Kodriver, Alm. Kohvede,

Korsknapp, Læge-Kulsukker, Kvalkved, Bredbladet Mangeløv, Finbladet Mangeløv, Hede-Melbærris, Millegræs, Småbladet Milturt, Bittersød Natskygge, Skov-Padderok, Smuk Perikon, Vinget Perikon, Selje-Pil, Pors, Dag-Pragstjerne, Lund-Rapgræs, Vild Ribs, Selje-Røn, Skov-Salat, Sandskæg, Skovarve, By-Skræppe, Blågrøn Star, Næb-Star, Ager-Stedmoderblomst, Alm. Stedmoderblomst, Dundet Steffensurt, Kruset Tidse, Vandkarse, Krat-/Skov-Viol, Mark-Ærenpris

1900-1979: Alm. Agermåne, Pile-Alant(o), Sød Astragal(o), Bakketidse(o), Høst-Borst, Stivhåret Borst(o), Ris-Dueurt, Dværgulvefod(o), Bredbægret Ensian(o), Skov-Fladbælg(o), Enblomstret Flitteraks, Liden Frøstjerne(o), Vår-Gæstingebomst, Dundet Havre(o), Afbidt Høgeskæg(x), Grøn Høgeskæg, Nøgleblomstret Klokke(o), Smalbladet Klokke(o), Gul Nikkende Kobjælde(o), Fladkravet Kodriver, Kantet Konval, Kransbørste, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Hunde-Kvik, Trindstænglet Løvefod, Merian, Spæd Mælkeurt(o), Smalbladet Mærke, Alm. Månerude (set senest 1975)(o), Pebertræ(o), Bjerg-Perikon(o), Vår-Potentil, Glat Rottehale, Hunde-Rose, Blød Filt-Rose x Klit-Rose(o), Æble-Rose, Rundbælg, Skavgræs(o), Dværg-Star, Hare-Star, Loppe-Star(o), Stjerne-Star, Tvebo Star(o), Vår-Star(o), Liden Steffensurt, Stikkelsbær, Alm. Syre (var. hydrophilus)(o), Manna-Sødgræs, Eng-Troldurt, Mose-Vintergrøn(o), Marts-Viol, Vorterod (ssp. fertilis), Tandfri Vårsalat, Aks-Ærenpris(o)

Mosser:

1987: Climacium dendroides

1900-1979: Atrichum undulatum, Bartramia ithyphylla, Campylopus fragilis, Cryphaea heteromalla, Dicranella subulata, Dicranum scoparium, Hypnum cupressiforme, Marchantia polymorpha, Mnium hornum, Nardia scalaris, Philonotis fontana, Plagiomnium undulatum, Pleurozium schreberi, Pohlia cruda, Polychastrum alpinum, Polytrichum formosum, Rhytidiadelphus loreus, Rhytidiadelphus triquetrus, Scelopodium purum, Tortula ruralis

Svampe

1980: Amanita submembranacea, Ascotremella faginea, Entoloma byssisedum, Hohenbuehelia myxotricha, Lepiota echinata
1900-1979: Lentaria delicata

Laver:

1900-1979: Cladonia rangiformis

Lokalitetskode: ++ E-V-S I s

Botanisk vurdering:

Lien er henført til kategori I på grund af rødlistearter og på grund af > 20 biotopstypiske arter.

1. Rødlistearter: Afbidt Høgeskæg(x), Kamillebladet Månerude(x), Rundfinnet Radeløv(x)
2. Sjældnere planter: Amanita submembranacea, Bægerbregne, Campylopus fragilis, Cryphaea heteromalla, Dicranella subulata, Engblomme, Purpur-Gøgeurt, Hohenbuehelia myxotricha, Kambregne, Plettet Kongepen, Lepiota echinata, Polychastrum alpinum, Vår-Potentil, Rhodophyllus byssisedus, Klit-Rose, Glat Rottehale, Spidsblomstret Siv, By-Skræppe, Liden Snerre, Liden Steffensurt, Butblomstret Sødgræs, Tæppegræs, Klokke-Vintergrøn, Vorterod (ssp. fertilis)
3. Lokalt sjældnere planter: Dundet Egebregne, Tredelt Egebregne, Fladkravet Kodriver, Storbomstret Kodriver, Hunde-Kvik, Trindstænglet Løvefod, Krognæb-Star
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Ene, Forskelligfarvet Forglemmigej, Bakke-Gøgelilje, Eng-Havre, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Guldblomme, Hede-Melbærris, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Dundet Vejbred

Ekstremrigkærsindikatorer: Sump-Hullæbe